

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

BERETNING 1984-85

UNDERVISNINGÅRET 1. AUGUST-31. JULI

KØBENHAVN 1986

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

BERETNING 1984-85

UNDERVISNINGÅRET 1. AUGUST-31. JULI

KØBENHAVN 1986

trykt på genbrugspapir

ISSN 0109-5889

Stougaard Jensen/København

Un 08,3-131

Handelshøjskolen i København

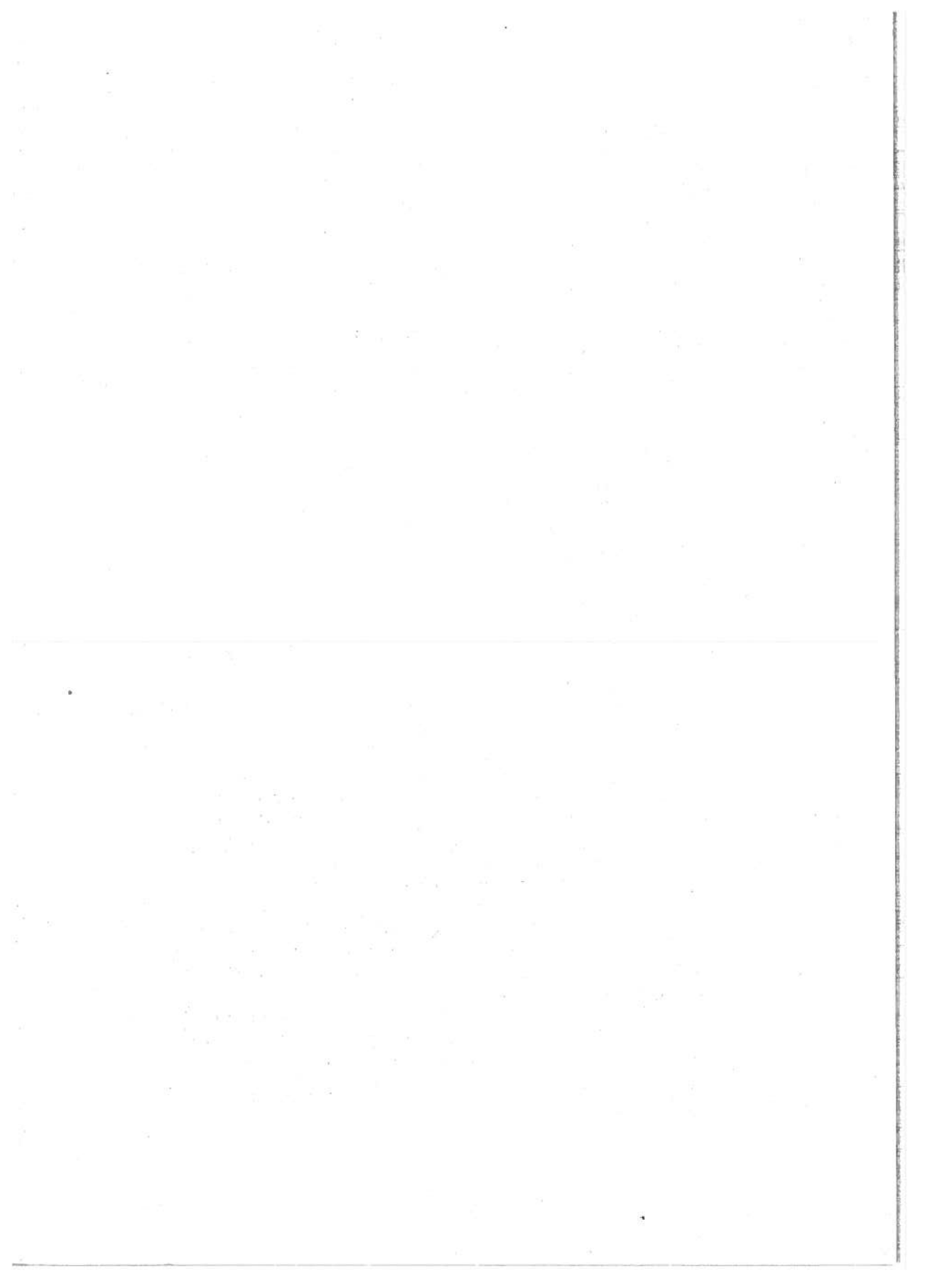
Nansensgade 19, 1366 København K.
Fabrikvej 7, 2000 Frederiksberg.
Julius Thomsens Plads 10, 1925 Frederiksberg C.
Howitzvej 60, 2000 Frederiksberg.
Rosenørns Allé 9, 1970 Frederiksberg C.
Rosenørns Allé 31, 1970 Frederiksberg C.
Blågårdsgade 23 B, 2200 København N.
Nørre Søgade 37 D, st., 1370 København K.

Handelshøjskolen i København blev oprettet i 1917 af Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse med følgende formål:

At bidrage til udforskningen af de økonomiske love og vekselvirkningsforhold, der er af afgørende betydning for erhvervslivets vilkår, og at give alle dem, der gennem en teoretisk uddannelse forud for eller sideløbende med deres praktiske uddannelse søger at dygtiggøre sig til ledende stillinger inden for erhvervslivet, et omfattende indblik i den viden og erkendelse, som den økonomiske forskning er nået til, og en grundig opøvelse i metode og selvstændig tænkning, således at de får de nødvendige forudsætninger for at kunne deltage i løsningen af de opgaver, det praktiske liv stiller dem overfor.

I medfør af lov af 26. maj 1965 blev Handelshøjskolen i København pr. 1. august 1965 omdannet til en selvejende institution, hvis driftsudgifter fuldt ud dækkes af statskassen. Denne status som selvejende institution er opretholdt med lov af 8. juni 1983 om handelshøjskoler og handelshøjskoleafdelinger.

Ifølge højskolens statut af 22. november 1974 med senere ændringer er det Handelshøjskolens opgave at drive forskning og give videregående uddannelser indtil det højeste videnskabelige niveau inden for erhvervsøkonomiske og dermed beslægtede samt erhvervsproglige fagområder. Handelshøjskolen skal endvidere bidrage til udbredelse af kendskab til videnskabens arbejdsmetoder og resultater.

Indhold

	Beretningsåret i hovedtræk	13
I.	Generelle regler for højskolens virksomhed	17
II.	De kollegiale ledelsesorganer	18
	A. Styrelsesrådet	18
	B. Konsistorium	18
	1. Opgaver og sammensætning	18
	2. Udvalg nedsat af konsistorium	19
	C. Fakultetsrådene	25
	1. Fakultetsrådenes opgaver	25
	2. Det erhvervsøkonomiske Fakultetsråd	26
	a. Sammensætning	26
	b. Udvalg nedsat af Det erhvervsøkonomiske Fakultetsråd	26
	3. Det erhvervsproglige Fakultetsråd	
	a. Sammensætning	27
	b. Udvalg nedsat af Det erhvervsproglige Fakultetsråd	28
	D. Fakultetsstudienævnene	29
	1. Fakultetsstudienævnenes opgaver	29
	2. Det erhvervsøkonomiske Fakultetsstudienævn	30
	a. Sammensætning	30
	b. Udvalg nedsat af Det erhvervsøkonomiske Fakultetsstudienævn	30
	3. Det erhvervsproglige Fakultetsstudienævn	35
	a. Sammensætning	35
	b. Udvalg nedsat af Det erhvervsproglige Fakultetsstudienævn	35
	E. Fagstudienævnene	37
	1. Fagstudienævnenes opgaver	37
	2. De erhvervsøkonomiske fagstudienævn	37
	3. De erhvervsproglige fagstudienævn	41
	4. Studienævnet for den erhvervsøkonomisk-erhvervsproglige uddannelse	43
III.	Vejledning for studerende	44
	A. Vejledningstilbud	43
	B. De enkelte vejledninger	43
IV.	Andre udvalg	48
	A. Hovedsamarbejdsudvalget	48
	1. Opgaver og sammensætning	48
	2. Udvalg nedsat af hovedsamarbejdsudvalget	49
	B. Centraladministrationens samarbejdsudvalg	49
	C. Sikkerhedsorganisationen	49
V.	Institutter og centre ved Det erhvervsøkonomiske Fakultet	50
	A. Institut for Afsætningsøkonomi	50
	1. Oprettelse og formål	50
	2. Medarbejdere	50

3. Instituttets ledelse	51
4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	51
5. Faglig virksomhed i øvrigt	56
6. Gæsteforelæsnings	62
B. Institut for Anvendt Datalogi og Systemvidenskab	63
1. Oprettelse og formål	63
2. Medarbejdere	64
3. Undervisningsaktiviteter	64
4. Igangværende forskningsarbejder	64
5. Publikationsvirksomhed	65
6. Faglig virksomhed i øvrigt	65
C. Institut for Erhvervs- og Samfundsforskning	67
1. Oprettelse og formål	67
2. Medarbejdere	68
3. Instituttets ledelse	69
4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	69
5. Faglig virksomhed i øvrigt, gæsteforelæsnings m.m.	78
D. Institut for Erhvervsret og Revision	81
1. Oprettelse og formål	81
2. Medarbejdere	81
3. Instituttets ledelse	82
4. Instituttets undervisning	83
5. Instituttets forskning og publikationsvirksomhed	83
6. Faglig virksomhed i øvrigt	84
7. Konferencedeltagelse, gæsteforelæsnings m.m.	86
E. Institut for Erhvervsøkonomi og Ledelse	86
1. Oprettelse og formål	86
2. Medarbejdere og ledelse	87
3. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	88
4. Faglig virksomhed i øvrigt	89
5. Gæsteforelæsnings	90
F. Institut for Europæisk Markedsret	91
1. Oprettelse og formål	91
2. Medarbejdere	91
3. Instituttets ledelse	91
4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	92
5. Faglig virksomhed i øvrigt	93
G. Institut for Finansiering	94
1. Oprettelse og formål	94
2. Medarbejdere	94
3. Instituttets ledelse	94
4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	95

5. Faglig virksomhed i øvrigt	97
6. Gæsteforelæsninger m.m.	98
H. Institut for Informatik og Økonomistyring	98
1. Oprettelse og formål	98
2. Medarbejdere	99
3. Instituttets ledelse	99
4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	100
5. Faglig virksomhed i øvrigt	106
6. Gæsteforelæsninger m.m.	109
I. Institut for International Økonomi og Virksomhedsledelse	109
1. Oprettelse og formål	109
2. Medarbejdere	109
3. Instituttets ledelse	110
4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	110
5. Anden virksomhed	113
6. Gæsteforelæsninger m.m.	115
J. Institut for Nationaløkonomi	116
1. Oprettelse og formål	116
2. Medarbejdere	116
3. Instituttets ledelse	117
4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	117
5. Faglig virksomhed i øvrigt	118
K. Institut for Organisation og Arbejdssociologi	119
1. Oprettelse og formål	119
2. Medarbejdere	119
3. Instituttets ledelse	120
4. Instituttets forskning	121
5. Publikationsvirksomhed	130
6. Faglig virksomhed i øvrigt	136
7. Gæsteforskere og gæsteforelæsere	140
L. Institut for Regnskabsvæsen og Økonomistyring	141
1. Oprettelse og formål	141
2. Medarbejdere	141
3. Instituttets ledelse	142
4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	142
5. Faglig virksomhed i øvrigt	145
M. Institut for Teoretisk Statistik	146
1. Oprettelse og formål	146
2. Medarbejdere	146
3. Instituttets ledelse	147
4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	147
5. Faglig virksomhed i øvrigt	150

N. Institut for Trafik-, Turist- og Regionaløkonomi	150
1. Oprettelse og formål	150
2. Medarbejdere	151
3. Instituttets ledelse	151
4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	151
5. Faglig virksomhed i øvrigt	153
6. Gæsteforelæsninger m.m.	155
O. Center for Uddannelsesforskning	155
1. Oprettelse og formål	155
2. Medarbejdere	155
3. Ledelse	156
4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	156
P. EDB-Centeret	159
1. Oprettelse og formål	159
2. Medarbejdere	159
3. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder	159
4. Publikationer	159
5. Faglig virksomhed i øvrigt	160
6. Datamatkonfiguration og programmel	160
7. Programmel	161
8. Driftsstatistik	
9. Kursusvirksomhed	162
10. Ny struktur	162
Q. Teknologistyringsgruppen	162
1. Oprettelse og formål	162
2. Medarbejdere	162
3. Ledelse	163
4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	163
5. Faglig virksomhed i øvrigt	165
6. Gæsteforelæsninger m.m.	165
VI. Institutter og centre ved Det erhvervsproglige Fakultet	166
A. Institut for Engelsk	166
1. Oprettelse og formål	166
2. Medarbejdere	166
3. Instituttets ledelse	167
4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	167
5. Faglig virksomhed i øvrigt	171
6. Gæsteforelæsninger m.m.	173
B. Institut for Erhvervspraksis	174
1. Oprettelse og formål	174
2. Medarbejdere	174
3. Instituttets ledelse	174

4.	Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	175
5.	Faglig virksomhed i øvrigt	175
C.	Institut for Fransk	175
1.	Oprettelse og formål	175
2.	Medarbejdere	175
3.	Instituttets ledelse	176
4.	Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	176
5.	Faglig virksomhed i øvrigt	179
6.	Gæsteforelæsnings m.m.	181
D.	Institut for Spansk	181
1.	Oprettelse og formål	181
2.	Medarbejdere	181
3.	Instituttets ledelse	182
4.	Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	183
E.	Institut for Tysk	187
1.	Oprettelse og formål	187
2.	Medarbejdere	187
3.	Instituttets ledelse	188
4.	Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	188
5.	Faglig virksomhed i øvrigt	190
6.	Gæsteforelæsnings m.m.	191
F.	Center for Konferencetolkning	192
1.	Oprettelse og formål	192
2.	Medarbejdere	192
G.	Fagsprogligt Center	192
1.	Oprettelse og formål	192
2.	Medarbejdere	192
3.	Ledelse	193
4.	Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	193
5.	Faglig virksomhed i øvrigt	193
H.	Terminologiafdelingen	194
1.	Oprettelse og formål	194
2.	Medarbejdere	194
3.	Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed	194
4.	Faglig virksomhed i øvrigt	196
I.	Tværsproglige Aktiviteter	197
1.	Forskningsskollegiet	197
2.	ARK	198
3.	SPRINT	198
VII.	Lærerstab og administration	199
A.	Oversigt over lærerstabens sammensætning	199

	B. Antal lærere ved højskolen pr. ultimo juli 1985	199
	C. Antal ansatte ved højskolen pr. ultimo juli 1985	200
VIII.	Censorer	201
IX.	Handelshøjskolens bibliotek	
	A. Oprettelse	202
	B. Personale	202
	C. Organisation	202
	D. Fagområder	204
	E. Løbende publikationer	204
	F. Afsluttede faglige arbejder	205
	G. Anden virksomhed	205
	1. Det økonomiske bibliotek	205
	2. Sprogbiblioteket	206
	H. Handelshøjskolens bibliotek i tal	208
X.	Studerende og eksaminer	209
	A. Oversigter	209
	1. Studenterbestand	209
	2. Tilgang og afgang på de erhvervsøkonomiske studier	209
	3. Tilgang og afgang på de erhvervsproglige studier	211
	B. Klager over eksamen	213
	1. Klageordningen	213
	2. Klager på de erhvervsøkonomiske studier	214
	3. Klager på de erhvervsproglige studier	216
XI.	Tildeling af videnskabelige grader, besvarelser af prisopgaver m.m.	218
	A. Professorbedømmelser	218
	B. Den erhvervsøkonomiske doktorgrad	238
	C. Det erhvervsøkonomiske licentiatstudium	242
	1. Studieordningen	242
	2. Tildelte grader	242
	D. Tietgen-prisopgaver	248
	1. Tietgen-prisopgaver 1985	248
	a. Økonomi	248
	b. Sprog	249
	2. Besvarelse og bedømmelse af Tietgen-prisopgaver 1983	250
XII.	Højskolens økonomi	265
XIII.	Stipendier og studielån	269
XIV.	Studenterorganisationer	270
	A. De Studerendes Råd (DSR)	270
	1. DSR's opgaver og struktur	270
	2. De sproglige talsmandskollegier	271
	3. De økonomiske talsmandskollegier	271
	4. Projektgrupper	272
	5. Andre servicefunktioner	273
	6. Eksterne aktiviteter	273
	B. Moderate Studenter (MS)	273
XV.	Organisationer med tilknytning til højskolen	278
	A. Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse	278

B. Foreningen af Danske Civiløkonomer m.fl.	278
1. Foreningen af Danske Civiløkonomer (FDC)	278
2. Foreninger tilknyttet Foreningen af Danske Civiløkonomer	280
a. Afsætningsøkonomisk Klub	280
b. Cand.merc.Foreningen	281
c. Lic.merc.-Clubben	282
C. Dansk Magisterforening, sektion XXIII	282
D. Magistrenes Universitetslærerforening	282
E. Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF)	282
F. Amanuensisrådet (AC-klubben) ved Handelshøjskolen i København	284
G. Foreningen af honorarlønnede timelærere ved Handelshøjskolen i København	285
H. Bibliotekarforbundet	285
I. Erhvervsprogligt Forbund & Arbejdsløshedskasse	286
J. Forsikringsklubben (Forsikringsteoretisk Studiekлуб)	287
K. Udenrigshandelsklubben	287
L. Cand.ling.merc. Foreningen	288
Bilag 1: Fastansatte medarbejdere	289
A. Fortegnelse over højskolens lærere og forskningsmedarbejdere ved udgangen af undervisningsåret 1984/85	289
B. Fortegnelse over administrative medarbejdere	296
Bilag 2: Censorer	299
A. Censorer beskikket ved de erhvervsproglige eksaminer samt i engelsk og tysk ved det almene erhvervsøkonomiske studium (HA-studiet)	299
B. Censorer beskikket ved translatørekseamen	301
C. Censorer beskikket ved indvandertolkning	302
D. Censorer beskikket ved konferencetolkning	302
E. Censorer beskikket ved det almene erhvervsøkonomiske studium (HA)	303
F. Censorer beskikket ved den erhvervsøkonomiske kandidateksamen (cand.merc.)	305
G. Censorer beskikket ved den erhvervsøkonomiske revisorkandidateksamen (cand.merc.aud.)	307
H. Censorer beskikket ved den erhvervsøkonomiske- erhvervsproglige uddannelse (SPRØK)	308
I. Censorer beskikket ved den erhvervsøkonomiske-datalogiske uddannelse (DØK) og den erhvervsøkonomiske-erhvervsjuridiske uddannelse (JØK)	308
J. Censorer beskikket ved den erhvervsøkonomiske diplomprøve, 1. del (HD)	308
K. Censorer beskikket ved de erhvervsøkonomiske diplomprøver, 2. del (HD)	310
Bilag 3: Beståede eksaminer	313
A. De erhvervsøkonomiske eksaminer 1984/85	313
B. De erhvervsproglige eksaminer 1984/85	322

Beretningsåret i hovedtræk

Handelshøjskolens uddannelser er fortsat prioriteret meget højt af den siddende regering, men på grund af regeringens generelle besparelser på de offentlige udgifter, får højskolen ikke de nødvendige økonomiske midler til at finansiere den vækst, som denne prioritering giver på de forskellige studier. Da højskolens finansielle situation i forvejen var dårlig, da disse besparelser satte ind for et par år siden, har den meget store stigning i antallet af studerende efterhånden ført højskolen til et punkt, hvor det kan være vanskeligt for lærerstaben at fastholde kvaliteten i undervisningen.

Studenterbestanden var ved undervisningsårets begyndelse i 1985 13.478, fordelt med 3.258 studerende på Det erhvervsproglige Fakultet og 10.220 på Det erhvervsøkonomiske Fakultet. Tilgangen til dagstudierne er fastsat uændret, bortset fra en mindre reduktion af tilgangen til HA-studiet på 65 studerende og en mindre forøgelse af sprog/økonomistudiet fra 65 til 100 studerende. Desuden bliver der på Undervisningsministeriets foranledning fra 1. september 1985 oprettet en ny uddannelse, erhvervsøkonomi/matematik, hvortil der må optages det sædvanlige forsøgshold på 65 studerende.

På cand.merc.studiet oprettes fra 1. september 1985 APIM (Advanced Program in International Management), der bygger på et samarbejde med amerikanske og engelske universiteter om udveksling af studerende og lærere, og hvor undervisningen derfor vil foregå på engelsk. Interessen for denne form for undervisningsaftaler har været meget stor hos amerikanske og engelske universiteter og læreanstalter, således at der skulle være gode muligheder for en udbygning af uddannelsen, hvis det nødvendige bevillingsgrundlag kan fremskaffes. Desuden har højskolen oprettet et nyt HD-speciale i indkøbs- og transportøkonomi, som også har vundet betydelig tilslutning blandt de studerende.

Alle de nye uddannelser skal kunne føres videre til en kandidatgrad, hvorfor der for tiden arbejdes med de forudsætninger, under hvilke de kan indgå i højskolens cand.merc.studium.

Endelig har højskolen på opfordring af Undervisningsministeriet deltaget i arbejdet med udviklingen af forskellige økonomiuddannelser inden for humaniora og teknika.

Frafaldet på Handelshøjskolens studier er stadigvæk af betydeligt omfang. Det har flere årsager. Det store frafald på HD-studierne må ses i lyset af, at de studerende ved siden af deres arbejde i erhvervslivet eller den offentlige sektor skal følge en krævende undervisning i flere timer om aftenen. Dette stiller meget store krav til arbejdsevne og karakterstyrke, men dertil kommer, at holdene på grund af alt for ringe tilførsel af penge efterhånden har nået størrelser, der ud fra en pædagogisk synsvinkel må betragtes som absolut uhensigtsmæssige. De er nået op på 60 studerende i gennemsnit, og inden for visse fagretninger på både 1. og 2. del samles de til forelæsningshold på 400-500 studerende. For studerende, der har været på erhvervsarbejde hele dagen, må det betragtes som en lidet engagerende og stimulerende indlæringsform.

Frafaldet på de i 1984 påbegyndte nye integrerede uddannelser, erhvervsøkonomi/datalogi og erhvervsøkonomi/jura, er også uacceptabelt stort. Højskolen undersøger for tiden årsagerne hertil, men den største del af frafaldet kan nok i sidste instans tilskrives for lidt tid og for få penge til udviklingsarbejdet. Dette bekræftes i realiteten af den tredje nye uddannelse, der blev påbegyndt i 1984, nemlig sprog/økonomiuddannelsen, hvor udviklingsvilkårene har været meget bedre, blandt andet fordi højskolen modtog et betydeligt tilskud fra Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse til udviklingsarbejdet. Frarafaldet på denne uddannelse har været meget begrænset.

Som led i den omfattende udbygning af edb og andre beslægtede elektroniske hjælpemidler er der oprettet et nyt Institut for datalingvistik på Det erhvervsproglige Fakultet og et nyt Institut for anvendt datalogi og systemvidenskab på Det erhvervsøkonomiske Fakultet. Til det sidste institut er der allerede knyttet to professorater. Dertil kommer en række andre organisatoriske ændringer af forskning og undervisning, der har til formål at understøtte den fornyelsesproces, som Handelshøjskolens uddannelser gennemløber i disse år.

Også Handelshøjskolens tolkeuddannelser udvides betydeligt i disse år til at omfatte flere sprog, blandt andet græsk.

Det har været vanskeligt at få forskningen styrket i takt med nydannelserne på uddannelsesområdet. Gennem den af ministeriet lancerede forskningsrekrutteringsplan er der åbnet muligheder for oprettelse af flere forskerstillinger, men Handelshøjskolen har svært ved at tiltrække kvalificerede ansøgere til disse stillinger. Højskolen kan ikke konkurrere med de lønninger, som erhvervslivet betaler folk med kvalifikationer, der også gør dem egnede til at bestride forsker- og lærerstillinger. Gennem oprettelse af en del forskningsstipendier er det dog lykkedes at foretage en gradvis opbygning af forskningen inden for nogle af de områder, der naturnødvendigt må udvikles i takt med undervisningen.

Traditionelt har Handelshøjskolen altid haft et vist antal norske studerende på HA-studiet, men de offentlige besparelser har tvunget Handelshøjskolen til - i lighed med andre læreanstalter - at indskrænke optagelsen i de seneste år. Gennem forhandlinger med den norske stat er der i 1985 opnået en betalingsordning, der gør det muligt for højskolen igen at udvide antallet i begrænset omfang.

Handelshøjskolen arbejder endvidere med etablering af en efteruddannelse med henblik på at give handelshøjskoledimittenderne en mulighed for at ajourføre deres forskellige uddannelser samt give unge mennesker med en anden uddannelsesmæssig baggrund, der gør det svært for dem at opnå beskæftigelse, et tilbud om en handelshøjskoleuddannelse. I forbindelse hermed samt med den generelle forbedring af højskolens undervisningstilbud i øvrigt overvejes det tillige at inddrage erfaringer fra åbent-universitet-området.

Undervisningsministeriet har godkendt et byggeprojekt til samling af Det erhvervsproglige Fakultet. Bygningen skal ligge i nærheden af fakultetets nuværende bygning på Fabrikvej 7 på en grund, der bliver til rådighed efter flytningen af virksomheden Nordisk Kabel- og Trådfabrikker.

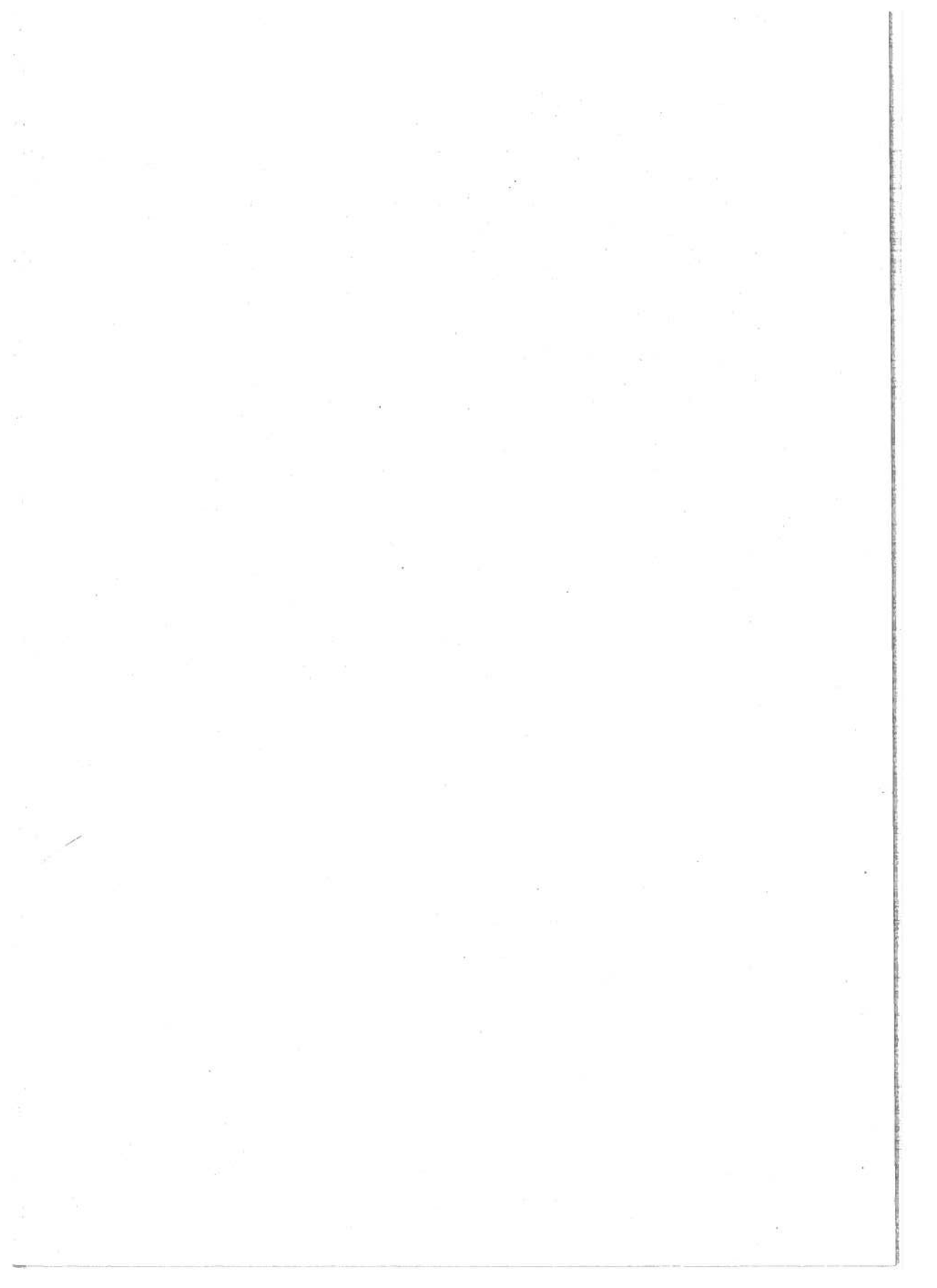
Den nye bygning på Rosenørns Allé 31 var klar til indflytning ved årsskiftet 1984/85. De

nederste etager er indrettet til Handelshøjskolens bibliotek, som derefter er fraflyttet Julius Thomsens Plads 10. De øvrige etager benyttes af tre af højskolens økonomiske institutter.

På det administrative område er det for tiden svært at få midler til at løse de opgaver, der opstår på grund af udviklingen på de faglige områder. Dertil kommer, at højskolens administrator, Jørgen Friis Christensen, i 1985 fik anden stilling. Han blev efterfulgt af højskolens økonomichef, Kurt Poder. Også på andre niveauer har de forbedrede ansættelsesvilkår i den private sektor givet anledning til en udskiftning, der i hvert fald på kortere sigt kan gøre det vanskeligt på tilfredsstillende vis at administrere den kraftige vækst, som Handelshøjskolens aktiviteter er udsat for i disse år.

Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse har i årets løb ydet store tilskud til Handelshøjskolens forskning og undervisning, herunder betydelig støtte til studierejser til udlandet, der på grund af uddannelsernes internationalisering bliver af større betydning for undervisningen på de fleste af Handelshøjskolens studier.

Frode Slipsager
rektor

I. Generelle regler for højskolens virksomhed

De generelle regler for Handelshøjskolen er:

Lov nr. 258 af 8. juni 1983 om handelshøjskoler og handelshøjskoleafdelinger med senere ændringer.

Lov nr. 362 af 13. juni 1973 om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner med senere ændringer.

Bekendtgørelse af 21. juni 1974 om styrelse af Handelshøjskolen i København.

Statut af 22. november 1974 for Handelshøjskolen i København med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 413 af 18. august 1978 om regler for valg til de styrende organer ved højere uddannelsesinstitutioner med senere ændringer.

Cirkulære af 21. november 1979 om samarbejde og samarbejdsudvalg i statens virksomheder og institutioner med tilhørende aftaler.

Der er endvidere i bekendtgørelser, cirkulærer m.v. fastsat nærmere regler om uddannelsesretninger, eksamensgrader, adgangsforshold, studieforshold, eksamensforshold, censorers virksomhed, læreanstalter samt om indførelse og brug af ny teknologi.

II. De kollegiale ledelsesorganer

Grundlaget for ledelsen af Handelshøjskolen i København er lov af 13. juni 1973 om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner samt Statut for Handelshøjskolen i København af 22. november 1974, begge med senere ændringer.

I henhold til statuttens § 2 ledes Handelshøjskolen af rektor i forbindelse med de i statuten omhandlede organer, nemlig styrelsesråd, konsistorium, fakultetsråd, institutråd og studienævn.

I det følgende gives en oversigt over disse organers opgaver og sammensætning samt over de udvalg, som i beretningsperioden har været nedsat af de kollegiale ledelsesorganer.

Ved organer/udvalg, hvor det skønnes relevant, er medlemmernes tilhørsforhold anført i parentes: (adm) = centraladministrationen; (bib) = biblioteket; (sp) = Det erhvervsprøglige Fakultet; (øk) = Det erhvervsøkonomiske Fakultet.

A. Styrelsesrådet

Styrelsesrådet består af 11 medlemmer, af hvilke Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse vælger 6 medlemmer som en alsidig repræsentation for erhvervslivet. De studerende ved Handelshøjskolen vælger for ét år ad gangen to medlemmer og de teknisk/administrative medarbejdere vælger for tre år ad gangen ét medlem. Rektor og prorektor er fødte medlemmer af styrelsesrådet.

Sammensætning:

Direktør H. Mægaard Nielsen (formand); bankdirektør P. Nyboe Andersen; direktør Erik Haunstrup Clemmensen; direktør Harald Hallander; direktør Preben Kjær til 31.12.1984, herefter økonomichef Gregers Jenssen-Tusch; direktør Jørgen Søltoft; rektor, professor Frode Slipsager; prorektor, lektor Lena Flugler; overassistent Jytte Beckert; EA/ED-stud. Merete Bedstrup (fra 1.1.85); HA-stud. Kristian Heldt Hansen (til 31.12.84); cand.merc.-stud. Birgitte Knudsen (fra 1.1.85); HD-stud. Janne Thyø Thomsen (til 31.12.84).

Sekretær: Administrator Jørgen Friis Christensen til 30.4.85, herefter administrator Kurt Poder i samarbejde med fuldmægtig Merete Trolle.

Styrelsesrådet har i beretningsperioden afholdt fire møder.

B. Konsistorium

1. Opgaver og sammensætning

Ifølge statuttens § 16 er konsistorium Handelshøjskolens øverste kollegiale organ. Det afgør sager, der vedrører højskolen som helhed, herunder fordeling af højskolens bevillinger efter indstilling fra konsistoriums budget- og forretningsudvalg, udarbejdelse af indstillinger til undervisningsministeren om oprettelse og nedlæggelse af institutter efter indstilling

fra et fakultetsråd, fastsættelse af institutrådenes sammensætning efter indstilling fra fakultetsrådet, fastsættelse af fakultetsstudienævnets medlemstal og sammensætning, planlægning af højskolens udbygning, herunder optagelse af nye aktiviteter, oprettelse og nedlæggelse af professorater efter indstilling fra fakultetsråd samt sager i øvrigt, som i henhold til gældende retsregler kræver konsistoriums udtalelse eller beslutning.

Fødte medlemmer af konsistorium er rektor, der tillige er formand, samt prorektor og dekanerne for de to fakulteter. Administrator og overbibliotekaren deltager i konsistoriums møder uden stemmeret.

Sammensætning:

1.8.1984 – 31.12.1984:

Rektor, professor Frode Slipsager (formand) (øk); prorektor, lektor Lena Flugger (næstformand) (sp); dekan, lektor Inge Gorm Hansen (sp); dekan, lektor Finn Junge-Jensen (øk); afdelingsleder Orla Brandt Jensen (øk); lektor Bente Kristensen (sp); seniorstipendiat Mette Mønsted (øk); lektor Jørgen Kai Olsen (øk); lektor Niels Henning Pedersen (sp); lektor Sven Sorgenfrey (sp); undervisningsassistent Hans Dam (sp); undervisningsassistent Tom Jacobsgaard (øk); assistent Hanne Gregersen; assistent Lis Kofod Hansen; bibliotekar Birgit Støvring; HA-stud. Peter Bruun; cand.merc.-stud. Mette Christiansen; EK-stud. Anne-Mette Djørup; HA-stud. Mette Donde; HD-stud. John Olsen; HA-stud. Rolf Thrane.

1.1.1985 – 31.7.1985

Rektor, professor Frode Slipsager (formand) (øk); prorektor, lektor Lena Flugger (næstformand) (sp); dekan, lektor Inge Gorm Hansen (sp); dekan, lektor Finn Junge-Jensen (øk); afdelingsleder Orla Brandt Jensen (øk); lektor Bente Kristensen (sp); lektor Mette Mønsted (øk); lektor Jørgen Kai Olsen (øk); lektor Niels Henning Pedersen (sp); lektor Sven Sorgenfrey (sp); undervisningsassistent Per Christiansen (sp); undervisningsassistent Preben West Hansen (øk); assistent Hanne Gregersen; assistent Lis Kofod Hansen; bibliotekar Birgit Støvring; EG-stud. Rie Appelberg (fra 1.6.85); SPRØK-stud. Eva Zeuthen Bentzen; HA-stud. Niels Bølling; cand.merc.-stud. Mette Christiansen; EK-stud. Mette Djørup (til 31.5.85); HD-stud. Anette Lindberg Jensen; HA-stud. Janne Bollingberg Sørensen.

Deltagere uden stemmeret: Administrator Jørgen Friis Christensen, fra 1.5.85 administrator Kurt Poder; fungerende overbibliotekar Finn Skriver Frandsen, fra 1.2.85 overbibliotekar Michael Cotta-Schønberg.

Sekretær: Fuldmægtig Merete Trolle.

2. Udvalg nedsat af konsistorium

a. Budget- og forretningsudvalget

Rektor er født medlem af udvalget. Administrator, dekanen for Det erhvervsproglige Fakultet og dekanen for Det erhvervsøkonomiske Fakultet deltager i udvalgets møder uden stemmeret.

Budget- og forretningsudvalget udarbejder, blandt andet på grundlag af forslag fra hovedområderne, højskolens samlede budgetforslag. Udvalget træffer endvidere afgørelse om sager, som efter konsistoriums bemyndigelse er henlagt til udvalget.

Sammensætning:

Prorektor, lektor Lena Fluger (formand fra 1.1.85); rektor, professor Frode Slipsager (formand til 31.12.84); afdelingsleder Orla Brandt Jensen; lektor Niels Henning Pedersen; assistent Lis Kofod Hansen (fra 1.1.85); bibliotekar Birgit Støvring (til 31.12.84); HA-stud. Niels Bølling (fra 1.1.85); cand.merc.-stud. Mette Christiansen; HA-stud. Rolf Trane (til 31.12.84).

Sekretær: Fuldmægtig Merete Trolle.

b. AV-udvalget

Kommissorium

Primært at medvirke ved planlægningen af afdelingens arbejde på længere sigt og søge at sikre tilførsel af rimelige økonomiske ressourcer samt koordinering af AV-aktiviteterne mellem hovedområderne.

Sammensætning:

Lektor Vagn Thorsgaard Jacobsen (formand); HD-stud. Lis Holgersen; afdelingsleder Jørgen Jensen; lektor Finn Messell; EK-stud. John Olsen; lektor Orla G. Petersen; AV-afdelingens medarbejdere.

Kommitteret: Administrator Jørgen Friis Christensen.

Sekretær: Finn Kempf.

AV-udvalget blev nedlagt på konsistoriums møde den 1. november 1984.

c. Fællesudvalget for det sproglige og økonomiske fakultet vedrørende anvendelse af teknologi i forbindelse med den pædagogiske udvikling

Kommissorium:

På grundlag af oplæg fra de to fakulteters didaktikudvalg formulerer fællesudvalget en strategisk plan for den pædagogiske udvikling på højskolen og en af denne afledt 3-årig anskaffelsesplan for AV- og edb-udstyr.

Sammensætning:

Lektor Søren Christensen (formand); lektor Gert Bechlund; assistent Bente Christensen; adjunkt Steffen Leo Hansen; projektmedarbejder Britta Kragh; cand.merc.-stud. Bo Meyer; HA-stud. Richard Stæhr.

Kommitteret: Administrator Jørgen Friis Christensen, fra 1.5.85 administrator Kurt Polder.

Sekretær: Assistent Ani Riel.

d. Biblioteksudvalget

Se side 202.

e. Bladudvalget

Kommissorium m.v.:

Bladudvalget træder sammen mindst én gang pr. semester samt i tilfælde af konflikter inden for redaktionsgruppen eller mellem denne og de styrende organer eller andre grupper af personer eller enkeltpersoner.

Bladudvalget har som en vigtig opgave funktionen som »varmeskjold« for redaktionsgruppen og i særdeleshed for den faste redaktør, således at der ikke gribes ind i redaktionsarbejdet udefra, så længe bladets rammeordning overholdes. Baggrundsgruppen skal dermed sikre en fri og demokratisk meningsudveksling og informationsformidling for hele højskolen.

Bladudvalget træffer beslutninger om de overordnede principper for bladets drift og for alle forhold i forbindelse med bladet, bortset fra budgettets størrelse, den faste redaktørs stillingsart og -omfang og de rådgivende redaktørers maksimale årlige timeforbrug, der afgøres af konsistorium efter indstilling fra bladudvalget.

Bladudvalget har ikke ansvar for hverken de enkelte numre, bladets drift eller overholdelse af bladets budget.

Bladudvalget gennemser opstillingen over det forløbne års forbrug og det kommende års budgetforslag og føjer eventuelt bemærkninger til det sidste, inden den faste redaktør sender det til konsistoriums budget- og forretningsudvalg.

Bladudvalget foretager indstilling til rektor om ansættelse og afskedigelse af den faste redaktør.

Bladudvalgets formand attesterer lønsedler/ »frigørelsesbreve« for de rådgivende redaktører samt for den faste redaktør med hensyn til dennes overarbejde.

Sammensætning:

Lektor Jørgen Alsø (formand); lektor Cai F. Christensen; assistent Kirsten Davidsen; EG-stud. Jane Holm Hansen (fra 1.1.85); assistent Birthe Jenkins; cand.merc.stud. Birgitte Knudsen (til 31.12.84); cand.merc.-stud. Lene Knudsen (fra 1.1.85); EG-stud. Katja Krener (til 31.12.85); EG-stud. Eva Onodi (fra 1.1.85); HD-stud. Ulrik Philipson (til 31.12.84).
Sekretær: Erich Karsholt.

f. Konsistoriums EDB-udvalg

Kommissorium:

Fra de to hovedområder, centraladministrationen og biblioteket at indhente budgetforslag omfattende bevillinger til:

a) Internt EDB-udstyr

Køb af udstyr

Leje af udstyr

Vedligeholdelse af udstyr

Afgifter til P&T (modems, terminalforbindelser)

b) Ekstern EDB-assistance

Køb af standard-software og konsulentbistand til systemudvikling samt

køb af maskintid, trykning m., v.

Efter at have koordineret ressourcudnyttelsen i den udstrækning og på de vilkår, de forskellige brugergrupper kan tilslutte sig, at udarbejdelse et samlet budgetoverslag til konsistorium, samt i overensstemmelse hermed at udarbejde forslag til ansøgninger til Undervisningsministeriets EDB-kapacitetsudvalg.

Til konsistorium at give indstilling om allokering af opnåede bevillinger.

Sammensætning:

Lektor Gert Bechlund (formand fra 1.1.85); lektor Flemming Rasmussen (formand til

31.12.84); overbibliotekar Michael Cotta-Schønberg (fra 1.2.85); fg. overbibliotekar Finn Skriver Frandsen (til 31.1.85); assistent Annette Juhl Hansen (fra 1.1.85); adjunkt Steffen Leo Hansen; lektor Bodil Nistrup Madsen; cand.merc.-stud. Bo Meyer; fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen (til 31.8.84); HA-stud. Hans Henrik T. Ohlsen (til 31.12.84); DØK-stud. René Plambek (fra 1.1.85); bibliotekar Erik Rasmussen (til 31.12.84); fuldmægtig Charlotte Tang-Petersen (fra 1.1.85); assistent Lars Thorsen (fra 1.1.85).

Kommitteret: Administrator Jørgen Friis Christensen.

Sekretær: Fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen, fra 1.9.84 programmør Lene Thomas.

EDB-udvalget blev nedlagt på konsistoriums møde den 20. juni 1985.

g. Efteruddannelsesudvalget

Kommissorium:

Udvalget har til opgave at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for oprettelsen af en akademisk efteruddannelse inden for Handelshøjskolens uddannelsesområder.

Opgaven omfatter:

1. Forslag til efteruddannelsens indhold betragtet i relation til:
 - a) de samfundsmæssige behov, herunder den udvikling der manifesterer sig gennem øget fagligt samarbejde uddannelsesinstitutionerne imellem,
 - b) højskolens egne ressourcemæssige og faglige forudsætninger
 - c) eksisterende efteruddannelsesvirksomhed
 - d) den pædagogiske og undervisningsteknologiske udvikling.
2. Overvejelser vedrørende de kandidatprofiler, efteruddannelsen skal rette sig imod.
3. Forslag til organisationsform, herunder skitse til administration og lærerbemanning.
4. Finansieringsplan udarbejdet for en 5-årig periode.

Sammensætning:

Dekan Finn Junge-Jensen (formand); cand.merc.-stud. Ulf Brinkkjær (fra 1.1.85); prorektor Lena Flugger; dekan Inge Gorm Hansen; HA-stud. Kristian Heldt Hansen (til 31.12.84); cand.merc.-stud. Kristian Philipsen; afdelingsleder Lauge Stetting; bibliotekar Birgit Støvring.

Kommitteret: Rektor Frode Slipsager.

Sekretær: Fuldmægtig Merete Trolle.

h. Indretningsudvalget (Lokaleudvalget)

Kommissorium:

Udvalget har til opgave at stille forslag om løsning af lokaleressourceproblemer inden for højskolens nuværende bygningsmæssige rammer samt eventuelle nye marginale lejemål. Udvalget har endvidere til opgave fra højskolens institutter, afdelinger m.v. at indhente forslag til bygningsmæssige ændringer samt forslag til anskaffelse (konto 20) og vedligeholdelse (konto 22) af kontormøbler - herunder møbler til indretning af etb/edb-arbejdspladser i institutter/afdelinger - samt møbler og andet inventar til undervisningslokaler, mødelokaler, kontorer m.v.

Udvalget udarbejder - under iagttagelse af konsistoriums generelle retningslinier - bidrag til højskolens budgetforslag samt forslag til anvendelse af den opnåede bevilling.

Anvendelse af midler, der på konto 22 er allokeret til almindelig vedligeholdelse, forudsætter, at teknisk forvaltning har haft samråd med udvalget herom.

Sammensætning:

Prorektor Lena Flugger (formand fra 1.1.85); afdelingsleder Lauge Stetting (formand til 31.12.84); assistent Lisa Borges; cand.merc.-stud. Berit Döhl; assistent Hanne Gregersen; forskningsbibliotekar Margrethe Stig Hansen (fra 1.1.85); forskningsbibliotekar Finn Hansson (til 31.12.84); cand.merc.-stud. Ole Nørgaard Jensen.

Kommitteret: Administrator Kurt Poder.

Sekretær: Assistent Knud Stenbæk.

i. Informationsudvalget

Kommissorium:

Informationsudvalget har til formål at stille forslag til konsistorium om de overordnede mål for højskolens kommunikationspolitik samt om de midler, der bør tages i anvendelse for at informere

1. erhvervslivet, politikerne og den øvrige offentlighed om højskolens forsknings- og uddannelsesvirksomhed
2. potentielle studerende om højskolens studier
3. højskolens studerende, censorer, lærere og administrative medarbejdere om aktiviteter og forhold af interesse for disse grupper.

Informationsudvalget har desuden til opgave at stille forslag om organisationen af højskolens informationstjeneste.

Arbejdet med højskolens arbejdspladsavis henlægges dog under konsistoriums bladudvalg, der samarbejder med informationsudvalget, hvor det skønnes relevant.

Sammensætning:

Lektor Cai F. Christensen (formand fra 1.1.85); forskningsbibliotekar Margrethe Stig Hansen (formand til 31.12.84); cand.merc.-stud. Kim Andersen (fra 1.1.85); HA-stud. Peder Linnebjerg (fra 1.1.85); assistent Eric Møller; lektor Karen Stetting.

Sekretær: Assistent Hanne Bruun.

j. Rejseudvalget

Kommissorium:

Rejseudvalgets arbejde består i at behandle individuelle ansøgninger fra fastansatte lærere og forskningsbibliotekarer om studierejser.

Ansøgningerne, der skal indeholde en beskrivelse af rejsens formål og nærmere indhold, skal påtegnes af institutbestyreren, der ligeledes skal angive instituttets prioritering af ansøgningen i forhold til andre ansøgninger fra instituttet.

Tildelingen af tilskud til en studierejse sker på basis af en vurdering af den enkelte ansøgning, hvori indgår sådanne forhold som ansøgerens aktive deltagelse i arrangementet, fx fremlæggelse af paper, afholdelse af foredrag etc., arrangementets betydning for højskolens forskning, uddannelse etc., ansøgerens tildeling af rejsetilskudsmidler i forrige og indeværende finansår m.v.

Sammensætning:

Administrator Kurt Poder (formand fra 1.5.85); administrator Jørgen Friis Christensen (formand til 30.4.85); cand.merc.-stud. Ulf Brinkkjær (fra 1.1.85); dekan Inge Gorm Hansen; forskningsbibliotekar Finn Hansson (til 31.12.84); dekan Finn Junge-Jensen;

cand.merc.-stud. Annie Løkke (fra 1.1.85); forskningsbibliotekar Helge Pedersen (fra 1.1.85); professor Jens Rasmussen; lektor Tage Skjøtt-Larsen; rektor Frode Slipsager.
Sekretær: Assistent Connie Christensen til 31.5.85.

h. Repro-udvalget

Kommissorium:

Udvalget har til opgave fra institutter og afdelinger at indhente forslag til anskaffelse og vedligeholdelse af udstyret til reproduktionsafdelingerne i højskolens forskellige bygninger og under iagttagelse af konsistoriums generelle retningslinier at udarbejde bidrag til højskolens budgetforslag samt senere at udarbejde forslag til den opnåede bevillingsanvendelse.

Desuden skal udvalget rådgive konsistorium vedrørende regler for anvendelse af repro-faciliteter samt i samarbejde med teknisk forvaltning være rådgivende vedrørende anvendelse af midlerne til vedligeholdelse af udstyr.

Sammensætning:

Lektor Jens Overø (formand); cand.merc.-stud. Wilbert van der Meer; skolebetjent Torben Pedersen; lektor Jacques Qvistgaard; repro-leder Georg Sternberg (fra 1.11.84).

Kommitteret: Kontorchef Kurt Poder.

Sekretær: Fuldmægtig Jan Clausen Hansen.

i. Stipendienævnet

Kommissorium:

Udvalget har til opgave at træffe afgørelse/afgive indstilling om fordeling af de legat- og lånemidler, der stilles til rådighed for højskolens studerende, herunder tillige administrationen af statens uddannelsesstøtte.

Sammensætning:

Rektor Frode Slipsager (født formand); lektor Jørgen Alsø; cand.merc.stud. Birgit Andreasen; assistent Hanne Døssing (fra 1.1.85); lektor Jens Oluf Elling; HA-stud. Kjersti Engelstad (fra 1.1.85); assistent Hanne Gregersen (til 31.12.84); HA-stud. Jørg Gøttler; HD-stud. Ulrik Philipson (til 31.12.84); HA-stud. Henrik Østerberg.

Sekretær: Fuldmægtig Per Boje Jensen.

m. Udvalget for teknisk udstyr til administrativt brug (Anlægsudvalget)

Kommissorium:

Udvalget har til opgave fra højskolens institutter, afdelinger m.v. at indhente forslag til anskaffelse (konto 20) og vedligeholdelse (konto 22) af kontormaskiner til institutter og administrative afdelinger.

Udvalget udarbejder – under iagttagelse af konsistoriums generelle retningslinier – bidrag til højskolens budgetforslag samt forslag til anvendelse af den opnåede bevilling.

Anvendelse af midler, der på konto 22 er allokeret til almindelig vedligeholdelse, forudsætter, at teknisk forvaltning har haft samråd med udvalget herom.

Sammensætning:

Overbibliotekar Michael Cotta-Schønberg (formand fra 1.2.85); fg. overbibliotekar Finn

Skriver Frandsen (formand til 31.1.85); EG-stud. Marianne Bryld (fra 1.1.85); cand.merc.-stud. Lars Frederiksen (til 31.12.84); assistent Lise Laurents (til 31.12.84); lektor Bodil Nistrup Madsen; adjunkt Ulrik Gorm Møller (til 31.12.84); adjunkt Peter Neergaard (fra 1.1.85); assistent Anni Vagner (fra 1.1.85).

Kommitteret: Kontorchef Kurt Poder.

Sekretær: Assistent Knud Stenbæk.

n. Valgudvalget

Kommissorium:

Valgudvalget forestår valget til de styrende organer ved Handelshøjskolen og udøver sine beføjelser i overensstemmelse med reglerne i Undervisningsministeriets valg bekendtgørelse.

Sammensætning:

Prorektor Lena Flugler (formand); adjunkt Eric Bentzen (fra 1.1.85); cand.merc.-stud. Mette Christiansen (til 31.12.84); assistent Bent Haugaard; HA-stud. Kristian Heldt Hansen; lektor Kjeld Hemmingsen; cand.merc.-stud. Wilbert van der Meer (fra 1.1.85); undervisningsassistent Lillian Werdelin.

Sekretær: Cand.merc.-stud. Ole Nørgaard Jensen, fra 15.1.85 assistent Jens Vraa-Jensen.

o. Arbejdsgruppen vedrørende ny handelshøjskole

Kommissorium:

Det er udvalgets opgave

- at analysere og vurdere synspunkter og kriterier for udformning og placering af en ny højskole,
- at forberede højskolens henvendelser vedrørende en ny højskole til Undervisningsministeriet, FUUH m.v.,
- at tilvejebringe grundlag for stillingtagen til konkrete forslag, der fremsættes over for højskolen.

Sammensætning:

Afdelingsleder Lauge Stetting (formand); prorektor Lena Flugler; HA-stud. Kristian Heldt Hansen; cand.merc.-stud. Erich Karsholt; kontorfuldmægtig Jane Retvig; rektor Frode Slipsager; lektor Birthe Vesterli (fra 1.11.84).

Kommitteret: Administrator Kurt Poder.

Sekretær: Assistent Knud Stenbæk.

Arbejdsgruppen blev nedlagt på konsistoriums møde den 28. februar 1985.

C. Fakultetsrådene

1. Fakultetsrådenes opgaver

Ifølge statuttens § 24 afgør fakultetsrådene alle sager, som vedrører de respektive hovedområder som helhed, samt sager der vedrører kompetencefordelingen mellem institutråd indbyrdes og mellem institutråd og studienævn. I forlængelse heraf træffer fakultetsrådene afgørelse vedrørende fordeling af de tildelte ressourcer mellem de enkelte fag, institutter og studienævn; stillingsopslag, stillingsbesættelser og afskedigelser for såvidt angår hel-

tidsbeskæftigede lærere samt videnskabelige medarbejdere, eksterne lektorer samt ansættelse af gæstprofessorer; tildeling af kandidat- og seniorstipendiater m.v.; tjenestefritagelse udover en måneds varighed for heltidsbeskæftigede lærere og videnskabelige medarbejdere samt eksterne lektorer; antagelse og konferering af doktordisputater; tildeling af licentiatgrader; forslag til og bedømmelse af prisopgaver. Fakultetsrådene indstiller til konsistorium vedrørende ændring af højskolens statut; ændring af hovedrådernes opbygning; oprettelse og nedlæggelse af institutter samt ændring af disses fagområde; institutrådernes sammensætning; oprettelse og nedlæggelse af professorater samt tildeling af æresdoktorgrader. Vedrørende fakultetsrådenes øvrige opgaver henvises til statuttens bestemmelser.

2. Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd

a. Sammensætning:

1.8.1984 – 31.12.1984:

Lektor Finn Junge-Jensen (dekan); cand.merc. Kim Vrå Andersen; HA-stud. Birgit Andreasen; assistent Birthe Beckmann; professor Niels Blomgren-Hansen; lektor Jens Frøslev Christensen; lektor Jens Fejø; ekstern lektor Mogens Gruelund; professor Flemming Hansen; ekstern lektor Jens Allin Hansen; HA-stud. Tim Justesen; cand.merc.stud. Kristian Kirchheiner; assistent Annelise Klüwer; assistent Liza Klöcker-Larsen; cand.merc.-stud. Lars Frederiksen; lektor Preben Melander; lektor Jørgen Kai Olsen; lektor Stig Ree; lektor Tage Skjøtt-Larsen; afdelingsleder Lauge Stetting; cand.merc.stud. Niels Sørensen.

1.1.1985 – 31.7.1985:

Lektor Finn Funge-Jensen (dekan); cand.merc.-stud. Kim Vrå Andersen; assistent Birthe Beckmann; professor Niels Blomgren-Hansen; lektor Jens Frøslev Christensen; lektor Jens Fejø; professor Flemming Hansen; ekstern lektor Jens Allin Hansen; HA-stud. Søren Jepsen; cand.merc.-stud. Kristian Kirchheiner; assistent Annelise Klüwer; assistent Liza Klöcker-Larsen; HD-stud. Lau H.S. Kristensen; JØK-stud. Tine Sivebæk Kristensen; lektor Preben Melander; HD-stud. Karsten Nyblad; lektor Jørgen Kai Olsen; lektor Stig Ree; lektor Tage Skjøtt-Larsen; afdelingsleder Lauge Stetting; UA'er Peter Østergaard.

b. Udvalg nedsat af det erhvervsøkonomiske fakultetsråd

1° Budget- og forretningsudvalget

1.8.1984 – 31.12.1984:

Lektor Finn Junge-Jensen (formand); cand.merc.stud. Kim Vrå Andersen; lektor Jens Fejø; cand.merc.-stud. Kristian Kirchheiner; assistent Liza Klöcker-Larsen; lektor Stig Ree; lektor Tage Skjøtt.

1.1.1985 – 31.7.1985:

Lektor Finn Junge-Jensen (formand); cand.merc.-stud. Kim Vrå Andersen; lektor Jens Fejø; cand.merc.-stud. Kristian Kirchheiner; assistent Annelise Klüwer; lektor Stig Ree; lektor Tage Skjøtt-Larsen.

2° Det økonomiske bogudvalg:

Lektor Peder Aderhold (formand); lektor Heine Andersen; professor Egil Fivelsdal; lektor Lars Grønholdt; adjunkt Carsten Krogholt Hansen; afdelingsleder Knud Hansen; lektor Tage Henriksen; ekstern lektor Jørn Holm-Pedersen; lektor Bjarne Sloth Jensen; lektor

Tore Kristensen; adjunkt Jan Mouritsen; lektor Johannes Mouritsen; lektor Mogens Eggert Møller; lektor Flemming Poulfelt; adjunkt Jesper Strandskov; lektor Elisabeth Thuesen; studerende Kim Andersen; studerende Peter Lintrup; + 2 ubesatte studenterpladser.

3° EDB-udvalget:

Lektor Gert Bechlund (formand); adjunkt Eric Bentzen; lektor Ove Hedegaard; lektor Flemming Rasmussen; lektor Peter Maskell; lektor Hans Kurt Kvist; lektor Jørgen R. Meyer; adjunkt Steen Scheuer; studerende Birgit Andreasen; studerende Anders Nørgaard, studerende Hans Henrik T. Ohlson; studerende Bo Meyer; programmør Torben Boyd; assistent Birthe Jenkins.

4° Initiativudvalget

Lektor Finn Borum (formand); lektor Peter Maskell; lektor Preben Melander; lektor Stig Ree; studerende Kristian Philipsen; studerende Curt Stavis; assistent Liza Klöcker-Larsen.

5° Licentiatudvalget

Professor Torben Agersnap (formand); professor Niels Chr. Nielsen; lektor Gyda Hansen (sprog); cand.stipendiat Hanne Foss Hansen. Udvalget ønskede en udvidelse af udvalget med: professor Niels Davidsen-Nielsen (sprog); lektor Christian Knudsen (CUF).

6° Normudvalget

Lektor Finn Junge-Jensen (dekan); lektor Stig Ree; studerende Ole Nørgaard Jensen; administrator Jørgen Friis Christensen; lektor Peter Maskell; lektor Hans Kornø Rasmussen; studerende Sten Buhl; ekstern lektor Lise Lyck.

7° Sønderborg-udvalget

Sønderborg-udvalget foreslår, at udvalget i sin nuværende form nedlægges, samt at konsistorium drøfter nedsættelsen af et evt. tværfakultært udvalg, der kan formidle det faglige samarbejde inden for såvel det erhvervsproglige som det erhvervsøkonomiske område.

8° Strukturudvalget

Professor Flemming Hansen; professor Erik Johnsen; lektor Finn Junge-Jensen (dekan, mødeleder); afdelingsleder Lauge Stetting; fuldmægtig Marly Arnoldus; studerende Lars Frederiksen; studerende Ole Steen Jørgensen.

9° Udvalget vedr. revisionsrådets organisatoriske indpasning

Lektor Cai F. Christensen (formand); professor Zakken Worre; lektor Orla G. Petersen; lektor Robert Sloth Pedersen; overassistent Lisa Borges; studerende Cuno Christensen. Udvalget tænkes nedlagt efter afholdelse af seminar den 22. februar 1985.

3. Det erhvervsproglige fakultetsråd

a. Sammensætning

1.8.1984 - 31.12.1984:

Dekan, lektor Inge Gorm Hansen; professor Jens Rasmussen (prodekan); lektor Søren Kaas Andersen; lektor Hans Peter Jørgensen; lektor Bente Kristensen; lektor Sven Sorgenfrey; lektor Niels Henning Pedersen; lektor Jørgen Alsø; lektor Anne Dueholm;

handelsfaglærer Lise Saxov; undervisningsassistent Alice Bjørn Andersen; undervisningsassistent Else Marker-Larsen; assistent Elna Oberleitner; assistent Anna Berg von Linde; assistent Lene Nielsen; EG-stud. Katja Krener-Andersen; EG-stud. Jane Holm Hansen; EG-stud. John Mogensen; EG-stud. Britta Hansen; EG-stud. Anne Marie Appelberg.
Sekretær: Anita Pontoppidan og Helene Kongsbach.

1.1.1985 – 31.7.1985:

Dekan, lektor Inge Gorm Hansen; lektor Bente Kristensen (prodekan); professor Jens Rasmussen; lektor Søren Kaas Andersen; lektor Hans Peter Jørgensen; lektor Sven Sorgenfrey; lektor Niels Henning Pedersen; lektor Jørgen Alsø; lektor Anne Dueholm; handelsfaglærer Lise Saxov; undervisningsassistent Gitte Baunebjerg; undervisningsassistent Else Marker-Larsen; assistent Elna Oberleitner; assistent Anna Berg von Linde; assistent Lene Nielsen; EG-stud. Claus Iskov; EG-stud. Annelise Brincker; SPRØK-stud. Helle K. Meishaa; EG-stud. Kate Folman; EG-stud. Lene Hansen; EG-stud. Karin Frandsen Rosenbom.

Sekretær: Helene Kongsbach.

b. Udvalg nedsat af Det erhvervsproglige Fakultetsråd

1° Budget- og forretningsudvalget

Budget- og forretningsudvalget havde i beretningsperioden følgende sammensætning:

1.8.1984 – 31.12.1984:

Dekan, lektor Inge Gorm Hansen (formand); lektor Hans Peter Jørgensen (næstformand); lektor Søren Kaas Andersen; lektor Anne Dueholm; assistent Elna Oberleitner; EG-stud. Britta Hansen.

Sekretær: Ebbe Trærup Andersen.

1.1.1985 – 31.7.1985:

Dekan, lektor Inge Gorm Hansen (formand); lektor Anne Dueholm (næstformand); lektor Bente Kristensen; lektor Niels Henning Pedersen; assistent Elna Oberleitner; EG-stud. Claus Iskov; EG-stud. Kate Folman.

Sekretær: Ebbe Trærup Andersen.

2° Kontaktudvalget

mellem det humanistiske fakultet ved Københavns Universitet og det sproglige fakultet ved Handelshøjskolen i København.

Med henblik på at udbygge og konkretisere det løbende samarbejde mellem det humanistiske fakultet ved Københavns Universitet og det erhvervsproglige fakultet ved Handelshøjskolen i København nedsattes efter en række uformelle drøftelser i september 1982 et kontaktudvalg bestående af repræsentanter for lærere, studerende og teknisk-administrativt personale ved de to institutioner.

De to fakulteter besluttede i 1983 efter indstilling fra kontaktudvalget at iværksætte en forsøgsordning med udlån af lærere fra de store sproginstitutioner ved Københavns Universitet til de tilsvarende institutioner ved Handelshøjskolen, hvor man stod over for en akut mangel på faste lærere. Efter indstilling fra de berørte institutioner og efter behandling i de kollegiale organer aftalte de to fakulteter som forsøgsordning udlån af tre lærere til Institut for Engelsk, én lærer til Institut for Fransk, to lærere til Institut for Tysk og én lærer fra den integrerede erhvervsøkonomiske-erhvervsproglige uddannelse. I beretningsperioden har

man arbejdet hen imod permanent overflytning af én lærer til Institut for Engelsk og to lærere til Institut for Tysk pr. 1. september 1985, ligesom man har planlagt yderligere udlån i efteråret 1985 til Institut for Fransk og Institut for Datalogistik.

Kontaktudvalgets repræsentanter fra Handelshøjskolen i København er:

Inge Gorm Hansen (dekan); Anne Dueholm (Institut for Fransk); Niels Henning Pedersen (Institut for Spansk); Inge Baaring (Institut for Tysk); Anna Berg von Linde (TAP-repræsentant), Lene Harbo Schollert (studentrepræsentant) og Karin Westrup (studentrepræsentant).

3° EDB-udvalget

Kommissorium:

Det er EDB-udvalgets opgave at følge det erhvervsproglige fakultets EDB-aktiviteter inden for forskning, undervisning og administration, og på basis heraf orientere, rådgive og fremsætte forslag til fakultetsrådet vedrørende EDB-ressourcernes anvendelse og fordeling på disse aktiviteter.

Sammensætning:

Lektor Bodil Nistrup Madsen (formand); kandidatstipendiat/adjunkt Steffen Leo Hansen (næstformand); handelsfaglærer Jette Nørgaard; ED-stud. Mette Djørup; fra 16.1.1985 EG-stud. Claus Iskov; fuldmægtig Ebbe Trærup Andersen (sekretær).

Udvalget har bl.a. deltaget i udarbejdelsen af ansøgninger til Statens Humanistiske Forskningsråd og Direktoratet for de Videregående Uddannelser om EDB-udstyr og medvirket ved anskaffelse af EDB/ETB-arbejdspladser samt indretning af lokaler hertil.

Endvidere har udvalget deltaget i udarbejdelsen af forslag til HHK's nye EDB-struktur, ifølge hvilken konsistorium og de to fakulteters EDB-udvalg nedlagdes pr. 1.7.1985 samtidig med at der oprettedes en fælles EDB-bestyrelse samt styregrupper for det centrale EDB-center og de lokale EDB-miljøer.

4° Forskningsplanlægningsudvalget

består af Niels Davidsen-Nielsen, Lars Fant, Lena Flugler, Hans-Peder Kromann (formand) og Jens Rasmussen.

I beretningsperioden har udvalget bl.a. behandlet spørgsmål om licentiatuddannelse og procedure ved erhvervelse af licentiatgraden ved det erhvervsproglige fakultet. Udvalget har endvidere igangsat en revision af den erhvervsproglige forskningsplan og har indsamlet oplysninger om erhvervsproglige forskningsprogrammer for 1985-1987. Rapporten ventes udarbejdet i efteråret 1985.

D. Fakultetsstudienævnene

1. Fakultetsstudienævnenes opgaver

Ifølge statuttens §§ 49-54 fakultetsstudienævnene følgende opgaver og beføjelser: Fastlæggelse af indbyrdes kompetence mellem fakultetsstudienævnet og de øvrige studienævn; alle spørgsmål om generelle regler for eksamen, karaktergivning, undervisning og studieordninger inden for rammerne af gældende bekendtgørelse om adgangsbetingelser, eksamen m.v. efter indstilling fra de(t) berørte fagstudienævn; afgørelser af ankesager i

forbindelse med dispensationer for studie- og eksamensordninger; afgørelser i forbindelse med ankesager ved besættelse af stillinger som undervisningsassistenter.

2. Det erhvervsøkonomiske Fakultetsstudienævn

a. Sammensætning:

1.8.1984 – 31.12.1984:

Lektor Jens Schou-Christensen (formand); cand.merc.-stud. Berit Döhl (næstformand); lektor Jørgen Frode Bakka; lektor Britt-Mari Blegvad; lektor Cai F. Christensen; afdelingsleder Knud Hansen; lektor Bjarne Astrup Jensen; lektor Poul Olsen; lektor H.V. Godsk Pedersen; lektor Flemming Rasmussen; lektor Hans Kornø Rasmussen; cand.merc.-stud. Karin Andersen; cand.merc.-stud. Bo Hansen; HA-stud. Kristian Heldt-Hansen; HD-stud. Michael Knudsen; HD-stud. Peter Lindberg; cand.merc.aud.-stud. Henrik Rørbæk Madsen; HD-stud. Susanne Nørgaard; HD-stud. Lene Lyng Severinsen; HD-stud. John Staugaard.

Sekretær: assistent Aase Thiim (til 30.9.1984); assistent Kirsten Meiling (fra 1.10.1984).

1.1.1985 – 31.7.1985:

Lektor Jens Schou-Christensen (formand); cand.merc.-studerende Berit Döhl (næstformand); lektor Gert Bechlund; lektor Britt-Mari Blegvad; lektor Cai F. Christensen; lektor Eivind Damsgaard Hansen; lektor Bjarne Astrup Jensen; lektor Hans Kurt Søgaard Kvist; lektor Orla Nielsen; lektor Orla G. Petersen (fra 20.2.1985); lektor Ole Wiberg; HD-studerende Kirsten Andersen (fra 22.5.1985); cand.merc.aud.-stud. Jørgen Valther Hansen; HA-stud. Michael Chr. Hedemann; HD-stud. Lis Holgersen (til 22.5.1985); HD-stud. Hanne Holm; erhvervsøk.dat.-stud. Folke Larsen (fra 20.2.1985); HD-stud. Peter Lindberg; sprog-økonomi-stud. Berit Nielsen (fra 20.2.1985); HD-studerende Tom Taaning Petersen (fra 20.5.1985); erhvervsøk.dat.-stud. Michael Plambek (til 20.2.1985); erhvervsøk.jur.-stud. Claus Reeh; HD-stud. John Staugaard (til 22.5.1985).

Sekretær: Assistent Kirsten Meiling.

b. Udvalg nedsat af Det erhvervsøkonomiske Fakultetsstudienævn

1° Forretningsudvalget

1.8.1984 – 31.12.1984:

Lektor Jens Schou-Christensen (formand); cand.merc.-stud. Berit Döhl (næstformand); lektor Cai F. Christensen; HD-stud. John Staugaard.

Sekretær: Assistent Aase Thim (til 30.9.1985); assistent Kirsten Meiling (fra 1.10.1985).

1.1.1985 – 31.7.1985:

Lektor Jens Schou-Christensen (formand); cand.merc.-stud. Berit Döhl (næstformand); lektor Cai F. Christensen; erhvervsøk.dat.-stud. Folke Larsen (fra 22.5.1985); HD-stud. John Staugaard (til 22.5.1985).

Sekretær: Assistent Kirsten Meiling.

2° Datalogiudvalget

Kommissorium:

- at overveje alternative muligheder for etablering af et kombinationsstudium i erhvervsøkonomi/datalogi på HHK;
- at undersøge forskellige alternativers gennemførlighed i samarbejde med Datalogisk Institut ved Københavns Universitet (DIKU) og at vurdere deres ønskværdighed set i relation til højskolens overordnede, studiepolitiske interesser. Uddannelsen skal som fuldtidsstudium over 5 år føre frem til en kandidatgrad

Sammensætning:

Lektor Cai F. Christensen (formand); lektor Niels Bjørn-Andersen; lektor Britt-Mari Blegvad; afdelingsleder Orla Brandt Jensen; lektorvikar Lars Ranfeldt; HD-stud. Kirsten Andersen; HD-stud. John Olsen; HD-stud. Kristian Heldt-Hansen.

Sekretær: Assistent Hanne Slaarup.

Der blev pr. 1.1.1985 valgt et studienævn for erhvervsøkonomi/datalogi-studiet, hvorfor udvalget blev nedlagt.

3° Didaktikudvalget

Kommissorium:

- at fremme og koordinere den pædagogiske udvikling ved den økonomiske afdeling med baggrund i den almene udvikling inden for det pædagogiske område, herunder tilrettelægge og gennemføre almenpædagogiske og fagdidaktiske introduktionskurser og kurser i studieteknik;
- at iværksætte en pædagogisk forskning, som tager sigte på højskolens indføring i undervisningen;
- at behandle sager vedrørende ansættelse af fagligpædagogiske konsulenter og tekniske assistenter, og
- at behandle de i forbindelse med løsningen af ovenstående opgaver nødvendige budgetforslag.

Sammensætning:

Professor Torben Agersnap (formand); lektor Hans Henning Nielsen; lektor Søren Heede; lektor Jørgen Frode Bakka; bibliotekar Birgitte Lauritsen; studerende Alfred Josefsen; studerende Berit Döhl; assistent Kirsten Lindved; ingeniør Finn Kempf (sekretær).

Det blev på fakultetsstudienævnets konstituerende møde den 16.1.1985 vedtaget ikke at gennedsætte udvalget, før der er klarhed over, hvilke konkrete opgaver udvalget skal arbejde med.

4° Udvalget vedrørende den erhvervsretlige uddannelse (nedsat februar 1984)

Kommissorium:

Udvalget har til opgave på grundlag af det hidtidige materiale, herunder betænkningen fra fællesudvalget om en erhvervsretlig uddannelse, at udarbejde detaljeret forslag til en tre-årig mellemuddannelse og en fem-årig kandidatuddannelse. Udvalgets forslag forelægges fakultetsstudienævnet.

Sammensætning:

Lektor Cai F. Christensen; afdelingsleder Orla Brandt Jensen; professor Ole Lando; lektor Britt-Mari Blegvad; lektor Orla G. Peterser; jura-stud. Christian Ahlefeldt-Laurvig; stud.

stud. Anne Reinert; cand.merc.-stud. Niels Andersen; cand.merc.-stud. Wilbert van der Meer.

Der blev pr. 1.1.1985 valgt et studienævn for Den erhvervsjuridiske uddannelse, hvorfor udvalget blev nedlagt.

5° HD-revisionsudvalget

Kommissorium:

Revisionsudvalget skal inden for rammerne af gældende regler om det erhvervsøkonomiske diplomstudium udarbejde forslag til studiets fremtidige indhold og form.

Det er dermed udvalgets opgave at stimulere/initiere en udviklingsproces med henblik på en gradvis gennemførelse af påkrævede ændringer vedrørende såvel studiets faglige indhold som studie- og evalueringsformer, således at bekendtgørelsens målbeskrivelse for uddannelsen kan realiseres.

Ved udformning og implementering af studiemæssige ændringer skal udvalget etablere et samarbejde med HD 1. dels studienævnet, HD 1. dels fagledere, HD 2. dels studienævn og provinsafdelingerne.

Til gennemførelse af udviklingsprocessen skal udvalget udarbejde følgende:

1. En rammeplan, der identificerer væsentlige aspekter af studiets fremtidige struktur
2. En specifikation af arbejdsopgaver med konkrete ændringsforslag
3. En tidsplan for forslagernes gennemførelse.
4. Et budget for udvalgets ressourcebehov med forslag til ressourcefremskaffelse.

Udvalget refererer til en baggrundsgruppe med deltagelse fra de berørte kollegiale organer samt fra provinsafdelinger/filialer.

Til gennemførelse af de under punkt 2 nævnte opgaver samarbejder udvalget med ekspertgrupper inden for specielle afgrænsede arbejdsområder.

HD-revisionsudvalget skal løbende holde det erhvervsøkonomiske fakultetsstudienævn og fagstudienævnene underrettet om arbejdets forløb.

Sammensætning:

Lektor Orla G. Petersen; lektor Ole Wiberg; afdelingsleder Orla Brandt Jensen; lektor Tore Kristensen; studerende Lis Holgersen; studerende Kristian Birk Sørensen; studerende Janne Thomsen; studerende John Olsen.

Sekretær: studieadministrator Poul Flindhardt.

6° Arbejdsgruppen vedrørende eksamens- og prøveformer

Kommissorium:

Gruppen skal samle dokumentation angående eksisterende evalueringsformer på de højere læreanstalter samt andet pædagogisk materiale vedrørende evalueringsformer til brug for gruppens videre arbejde.

Endvidere skal gruppen indhente oplysninger angående aktuelle problemer ved evaluering af undervisningsresultater på højskolen.

Endelig skal gruppen opstille et bredt katalog af mulige evalueringsformer sat i forhold til undervisningens formål og udformning med hensyn til den ønskede pædagogiske effekt, således at arbejdsgruppens arbejde kan indgå som en del af højskolens pædagogiske udviklingsarbejde.

Sammensætning:

Lektor Britt-Mari Blegvad (formand); lektor Aage Nedergaard; professor Zakken Worre; stud.merc. Kristian Philipsen; adm. medarbejder Michael Møller Nielsen, HA.

Da arbejdsgruppens kommissorium var opfyldt, vedtog fakultetsstudienævnet at nedlægge denne.

7° Arbejdsudvalget til forberedelse af HD-studiet i indkøb- og transportøkonomi (nedsat april 1984)

Direktoratet for de videregående uddannelser nedsatte i slutningen af 1981 et udvalg, der fik til opgave at belyse mulighederne for at etablere et nyt HD-studium i indkøb og transport. Udvalget anbefalede i en betænkning fra februar 1983, at der blev etableret et sådant HD-studium, i første omgang ved Handelshøjskolen i København.

Udvalgets betænkning har siden været sendt til høring hos uddannelsesinstitutioner, erhvervsorganisationer m.v. og i foråret 1984 fik Handelshøjskolen en bevilling fra direktoratet til udvikling af et nyt HD-studium i indkøb og transport med henblik på studiestart pr. 1. september 1985.

Sammensætning:

Adjunkt Jan Mouritsen; lektor Orla Nielsen; lektor Stig Ree; lektor Tage Skjøtt-Larsen; lektor Vagn Thorsgaard Jacobsen; lektor Ole Wiberg.

Kommitteret i udvalget: studieadministrator Poul Flindhardt.

8° Arbejdsudvalget vedrørende registrerede revisorers uddannelse

Kommissorium:

- at undersøge behovet for, at bekendtgørelsen om godkendelse af registrerede revisorer – bekendtgørelse nr. 493 af 21. september 1978 – skal ændres. Udvalget bedes belyse, hvorledes uddannelsen som registreret revisor forholder sig til anden revisoruddannelse
- at redegøre for, hvorvidt og i hvilket omfang de enkelte fagområder inden for cand. merc.-aud.-studiet bør indgå i uddannelsen som registreret revisor
- samt på denne baggrund at angive, hvilke tilpasninger, der eventuelt bør foretages i bekendtgørelsens § 1.

Udvalgets indstilling skal foreligge senest 1. maj 1984.

Sammensætning:

Lektor Poul Olsen; lektor Robert Sloth Pedersen; lektor Vagn Thorsgaard Jacobsen; lektor Ulrik Gorm Møller; studerende Leonhardt Pihl; studerende Stig Meno Farholt.

På fakultetsstudienævnets konstituerende møde den 16.1.1985 blev det vedtaget af nedlægge udvalget.

9° HA-eksamensudvalg

Kommissorium

Udvalget har til opgave at fremkomme med forslag til en omlægning af evalueringssystemet på HA-studiet, der indebærer en bedre integration mellem kurser, prøver og seminar-rækker i de erhvervsøkonomiske fag, som kan medvirke til en nedsættelse af antallet af prøver i forhold til det i HA-studienævnet den 28. maj 1984 vedtagne forslag. Der må herunder tages stilling til prøvernes og seminarernes form og placering i studieforløbet og til prøvernes funktion som henholdsvis dokumentation over for omverdenen og som pædagogisk hjælpemiddel.

Forslaget skal i forhold til det nuværende evalueringssystem i højere grad være i overensstemmelse med de forventninger til et hensigtsmæssigt eksamenssystem, der tidligere er tilkendegivet af HA-studienævnet, jfr. nævnets skrivelse af 29. maj og 20. juni 1984.

Udvalget må tage udgangspunkt i de foreliggende forslag og godkendte bestemmelser vedrørende et nyt eksamenssystem, men må i sine overvejelser inddrage fagstruktur og studieforløb (fagenes indbyrdes placering) samt undervisningsformer på HA-studiet. Forslaget må være i overensstemmelse med den nye rammebekendtgørelse tilgodese DVU's ønske om en forenkling af eksamenssystemet. Endelig må udvalget i videst muligt udstrækning overholde HA-studiets budgetter, således at udvalgsarbejdet tilsigter at realisere højskolens studiepolitiske målsætning og inden for de givne budgetrammer at opprioritere undervisning i forhold til evaluering.

Udvalget skal tilrettelægge sit arbejde således, at forslag til nyt eksamenssystem kan forelægges for HA-studienævnet den 22. oktober 1984.

Udvalget bør løbende holde såvel dette studienævn som fakultetsstudienævnet orienteret om arbejdets fremadskriden.

Sammensætning:

Lektor Søren Heede; lektor Bjarne Astrup Jensen; adjunkt Jesper Strandkov; lektor Jens Aaris Thisted; HA-stud. John Guldborg Hansen; HA-stud. Jørg Göttler; HA-stud. Kristian Heldt Hansen; HA-stud. Ole Steen Jørgensen.

Administrator Jørgen Friis Christensen blev udpeget som mødeleder, Bent Brandt Jensen som faglig konsulent og Kirsten Meiling som udvalgets sekretær.

Udvalget afsluttede sit arbejde med en rapport den 16. november 1984.

10.° Arbejdsgruppe til forberedelse af matematik – økonomiuddannelse

Kommissorium:

Med henblik på en behandling i fakultetsstudienævnet i oktober 1985 anmodes arbejdsgruppen om senest 1. oktober 1985 at fremlægge en rapport til belysning af, hvilket behov der er for en matematisk-økonomisk uddannelse i erhvervslivet, samt påpege de vigtigste konsekvenser for højskolens øvrige uddannelser. Det forudsættes at uddannelsen på linie med højskolens andre nye uddannelser får en studiestruktur på 3 + 2 år.

Rapporten skal belyse, hvor og i hvilket omfang kandidater med en uddannelse som den påtænkte kan finde beskæftigelse. Desuden i hvilket omfang den påtænkte uddannelse vil kunne gives en selvstændig profil i forhold til andre sammenlignelige uddannelser.

Der ønskes desuden en grov skitse til studieindhold, herunder en belysning af, hvordan og i hvilket omfang de to hovedfagområder kan sammensmeltes i en egentlig integreret uddannelse. Såfremt en del af uddannelsen må henlægges til KU, ønskes en belysning af, hvordan rimelige studiebetingelser kan skabes for de studerende.

Der ønskes en selvstændig behandling af overbygningsuddannelsen, herunder overgangsmulighed til højskolens øvrige kandidatuddannelser.

Endelig ønskes en belysning af de ressourcemæssige krav en sådan uddannelse vil stille i studiets 3 første år. Herunder må det især belyses i hvilket omfang uddannelsen kræver ressourcer til studieudvikling, samt hvilke institutter/enkeltpersoner, der forventes at bidrage til den påtænkte udvikling.

Sammensætning:

Lektor Ib Andersen; lektor Søren Heede; lektor Bjarne Astrup Jensen; lektor Jørgen Kaj Olsen; professor Peter Pruzan; cand.merc.-stud. Kim Vrå Andersen; cand.merc.-stud.

Birgit Andreasen; cand.merc.-stud. Lars Frederiksen; HA-stud. Michael Heedemann; erhvervsøk.-dat-stud. Folke Larsen.
Sekretær: Assistent Hanne Bruun.

3. Det erhvervsproglige Fakultetsstudienævn

Fakultetsstudienævnet har i beretningsperioden haft en usædvanlig stor arbejdsbyrde, dels på grund af omlægningen fra niveaustudienævn til fagstudienævn, dels på grund af den nye studieordning for de erhvervsproglige studier. Arbejdet i forbindelse med omlægningen til fagstudienævn består primært i at koordinere fagstudienævnenes afgørelser, idet det må erindres, at eksempelvis en studerende på korrespondentstudiet i to sprog læser under 3 forskellige studienævne. Den nye bekendtgørelse om sproguddannelserne giver såvel de 3 forskellige studienævne som fakultetsstudienævnet øgede beføjelser, men dermed også et øgede arbejdsopgaver i forbindelse med udarbejdelse af studieordninger og de deraf følgende studievejledninger. Også her har fakultetsstudienævnet en stor koordineringsopgave.

a. Sammensætning:

1.8.1984 – 31.12.1984:

Lektor Helge Schwarz (formand); stud.ling.merc. Tove Sørensen (næstformand); lektor Erna Sølling; lektor Birgitte Friis; lektor Flemming Koue; stud.ling.merc. Anne Merethe Skou; stud.ling.merc. Merethe Langvad; stud.ling.merc. Dorrit Næsborg-Nielsen.

1.1.1985 – 31.7.1985:

Lektor Helge Schwarz (formand); lektor Gundhild Dyrberg; lektor Erna Sølling; lektor Peter Colliander; lektor Erik Otto; stud.ling.merc. Marie Lenstrup; stud.ling.merc. Anne-Louise Molkte; stud.ling.merc. Jane Holm Hansen; stud.ling.merc. Ulla Adler Hansen; stud.ling.merc. Lisbeth Larsen.

Studienævnets sekretær: Fuldmægtig Per Boje Jensen.

b. Udvalg nedsat under Det erhvervsproglige Fakultetsstudienævn:

1° Udvalg til redigering af studievejledningen for det nye grundstudium

Lektor Dorrit Faber; adjunkt Joan Haff Tournay; lektor Doris Hansen; lektor Peter Colliander; lektor Anette Villemoes, 5 pladser til studierepræsentanter

2° Udvalget vedrørende revision af aftenstudiet

Lektor Erna Sølling; undervisningsass. Gitte Baunebjerg Hansen; undervisningsass. Vibeke Lykke Friis; lektor Dorte Westrup, 4 pladser til studierepræsentanter.

3° Bestyrelsen for Center for konferencetolkning

Lektor Inge Baaring; adjunkt Hanne Aarup; adjunkt Anne Zoëga; studerende Joachim Meyer; studerende Ole Colstrup; studerende Kirsten Holst Rode.

4° Interimstudienævnet for forsøgsuddannelsen

Lektor Bente Kristensen; handelsfaglærer Hanne Nielsen; adjunkt Anette Villemoes; lektor Lita Lundquist; lektor Per Anker Jensen; undervisningsass. Britta Kragh; studerende

Lene Geill; studerende Kirsten Hansen; studerende Lise Bægaard; studerende Anne Mette Djørup; studerende Marianne Skotte.

5° Styringsgruppen for den videregående erhvervsproglige uddannelse i russisk ved HHK og KU

Adjunkt Birte Pass; lektor Anne Dueholm; lektor Jørgen Harrit; lektor Peter Ulf Møller; studerende Jan Erik Andersen; studerende Anna Lisbeth Kragh; studerende Viktor Smith; studerende Tove Jordal.

6° Det sproglige didaktikudvalg

Lektor Anne Marie Bülow Møller; lektor Lita Lundquist; afdelingsleder Mogens Wied Jørgensen; studerende Lis Frost, 2 pladser til studenterrepræsentanter ikke besat.

7° Udvalget for de valgfri fag

Lektor Lita Lundquist; lektor Per Anker Jensen; studerende Ole Madsen, 1 plads til studenterrepræsentant ikke besat.

8° Interimstudienævnet for koordinering af SPRØK-uddannelsen

Det sproglige fakultet:

Lektor Bente Kristensen; lektor Flemming Koue; studerende Anne Mette Djørup; studerende Tove Sørensen.

Dette udvalg er nu nedlagt og erstattet af studienævnet for SPRØK-uddannelsen.

9° Udvalget vedr. cases, temaopgave og projekter

Adjunkt Margrethe Søndergaard; lektor Dorrit Faber; lektor Lilian Stage; lektor Ellen Fehr-Christensen; lektor Erik Otto; lektor Hans Peter Jørgensen; lektor Birthe Vesterli; lektor Doris Hansen; lektor Gyde Hansen; lektor Anette Villemoes; afdelingsleder Jørgen Jensen; lektor Søren Kaas Andersen, 12 pladser til studenterrepræsentanter.

10° Styringsgruppen for tilvalgsfaget: Kursus i informationssøgning

Forskningsbibliotekar Margerethe Stig Hansen; lektor Anette Villemoes; 1 lærerplads er endnu ikke besat, 3 pladser til studenterrepræsentanter.

11° Styringsgruppen for tilvalgsfaget: EDB og sprog

Lektor Bodil Nistrup; adjunkt Steffen Leo Hansen, 2 pladser til studenterrepræsentanter.

12° Styringsgruppen for tilvalgsfaget: ETB og medbestemmelse

2 lærerpladser endnu ikke besat; 2 pladser til studenterrepræsentanter.

13° Styringsgruppen for dansk

Afdelingsleder Jørgen Jensen; lektor Finn Messell; lektor Henrik Galberg Jacobsen, 3 pladser til studenterrepræsentanter.

E. Fagstudienævnene

1. Fagstudienævnenes opgaver

Ifølge statutens §§ 56-60 har fagstudienævnene bl.a. fået tillagt følgende opgaver og beføjelser:

Tilrettelæggelse af undervisningen og afholdelse af eksaminer; udarbejdelse og ajourføring af studieordninger og studievejledninger; ansættelse af undervisningsassistenter; udtalelser i forbindelse med oprettelse og nedlæggelse af lærerstillinger; udarbejdelse af bevillingsbehov i forbindelse med aktiviteterne henhørende under fagstudienævnene; disponering over personale- og pengebevillinger, som er stillet til rådighed for studienævnene.

2. De erhvervsøkonomiske fagstudienævn

a. HA-studienævnet

Sammensætning:

1.8.1984 - 31.12.1984:

Lektor Svend Marker-Larsen (formand); adjunkt Johan Ankerstjerne; lektor Jørgen Frode Bakka; adjunkt Jesper Strandskov; lektor Helge Tetzschner; HA-stud. John Guldborg Hansen (næstformand); HA-stud. Peter Lindtrup; HA-stud. Anders Nørgaard; HA-stud. Jeanette Sigsgaard; HA-stud. Curt Stavis.

Sekretær: Thorkild Kristoffersen.

1.1.1985 - 31.7.1985:

Lektor Svend Marker-Larsen (formand); lektor Jørgen Frode Bakka; lektor Hans Kurt Søgaard Kvist; projektmedarbejder Steen Scheuer; adjunkt Jesper Strandskov; HA-stud. Jørg Gøttler; HA-stud. John Guldborg Hansen (næstformand) (udgået 23.5.85); HA-stud. Allan Rasmussen (fra 23.5.85); HA-stud. Johs. Kristensen; HA-stud. Jeanette Sigsgaard (næstformand fra 23.5.85); HA-stud. Ole Steen Jørgensen.

Sekretær: Thorkild Kristoffersen og Helle Ingvorsen.

b. Cand.merc.-studienævnet

Sammensætning:

1.8.1984 - 31.12.1984:

Lektor Vagn Thorsgaard Jacobsen (formand); stud.merc. Annegrethe Hansen (næstformand); stud.merc. Henrik Tornblad; kandidatstipendiat Jannet Grønfelt; lektor Kjeld Arnth Jørgensen; stud.merc. Lene Knudsen; stud.merc. Michael Mark; kandidatstipendiat Jan Molin (1.10.1984 lektor); lektor Michael Møller; stud.merc. Leonhardt Pihl.

1.1.1985 - 31.7.1985:

Lektor Orla Nielsen (formand); stud.merc. Lene Knudsen (næstformand); stud.merc. Per Hannover; stud.merc. Jesper Bo Hansen; lektor Vagn Thorsgaard Jacobsen; stud.merc. Annie Løkke; adjunkt Jan B. Mouritsen; seniorstipendiat Mette Mønsted (1.3.1985 lektor); lektor Henrik Schaumburg-Müller; stud.merc. Henrik Tornblad.

Sekretær: Lis Langen.

c. Cand.merc.aud.-studienævnet

Sammensætning:

1.8.1984 - 31.12.1984:

Lektor Robert Sloth Pedersen (formand); cand.aud.stud. Erik Holst Jørgensen (næstformand); lektor Dennis Clausen; cand.aud.stud. Jørgen Valter Hansen; adjunkt Ulrik Gorm

Møller; lektor Poul Olsen; lektor Hans Viggo Godsk Pedersen; cand.aud.stud. Flemming Sørensen; cand.aud.stud. Preben Johan Sørensen; cand.aud.stud. Aage Thomsen.

1.1.1985 – 31.7.1985:

Lektor Robert Sloth Pedersen (formand); cand.aud.stud. Erik Holst Jørgensen (næstformand); lektor Dennis Clausen; afd.leder Orla Brandt Jensen; cand.aud.stud. Inge Jensen; lektor Svend Høgsberg Kristensen; cand.aud.stud. Peter Lauring; cand.aud.stud. Susanne Nørgaard; lektor Orla G. Petersen; cand.aud.stud. Aage Thomsen.

Sekretær til 30.6.1985 Gerd Løcke, fra 1.7.1985 Kirsten Meiling.

Styringsgruppen for revisionsstudiets tværfaglige seminar

Styringsgruppen, der er et af studienævnet nedsat udvalg, har til opgave at godkende indleverede emneforslag og disses holdindplacering.

Sammensætning, hele beretningsperioden:

Lektor Knud Hansen; kandidatstipendiat Jan Molin; lektor Robert Sloth Pedersen; adjunkt Uffe Foss Hansen; lektor Flemming Poulfeldt; lektor Mogens Eggert Møller; professor Poul Milhøj; lektor Johannes Mouritsen; lektor Hans Viggo G. Pedersen; lektor Cai F. Christensen; afd.leder Orla Brandt Jensen; lektor Dennis Clausen; lektor Henrik Schaumburg-Müller; lektor Elisabeth Thuesen; lektor Jørgen Kai Olsen; forskningsbibliotekar Helge Pedersen.

d. Studienævnet for erhvervsøkonomi/jura

Sammensætning:

1.1.1985 – 31.7.1985:

Lektor Orla G. Petersen (formand); HJ-stud. Christian Ahlefeldt-Laurvig (næstformand fra 20.6.1985); HJ-stud. Henning Andersen; HJ-stud. Anette Christensen (næstformand – udgået 29.5.1985); lektor Britt-Mari Blegvad; lektor Cai F. Christensen; adjunkt Kield-Gustav Erichsen; professor Ole Landbo; HJ-stud. Tine Sivebæk Kristensen (fra 29.5.1985); HJ-stud. Claus Reeh; HJ-stud. Anne Reinert.

Sekretær: Birte Bodholdt.

e. Studienævnet for erhvervsøkonomi/datalogi

Sammensætning:

1.1.1985 – 13.3.1985:

Ekstern lektor Lise Lyck (formand); lektor Hans Viggo Godsk Pedersen; lektor Leif Bloch Rasmussen; lektor Flemming Rasmussen; professor Torben Agersnap; Øk/Dat-stud. Jan Heje (næstformand); Øk/Dat-stud. Morten Vendelø; Øk/Dat-stud. Niels Henrik Kaae; ØK/Dat.stud. Benedicte Due-Thomsen; Øk/Dat-stud. Jens Rysgaard.

Sekretær: Lars Thorsen.

13.3.1985 – 31.7.1985:

Professor Torben Agersnap (formand); lektor Gert Bechlund; ekstern lektor Lise Lyck; lektor Niels Bjørn-Andersen; adjunkt Eric Bentzen; ØK/Dat-stud. Jan Heje (næstformand); Øk/Dat-stud. Niels Henrik Kaae; Øk/Dat-stud. Jens Rysgaard; Øk/Dat-stud. Benedicte Due-Thomsen; Øk/Dat-stud. Morten Vendelø.

Sekretær: Lars Thorsen til 25.6.85. Gerd Løcke fra 26.6.85.

f. Studienævnet for HD 1. del

Sammensætning:

1.8.1984 - 31.12.1984:

Lektor Lars Ranfelt (formand); HD-stud. Kirsten Andersen (næstformand); lektor Hans Viggo Godsk Pedersen; lektor E. Damsgård Hansen; professor E. Lykke Jensen; lektor H. Duelund Nielsen; HD-stud. Lisbeth Jansson; HD-stud. Erling Bækkelund; HD-stud. Jacob Gammeltoft; HD-stud. Ingolf R. Nielsen.

Sekretær: Gerd Løcke.

1.1.1985 - 31.7.1985:

Lektor Hans Viggo Godsk Pedersen (formand); HD-stud. Lisbeth Jansson (næstformand); professor E. Lykke Jensen; lektor H. Duelund Nielsen; lektor Henrik Juel; fuldmægtig Hans Bjering; HD-stud. Erling Bækkelund; HD-stud. Niels Rømeling; HD-stud. Thomas Kjærgaard.

Sekretær: Astrid Clausen.

g. Studienævnet for HD 2. del - Afsætningsøkonomi

Sammensætning:

1.8.1984 - 31.12.1984:

Lektor Hanne Hartvig Larsen (formand); HD-stud. Mette Parkild (næstformand); lektor Hans Engstrøm; lektor Leif Kristensen; lektorvikar Tore Kristensen; lektor Michael Petersson; HD-stud. Jens Eriksen; HD-stud. John Staugaard Pedersen; HD-stud. Ulrik Philipsen; HD-stud. Niels Sørensen.

Sekretær: Inge Zimmermann (til 30.9.1984); Lise Nielsen (til 30.11.1984); Tove Jarler.

1.1.1985 - 31.7.1985:

Lektor Michael Petersson (formand); HD-stud. Mette Parkild (næstformand); lektor Stig Ingebrigtsen; stipendiat Bendt Hartvig Larsen; HD-stud. Kirsten Andersen; HD-stud. Jens Eriksen; HD-stud. John Staugaard Pedersen; HD-stud. Kenneth Douglas Plummer.

Sekretær: Tove Jarler.

h. Studienævnet for HD 2. del - Finansiering og Kreditvæsen

Sammensætning:

1.8.1984 - 31.12.1984:

Professor Carl E. Sørensen (formand); adjunkt Johan Ankerstjerne (næstformand); ekstern lektor Søren Larsen; HD-stud. Lars Erik Andersson; HD-stud. Niels Langkilde; HD-stud. Janne Thyø Thomsen.

1.1.1985 - 31.7.1985:

Lektor Michael Møller (formand); HD-stud. Janne Thyø Thomsen (næstformand); adjunkt Johan Ankerstjerne; ekstern lektor Søren Larsen (fratrådt 30.6.1985); lektor Bjarne Astrup Jensen (indtrådt 1.7.1985); HD-stud. Peter Lindberg; HD-stud. Lene Stener.

Sekretær: Hanne Toft.

I beretningsperioden har studienævnet gennemført en reform af HD 2. del, Finansiering og Kreditvæsen. Der er indført en række valgmoduler på 7. og 8. semester, som giver mulighed for specialisering i forskellige fagområder.

i. Studienævnet for HD 2. del – Organisation

Sammensætning:

1.8.1984 – 31.12.1984:

Lektor J.C. Ry Nielsen (formand); HD-stud. John Olsen (næstformand); lektor Niels Bjørn-Andersen; professor Egil Fivelsdal; lektor George Greibe; HD-stud. Michael Houghton-Larsen; kandidatstipendiat Hardy Roed-Thorsen.

1.1.1985 – 31.7.1985:

Lektor J.C. Ry Nielsen (formand); HD-stud. Henrik Skov (næstformand); HD-stud. Annette Brorson; lektor Niels Bjørn-Andersen; professor Egil Fivelsdal; lektor George Greibe; lektor Lars Nørby Johansen (suppleant); HD-stud. Lau H.S. Kristensen; HD-stud. Michael Raffnsøe.

Sekretær: Kontorfuldmægtig Grethe Rønn.

j. Studienævnet for HD 2. del – Regnskabsvæsen

Sammensætning:

1.8.1984 – 31.12.1984:

Lektor Jørgen Meyer (formand); HD-stud. Chr. Birk-Sørensen (næstformand); lektor Flemming Rasmussen; lektor Erik Hansen; lektor Peter Neergaard; lektor Jens Schou-Christensen; HD-stud. Susanne Nørgaard; HD-stud. Thomas Raun-Pedersen; HD-stud. Peter Lauring; HD-stud. Lars Erik Elbæk.

1.1.1985 – 31.7.1985:

Lektor Flemming Rasmussen (formand); lektor Jens Aaris Thisted (næstformand); lektor Erik Hansen; kandidatstipendiat John Christiansen; lektor Peter Neergaard. Ingen valgte studenterrepræsentanter, men følgende observatører for de studerende: HD-stud. Henrik Lazarotti; HD-stud. Thomas Raun Pedersen; HD-stud. Lars Erik Elbæk; HD-stud. Benny Hofmann.

Sekretær: Overassistent Lisa Borges.

k. Studienævnet for Udenrigshandel

Sammensætning:

1.8.1984 – 31.12.1984:

Lektor Ole Wiberg (formand); HD-stud. Bo Jørgensen (næstformand til 25.9.84); HD-stud. Kirsten Meldgaard Poulsen (næstformand fra 25.9.84); lektor Poul Schultz; afdelingsleder Lauge Stetting; adjunkt Jesper Strandkov; lektor Harald Vestergaard; HD-stud. Oluf Carstensen; HD-stud. Jørgen Skou Larsen; HD-stud. Hanne Møller.

1.1.1985 – 31.7.1985:

Lektor Ole Wiberg (formand); lektor Poul Schultz (næstformand); afdelingsleder Lauge Stetting; lektor Harald Vestergaard; lektor Elisabeth Thuesen; HD-stud. Oluf Carstensen; HD-stud. Jørgen Skou Larsen; HD-stud. Flemming Rickfors.

Sekretær: Overassistent Jytte Beckert.

l. Interimstudienævnet for Indkøbs- og transportøkonomi (logistik)

På fakultetstudienævnsrådet den 16. januar 1985 gennedsattes interimstudienævnet for Indkøbs- og transportøkonomi (logistik).

Sammensætning:

Lektor Tage Skjøtt-Larsen (formand); lektor Orla Nielsen; lektor Ole Wiberg; HD-stud. Jan Boman (næstformand); HD-stud. Tine Birkerød; HD-stud. Tom Taaning.

3. De erhvervsproglige fagstudienævne

a. EG-studienævnet

Sammensætning:

1.8.1984 – 31.12.1984:

Lektor Erna Sølling (formand); EG-stud. Gitte Winther Rasmussen (næstformand); lektor Peter Colliander; undervisningsassistent Vibeke Lykke Friis; undervisningsassistent Hanne Blaaber; handelsfaglærer Erna Larsen; EG-stud. Merete Langwad; EG-stud. Annette Jørgensen; EG-stud. Bente Jungquist; EG-stud. Nulkumar Mohur.

Sekretær: Kontorfuldmægtig Jytte Nielsen.

b. EA/ED-studienævnet

Sammensætning:

1.8.1984 – 31.12.1984:

Lektor Heribert Picht (formand); lektor Tyge Stavnstrup (næstformand); lektor Birgitte Friis; adjunkt Gyde Hansen; EA/ED-stud. Anne Merete Skov; EA/ED-stud. Bodil Petersen; EA/ED-stud. Merete Bedstrup; EA/ED-stud. Jannie Nielsen.

Sekretær: Assistent Birthe Nielsen.

c. EK-studienævnet

Sammensætning:

1.8.1984 – 31.12.1984:

Lektor Jørgen Jensen (formand); lektor Gunhild Dyrberg; lektor Flemming Koue; lektor Helge Schwarz; EK/EOT-stud. Tove Sørensen (indtil 1.10.1984); EK/EOT-stud. Ida Wil-ladsen og EK/EOT-stud. Susanne Thorsen.

Sekretær: Assistent Lene Palsbro.

Pr. 1. januar 1985 blev studienævnsstrukturen på det erhvervsproglige fakultet ændret, således at der blev oprettet et studienævn for hvert sprog samt et studienævn for erhvervspraksis, som varetager sager i forbindelse med erhvervsøkonomi, samfundsøkonomi, erhvervsret og maskinskrivning. Endvidere udbyder hvert studienævn tilvalgsfag på korrespondentstudiet.

Fagene dansk og tværproglig basisgrammatik hører ind under det erhvervsproglige fakultetsstudienævn.

Studienævnene havde i perioden 1.1.1985 – 31.7.1985 følgende sammensætning:

a. Studienævn for engelsk

Lektor Dorrit Faber (formand); stud. Anne Marie Appelberg (næstformand); lektor Helge Schwarz; adjunktvikar Kirsten Kirkegaard; undervisningsassistent Birgit Møller-Hansen; stud. Marie Lenstrup; stud. Susanne Poulsen; stud. Iben Haugegaard.

Sekretær: Kontorfuldmægtig Jytte Nielsen.

b. Studienævn for fransk (herunder italiensk og russisk)

Lektor Lilian Stage (formand); EK-stud. Merete Bedstrup (næstformand); lektor Gunhild Dyrberg; lektor Anne Dueholm; undervisningsass. Hanne Blaaberg; stud. Anne-Louise Moltke; stud. Kate Folman; stud. Karin Frandsen.

Sekretær: Assistent Lene Palsbro (indtil 15.4.85); assistent Gabriele Wolff-Jacobsen (fra 15.4.85).

c. Studienævn for spansk

Lektor Erna Sølling (formand); stud. Annette Jørgensen (næstformand); lektor Anette Villemoes; lektor Søren Kaas Andersen; lektor Jørgen Jensen; stud. Nina Dyreborg; stud. Jane Holm Hansen; stud. Annemarie Holm.

Sekretær: Assistent Birte Nielsen.

d. Studienævn for tysk

Lektor Peter Colliander (formand); stud. Ole Østergaard (næstformand); lektor Birthe Vesterli; adjunkt Doris Hansen; undervisningsass. Hans Dam; stud. Karin Westrup; stud. Ulla Adler Hansen; stud. Bodil Petersen.

Sekretær: Fuldmægtig Per Boje Jensen.

e. Studienævn for erhvervspraksis

Handelsfaglærer Jette Krog (formand indtil 30.6.85); handelsfaglærer Marie-Louise Westergaard (formand fra 1.7.85); EG-stud. Anne Birkebæk Jensen (næstformand); lektor Erik Otto; lektor Finn Hagen Jespersen; handelsfaglærer Jette Nørgaard; EG-stud. Lisbeth Larsen; EG-stud. Annette Holm Nielsen; EG-stud. Annelise Brincker.

Sekretær: Assistent Lajla Mark.

4. Studienævnet for den erhvervsøkonomiske-erhvervsproglige uddannelse

I perioden 1.8.1984 - 31.1.1985 fortsatte interimstudienævnet sit virke ved som rådgivende organ for de to fakultetsstudienævne at tage stilling til det nye studiums målsætning, struktur og indhold.

Sammensætningen var:

Lektor Bente Kristensen (formand); HA-stud. Mette Christiansen (næstformand); lektor Flemming Koue; lektor Jørgen Frode Bakka; lektor Flemming Rasmussen; stud.merc. Henrik Tornblad; stud.ling.merc. Anne Mette Djørup; språk-stud. Anders Hansen.

Sekretær: Hjørdis Schelde.

Pr. 1.2.1985 blev interimstudienævnet afløst af et egentligt valgt studienævn med sædvanlig beslutningskompetence. Dog med den særlige konstruktion, at studienævnet refererer til begge fakultetsstudienævne i de anliggender, hvor styrelsesloven foreskriver godkendelse i fakultetsstudienævn eller åbner mulighed for rekurs hertil.

1.2.1985 - 31.7.1985:

Lektor Bente Kristensen (formand); språk-stud. Anders Hansen (næstformand); lektor Lita Lundquist; professor Flemming Agersnap; adjunkt Niels Mygind; språk-stud. Tine Christensen; språk-stud. Pia Ahrenkilde Hansen; språk-stud. Bodil Kühn.

Sekretær: Hjørdis Schelde.

Med henblik på sprog/økonomi-uddannelsens udvikling og iværksættelse blev i sin tid

etableret en projektgruppe. Projektgruppen har videreført sit arbejde i beretningsperioden. Projektgruppens overordnede opgave er – til brug for studienævnet – at udarbejde forslag til struktur og indhold i den nye uddannelse.

Projektgruppen fungerer desuden som sekretariat for både studienævn og arbejdsgrupper, hvorved den har det daglige ansvar for den overordnede planlægning af uddannelsen og ikke mindst koordineringen af dens enkelte bestanddele. Det er tanken, at projektgruppen skal opretholdes de første studieår, idet der fortsat er væsentlige udviklings- og planlægningsopgaver. Samtidigt skal den også løbende vurdere studiets indhold og struktur, idet det kan forudses, at det vil være nødvendigt at foretage en række ændringer, når man har konkrete erfaringer. Projektgruppen tager således aktivt del i den egentlige fagudvikling samtidig med, at den varetager en række administrative opgaver for studienævnet.

Projektgruppen består nu af 4 personer: Cand.mag. Thomas Werner Hansen; cand.mag. Jan Henrik Køber; stud.mag. Torben Huss og sekretær Hjørdis Schelde.

III. Vejledning for studerende

A. Vejledningstilbud

Vejledningstilbuddet for de studerende ved HHK omfatter studievejledning, erhvervsvejledning samt rådgivning vedr. sociale og personlige forhold. Der er tale om et nært samarbejdende vejledningsmiljø, som betinges af, at de enkelte vejledningsinstanser dagligt kan trække på hinandens viden for derved at kunne yde de studerende kvalificeret og relevant hjælp.

De spørgsmål og problemer, en vejledningssøgende studerende kommer med, kræver ofte inddragelse af flere vejledningsinstanser. Nogle gange henvender den vejledningssøgende sig også til den forkerte instans – måske af uvidenhed, måske fordi vedkommende ikke tør gå direkte til studerenterrådgivningens socialrådgiver eller psykolog. I begge tilfælde er det af afgørende betydning, at de enkelte vejledningsinstanser hurtigt, lempeligt og diskret kan formidle kontakt eller henvise til den rigtige instans.

Vejledningsinstansernes gensidige afhængighed er søgt tilgodeset ved at samle studentervejledningen i Nansensgade, hvor studievejledningen for studierne HA, EØ-SPROG, EØ-DAT, EØ-JUR, cand.merc. og cand.merc.aud. samt erhvervsvejledningen og studenterrådgivningen har til huse på 1. sal i Turesensgadebygningen. Når studievejledningen for EG, EA/ED og EK/EOT samt tildels HD er placeret på Fabrikvej, skyldes det, at undervisningen på disse studier primært foregår på Fabrikvej. Dette er en beklagelig, men uværgerlig konsekvens af højskolens geografiske opsplitning.

I forbindelse med oprettelsen af de nye studier på HHK er der i oktober og november 1984 blevet ansat tre nye studievejledere. Denne store udvidelse af studievejlederstabten er imidlertid ikke blevet efterfulgt af en bevilling på flere lokaler. Dette har medført, at studievejledningen står med nogle stadig uløste pladsproblemer, da der i to af lokalerne i Nansensgade må sidde to vejledere.

B. De enkelte vejledninger

1. Studievejledningen for HA, EØ-SPROG, EØ-DAT, EØ-JUR, cand.merc. og cand.merc.aud.

Siden 1979 har der været ansat studievejledere på HA- og cand.merc.-studierne. I 1983 blev der oprettet en stilling på det den gang nyetablerede cand.merc.aud.-studium, og i 1984 blev der oprettet tre stillinger på de tre nye uddannelser EØ-SPROG, EØ-DAT og EØ-JUR. I beretningsperioden har stillingerne været besat med Karin Andersen indtil 30.9.84 og herefter Tina Kreipke som HA-studievejleder, Annie Løkke som EØ-SPROG-studievejleder, Peter Lintrup som EØ-DAT-studievejleder, Kim Vrå som EØ-JUR-studievejleder, Torsten Ro Madsen indtil 30.9.84 og herefter Karin Andersen som cand.merc.studievejleder, Jørgen V. Hansen indtil 31.12.84 og Birgit Andreasen fra 1.5.85 som cand.merc.aud.-studievejleder. Alle stillingerne er deltidsstillinger på hhv. 20 timer ugentlig (HA og cand.merc.), 15 timer ugentlig (EØ-SPROG, EØ-DAT og EØ-JUR) og 10 timer ugentlig (cand.merc.aud.).

Den største del af studievejledernes arbejde ligger i forbindelse med de henvendelser, der rettes fra såvel de studerende på højskolen som fra potentielle studerende. Disse henvendelser drejer sig ofte om vejledning i forbindelse med optagelse, dispensationer, problemer vedr. eksaminer, klager og anker samt spørgsmål om SU. Blandt disse henvendelser er også en del meget komplekse problemer, som kræver mere intensiv vejlederindsats. Et sådant vejlederforløb vil enten blive foreslået af studievejlederen eller af studenterrådgivningen eller af begge i samarbejde.

Vejledningen af de potentielle studerende finder hovedsagelig sted på studievejledernes årlige »ÅBENT HUS« arrangement, hvor alle elever i afgangsklasserne på gymnasier og handelsskoler i Københavnsområdet bliver inviteret. Derudover er der en lang række individuelle henvendelser til studievejlederne fra potentielle studerende.

Som et led i et forsøg på at forøge servicen overfor de vejledningssøgende har studievejlederne i det forløbne år arbejdet på at omorganisere studievejledningen. Således har studievejledningen nu generelt åbent i tidsrummet 10.00 - 14.00 mandag-fredag. I åbningstiden vil det nu altid være muligt at træffe en studievejleder. Alle studievejlederne kan vejlede om de generelle forhold som f.eks. SU-regler, ankerregler og orlovsregler. Hvis man som studerende ønsker information om disse generelle forhold, kan man altså henvende sig i åbningstiden. Den enkelte studievejleder har så nogle bestemte dage, hvor vedkommende er at træffe i åbningstiden og kan vejlede om de mere studiespecifikke ting vedr. det studium, den pågældende er vejleder for. I dette tidsrum er det også muligt at bestille en samtale tid enten i eller udenfor åbningstiden.

2. Studievejledning for HD 1. del

Studievejledningen for HD 1. del har været varetaget af Britta Larsen og Pia Skau. Begge er studerende på HD 2. del og har derfor et indgående kendskab til Højskolens struktur. Dette forhold letter i høj grad kommunikationen mellem de studerende og evt. berørte parter i administrationen.

Til de mere generelle vejledningsopgaver hører orientering og vejledning af såvel optagne som potentielle studerende. Af eksempler kan nævnes fritagelse for fag, sygdom ved eksamen, optagelseskrav, studieindhold, studieophør, orlov, studieplanlægning og eksamensforhold.

I lighed med tidligere år orienterede HD-vejlederen på møder såvel eksternt som internt om adgangsbetingelser, indholdet af 1. dels-studiet samt kort om HD 2. dels-specialerne. Inkluderet i disse møder er også det årligt tilbagevendende arrangement »ÅBENT HUS« på Handelshøjskolen, som især henvender sig til potentielle studerende.

Studievejledningen for HD 1. del har kontorer på henholdsvis Fabrikvej og i Nansensgade.

3. Studievejledningen for sprogstudierne

Studievejledningen på sprogafdelingen varetages af 3 studievejledere, én for hvert studie-trin. Vejleder for EG-studerende er Eva Gabe (orlov 1.4. - 16.12.1985), for EA/ED-studerende Ole Madsen og for EK-studerende Per Christiansen.

Studievejledningens opgaver består primært i vejledning af højskolens egne studerende vedrørende studieplanlægning, eksamensforhold og dispensationspraksis.

Langt den overvejende del af dette arbejde ligger fortsat i den individuelle vejledning af de studerende. Sideløbende med denne vejledning varetager studievejlederne tillige vejledning

af potentielle studerende, dels i form af studieorienterende møder på gymnasier, HF og handelsskoler, dels ved den årlige »ÅBENT HUS« arrangement, som arrangeres i samarbejde med Studievejledningen/økonomi. Desuden er der i løbet af året en del skriftlige og personlige henvendelser fra potentielle studerende, som ønsker oplysning om adgangskrav, muligheder for studieskift, information om studiernes opbygning og studieordninger på HHK. Herudover udarbejder studievejlederne diverse informationsmaterialer til de studerende.

Da studievejledningen er en del af det samlede vejledningstilbud til de studerende, har studievejledningen/sprog et snævert samarbejde med både studievejledningen/økonomi, erhvervsvejledningen og studenterrådgivningen. Studievejlederen er ofte den person, som den studerende først får kontakt med. Hvis det viser sig, at problemet vedrører andet eller mere end netop det rent studiemæssige, kan studievejlederen henvise til ét af de øvrige vejledningstilbud eller søge at løse problemet i samarbejde med disse, en mulighed, som har vist sig at være særdeles tilfredsstillende både for de studerende og for vejlederen.

4. Erhvervsvejledningen

Erhvervsvejledningen ved Handelshøjskolen blev oprettet den 1. juni 1983 som et projekt finansieret af undervisningsministeriet via de såkaldte RUA-midler.

Fra og med den 1. januar 1985 er erhvervsvejledningen blevet gjort til en permanent vejledningsinstitution og finansieres nu over højskolens egne driftsmidler. I forbindelse med denne ændring i erhvervsvejledningens status er også indholdet i stillingen blevet ændret, idet erhvervsvejlederen udover det egentlige erhvervsvejledningsarbejde også varetager arbejdsopgaver med tilknytning til højskolens udadvendte informationsvirksomhed.

Som medarbejder er pr. den 1. maj 1985 ansat cand.mag. Finn Kjerulff Hansen.

Formålet med erhvervsvejledningens arbejde er først og fremmest at give især højskolens ældre studerende et konkret tilbud om vejledning i forbindelse med overgangen fra studium til erhverv. Der vejledes især om udformning af stillingsansøgninger, beskæftigelsesmuligheder, generelle og specielle uddannelsesmuligheder, arbejdsmarkedsforhold, a-kasser og faglige organisationer, beskæftigelsesfremmende foranstaltninger for ledige og forhold vedr. tilbagebetaling af studiegæld. Da erhvervsvejledningen har et tæt samarbejde med studievejledningen foregår der som led i det samlede vejledningsarbejde en del gensidig visitation.

For at kunne yde Handelshøjskolens ældre studerende og andre interesserede en så optimal service som muligt udarbejder erhvervsvejlederen enten alene eller i samarbejde med de øvrige vejledere og andre ansatte på højskolen forskelligt informerende materiale om f.eks. ledigheds- og beskæftigelsesforhold. Det er hensigten, at dette arbejde skal styrkes fremover, således at ældre studerende og dimittender lettere skal kunne danne sig et overblik over deres situation efter afsluttet studium eller ved studieophør. Der arbejdes især med materiale vedr. beskæftigelsesmuligheder, jobsøgningsteknik samt materiale, der skal medvirke til at skabe opmærksomhed i en større offentlighed, herunder især virksomheder og offentlige institutioner, om højskolens uddannelser og dimittendernes erhvervskompetence.

5. Studenterrådgivningen

Studenterrådgivningen ved Handelshøjskolen drives pr. 1.1.1985 af den selvejende institution »Studenterrådgivningen«, der i forvejen har afdelinger ved andre højere læreanstalter i Danmark.

Det er rådgivningens formål at yde social og psykologisk bistand til alle handelshøjskolens studerende. Ved rådgivningen er der ansat en sekretær (Anne Vinkel 26.11.84), en socialrådgiver (Birthe Gamst 15.10.84) og en psykolog (Anette Espeland 1.9.82), alle med 20 timer om ugen. Arbejdet i rådgivningen omfatter både individuel rådgivning og terapi og gruppeterapi. Desuden afholdes der kurser for studievejledere, og rådgivningen fungerer i det hele taget som supervisionsvirksomhed overfor sociale og psykologiske tiltag indenfor de enkelte studier.

Søgningen til rådgivningen er stigende.

Udover det rådgivningsmæssige arbejde i rådgivningen, forsøger vi at lave forebyggende arbejde i miljøet ud fra eksisterende erfaringer om specifikke problemområder på handelshøjskolen. Dette arbejde foregår i tæt samarbejde med studievejlederne og de enkelte studenterorganisationer.

IV. Andre udvalg

A. Hovedsamarbejdsudvalget

1. Opgaver og sammensætning

Udvalget er oprettet i medfør af Økonomi- og budgetministeriets cirkulære af 16. februar 1972 om samarbejde og samarbejdsudvalg i statens virksomheder og institutioner.

Sammensætning:

A-siden:

Rektor, professor Frode Slipsager (formand); administrator Jørgen Friis Christensen til 30.4.85, herefter administrator Kurt Poder; prorektor, lektor Lena Fluger; fg. overbibliotekar Finn Skriver Frandsen til 31.1.85, herefter overbibliotekar Michael Cotta-Schønberg; fuldmægtig Per Boje Jensen; lektor Hans Peter Jørgensen; kontorchef Kurt Poder (til 30.4.85); lektor Flemming Poulfelt; kontorchef Claus Tønnesen til 31.12.84, herefter kontorchef Ruth Bek (fra 1.6.85).

B-siden:

Fuldmægtig Jane Retvig (medlem og næstformand til 29.3.85); næstformand herefter overassistent Elsebeth Kjærstrup; skolebetjent Poul-Erik Andersen; bibliotekar Karen Bache; assistent Hanne Gregersen (fra 29.3.85); fuldmægtig Thorkild Kristoffersen; undervisningsassistent Else Marker-Larsen; lektor Peter Maskell; fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen (til 31.8.84), herefter fuldmægtig Ebbe Trærup Andersen; lektor Anette Villemoes. Sekretær: Fuldmægtig Merete Trolle.

2. Udvalg nedsat af hovedsamarbejdsudvalget

a. Kursusudvalg

Udvalget udarbejder og forestår interne kurser og formidler kendskabet til eksterne kurser af interesse for højskolens TAP-medarbejdere.

Sammensætning:

Assistent Elisabeth Voss (formand fra 1.2.85); assistent Anelise Frederiksen (til 30.11.84), herefter assistent Lene Loving (til 28.2.85), herefter assistent Bent Haugaard; bibliotekar Birgitte Lauritsen (formand) (til 31.1.85), herefter assistent Helle Thomsen (til 31.5.85), herefter assistent Tine Timm; assistent Lisbeth Paulsen (til 31.12.84), herefter overassistent Winnie Kindler; fuldmægtig Jane Retvig (til 31.3.85), herefter assistent Marianne Johansen; kontorchef Claus Tønnesen (til 31.12.84), herefter administrator Jørgen Friis Christensen (til 30.4.85), herefter administrator Kurt Poder (til 31.5.85), herefter kontorchef Ruth Bek.

Sekretær: Overassistent Birgit Nyvang Larsen.

B. Centraladministrationens samarbejdsudvalg

I medfør af cirkulære af 21. november 1979 om samarbejde og samarbejdsudvalg i statens

virksomheder og institutioner er der oprettet et lokalsamarbejdsudvalg for centraladministrationen på Handelshøjskolen i København.

Sammensætning

A-siden:

Administrator Jørgen Friis Christensen (formand), fra 1.5.85 administrator Kurt Poder; kontorchef Claus Tønnesen (til 31.12.84); kontorchef Ruth Bek (fra 1.6.85); kontorchef Kurt Poder (til 30.4.85); fuldmægtig Per Boje Jensen; fuldmægtig Herbert Christy; fuldmægtig Inge Klint; fuldmægtig Hanne Feveile.

B-siden:

Fuldmægtig Jane Retvig (næstformand) (til 31.3.85); fuldmægtig Mogens Nørager-Nielsen (til 31.8.84), herefter fuldmægtig Ebbe Trærup Andersen; fuldmægtig Thorkild Kristoffersen; assistent Anelise Frederiksen (til 31.3.85), herefter assistent Hanne Bruun; assistent Hanne Gregersen (næstformand fra 1.4.85); assistent Egon Hansen (til 31.3.85), herefter overassistent Mogens Andersen; skolebetjent Poul-Erik Andersen.

C. Sikkerhedsorganisationen

I henhold til lov nr. 681 om arbejdsmiljø har Arbejdstilsynet godkendt Handelshøjskolens sikkerhedsorganisation således, at denne består af sikkerhedsgrupper og et sikkerhedsudvalg.

Sikkerhedsudvalg:

Administrator Kurt Poder (formand); studieadministrator Poul Flinthardt; assistent Doris Henrichsen; ingeniør Finn Kempf; assistent Børge Marquardsen; betjent Eigil Jensen.

Sekretær: Fuldmægtig Herbert Christy.

Sikkerhedsgrupper:

Gruppe 1: betjent Eigil Jensen; ingeniør Finn Kempf; gruppe 2: fuldmægtig Ebbe Trærup Andersen; assistent Lene Nielsen; gruppe 3: betjent John Kirchhoff Jørgensen; gruppe 4: lektor Gert Bechlund; assistent Doris Henrichsen; gruppe 5: lektor Flemming Poulfelt; assistent Bodil Frey Jørgensen; gruppe 6: assistent Annelise Klüwer; lektor Poul Olsen; gruppe 7: studieadministrator Poul Flindhardt; betjent Torben Juhl Pedersen; gruppe 8: kontorassistent Hilda Clemmensen; repro-leder Georg Sternberg; gruppe 9: overassistent Liza Klöcker-Larsen; lektor Henrik Holt Larsen.

V. Institutter og centre ved det erhvervsøkonomiske fakultet

Handelshøjskolens forskningsvirksomhed drives normalt inden for institutter, som har til formål at drive forskning og meddele undervisning inden for det pågældende fagområde. Et institut ledes af et institutråd, en institutbestyrer og en eventuel institutbestyrelse. Opgaver og beføjelser er beskrevet nærmere i højskolens statut §§ 28-43.

A. Institut for Afsætningsøkonomi

1. Oprettelse og formål

Samtidig med oprettelsen af Diplomstudiet i Salgsorganisation og Reklame i 1930 opstod der behov for et institut, på hvilket undervisningen kunne tilrettelægges, og en forskning gennemføres. Det oprettedes i 1931 og blev officielt indviet den 16. februar 1933 under navnet Reklameinstituttet. Det etableredes og blev de første 7 år drevet ved hjælp af donationer fra det reklameinteresserede erhvervsliv. I 1939 blev navnet ændret til Institut for Salgsorganisation og Reklame, i 1967 igen Institut for Afsætningsøkonomi.

Navneændringerne afspejler den udvikling, der har fundet sted med hensyn til instituttets forskning og undervisning. Fra specielt reklame til generel afsætningsøkonomi og markedsføring.

2. Medarbejdere

Professorer: Ekon.dr. Flemming Hansen; dr.merc. Otto Ottesen (orlov fra 1.8.1982 til 31.7.1985).

Lektorer med forskningspligt: Cand.polit. Cai F. Christensen (pr. 1.4.1984 udlånt som kommitteret for dekanen); cand.polit. Hans Engstrøm; lic.merc. Søren Heede; cand.merc. Stig Ingebrigtsen; cand.merc. Leif Kristensen; cand.merc. Tore Kristensen (fra 1.5.1985); cand.merc. Hanne Hartvig Larsen; lic.merc. Orla Nielsen; ekon.dr. Jerker Nilsson; cand.merc. Michael Petterson; cand.oecon. Hans Stubbe Solgaard, Ph.D.

Lektorvikar: Cand.merc. Tore Kristensen (til 30.4.1985).

Adjunktvikar: Cand.polit. Flemming Bjerke (fra 1.11.1984).

Kandidatstipendiat: Cand.phil. Bendt Nygaard Jensen.

Eksterne lektorer: Cand.scient.soc. Ole E. Andersen; cand.polit. Sigurd Bennike; cand.merc. Sverre Riis Christensen; cand.merc. Lars Iwe; cand.merc. Martin Lauth Lauridsen, MBA; cand.merc.Katrine Steen, cand.merc. Knud E. Sørensen; cand.polit.Erik Trolle-Schultz (fra 1.9.1984 til 1.7.1985)..

Gæstelektor: Steven Lysonski, MBA (til 1.1.1985).

Undervisningsassistenter: Jørgen Ajslev, HD; cand.merc. Anders Høiris Andersen;

cand.oecon. Jørn Reckmann Andersen; cand.merc. Lorenz C. Andersen; cand.merc. Søren Andersen, cand.polit. Jette M. Arnskjold, HD; cand.phil. Svend Blomberg, HD; Ole Brink-Olsen, HD; Preben Christensen, HD; cand.silv. Svend C. Johnsen Christensen, HD; cand.merc. Finn Birger Christiansen; cand.polit. Olavur Christiansen; cand.merc. Claus Clausen; cand.phil. Flemming Cumberland; cand.scient. Jan Egeberg; cand.merc. Gert Erling Eriksen; Ulf Frausing, HA; cand.merc. Ole Graubæk; cand.merc. Erik Jacques Hansen; cand.merc. Hans Peter Hansen; cand.merc. Mikael Hansen, cand.psych. Torben Hanson, HD; cand.merc. Peter M.I. Ibsen; cand.merc. Jens Rom Jensen; cand.merc. Annemarie Jepsen; ingeniør Steffen B. Jørgensen; cand.merc. Frantz Buch Knudsen; Hans Ole Knudsen, MBA; cand.jur. Asbjørn Kolpen; Mikael Laage-Petersen, HD; cand.merc. Ingrid A. Ekstrøm Larsen; cand.polit. Bent Lillelund; cand.merc. Thorbjørn Meyer; cand.merc. John Borre Nielsen, cand.merc. Preben Krogh Nielsen; Simon Ortmann Nielsen, HD; Lars Rimmer Pedersen, HA, MBA; cand.merc. Åsa K.M. Persson; cand.merc. Arne Petersen; cand.jur. Erling Amstrup Rasmussen; cand.merc. Jan Holtzmann Rasmussen; cand.merc. Hans Peter Riggelsen; cand.merc. Jette Scheby, cand.polit. Bo Simonsen; Jørgen Sloth, HD; cand.merc. Peter Theilgaard, cand.merc. Anders Ussing, cand.merc. Claus Østergaard.

Sekretærer: Hanne Bygmann (fra 26.3.1985 til 21.6.1985); Lis Kofod Hansen; Tove Jarler (fra 1.12.1984); Birthe Jenkins; Boldil Frey Jørgensen; Lise Nielsen; Inge Zimmermann (til 30.9.1984).

Ansæt i henhold til lov 488: Hanne Bygmann (fra 1.9.1984 til 26.3.1985).

Projektmedarbejdere: Lektor, cand.stat. Gorm Gabrielsen; cand.merc. Lars Gylling; stud.mag. Henning B. Hansen; mag.art. Niels Erik Lundsgaard.

3. Instituttets ledelse

Institutbestyrer: Lektor, cand.polit. Hans Engstrøm.

Formand for institutrådet: Lektor, cand.polit. Hans Engstrøm.

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere blandt ovennævnte medarbejdere samt af:

Eksterne lektorer: Cand.merc. Martin Lauth Lauridsen, MBA, og cand.scient.soc. Ole E. Andersen (fra 1.1.1985).

Undervisningsassistent: Cand.merc. Åsa K.M. Persson (til 1.1.1985).

TAP-medarbejdere: De ovenfor nævnte sekretærer.

Studerende: Til 31.12.1984: Peter Bruun; John G. Hansen; Steen J. Moenfeldt.

Fra 1.1.1985: Lotte Holm-Nielsen; Henrik Siemsen; Kenneth Douglas Plummer.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Ole E. Andersen:

- »Hvad kan mjuk-data bruges til – og hvad ikke«. Indlæg på Nordisk Transportøkonomisk Instituts kursus »NORD-TRANS 1984«, Göteborg, oktober 1984.
- »Måling af TV-seening – kan udenlandske metoder bruges«. Indlæg på seminaret om effekten af TV-reklame, Hotel Nyborg Strand, oktober 1984. (Se omtalen under pkt. 5).

- »Discount omdømme giver dårligt corporate image«, Orientering nr. 4, december 1984.
- »New Research Approach to Poverty - An international comparison of poverty in Great Britain and Denmark«. Artikel i European Research (sammen med Brian Gosschalk, MORI), vol. 13, nr. 1, januar 1985.
- »Levevilkår og livsstil« - samfundsvidenskabelige metoder og teknikker i markedsanalytisk perspektiv«, Samfundsøkonomen, nr. 4 1985.
- »Kan man i det hele taget sælge på andet end pris«, i hæfte fra Berlingske Annoncecenter, juli 1985.

Sigurd Bennike har sammen med Steen Hildebrandt afsluttet følgeforskningen omkring det danske teledataforsøg.

Sigurd Bennike har været tilknyttet en arbejdsgruppe under Danmarks Biblioteksforening, der i foråret 1985 har afgivet rapporten »Teledata. Bibliotek på TV«.

Den 1. januar 1985 påbegyndtes dataindsamlingen til Sigurd Bennikes forskningsprojekt omkring læseradfærd for danske hverdagsaviser.

Sigurd Bennike:

- »Vinder video?«. Bogens Verden nr. 2. 1985.
- »Ak, hvor forandret - og dog«. Markedsføring april 1985.
- »Dansk Media Index i ændret skikkelse«. Civiløkonomen maj 1985.

Sigurd Bennike og Steen Hildebrandt:

- »Hvordan gik Teledataforsøget?« De danske Teleadmissioner, september 1984.

Flemming Bjerke arbejder med den rolle, prisen spiller for forbrugerens køb og den samlede efterspørgsel, samt med hvorledes forbrugerens identitet viser sig i varevalget.

Cai F. Christensen har sammen med lektor, mag.art. Ulf Kjær-Hansen og stud.mag. Henning B. Hansen gennemført en analyse af dansk erhvervslivs reklameomkostninger i 1983. Undersøgelsen, der finansieres af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd, fortsætter den lange række af 5-årige kortlægninger af reklameforbruget, som har fundet sted ved instituttet siden 1948. Foreløbige hovedtal er blevet bragt i august-nummeret af »Civiløkonomen«, og de endelige og detaljerede resultater vil blive publiceret i første halvdel af 1986.

Cai F. Christensen vil i tilknytning til reklameomkostningsundersøgelsen foretage en opdatering af de tidligere analyser af afsætningsomkostningerne, der senest er kortlagt for året 1973. Nye tal for omkostningerne i 1983 kan forventes offentliggjort sammen med reklameomkostningerne.

Cai F. Christensen fortsætter sit arbejde med virksomhedens relationer til det omgivende samfund, specielt med henblik på en revidering af bogen »Virksomhed og Omverden«.

Cai F. Christensen:

- »TV-reklame i Danmark - udfordring eller trussel!«. KRÆMMERHUSET 84/8.

Hans Engstrøm og Hanne Hartvig Larsen er ved at afslutte arbejde med en teori om husholdningernes butiksvælg. Bogens indledende kapitler indeholder blandt andet en litteraturgennemgang af relevante elementer til teorien. Arbejdet er hermed afsluttet. Teoriens familiemodell, der udgør bogens kapitel 5, er præsenteret på instituttets forskningsseminar. De efterfølgende kapitler indeholdende en butiksvælgsmode samt en model for informationssøgning er under færdiggørelse.

Hans Engstrøm sammen med Hanne Hartvig Larsen:

- »Teknologi i Supermarkeder, prognose«. November 1984.

Hans Engstrøm sammen med Hanne Hartvig Larsen, Flemming Agersnap, Niels Laursen og Steen Rem:

- »New Technology in Supermarkets in Denmark«. November 1984.

Flemming Hansen arbejder sammen med Søren Heede, Bendt Nygaard Jensen og Hanne Hartvig Larsen på et projekt omkring vurdering af effekten af TV-reklame i Danmark.

Flemming Hansen indgår sammen med Socialforskningsinstituttet m.fl. i et projekt om tidsanvendelsesmålinger af de løbende tidsanvendelsesundersøgelse med henblik på måling af effekten af TV-reklamer.

Flemming Hansen arbejder sammen med lic.merc. Lars Grønholdt på et fonds-financieret projekt om effekten af tyske TV-reklamer.

Flemming Hansen har sammen med Søren Heede, Bendt Nygaard Jensen og Hanne Hartvig Larsen redigeret: »På vej mod TV-reklame i Danmark«. Civiløkonomernes Forlag 1985.

Flemming Hansen:

- »Models and Myths of Brain Lateralization: Are there Right and Left Hemispheric People, Stimuli, and Context?« i »What we have Learned from the Recession« (med Niels Erik Lundsgaard, Jerry Olson og William Ray) ESOMAR, september 1984.

- »Identification of Individual Differences in Brain Lateralization: Data in Search of Meaning« (med Niels Erik Lundsgaard, Jerry Olson og William Ray) i »Scientific Method in Marketing: Philosophy, Sociology and History of Science Perspectives, P. Andersen and M. Ryan (eds.), Chicago, American Marketing Ass., 1984.

- »Et godt image kræver, at virksomheden spiller på flere strenge«, Orientering, nr. 4, 1984 (med Henrik Dyring).

- »Involvement or Interest or What?« i Advances in Consumer Research, E. Hirschmann and Morris Holbrook, (eds.), Ann Arbor, 1985.

- Studies of Communication Effects - Methodical and Theoretical Papers on Left/Right Brain Specialization«, Civiløkonomernes Forlag, 1985.

- »Commercial Effects of Television Across Borders« (med Lars Grønholdt) i »Broadcasting and Research«, ESOMAR, maj 1985.

- »Brand Loyalty Patterns in Different Product Areas, Its Variability, and Its Relationship with Degree of Penetration and Other Factors« (med Hugo Tranberg) i »Broadening the Uses of Research«, ESOMAR, 1985.

Søren Heede arbejder sammen med Vagn Thorsgaard Jacobsen, Institut for Regnskabsvæsen og Økonomistyring på et projekt om beslutningsstøttesystem på EDB til marketingchefer.

Søren Heede arbejder sammen med Flemming Hansen, Bendt Nygaard Jensen og Hanne Hartvig Larsen på et projekt omkring vurdering af effekten af TV-reklamer i Danmark.

Søren Heede har sammen med Flemming Hansen, Bendt Nygaard Jensen og Hanne Hartvig Larsen redigeret: »På vej mod TV-reklame i Danmark«. Civiløkonomernes Forlag, 1985.

Søren Heede:

- »International Marketing: A Comparative System Perspective, i Erdener Kaynak: International Marketing Management, Praego 1984.

Stig Ingebrigtsen arbejder med erkendelsesteoretiske problemer i relation til afsætnings-økonomiske problemstillinger.

Stig Ingebrigtsen sammen med Michael Pettersson:

- Ideal of Science and Image of Man in Marketing and Macromarketing«. Memo. København 1984.

Bendt Nygaard Jensen arbejder sammen med Flemming Hansen, Søren Heede og Hanne Hartvig Larsen på et projekt omkring vurdering af effekten af TV-reklamer i Danmark.

Bendt Nygaard Jensen redigerer en artikelsamling om TV-reklame baseret på uddrag fra cand.merc. hovedopgaver. Forventes publiceret vinter 1985-86.

Bendt Nygaard Jensen har sammen med Flemming Hansen, Søren Heede og Hanne Hartvig Larsen redigeret: »På vej mod TV-reklame i Danmark«. Civiløkonomernes Forlag, 1985. I samme bog har han forfattet indlægget: »Tidskomprimeret TV-reklame - teknikens betydning og effekt i kommunikationen«.

Bendt Nygaard Jensen sammen med Steven Lysonski, University of Rhode Island:

- »A Scandinavian View of the Manifest and Latent Themes in Home Video Advertising« i Proceedings fra 1985, Academy of Marketing Science (AMS) Conference.

Bendt Nygaard Jensen arbejder med en afhandling om audiovisuel kommunikation specielt med henblik på analyse af TV-budskaber.

Leif Kristensen har i sit fortsatte arbejde med strategisk planlægning i detailhandelen taget de omgivelsesfaktorer op, der rækker ud over efterspørgslen. Disse er oplandsgrænser, trafiklinier til og fra byen, vejføring i byen og bymiljøer. Videre omfatter de interessenterne omkring detailhandelen, dvs. konsumenterne som opinion, konkurrenter og komplementære interessenter. Alt med henblik på formulering af butikskoncepter og detailhandelens ressourceanvendelse.

Tore Kristensen har afsluttet projektet om produktudvikling i form af Tietgenprisopgave/licentiaafhandling. Denne blev forsvaret 6.9.1985.

Tore Kristensen er sammen med Hanne Hartvig Larsen og Gorm Gabrielsen, Forskningsgruppen for Anvendt Statistik, i gang med et projekt omkring cykelstiens betydning for detailhandelen.

Tore Kristensen har sammen med Christian Knudsen, Center for Uddannelsesforskning, og Kirsten Bregm, Roskilde Universitetscenter, startet et projekt om institutionistiske teorier i økonomien. Projektet skal være både empirisk og teoretisk.

Hanne Hartvig Larsen arbejder sammen med Flemming Hansen, Søren Heede og Bendt Nygaard Jensen på et projekt omkring vurdering af effekten af TV-reklamer i Danmark.

Hanne Hartvig Larsen og Hans Engstrøm er ved at afslutte arbejdet med en teori om husholdningernes butiksvvalg. Bogens indledende kapitler indeholder blandt andet en litteraturgennemgang af relevante elementer til teorien. Arbejdet er hermed afsluttet. Teoriens familiemodell, der udgør bogens kapitel 5, er præsenteret på instituttets forskningsseminar. De efterfølgende kapitler, indeholdende en butiksvvalgsmode samt en model for informationssøgning, er under færdiggørelse.

Hanne Hartvig Larsen har sammen med Flemming Hansen, Søren Heede og Bendt Nygaard Jensen redigeret: »På vej mod TV-reklame i Danmark«. Civiløkonomernes Forlag. 1985.

Hanne Hartvig Larsen har gennemført en analyse for Udenrigsministeriet, Danida, af 1983-oplysningsbevillingens anvendelse. Resultatet er publiceret i »Rapport om undersøgelse af anvendelse af oplysningsbevillingen for 1983«, Danida, november 1984.

Hanne Hartvig Larsen har i »Forbrugernes problemer med dagligvareservice«, N.E.K. rapport 1984:7, udgivet af Nordisk Ministerråd et indlæg med titlen »Nye butikksformer, sortiment og beliggenhed«.

Hanne Hartvig Larsen har sammen med direktør Erik Stockmann, Dansk Butiksregister udarbejdet en prognose for dagligvarehandelen. Prognosen er publiceret i »Detailhandelsprognose 1983-1988-1993, DLF, oktober 1984.

Hanne Hartvig Larsen har sammen med mag.scient.soc. Hans Kristensen, Byggeforskningsinstituttet, redigeret et temanummer af Samfundskøbenhavn, nr. 4, 1985 om livsstil og leveformer.

Hanne Hartvig Larsen er sammen med Tore Kristensen og Gorm Gabrielsen, Institut for Anvendt Statistik, ved at gennemføre en undersøgelse for Vejdirektoratet om cykelstiprojekter. Arbejdet omfatter dels en generel modeludvikling med henblik på vurderingen af effekten for butikshandelen af cykelstiprojekter dels en konkret analyse af et projekt i Herning. Arbejdet sker i samarbejde med DtH og ventes afsluttet i sommeren 1986.

Hanne Hartvig Larsen har sammen med Vagn Thorsgaard Jacobsen, Institut for Regnskabsvæsen og Økonomistyring, gennemført en række brancheanalyser for VVS-branchen, dels på europæisk plan, dels omkring den danske grossistsektor. Resultaterne heraf foreligger i tre upublicerede rapporter: »Channel Development«, september 1984, »Analyse af VVS-grosister«, februar 1985 og »VVS-marked«, marts 1985. Brancheanalyserne er led i en generel metodevurdering omkring strukturanalyser og prognoser.

Hanne Hartvig Larsen har endvidere haft forskellige artikler om detailhandel og markedsføring i »Radiobranchen«, »Uddelerbladet« m.fl.

Hanne Hartvig Larsen sammen med Hans Engstrøm:

- »Teknologi i Supermarkeder, prognose«. November 1984.

Hanne Hartvig Larsen sammen med Hans Engstrøm, Flemming Agersnap, Niels Laursen og Steen Rem:

- »New Technology in Supermarkets in Denmark«, november 1984.

Orla Nielsen har færdiggjort en publikation »Organisatorisk Købsadfærd i Grundtræk«, der udkommer hos Samfundslitteratur i august 1985.

Orla Nielsen har i FLUSA-regie færdiggjort en »Rapport om HD-studerende«, som i efteråret 1985 sendes til høring på institutionerne.

Jerker Nilsson har afsluttet sit projekt vedrørende forskellige virksomhedsformer (især kooperative virksomheders) samfundsmæssige betingelser. En bog med titlen »Den kooperative virksomhedsformen« vil udkomme for forlaget Studentlitteratur i slutningen af 1985.

Jerker Nilsson arbejder sammen med lektor, cand.polit. Viggo Høst, Århus Universitet, på et projekt benævnt »Assortment Decision Criteria in a Supermarket Chain's Buying Committee – Statistical Analysis on an Empirical Basis«. Projektet befinder sig i en afsluttende fase.

Jerker Nilsson har publiceret:

– »Brukarorientering – marknadsanpassning«. Artikel (s. 89-106) i: Brukarorienterad produktutveckling. CTH, Göteborg 1984.

Michael Pettersson arbejder med erkendelsesteoretiske problemer i relation til afsætningsøkonomiske problemstillinger.

Michael Pettersson sammen med Stig Ingebrigtsen:

– »Ideal of Science and Image of Man in Marketing and Macromarketing«. Memo, København 1984.

Hans Stubbe Solgaard arbejder med modeller til analyse af forbrugerpaneldata, herunder analysen »Variety Seeking Behavior«.

Hans Stubbe Solgaard arbejder sammen med Bjarne Sørensen, Odense Universitet, på en kortlægning af danske aktiers faktorstrukturer.

Instituttets Working Paper serie. (Redaktører: Birthe Jenkins og Hans Engstrøm).

1984:5 Stig Ingebrigtsen og Michael Pettersson:
»Epistemological Problems in Marketing«.

1984:6 Sigurd Bennike:
»A Theory of Mass Communication«.

1984:7 Steven Lysonski:
»A Boundary Theory Investigation of the Product Manager's Role«.

Instituttets Research Paper serie. (Redaktører: Birthe Jenkins og Hans Engstrøm).

1985:1 Flemming Hansen og Lars Grønholdt:
»Commercial Effects of Television Across Borders«.

5. Faglig virksomhed i øvrigt

Ole E. Andersen

- har deltaget i ESOMAR's årlige konference i Rom i dagene 2.-6. september 1984.
- har holdt foredrag om »Praktiske redskaber i produktudvikling« på den Journalistiske Efteruddannelse i Århus, november 1984.
- har holdt foredrag om »FORBRUGER '85, adfærd og holdninger til føde- og dagligvarehandelen« på Favør lederkonference, april 1985.
- har deltaget i afsætningsøkonomisk klubs miniseminar, »Reklame TV-projekter og projektresultater« med indlæg om »elektroniske målinger af TV-forbruget«, april 1985.
- har deltaget i ESOMAR's seminar »Broadcasting and Research«, Windsor, maj 1985.
- har holdt foredrag om »Hvad et reklamebureau kan bruge FORBRUGER '85 til« på en konference arrangeret af Berlingske Annoncecenter, maj 1985.
- er medlem af bestyrelsen i Dansk Statistisk Forening.

Sigurd Bennike

- har deltaget i det nordiske seminar »Media 84«, den 29.-31. oktober 1984 i Stavanger.
- har deltaget i og haft indlæg på seminaret »Koncentrationstendenser i nordisk dag-presse«, den 11.-14. november 1984 i Kungälv, arrangeret af universiteterne i Oslo, Göteborg og København.
- har været personligt medlem af den af Folketinget nedsatte Mediekommission, som afsluttede sit arbejde med udgangen af 1984.
- er medlem af programkomiteen for det tredje internationale læseranalyysesymposium »Salzburg 3« og har derfor deltaget i denne komité's planlæggende møder.
- er på årsmødet i »European Media Research Organizations« i juni 1985 blevet valgt til præsident for dette samarbejde.

Flemming Bjerke

- har deltaget i Nordisk Sommeruniversitets sommersession, 27. juli - 4. august 1985.

Cai F. Christensen

- har deltaget i Institut for Regnskabsvæsens seminar om det fremtidige indhold af HD-R studiet på Domus Vista-Centret den 16. november 1984 og i symposiet om samme emne på Sandbjerg Slot den 25. - 27. januar 1985.
- har som formand for det af fakultetet nedsatte udvalg vedr. revisionsområdets organisatoriske indpasning arrangeret og deltaget i et seminar på Hellerup Park Hotel den 22. marts 1985 om »Oprettelse af et nyt Center for Revision og Rådgivning« med udgangspunkt i den af udvalget fremlagte rapport dateret februar 1985.
- har deltaget i et symposium på Hellerup Park Hotel den 20. - 21. maj 1985 vedr. nye forskningsopgaver inden for et integreret økonomisk-juridisk fagområde.
- har deltaget i fakultets konference den 11. juni 1985 vedr. udvikling af højskolens undervisningsudbud.
- har været medlem af det under Direktoratet for de videregående uddannelser nedsatte udvalg vedrørende bekendtgørelse om det erhvervsøkonomiske diplomstudium.
- er medlem af det af instituttet nedsatte udvalg vedr. et nyt fagudbud på cand.merc.studiet.

Hans Engstrøm

- har den 27. - 28. september 1984 deltaget i Evaluation Seminar vedrørende det afsluttende projekt: »Technology in Supermarkets« på European Foundation for the Improvement of Working and Living Conditions in Dublin. Hans Engstrøm repræsenterede den dansk arbejdsgruppe, der har deltaget i ovennævnte EF-undersøgelse.
- er medlem af eksamensopgavekommissionen vedrørende samfundsfag og økonomistyring på husholdningsseminarierne m.v.
- er censor ved husholdningsseminarierne m.v.
- er censor ved Odense Universitet.
- er medlem af arbejdsgruppe for erhvervsøkonomi og kommunikationsteori ved SPRØK-studiet.

Flemming Hansen

- har i september 1984 holdt et foredrag om »Models and Myths of Brain Lateralization: »Are there Right and Left Hemispheric People, Stimuli, and Contexts?« på ESOMAR's årlige konference i Rom.

- har holdt et foredrag om »Involvement or Interest or What? på ACR's årlige konference i Washington i dagene 11. - 14. oktober 1984.
- har i samme periode i Washington deltaget i ACR's Advisory Board Meeting, såvel som Advisory Board Meeting for Journal of Consumer Research.
- har været chairman for et kombineret ESOMAR/EMAC seminar med titlen: »Methodological Advances in Marketing Research in Theory and Practice« afholdt i dagene: 17. - 19. oktober 1984 på Kollekolle i København.
- har den 8. november 1984 holdt et foredrag om Corporate Image i Børssalen arrangeret af Dagbladet Børsen.
- har den 28. marts 1985 holdt et indlæg i Industriens Hus v/Danske Reklamebureauers Brancheforenings generalforsamling med titlen: »Tyske TV-reklamers effekter«.
- har den 24. april 1985 holdt et foredrag i Afsætningsøkonomisk Klub i Børssalen med titlen: »Tyske TV-reklamers effekter«.
- har den 26. april 1985 holdt et foredrag om »Problemer i komparativ international forskning« ved et internationalt forskningsseminar på Schäffergården i København.
- har den 30. april 1985 holdt et foredrag i Dansk Annoncørforening med titlen: »TV-reklamer i Danmark«.
- har den 2. maj 1985 holdt et foredrag om »New Development« in Communication Research« på en BUY-TEST Conference i London.
- har den 7. maj 1985 holdt et foredrag om »Commercial effects of Television Across Borders«, på et ESOMAR-seminar »Broadcasting and Research« i dagene 6. - 8. maj i Englefield Green.
- har den 8. maj holdt et foredrag om »The Application of Attitude Measurements in Marketing Research in Europe« på AMA's Attitude Conference i Reno.
- har den 10. maj 1985 holdt et foredrag om »Brain Lateralization Research« på UCLA.
- har den 13. maj 1985 holdt et foredrag om »International Research Systems in Europe« på UCLA.
- har siden 1982 være medlem af Council i ESOMAR (European Society for Opinion and Marketing Research). I denne egenskab har han deltaget i Council-meetings i Amsterdam i november 1984, februar 1985 og maj 1985. Flemming Hansen har været treasurer fra 1984.
- har deltaget i et bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af et professorat i anvendt statistik ved Århus Universitet.
- har deltaget i et bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af et professorat i systemteori på Handelshøjskolen i København.
- har deltaget i et bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af et professorat i generel markedsføring ved den finske Højskole i Helsingfors.
- har deltaget i et bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af et profesorat i generel markedsføring med særlig henblik på markedskommunikation ved den finske Højskole i Helsingfors.
- har deltaget i et bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af et seniorstipendium i systemteori ved Handelshøjskolen i København.
- er censor ved Odense Universitet og censor ved Handelshøjskolen i Århus.
- har været medlem af rådgivningsudvalget vedrørende Survey-undersøgelser for Dansk Data Arkiv ved Odense Universitet.
- er medlem af Priskomiteén for uddeling af Distriktsbladenes Sammenslutnings Årlige Pris.

- er reviewer for Journal of Business Research, Journal of the Academy of Marketing Science, Journal of Economic Psychology og European Journal of Marketing.
- er medlem af the Editorial Board of Journal of Consumer Research og reviewer for samme.
- er medlem af the Advisory Board for the Association for Consumer Research.
- er medlem af bestyrelsen i Dansk Erhvervslivs Pris for Afsætningsøkonomisk Forskning.
- er national Representative for the Association for Consumer Research.

Søren Heede

- er censor ved Københavns Universitet.
- er censor ved Handelshøjskolen i Århus.
- er censor ved Roskilde Universitetscenter, samfundsvidenskab.
- er medlem af planlægningsgruppen for HD-studiet i afsætningsøkonomi.
- er medlem af arbejdsgruppen for erhvervsøkonomi på ØK-DAT.
- er national coordinator på EMAC.
- er medredaktør af International Journal of Research in Marketing.
- er medlem af bestyrelsen i Jurist- og Økonomforbundets Pensionskasse.
- har været medlem af eksamensudvalget for HA.
- har været ordstyrer på ESOMAR's konference om Qualitative Research, 14. - 15. oktober 1984 i København.
- har holdt foredrag om elektronikken og forbrugeren for Kooperativ Byggeindustri, 7. november 1984 og for Møbelhandlernes Centralforening 17. november 1984 og den 27. november 1984 for Håndværksrådet.

Stig Ingebrigtsen

- har deltaget i Ninth Annual Macromarketing Seminar i Vancouver British Colombia, Canada, 16. - 19. august 1984, med et indlæg omkring Videnskabsideal og Menneskesyn i Afsætningsøkonomien.

Bendt Nygaard Jensen

- har deltaget i årsmøde i Sammenslutningen af medieforskere i Danmark på Fuglsø i november 1984.
- har deltaget i et kursus om »Mikrodatamater«, 25. og 27. marts 1985 på Handelshøjskolen i København.
- har deltaget i weekend-seminar om »Kvalitativ modtagerforskning« på Center for Massekommunikation, Københavns Universitet, 20. - 21. april 1985.
- har deltaget i møde om »Informationssamfundet« arrangeret af Dansk Selskab for Virksomhedsledelse i København den 22. april 1985.
- har deltaget i Afsætningsøkonomisk Klubs mini-seminar om TV-reklame den 24. april 1985 med et foredrag om »Markedsføring af software produktet reklame-TV«.
- har deltaget i Handelshøjskolens Workshop om video i undervisningen den 21. maj 1985.

Leif Kristensen

- har holdt foredrag for Møbelfabrikantforening om levevaner og forbrugsvaner i slutningen af firserne.
- har fungeret som bedømmer ved besættelsen af et lektorat i erhvervsøkonomi ved Aalborg Universitetscenter.

- har deltaget i arrangementer på sprogfakultetet om leksikografi, partikler og aspekt.

Tore Kristensen

- har sammen med Orla Nielsen planlagt og gennemført en seminarrække om produktudvikling for Afsætningsøkonomisk Klub, som afholdtes i oktober-november 1984 og har holdt et indlæg om produktudvikling.
- arbejder sammen med Orla Nielsen og Børge G. Christensen på planlægning af Afsætningsøkonomisk Klubs seminar i efteråret 1985 om »Det internationale Salg«.
- har deltaget i Nordisk Forskarkurs om »Teorier om Rettfærdighed og dennes anvendelse i økonomisk teori og praksis« i Oslo, 17. - 28. juni 1985.

Hanne Hartvig Larsen

- har deltaget i Modern Merchandising Methods konference om fremtidens detailhandel i Børsen den 25. - 16. november 1984.
- har deltaget med et indlæg om forbrugernes butikssalg og detailhandelens struktur på en konference, 30. - 31. oktober 1984, arrangeret af amtskommunernes og kommunernes Forskningsinstitut og Planstyrelsen.
- har deltaget med et indlæg om detailhandel og lukkelov på Håndværksrådets konference om lukkeloven den 16. januar 1985.
- har endvidere deltaget med indlæg på forskellige branchekonferencer:
- har været medlem af det af HD-studienævnet nedsatte strukturudvalg for HD-studiet i afsætningsøkonomi indtil 31. december 1984.
- er medlem af bestyrelsen for Afsætningsøkonomisk Klub.
- er censor ved Aalborg Universitetscenter.
- er censor ved Husholdningsseminarierne.
- er medlem af redaktionskomitéen for DJØF's tidsskrift: »Samfundsøkonomen«.
- har været formand for et bedømmelsesudvalg vedrørende besættelsen af et lektorat i produktudvikling ved Handelshøjskolen i København.

Martin Lauth Lauridsen

- har den 6. februar 1985 tilrettelagt og ledet en konference for Dansk Markedsføringsforbund: »Intern markedsføring - en forsømt disciplin«.
- har medvirket ved IBM's internationale seminar i La Hulpe, Belgien, den 26. - 28. september 1984: »Management Information Systems« med et indlæg om »The Dialogue between Marketing and Data Processing«.
- er censor ved Rogaland Distrikthøgskole.
- er medlem af redaktionskomitéen for Erhvervsøkonomisk Tidsskrift.

Orla Nielsen

- er beskikket som medlem af »det faglige landsudvalg for de samfundsvidenskabelige og sociale uddannelser« (FLUSA) frem til 28.9.1986. Han er formand for et underudvalg vedr. de erhvervsøkonomiske uddannelser og har i den forbindelse færdiggjort en »Rapport om HD-studierne«, som er behandlet i FLUSA og til efteråret ved direktoratets foranstaltning er sendt til høring på institutionerne. Han er desuden medlem af et underudvalg vedr. totaldimensioneringen af tilgangen til de videregående samfundsvidenskabelige og sociale uddannelser.

- har været formand for bedømmelsesudvalget vedrørende en Tietgenpris-besvarelse om »Produktudvikling«, bedømmelsesudvalget vedrørende opnåelsen af den erhvervsøkonomiske licentiatgrad, og vedrørende en adjunkt-/lektorstilling opslået i afsætningsøkonomi ved Handelshøjskole Syd.
- har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af et eksternt lektorat i indkøbs- og transportøkonomi.
- er medlem af Afsætningsøkonomisk Klubs bestyrelse.
- er censor ved Odense Universitet, Aalborg Universitetscenter og Handelshøjskolen i Aarhus.
- har været medlem af et af instituttet nedsat udvalg vedrørende nyt fagudbud på cand.merc.-studiet.
- har deltaget i udviklingsarbejdet vedrørende undervisningsmateriale m.v. i faget »Materialeforsyning« på HD-studiet i Indkøbs- og transportøkonomi (logistik).
- har deltaget i et af FLUSA arrangeret seminar om de nye erhvervsøkonomiske-erhvervs-sproglige uddannelser den 25. oktober 1984.
- har gæsteforelæst om »Organisationernes Købsadfærd« på cand.merc.-studiet og HD-studiet i afsætningsøkonomi den 29. oktober 1984 ved Aalborg Universitetscenter.
- har deltaget i Danske Indkøbscheferes Landsforenings årlige konference den 22. - 23. november 1984.
- har ved en af DILF den 19. februar 1985 organiseret konference om uddannelsesmuligheder for danske indkøbere holdt foredrag om det nye HD-studium i indkøbs- og transportøkonomi (logistik).
- har deltaget i en af fakultetet arrangeret konference om »Udviklingsperspektiver for de erhvervsøkonomiske grunduddannelser« på Domus Vista den 11. juni 1985.
- har været medlem af et panel, som på et møde i Afsætningsøkonomisk Klub i september 1984 behandlede »servicemanagement«.
- har sammen med Tore Kristensen i Afsætningsøkonomisk Klubs regie tilrettelagt en møderække om produktudvikling, der afholdtes i oktober-november 1984.
- har sammen med Tore Kristensen og Børge C.-Christensen påbegyndt tilrettelæggelsen af et seminar om »Det internationale salg«, som i samarbejde mellem instituttet og Afsætningsøkonomisk Klub afholdes i november 1985.

Jerker Nilsson

- er censor ved Århus Universitet og ved Handelshøjskolen i Århus.
- er medlem af referencegruppen for projektet Kooperativ Forskning ved Sydjysk Universitetscenter, Esbjerg.
- er medlem af bestyrelsen for Foreningen for Studier i Andelsbevægelse og Kooperation.
- deltager i en nordisk forskergruppe, som arbejder med et fælles forskningsprogram om forbrugerkooperation, bl.a. med møde i Helsingfors i marts 1985.
- har holdt et indlæg om dansk kooperationsforskning ved årsmødet i Foreningen Kooperative Studier, Stockholm, maj 1985.
- er medlem af et af instituttet nedsat udvalg vedrørende nyt fagudbud på cand.merc.-studiet.

Michael Pettersson

- har deltaget i Ninth Annual Macromarketing Seminar, Vancouver British Columbia, Canada, 16. - 19. august 1984 med et indlæg omkring Videnskabsideal og menneskesyn i afsætningsøkonomi.

- er formand for et udvalg vedrørende revision af HD-studiet.

Hans Stubbe Solgaard

- har deltaget i et arbejdsseminar om EDB på Handelshøjskolen den 6. marts 1985.
- er indtrådt i Dansk Data Arkivs rådgivende udvalg vedrørende studieselection og kursusplanlægning (RUSK udvalget), og har deltaget i RUSK møde på Socialforskningsinstituttet 18. april 1985.
- har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende adjunkt/lektorstilling i afsætningsøkonomi ved Handelshøjskolen i Århus.
- er reviewer ved International Journal of Research in Marketing.

Flemming Hansen har sammen med Søren Heede, Bendt Nygaard Jensen og Hanne Hartvig Larsen tilrettelagt et forskningsseminar om TV-reklamer i Danmark på Hotel Nyborg Strand, 3. - 4. oktober 1984, hvortil var indbudt repræsentanter for relevante forskningskredse, blandt andre Sammenslutningen af Medieforskere i Danmark, Mediekommissionen, Danmedia og kommunikationsforskere fra Roskilde Universitetscenter, Aalborg Universitetscenter og Københavns Universitet. Konferencens indlæg er offentliggjort (se under pkt. 4).

Instituttets forskningsseminar. (Tilrettelæggere: Tore Kristensen, Flemming Hansen (til 1.1.1985) og Hans Stubbe Solgaard (fra 1.1.1985))

1984:

- 18.9. Henning Kirkegaard, Institut for Regnskabsvæsen, A: »Den dynamiske konto«.
- 25.9. Stig Ingebrigtsen og Michael Petterson: »Observationer fra 9th Macromarketing Conference i Vancouver«.
- 25.9. Flemming Hansen: »Observationer fra ESOMAR-konference i Rom«.
- 20.11. Flemming Bjerke: »The Decentrated Subject - upon a Structuralistic and Phenomenological Theory of Man«.
- 4.12. Orla Nielsen: »Organisationers købsadfærd«.

1985:

- 16.3. Flemming Bjerke: »Holdningsdannende processer ved købet«.
- 16.4. Marek Prymon, Academy of Economics, Wroclav, Polen: »Analysis of the Recovery Programme in Poland«.
- 23.4. Flemming Hansen: »En præsentation af ASSESSOR-modellen«.
- 30.4. Hans Stubbe Solgaard: »Valg af PC - en anvendelse af Saaty's AHP-model«.
- 21.5. David Aaker, University of California, Berkeley: »Emotions in Advertising«.

6. Gæsteforelæsninger

Der har været afholdt gæsteforelæsninger ved følgende studier:

HD 5. semester

Organisationsteori: Administrerende direktør Frank Petersen, IBM: »Organisationens betydning som handlingsparameter«.

HD 6. semester

Organisationsteori: Administrerende direktør Henning Birch, Topsikring gs: »Organisationen som handlingsparameter i Topsikring«.

Cand.merc. A 2

Direktør Jørgen Møller, F.L. Smidth & Co. A/S: »Redegørelse for virksomhedens indkøbsarbejde«.

Cand.merc. A 3

Journalist Per Thygesen Poulsen, Berlingske Tidende: »Virksomheden og Pressen«.

Direktør Lars Skov Madsen, Monopoltilsynet: »Monopolmyndighedernes administrative praksis«.

Sekretariatschef, cand.polit. Klaus Struwe, Foreningen af Fondsbørsvekslerere: »Organisationernes mål og midler i samfundet«.

Fuldmægtig, cand.jur. Marianne Viltøft, Miljøstyrelsen: »Miljømyndighedernes administrative praksis«.

Cand.merc. A 4

Direktør Flemming Relster, Fritz Hansens Eftf.: »Den praktiske produktudvikling«.

Direktør, cand.merc. Bendth Holtug, Holtug Audon Associates I/S: »Prisparameteren i praksis«.

Direktør Lars Skov Madsen, Monopoltilsynet: »Monopoltilsynet og prisfastsættelsen«.

Annoncedirektør Gerner Jacobsen, Gutenberghus Bladene A/S: »Mediegrupper og medieafhængige kendetegn«.

Cand.merc. A 5

Konsulent Nick Møller-Andersen, Lisberg Partner konsulentfirma A/S: »Lederudvælgelse i erhvervslivet«.

B. Institut for anvendt Datalogi og Systemvidenskab

1. Oprettelse og formål

Institut for Anvendt Datalogi og Systemvidenskab, DASY, er etableret på Handelshøjskolen i København primo 1985.

Forud for etableringen er gået mange overvejelser om, hvordan man bedst kan sikre gode vækstbetingelser på Handelshøjskolen for et livskraftigt og frugtbart miljø for såvel forskning som undervisning inden for de datalogiske, kvantitative og systemvidenskabelige discipliner, der er nødvendige redskaber for et fremadrettet, konkurrencedygtigt erhvervsliv.

Resultatet af overvejelserne var beslutningen om at etablere DASY, der som startgrundlag udefra fik tilført kvalificerede forskere inden for såvel datalogi som systemvidenskab samt ved intern rekruttering forskere af anvendt datamatisk observans.

Det er en erklæret målsætning for DASY at udvikle og løbende opretholde et aktivt samarbejde med datalogiske og systemvidenskabelige miljøer i privat og offentlig regi samt

med institutter såvel ved HHK som ved andre inden- og udenlandske institutioner. Sådanne brede berøringsflader er af afgørende betydning, dels fordi DASY's helhedsorientering nødvendigvis medfører, at anvendt datalogi og systemvidenskab relateres til de systemer, som påvirker og påvirkes af instituttets forskning og undervisning, dels af hensyn til DASY's rolle som videncenter for de pågældende fagområder.

Grupperingerne på DASY har en betydeligt interessefællesskab og en stor forskningsmæssig kontaktflade. Vi vil tilstræbe at udnytte den synergetiske effekt fuldt ud ved i fællesskab at udvide grunddisciplinerne på en erhvervsorienteret, anvendelsesrettet måde med en specifik Handelshøjskoleprofil for øje.

2. Medarbejdere

Institutbestyrer og formand for institutrådet: Lektor, civ.ing. Gert Bechlund.

Professorer: Cand.scient. Søren Lauesen, HD; dr. polit. Peter M. Pruzan.

Lektorer med forskningpligt: Civ.ing. Gert Bechlund; civ.ing. Tage Henriksen, HD.

Seniorstipendiat: Civ.ing. Søren Maltte Borch, HD.

Sekretærer: Jytte Mulvad, Christine Skourup, Rita Voss.

3. Undervisningsaktiviteter

Søren Lauesen har planlagt og påbegyndt udviklingen af datalogiundervisningen på integrationsuddannelsen erhvervsøkonomi/datalogi.

Peter Pruzan har været engageret i design og planlægning af det nye erhvervsøkonomi-matematik studium (MØK), herunder de tre moduler, der er planlagt til at omhandle emnekredsen: Planlægning/Operationsanalyse/Systemvidenskab.

Tage Henriksen har været koordinator for EDB-undervisningen på HA og har sammen med Gert Bechlund tilrettelagt og gennemført undervisningen på de to valgfri HA-fag: Anvendt Datamatik II (HR06) og Mikrodatamater (HR07).

Tage Henriksen har påbegyndt planlægningen af datalogifagene i det nye studium erhvervsøkonomi-matematik.

4. Igangværende forskningsarbejder

Siden sin ansættelse i foråret 1985 har Peter Pruzan fortsat sit arbejde på udvikling af en planlægningsteori og en planlægningsuddannelse. Med udgangspunkt i systemvidenskab, operationsanalyse og kognitive teorier er det hensigten at opstille en intellektuel og operationel ramme for planlægningsadfærd og organisation af planlægningsinstitutioner. I forbindelse med dette arbejde foregår der et samarbejde med seniorstipendiat Søren M. Borch angående videreudvikling af flerkriterie-beslutningsmodeller til belysning af intrapersonele konflikter.

Søren Borch arbejder med beslutningsstøttesystemer, især multikriteriemodeller, idet der fokuseres på modeltype og -udformning i relation til en given kontekst. Traditionelt fokuseres på teoretisk optimalitet og konvergens; men i mange praktiske situationer er det mere relevant at fokusere på robusthed, fleksibilitet, interaktivitet og didaktiske egenskaber.

Med dette udgangspunkt arbejdes med et modulopbygget forskningsprojekt: 1) Forskning i didaktiske principper i forbindelse med udvikling af et datamatformidlet undervisningsprogram, 2) analyse af brugeradfærd ved anvendelse af forskellige multikriteriemetoder i en veldefineret forbrugersituation og 3) opstilling af en relevant ramme for ovennævnte analyse ud fra en planlægningsteoretisk synsvinkel.

5. Publikationsvirksomhed

Pruzan, P.M. (sammen med R.E. Burkhard & J. Krarup):

- »Some relationships between multicriteria and parametric discrete optimization problems with bottleneck objectives«, Deutsche Zeitschrift für Operationsforschung und Statistik, 15, 1984, 389-395.

Pruzan, P.M. (sammen med J. Krarup):

- »Ingredients of locational analysis«, udkommer som kapitel 1 i: Francis, R.L. & P. Mirchandani (eds.): Discrete Location Theory, Wiley-Inter-science, New York.

Pruzan, P.M.:

- »Towards a theory of planning« i Nørregaard Rasmussen, P. (red.): Økonomiske Essays, Akademisk Forlag, København, 1984, s. 291-303.

Pruzan, P.M. (sammen med J. Krarup):

- »Planlægning af planlægning – skitse af en uddannelse«, Erhvervsøkonomisk Tidsskrift, 4, 1984, 219-234.

Pruzan, P.M. (sammen med J. Krarup & K. Radmer):

- Nogle resultater fra undersøgelsen: Planlægning af en planlægningsuddannelse«, Økonomi og Politik, udkommer ultimo 1985.

Pruzan, P.M.:

- »Towards a systems theory of planning«, fremsendt til publikationen, 1985.
- »Simuleringens historie, teori og anvendelse«, under udarbejdelse, udkommer som kapitel 1 i Danmarks Radio's hæfte om simulering, 1985.

Til HA-undervisningen har Tage Henriksen skrevet en ny lærebog med titlen »Pascal Programmering«.

6. Faglig virksomhed i øvrigt

Gert Bechlund har i den forløbne periode været

- formand for det økonomiske fakultets edb-udvalg
- formand for konsistoriums edb-udvalg (i 1985)
- medlem af fakultetsstudienævnet
- medlem af økonomi/datalogi-studienævnet
- medlem af konsistoriums fællesudvalg vedr. anvendelse af teknologi i forbindelse med den pædagogiske udvikling
- formand for bedømmelsesudvalg i forbindelse med datalogilektorater
- medlem af arbejdsgruppen vedrørende de nye institutdannelser på datalogi/informatikområdet
- medlem af arbejdsgruppen vedrørende den nye edb-service-struktur
- medlem af edb-bestyrelsen (siden 1. juli 1985)

- systemansvarlig lærer for Prime- og Olivettidatamaterne på Julius Thomsens Plads sammen med Tage Henriksen.

Peter Pruzan

- har deltaget i møder ved Harvard Business School og MIT vedrørende planlægning, operationsanalyse og systemvidenskab samt integration af datamaten i undervisningen
- har været med til at stifte INSIST, Inter-Nordic Satellite consortium for Informatics, Systems science and Telecommunication, samt deltaget i møder med repræsentanter fra Finland, Norge og Sverige i Stockholm den 2.-3. oktober 1984, Oslo den 10. januar 1985 og København den 10. december 1984 og 25. marts 1985
- har været næstformand for styrelsen, Folkeuniversitet i København, medlem af udvalg samt medlem af udvalgets edb-udvalg
- har været med til at stifte European Working Group on Systems Science og er valgt til dets første formand
- er dansk redaktør for Economics of Planning
- har deltaget i udvalgsarbejde vedrørende det nye studium: Erhvervsøkonomi-matematik
- er censor ved Datalogisk Institut, Københavns Universitet, og Institut for Matematisk Statistik og Operationsanalyse, DtH
- har deltaget i bedømmelsesudvalg vedrørende adjunktstillinger ved Institut for Matematisk Statistik og Operationsanalyse, DtH, og ved Økonomisk Institut, Københavns Universitet
- har holdt gæsteforelæsning: »På vej væk fra enfoldig planlægning« ved Roskilde Universitets Center, Institut for Planlægning og Økonomi, den 28. februar 1985
- har holdt foredrag: »Etik og planlægning« ved DJØF (Dansk Jurist og Økonom Forbund), kursus om samfundsøkonomiske konsekvensberegninger, Køge, den 7. maj 1985.
- har holdt »keynote« foredrag: OR and Systems Science« ved DAPS Society's European Operational Research Seminar, Rolighed, den 21. maj 1985
- har holdt foredrag: »Kompleksitet og integrationen af datamaten i økonomi og undervisning« ved temadagen: »Datamaten i økonomiundervisningen, HHK, den 23. maj 1985
- har holdt foredrag: »Towards a systems theory of planning« og ledet en arbejdsgruppe om »Education in Systems Science« ved International Seminar on Systems Learning and Systems Research, Helsingfors, Finland, den 12.-15. juni 1985.

Søren M. Borch

- har deltaget i »The Second International Summer School, Multiple Criteria Decision Making, Methods Application and Software«, juli 1985 i Namur, Belgien og i »The Second Euro Summer Institute, Multicriteria Analysis«, juli-august 1985 i Bruxelles, Belgien og begge steder forelæst over emnet: »Survey of a Series of MCDM Case Studies«
- har deltaget i temadag »The Challenging Eighties« vedrørende operationsanalysens fremtid arrangeret af DAPS Society's European Operational Research Seminar og DORS (Dansk Operationsanalyse Selskab) i maj 1985
- har i juni 1985 være medarrangør af en heldagskonference i DORS-regie vedrørende »Produktionsstyring, hvad med styringen?« og bidraget med indlægget »Produktionsstyring i LK as: OR-muligheder«
- har holdt foredraget »Materialestyring i LK as« ved FDC-seminaret »Logistik og materialestyring - et lederansvar«, april 1985
- er medlem af »The European Working Group on System Science« og »Groupe Européen sur l'Aide à la Décision Multicritère«.

C. Institut for Erhvervs- og Samfundsforskning

1. Oprettelse og formål

Institut for Ledelsesforskning blev oprettet 1. september 1971 på initiativ af Handelshøjskolens daværende undervisningsråd, der hos Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse søgte støtte til at starte en kombineret forsknings- og kursusvirksomhed og fik midler til at dække udgifterne de første år, hvor man gennemførte ét stort, flere mindre lederkurser samt forskningsarbejder inden for samme område.

I foråret 1975 besluttede det økonomiske Fakultetsråd at foretage en reorganisering af instituttets virksomhed. Samtidig tog man navneforandring til Center for Tværfaglige Studier/Institut for Ledelsesforskning (CTS/ILF).

Som et led i reorganiseringen blev »Almen Økonomi«, det tværvideenskabelige fag ved Handelshøjskolens økonomiske kandidatstudium, i 1975 overdraget til CTS/ILF af Fakultetsrådet og Cand.merc.-studienævnet.

Samme år blev didaktikgruppen, der har til formål at forestå efteruddannelse af højskolens personale, tilknyttet CTS/ILF.

Institutafdelingen for Erhvervs- og Samfundsbeskrivelse (E&S) blev oprettet i 1973 med det formål at integrere samfundsekonomisk og erhvervsøkonomisk undervisning og forskning.

I 1982 blev Iværksætterinitiativet startet med et stærkt islæt fra CTS/ILF. Dette skyldtes, at Handelshøjskolens uddannelser ikke retter sig imod mindre virksomheders problemer og virksomhedsetableringsproblematikken, hvorfor man ønskede at opprioritere dette område.

I 1984 blev disse 4 enheder, CTS/ILF, E&S, Didaktikgruppen og Iværksættergruppen, samlet i Institut for Erhvervs- og Samfundsforskning. Sammenlægningen er forelagt Undervisningsministeriet til godkendelse.

Ved dannelsen af det nye institut er der opstået en unik chance for at opbygge et dynamisk miljø, hvor et tværfagligt forskningsmiljø, koncentreret om »Omstillings- og fornyelsesprocesser i erhvervslivet«, kan udvikles.

Dette forsøges underbygget ved flere rækker af faglige møder, herunder interne møder, hvor medarbejderne får diskuteret forskningsprojekter og foreløbige videnskabelige arbejder. Endvidere kører instituttet en LIC-seminarrække om »Industriel omstilling og fornyelse«. Endelig afvikles »Verner Godschmidt« forelæsningsrækken 1984/85 om samfundsforskeres syn på offentlig regulering. De to sidstnævnte møderækker sikrer god kontakt til andre samfundsvidenskabelige miljøer.

Instituttets forskning finansieres tildels via eksterne midler (Det Samfundsvidenskabelige Forskningsråd, Teknologistyrelsen m.fl.). I beretningsperioden fik instituttet tilført ialt 1.025.000 kr. fra sådanne eksterne kilder.

Iøvrigt er instituttet præget af en stærk ekspansion i antallet af medarbejdere med heraf følgende belastende bedømmelsesarbejde og af at være involveret i flere større undervisningsomlægninger og pædagogiske fornyelser.

2. Medarbejdere

Lektorer med forskningspligt: Cand.merc. Søren Christensen; cand.polit. Jens Bjerregaard Christensen (pr. 1.9.85 overgået til Institut for Anvendt Statistik); mag.scient.soc. Jens Frøslev Christensen; cand.polit. Povl Erik Jensen (fra 1.3.85 med orlov 1.3.-30.09.85); mag.scient. Mette Mønsted (fra 1.3.85); cand.pæd. Aage Nedergaard; cand.oecon. Helmer Duelund Nielsen; mag.scient.soc. Helge Tetzschner; mag.scient.soc. Finn Valentin.

Adjunkter med forskningspligt: Cand.techn.soc. Peter Kamedula (fra 1.3.85).

Adjunkt/lektorvikarer: Cand.scient.adm. Torben Grønnebæk Hansen (1.10.-31.12.84); mag.scient.soc. Gurli Jakobsen (1.11.-31.12.84); cand.scient.adm. Per Lunde Jensen (1.11.-30.11.84); cand.techn.soc. Peter Kamedula (1.2.-1.3.85); cand.oecon. Aage Tarp (fra 1.9.84).

Kandidatstipendiater: Cand.scient.adm. Torben Grønnebæk Hansen (fra 1.2.85); cand.techn.soc. Peter Kamedula (indtil 31.1.85).

Seniorstipendiat: Cand.polit. Povl Erik Jensen (indtil 30.9.85).

Eksterne lektorer: Elektroingeniør Henrik Herlau (fra 1.2.85); cand.scient.pol. Erik Rolf Jensen (fra 1.1.85); cand.polit. Palle Mikkelsen (fra 15.8.84); cand.pæd. Hans Henning Nielsen; mag.scient.soc. Peter Plougmann (fra 1.9.84); kand.samf. Jørgen Schmidt (fra 1.1.85); mag.scient.soc. Arne Wangel (fra 1.4.85).

Projektmedarbejdere: Mag.scient.soc. Gurli Jakobsen; cand.scient.adm. Per Lunde Jensen; cand.techn.soc. Gert Nørgaard; cand.scient.soc. Poul Bitsch Olsen; cand.mag.et cand.scient.pol. Henning Sørensen; cand.scient. Gitte Vedel (fra 1.1.85).

Undervisningsassistenter:

HA (Erhvervs- og Samfundsbeskrivelse): Flemming Kühn Pedersen; Otto Fogtman; Lars Bjørn Larsen; Mogens Nørager-Nielsen; Niels Grolin; Jens Møller Jensen; Bo Carstens; Lars Byberg; Sigvard Jensen; Steffen Diemer; Dan A. Smitt; Kjeld A. Frederiksen; Mogens Schrøder Bech; Carsten West; Jens Erik Steenstrup.

HD (Erhvervs- og Samfundsbeskrivelse): H. Duelund Nielsen; Jørgen Dalhoff; Anders Christian Dam; H.H. Egeblad Christoffersen; Hans Jacobsen; Knud Jørgensen; Erik Lonning; Jørgen Magner; Peter Olesen; Knud Overgaard; Flemming Kühl Pedersen; Aksel Rossen; Bo Simonsen; Jørgen D. Simonsen; Henrik Skov; Kristian Smestad; Robert Spliid; Vagn Aage Voigt; Uffe Wentzer; Kristian Bagger.

Cand.merc.

Almen Økonomi: Annette Bilfeldt; Ove Brock Jensen; Svend Solvig; Mogens Dahl; Anders Korsby; Bent Ryd Svensson; Frank Ebsen; Inger Lassen; Claus Sørensen; Mikael Hansen; Kirsten Gyrethe Larsen; Jan Egeberg; Fine Holten; Kirsten Thomsen; Søren Schmidt; Jesper H. Schmidt; Bent Petersen; Jes Jelsmark; Jørgen Schmidt; Holger Jensen; Gurli Jakobsen.

Didaktikudvalg: Allan Ahrensberg; Lars B. Golschmidt; Jesper Holck; Turid Qvist Jessen; Thomas Ridder.

Sekretærer: Alice Christensen; Birte Rosenkilde Christensen; Kristian Edinger (fra 14.1.85); Birte Hald (fra 12.3.85); Winnie Kindler; Kirsten Lindved; Monica Madsen; Hanne Dorf Pedersen; Ani Riel (fra 14.1.85); Jana Wermus.

EFG-elev: Heidi Kruse Nielsen (1.8.84 – 18.9.85).

Ansæt i henhold til lov 488: Patricia Vela (1.4. – 1.10.84); Karin Lommer (19.11.84 – 18.5.85).

Studentemedarbejdere: Stud.scient.adm. John Isaksen; stud.merc. Niels Laursen; stud.merc. Torsten Ro Madsen; stud.merc. Henrik Tornblad; stud.merc. René Wedel (cand.merc. juni 85); stud.merc. Søren M. Hansen.

3. Instituttets ledelse:

Institutbestyrer: Lektor, mag.scient.soc. Helge Tetzschner.

Institutrådsformand: Sekretær, overassistent Winnie Kindler, (til 31.3.1985); sekretær Birte Christensen (fra 1.4.1985).

Instituttet ledes iøvrigt i vid udstrækning af fire udvalg for centrale sagsområder:

Stillingsudvalg

Forskningsudvalg

Økonomiudvalg

Lokaleudvalg

samt »4-banden«, der søger at samordne det hele, og som deltager i hvert af de 4 underudvalg. Endvidere er sekretariatet delvist selvstyrende.

Institutrådet bestod fra 1.1.1985 af de fastansatte lærere og sekretærer samt af repræsentanter for de studerende.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Etableringen af Institut for Erhvervs- og Samfundsforskning har som tidligere nævnt betydet en sammenlægning af personaleressourcer og dermed forskningsarbejder fra de to oprindelige institutter samt Iværksættergruppen og Didaktikgruppen. I denne gennemgang omtales 3 forhold: Aktuelle forskningsarbejder, afsluttede forskningsprojekter samt publikationer. Alle 3 dele i alfabetisk rækkefølge.

a. Aktuell forskning

Jesper Bjerregaard Christensen arbejder fortsat med fødevarerpolitiske problemer i international belysning, herunder prisdannelsesproblemer på fødevarer.

Søren Christensen arbejder med Industriel Omstilling og Fornyelse. Hovedtilgangen til denne problematik er organisationskulturer som forklarings- og forandringsvariabel på organisations- eller virksomhedsniveau.

Teknologistyrelsen har bevilget penge til et case-studium af danske virksomheders omstilling til højteknologi. Dette projekt forventes afsluttet i 1986.

Desuden arbejder SC med planlægning og implementering af en omstillingsorganisation i en større dansk virksomhed. Udgangspunktet for dette arbejde er bogen »Virksomhedsakademiet« (som er skrevet sammen med Jan Molin i 1984).

Herudover har SC sammen med Poul Erik Daugaard Jensen (Institut for Organisation- og Arbejdssociologi) arbejdet med en udbygning og revision af deres forskningsnote fra 1980: »Magt og Deltagelse« med henblik på udgivelse af en bog. Arbejdet forventes afsluttet med udgangen af 1985.

Jens Frøslev Christensen har i perioden arbejdet med problemstillinger vedrørende industriel omstilling og fornyelse.

Videre har JFC deltaget i »Phønix« projektet: Industriel omstilling og fornyelse i Helsingørområdet. Projektet udføres sammen med Peter Kamedula, Gert Nørgaard og Torben Grønnebæk Hansen.

Didaktikgruppen ved IESF (Kirsten Lindved, Aage Nedergaard og Hans Henning Nielsen), har i beretningsåret arbejdet med pædagogisk udvikling og socialiseringsprocesser ved HHK. Didaktikgruppen har således arrangeret og gennemført 11 kurser og konferencer for HHK's undervisere og medarbejdere.

Projektet om EDB-styret undervisning på HHK, som påbegyndtes i 1984, er fortsat i beretningsåret i samarbejde med andre institutter og læreanstalter.

Torben Grønnebæk Hansen arbejder sammen med Per Lunde Jensen videre på hovedprojektet »Arbejds miljølovgivning og virksomheders produktudvikling«, som er et internationalt komparativt projekt med deltagelse af projektgrupper fra Norge, Danmark, Vesttyskland og Sverige.

Derudover deltager TGH i projekt »Phønix« - Industriel omstilling og fornyelse i Helsingørområdet.

Endelig arbejder TGH med et licentiatprojekt om »Industriudvikling og virksomheds etablering«. Projektet undersøger problemer i forbindelse med etableringen af ny produktion i henholdsvis eksisterende og nye virksomheder.

Henrik Herlau arbejder med et projekt »Nye former for virksomheds etablering«. I projektet vurderes forskellige måder at etablere ny produktion. Der forsøges udviklet nye modeller for virksomheds etableringer.

Gurli Jakobsen arbejder med et komparativt studie om ledelse i andelsvirksomheder i Danmark, Frankrig og Argentina.

Povl Erik Jensen arbejder på en bog om en virksomhedsmodel til analyse af kvalifikationer sammen med Peter Kamedula, ud fra TUBA-projektets afsluttede projekter. Bogen uddrager de væsentligste nyopdagelser fra TUBA-projektets virksomhedsundersøgelser, en virksomhedsmodel, der kan anvendes til at analysere virksomheder under industriel omstilling, især m.h.p. deres kvalifikationsdannelse og -efterspørgsel. Bogen fremhæver også de væsentligste resultater fra virksomhedsundersøgelserne og beskriver automationsudviklingen indenfor danske elektroniske-, jern- og metalindustrielle virksomheder.

En licentiatafhandling er under afslutning. Afhandlingen behandler virksomhedsadfærd under skiftende konjunkturer. Det er formålet med dette projekt at skabe en større forståelse for sammenhængen mellem den teknologiske og den økonomiske/konjunkturelle situation på den ene side og beskæftigelses- og samfundsstrukturernes på den anden side.

I forlængelse af dette projekt arbejder PEJ med et større projekt om samfundsudviklingen kaldet »Hvor udvikler produktivkræfterne os hen?«. Det er her tanken at undersøge, om den teknologiske udvikling, specifikt EDB-udviklingen af styresystemer til integreret produktion og administration (Computer Integrated Manufacturing), skaber muligheder for et anderledes samfundssystem med decentralisering og nedbrydelse af skellet mellem arbejde og fritid.

En erhvervs politik for København: Under denne overskrift er det tanken at undersøge, om den indsats for at forbedre erhvervs- og beskæftigelsessituationen i London, der er gjort af Greater London Council, kan overføres til københavnske forhold. Projektet udføres i samarbejde med forskere udenfor Handelshøjskolen.

Per Lunde Jensen

Projektet »Arbejds miljølovgivning og virksomheders produktudvikling« analyserer konsekvenserne af lovgivning i et længere tidsperspektiv. Det er hypotesen, at virksomheder kan imødekomme lovgivningens krav på en billigere måde ved at forebygge problemer i den løbende udvikling af produkter og produktionsmetoder.

Problemstillingen undersøges i en række case-studier af udviklingsprojektet på arbejdsmiljøområdet.

Projektet gennemføres sammen med Torben Grønnebæk Hansen. I projektgruppen indgår tillige Henrik Herlau (teknisk konsulent) og John Isaksen (studentermidhj.). Projektet finansieres af Arbejds miljøfondet.

Peter Kamedula arbejder på et projekt om den industrielle omstilling og fornyelse, der er blevet nødvendig i Helsingør efter lukningen af skibsbygningsværftet, som var den dominerende arbejdsplads i regionen.

Forskningsprojektet »Phønix« - med støtte fra det Samfundsvidenskabelige Forskningsråd, omfatter 4 delområder:

- 1) Karakteristik af udviklingen i Helsingør områdets erhvervs- og beskæftigelsesstruktur.
- 2) Undersøgelse af samspil mellem eksisterende virksomheder, kommuner og erhvervsråd.
- 3) Nye aktører og initiativer.
- 4) Elementer til en ny teori og model for industriudvikling og industripolitik.

Der er til belysning af delområde 1), 2) og 3) dels gennemført en række interviews med enkeltpersoner og dels gennemført en postspørgeskemaundersøgelse med kontakt til de 25 største virksomheder i området. En status over arbejdet er foretaget i marts 1985 med af rapportering til SSF.

Projektet udføres i samarbejde med Jens Frøsløv Christensen, Torben Grønnebæk Hansen og Gert Nørgaard.

PK skal specielt se på baggrunden for lukningen og konsekvenserne for den afskedigede medarbejdergruppe. Endvidere arbejder PK med industriel omstilling og fornyelse i nordisk perspektiv.

Der er arrangeret og afholdt et forskerseminar i november 1984 om virksomhedslukninger i Norden. Indlæggene herfra er p.t. under udgivelse som en antologi. (Se endvidere Povl Erik Jensen om TUBA-projektet).

Mette Mønsted arbejder med arbejdsvilkår og udviklingsperspektiver i små virksomheder. Projektet koncentrerer sig om en analyse af små virksomheder (under 20 ansatte) i byggebranchen og jern- og metalvirksomheder. Der er interviewet 66 virksomheder i Vestsjælland- og Storstrøms amter i vinteren 1983-84 med geninterviews af 20 af virksomhederne i foråret 1985. Projektet analyserer 1) små virksomheders tilpasning til forandringer 2) deres adgang til informationer og rådgivning, 3) uddannelsesforhold, 4) støtteforanstaltninger og 5) forholdet til andre virksomheder, dvs. den lille virksomhed i netværket. De første faser af projektet er gennemført og afrapporteret (se under publikationer). Den sidste del af projektet analyserer den lille virksomhed og dens rolle i den danske erhvervsstruktur, der er stærkt domineret af mange små virksomheder med samarbejdsrelationer til hinanden.

Projektet støttes af SSF og udføres af Mette Mønsted i samarbejde med cand.polit. Curt Hansen. Det forventes afsluttet medio 1986.

Aage Nedergaard:
Se didaktikgruppe.

H. Duelund Nielsen har påbegyndt udarbejdelsen af en lærebog i Erhvervs- og samfundsbeskrivelse til HD 1. del.

Gert Nørgaard har siden 1. september 1984 været ansat som forskningsmedarbejder på »Phønix«-projektet: Industriel omstilling og fornyelse i Helsingørområdet, - se Peter Kamedula ovenfor.

GN har i det første år bearbejdet problematikken omkring de industrielle og arbejdsmæssige følger af lukningen af Helsingør Værft A/S. Herunder er foregået en generel kortlægning af værftskomplekset og mere bredt, den lokale industri- og arbejdsstruktur specielt med henblik på de tidligere værftsansattes genbeskæftigelsesmuligheder.

En del af arbejdet er dels foregået ved interview af nøglepersoner og dels ved en post-enqueteundersøgelse, der foregår i samarbejde med forskere fra de socialmedicinske institutter i Århus og København.

Omkring 2.000 ansatte på værftet er forespurgt om beskæftigelses- og helbredsforhold m.v.

Poul Bitsch Olsen arbejder på et forskningsprojekt: »Arbejds miljøforskrifters økonomiske konsekvenser« - et nordisk komparativt studium.

PBO påbegyndte, med finansiering fra Nordisk Ministerråds Embedsmandskomité, i februar en undersøgelse af, hvorvidt en sammenligning mellem nordiske lande kunne bringe troværdige informationer om sammenhængen mellem en enkelt forskrift og den berørte virksomhedsøkonomi.

Helbredsaspektet indgår ligeledes i undersøgelsen, men er ikke prioriteret i samme omfang som det at etablere sammenlignelige virksomhedsøkonomiske data.

Undersøgelsen gennemføres af PBO. Desuden er stud.merc. Søren M. Hansen og assistent Birte Hald tilknyttet projektet.

Der forventes udarbejdet en afrapportering i forbindelse med projektets afslutning pr. juli 1986.

Henning Sørensen har siden 1982 været tilknyttet instituttet med sit forskningsprojekt »Forsvar og Samfund«.

Projektet er finansieret af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd. Det er et licentiatprojekt, der ud fra 5 udviklingstendenser søger at fastlægge rammer og om muligt indhold i et fremtidigt dansk forsvar.

De 5 udviklingstendenser er en ændring i officerskorpset, rekruttering, uddannelse, beskæftigelse, gruppedannelse og holdninger fra krigerrollen til administratorrollen, en forskydning i den militære organisation fra dominans til motivation, en drejning af de civil-militære relationer fra isolering til integration, en erkendelse af, at kriges ofre ikke længere er militært personel, men civile borgere, samt en udvikling i forsvarsplanlægning fra militær magtudøvelse til politisk afskrækkelse.

Det er på baggrund af disse 5 forandringer, at debatten om og indholdet i et fremtidigt dansk forsvar søges skitseret.

Projektet er under skrivning og vil falde i 2 dele. Første del vil udgøre licentiaafhandlingen og vil foreligge pr. 1.1.1986, anden del påregnes udsendt 1.1.1987.

Første del vil indeholde en præcisering af de 5 udviklingsforløb samt en komparativ analyse af den militære profession i USA, UK, Frankrig, Vesttyskland, Holland, Sverige og Danmark. Anden del vil alene koncentrere sig om alene danske forhold og omhandle den militære organisation, de civil-militære relationer, kriges ofre og forsvarsplanlægningen i Danmark.

Aage Tarp har fortsat sin beskrivelse og analyse af udviklingen på arbejdsmarkedet siden 2. verdenskrig, herunder analyse og vurdering af fagbevægelsens udvikling og politik samt forholdet til socialdemokratiet, regering og folketing i perioden 1960-1995.

AT arbejder desuden videre med en undersøgelse af japanske arbejdsmarkeds- og virksomhedsproblemer.

AT har påbegyndt et studie af løn og profit som fordelingsmekanisme og de tilmeldte arbejdsløses strukturelle sammensætning.

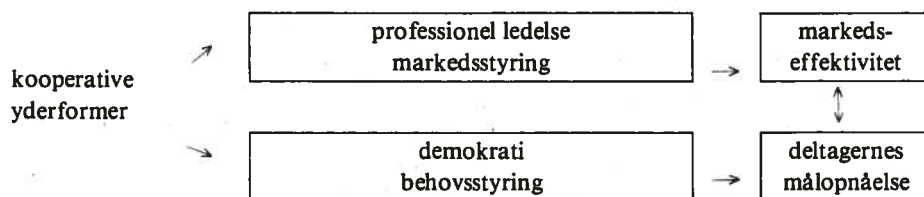
Helge Tetzschner har fortsat sin forskning om medarbejderejede virksomheder. Projektet, der følger en række helt og delvist medarbejderejede virksomheder, udføres i samarbejde med cand.polit., lektor Niels Mygind, Institut for Nationaløkonomi og mag.scient.soc. lektor Ann Westenholtz, IOA.

Projektets problemstilling er at undersøge, hvorvidt de medarbejderejede virksomheder kan leve op til forventningerne om, at de kan klare sig i et markedssystem og samtidig leve op til medarbejdernes idealer. Bredt sagt kredser problemstillingerne sig om relationerne mellem ejerform, organisationsform og effektivitet.

Ejerformen er væsentlig, fordi ejendomsrelationens udformning (ejerformen) lægger rammerne for organisationsformerne. I forhold til denne beskæftiger forskningen sig hovedsagelig med relationerne mellem »professionel ledelse« og »markedsstyring« på den ene side og »demokrati« og »behovsstyring« på den anden side.

Endelig fokuseres der på effekterne af forskellige kombinationer af ejerform og organisationsform i relation til effekterne af forskellige kombinationer af ejerform og organisationsform i relation til effektiviteten, herunder om der består en dialektisk modsætning imellem effektivitet i forhold til marked og produktivitet på den ene side og deltagernes mål og idealer på den anden side.

Tankegangen er søgt sammenfattet nedenfor:

Finn Valentin har arbejdet på at få tilknyttet Andrew Friedman som gæsteforsker ved instituttet. Det fik form af en ansøgning til Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd om tildeling af den slags midler, hvormed man giver støtte til udvikling af sammenhængende

ningsmiljøer vedrørende forholdet teknik-samfund. Ansøgningen blev imødekommet, og Andrew Friedman tilknyttedes instituttet i 1986. Friedmans speciale er computersektoren med særlig vægt på dens ledelsesformer, arbejdsdeling og industriel organisation. Institutet tilføjes hermed en international forskerkompetence på et sektorstudium af den teknologi, der står mest centralt i den aktuelle industrielle omstilling og fornyelse.

FVs egne aktiviteter har haft form af udvikling af et forskningsprojekt i samarbejde med Jens Frøslev Christensen. Projektet behandler dynamisk produktspecialisering/udvikling i små og mellemstore virksomheder.

Det er hensigten at belyse, hvilke faktorer især i virksomhedens netværk, der er udslagsgivende for, at virksomhederne tilfører deres produktsortiment stærkt øgede ladninger af kundskabsteknologi og serviceindhold.

Gitte Vedel arbejder på et projekt – finansieret af SSF og TR – om »Telematik og distancearbejde«, hvor der sættes fokus på følgende forhold:

Motiverne bag udviklingen af hjemmearbejdspladser, fjernskrivningscentraler og nabo-kabscentraler fra arbejdsgiver- og planlæggeres side.

Fagforeningers og kvinders holdninger til distancearbejde med det formål at diskutere kvinders arbejds- og levevilkår, hvis denne måde at organisere kontorarbejde på, får større udbredelse fremover. I forlængelse af denne analyse, diskuteres, hvorvidt de enkelte typer af distancearbejde udgør et positivt alternativ for kvinder i forhold til dagens kontorarbejdspladser. Forskningen tager udgangspunkt i udviklingen af distancearbejde i Frankrig, Sverige og Danmark.

b. Afsluttede forskningsprojekter (se iøvrigt pkt. c., publikationsoversigt)

Søren Christensen har bearbejdet sit paper om rationalitetsbegrebet i organisationsteorien fra Dansk Selskab for Videnskabsforsknings konference i 1984 med henblik på publicering i en bog, som er redigeret af Christian Knudsen og Erik Kloppenborg med titlen »Rationalitetsbegreber i Samfundsvidenskaberne«.

Endvidere har SC sammen med Kristian Kreiner fra Institut for Anlægsteknik på DTH skrevet en artikel om »Organizational Aura, Corporate Image, and Industrial Renewal«.

Dette arbejde er en fortsættelse af artiklen fra 1984: »On the Origin of Organizational Culture«.

»Organizational Aura, Corporate Image and Industrial Renewal« er et forsøg på at forstå industrielle omstillingsprocesser og strukturforandringer i et institutionelt perspektiv.

Der trækkes i artiklen på et empirisk materiale fra byggebranchen om omstillingen fra traditionelt byggeri organiseret om hovedentrepriseformen til totalentreprisen og nøglefærdigt byggeri.

Jes Frøslev Christensen har offentliggjort 5 artikler om industriel udvikling.

Didaktikgruppen har i forbindelse med en planlagt pædagogisk skriftserie udgivet: »Om at studere – effektivt. Vejledning i studieteknik for nye HA-studerende«, skrevet af Kirsten Lindved.

Derudover har Didaktikgruppen været konsulenter for en række institutter på HHK.

Torben Grønnebæk Hansen har i perioden udgivet følgende publikationer:

- 1) »Arbejdsmiljølovgivningen og virksomheders produktudvikling«, Arbejdsmiljøfondet 1985. Sammen med Per Lunde Jensen.
- 2) »Problemer og perspektiver i lokal erhvervs politik«. Bidrag til antologien »Virksomhedsnedlæggelser i Norden, Samfundslitteratur 1985.
- 3) »Utraditionelle erhvervsfremmeinitiativer på lokalt og regionalt niveau«. Landsplanlægning - 1984 redegørelsen fra miljøministeren. Planstyrelsen 1984. Skrevet sammen med Gert Nørgaard.
- 4) »Fremtidens Industripolitik«, Tidsskrift for Politisk Økonomi, vol. 8 nr. 4 og vol. 9 nr. 1 (red.)

Diverse artikler i »Arbejdsmiljø«, »Sparekassetidende« m.v.

Poul Erik Jensen har afsluttet sit arbejde med TUBA-projektet Teknologisk Udvikling og Beskæftigelse/Arbejdsløshed, med støtte fra Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd.

Projektet er gennemført af en gruppe forskningsmedarbejdere, der i perioden har bestået af: cand.techn.soc. Peter Kamedula, ingeniør cand.polit. Povl Erik Jensen, stud.techn.soc. Jana Wermus.

Projektet har til formål at søge at indkredse sammenhængen mellem den økonomiske og teknologiske udvikling på den ene side og beskæftigelses- og arbejdsløshedsforholdene på den anden side.

Projektet er teoretisk inspireret af segmenteringsteoriene, som ser arbejdsmarkedet opdelt i en række segmenter (idealtypiske delarbejdsmarkeder) med ringe indbyrdes udveksling af arbejdskraft.

Projektet interesserer sig specielt for udviklingen i kvalifikationer hos arbejdskraften i forhold til etableringen og fastholdelsen af virksomhedsinterne delarbejdsmarkeder under danske forhold.

H. Duelund Nielsen har udarbejdet og udgivet undervisningsmateriale til HD 1. del.

Henning Sørensen har i den forløbne periode skrevet »The Military Profession and the Civil Control in Denmark«, side 189-201 i Jörgen Kuhlman, (ed.), »Military and Society: The European Experience« (München/Toulouse) 1984, ialt 446 sider, i SOWI's serie Forum bd. 4 samt »Beskæftigelsessystemet i Danmark. 50 års arbejdsmarkedsforhold i sociologisk perspektiv«.

Aage Tarp har skrevet kapitlet om den danske fagbevægelse i bogen »European Trade Unions: Trends and Issues for the Next Ten Years«, der udsendes på forlaget: Croom Helm, London, Sydney i slutningen af oktober 1985.

Helge Tetzschner har i perioden være medforfatter til en debatbog om medarbejderejede virksomheder, samt skrevet en artikel om samme emne (jf. publikationslisten).

Til instituttets »Verner Goldschmidt« forelæsningsrække, er der skrevet forelæsning om Robert Michels teori om oligarkiets jernlovs relevans for offentlig regulering.

Endvidere foretog HT i marts og april 1985, et for personalet intensivt studie af mulige faglige organisationsformer i Kommunernes Landsforening og de tilsluttede institutioner. Den foreløbige rapport er ved at blive omarbejdet til en forskningsrapport, der forventes publiceret oktober 1985.

c. Publikationsoversigt

Søren Christensen:

- »Rationaliseringsbegrebet i organisationsteorien«. (I Christian Knudsen og Erik Kloppeborg (red.): »Rationaliseringsbegreber i Samfundsvidenskaberne«, Nyt Nordisk Forlag/Erhvervsøkonomisk Forlag, 1985, side 201-227.
- & Kristian Kreiner: »Organizational Aura, Corporate Image, and Industrial Renewal – Institution Building in Construction«. Artikel skrevet til The Antibes Conference Workshop on Organizational Symbolism and Corporate Culture, June 26-29, 1985 (39 sider).

Jens Frøslev Christensen:

- »Dansk Industripolitik: En liberalistisk bastion ved vadedstedet«. NordRefo 1984: 1-2, Universitetsforlaget Oslo.
- »Teknologi, arbejdsmarked, lokalisering« (Sammen med Peter Maskell). Teknisk Tide. Dansk Byplanlaboratoriums skriftserie.
- »Arbejde, arbejdsløshed og den nye informationsamfundet«. Tidens Stemme/Tema, København 1985.
- »Industrien trænger til nytænkning«. Kronik i Aktuelt 21.9.1984.
- »Vækstmuligheder, konkurrenceevne og industripolitik«. Oplæg til LO's beskæftigelseskonference den 27.-28. august 1984.

Didaktikgruppen

»Vejledning i studieteknik for nye HA-studerende«, skrevet af Kirsten Lindved.

Torben Grønnebæk Hansen

- »Arbejds miljølovgivning og virksomheders produktudvikling«, Arbejds miljøfondet 1985. Sammen med Per Lunde Jensen.
- »Problemer og perspektiver i lokal erhvervs politik«. Bidrag til antologien »Virksomhedsnedlæggelser i Norden, Samfundslitteratur 1985.
- »Utraditionelle erhvervsfremmeinitiativer på lokalt og regionalt niveau«. Landsplanlægning – 1984-redegørelsen fra miljøministeren. Planstyrelsen 1984. Skrevet sammen med Gert Nørgaard.
- »Fremtidens Industri politik«, Tidsskrift for Politisk Økonomi, vol. 8 nr. 4 og vol. 9 nr. 1 (red.).
- Diverse artikler i »Arbejds miljø«, »Sparekassetidende« m.v.

Povl Erik Jensen

- & Peter Kamedula: »Teknologisk udvikling, beskæftigelse og arbejdsløshed« TUBA-projektets 3. og afsluttende rapport, indgivet til Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd, 1984 (200 sider).
- »Segmenteringsteorier – på vej mod en ny arbejdsmarkedsteori«, artikel i tidsskrift for Politisk Økonomi, endnu ikke publ. (38 sider).
- »Industriel omstilling og fornyelse – eller kapital på efterløn?« foreløbig licentiatafhandling 1984 (375 sider + bilag).

Per Lunde Jensen

- & Torben Grønnebæk Hansen: »Arbejds miljølovgivning og virksomheders produktudvikling – rapport fra forprojektet«. Arbejds miljøfondet. 130 s.
- & Torben Grønnebæk Hansen: »Arbejds miljølovgivning og virksomheders produkt-

- udvikling«. Projektbeskrivelse april 1985, Institut for Erhvervs- og Samfundsforskning, Arbejdsnote 1985/6.
- & Torben Grønnebæk Hansen: Løsning af arbejdsmiljøproblemer »Tænk noget nyt«, Arbejdsmiljø, aug. 1985.
 - »Miljø og arbejdsmiljøregulering som incitament til innovation?« Tidsskrift for Politisk Økonomi, vol. 9 (1985).

Peter Kamedula

- & Gert Nørgaard: »Statusrapport for »Phønix«-projektet – perioden september 1984 til marts 1985«. HHK marts 1985 (10 sider).
- & Gert Nørgaard: »Lukningen af Helsingør Værft – konsekvenser for arbejdskraften«. HHK 1984 (22 sider).
- & Povl Erik Jensen: »Teknologisk Udvikling og Beskæftigelse/Arbejdsløshed. TUBA III., HHK Oktober 1984 (200 sider).

Mette Mønsted:

- »Small Enterprises in Denmark – What are the Conditions and how do they adapt to them?«, R. Hudson (ed.): »Small Firms and Regional Development – Perspectives from Northern and Southern Europe«. Publ. no. 39, TTR, Kbh. 1984. pp. 7-22.
- »Små virksomheder i rådgivningssystemet«. Iværksætterserien 1. Nyt fra Samfundsvidenskaberne, Kbh. 1985. 299 s.
- »Hvad er små virksomheder i en dansk sammenhæng?« Rådgivningsstrukturen og den lille virksomhed.
- Artikler i MM (red.): »Små virksomheder støtter samfundet – støtter vi dem?« Erhvervsøkonomisk debat, Civiløkonomernes forlag, Kbh. 1985.
- »Fleksibilitet i små virksomheder«.
- & C.G. Rasmussen (red.): »Nordisk småvirksomhedsforskning« – Papers fra 3. Nordiske forskerseminar om små virksomheder 1984. Iværksætterserien 2. HHK & DtH 1985, s. 73-93.
- & Curt Hansen: »Finansieringsforhold og statslige støtteordninger for små virksomheder«. Forskningsrapport 84-4 10A, Kbh. 1984.

H. Duelund Nielsen

- »Noter og Opgaver til Erhvervs- og Samfundsbeskrivelse«.

Gert Nørgaard

- »Utraditionelle erhvervsfremmeinitiativer på lokalt og regionalt niveau« (6 sider). Bilag i Miljøministeriets Landsplanredegørelse 1984. Samarbejde med Torben Grønnebæk Hansen og Anne-Mette Hjalager.
- »Genbeskæftigelse af tidligere ansatte på Helsingør Værft A/S«. 1984 (33 sider).
- »Kriterier for udvælgelse af virksomhedscases og hypoteser for casestudier« Bilag til Forskningsrådsansøgning. (8 sider). I samarbejde med Torben Grønnebæk Hansen og Peter Kamedula.

Henning Sørensen

- »The Military Profession and the Civil Control in Denmark«, side 189-201. Jörgen Kuhlman (ed.): Military and Society: »The European Experience« (München/Toulouse) 1984,

ialt 446 s. i SOWI serie Forum bd. 4 samt

- »Beskæftigelsessystemet i Danmark, 50 års arbejdsmarkedsforhold i Sociologisk perspektiv«.

Aage Tarp

- har skrevet kapitlet om den danske fagbevægelse i bogen »European Trade Unions: Trends and Issues for the Next Ten Years«, der udsendes på forlaget: Croom Helm, London og Sydney i slutningen af oktober 1985.

Helge Tetzschner

- Poul Ingerslev, Niels Mygind, Hardy Roed Thorsen, Ann Westenholtz: »Medarbejder-ejede virksomheder – det kan lade sig gøre«, Chr. Ejlers Forlag, 1984, 120 sider.
- »Robert Michels«. Oplæg til »Verner Goldschmidt«-forelæsningsrækken. Samfundsfor-skeres syn på offentlig regulering, Handelshøjskolen i København 1985.
- »Control, Participation, and Efficiency in Danish Producer Cooperatives – Compared with Other Firms«, i: Poul Ingerslev m.fl.: »Producer Cooperatives in Denmark«, 24-276, Copenhagen School of Economics and Social Science, Copenhagen 1985, 390 p.
- »En vurdering af de mulige faglige organisationsformer i den kommunale koncern« (KR, KL og Kgf), manuskript 90 s. 1985.

Finn Valentin

- »Klasseteoriens analysefelt« i Stat, Kultur og Subjektivitet. Redaktør: Jens Hoff. Politiske Studier, København 1985.
- »Erhverv og Politik« – Samspil og Omstilling, JESF's arbejdsnote-serie 1984.

Gitte Vedel

- »Aldrig længere væk end telefonen. Distancearbejde i Sverige.« IFA 1984.
- »Just pick up a telephone. Remote Office Work in Sweden.« Information Systems Research Group 1984.
- & Janine Morgall: »Office Automation: The case of Gender and Power.« In »Economic and Industrial Demography vol. 6, London 1985.
- »Distancearbejde i Frankrig.« Arbejdsnote 85:3, IESF 1983.
- »Distancearbejde i Sverige og Frankrig. En empirisk analyse af nogle centrale eksempler.« Rapport 1 fra projektet om Telematik & distancearbejde, IESF juli 1985.
- & Ewa Gunnarsson: »Flexibility in Women's Remote Office Work.« In IFIP Conference Report »Women and Computerization«, 1985.
- & Ewa Gunnarsson: »Il lavoro a distanza.« Manacorda & Piva (ed.): »Terminale donna. Il movimento delle donne di fronte al lavoro informtizzato.« Studi ericerche 46, Roma 1985.

5. Faglig virksomhed i øvrigt, gæsteforelæsninger m.v.

Jens Bjerregaard Christensen

er ansat som undervisningsassistent i faget matematik på Økonomisk Institut, Københavns Universitet. Har deltaget i bedømmelsesudvalg vedrørende adjunkt/lektorstillinger.

Søren Christensen

har som formand for Fællesudvalget vedrørende anvendelse af teknologi i forbindelse med

den pædagogiske udvikling, været medarrangør af fire temadage, et arrangement som blev koordineret af udvalgets sekretær, Ani Riel.

Arrangementerne trak på personer udenfor såvel som indenfor Højskolen. De præsenterede deres erfaringer med anvendelse af ny teknologi i undervisningen for Højskolens lærere.

Emnerne for temadagene var:

1. Datamaten i økonomiundervisningen
2. Datamaten i sprogundervisningen
3. Video i Handelshøjskolens undervisning
4. Workshop, dataformidlet undervisning

SC har ligeledes arrangeret et gæstebesøg af professor James G. March fra Stanford University, Californien.

Professor March, som er æresdoktor ved Handelshøjskolen i København, holdt en række faglige seminarer på Institut for Erhvervs- og Samfundsforskning og på Institut for Organisation- og Arbejdssociologi.

Desuden holdt March to forelæsninger på Højskolen, om »learning in Organizations« og om »Information Technology in Higher Education«.

SC har deltaget i følgende konferencer:

- The Antibes Conference Workshop on Organizational Symbolism And Corporate Culture (Antibes 26.-29. juni 1985).
- International Political Science Association XIII verdenskongress (Paris 15.-20. juli 1985).
- har i lighed med tidligere år fungeret som censor ved samfundsfagsstudiet ved Københavns Universitet og ved TEK-SAM-studiet på Roskilde Universitetscenter.

Jens Frøslev Christensen

- deltog 1. juni 1985 sammen med Finn Valentin i en studietur til Paris med besøg bl.a. i OECD og Plankommissariatet.

Denne rejse udgjorde en del af forberedelserne til et større forskningsprojekt (med Finn Valentin) om dynamisk specialisering i Danmark, som påregnes startet i efteråret 1985.

- har videre medvirket ved etableringen af Iværksættergruppen, som har påbegyndt undervisningen på såvel HA- som cand.merc.-studiet. Han har i perioden deltaget i 8 bedømmelsesudvalg ved HHK (heraf de 4 som formand), samt været medlem af Fakultetsrådet.

Didaktikgruppen

var i marts 1984 sammen med Didaktikudvalgets formand, Torben Agersnap, Gert Bechlund fra Anvendt Datalogi og Systemvidenskab og Britta Kragh, Institut for Fransk, på en studietur til London for at undersøge ny informationsteknologi og dataintegration på de højere læreanstalter.

Studieturen medførte besøg ved bl.a. Open University, Polytechnic of Central London, Imperial College, CITAR London.

Povl Erik Jensen

præsenterede et oplæg om virksomhedsstrategier på et seminar for virksomhedskonsulenter under Teknologirådet i Odense 18. april 1985.

Per Lunde Jensen

har for Arbejds miljøfondet deltaget i konferencen: Techniques for Identifying and Evaluating the Impact of Reducing Occupational Disease and Injury. Stockholm, 26.-27. marts 1985.

Mette Mønsted

Medarrangør af konference om kvindelige ledere på Schäffergården den 28.2.1985 sammen med Ry Nielsen, IOA, som led i et mindre projekt om kvindelige ledere.

Endelig er MM medlem af cand.merc.-studienævnet.

Aage Nedergaard

har - udover arbejdet i Didaktikgruppen - deltaget i udviklingen af og været fagkoordinator for Det tværbloklige Projektforløb på HA, 2. semester, som blev gennemført 1. gang i foråret 1985.

Fra den 20.9. - 26.10.1984 deltog AaN i et kursus om Helsepædagogik på Hälsövärdshögskolan i Göteborg.

H. Duelund Nielsen

har været medlem af studienævnet for HD 1. del af ankekommissionen for HD, 1. del og har deltaget i arbejdet med revision af HD 1. dels studiet samt været formand for et bedømmelsesudvalg vedr. en stilling som ekstern lektor i erhvervs- og samfundsbeskrivelse.

Gert Nørgaard

har i oktober 1984 deltaget i et fællesnordisk forskningsseminar om store virksomheders lukning i nordiske lande, med oplæg og arbejdspapir, samt deltaget i en konference om Erhverv og Samfund, afholdt af Håndværksrådet i foråret 1985.

Henning Sørensen

har engageret sig i to typer forskningsmøder!

»Verner Goldschmidt«-forelæsningsrækken, der løber helt frem til 18.12.85 og to-dages konferencen »Forsvar og Samfund«, der finder sted 12. og 13. februar 1986, og hvor forskere fra København, Odense og Århus Universiteter samt Center for Freds- og Konfliktforskning søger at besvare aspekter af spørgsmålet »Hvordan skal Danmark forsvares?«.

Aage Tarp

har som medlem af Akademiet for Fremtidforskning deltaget i en tværvideenskabelig studiegruppe.

Er medlem af bestyrelsen for Økonom-Klubben og for Institut for Fødevarerstudier og Agro-industriell udvikling.

Helge Tetzschner

har i beretningsåret deltaget i et seminar om »Selvforvaltede fremtidsmuligheder og hindringer« på AUC i september 1984.

Deltog endvidere i EGOS, 7th Colloquium on Challenges to Organizational Authority« i Salsjøbaden, juni 1985.

Var medlem af HA-studienævnet til den 31.12.1984 og er censor ved AUC.

Var formand for bedømmelsesudvalg til adjunktstillinger ved instituttet.

Finn Valentin

har deltaget i udviklingen af SPRØK-uddannelsen, især i disciplinen Komparativ Samfundsanalyse. Er medlem af SPRØK-studienævnet og dets budgetudvalg. Han har deltaget i bedømmelsesudvalg med henblik på besættelse af lektorat og ekstern lektorstilling. Er censor ved Danmarks Biblioteksskole og ved Københavns Universitet (Institut for Kultursociologi).

Har har i beretningsåret holdt forelæsninger ved AUC og RUC, samt deltaget i den Nordiske Statsvidenskabelige Kongres i Lund, herunder i en arbejdsgruppe om industripolitik. Har foretaget en studierejse sammen med Jens Frøslev Christensen til Paris, omfattende møder og interviews i plankommissionen, CEP II, OECD m.v. Der blev etableret yderligere baggrund og kontakter af relevans for ovennævnte forskningsprojekt om specialiseringsmønstre.

D. Institut for Erhvervsret og Revision

1. Oprettelse og formål

Instituttet oprettedes i 1952 med det formål at drive forskning på erhvervsrettens område. Siden 1968 har Handelshøjskolens forskning i revision været placeret på instituttet.

2. Medarbejdere

Professor: Børge Dahl.

Lektorer: Cand.jur. Kjeld Hemmingsen; statsautoriseret revisor Svend Høgsberg Kristensen; cand.jur. Mogens Eggert Møller; cand.jur. Poul Olsen; cand.lic. Hans Viggo Godsk Pedersen; statsautoriseret revisor Robert Sloth Pedersen; cand.polit. Orla G. Petersen.

Adjunkter: Cand.jur. Kield-Gustav Erichsen; lic.jur. Peter L. Vesterdorf (fra 15.4.1985).

Adjunktvikar: Cand.jur. Synnøve Falk-Rønne (fra 1.10.1984 – 31.3.1985).

Eksterne lektorer: Kontorchef, cand.jur. Christian Beck (skatteret); statsautoriseret revisor Ib Bentzien (edb-revision); advokat Klavs K. Brammer (erhvervsret, fra 1.10.1984); konsulent, cand.jur. Erik Damm, HD (erhvervsret); advokat Jens H. Elmerkjær (erhvervsret, fra 1.10.1984); konsulent, cand.jur. Jørgen Henriksen (selskabs- og skifteret); cand.jur. Jan Hinze (skatteret); advokat Jørn-Ulrik Kofoed-Hansen (erhvervsret).

Undervisningsassistenter:

Erhvervsret HA: Fagkonsulent Jennia Andersen (fra 4.12.1984); advokat Lars Andersen (til 31.8.1984); kontorchef Erik Steen Matzen Hansen (til 31.8.1984); advokat John Ovesen; adm. direktør Erling A. Rasmussen (fra 1.1.1985).

Erhvervsret HD 1. del: Vicedirektør Viggo Albrechtsen; advokat Lars Andersen; advokat Johan A. Asmussen; advokatfuldmægtig Niels Henrik Balslev (til 31.8.1984); fuldmægtig Kjeld Bergenfelt; advokat Uffe Mørch Bierfelt; fuldmægtig Hanne Blokdal-Pedersen, HD; advokat Jørgen Boe; advokat Klavs Kristian Brammer (til 30.9.1984); advokat Klaus Friis-

Hansen; advokat Jørgen Følsgaard (til 31.12.1984); inspektør Johs. Harder, HD; advokat Hans H. Haume; godsejer J. Hillerup (til 31.8.1984); landsretssagfører Henrik Holm (til 31.8.1984); advokat Steen Klein; afdelingschef Hans Jørgen Koch (fra 1.9.1984); advokat Jørgen Langhoff; advokat Inger Stokvad Loft; advokat Knud Lundblad; advokat Klaus Lunøe (fra 1.9.1984); advokat Jens Oscar Mosgaard; adjunkt Hanne Müller (til 31.8.1984); afdelingschef Henrik Solborg Pedersen; advokat Poul Petersen; advokat Mogens Philip; adjunkt Kaj Bo Poulsen (fra 1.9.1984); advokat Lennart Richard; afdelingsleder Carsten Rich; fuldmægtig Poul Skibelund; advokat Gitte Tolstrup (fra 1.9.1984); advokat Ulrik Worziger.

Erhvervsret, EG: Advokat Jette Andersen; advokat Leif Frederik Arnesen; advokat Stig Bendtz; advokat Uffe Mørch Bierfelt; fuldmægtig Hanne Blokdal-Pedersen; fuldmægtig Lone Burmeister (til 31.8.1984); advokat Jørgen Følsgaard; advokatfuldmægtig Carsten Halle; advokat H.P. Drisdal Hansen; personalechef B. Skov Jensen (fra 1.9.1984); fuldmægtig Ole Bjørn Johansen; advokat Jesper Møller-Andersen; fuldmægtig Annie Rasmussen; advokat Peter Schaumburg-Müller; advokat Ulrik Worziger.

Skatteret, cand.merc.aud.: cand.polit. Karsten Kjølbye; cand.jur. Anders Poul Møller; toldsinspektør K.M. Olsen; statsautoriseret revisor Jørgen Skou.

Erhvervsret, cand.merc.aud.: Statsautoriseret revisor Poul Erik Grüning; statsautoriseret revisor Otto Kjellegaard Jensen (til 30.6.1985); statsautoriseret revisor Torben Juncker; fuldmægtig, cand.jur. Lene Lund Larsen.

Revision, cand.merc.aud.: Kontorchef Jan Christensen; fuldmægtig Bjarne Christensen; statsautoriseret revisor Ulrik Klausen; statsautoriseret revisor Gunnar Christian Mikkelsen; statsautoriseret revisor Peter Fauerholdt Hansen; statsautoriseret revisor Kurt Keldbæk Rasmussen.

Revision, cand.merc.: Statsautoriseret revisor Claus Jensen.

Sekretærer: Anne Bjällby; Grethe Christiansen; Kirsten Damkilde.

3. Instituttets ledelse

Institutbestyrer: Professor Børge Dahl.

Formand for institutrådet: Lektor Orla G. Petersen.

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere og sekretærer samt af følgende studerende:

1.8.1984 – 31.12.1984:

Jane Andersen; Erling Bækkelund; Ole Steen Jørgensen; Anders Nørgaard; Lene Stener.

1.1.1985 – 31.7.1985:

Erling Bækkelund; Mette Donde; Lars Egedal Hansen; Tine Sivebæk Kristensen; Søren Stahlfest Møller; Jan Wentzel.

4. Instituttets undervisning

Instituttet forestår undervisningen i erhvervsret på HA og HD (til udgangen af 1984 endvidere på EG) ved Højskolen i København og ved afdelingerne i provinsen.

På revisorkandidatstudiet, der oprettedes pr. 1. september 1982, står instituttet for fagområderne revision, skatteret med økonomisk skattelære og anden revisionsrelevant jura, herunder selskabsret, finansieringsret, familie- og arveret samt konkurs og tvangsakkord med boopgørelser.

Instituttet har i beretningsperioden været stærkt involveret i opbygningen af den nye erhvervsøkonomiske-erhvervsjuridiske uddannelse, som startede pr. 1. september 1984, foreløbig som en 3-årig mellemuddannelse.

Instituttets undervisningsopgaver og den hertil knyttede administration har i beretningsåret i lighed med tidligere år indebåret et betydeligt overtræk på instituttets ressourcer.

5. Instituttets forskning og publikationsvirksomhed

a. Offentliggjorte arbejder

Børge Dahl

- 13. udg. af Jan Kobbarnagel: »Erhvervsretten i Grundtræk«, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck 1984, 412 sider.
- 11. udg. af Jan Kobbarnagel: »Erhvervsretlige love«, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck 1984, 291 sider.
- »Lægemedelskader - fejlbetaget produktansvar kontra kausalitetsudløsende forsikringsdækning«, Ugeskrift for Læger nr. 146 (1984) s. 2726-2728.
- »Forbrugerbeskyttelse i Danmark ved salg uden for fast forretningssted, telefonsalg og fjernsalg«, i »Det rettslige konsumentskyddets effekter«, Nordisk Ministerråds NEK-rapport 1984:15 s. 35-83.
- »Kreditkøbslov og kreditkøbslitteratur«, Juristen 1985 s. 55-66.
- »Garantier - forbrugerbeskyttelse og forbrugerproblemer i de nordiske lande«, Jurist- og Økonomforbundets Forlag 1985, 405 sider (sammen med Peter Møgelvang-Hansen).
- Kield-Gustav Erichsen, Synnøve Falk-Rønne og Hans Viggo Godsk Pedersen: »Erhvervsretlig materiale- og opgavesamling«, Nyt Nordisk Forlag/Arnold Busck 1984, 291 sider.

Kjeld Hemmingsen:

- »Afståelse af fast ejendom som led i næring«, i publikationsserien »Skatteorientering«, F.Y.R., 10 sider.

Svend Høgsberg Kristensen: »Revisor og going concern-princippet«, udg. af Revisorbladet København 1985, 96 sider.

Poul Olsen: »Pensionsbeskatningsloven m.v.« (lærebog), Samfundslitteratur 1985, 66 sider.

Hans Viggo Godsk Pedersen: »Om ejerpantebreve og skadesløsbreve - med vægt på alskyldserklæringer, regres og indtrædelsesret«, licentiatafhandling, stencil 1984, 303 sider.

Orla G. Petersen:

- »Skatteret HA - HD«, Samfundslitteratur, 8. udg., 117 sider.
- »Interessentskabsstiftelse og -ophør - skattemæssige variationer over et tema«, Tidsskrift for Skatteret 1984, s. 681-692.

- »Nogle bemærkninger om ligningslovens § 16 B (Holdningstiftelse)«, Skattepolitisk Oversigt 1985, s. 2-7.
- »Omdannelse til A/S m.v.«, kap. 33 i publikationen Skattekartoteket, 67 sider excl. bilag.

b. Arbejder under offentliggørelse

Børge Dahl: »Fremtidens retshjælp«, 20 sider, offentliggøres i Festskrift udgivet i anledning af Københavns Retshjælps 100 års dag.

Kjeld-Gustav Erichsen: »Aftaleret«, Gads Forlag, 200 sider.

Kjeld Hemmingsen: »Skatteretten«, 5. å jourførte og udvidede udgave, 1985, Nyt Nordisk Forlag, 290 sider.

- Nationalrapport til Nordisk Skattevidenskabeligt Forskningsråds seminar »Kursgevinster og -tab på pengefordringer«, ca. 60 sider, oktober 1985.

Orla G. Petersen: »Sambeskatning og fortolkning af domme - svar til statsskattedirektøren« (sammen med Jørn Qviste).

c. Igangværende arbejder

Børge Dahl er ved at færdiggøre en bog om dansk markedsføringsret.

Kjeld-Gustav Erichsen: Pønaltipulationer i dansk og fremmed ret. Resultaterne af studiet ventes offentliggjort i form af artikler.

Synnøve Falk-Rønne indledte en undersøgelse vedr. forbrugerbeskyttelse i forbindelse med virksomheders konkurs m.v.

Kjeld Hemmingsen: En analyse af det skattemæssige nettoindkomstbegreb på afgrænsningen af det skatteretlige næringsbegreb i Danmark og i udlandet.

Svend Høgsberg Kristensen arbejder med en fremstilling vedrørende »god revisorskik« med udgangspunkt i revisionsvejledninger, nyere domspraksis og en beskrivelse af de arbejdsopgaver, som ved siden af opgaven »revision« er og bliver sædvanlige for revisorer.

Mogens Eggert Møller: Det tilsyneladende skattereformkaos eller skatteneutralitetens renaissance også for så vidt angår direkte skatter: Udviklingen fra det klassiske indkomstskattesystem til »Betriebssteuer« og atter til den direkte forbrugsskat.

Poul Olsen: Selskabsret - selskabsskatteret - lærebog til HJ-studiet.

Hans Viggo Godsk Pedersen arbejder for tiden især med problemer om tvangsakkord for interessenter.

Robert Sloth Pedersen udarbejder for tiden undervisningsmateriale i revision.

Orla G. Petersen arbejder på artikel om dødsbøbeskatningens valgsituationer (udgør en del af projektet »Dødsboers valg mellem udlæg af aktiver med succession eller bøbeskatning«, som udføres i samarbejde med Johannes Mouritsen, Institut for Finansiering).

Peter L. Vesterdorf arbejder med problemer vedrørende offentlig, herunder international, regulering af erhvervsvirksomhed.

6. Faglig virksomhed i øvrigt

a. Medlemskab af eksterne udvalg m.v.

Børge Dahl er næstformand for elprisudvalget, næstformand for gas- og varmeprisudvalget, medlem af justitsministeriets udvalg om forbrugerbeskyttelse ved tjenesteydelser, af justitsministeriets udvalg om forbrugerbeskyttelse ved køb af fast ejendom, af justits-

ministeriets udvalg om retshjælp og af »The Scientific Board of the Consumer Law Center at the University of Pavia« samt af Folkeuniversitetets Programråd.

Mogens Eggert Møller er næstformand for, Kjeld Hemmingsen suppleant i Nordisk Skattevidenskabeligt Forskningsråd.

Poul Olsen er medlem af forretningsudvalget i Dansk Skattevidenskabelig Forening, af bestyrelsen for Skattesagsfonden og fra 1. juli 1985 formand for ejendomsmæglerkommissionen samt indtil foråret 1985 medlem af skatte- og afgiftsministeriets arbejdsgruppe til forenkling af afskrivningsloven.

Orla G. Petersen er medlem af skatte- og afgiftsministeriets udvalg vedr. revision af arve- og gaveafgiftsloven.

b. Redaktionshverv

Mogens Eggert Møller er som medlem af Nordisk Skattevidenskabeligt Forskningsråd medudgiver af dettes skriftserie.

Orla G. Petersen er ansvarshavende redaktør af Tidsskrift for Skatteret og hovedredaktør af Skattekartoteket.

c. Medlemskab af fagkyndige bedømmelsesudvalg

Børge Dahl har været medlem af et udvalg vedr. besættelse af et professorat i erhvervsret ved handelshøjskolen i Århus, formand for to udvalg vedr. besættelse af A/L-stillinger i erhvervsret ved henholdsvis HHK og Handelshøjskole Syd, medlem af 4 udvalg vedr. besættelse af A/L-stillinger i erhvervsret ved henholdsvis Odense Universitet (3 stillinger) og Aalborg Universitetscenter (1 stilling), medlem af et udvalg vedr. besættelse af et seniorstipendium ved Odense Universitet, formand for et udvalg vedr. besættelse af et kandidatstipendium i erhvervsjura ved HHK, formand for tre udvalg vedr. besættelse af eksterne lektorer i henholdsvis købs- og transportret ved HHK og erhvervsret ved henholdsvis HHK og Handelshøjskole Syd, medlem af to udvalg vedr. besættelse af eksterne lektorer i henholdsvis erhvervsret ved HHK og international erhvervsret og finansieringsret ved Odense Universitet.

Svend Høgsberg Kristensen har været medlem af et udvalg vedr. besættelse af A/L-stilling i revision ved Handelshøjskolen i Århus.

Hans Viggo Godsk Pedersen har været henholdsvis formand for og medlem af to udvalg vedr. besættelse af eksterne lektorer i erhvervsret ved HHK.

d. Censorvirksomhed

Børge Dahl og Robert Sloth Pedersen er beskikkede som censorer ved Aalborg Universitetscenter, Hans Viggo Godsk Pedersen ved Odense Universitet, Aalborg Universitetscenter og Handelshøjskolen i Århus.

e. Medlemskab af interne organer

Kjeld-Gustav Erichsen er siden 1.1.1985 medlem af HJ-studienævnet.

Svend Høgsberg Kristensen er medlem af cand.merc.aud.-studienævnet.

Kjeld Hemmingsen er næstformand for det af konsistorium nedsatte valgudvalg og var indtil 1.1.1984 medlem af ankekommissionen for revisionsstudiet.

Mogens Eggert Møller er medlem af Handelshøjskolens biblioteks økonomiske bogudvalg. Poul Olsen var medlem af cand.merc.aud.-studienævnet og af fakultetsstudienævnet indtil udgangen af 1984.

Hans Viggo Godsk Pedersen var indtil udgangen af 1984 medlem af studienævnet for HD 1. del, cand.merc.aud.-studienævnet og fakultetsstudienævnet og er siden da formand for HD 1. del-studienævnet.

Robert Sloth Pedersen er formand for cand.merc.aud.-studienævnet, for styringsgruppen for revisionsstudiets tværfaglige seminar og medlem af det af fakultetsrådet nedsatte udvalg vedr. revisionsrådets organisatoriske indpasning, ligesom han har været medlem af et af fakultetsstudienævnet nedsat udvalg vedrørende registrerede revisorers uddannelse.

Orla G. Petersen er fra 1.1.1985 formand for HJ-studienævnet, medlem af cand.merc.aud.-studienævnet og medlem af fakultetsstudienævnet.

7. Konferencedeltagelse, gæsteforelæsninger m.v.

Børge Dahl indledte den 29. november 1984 på et af Nordisk Ministerråd arrangeret seminar om universitetsuddannelse på forbrugerområdet.

Mogens Eggert Møller har deltaget i Nordisk Skattevidenskabeligt Forskningsråds seminarer og arbejds møder.

Hans Viggo Godsk Pedersen holdt den 8.5.1985 en licentiatforelæsning ved Århus Universitet over emnet »Civilretlig identifikation i forhold til kreditorerne«.

Robert Sloth Pedersen har arrangeret og ledet en faglig studierejse med temaet »The Story of a Lifetime: From the Cradle to the Grave« for de revisionsstuderende til Oxford, England, 27.-30.9.1984; deltog den 31.10.1984 i en konference på Norges Handelshøyskole i Bergen om den højere revisoruddannelse.

Orla G. Petersen holdt den 21.1.1985 et foredrag om reform af arveafgiftsreglerne i Dansk Skattevidenskabelig Forening.

E. Institut for Erhvervsøkonomi og Ledelse

1. Oprettelse og formål

Institut for Erhvervsøkonomi blev etableret som et selvstændigt Institut i 1969. Institutet har som formål at udvikle ledelsesteori og ledelsespraksis med hensyn til drift, tilpasning og udvikling gennem forskningsprojekter, der er knyttet til den private og offentlige sektor. Som en konsekvens af den forsknings- og undervisningsmæssige udvikling ved instituttet er Metodeforskningsgruppen og Gruppen for Videregående Driftsøkonomi i årets løb slået sammen, samtidig med at instituttet har ændret navn til: Institut for Erhvervsøkonomi og Ledelse. Institutet har de samme forskningsmæssige og undervisningsmæssige funktioner som tidligere.

Institutet udbyder 6 moduler på cand.merc.-studiet. De 6 moduler falder alle inden for området ledelseslære og omfatter et modul inden for operationsanalyse/kvantitativ metodik. De øvrige 5 moduler omfatter følgende tværfaglige specialer: Problemløsning og

konsulentrollen, management metodik/ledelseslære, strategisk planlægning, serviceledelse, politisk ledelse og start af nye forretningsområder/virksomheder.

De forskellige moduler på cand.merc.-studiet bliver løbende produktudviklet, således at det er de nyeste teoridannelser og erfaringer, faggrupperne bygger på. Det kan samtidig konstateres, at der i de senere år har været en vældig tilgang i studenterantallet til instituttets fag.

På HA-studiet forestår instituttet den grundlæggende undervisning i driftsøkonomi på 1. år samt undervisningen i almen erhvervsøkonomi på de følgende semestre. Desuden forestår instituttet den tværfaglige erhvervsøkonomiske seminarække på 6. semester, som i perioden 1984/85 gennemførtes under temaet »Virksomhedens tilpasning til ændrede vilkår«.

På HD 1. del varetager instituttet undervisningen i driftsøkonomi.

På HA og HD 1. del foregår der for tiden et større udviklingsarbejde med henblik på at ajourføre og reformulere det driftsøkonomiske indhold og de pædagogiske principper. Dette omfatter samtidig udformning af nye erhvervsøkonomiske fagområder. Som led heri har instituttet taget initiativ til en ny lærebogsserie »Virksomhedsøkonomi og ledelse«, hvori der nu foreligger 3 titler, mens et par bøger er under udarbejdelse.

Med hensyn til højskolens 3 nye erhvervsøkonomiske studier, erhvervsøkonomi-datalogi, erhvervsøkonomi-erhvervsjura og erhvervsøkonomi-erhvervsprog, har instituttet deltaget i planlægningen og udformningen af de pågældende studier, ligesom instituttet medvirker i selve gennemførelsen og afviklingen af de erhvervsøkonomiske dele af disse nye studieforløb.

2. Medarbejdere og ledelse

Institutbestyrer og formand for institutrådet: Lektor, lic.merc. Flemming Poulfelt.

Professorer: Dr.polit. Bjarke Fog; ekon.dr. Erik Johnsen.

Lektorer med forskningspligt; Cand.merc. Jørgen Frode Bakka; civilingeniør Ove Hede-gaard; cand.merc. Kjeld Arnth Jørgensen; lic.merc. Flemming Poulfelt; lic.agro. Lars Ran-felt; lic.merc. Stig Ree.

Kandidatstipendiat: Cand.merc. Jonna Dreyer.

Eksterne lektorer: Cand.merc. Henning Jacobsen; cand.merc. civilingeniør Henrik Juel; cand.merc. Anton Hartmann-Olesen; cand.merc. Kjeld Tyllesen; cand.polit. Jesper Ras-mussen; akademiingeniør, cand.merc. Claus Germann Petersen.

Sekretærer: Inge Møller Jensen; Jette Kannevorff; Fritze Lundstrøm; Anni Vagner, Lone Krabbe pr. 1.4.85 (som vikar for Inge Jensen).

Undervisningsassistenter:

HD 1. del: Cand.oecon. Jørn R. Andersen; cand.merc. Niels Skovgaard Andersen; cand.oecon. Hans Ole Andreasen; cand.merc. Poul Flindhardt; cand.merc. Flemming Groll; cand.merc. Lone Anette Hansen; cand.merc. Søren Holm; cand.merc. Karsten Elfert Ja-cobsen; cand.merc. Svend Jacobsen; cand.merc. Henning A. Jensen; cand.merc. Kurt Møl-ler Jørgensen; cand.polit. Mogens Kjørup; cand.merc. Knud Kongstad; cand.oecon. Birger Lund-Rasmussen; cand.oecon. Henrik Mayntzhusen; cand.oecon. Ulrik Merrild; cand.merc. Hans Neergaard; cand.polit. Bent Nielsen; cand.oecon. Mogens Nielsen; cand.oecon. Niels Lorentz Nielsen; cand.merc. Loa Olafsson; cand.merc. Johan Olfert;

ingeniør Hans Erik Ortving, HD; cand.merc. Steffen Palmvang; cand.oecon. Søren Højland Pedersen; cand.merc. Cai Qvesehl; cand.merc. Klaus Holgaard Rasmussen; cand.oecon. Niels Skovvart; cand.polit. Jeppe Strange; cand.oecon. Poul Horup Sørensen; cand.merc. Rolf Tvedt; cand.polit. Claus Wildt.

HA 1. år: Cand.oecon. Jens Roed; cand.polit. Niels Hald; cand.merc. Anne Hatting; cand.merc. Vagn Bendz Jørgensen; cand.merc. Søren Milner; cand.oecon. Jes Hedensted; cand.merc. Børge Lind; cand.merc. Jes Jelsmark; cand.merc. Finn Smidt; cand.polit. Mogens Houe; cand.polit. Bjarne Franklin Hansen; cand.merc. Søren Mølgård Sørensen; cand.merc. Svend Jacobsen; cand.oecon. Ebbe Vig; cand.polit. Heino Jespersen; cand.merc. Carsten Bjørn Nielsen; cand.merc. Johannes Højgård Jensen.

CM: Cand.merc. Klaus Lund; cand.polit. Lars Teit Hansen.

3. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Instituttets forskning er især centreret om ledelsesområdet, hvor de enkelte medarbejdere gennemfører projekter og teoriudvikling inden for deres respektive forskningsområder, jfr. følgende:

Jørgen Frode Bakka beskæftiger sig med organisationsudvikling, ændringsledelse samt strategiske ledelsesproblemer i den offentlige administration.

Har har i samarbejde med J.C. Ry Nielsen afsluttet et projekt om ledelses- og organisationsforhold inden for den sociale forvaltning i Københavns Kommune. I projektet indgik bl.a. en analyse af de strategiske udviklingsproblemer.

J.F. Bakka er i samarbejde med professor Egil Fivelsdal igang med at skrive en lærebog i organisationsteori for HD- og HA-studerende. Bogen er planlagt til at udkomme i foråret 1986.

Bjarke Fog har (i samarbejde med cand.scient. Jan Vesterholt) gennemført en undersøgelse over samspillet mellem de forskellige butikstyper. Undersøgelsen er nu gennemført i 7 områder og forventes offentliggjort i efteråret 1985.

Bjarke Fog har udarbejdet en ny udgave af lærebogen »Prispolitik«.

Ove Hedegaard beskæftiger sig primært med de kvantitative dele af ledelsesteorien og deltager aktivt i videreudviklingen af et dansk beslutningsstøttesystem. Systemet er udviklet med henblik på at give beslutningstagere et fleksibelt værktøj, der kan benyttes til at analysere dårligt strukturerede problemstillinger og gennem en søge-læreproces i en dialog med datamaten give lederen mulighed for at afprøve og analysere forskellige alternative løsninger. Ove Hedegaard har i 1984/85 udviklet et interaktivt LP-program til undervisningsformål samt deltaget i udviklingen af datamatformidlet undervisningsprogram til introduktion til LP.

Erik Johnsen har i årets løb publiceret en del artikler og boganmeldelser i Erhvervsøkonomisk Tidsskrift, som han er redaktør af. Desuden en artikel i Festskrift til Arne Fostvedt, »Kommunikatorrollen i Ledessammenhæng«, Bergen, 1985. Sammen med professor Olof Henell, Företagsekonomiska Institutionen i Lund, har han bearbejdet bogen »Introduktion til ledelselære« til en svensk udgave under titlen »Ledningsprocessen i Företag, Förvaltningar och Organisationer«, Studentlitteratur, Lund, 1985.

Kj. Arnth Jørgensen beskæftiger sig med strategisk planlægning. I beretningsperioden har han især beskæftiget sig med strategisk nyorientering i store og veletablerede virksomheder, der er kommet i en presset konkurrencesituation.

Han har især beskæftiget sig med organisation, markedsføring, teknologi og produktsortiment som strategiske variabler. I beretningsperioden er indledt en udarbejdelse af en ny fremstilling af strategisk ledelse, der forventes at udkomme primo 1986.

Flemming Poulfelt har fortsat sit udviklingsarbejde indenfor konsulentområdet, hvilket bl.a. har resulteret i en udvidet konsulentrollemodel. Desuden arbejder han på at udbygge det teoretiske grundlag for konsulentfunktionens udøvelse. Der er i årets løb publiceret en række artikler om emneområdet, ligesom der er formuleret et projekt, der bl.a. sigter mod at afdække de fremtidige vilkår og muligheder for konsulentprofessionen.

På det strategiske område har Flemming Poulfelt fortsat sit arbejde med at opstille en strategisk ændrings- og udviklingsmodel, der dels omfatter situationens betydning og dels anlægger en række fundamentale vinkler på ændringsproblematikken. Materiale herom er under udarbejdelse.

Flemming Poulfelt er for tiden på gæstophold ved University of Southern California, Los Angeles for bl.a. at forske i konsulentadfærd.

Lars W. Ranfelt har i hele beretningsperioden haft orlov.

Stig Ree har arbejdet videre med sin forskning om politiske ledelsesproblemer. Dette arbejde har bl.a. resulteret i udarbejdelse af artikler på engelsk på området - præsenteret på to internationale forskningsseminarer - og i revidering og videreudvikling af en større afhandling. Ree arbejder endvidere stadig med forskningsprojekter, der analyserer samspillet mellem ledelse i den private og den offentlige sektor bl.a. i form af et erhvervsforskerprojekt under ATV. Endelig er Stig Ree gået med i et større nordisk forskningsprojekt om arbejdsgiverforeningernes rolle for erhvervsudviklingen.

Jonna Dreyer arbejder med at undersøge ledelsesproblematikken omkring produktudvikling. Specielt undersøges en række strategimodeller og deres evne til at indtage rollen som guide for idégenerering og projektvalg. Undersøgelsen sker i samarbejde med en række virksomheder og industrielle designere.

4. Faglig virksomhed iøvrigt

Jørgen Frode Bakka er medlem af Dansk Management Centers forskningsudvalg samt af FDC's efteruddannelsesudvalg. Bakka har medvirket i konferencer for flere offentlige virksomheder om ledelses- og organisationsforhold.

Bjarke Fog har været sagkyndig ved besættelsen af et professorat i foretagsekonomi ved Uppsala Universitet. Han er medlem af bedømmelseskomiteen ved besættelsen af et professorat i erhvervsøkonomi ved Ålborg Universitetscenter.

Ove Hedegaard har i det forløbne år deltaget i bedømmelsesudvalg vedr. adjunkt/lektorstillinger.

Erik Johnsen har stået for undervisningen på cand.merc.-studiets faggruppe E4, ledelseslære/management metodik. Han er af institutrådet udpeget til at forestå ledelsen af modu-

let Erhvervsøkonomi II/ledelselære på HA studiets 5. semester, ligesom han har været medlem af arbejdsgruppen til etablering af Advanced Program in International Management, hvor han også er lærer.

Han har desuden været medlem af det erhvervsøkonomiske fakultetsråd nedsatte strukturudvalg og specielt deltaget i arbejdsgruppen om udformning af et institut for anvendt datalogi og systemvidenskab. Johnsen har været formand for det af fakultetsrådet nedsatte udvalg til bedømmelse af ansøgere til de to professorater ved instituttet.

Johnsen har været medlem af en række bedømmelsesudvalg vedrørende lektorater på Handelshøjskolen i København og et docentur ved Universitet och Tekniska Högskolan i Linköping, samt et professorat ved Bedriftsøkonomisk Institut i Oslo. Herforuden har han deltaget i docentbedømmelser af svenske forskere.

Johnsen har fungeret som formand for Dafolo-Fondens Prisudvalg.

Johnsen har været medlem af Dansk Management Centers forskningsudvalg og været Industriministeriets repræsentant i DMC's repræsentantskab.

Arnth Jørgensen har varetaget undervisningen i strategisk planlægning på cand.merc.studiet, fungeret som fagkoordinator for Instituttets fagudbud på cand.merc.studiet. Desuden har han deltaget i en række faglige konferencer, ledet flere uddannelseskurser, samt holdt forelæsninger om strategisk ledelse i forskellige organisationer.

Stig Ree har fra årsskiftet 1984/85 været prodekan ved det økonomiske fakultet. Han er fortsat medlem af Højskolens forskningsudvalg og medredaktør på Forskningsavisen og har sammen med repræsentanter for Handelshøjskolerne i henholdsvis Stockholm og Helsingfors udarbejdet en aftale om rammerne for et nærmere forskningsmæssigt samarbejde. Han har siddet i diverse bedømmelsesudvalg og underviser stadig på en række efteruddannelseskurser hos DIEU og DJØF.

Jonna Dreyer har deltaget i en faglig konference om emnet ledelsesproblematikken omkring produktudvikling.

Flemming Poulfelt har deltaget i bedømmelsesudvalg vedrørende eksterne lektorater i erhvervsøkonomi, konsulentmetodik, strategisk planlægning, et seniorstipendiat vedrørende samspillet mellem offentlig og privat ledelse samt et adjunktur i styring af små virksomheder. Han har forestået undervisningen i faget konsulentrollen på cand.merc.studiet samt undervist cand.aud.studerende i Kolding. Flemming Poulfelt har desuden deltaget i forskellige seminaraktiviteter, afholdt foredrag og medvirket i efteruddannelseskurser om konsulentfunktionen og ændringsledelse. Han er medredaktør på tidsskriftet Scandinavian Journal of Management Studies.

5. Gæsteforelæsninger m.v.

Bjarke Fog har holdt gæsteforelæsninger ved Handelshøjskole Syd, dels i Sønderborg dels i Esbjerg.

Bjarke Fog har været leder af en konference om udvikling inden for dagligvarehandelen, arrangeret af Planstyrelsen.

Erik Johnsen har på efteruddannelsesområdet været aktiv indenfor Foreningen af Danske Civiløkonomer og Norges Handelshøjskoles Kursusvirksomhed, Forsvarsakademiet og AOF. Han har holdt en række forelæsninger vedrørende ledelsesproblemer ved Åbo Akademi, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Lærerhøjskole, Foreningen af Danske

Civiløkonomer, SIPSI-Dagene, samt en række private virksomheder og organisationer, samt offentlige forvaltninger.

Johnsen har fungeret som fakultetsopponent ved Erling Grens doktordisputats, »Leasing i Sverige«, Lunds Universitet, maj 1985.

Stig Ree har i foråret 1985 gæsteforelæst på Handelshøjskolen i Göteborg om politisk ledelse.

F. Institut for Europæisk Markedsret

1. Oprettelse og formål

Instituttet er oprettet den 1. februar 1967 med det formål at drive forskning, tilrettelægge undervisning og sprede oplysning om retsreglerne vedrørende de europæiske markedssammenslutninger samt om fremmed og international erhvervsret.

2. Medarbejdere

Professor: Dr.jur. Ole Lando.

Lektorer med forskningspligt: Dr.jur. Jens Fejø; lic.jur. Hjalte Rasmussen; cand.jur. Elisabeth Thuesen.

Sekretærer: Bodil Knudsen; Una Koester (til 31.10.84); Alice Malcolm (fra 1.11.84); Susanne Skov Madsen (til 28.2.85); Anita Poulsen (fra 15.3.85).

3. Instituttets ledelse

Institutbestyrer: Lektor, dr.jur. Jens Fejø.

Formand for institutrådet: Lektor, lic.jur. Hjalte Rasmussen.

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere, TAP-medarbejderne samt af studerende Liselotte Martens.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Instituttet udsender bladet »Nyt om Markedsret«. Det bringer nyt om de europæiske fællesskabers ret samt om fremmed og international erhvervsret. Nr. 12, som er udkommet i januar 1985, har behandlet emner inden for international og fremmed ret samt EF-ret.

Ole Lando har fortsat sit arbejde som formand for den arbejdsgruppe, der skal udarbejde retningslinier for en europæisk kontraktret (The Commission on European Contract Law).

Ole Lando har færdiggjort følgende arbejder:

- »Lex mercatoria i international handelsvoldgift«; Ugeskrift for Retsvæsen 1985 - 1-16.
- »Trusten«, Juristen 1985 - 137-141.
- »Internationale voldgiftsretter« i Advokaten 1985 - 279-284.
- »A Contract Law for Europe« i The International Business Lawyer 1985 - 17-23.

Jens Fejø har den 8. februar 1985 ved Københavns Universitet forsvaret sin disputats »Monopolret og marked. Studier i EF-konkurrenceretten med US-amerikansk antitrust som sammenligningsgrundlag og med støtte i markedsøkonomisk grundteori« for den juridiske

doktorgrad. (Se om afhandlingens emne i årsberetningen for 1983/84 side 73-74).

Jens Fejø har desuden skrevet om den nye udvikling af »Fællesmarkedets konkurrenceret i 1983« i Ugeskrift for Retsvæsen i en sammen med professor, dr. jur. Claus Gulmann, Københavns Universitet, offentliggjort artikel. I EF-Karnov 1984-supplementet har han skrevet afsnittet »Konkurrenceret« (Art. 85-89).

Elisabeth Thuesen har afsluttet sit bidrag til Industrirådets håndbog: »Agentregler i Europa«, udg. 1985. Hun har publiceret: »Dansk dom om ophør af et agenturforhold« i »Nyt om Markedsret« nr. 12, 1985, s. 14-15. Hun har afleveret manuskript til bladet »Agenten« om: »Retskonflikter i internationale agenturforhold. Nogle aktuelle problemer om værneting og lovvalg«. Hun har påbegyndt udarbejdelse af lærebog i erhvervsret til undervisningsbrug på EG-studiet. Hun har ajourført fremstillingen om fri bevægelighed for personer og etablering i EF og Norden.

Elisabeth Thuesen er redaktør af bladet »Nyt om Markedsret«.

Hjalte Rasmussen's afhandling »On Law and Policy in the European Court of Justice, A Comparative Study in Judicial Policymaking« er af det af KU nedsatte bedømmelsesudvalg énstemmigt indstillet til forsvar for den juridiske doktorgrad. Afhandlingen sætter focus på domstoles rolle i udformningen og gennemførelsen af EF-samfundets overordnede politiske udviklingslinier. I centrum for undersøgelserne står EF-Domstolen, men domstolsrollen belyses komparativt ved at inddrage forholdene i andre føderale samfundsdannelser, navnlig USA, Canada, Australien og Vesttyskland. Bogens hovedtese er, at EF-Domstolen, nærmest som en konsekvens af EF's komplekse og derfor tungt virkende lovgivningsmekanisme, er kommet til at varetage en egentlig politisk funktion. Dens nærmeste institutionelle parallel hertil er den amerikanske Forbundshøjesteret, der i hvert fald siden 2. verdenskrig åbent erkendes som en af nationens »political branches of government«. Hovedtesen om denne politiske funktion dokumenteres gennem et stort antal domsanalyser. Vesteuropæisk domstolsvidenskab har ikke hidtil underkastet EF-Domstolens virksomhed analyser som den nu foreliggende. Der er blandt andet af denne grund en del nyhedsværdi forbundet med værket. Indfaldsvinklerne til analysen af Domstolens rolle er juridiske, sociologiske og »political science«.

Hjalte Rasmussen har desuden afsluttet et forskningsprojekt, hvis emne er »The Implementation of Community Legislation by the Member States«. Projektet er den danske del af et større projekt dækkende alle EF-lande og gennemføres under ledelse af The European Institute for Public Administration. Dets mål har været at kortlægge den danske (lovgivers og) centraladministrations adfærd i forbindelse med omsætningen til danske ret af 17 EF-direktiver. Metoden for projektet har været interviews med de personer, der har været involveret i den pågældende omsætningsproces. Rapporten, der er på 45 sider, er under udgivelse af EIPA. Udgivelsen kan forventes færdiggjort i løbet af foråret 1986. Beskrivelsen af adfærden dækker alle faser af arbejdet med de 17 direktiver, dvs. lige fra EF-Kommissionens fremsættelse af et forslag, dets behandling i centraladministrationen og frem til, at der foreligger en dansk retsakt, der gør direktivets regler til dansk ret. Forskningsprojektet har været af ét års varighed.

Hjalte Rasmussen har endvidere skrevet en lærebog, hvis titel er »Internationale Organisationer; EF, OECD, GATT m. fl.«. Bogens emnekreds er udvalgte internationale økonomiske organisationer. Den er udarbejdet for at danne underlag for undervisningen på HJ-

studiet (offentlig erhvervsret). Bogen, der er på 270 sider, udkommer oktober 1985 på GAD's forlag.

Hjalte Rasmussen har endvidere offentliggjort en artikel i *Europarecht* med titlen: »Über die Durchsetzung des Gemeinschaftsrechts in Dänemark«, se EUR (1985) s. 66-74, samt en artikel i *Common Market Law Review* (sammen med kontorchef Karsten Hagel-Sørensen) med titlen: »The Danish Administration and its Interaction with the Community Administration«, se CMLR (1985) s. 273-300. Endelig en artikel i *European Law Review* med titlen: »Member States of the European Communities, Denmark«, se ELR s. 59-68.

Til en konference arrangeret af TMC Asser Instituut, Haag, har Hjalte Rasmussen endvidere skrevet et paper med titlen: »Note on Judicial Doorkeeping Techniques«. Paperet offentliggøres sammen med konferencens øvrige papers i bogform i løbet af foråret 1986.

5. Faglig virksomhed iøvrigt

Jens Fejø deltog den 25.-27. oktober 1984 i seminar arrangeret af »Société belge de droit international« om »Les moyens de pression économiques et le droit international« i Bruxelles.

Ligeledes har Jens Fejø været medarrangør af og deltaget i kollokvium om »Law, Economics & the Firm« den 21.-22. maj 1985 i København, hvorunder han holdt foredrag om »Antitrust, Law and Economics«.

Han har fra den 24.-26. juni 1985 deltaget i og fremlagt papers ved konference om Law and Economics i Berlin.

Han deltog – sammen med lærere fra Institut for International Økonomi- og Virksomhedsledelse – fra den 16.-23. september 1984 i studenterrejse for cand.merc.studerende til Belgien og Holland.

Jens Fejø har i foråret 1985 for DIS Study, Copenhagen, tilrettelagt og afholdt kursus for engelsktalende studenter, fortrinsvis fra USA, om European Business Law.

Jens Fejø har været ekstern lektor ved Københavns Universitet i faget Indledning til forueretten indtil sommeren 1985.

Ole Lando har i efteråret 1984 holdt foredrag i »Danske exportlederes østhandelsklub« om østlandenes voldgiftsretter.

I januar 1985 deltog Ole Lando i Milano i UNIDROIT's (International Institute for the Unification of Private Law) møde om Progressive Codification of the Commercial Law on Europe.

I februar 1985 deltog Ole Lando i Bruxelles i Commission of European Contract Law's møde.

Endvidere deltog Ole Lando i maj 1985 ved Universitetet i Bergen i et olieretsseminar hvor han talte om »Off Shore Construction Contracts. Their System of Remedies for Non-performance in Relation to General Principles of the Law of International Contracts«.

Fra 15.7.-29.7.1985 har Ole Lando ved The Hague Academy of International Law afholdt Det almindelige Kursus i International Privatret samt afholdt seminarer og eksamen i faget.

Elisabeth Thuesen har deltaget i seminar om Den europæiske Union arrangeret af Dansk Selskab for Europaforskning på »Rolighed« i maj 1985.

G. Institut for Finansiering

1. Oprettelse og formål

Instituttet er oprettet i 1939 med benævnelsen Bankinstituttet. I forbindelse med en omlægning af bankstudiet til det nuværende HD-studium i Finansiering og Kreditvæsen ændredes navnet 1.9.1967 til Institut for Finansiering. Dets opgaver omfatter forskning inden for mikro- og makroøkonomiske finansieringsproblemer samt den faglige tilrettelæggelse af undervisningen i finansiering på HA-, cand.aud.-, cand.merc.- og HD-studierne.

Pr. 1. oktober 1985 sammenlægges Forsikringsinstituttet med Institut for Finansiering. De to institutter har forskningsområder, der på flere punkter grænser op til eller delvist overlapper hinanden.

2. Medarbejdere

Professorer: Dr.polit. Niels Chr. Nielsen; cand.oecon. Carl E. Sørensen.

Lektorer med forskningspligt: Cand.scient.oecon. Bjarne Astrup Jensen; cand.polit. Jens Lunde (fra 1.12.1984); cand.merc. Johannes Mouritsen; lic.polit. Michael Møller; cand.jur. Bjørn U. Roepstorff (fra 1.10.1984).

Adjunkter med forskningspligt: Cand.merc. Johan Ankerstjerne; cand.merc. Eric Bentzen; cand.polit. Leif Hasager (fra 1.9.1984); cand.merc. Liisa Salojärvi (fratrådt 30.11.1984).

Kandidatstipendiat: Cand.merc. Bjarne Brænder Florentsen.

Eksterne lektorer: Cand.jur. Troels Jungersen; Johnny K. Kragh, HD, HA; cand.polit. John Kristensen; cand.jur. Søren Larsen; cand.oecon. Kaj Brandt Petersen (fra 1.9.1984); cand.polit. Elsebeth Rygner; cand.polit. Peter Schütze; cand.merc. Kaj Svarrer; cand.polit. Hans Thygesen (fra 1.9.1984); civilingeniør Walther Thygesen; lic.techn. Tom Togsverd; cand.polit. Hans Wallind.

Undervisningsassistenter: Cand.jur. Jannie Andersen (fra 1.1.1985); cand.oecon. Johannes Andersen; cand.merc. Leif Andersen (fra 1.1.1985); cand.merc. Michael Holck Andersen; cand.polit. Peter Bjerregaard; cand.merc. Finn Frederiksen; Preben Galtt, MBA; cand.polit. Troels Chr. Gammelgaard; cand.merc. Søren Holm; cand.merc. Carl Vad Jensen; cand.oecon. Ove Sten Jensen; cand.polit. Steen Jørgensen; Knud Kongstad, HD; cand.polit. Steen Kragh (fra 1.9.1984); cand.act. Søren Kruse; cand.polit. Niels Lauritzen (fra 1.9.1984); cand.polit. Jørgen Pagh Madsen; lic.polit. Rolf Norstrand; advokat Allan Olsson; cand.polit. Flemming Nytoft Rasmussen; cand.polit. Ole Rud Reinbach; cand.merc. Liisa Salojärvi (fra 1.1.1985); cand.polit. Kristian Sørensen; cand.oecon. Erik Veedfald (fra 1.9.1984); cand.merc. Torben Vest (fra 1.9.1984); cand.polit. Klaus Willerslev-Olsen (fra 1.9.1984); cand.polit. Poul Wolffsen.

Sekretærer: Inge Andersen; Inge Fallon; Lis K. Frewald (fra 22.10.1984); Lisbeth Bjørn Pedersen; Hanne Toft.

Ansat i henhold til lov 488: Annette Torbensen (fra 1.11.1984-30.4.1985).

Projektmedarbejdere: Stud.merc. Erik Andersen; stud.polit. Stig Katzenelson.

3. Instituttets ledelse

Institutbestyrer og formand for institutrådet: Professor, dr.polit. Niels Chr. Nielsen.

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere blandt ovennævnte medarbejdere samt af ekstern lektor Elsebeth Rygner og ekstern lektor Kaj Svarrer samt de ovenfor nævnte sekretærer. Studenterrepræsentanter: Henrik Siemsen, John Nyberg og Peter Lindberg.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Johan Ankerstjerne arbejder med flere projekter omkring kapitalmarkedsforhold. Sammen med Michael Møller har han fået publiceret: »B-aktionærer bør være A-mennesker«, kronik i Børsen den 1.11.1984; »Om hurtige kvinder og langsomme heste«, Sparekassen, april 1985; »De alvidende børskommentatorer«, FINANS/INVEST, maj 1985; »Regeringssindgrebet, en blandet pakke«, FINANS/INVEST, maj 1985; samt »Privatisering af Storebæltsbroen er først og fremmest budgetkosmetik«, Sparekassen, juni 1985.

Erik Bentzen har skrevet et notat om kvalitetssikring af software på HHK, februar 1985. Han har fået publiceret artiklen »Inddeling af danske aktier i risikoklasser«, FINANS/INVEST, nr. 5/85.

Laif Hasager arbejder med et licentiatprojekt om nationaløkonomisk planlægning. Han har desuden færdiggjort et manuskript om den økonomiske udvikling i Tjekkoslovakiet.

Bjarne Astrup Jensen har fortsat arbejdet med et projekt om »anvendelser af lineær systemteori i økonomisk teori« og har udsendt kapitlerne 2 og 3 i instituttets working paper-serie (nr. 84-11). De efterfølgende 4 kapitler er under udarbejdelse. Han har endvidere arbejdet med forskellige emner indenfor moderne finansieringsteori, herunder med fastsættelse af optionspræmier for fastforrentede fordringer. Bjarne Astrup Jensen har i beretningsåret fået publiceret: »Put Your Money where Your Mouth is« (sammen med Michael Møller), FINANS/INVEST nr. 2, 1985; »Penge, spekulation og beskæftigelse« – en kommentar, Nationaløkonomisk Tidsskrift, nr. 2, 1985, pp. 115-127; »Jordbrugslån og lovsjusk – de nødvendige ændringer af en lov, som ikke kan overholdes«, FINANS/INVEST, nr. 6, 1985, med efterfølgende meningsudveksling med dr.polit. Erling Olsen, MF (S).

Jens Lunde har i perioden arbejdet med boligfinansiering og boligøkonomi samt landbrugsfinansiering. Han har fået publiceret: »Ejeboligerne og en indkomstskattereform«, artikel i Weekend Avisen, 25. januar 1985; »Boligfinansiering og ældreboligmarkedet«, artikel i Otium, nr. 1, februar 1985; »Bag om den foreslåede finansieringsreform for landbruget (1)« og »Bag om den foreslåede finansieringsreform for landbruget (2)« samt »Finansieringsreform for landbruget (3) – den vedtagne ordning«, artikelserie i FINANS/INVEST, nr. 4/85, 5/85 og 6/85; »»Nye« private andelsboliger bliver »skattelettede« ejerboliger«, artikler i ABFnyt nr. 3/1985 og nr. 4/1985.

Johannes Mouritsen og Bjarne Brænder Florentsen har afsluttet et projekt om pensionsopsparing og offentlige overførsler. Resultater er publiceret i »Svært for en pensionist at vælge opsparingsform«, Sparekassen, april 1985, og i »Mange pensionister kan få gratis boligforbedring«, Sparekassen, maj 1985. Johannes Mouritsen og Bjarne Brænder Florentzen arbejder på et projekt om lineær programmering og dens anvendelse i dansk erhvervsliv samt et projekt om prisdannelsen på præmieobligationer. Sammen med Michael

Møller arbejder Johannes Mouritsen på et projekt om konvertering af obligationslån. Bjarne Brænder Florentsen arbejder videre med et projekt om aspekter ved det danske pensionssystem.

Michael Møller arbejder med forskellige projekter om bl.a. konverterbare obligationer og implicitte forward-renter, dels alene, dels i samarbejde med andre. Michael Møller har i perioden publiceret: »Income and Price Elasticities of Housing – a Critical Examination« i »Housing Policy in Urban Areas«, Swedish Council for Building Research, D15-1985; »Pensionsopparere bliver ikke så rige, som de tror«, Weekend Avisen, 22. februar 1985. Med Johan Ankerstjerne har han fået publiceret: »Regeringsindgrebet – en blandet pakke«, FINANS/INVEST 85-4; »De alvidende børskommentatorer«, FINANS/INVEST 85-4; »Privatisering af Storebæltsbroen er først og fremmest budgetkosmetik«, Sparekassen, nr. 6, 1985; »Om hurtige kvinder og langsomme heste«, Sparekassen, nr. 4, 1985; »B-aktionærer bør være A-mennesker«, kronik i Børsen den 1.11.1984. Med Liisa Salojärvi har han fået publiceret; »En investor skal vælge modspillere med omhu«, Sparekassen, september 1984; »Optimal skattearbitrage«, FINANS/INVEST, nr. 9-10, 1984; »Sammenhæng mellem skatteforhold og optimal låntagnings- og investeringspolitik for en investor«, FINANS/INVEST nr. 9-10, 1984. Med Bjarne Astrup Jensen har han fået publiceret: »Put Your Money where Your Mouth is«, FINANS/INVEST, nr. 2, 1985.

Niels Chr. Nielsen har i perioden publiceret: »Ændrede manøvrer muligheder for økonomisk politik«, Nationaløkonomisk Tidsskrift, nr. 3, 1984; »Skattesatser og skattereform«, Berlingske Tidende, 7.9.1984; »Nødvendigt med tilpasningen i landbrugets finansieringsmuligheder«, Sparekassen, november 1984.

Bjørn U. Roepstorff har afsluttet en undersøgelse af de forsikringsjuridiske aspekter af risikoforøgelse i de skandinaviske lande til brug for AIDA's (Association Internationale de Droit Assurances) VII. verdenskongres i Budapest 1986. Undersøgelsen foreligger i rapportform under titlen »Risk Aggravation and Other Modifications of the Risk Situation Scandinavia«. Han arbejder med udformning af nyt undervisningsmateriale i forsikring på HA- og HD-studierne, herunder en ny bog som introduktion til risiko og forsikring. Bjørn U. Roepstorff har endvidere udformet en artikelsamling til brug for et valgmodul i Risk Management på HD 2.-del studiet. Endelig har han deltaget i arbejdet med at få indpasset Risk Management i Erhvervsjurauddannelsen.

Carl E. Sørensen har i perioden arbejdet med undersøgelsen vedrørende nøgletal og finansiel struktur af et udvalg af selskaber, som omfatter kriseramete virksomheder. Arbejdet færdiggøres i efteråret 1985.

I instituttets serie af »Working Papers« er i perioden udkommet:

- WP 84-8 Niels Chr. Nielsen: »Økonomisk-politiske problemstillinger«.
- WP 84-9 Liisa Salojärvi og Michael Møller: »Optimal skattearbitrage«.
- WP 84-10 Bjarne Astrup Jensen og Michael Møller: »Put Your Money where Your Mouth is«.
- WP 84-11 Bjarne Astrup Jensen: »Nogle anvendelser af lineær systemteori i økonomisk teori: Kapitel 2 og 3«.
- WP 85-1 Bjarne Florentsen og Johannes Mouritsen: »Pensionsopsparring, skat og offentlige overførsler«.
- WP 85-2 Eric Bentzen: »Procedurer til beregning af rentes rente«.

- WP 85-3 Johannes Mouritsen og Michael Møller: »Konvertible obligationer«.
- WP 85-4 Eric Bentzen: »A Comparison of three Techniques to Identify ARMA-Models«.
- WP 85-5 Leif Hasager og Michael Møller: »Rentestruktur og implicitte forward-renter«.

5. Faglig virksomhed i øvrigt

I beretningsperioden har et revisionsudvalg vedrørende undervisningen m.v. på HD 2. del i Finansiering arbejdet med den endelige tilrettelæggelse af de nye valgmoduler, herunder fremskaffelse og gennemgang af case materiale m.v. Modulundervisningen starter pr. 1.9.1985.

Johan Ankerstjerne er medlem af HA-studienævnet og HD 2. del studienævnet, Finansiering og Kreditvæsen.

Eric Bentzen modtog den 3.10.1984 i Bella Center en nyindstiftet pris fra brancheforeningen Kontor og Data. Prisen blev overrakt af statsminister Poul Schlüter. Eric Bentzen holdt et foredrag om interaktive EDB-programmer på mikrodata udstillingen i Bella Center, marts 1985. Han har deltaget i en kongres afholdt af French Finance Association, Fontainebleau, Frankrig, juni 1985, og i en konference om tidsserieanalyse, afholdt af RECKU, København, juli 1985. Eric Bentzen er medlem af studienævnet for erhvervsøkonomi-datalogi, medlem af Det økonomiske Fakultets EDB-udvalg, samt medlem af en arbejdsgruppe nedsat af strukturudvalget til udformning af den overordnede struktur på edb-området på HHK. Eric Bentzen har været medlem af valgudvalget.

Leif Hasager har i foråret 1985 været på en uges studieophold i Warszawa og Krakow.

Bjarne Astrup Jensen er pr. 1.4.1985 beskikket som censor ved matematik-økonomi-studiet ved Århus Universitet. Han har været gæstelærer ved Institut for Operationsanalyse, Århus Universitet, i marts måned. Bjarne Astrup Jensen er medlem af Det erhvervsøkonomiske Fakultetsstudienævn.

Jens Lunde holdt foredraget »Boligfinansiering og ældreboligmarkedet« på EGV's og KD's konference den 24.1.1985 og foredraget »Skattereform – et dolkestød mod ejerboligmarkedet?« på Dansk Ejendomshandlerforenings og KD's konference den 7.5.1985.

Johannes Mouritsen er fagkoordinator for cand.merc.-studiet. Han har været formand for et bedømmelsesudvalg vedrørende en adjunkt/lektorstilling ved Institut for Finansiering. Endvidere har han været medlem af et bedømmelsesudvalg vedrørende en lektorstilling ved Handelshøjskolen i Århus. Johannes Mouritsen har i april 1985 holdt et foredrag om internationale børsreformer i Nationalbanken.

Michael Møller er formand for HD-studienævnet, 2. del Finansiering. Han har deltaget i følgende bedømmelsesudvalg: Lektorat på Handelshøjskolen i København, lektorat på Handelshøjskolen i Århus. Sammen med professor Niels Chr. Nielsen er han fast kronikør i Civiløkonomen.

Niels Chr. Nielsen har været medlem af et bedømmelsesudvalg vedrørende professorat i nationaløkonomi ved Uppsala Universitet, Sverige. Han har været medlem af det af skatteministeren nedsatte skattelovråd. Niels Chr. Nielsen har holdt foredrag om »Economics of Law« på en konference om »Jura og Økonomi«, København, maj 1985, og foredrag om »Ændrede manøvrer muligheder for økonomisk politik« på Det Nordisk Nationaløkonomi-

ske Møde i København, august 1984. I marts-april 1985 opholdt Niels Chr. Nielsen sig ved Institute for Energy Studies, Oxford University, England. Niels Chr. Nielsen har deltaget i Nordisk Økonomisk Forskningsråds økonomisk-politiske seminar om langsigtede virkninger af statslige budgetunderskud i Borgarnes, Island, 18.-20.6.1985.

Carl E. Sørensen har været formand for revisionsudvalget vedrørende undervisningen m.v. på HD 2. del i Finansiering.

Inge Andersen er medlem af Teknologigruppen.

6. Gæsteforelæsnings m.v.

Den Danske Bankforening inviterede i foråret 1985 instituttets lærere og cand.merc.-studerende til et heldagsseminar om aktuelle problemer i pengeinstitutsektoren.

H. Institut for Informatik og Økonomistyring

1. Oprettelse og formål

Instituttet blev oprettet i januar 1985 som en tværfaglig integration af medarbejdere fra højskolens regnskabsinstitut og informationsforskningscenter. Instituttet omfattede ved starten 8 medarbejdere fra Institut for Regnskabsvæsen (Økonomistyringsgruppen) og 2 medarbejdere fra Informationsforskningsafdelingen. Institutoprettelsen er led i højskolens ønske om at styrke forskningen omkring anvendelsen af den nye informationsteknologi i virksomhederne.

Instituttet har som mål at bidrage til konstruktiv kritik og fornyelse af forskningen inden for informationsanvendelse, (herunder regnskabsinformation), styringsprocesser og systemudvikling inden for et relativt bredt tværfagligt og metodemæssigt forskningsfelt. Som specielle særpræg ved denne forskning kan nævnes:

- fagkritisk forskning af informationsteoriens og regnskabsvæsenets grundvidenskabelige angrebsvinkler, paradigmer og virkelighedsantagelser
- empirisk baseret forskning af styringsprocesser, leder- og styringsroller og informations- og teknologianvendelse m.v., f.eks. set i magt- og kulturteoretiske perspektiver
- model- og metodeudvikling på områder, hvor der i samfundet og erhvervslivet oplever at være et stort behov for udvikling og støtte, f.eks. inden for offentlig styring, styring af mindre virksomheder, styring af store komplekse virksomhedssammenslutninger, styring af virksomheder i krise, styring af udviklings- og servicefunktioner, udvikling af modeller og metoder til analyse af komplekse systemer, vurdering af virksomheders totale edb-behov, simulering af konsekvenser af nye skatteregler etc.

Forskningsområderne har tværfaglige relationer til områder som f.eks. ledelseslære, organisationsteori, arbejds sociologi, regnskabsvæsen, datalogi, skatteret.

Det er karakteristisk for instituttets forskning, at den i vid udstrækning er empirisk funderet ud fra en erkendelse af, at de normative modeller for styring, databehandling og systemudvikling må tilpasses de arbejdsbetingelser, som gør sig gældende i virksomhedspraksis. Instituttets tværfaglige forskningsområde har en naturlig overlapning til en række andre forskningsinstitutter ved højskolen. Sammenlignet med Institut for Regnskabsvæsen og Økonomistyring er instituttets forskning i højere grad baseret på organisations- og ledelsesteori end på driftsøkonomi og finansieringsteori.

Sammenlignet med Institut for Anvendt Datalogi og Systemvidenskab er instituttets forskning i højere grad orienteret mod menneskers system- og informationsanvendelse end mod systemernes datalogiske og edb-tekniske udformning.

2. Medarbejdere

Lektorer med forskningspligt: Lic.merc. Niels Bjørn-Andersen; civilingeniør Paul Lindgreen; cand.merc. Preben Melander; akademiingeniør Jørgen Meyer; cand.merc. Ulrik Gorm Møller (fra 1.12.1984); lic.merc. Peter Neergaard; akademiingeniør Jens Schou-Christensen; lic.merc. Jens Aaris Thisted.

Adjunkter med forskningspligt: Cand.merc. Jan Mouritsen.

Lektorvikar med forskningspligt: Lic.merc. Bøje Larsen (fra 1.12.1984 til 31.5.1985).

Kandidatstipendiater: Cand.merc. John Christiansen; cand.merc. Hanne Foss Hansen (sidstnævnte stipendium er tværinstituttligt med Institut for Organisation og Arbejdssociologi og Institut for Erhvervsøkonomi).

Eksterne lektorer: Inge Borch, HD (fra 1.4.1985); cand.merc. Per Christensen; cand.merc. Vibeke Høeg (fra 1.2.1985); statsaut. revisor Karen Højgård (til 1.5.1985); Finn Larsen, HD; cand.merc. Anders Lindvik; Torben Milvang, HD (til 1.6.1985); Mogens Ove Nielsen, HD; akademiingeniør Jens Øjvind Nielsen (fra 1.2.1985); lic.tech. Finn Hindkjær Pedersen; statsaut. revisor Svend Vedde.

Gæsteprofessorer og andre gæster ved instituttet: Liam Bannon, Institute of Cognitive Science, University of California, San Diego; Ann Loft, Phd. studerende ved London Business School; Marilyn Mehlman, konsulent, Projektstyring AB, Stockholm. (se pkt. 6).

Undervisningsassistenter: Anne Hedvig Bertore; Flemming Christensen; Finn Valentin Frederiksen; Stig Frohn; Ole Schouby Hansen; Flemming M. Jacobsen; Ove Havskov Jacobsen; Hans Johansen; Frank Lassen Jordan; Henrik Hviid Klæbel; Niels Chr. Linsaa; Anders Holten Lützhøft; Steen Neerstrand; Carsten Petersen; Bjørn Ragle; Margart Riis; Finn Sten-Andersen; Søren Henrik Stenholdt; Jørgen Vojdemann; Poul Wolffsen.

Sekretærer: Birte Beckmann; Vibeke Brøndum; Hanne G. Damgaard (orlov fra 1.8.1984); Lise Hansen (fra 1.3.1985); Jane Utthenthal Meyer (fra 1.8.1985); Karen Jack Petersen.

EFG-praktikant: Jeanett Dupont (fra 1.9.1984). Jane Utthenthal Meyer (til 31.7.1985).

Projektmedarbejder: Cand.merc. Dian Kjærgaard.

3. Instituttets ledelse

Institutbestyrer: Peter Neergaard (til 13.1.1985); Ulrik Gorm Møller (fra 14.1.1985).

Formand for institutrådet: Peter Neergaard (til 13.1.1985); Ulrik Gorm Møller (fra 14.1.1985).

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere og sekretærer.

Studerende: Leif Thøisen (DSR). Moderate studenter var inviteret til at sende repræsentant, men har ikke været repræsenteret i perioden.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Niels Bjørn-Andersen har afsluttet et stort internationalt komparativt studie af edb-systemers konsekvenser for mellemlederes jobsituation, indflydelsesfordeling og organisationsstruktur. Projektet har været støttet af SSF og publiceres i efteråret 1986 sammen med professor Ken Eason, Loughborough og professor Daniel Robey, Florida.

Niels Bjørn-Andersen har endvidere afsluttet et mindre projekt omkring »Technical tools for new services«, finansieret af EF's FAST program. Formålet var at vurdere fremtidige nye servicetiltag inden for områderne »home-shopping« og »home-banking«. Projektet er blevet gennemført sammen med Leo Mathiassen og Sven Nielsen, RUC.

Niels Bjørn-Andersen har også afsluttet projektet »Technological Development and Public Service, Impact on the General Public and Employees«. Der er tale om et internationalt komparativt forskningsprojekt finansieret af EF's »Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions« i Dublin. Projektet blev gennemført med Yvonne Kaysen og Torbjørn Nielsen, tidligere IFA.

Niels Bjørn-Andersen har desuden i beretningsperioden gennemført et komparativt studie af systemplanlæggers holdninger og værdier sammen med Michael Houghton-Larsen og professor Kuldeep Kumar, University of Waterloo, Canada. Projektet er for så vidt angår rejseudgifter delvist finansieret af NATO Science Foundation. Projektet demonstrerer klare forskelle i prioriteringen af tekniske, økonomiske og sociale værdier mellem de to lande.

Endelig har Niels Bjørn-Andersen i samarbejde med Dian Kjærgaard forberedt et større forskningsprojekt »En skandinavisk model for fremtidens kontor«. I en erkendelse af de meget store forskelle mellem samfunds- og organisationsforhold i USA og Skandinavien, bl.a. demonstreret i ovenstående projekt, og under indtryk af at vi i stigende grad anvender standardssystemer, der er udfærdiget i USA og tilpasset deres forhold, bliver det stadig mere påtrængende at søge etableret et egentligt alternativ til de færdige systemer, som importeres. Formålet med dette projekt er at etablere konkrete løsningsmodeller i form af hardware, software og »org.-ware«, der bedre end færdigpakkede udenlandske modeller er i overensstemmelse med de grundlæggende værdier og holdninger i vort samfund. Projektet udføres i samarbejde med to brugerinstitutioner og en hard/software leverandør. Projektet er i øvrigt skandinavisk i den forstand, at det er samarbejdsprojekt med Tampere Universitets Datalogiske Institut og det svenske Arbejdslivscentrum.

Publikationer:

- »Culture and Office Automation«, i Information Ressource Management, nr. 4, marts 1984, side 46-47.
- »Offentlige EDB-systemers konsekvenser for medarbejdere og borgere« med Yvonne Kaysen, Torbjørn Nielsen og Thomas Skousen. European Foundation, Dublin, 1984, 81 sider.
- »Expected Effects of Office Automation«, i proceedings fra International Conference on Trends in Office Automation in Local Authorities. Kommunedata, København, september 1984, side 146-157.
- »Training for Subjection or Participation«, i Proceedings fra First IFIP World conference on Man-Computer Interaction. London, 1984, side 349-356.
- »Dit arbejde ved terminalen«, med Bent Arnberg. Samfundslitteratur, 1984.
- »Are Human Factors Human«. Invited Keynote Address på samme konference. Senere

- publiceret i »Man-Machine – Integration« State of the Art Report. Pergamon/Infotec, London, 1985 side 12-18.
- »Choices en-route to the Information Society«, med Dian Kjærgaard. I Robert Kraut (red.): Technology and the Transformation of White Collar Work, Erlbaum, New York, (under udgivelse).
 - »Managing Computer Impact. An International Study of Management and Organisations«, med Ken Eason og Dan Robey. Ablex, New Jersey (under udgivelse), 1985.
 - »A Critical View on the Position of Information processing«, indlæg på konferencen til højtideligholdelse af IFIP's 25 års jubilæum, München, marts 1985, i Heinz Zemanek (ed.) titel ukendt. North-Holland, 1985.
 - »Home shopping/Home-banking. Technical Trends, Applications and Social Barriers«, med Leo Mathiasen og Sven Nielsen, IIØ og Technical Change Centre, London, 1985.
 - »A Cross-cultural Study of Designer Values Relevant to Information Systems Development«, med Kuldeep Kumar, fremsendt august 1985 med henblik på publicering i Communications of ACM.
 - »Conference Review: IS Research – A Doubtful Science«, Sammenfatning af konferencen, Manchester, september, 1984. I Enid Mumford et al. (ed.): Research Methods in Information Systems, North-Holland, 1985, side 260-265.

John Christiansen har i beretningsperioden indleveret en Tietgenprisbesvarelse og arbejdet videre med det forskningsprojekt, der er afrapporteret i Tietgenbesvarelsen.

Forskningsprojektets overordnede mål er at prøve at forklare og forstå implementeringen og udviklingen af et formelt styringssystem (et projektstyringssystem) i en organisation for bl.a. at kunne finde nogle af de faktorer, som spiller ind ved igangsættelsen af projektet, og de faktorer som påvirker implementeringen af systemet. Det er sket ved at følge denne organisation over en længere periode (5 år) og undervejs indsamle data om processen i organisationen og dens forskellige grupper og aktører.

Projektet har indebåret en sidste dataindsamlingsperiode i foråret 1985, og det forventes, at der kan ske en endelig afrapportering i efteråret 1985.

Publikationer

- »Projektstyringssystemer – magt og organisationskultur. Et forsøg på forklaring af projektstyringssystemets roller i en organisation«. Indleveret som besvarelse på den udskrevne Tietgenprisopgave 1983: En studie af anvendelse af formaliserede styringssystemer til projekt- og ressourcestyling i større virksomheder med store krav til teknologisk og uddannelsesmæssig udvikling, belyst ved empiriske eksempler.
- »Project management systems – power and organisational culture«. Paper præsenteret i Bruxelles ved workshop, december 1984.
- »Den trojanske hest, gidsel eller ...?« En studie af en ekstern interessents deltagelse i edb-systemudviklingsprocessen. Forskningsnote 84-Ø1. Artiklen er en del af afrapporteringen til SSF fra projektet: Udvikling og anvendelse af budget- og regnskabssystemer, som er gennemført af en gruppe ved IIØ bestående af: J. Mouritsen, P. Melander, P. Neergaard og J. Christiansen.

Hanne Foss Hansen har fortsat studierne af forskningens organisering og styring. Hun har gennemført en empirisk, komparativ undersøgelse af fem forskningsenheder med henblik på at klarlægge hvilke påvirkningsmekanismer og styreformer, der har betydning for

forskernes valg af forskningsopgaver og forskningens udvikling. Der er udarbejdet forskningsrapporter vedrørende de enkelte forskningsenheder, se publikationsoversigten, og der arbejdes videre med en sammenligning på tværs af institutterne.

Der arbejdes med et bredt styringsbegreb baseret på fem styreformer: Bureaucrati, marked, demokrati, kultur og normer samt vidensdannelse og dialog.

Hanne Foss Hansen og Jan Mouritsen har arbejdet med problemstillingen: organisationskultur og økonomistyring i mindre virksomheder. Med baggrund i et mindre antal virksomhedsbesøg samt interviews med ledere af mindre virksomheder er årsagen til de mindre virksomheders sparsomme anvendelse af økonomiinformation beskrevet i to artikler (jfr. publikationsoversigter).

Publikationer:

- »Forskningen på Engelsk Institut. En institutbeskrivelse fra FORSTYR-projektet«. Forskningsrapport maj 1985.
- »Forskningen på Institut for Fonetik. En institutbeskrivelse fra FORSTYR-projektet«. Forskningsrapport maj 1985.
- »Forskningen på Institut for Litteraturvidenskab. En institutbeskrivelse fra FORSTYR-projektet«. Forskningsrapport maj 1985.
- »Forskningen på Institut for Anvendt og Matematisk Lingvistik. En institutbeskrivelse fra FORSTYR-projektet«. Forskningsrapport maj 1985.
- »Forskningspolitik: Sektorforskningen under lup«. Boganmeldelse i DJØF-bladet, 17, 31. august 1984.
- »Amerikansk Forskningspolitik: Ny bog om forskningen og samfundet«. Boganmeldelse i Forskningen og Samfundet, november 1984.
- »Undervisningens betydning for forskningen – illustreret ved forskeres selvoplevelse«, artikel udarbejdet i samarbejde med Hanne Marie Jensen, publiceret i Egil Fivelsdal (red.): Nærbilleder af forskning. Organisationssociologiske studier. Nyt fra Samfundsvidenskaberne, København 1985.
- »Undervisning og forskning – et spændende samspil«, artikel udarbejdet sammen med Hanne Marie Jensen publiceret i Uddannelse, 1, 1985.
- »Økonomistyring i den mindre virksomhed – brydning mellem økonomisk og produktionsorienteret kultur«, artikel udarbejdet sammen med Jan Mouritsen, publiceret i Mette Mønsted (red.): Små virksomheder støtter samfundet – støtter vi dem? Civiløkonomernes Forlag, København 1985.
- Mindre virksomheder: Virksomhedskultur og økonomisk rådgivning«, artikel udarbejdet sammen med Jan Mouritsen, publiceret i Revisorbladet, nr. 3, april 1985.

Bøje Larsen har arbejdet med problemstillingen omkring lederuddannelse ved brug af PC'ere.

Publikationer:

- »Deres resultater er under gennemsnittet. De kunne nok have brug for at overveje ...«. Artikel i Weekend Avisen 22.-28.3.1985.
- »Styring af arbejdsmiljøet«. Artikel i Weekend Avisen 24.-20.5.1985.
- »Forskningsevaluering – problemer og muligheder«. I Egil Fivelsdal (red.): Nærbilleder af forskning. Nyt fra samfundsvidenskaberne. København 1985.

Paul Lindgreen har fortsat grundforskningen vedrørende en generel model for funktionelle systemer. Formålet er dels at afklare og beskrive det begrebsapparat, der ligger bag systemaktiviteter generelt (systemanalyse, systembeskrivelse og systemdesign) og dels at skabe grundlaget for at kunne karakterisere og vurdere de efterhånden mange praktiske systemeringsmetoder, der anvendes i praksis. Arbejdet er nu så langt fremme, at der foreligger en samlet beskrivelse af modellen i form af to kapitler til en lærebog i systemanalyse og systembeskrivelser. Modellen har desuden været præsenteret på kollokvier samt på »Fourth Scandinavian Research Seminar on Information Modelling and Database Management« Tampere, Finland, juni 1985.

Paul Lindgreen har videreudviklet forskellige elementer af formelle systembeskrivelsesprog – såvel grafiske som leksikale. I samlet form vil de indgå som praktisk anvendelige systemeringsarkbøger i ovennævnte lærebog.

Publikationer:

- »Information and other nebulous words from the conceptual swamp«. Indlæg på Fourth Scandinavian Research Seminar on Information Modelling and Database Management. Publiceres i Acta Universitatis Tamperensis, Serie B (Vol ?) 1985.
- »Informatik og alle de andre fine ord«. Publiceret i »IFA nyt«, Handelshøjskolen i Kbh. 1984 og i »Bulletin«, Edb-rådet, Kbh. 1984.

Preben Melander har arbejdet på udviklingen af en fælles referenceramme for det adfærdsorienterede regnskabsvæsen. Referencerammen indeholder såvel en metodemæssig som en organisationsteoretisk dimension. Referencerammen skal kunne danne basis for såvel afgrænsning af forskningsprojekter som tilrettelæggelse af udviklings- og anvendelsesprocesser i praksis.

Preben Melander har desuden gennemført en række empiriske undersøgelser af forskellige organisationers forudsætninger for at etablere økonomistyring og informationsanvendelse. Nogle af disse undersøgelser er gennemført i samarbejde med lektor Peter Neergaard.

Der er tale om empiriske undersøgelser i både offentlige og private virksomheder, der tilsigter at studere de strukturelle og adfærdsmæssige faktorer, der henholdsvis fremmer og hæmmer styringsprocesser og informationsanvendelse. De strukturelle og adfærdsmæssige faktorer anskues bredt ud fra flere teoretiske synsvinkler: magtstruktur, kulturelle bindinger, rollemønstre, sproglige barrierer etc.

Det er tanken med projektet at yde bidrag til en forståelse af organisationers og individers styringsadfærd og styringssystemers manglende effekt. Endvidere skal projektet medvirke til udviklingen af nye angrebsvinkler og metoder for implementeringen af styringsprocesser og styringssystemer.

For at skabe nye perspektiver har der været eksperimenteret med forskellige forsknings- og erkendelsesmetoder. Nogle projekter har været anlagt som brede feltstudier og forløbsundersøgelser. Andre projekter har været organiseret som aktionsforskningsprojekter, hvor forskellige løsningsmodeller har været afprøvet.

Forskningsresultaterne vil blive samlet og publiceret successivt i form af artikler og bøger.

Publikationer:

- »Økonomifunktionens opgaver set i ny belysning«. Artikel i Børsens abonnementsystem »Virksomhedens Økonomistyring«, februar 1984.

- »Fleksible økonomisystemer på edb«. Artikel i Børsens abonnementsystem »Virksomhedens Økonomistyring«, august 1984.
 - »Økonomistyring og informatik – nogle centrale problemer og udviklingsperspektiver«. Artikel i Tidsskriftet Økonomistyring og informatik, nr. 1, september 1985.
 - »Økonomistyring og budgettering som ledelsesform«. 2. udgave til brug for HA og HD-1. delsstudierne.
 - Modeller til kapacitets- og likviditetsstyring«. Børsens forlag 1985. Til brug for HD-2. del regnskabsvæsen.
 - »Hoved- og detailanalyser«. Samfundslitteratur 1984.
- En række upublicerede forskningsundersøgelser gennemført i forskellige virksomheder og institutioner.

Preben Melander har i foråret 1985 forberedt udsendelsen af et nyt tidsskrift for Civiløkonomernes Forlag, kaldet »Økonomistyring og Informatik«. Tidsskriftet skal formidle forskningsresultater og praktiske erfaringer mellem forskere og erhvervsliv. Det første nummer af tidsskriftet vil udkomme primo september 1985.

Jørgen Meyer har sammen med Preben Melander gennemført en revision af »Byg kalkuler og budgetter med modelsprog«, Samfundslitteratur 1985.

Jørgen Meyer har påbegyndt udviklingen af et lærebogssystem til støtte for den grundlæggende undervisning i beslutningsstøtteværktøjer.

Jan Mouritsen har startet et forskningsprojekt om økonomistyringens rolle i organisationer, hvor der findes en »stærk organisationskultur«. Hovedspørgsmålet er: »Hvorledes påvirker formelle styringssystemer organisatorisk problemløsning givet at der forefindes stærke »bløde« styringsmekanismer via kultur?«

Jan Mouritsen har videreført et studium af engelsk kulmineindustri sammen med en række engelske forskere. Projektet vedrører økonomisystemers rolle i store offentlige virksomheder.

Jan Mouritsen har arbejdet på nogle af regnskabsvæsenets metodologiske problemer indenfor emnet: »Meta-teori indenfor det eksterne regnskabsvæsen«.

Publikationer:

- »Human Ressource Accounting – tanker om de humane ressourcers værdi«, Civiløkonomen (9/1984) p. 13-16.
- »Det eksterne regnskabsvæsen i metateoretisk perspektiv«. Arbejdsnote 85-2.
- sammen med Hanne Foss Hansen: »Mindre virksomheder: Virksomhedskultur og økonomisk rådgivning«, Revisorbladet (no. 3, 1985) p. 26-27.
- sammen med Hanne Foss Hansen: »Økonomistyring i den mindre virksomhed – brydning mellem økonomisk og produktionsorienteret kultur«, små virksomheder støtter samfundet – støtter vi dem? M. Mønsted (red.), 1985, p. 71-91, Civiløkonomernes Forlag.

Ulrik Gorm Møller har i perioden fortsat arbejdet med udviklingen af EDB-simuleringsmodeller til brug for konsekvensvurdering af forskellige skatteregler samt fastsættelse af strategi for anvendelse af disse skatteregler. Inden for afskrivnings-/etableringskonto- og investeringsfondsområdet er der udviklet ca. 75 simuleringsmodeller. Af nye områder der

påtaenkes analyseret ved hjælp af simuleringermodeller kan nævnes generationsskifteproblematikken.

Ulrik Gorm Møller har i perioden arbejdet med ajourføring og udbygning af 2. udgaven af: »Skattemæssige afskrivninger og særlig indkomst m.v. Tekstdel«, (sammen med statsautoriseret revisor, ekstern lektor Svend Vedde). 3. udgaven udkommer ca. 1. oktober 1985. På grund af de mange lov- og praksisændringer, der erfaringsmæssigt er inden for bogens område, er det besluttet, at den skal udgives i en ajourført og revideret udgave hvert år.

Publikationer:

- sammen med Svend Vedde: »Skattemæssige afskrivninger og særlig indkomst m.v. Tekstdel«. 2. udgave. Samfundslitteratur. 1984.

Peter Neergaard har i samarbejde med Preben Melander studeret de styrings-, ledelses- og organisationsmæssige forhold i en servicevirksomhed, der udbyder sine ydelser uden for Danmark. Der er i projektet gennemført interviews med et bredt udsnit af ledere i organisationen. Resultatet er præsenteret i 2 datarapporter. På grundlag heraf er der udarbejdet problembeskrivelser vedrørende 2 af organisationens divisioner.

Peter Neergaard har siden 1978 deltaget i et større forskningsprojekt omkring udvikling og anvendelse af budget- og regnskabssystemer. I projektet har deltaget en række projektmedarbejdere. Disse har været finansieret gennem en bevilling fra SFF.

Statusresultaterne af projektet er dokumenteret i en række artikler og datarapporter. Den endelige rapportering til SSF er foretaget i oktober 1984. Undersøgelsens resultater påregnes også i de næste år at blive formidlet gennem artikler.

Peter Neergaard har i samarbejde med Dian Kjærgaard arbejdet med projektet »Styring i små virksomheder«.

Første del af projektet - en større empirisk analyse - er dokumenteret i artiklen »Anvendelse af regnskaber i små virksomheder«. Projektets mål er at bidrage til udformningen af nye regnskabsopstillinger, der kan forøge den mindre håndværksmesters udbytte af sine regnskaber i sin økonomiske styring. Forskellig udformning af årsregnskaberne tilpasset de enkelte mestres særlige karakteristika er aftestet i ny kvalitativ, empirisk undersøgelse. Den er foreløbig af rapporteret i Dian Kjærgaard's »Informative regnskaber for mindre malermesterforretninger«.

En debatbog om styring i små virksomheder er under planlægning.

Peter Neergaard har gennemført en empirisk analyse af de på det private arbejdsmarked indgåede teknologiaftaler. Hoved- og brancheorganisationer er kontaktet og spørgeskema udsendt til godt 600 virksomheder. Dataindsamlingen og behandlingen er netop afsluttet. Den store datamængde er edb-behandlet. Den detaljerede analyse forestår.

Publikationer:

- »Anvendelse af regnskaber i små virksomheder«. Revisorbladet, april 1985.
- »Revisorer må indstille sig på at skulle spille en ny rolle«. Børsen, 4. januar 1985.
- sammen med John Christiansen, Preben Melander, Jan Mouritsen og Steen Rem: »Udvikling og anvendelse af budget og regnskabssystem«. Rapport om et forskningsprojekt til SSF. Oktober 1984.

Jens Schou-Christensen er redaktør af Børsens abonnementsystem: »EDB i virksomheden«. Abonnementsystemet er samtidig grundlag for et lærebogssystem, der helt eller delvis bruges på cand.merc.aud.-studiet, HD-studiet i regnskabsvæsen samt merkonomstudiet.

Jens Schou-Christensen har selvstændigt eller i fællesskab med specialister udarbejdet afsnit om følgende emner: 1. Kapacitetsvurdering, 2. edb og jura, specielt registerlovgivning, 3. Datalagring, 4. Tilbudsvurdering, 5. Anskaffelse af edb-løsninger. »Børsens edb-ordbog« (300 sider).

Jens Aaris Thisted har startet et projekt op omkring de internationale perspektiver i regnskabsvæsen.

5. Faglig virksomhed i øvrigt

Niels Bjørn-Andersen

- har deltaget i den første verdenskongres »Human - Computer Interaction 84« i London som inviteret key-note speaker. Niels Bjørn-Andersen holdt her endvidere et foredrag, der er publiceret i proceedings.
- var inviteret discussant på et af de seks faglige foredrag i anledning af IFIP's 25 års fødselsdag.
- har fungeret som kursusleder for »Institute of Public Administration« i Maastricht på deres første kursus omkring kontorsystemer og informationsteknologi for EF-kommissionens ledende embedsmænd.
- har deltaget i konferencen »IS-research - A doubtful Science« i Manchester, og holdt det afsluttende foredrag med en opsummering af konferencens resultater.
- har deltaget i konferencen Human - Computer Interaction i San Francisco i april 1985 samt afholdt foredrag ved University of California in Los Angeles med titlen »Scandinavian Model for the Office of the Future«.
- har været sagkyndig ved besættelsen af et professorat ved University of California, Irvine og et professorat ved University of Loughborough, England.
- har været medlem af bedømmelsesudvalg ved IIO ved besættelse af eksternt lektorat i fagpolitiske strategier (formand).
- har været medlem af det under HHK nedsatte udvalg til udformning af integrationsstudiet erhvervsøkonomi-datalogi, et arbejde han har fortsat som medlem af studienævnet for dette studium.
- har fortsat været ansvarlig for datamatiklinien på HD-studiet i organisation.
- er medlem af Dansk Standardiseringsråds udvalg for kontorteknik.
- er medlem af Dansk Databehandlingsforeningsfagråd vedrørende kontorsystemer.

John Christiansen

- har deltaget i »Workshop on conflicting pressures for accounting change« ved European Institute for Advanced studies in Management, i Bruxelles den 17.-18. december 1984, hvor der blev præsenteret et paper (se under publikationer).
- har deltaget i tilrettelæggelsen af et seminar for Entreprenørforeningens medlemmer om: »Budgettering som ledelsesværktøj«, og haft indlæg om: »Hvordan indfører vi økonomistyring i tekniske professionelle virksomheder?«

- har deltaget i et seminar på Datacentralen: »Soft system analysis for information systems design«.

Hanne Foss Hansen

- har deltaget i konferencen »Forskningssystem og forskningsudvikling i Danmark«, 30. og 31.1.1985 i Esbjerg med et indlæg med titlen: »Påvirkningsmekanismer i forskningssystemet - en undersøgelse af fem forskningsinstitutter«.
- har deltaget i Nordiska Sociologkongressen, 14.-16. juni 1985 i Gøteborg, i arbejdsgruppen vedrørende videnskabssociologi. Har bidraget med et indlæg vedrørende forskningsstyring.
- har deltaget i et forskningssymposium på Engelsk Institut på Københavns Universitet 26.02.1985 med et diskussionsoplæg vedrørende »Engelsk Institut 1990: Opgaver, struktur og normer«.
- har deltaget i et forskningsseminar for VIP'ere på HHK's sproglige fakultet, 30.-31.5.1985 på Rungstedgaard med et indlæg vedrørende samspillet mellem undervisning og forskning.
- har i flere sammenhænge holdt foredrag for praktikere vedrørende styring, økonomistyring og organisation.

Paul Lindgreen

- har deltaget som medlem i følgegrupper - dels ved Dansk Datamatik Center for to ESPRIT projekter vedr. kontorautomatisering, og dels i forbindelse med et af Teknologistyrelsen støttet udviklingsprojekt omkring datamatisk støttet journalisering.
- har været inviteret til og deltaget i to arrangementer under IFIP arbejdsgruppen 8.1. - dels en forsknings- og arbejdskonference i Linz, Østrig, sept. 1984 og dels i konferencen »Theoretical and Formal Aspects of Information System« (TFAIF).
- har vurderet og kommenteret et forslag til Dansk Standard for udarbejdelse af dokumentation for edb-systemer.

Preben Melander

- er udpeget som sagkyndigt medlem af det af Finansministeren nedsatte udvalg vedrørende en ny fælles offentlig kontoplan som led i Moderniseringsplanen.
- har gennemført en empirisk undersøgelse for Budgetdepartementet af »Offentlige institutioners forudsætninger for styring og informationsanvendelse« i samarbejde med civilingeniør Jan Bendix og sekretær N.H. Hermansen, Finanministeriet.
- har været medlem af Det økonomiske Fakultetsråd.
- har været medlem af Det økonomiske Fakultets forskningsudvalg.
- har været bedømmer af John Christiansens Tietgen-prisafhandling om projektstyrings-systemers anvendelse.
- har deltaget i 3 andre bedømmelsesudvalg ved Handelshøjskolen samt 1 bedømmelsesudvalg ved DtH.
- har været medlem af redaktionen for Erhvervsøkonomisk Tidsskrift.
- har været hovedredaktør af Børsens tidsskrift »Virksomhedens Økonomistyring«.
- har medvirket ved FDC-kurset »Beslutningsstøttesystemer og modelsprog« sammen med lektor Jørgen Meyer og chefkonsulent Stig Nygaard Hansen.
- har været faglig koordinator af FDC's ajourføringskursus i økonomistyring.
- har udviklet nyt lederkursus »Budgettering som ledelsesværktøj« for Entreprenørforeningen.

- har holdt en række foredrag i virksomheder, foreninger m.v. omkring bl.a. regnskabsvæsenets udviklingsperspektiver, økonomifunktionens fremtidige rolle, udvikling og anvendelse af økonomisystemer etc.

Jørgen Meyer

- har sammen med Jens Schou-Christensen forestået, gennemført og afsluttet anskaffelsen af to nye edb-miljøer, bestående af 2 minidatamater, 23 personlige datamater, 38 tekstbehandlingsstationer, 4 printere og 2 plottere. Anskaffelsen er foretaget på grundlag af meget gunstige aftaler med 3 edb-leverandører.
- har forestået ibrugtagning og drift af disse miljøer.
- har været medlem af det økonomiske fakultets edb-udvalg.
- har været formand for en arbejdsgruppe, der har udarbejdet retningslinier for eksterne lektorer ansættelse.
- har været formand for et bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af to eksterne lektorer.

Jan Mouritsen

- har sammen med Hanne Foss Hansen deltaget i konferencen om økonomistyring, arrangeret af Danske Vognmænds Arbejdsgiversammenslutning 2.10.84.
- har deltaget i workshop: »Accounting & Culture«, Amsterdam 5.-7.6.85.

Ulrik Gorm Møller

- har afholdt forelæsninger om investeringsplanlægning for cand.merc.aud.-studerende ved Handelshøjskolen Syd.
- har været kursusleder af »Ajour i skatteret« udbudt af FDC.
- har undervist på »Ajour i regnskabsvæsen« udbudt af FDC.
- har sammen med statsautoriseret revisor Svend Vedde ledet et 3-dages skatterådgivningskursus for Foreningen af registrerede revisorer.

Peter Neergaard

- har sammen med Kim Møller, INT, Poul E. Jensen, ES og Hardy Roed, IOA deltaget i den faglige støttegruppe til RUA-projektet »Økonomisk og samfundsmæssig teknologivurdering«. Arbejdet har desuden resulteret i, at gruppen udbyder et valgfrit fag på HA-studiet i teknologivurdering for første gang fra efteråret 1984.
- har holdt indlæg på FDC's ajourføringskursus i regnskabsvæsen ved 2 lejligheder.

Jens Schou-Christensen

- har i samarbejde med Jørgen Meyer - baseret på ekstern finansiering - i tilknytning til instituttet etableret et edb-brugercenter med 64 arbejdspladser. Centret er bygget op omkring HP, IBM og RC udstyr med både PC og terminalarbejdspladser. Anvendelsen vil overvejende ske indenfor områderne: tekstbehandling, modelsprog og administrative systemer (debitor, finans ...). Undervisningsprogrammer indenfor disse områder er under udvikling.
- er af DVU udpeget som medlem af en rådgivningsgruppe for RUC i forbindelse med universitetscentrets etablering af en HA-uddannelse.

Jens Aaris Thisted

- har i 1984-85 mest arbejdet med studieudvikling på en række af højskolens nye studier.
- har herudover holdt en række indlæg på diverse konferencer samt skrevet nogle tidskriftsartikler.

6. Gæsteforelæsninger m.v.

Liam Bannon har holdt 2 gæsteforelæsninger. Den ene om udvidelse af design-grænserne for menneske-datamat samspil med speciel vægt på sociale aspekter deraf. Den anden omhandlede datamatstøttet og -formidlet kommunikation mellem mennesker. På et seminar drøftede Liam Bannon spørgsmålet om kontorautomatisering og ekspertsystemer med personer fra instituttet.

Ann Loft har præsenteret oplæg fra sine empiriske undersøgelser af udviklingen af den engelske regnskabsprofession. Hendes interesse har specielt været hvorledes og hvem, der har været med til at påvirke og udvikle normer og regler for regnskabsprofessionen, og hvorledes disse normer og regler er blevet implementeret og brugt i virksomhederne. Herunder f.eks. hvordan ønsket om øget kontrol og styring har påvirket medarbejdernes organisering (f.eks. fagforeninger), udformning af virksomhedernes infrastruktur og arkitektur.

Marilyn Mehlman har holdt gæsteforelæsning om årsagerne til, at der findes så mange dårlige edb-systemer, samt hvorledes systemudviklingen kan forbedres.

I. Institut for International Økonomi og Virksomhedsledelse

(tidligere Institut for Udenrigshandel (indtil 18.4.1985))

1. Oprettelse og formål

Institut for International Økonomi og Virksomhedsledelse (INT) blev grundlagt i 1932 med det formål at fremme studiet af udenrigshandelens problemer.

2. Medarbejdere

Professor: Dr. Merc. Frode Slipsager (p.t. rektor).

Docent og afdelingsleder: Afdelingsleder, cand.polit. Lauge Stetting; docent, dr.phil. Aage Aagesen (indtil 31.1.1985).

Lektorer: Cand.polit. Hans Kornø Rasmussen (orlov fra 1.1.1985); cand.polit. Henrik Schaumburg-Müller; cand.merc. Poul Schultz; cand.polit. Jesper Strandkov (fra 1.6.1985); cand.polit. Harald Vestergaard, HD; cand.merc. Ole Wiberg, MS.

Adjunkter: Cand.merc. Bent Petersen (fra 1.4.1985); cand.polit. Jesper Strandkov (indtil 31.5.1985).

Adjunktvikar: Cand.scient.adm. Mark Loft (fra 1.8.-30.9.1984).

Kandidatstipendiat: Cand.phil. Kim Møller.

Seniorstipendiat: Cand.merc. Klaus Møller Hansen.

Eksterne lektorer: Direktør, cand.merc. Troels Elgaard; professor Søren Kjeldsen-

Kragh; seniorkonsulent, cand.polit. Niels Mengel; cand.polit. Peter Neersø; økonomikon-sulent, cand.oecon. Leif Nellemann, MBA (fra 1.10.1984); marketingdirektør, cand.merc. Hugo Rønsdal; konsulent, cand.polit. Jens Thomsen.

Gæsteprofessor: Professor Karsten Laursen (fra 1.2.1985).

Undervisningsassistenter: Fuldmægtig, cand.polit. Hilmar Bojesen (fra 1.9.1984); eks-portchef, cand.merc. Søren Bork; chefkonsulent, cand.merc. Peter Carøe; cand.merc. Niels Dabelstein (til 31.8.1984); direktør, cand.polit. Tim Dalskov, HD; forskningsbiblio-tekar, cand.merc. Finn Skriver Frandsen (til 31.8.1984); assistent, cand.oecon. Ove Sten Jensen (fra 1.9.1984); redaktør, cand.mag. Torben Kitaj; marketingchef, cand.merc. Jo-han Prior Knock; direktør, cand.merc. Jan Holm Møller; økonomikon-sulent, cand.oecon Leif Nellemann (til 30.9.1984); fuldmægtig, cand.polit. Karsten Petersen; cand.polit. Jes-per Rasmussen (til 31.8.1984); civilingeniør Kuno Rasmussen, HD; direktør Peter Rassing, HD; sektionschef, cand.jur. Jens Rixen (fra 1.9.1984); kontorchef Jørgen Schaarup-Jensen, HD; fuldmægtig, cand.polit. Jørgen D. Siemonsen (fra 1.9.1984); chefkonsulent Jens Simonsgaard, HD; produktchef, cand.merc. Pål Stampe (fra 1.9.1984); vicegeneral-sekretær, cand.polit. Kristian Sørensen; int.marketingchef, cand.merc. Niels V. Sørensen; prokurist, cand.polit. Jesper Kirstein Thomsen.

Institutsekretær: Jytte Beckert.

Sekretærer: Annette Juhl Hansen; Solveig Drowe Petersen; Annette Winzentsen.

Kontorassistent: René Pilegaard (fra 1.1.1985).

EFG-praktikant: Rudy Petersen (fra 1.9.1984 til 30.4.1985).

Ansatte i henhold til lov 488: Ruth Blichfeldt Hansen (fra 3.10.1984 til 10.6.1985); René Pi-legaard til (31.8.1984).

3. Instituttets ledelse

Institutbestyrer: Lektor, cand.polit. Harald Vestergaard, HD.

Formand for institutrådet: Lektor, cand.polit. Harald Vestergaard, HD.

Institutrådet bestod den 1.1.1985 af ovennævnte fastansatte medarbejdere samt af føl-gende valgt af de studerende: Stud.merc. Finn Jepsen; stud.merc. Annie Løkke; HA-stud. John Nyberg; HA-stud. Susanne Wichmann.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

a. Danmarks internationale konkurrenceevne

Klaus Møller Hansen og Kim Møller har afsluttet arbejdet på en undersøgelse af dansk medicinalindustri's internationale konkurrenceevne. En forskningsrapport forventes ud-givet ultimo 1985.

Desuden er følgende 2 artikler publiceret:

»Produktionsvertikaler og international specialisering« i *Tidsskrift for Politisk Økonomi*, Vol. 8, nr. 3 samt »Danmarks internationale konkurrenceevne - et helhedsbillede som ud-gangspunkt for videre forskning« i *Den Ny Verden* 84/4.

Kim Møller har i forlængelse af konkurrenceevneprojektets forskningsstatistiske arbejde publiceret artiklerne »Nye former for samarbejde mellem offentlig og privat forskning« i Erhvervsøkonomisk Tidsskrift nr. 1, 1985, og »Industrien er begyndt at øge sin forskning« i Sparekassen febr. 1985.

Karsten Laursen har til AKF's jubilæumsmøde i august skrevet et diskussionsoplæg: »Teknologi, samhandel og konkurrenceevne«. Oplægget fremkommer i revideret form i AKF's jubilæumsskrift. Karsten Laursen har endvidere til International Economic Association's årsmøde i Mexico skrevet artiklen: »Incomes Policy, the Danish Experience«. Årsmødet blev aflyst, men artiklen fremkommer dog i et »Papers and Proceedings«-bind fra IEA. Poul Schultz og Ole Wiberg har deltaget i et af Bygningsingeniørgruppen under Dansk Ingeniør Forening igangværende forskningsprojekt vedrørende danske byggevirksomheders fremtidige internationale konkurrenceevne. Schultz og Wiberg har dels bidraget med delrapporter inden for markedsføringsområdet, dels deltaget i det tværgående koordineringsarbejde med øvrige ekspertgrupper, som beskæftiger sig med produktudvikling, finansiering, uddannelse og samarbejde.

Jesper Strandskov har i forbindelse med ovennævnte projekt udarbejdet tre arbejdspapirer, der bærer titlerne:

- »Metodeovervejelser i forbindelse med en spørgeskemaundersøgelse om danske virksomheders internationalisering«
- »Internationaliseringsprocesser og -faseforløb«
- »Metodemæssige overvejelser i forbindelse med udvikling af internationale virksomhedstypologier«

b. Danske virksomheders internationaliseringsproces

Bent Petersen arbejder i forlængelse af tidligere beskæftigelse med den produktspecifikke side af danske virksomheders internationale afsætning, herunder hvordan introduktion af ny teknologi, produktudvikling og produktcyklusforløb afspejler sig i virksomhedernes internationaliseringsformer.

c. EF's landbrugspolitik - funktion og virkninger

Jesper Strandskov er i samarbejde med fuldmægtig, cand.polit. Anders Munk Jensen, Landbrugsministeriet, i gang med at udarbejde en ny bog om EF-landbrugspolitik, der forventes publiceret i serien Småskrifter fra Institut for International Økonomi og Virksomhedsledelse primo 1986.

d. Direkte investeringer og eksport

Poul Schultz og Harald Vestergaard har videreført kortlægningsarbejdet vedrørende omfanget og karakteren af danske direkte investeringer i udlandet.

Resultaterne af den omfattende empiriske undersøgelse blandt danske virksomheder med udlandsetableringer offentliggøres i en rapport, som vil danne baggrund for en dyberegående undersøgelse af sammenhængen mellem danske udlandsetableringer og dansk eksport. Denne problemstilling tænkes belyst gennem en række delundersøgelser og cases.

Harald Vestergaard arbejder som en udløber af projektet dels med en undersøgelse af danske virksomheders deinvesteringsmønstre, og dels med en belysning af den direkte investerings fase-mæssige indplacering i virksomhedens internationalisering.

Poul Schultz arbejder sideløbende med en specialundersøgelse af danske virksomheders

joint-venture-investeringer som led i internationale projektleverancer – hovedsagelig i NIC-lande.

e. Eksportmarkedsundersøgelser

Poul Schultz og Ole Wiberg har videreført deres samarbejde med Byggeeksportrådet omkring opbygningen af byggeeksportens markedsinformationssystem. Arbejdet, som forventes afsluttet i løbet af efteråret 1985, skal bane vej for indførelse af et internationalt markedsinformationssystem for danske byggevirksomheder.

I forlængelse af tidligere arbejder inden for området har Ole Wiberg i samarbejde med ekstern lektor ved instituttet Hugo Rønsdal samt cand.lact. Lars Tvede, HD, indledt udarbejdelsen af en lærebog i international markedsanalyse.

f. Øst-vest-handel og samarbejde

Lauge Stetting har påbegyndt et projekt om industrielt samarbejde mellem virksomheder i de kapitalistiske lande i Vesten og de socialistiske lande i Østeuropa og Sovjetunionen. Han har i maj 1985 præsenteret et paper om »The Role of Technology in East-West Industrial Cooperation« ved et symposium, arrangeret af Nordic Committee for Soviet and East European Studies.

Ole Wiberg har i beretningsåret foretaget studierejser til en række østeuropæiske lande og bl.a. på basis heraf udarbejdet diverse noter og indlæg vedrørende øst-vest-handel og samarbejde. I en publikation fra Københavns Universitets Slaviske Institut vedrørende Information og Kommunikation i Øst-Vest Sammenhæng, København 1985, side 71-90 indgår et bidrag fra Ole Wiberg omkring »Den økonomiske dimension«.

g. Danmarks internationale handel med tjenesteydelser

Henrik Schaumburg-Müller fortsatte i beretningsåret undersøgelsen af den internationale handel med tjenesteydelser, hvor arbejdet især har koncentreret sig om analysen af handelstallene for EF og EF's eventuelle specialiseringstendenser inden for tjenesteydelser sammenlignet med andre landegrupper. Henrik Schaumburg-Müller har udarbejdet to papirer, 1. »EEC Trade in Services and the Developing Countries«, der forventes offentliggjort i et kommende nummer af EADI-Bulletin og 2. »Europe's Trade in Services: Comparative Advantage in Intra-Industry Trade«, der publiceres i instituttets working-paper-serie.

h. Udviklingsøkonomi/udviklingspolitik

Karsten Laursen er i færd med at udarbejde en lærebog om udviklingslandenes økonomiske forhold. Bogen forventes færdiggjort i løbet af efteråret. Derudover har Karsten Laursen i Den ny Verden, 3-1984 offentliggjort artiklen: »Global interdependens«.

Henrik Schaumburg-Müller udarbejdede til Dansk Selskab for Europaforsknings seminar om »Lomé III, Perspektiver og Problemer« et indlæg om den nye Lomé-aftale. I en forsettelse heraf gennemførtes en analyse af, hvorledes nyere tendenser i den internationale udviklingspolitik har præget Lomé-aftalen. Undersøgelsens resultater er indeholdt i papiret: »Lomé III-aftalen set i lyset af 1980'ernes udviklingspolitik«.

i. Danmarks økonomiske politik

Karsten Laursen har i beretningsåret som medforfatter udarbejdet: Dansk Økonomi, oktober 1985, »Pengepolitikken under forvandling«, Det økonomiske Råds formandskab.

j. Indkomstfordeling

Karsten Laursen deltager i et udredningsarbejde for Danmarks Sparekasseforening vedrørende pensionsspørgsmål og indkomstfordeling. En rapport forventes udsendt ultimo 1985.

Karsten Laursen har endvidere påbegyndt et forskningsprojekt om den globale indkomstfordeling.

k. International handel

Karsten Laursen har i beretningsperioden offentliggjort to artikler: »Danmarks samhandelsmønster«, Den Ny Verden, 4-1984, og »Nyprotektionismen: Baggrund, form og konsekvenser«. Udenrigspolitisk årbog, 1985.

l. Studierejserapporter

Instituttet har i beretningsåret udgivet rapporten »Schweiz – virksomhedsstrategier og markedsføring«, Samfundslitteratur 1985, 130 sider. Rapporten præsenterer indtrykkene fra instituttets studieprogram for afgangsholdet under HD-studiet i udenrigshandel, som blev afviklet i januar 1984. Som grundlag for udarbejdelsen indgår mere end 25 arrangementer hos schweiziske og danske virksomheder, banker og øvrige serviceorganer samt internationale organisationer, primært i Geneve. Rapporten er udarbejdet af Bent Petersen i samarbejde med Ole Wiberg.

m. Meddelelser fra Institut for International Økonomi og Virksomhedsledelse

Instituttet har i beretningsperioden udsendt numrene 76, 77, 78 og 79 af instituttets meddelelsesblad, der skal tjene som bindeled mellem instituttet og dets dimittender samt andre interesserede i instituttets fagområder. Bladet indeholder meddelelser om instituttets gæsteforelæsnings, mødearrangementer, case studies, studierejser til fremmede markeder, virksomhedsbesøg etc.. Desuden indeholder bladet korte omtaler af instituttets nyeste forskningsresultater. Meddelelserne redigeres af Kim Møller.

n. Internationalisering og erhvervsøkonomisk forskning

Den 26.4. gennemførte instituttet i samarbejde med Det økonomiske Fakultets forskningsinitiativudvalg en forskningskonference over temaet »Internationaliseringen og forskningen ved HHK«. For tilrettelæggelse af konferencen stod Klaus Møller Hansen, Henrik Schaumburg-Müller og Ole Wiberg, som udarbejdede indlægget »Om forskning i international erhvervsøkonomi«, der i løbet af efteråret 1985 forventes offentliggjort i Erhvervsøkonomisk Tidsskrift.

Ved konferencen var der endvidere følgende indlæg fra institutmedarbejdere: Jesper Strandkov, som fremlagde et paper over temaet »Virksomhedsudvikling og internationalisering: nogle metodeproblemer«, samt Poul Schultz og Harald Vestergaard, som fremlagde »Overvejelser vedrørende forskningsprojektet: danske virksomheders etablering i udlandet«.

5. Anden virksomhed

a. Kontakter med andre institutter og videnskabelige organisationer

Instituttet har i beretningsperioden samarbejdet med en lang række danske og udenlandske institutioner og organisationer. Således skal nævnes Handelshögskolan i Stockholm,

hvorfra professor Lars-Gunnar Matsson har afholdt et internt seminar på instituttet på basis af et paper om »Industrialization in Industrial Systems - a Network Approach«. Som led i starten af et nyt tværinstituttligt cand.merc.-specialefag i international management har Lauge Stetting på handelshøjskolens vegne indgået samarbejdsaftale med London Business School, og Harald Vestergaard og Ole Wiberg hver for sig eller i fællesskab indgået aftaler med Oregon State System of Higher Education, Northwestern University, Evanston og New York University. Disse aftaler indebærer, at et antal amerikanske og engelske MBA-studerende henlægger et semester af deres studium til Handelshøjskolen i København, som til gengæld får et tilsvarende antal fripladser for cand.merc.-studerende på de business schools, der er omfattet af samarbejdet.

b. Studierejser

Fra 16. til 24.9.1984 gennemførte instituttet i samarbejde med Institut for Europæisk Markedsret et studieprogram i Belgien og Holland for cand.merc.-studerende med speciale inden for international handel og jura. Studieprogrammet omfattede seminar- og case-møder hos EF-institutionerne og hos en række danske virksomheders salgs- og produktionsdatterselskaber.

Henrik Schaumburg-Müller og Ole Wiberg stod fra instituttets side for forberedelsen og gennemførelsen af studieprogrammet.

Case-materialet fra virksomhedsbesøgene er blevet anvendt som led i efterårets undervisning i cand.merc.-faget international virksomhedsledelse.

Fra 12.-26.1.1985 gennemførte instituttet en studierejse til det vestlige USA, Californien og Washington for afgangsholdet under HD-studiet i udenrigshandel. Studieprogrammet omfattede i alt 62 indslag, navnlig hos danske virksomheder i området, men også hos udvalgte amerikanske såvel som multinationale virksomheder især blandt højteknologiske produktions- samt servicevirksomheder inden for bank- og reklameområdet.

Fra instituttet deltog Poul Schultz, Jesper Strandkov, Harald Vestergaard og Ole Wiberg. De to sidstnævnte varetog tilrettelæggelsen af studieprogrammet.

En rapport om studieprogrammets resultater er under udarbejdelse og forventes offentliggjort i løbet af efteråret. Rapportens udarbejdelse forestås af stud.merc. Claus Vestergaard i samarbejde med Jesper Strandkov.

c. Virksomhedsbesøg

Den 28.9. arrangerede instituttet indledende virksomhedsbesøg for 5. semester-studerende under HD-studiet i udenrigshandel. Besøgene var henlagt til Odense og omfattede A/S Haustrups Fabrikker og A/S Wittenborgs Automatfabrikker.

Ligeledes for HD 5. semester-studerende arrangerede instituttet den 3.12.1984 et temamøde i Udenrigsministeriets Handelsafdeling om »Offentlig eksportfremme i Danmark« med deltagelse fra handelsafdelingen, Erhvervenes Eksportfremmesekretariat samt Eksportfremmerådet.

d. Bedømmelsesudvalg

Karsten Laursen har deltaget i tre bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af professorater ved Aarhus Universitet i henholdsvis international politik, nationaløkonomi og statistik og i et bedømmelsesudvalg vedrørende et professorat i samfundsøkonomi ved Trondheims Universitet. Karsten Laursen har desuden deltaget i et bedømmelsesudvalg vedrørende et kandidatstipendium ved Ålborg Universitet og i et udvalg vedrørende en prisopgave ved Handelshøjskolen i København.

Karsten Laursen og Poul Schultz har med sidstnævnte som formand deltaget i en lektorbedømmelse ved Handelshøjskolen i København.

Poul Schultz og Jesper Strandskov har med førstnævnte som formand deltaget i et bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af et eksternt lektorat ved Handelshøjskolen i København.

Henrik Schaumburg-Müller har deltaget i et bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af en adjunktstilling ved Handelshøjskolen i København.

Harald Vestergaard har som formand deltaget i et bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af en adjunkt/lektorstilling ved Handelshøjskolen i København og deltaget i et bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af en adjunktstilling ved Handelshøjskolen i Aarhus.

Ole Wiberg har deltaget i fire bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af eksterne lektorer ved Handelshøjskolen i København samt i to bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af lektorer ved henholdsvis Handelshøjskolen i Aarhus og Handelshøjskole Syd. Ole Wiberg har endvidere deltaget i bedømmelsesudvalgsarbejdet vedrørende tildeling af et kandidatstipendium ved Odense Universitet.

e. Anden virksomhed i øvrigt

Karsten Laursen og Lauge Stetting har i beretningsperioden været medlemmer af Forskningsrådet for Udviklingsforskning. Karsten Laursen har endvidere været formand for Det Økonomiske Råd.

Ole Wiberg blev i beretningsperioden beskikket som censor ved cand.negot.-studiet ved Odense Universitet.

6. Gæsteforelæsninger m.m.

- Direktør Frede Ask, Elektronikfabrikantforeningen i Danmark, om »Silicon Valley fænomenet - implikationer og udfordringer for dansk industri«.
- Adm. direktør Niels Carsten Bohr, MBA, Kongskilde Koncernselskab A/S, Sorø, om »En dansk virksomheds valg af international ekspansionsstrategi og organisationsformer«.
- Afdelingsingeniør J.F. Eriksen, STP-koordinator, Nordiske Kabel- og Trådfabriker A/S, om »Strategisk planlægning i en større dansk virksomhed med udenlandske aktiviteter«.
- Handelsråd Poul Essemann og handelsattaché George Rasmussen, Udenrigsministeriet, om »Markedsføring af danske produkter i USA«.
- Mr. Jørgen Hansen, President af Northern Feather International Inc. (North America), om »Lokalisering- og segmenteringsmæssige overvejelser på det amerikanske marked«.
- Kontorchef, cand.merc. Jørgen Dan Jensen, Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene (IFU), om »IFU som partner for danske direkte investorer i udviklingslandene«.
- Acting Trade Representative Sergei Maslov, USSR's handelspræsentation i Danmark, om »Outlook for future trade and cooperation between USSR and Denmark«.
- Direktør Birger Madsen, A/S Vestas, om »Eksport af vedvarende energianlæg generelt og specielt af vindmøller til USA«.
- Advokat Finn Mikkelsen, MBA, Skandinavisk Holding A/S, om »Licensing som alternativ eller supplement til egentlige etableringer«.
- Direktør Anders Quade Rasmussen, Dakopatts A/S, om »Produktion og markedsføring på det amerikanske institutionsmarked«.
- Statsautoriseret revisor Jørgen Skou, H.C. Steen Hansen og Arthur Andersen & Co., om

- »Danske virksomheders internationale skatteplanlægning samt udenlandske virksomheders skattemæssige overvejelser i forbindelse med etablering i Danmark.
- Marketingschef Egon F. Sørensen, Grundfos International, om »Grundfos' erfaringer på det amerikanske marked, herunder fordele og ulemper ved lokal produktion«.
- Økonomidirektør Allan Winter, Novo Industri A/S, om »International kapitalfremskaffelse via aktier: Novo Case«.

J. Institut for Nationaløkonomi

1. Oprettelse og formål

Institut for Nationaløkonomi blev oprettet i 1969, da det daværende Økonomiske Forskningsinstitut blev delt i to institutter, nemlig Institut for Erhvervsøkonomi og Institut for Nationaløkonomi.

Institut for nationaløkonomi har til formål at varetage undervisningen og forskning inden for nationaløkonomi med særlig vægt på den side af opgaven, der peger på anvendelser inden for erhvervene.

2. Medarbejdere

Professorer: Niels Blomgren-Hansen Ph.D.; Poul Milhøj.

Lektorer med forskningspligt: Cand.polit. E. Damsgård Hansen; cand.oecon. Bjarne Sloth Jensen; cand.polit. Lars Lund; cand.polit. Svend Marker-Larsen.

Adjunkt med forskningspligt: Cand.polit. Niels Mygind; lic. polit. Bodil Olai Hansen (fra 1.9.84).

Kandidatstipendiat: Kand.samf.øk. Søren Brøndum Kristiansen.

Eksterne lektorer: Cand.polit. Hans Bjering; cand.polit. Kaj Kjærsgaard; cand.polit. Lise Lyck (til 1.9.84 og fra 1.3.85); cand.polit. Andreas Wildt.

Lektorvikar: Cand.polit. Lise Lyck (fra 1.9.84 til 28.2.85).

Undervisningsassistenter:

HA: Cand.polit. Hilmar Bojesen; cand.polit. Bent Bülow; cand.polit. Jørgen Dalhoff; cand.oecon. Finn Henning Dehlbæk; cand.oecon. Poul Erik Egeberg; Morten Elkjær, MA; cand.polit. Jørgen Elmeskov; cand.polit. Pieter Feenstra (fra 19.11.84); cand.polit. Henrik Grell; cand.polit. Jens Gunst; cand.polit. H.O. Thustrup Hansen; cand.polit. Jens Møller Jensen; cand.oecon. Ove Sten Jensen; cand.polit. Jørgen Jørgensen; cand.polit. Peter Brix Kjeldgaard; cand.polit. Carsten Kvetny; cand.polit. Mogens Lauritsen; cand.oecon. Bjarne Hartz Madsen; cand.polit. Jussi Merklin; lic.polit. Gert Aage Nielsen (fra 1.10.84); cand.polit. Peter Brøndum Nielsen (til 15.1.85); cand.scient.oecon. Bjarni Olsen (til 19.11.84); cand.oecon. Tage Otkjær; cand.polit. Jørgen Peter Schou; cand.polit. Paul Bryde Schüder; cand.polit. Lauge Sletting; cand.polit. Sven-Karsten Topp (til 15.1.85); cand.polit. Eigil Waagstein; cand.polit. Hans Wallind.

HD: Cand.polit. Lars G. Axelsen; cand.polit. Lis Damm Golombek; cand.polit. Holger Hallas; cand.polit. Jan Holst-Pedersen; cand.polit. Niels Rytter Jensen; cand.polit. Jørn Jepsen; cand.polit. Poul Erik Jørgensen; cand.polit. Finn Knudsen; cand.polit. Carsten Kvetny; cand.polit. Mogens Køllner; cand.polit. Steen Ryd Larsen; cand.polit. Poul

Juel Lauridsen, HD; cand.polit. Kristian Madsen-Østerbye; cand.oecon. Wolfgang Mostert; cand.oecon. Lars Würtz Nielsen; cand.merc. Mogens Nørager-Nielsen; cand.polit. Søren Skafte; cand.polit. Thomas Stenderup; cand.polit. Bent Ryd Svensson; cand.polit. Svend Georg Trollegaard; cand.polit. Frede Vestergaard; cand.oecon. Uffe Wentzer; cand.polit. Henrik Winther, HD; cand.polit. Peter Hjortkjær Østergård.

Sekretærer: Alice Thomsen; Dagny Pedersen; Stig Møller; Beate Warberg (fra 1.3.85).

3. Instituttets ledelse

Institutbestyrer: Lektor, cand.polit. Lars Lund.

Formand for institutrådet: Lektor, cand.polit. Lars Lund.

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere og TAP'ere fra Institut for Nationaløkonomi.

Undervisningsassistenter: Cand.polit. Bent Ryd Svensson (til 31.12.84); cand.polit. Hans Wallind (til 31.12.84).

Studerende: Til 31.12.84: Kirsten Andersen; Niels Erik Friis; Tim Justesen; Rolf Henrik Thrane. Fra 1.1.85: Anne Bendixen; Sten Daugaard-Hansen; Søren Mortensen; Janne Boltingberg Sørensen

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Niels Blomgren-Hansen har i forskningsåret 1984/85 udgivet bogen »Dansk Pengepolitik - teorier og erfaringer« på forlaget Samfundslitteratur (1. oplag 1984, 2. oplag 1985). I tilknytning hertil har han offentliggjort artiklen »Måling af pengepolitik i en åben økonomi« i tidsskriftet Sparekassen, 1985/2. I Landbrugsøkonomiske studier nr. 17 fra Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole er udsendt foredraget, »Landbrugsstøtte - hjælper det landbruget?« Endelig har han offentliggjort tre arbejder i Instituttets serie af arbejdspapirer, nemlig arbejdspapir nr. 85.1, »On the Realibility of Model Simulations of the Effects of Fiscal Policy with Fix-Price Keynes-Models« (vil indgå i antologien »Macroeconomics Modelling in the Nordic Countries«, der forventes udsendt af forlaget Chapman and Hall, London 1986), arbejdspapir nr. 85.2, »Efter december-indgrebet: Leasing fortsat dyrere for staten end at forære skibe bort!« (offentliggjort i revideret udgave i tidsskriftet Finans/Invest 1985/10), og arbejdsnotat nr. 85.5, »Taxes, Credit Rationing, and Interest in an Neo-Classical Growth Model with Embodied Technological Progress and Individual Saving«.

Bodil Olai Hansen har færdiggjort en licentiatafhandling til Københavns Universitets Økonomiske Institut om »Efficiensproblemer under ubegrænset tidshorisont« og har i forlængelse heraf afholdt en licentiatforelæsning med emnet: »Kriterier for efficiens i produktionsmodeller med ubegrænset tidshorisont«.

E. Damsgård Hansen har som memo nr. 7 ved Institut for Nationaløkonomi udsendt publikationen »Opregning af resultaterne fra forbrugsundersøgelsen 1976: Et bidrag til belysning af de incidensanalyser, der foranstaltes på grundlag af forbrugsundersøgelserne«. Til brug bl.a. på HD-studiet har han udsendt »Hovedtræk af makro-økonomisk teori. En forelæsningsnote«. I samarbejde med Kaj Kjærsgaard er forberedt udgivelsen af en

ajourført 3. udgave af bogen »Dansk økonomisk politik. Teorier og erfaringer«.

Bjarne Sloth Jensen har arbejdet med emner inden for vækstteorien. Et seminar »Topics in growth theory with emphasis on saving and technology assumptions« blev fremlagt den 31.1.1985 på Nationalekonomiska Institutionen, Uppsala Universitet. Desuden har han i samarbejde med Mogens Esrom Larsen, Matematisk Institut, Københavns Universitet, færdiggjort et manuskript med titlen »Growth and long-run stability«.

Lars Lund har udsendt »Pengepolitik og rentedannelse i en lille åben økonomi«, memo nr. 6 fra Institut for Nationaløkonomi.

Lise Lyck har sammen med Jørgen Tågholt fra Den videnskabelige Kommission for Grønland udarbejdet artiklen »Greenland to-day-economy and Resources«. Artiklen bringes i tidsskriftet Arctic. Endvidere har hun skrevet om Grønlands økonomi og om erhvervene i Grønland i publikationen »Grønland - Norden«, en udredning om udviklingen af kulturforbindelserne, udgivet af Nordisk Ministerråd.

Svend Marker-Larsen har på grund af arbejdet i HA-studienævnet med den nye studieordning kun fået færdiggjort 3. udgave af »Finanspolitikken i Danmark siden 1973.«

Poul Milhøj har fortsat sin deltagelse i redaktionen af lærebogssættet »Erhverv og Samfund« og i den forbindelse samlet materiale til en artikel om fagets historie. Desuden har han arbejdet videre med sine analyser af ændringer i dansk økonomisk struktur og politik set i lys af hovedtræk i den vestlige verdens økonomiske udvikling siden 1918 og som led heri udarbejdet udkast til en fremstilling af hovedtrækkene i OECD-områdets økonomiske historie.

Niels Mygind har fortsat sine studier omkring medarbejdere, til dels som deltager i MAREV-gruppen. På tidspunktet for beretningsafgivelse er han på studieophold ved Cornell Universitetet i New York.

5. Faglig virksomhed i øvrigt

Niels Blomgren-Hansen har som konsulent i Danmarks Nationalbank fortsat sit arbejde med projektet NATAN i samarbejde med Nationalbankens forskningsgruppe samt ledet bankens studiekreds. Han har deltaget i en række bedømmelsesudvalg på HHK, Aarhus Universitet og Københavns Universitet samt fungeret som censor ved økonomisk eksamen i penge- og kreditvæsen, International økonomi, Internationale monetære forhold og Økonometri. Endelig har han deltaget i følgende konferencer: (1) »Seminar on Macroeconomic Modelling in the Nordic Countries« i Lyngby i oktober 1984 med papiret »On the Reliability of the Effects of Fiscal Policy with Fix-Price Keynes-Models« (2) »workshop« arrangeret af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråds udvalg vedrørende arbejdsløshedsforskning i februar 1985 med et indlæg om en arbejdstidsforkortelses makroøkonomiske konsekvenser, (3) det nordiske »Marstrandsmøde« i Hirtshals i juni 1985 med papiret »Taxes, Credit Rationing, and Interest in a Neo-Classical Growth Model with Embodied Technological Progress and Individual Saving«.

Bjarne Sloth Jensen har fungeret som censor ved Institut for Nationaløkonomi og Sociologi, Odense Universitet. Endvidere har han været formand for bedømmelsesudvalg vedrørende et eksternt og et internt lektorat ved Institut for Nationaløkonomi.

Poul Milhøj har i beretningsperioden været næstformand for Monopolrådet, formand for Revisorkommissionen samt det af industriministeren udpegede medlem af bestyrelsen for A/S Kjøbenhavns Handelsbank og er fra 1.7.1985 revisor for Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene.

K. Institut for Organisation og Arbejdssociologi

1. Oprettelse og formål

Instituttet blev oprettet i 1953 som forskningsinstitut og med undervisningsopgaver inden for organisationsteori, arbejdssociologi og personaleadministration. I 1961 tog instituttet initiativ til oprettelse af HD-studiet i organisation, der nu har fire linier: Strategi og planlægning, Datamatik, Offentlig ledelse og Personaleforhold. Ved siden af ansvaret for HD-studiet i organisation gennemfører instituttet en omfattende undervisning på HA- og cand.merc.-studierne, samt fra 1984 på de fire nye integrationsstudier. Instituttet engagerer sig også i samfundsvidenskabelig forskerrekruttering og forskeruddannelse (lic.merc. og dr.merc.).

Instituttets forskning tager sigte på udvikling og anvendelse af organisationsteori, arbejdssociologi, arbejdspsykologi og pædagogik i bred forstand. Det gælder såvel interne forhold i organisationer (strukturer og forskellige processer) som eksterne forhold (betingelser for og konsekvenser af organisatoriske systemer og organisatorisk adfærd). Inden for forskningsprofilen ligger også det enkelte menneskes funktionsvilkår og udviklingsmuligheder i organisationen. Instituttet lægger betydelig vægt på empirisk forankring af teoriudviklingen og har gennemført en lang række omfattende undersøgelser af organisationsproblemer i dansk erhvervsliv og offentlig forvaltning. Instituttet søger gennem aktionsforskning og ved en bred kontaktflade til private og offentlige organisationer at formidle organisationsforskningens resultater til brugere i forskellige typer organisationer.

2. Instituttets medarbejdere

Professorer: Cand.oecon. Flemming Agersnap (fra 1. juli udlånt til SPRØK-centret); cand.oecon. Torben Agersnap, civiløkonom Egil Fivelsdal.

Lektorer med forskningspligt: Mag.scient.soc. Ib Andersen; jur.lic. Britt-Mari Blegvad; lic.merc. Finn Borum; cand.merc. Søren Christensen (udlånt til IEFS); dr.merc. Harald Enderud; cand.merc. Poul-Erik Daugaard Jensen; Finn Junge-Jensen, MBA (dekan); lic.merc. Torben Beck Jørgensen (fra 1.2.85); cand.polit. Henrik Holt Larsen, MS; cand.psych. Jan Molin (fra 1.10.84); cand.polit. J.C. Ry Nielsen; mag.scient.soc. Ann Westenholtz.

Adjunktvikarer med forskningspligt: Cand.polit. Jesper Larsen (1.10.-31.12.84 og 1.2.-31.5.85); mag.art. Steen Scheuer (fra 1.4.84-30.9.84 og 1.11.84-30.4.85).

Seniorstipendiater: Mag.scient.soc. Mette Mønsted (fra 1.1.85 udlånt til IEFS); cand.polyt. Hardy Roed-Thorsen, HD (fra 1.1.84).

Kandidatstipendiater: Cand.merc. Hanne Foss Hansen (tværinstituttlig kandidatstipendiat); cand.adm.pol. Majken Schultz (fra 1.11.84).

Eksterne lektorer: Cand.merc. Georg Greibe (fra 1.3.83); cand.psyk. Gitte Haslebo

(1.1.-31.5.85); cand.merc. Tom Jacobsgaard (fra 1.9.83): lic.merc. Bøje Larsen (fra 1.4.84); cand.phil. Lars Nørby Johansen (fra 1.9.84); mag.scient.soc. Olaf Rieper (fra 1.8.83); mag.art. Steen Scheuer (fra 1.2.84).

Gæsteforskere: Arkitekt Ole Steen Andersen; cand.soc. Jan Henrik Bjørnstad; dr.tech. Tarja Cronberg; cand.polit. Gudrun Sveistrup Jacobsen; cand.polit. Jesper Larsen; Lars Erik Løndal; cand.mag. Flemming Mikkelsen; forskningsstipendiat lic.scient.soc. Leif Thomsen.

Undervisningsassistenter: Erik Albrechten; Knud Meldgaard Andersen; Jørgen Andreasen; Jens Christian Birch; Ole Bjerregaard; Carsten Boye; Lars Carpens; Erik Thorup Christensen; Peter Munk Christiansen; Hanne Colding; Mogens Dahl; Lars Bo Dalsager; Jan Egeberg; Lisbeth Egsmose; Erik Rask Eriksen; Torben Faurby; Evert Friberg-Jensen; Gerdy Grimnitz; Jannet Grønfeldt; Niels Haarby Hansen; Preben West Hansen; Michael Vestergaard Heiden; Peter Stærmosse Henningsen; Anders Hesselholt; Erik Hollesen; Jan Holst-Pedersen; Torben E. Ibsen; Holger Jensen; Per Jensen; Torben Lund Jensen; Tage Juhl; Knud Jørgensen; Lars Bernhard Jørgensen; Finn Kelsen; Ole R. Kentmark; Jens Kirkegaard; Vibeke Elmer Knudsen; Jens Kragh; Marianne Krøyer; Michael Søgaard Larsen; Tage Frisk Larsen; Ingolf E. Lave; Susanne Lindholm; Steen Martiny; Birgitte Mikkelsen; Susanne Kandrup Nielsen; Jan Olsen; Allan Ottesen; Tine Nyrop-Larsen; Karl Otto Paludan-Andersen; Jens Erik Parsby; Eva Parum; Lars Bo Pedersen; Poul H. Pedersen; Tommy Pedersen; Ove Bjørn Pedersen; Carsten Poulsen; Svend Poulsen-Hansen; Bent Hesse Rasmussen; I Dybdal-Rasmussen; Jørn Shjeffer Rasmussen; Anders Rosdahl; Jørn Senger; Kristian Smestad; Jesper Holstener Schmidt; Poul Snorgaard; Poul Sulkjær; Kai Svendsen; Per O. Svenningsen; Bent Juul Sørensen; Claus Sørensen; Ole Plough Sørensen; Inger Maria Sørensen; Peter Theill; Michael Træsborg; Erik Winther; Niels Vording; Anders Westenholz.

Kontorfuldmægtige: Marly Arnoldus; Grethe Rønn.

Overassistenter: Liza Klöcker-Larsen; Alice Müller.

Sekretærer: Else Arndt; Birthe Duelund; Tove Jensen; Tonny Jørgensen; Lisbeth Paulsen; Margrethe Plesner; Lis Rostgaard.

Ansatte i henhold til lov 488: Anne Sofie Drewsen; Susanne Jørgensen; Nicolay Krogh; Jan Madsen; Kit Roesen; Anne-Mette Svendsson; Christine Sørensen og Karina Lise Worm.

EFG-praktikanter: Jannie Hansen; Susanne Jørgensen; Karin Skou Larsen.

Projektmedarbejdere: Marianne Antonsen; David Barry; Birgit Cornett; Anne Mai Fivelsdal; Trilby Gustafson; Curt Hansen; Ole Lindegaard Hansen; Susanne Harboe; Morten Ry Helkær; Anne Dorthe Hermansen; Hanne Marie Jensen; Alfred Josefsen; Sven Kolstrup; Britta Kragh; Hans Jørgen Kristensen; Henrik Kure; Stella Levin; Peter Ljung; Jesper Strandgaard Petersen; Helle Rasmussen; Ken Ploug; Kit Roesen; Marianne Rosling; Jesper Wegens; Steen Weichenhain; Adam Wolf.

3. Instituttets ledelse

Institutbestyrer: Liza Klöcker-Larsen (fra 1.7.84-30.6.85); Henrik Holt Larsen (fra 1.7.85).

Formand for institutrådet: Henrik Holt Larsen (til 30.6.85); J.C. Ry Nielsen (fra 1.7.85).

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere og sekretærer samt af flg. studerende: Birgitte Knudsen; Jørgen Gøttler; Bodil Kühn; Lone Kragh; Kjersti Engelstad; Annegrethe Hansen; Michael Raffnsøe; Lau Kristensen; Michael Graae; John Guldborg Hansen; Søren Jeppesen.

4. Instituttets forskning. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

a. Arbejdsvilkår og arbejdsmarkedsforhold

Teorier om interesseorganisationer

Undersøgelsens formål er at gennemføre en organisationsteoretisk analyse af nogle centrale aspekter ved interesseorganisationer i samfund af nordvest-europæisk type. Undersøgelsen bygger bl. a. på forskelligt empirisk materiale fra en række tidligere undersøgelser gennemført af forfatteren.

Arbejdet falder i tre dele. I den første del behandles teoretiske modeller for analyser af interesseorganisationer. Her diskuteres forskellige udviklingsretninger i studiet af interesseorganisationer. I den anden del udvikles en teoretisk disposition med udgangspunkt i de betingelser en interesseorganisation typisk arbejder under.

I den tredje del anvendes teorien på en række udvalgte emner: strukturproblemer, konflikter og konfliktbehandling, incitament, policyproblemer samt hovedorganisationernes specielle problemer med koalitioner af organisationer.

Forventes afsluttet i 1986. Projektet udføres af Egil Fivelsdal.

Publikation: »Some organizational factors in the study of militancy«, Paper til ECPR, Salzburg, april 1984.

Arbejdsvilkår og udviklingsperspektiver i små virksomheder

Projektet koncentrerer sig om de små virksomheder (under 20 ansatte) i byggebranchen og i jern- og metalindustrien, deres overlevelsesmuligheder og tilpasning til omverdenen under krisen. Geografisk afgrænses det til Vestsjællands og Storstrøms amter.

Projektet analyserer dels arbejdsvilkår og funktionsmåde i små virksomheder, dels konsekvensen af store ændringer i omfanget (nedgang) i lærlingerekruttering m.v. Endvidere indgår et delstudie af det offentlige direkte og indirekte foranstaltninger over for etablering af og funktion af små virksomheder.

Projektet vil delvist baseres på kvalitative data fra 70 interviews, som opfølges et år efter for ca. 1/3 af interviewenes vedkommende.

Projektet er startet i 1983 og forventes af rapporteret i 1985. Projektet udføres af Mette Mønsted sammen med Curt Hansen.

Publikationer:

- Mette Mønsted: »Små virksomheder er kvalitativt forskellige fra større virksomheder«. Arbejdsnote 83-4. 61 s.
- Curt Hansen: »Erhvervsfremmende foranstaltninger set fra de små og mindre virksomheders synspunkter«. Arbejdsnote 83-6. 44 s.
- Mette Mønsted: »Small enterprises in Denmark - What are the conditions, and how do they adapt to them?« in R. Hudson (ed.): »Small Firms and regional development - perspectives from Northern and Southern Europe«. Publ. no. 39, Institute for Transport-, Tourism- og Regional Economy, 1984, pp. 7-22.

(Mette Mønsted's aktiviteter beskrives i beretningen under Institut for Erhvervs- og Samfundsforskning, p. 65ff).

Social struktur og fagforeningskarakter

Projektets formål er at belyse centrale forskelle i strategi og karakter hos fagforeninger for henholdsvis arbejdere og funktionærer. Der fokuseres dels på, i hvilket omfang funktionærernes fagforeninger har »kollektivistiske« træk, der får dem til at vælge samme strategier som arbejderfagforeninger, dels på, i hvilket omfang funktionærernes særlige position i arbejdshierarkiet fremmer andre typer af strategier hos funktionærernes faglige organisationer, f.eks. professionsstrategier eller servicestrategier.

Data udgøres dels af en survey til et repræsentativt udsnit af danske lønmodtagere (ca. 2.000), gennemført i oktober 1982, med en sammenligning af datasættet fra den danske velfærdsundersøgelse fra 1976. Dels af intensive interviews med 29 informanter (beslutningstagere) fra en række faglige organisationer, særligt på funktionærområdet. Disse interviews er gennemført i perioden februar til august 1983.

En foreløbig udgave af hovedrapporten forelå august 1984. Den er nu under omarbejdelse med henblik på udgivelse som bog.

Projektet påbegyndtes 1.3.1982 og afsluttes ultimo 1985.

Projektet har været finansieret af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd og gennemføres af Steen Scheuer.

Som hovedpublikation fra projektet indleverede Steen Scheuer afhandlingen »Social struktur og fagforeningskarakter« og modtog Tietgenprisen (guldmedalje) for denne.

Tidsforbrug og medlemskontakt i faglige organisationer

Projektet skal belyse baggrunden for den kraftige stigning i medlemstallet i faglige organisationer i de senere år. Det skal undersøges, hvad det er, medlemmerne retter henvendelse til fagforeningen om, og hvorledes fagforeningerne prioriterer deres tid.

Metoden har været observation af sagsbehandlere (faglige sekretærer) i nogle udvalgte faglige organisationer (ialt fire) over en arbejdsuge. Denne er gennemført i foråret 1985.

Projektet gennemføres af Steen Scheuer og studentermedarbejder Ole L. Hansen, og det forventes afsluttet ultimo 1985.

Publikationer: »Projekt tidsforbrug og medlemskontakt i faglige organisationer«, projektbeskrivelse ved Steen Scheuer og Ole L. Hansen, dec. 1984.

Erfaringsbaseret læring i arbejdslivet

Projektet analyserer hverdagsindlæringen i arbejdslivet som et ofte mere virkningsfuldt og hensigtsmæssigt alternativ til formaliseret indlæring (kurser o.lign.). Det enkelte menneskes livscyklus i en virksomhed analyseres som en erfaringsindlæringsproces, der spænder fra den indledende socialisering af den nyansatte til personens erhvervsophør. Den generelle teoriramme belyses konkret ved at se på ledelsesudviklingen i virksomhederne.

Projektet udføres af Henrik Holt Larsen, som i november 1984 udgav bogen: »Lederudvikling - vækst i hverdagen eller nålestribede vitaminer?« København, Forlaget Valmuen, 1984. Denne bog har 3 formål. Den lægger op til debat og rummer derfor en kritisk analyse af lederudviklingens forudsætninger, indhold og konsekvenser. Den tjener som inspiration for praktikere og har derfor et stort antal eksempler fra virksomheder, der i praksis arbejder med lederudvikling. Det tredje sigte med bogen er, at den skal kunne bruges som lære- og håndbog i de videregående uddannelser.

Projektet forventes afsluttet med en forskningsrapport i 1986.

Udbrændthed i arbejdslivet

Dette projekt analyserer de specielle belastningsfaktorer, der kendetegner jobs med snæver kontakt til en klientgruppe. Udbrændtheden viser sig som en følelse af psykisk udmattelse, apati, frustration og bortvendthed, som kan være en – naturlig eller nødvendig – reaktion på et opslidende arbejdsmæssigt samspil med klientgruppen.

Projektet belyser specielt gruppen af personalechefer i virksomheder, idet denne persongruppe på samme tid skal sikre, at arbejdskraften udnyttes effektivt, og at den enkelte ansattes krav og forventninger søges tilgodeset.

Projektets foreløbige resultater er beskrevet i en fortrolig rapport: »Udbrændthed – en teoretisk analyse af begrebet udbrændthed samt en kvalitativ, empirisk undersøgelse af evt. udbrændthed blandt personalechefer i danske virksomheder«, skrevet af Henrik Holt Larsen og stud.psyk. Susanne Harboe. Denne rapport forventes udgivet i slutningen af 1985 i bearbejdet form som temarapport.

Teknologivurdering

Flemming Agersnap har sammen med Olaf Rieper udarbejdet en rapport over ny teknologis indflydelse på forbrugeres tidsanvendelse samt på tidsanvendelsen inden for servicesektoren. Rapporten er afleveret juli 1985 og vil indgå i en senere rapport fra European Foundation, Dublin.

b. Deltagelse

Udviklingsbetingelser i Norden for medarbejderejede virksomheder

I Sverige findes langt flere medarbejderejede virksomheder end i de andre nordiske lande. Skyldes det produktionsstrukturen her eller andre faktorer som det politiske og institutionelle klima, eller skal årsagerne snarere findes i en særlig arbejdskultur i Sverige eller dele af Sverige? Disse spørgsmål står centralt i det nordiske projekt om udviklingsbetingelser for denne særlige virksomhedstype. De foreløbige resultater peger på, at det især er det politiske klima og de institutionelle støttemuligheder, der har fremmet forekomsten.

En anden central problemstilling er, i hvilken udstrækning medarbejderejet smitter af på styreformen, således at der udvikles medarbejderstyre. I Sverige synes det i modsætning til Danmark ikke at være tilfældet. Disse forskelle undersøges og der vil blive set nærmere på de dynamiske forløb, sådanne styreformer gennemlever.

Projektet har i 1984/85 været støttet af Nordisk Ministerråd og for 1985/86 er projektet finansieret af de nordiske samfundsvidenskabelige forskningsråd (N.O.S.). Projektet forventes færdigt sommeren 1986.

I projektet deltager 12 nordiske forskere fra Handelshøjskolerne i København, Växjö, Örebro og Helsingfors, samt Universitetet i Oslo og Arbejdslivscentrum i Stockholm. De danske forskere er Niels Mygind (Institut for Nationaløkonomi), Jesper Larsen og Ann Westenholz (Institut for Organisation).

Foreløbige publikationer (fra dansk side):

Jesper Larsen: Det politiske klima for medarbejderejede virksomheder i Danmark, Arbejdsnote 85-1.

Fra dansk side er det nordiske projekt en udløber af et større danske projekt om medarbejderejede virksomheder, der startede i 1979 på Handelshøjskolen i København. Fra dette projekt er der i 1984 udkommet »Medarbejderejede virksomheder. Det kan lade sig gøre«.

En introduktionsbog fra Chr. Ejlers' forlag. I 1985 er på engelsk udkommet en reader »Producer Cooperatives in Denmark« by Poul Ingerslev m.fl. Helge Tetzchner, Niels Mygind og Ann Westenholz planlægger i 1986 at afslutte det danske projekt med en teoretisk bearbejdning af de indsamlede data.

Sociale bevægelser, det civile samfund og social forandring

Hovedformålet med projektet er en undersøgelse af, hvilken rolle de sociale bevægelser har i forhold til social forandring, fornyelse og organisationsændringer i samfundet.

Denne problemstilling efterprøves med baggrund i en empirisk og teoretisk undersøgelse af en række udvalgte historiske og nutidige sociale bevægelser samt deres sociale eksperimenter.

De historiske bevægelser omfatter en religiøs vækkelses- og forsamlingsbevægelse fra 1800-1850, de grundtvigianske bevægelser fra 1840'erne, arbejderbevægelsen og arbejderkooperationen fra henholdsvis 1871 og 1890. I tilknytning til disse bevægelser foretages en undersøgelse af deres sociale eksperimenter, f.eks. Kristen Kolds højskoleforsøg og arbejderkooperationen i Helsingør. De nutidige bevægelser omfatter bymæssige bevægelser fra 1965, ungdomsbevægelserne fra 1968 og 1980 og kvindebevægelsen fra 1970. Her foretages ligeledes en undersøgelse af deres sociale eksperimenter, f.eks. Christiania, et center for voldsramte kvinder (Grevinde Danner stiftelsen) og et ungdomskollektiv (Abel Catrines gade). Med inddragelse af både historiske og nutidige sociale bevægelser samt deres sociale eksperimenter, foretages en sammenligning af deres rolle som forandrings- og fornyelseskræfter i de historiske processer.

Projektet udføres af Leif Thomsen (forskningsstipendiat) og er finansieret af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd fra 1.2.1984, og projektet forventes at vare endnu et år. Der er to studentermedarbejdere på projektet, Helle Rasmussen og Marianne Rosling.

Ungdommens generationer

Jan Molin arbejder sammen med cand.psych. Steen Weichenhain og stud. Jesper Strandgaard Petersen, som er igang med et projekt vedr. en analyse af kulturtilbud (ungdomshuse) og ungdommens samfundspolitiske deltagelse. Projektet finansieres af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd.

Magt og deltagelse

Poul-Erik Daugaard Jensen har sammen med Søren Christensen arbejdet med en analyse af sammenhængen mellem magt og deltagelse. Analysen tager udgangspunkt i et 4-dimensionelt syn på magt og stiller sig kritisk overfor antagelser om positive og automatiske sammenhænge mellem magt og deltagelse. Arbejdet publiceres i en bog, som er planlagt udgivet på Samfundslitteratur i slutningen af 1985.

c. Offentlige serviceorganisationer og deres samspil med brugere

Offentlig økonomi og offentlig service

Den stramme udgiftspolitik har i en periode medført en stigende centralisering i budgetprocessen og har formentlig medført, at mange offentlige serviceproducerende institutioner har flyttet deres opmærksomhedsfelt fra »kunderne« (borgere, klienter, patienter etc.) til interessenter, herunder især aktører højere oppe i systemet med indflydelse på bevillingstildelingen.

Moderniserings- og privatiseringsdebatten har imidlertid på det seneste sat fokus på decentralisering og øget markedsorientering, fulgt op af budgetreformen, som skulle gøre det muligt at disponere mere selvstændigt i de enkelte institutioner. I kølvandet på moderniseringsredegørelsen er det tanken at gennemføre forskellige kampagner for bedre publikumsbetjening, efteruddannelse af personalet, herunder lederkursus m.v.

Projektets formål er at følge denne proces og gennem teoretiske og empiriske studier at undersøge betingelser af politisk, organisatorisk og driftsøkonomisk karakter for at effektivisere og markedsorientere den offentlige serviceproduktion. Projektet gennemføres af Torben Beck Jørgensen.

Publikation: »The Management of Survival and Growth in Growth in Public Organisation«, udkommer i *Public Management in Western Europe*, Elisassen og Keciman (red.) Publications, 1985.

d. Organisationsstrukturer og organisationsændring

Lærebog i organisationsteori

Egil Fivelsdal og Jørgen Frode Bakka samarbejder om at skrive en lærebog i organisationsteori for HD- og HA-studerende. Bogen bliver på ca. 150 sider og er planlagt til at udkomme foråret 1986.

Internationalt bistandsarbejde

Finn Borum har på basis af en DANIDA-korttidsmission til Øvre Volta (Burkina Fasso) udarbejdet en forskningsrapport, der diskuterer organisationsteoriens anvendelighed i internationalt bistandsarbejde. Forskningsrapporten behandler metodeproblemer, anvendelsen af organisatoriske perspektiver, effektivitetsvurdering og implementeringsstrategier. Desuden problematiseres organisationsteoriens kulturuafhængighed og inkrementale ændringsstrategiers udviklingspotentiale.

Hardy Roed-Thorsen har i 1985 været på korttidsmission for DANIDA i Malawi med den opgave at vurdere et projekt til standardisering af anæstesiudstyr i landets hospitaler (2 centralhospitaler og 24 distrikthospitaler af meget varierende størrelse og kompetance). Der er udarbejdet rapport for missionen i samarbejde med Knud-Åge Bennike, Kolding Sygehus og Børge Sommer, Danida.

Omstilling, overlevelse og strategiske beslutninger

Ib Andersen har arbejdet med udviklingen af en forståelsesramme, der har til formål at forklare mellemstore danske virksomheders overlevelsessevne på trods af ofte drastiske ændringer i omverdens-faktorerne. Der tages udgangspunkt i virksomhedernes strategiske beslutningsprocesser omkring produktudvikling, indkøb af teknologi, rekruttering og organisationsstruktur. Der er indledt samarbejde med Søren Christensen, Institut for Erhvervs- og Samfundsforskning.

Konfliktbehandling og interorganisatorisk struktur

Britt-Mari Blegvad har sammen med Annegrete Wulff, Danmarks Statistik, arbejdet videre med den teoretiske del af undersøgelsen af brug af domstole som konfliktbeholdende organer i vestlige lande.

Kontraktforhold i forretningslivet, afbetalingshandel, forbrugerrelationer og relationer på arbejdsmarkedet er blevet betragtet som genstandsområder, hvor konflikter opstår og

parterne tager stilling til hvordan disse skal behandles ved valg mellem brug af domstole og andre muligheder som forligsorganer, klagenævn og forhandlinger via mellemmand som advokater eller direkte mellem parterne.

I genstandsområder som arbejdsmarkedet, forbrugerrelationer og kontraktrelationer i forretningslivet bruges domstolene meget lidt og i forskellige faser af processen. Ved afbetalingshandel bruges domstolene mere. Forskellene menes at hænge sammen med arten af den oprindelige kontrakt mellem parterne og betydningen af en privat opgørelse for parterne, samt økonomiske faktorer som relationen mellem konfliktgenstandens værdi og de omkostninger, som er forbundne med de forskellige eksisterende konfliktbehandlingsmetoder.

Den omredigerede danske rapport er blevet fremlagt ved en konference på det ressociologiske institut i Vaucresson, Frankrig, den 14.-16. december 1984. Der blev her vedtaget, at det teoretiske afsnit skulle udvides yderligere, samt at deltagerne i projektet skulle mødes i efteråret 1985 og i sommeren 1986 for en diskussion af den endelige rapport.

Den endelige publikation med et indledende afsnit af Erhard Blankenburg, Vrije Universiteit, Amsterdam, og Britt-Mari Blegvad, ventes at foreligge i 1986.

e. Ledelse og beslutningsprocesser

Ledelse

Poul-Erik Daugaard Jensen har besvaret en prisopgave om »Fremtidens Lederuddannelse« og har fået DAFOLO-prisen herfor. I opgaven foreslås et 2-årigt uddannelsesforløb med betydelig vægt på uddannelse i tilknytning til konkrete ledelsesproblemer i konkrete virksomheder.

Ledelse og omstilling i professionelle virksomheder

Hardy Roed-Thorsen har fortsat arbejdet med dette projekt, som har til formål at belyse begrænsninger og potentielle muligheder i autonome, serviceorienterede professionelle eller professionelt prægede virksomheders organisationsformer.

Projektet analyserer arbejdsbetingelser, strukturer samt styre- og ledelsesformer i sådanne virksomheder og justerer de modeller, der kommer ud af analysen på case-studies fra rådgivende ingeniørvirksomheder.

En speciel delproblemstilling har at gøre med professionelle medarbejderejede virksomheders rationalitet. Medarbejderejede virksomheder knyttes ofte sammen med arbejderbevægelsen. Imidlertid er der de senere år dukket en type medarbejderejede virksomheder op, som på en del områder bør betragtes som et fænomen adskilt fra arbejderkooperativerne. Der er her formentlig tale om, hvad der kunne kaldes »middelklassekooperativer«, hvor baggrunden for virksomhedernes dannelse og opbygning synes at være, at professionelle faggrupper (typisk: ingeniører, arkitekter) søger at skabe en organisationsform, der tilgodeser de idealer og ønsker om arbejdsbetingelser, som er indeholdt i professionernes selvopfattelse.

Projektet afsluttes med en forskningsrapport i 1986. En del af projektets teoretiske overvejelser og problemstillinger foreligger i en arbejdsnote (efteråret 1985).

Konfliktbeslutninger

Harald Enderud fortsætter arbejdet med en syntese af beslutnings- og konfliktteorien. Konfliktbeslutninger er valgprocesser i skæringsfladen mellem aktørernes sær- og fælles-

interesser. I praksis vil harmoni og samarbejde ofte forekommer i samme kontekst som konflikt og konkurrence. Dualismen her er særligt udpræget i interessedemokratiske systemer, hvor ingen gruppering har den totale magt.

»Konfliktbeslutninger 1« kommer i foråret 1986. Bogen analyserer konflikt- og konfliktbearbejdning i tre perspektiver: Harmonisituationen og den rene konfliktsituation. Desuden i det tredje perspektiv: Interessentmodellen (interessedemokratiet), hvor harmoni- og konfliktmodellerne ses som ekstreme specialtilfælde heraf. Desuden drøftes dualismen mellem harmoni og konflikt mere indgående, og konfliktprocesser analyseres i de 6 Mintzbergske strukturformer. »Konfliktbeslutninger 2« er planlagt at udkomme i 1987. Den fokuserer på procesaspektet af konflikter og går mere detaljeret ned i konfliktbearbejdning end »I'eren«.

Beslutningstageren i virksomheden: aktørmodeller i økonomi og jura

Britt-Mari Blegvad har med udgangspunkt i en analyse af de vidt forskellige menneskebilleder, som bruges i økonomi og jura, analyseret de to fagområders tyngdepunkt ved analyser af aktøres deltagelse i beslutningsprocesser i virksomheder. Økonomen er centreret omkring fremtidig profitmaksimering og juristen omkring de dele af beslutningsprocessen, som beskæftiger sig med en ansvarsplacering ved begående fejl og konfliktbehandling af herved opståede problemer.

Analysen skal udvides med eksempler på beslutningsprocesser, hvori personer med økonomisk og juridisk faglig baggrund indgår, og i øvrigt bearbejdes i løbet af efteråret 1985.

Ledelses- og ændringsproblemer

J.C. Ry Nielsen har arbejdet og vil fortsat arbejde med ledelses- og ændringsproblemer.

Publikationer:

- J.F. Bakka og J.C. Ry Nielsen, »I-afdelingen, Ledelses- og organisationsforhold«, DIOS, København 1984.
- J.F. Bakka, Torben Jensen og J.C. Ry Nielsen, »I-afdelingen, En undersøgelse af arbejdsbelastning samt forslag til organisationsstruktur«, DIOS, København 1985.

Desuden har J.C. Ry Nielsen sammen med Morten Ry Helkier i 1984 og 1985 foretaget en empirisk undersøgelse af regeringens moderniseringsprogram.

Publikationer:

- J.C. Ry Nielsen og Morten Ry Helkier: »Flere penge til efteruddannelse«, DJØF-bladet 1984, nr. 19.
- J.C. Ry Nielsen har sammen med Mette Mønsted lavet en undersøgelse af 8 mandlige og 8 kvindelige ledere. Resultaterne er blevet bearbejdede og diskuteret på et 1-dages seminar med de involverede ledere.
- J.C. Ry Nielsen har endvidere sammen med J.F. Bakka lavet en miniundersøgelse af organisationskulturen på dagbladet Jyllands-Posten. Resultaterne har været præsenteret på en virksomhedskonference, som er blevet grundigt refereret i Jyllands-Postens interne blad »indsats«.

f. Politisk-administrative systemer og deres samspil med den private sektor

Sammenligning af forskellige typer af konfliktbehandling i forskellige lande

Britt-Mari Blegvad har afsluttet ájourføringen af bind 2 af hovedrapporten angående

LEG-projektet, som indeholder forskningsrapporter angående konfliktbehandling på forbrugerområdet og arbejdsmarkedet i en række europæiske lande. Tilbage står sprogdigering og indledninger til fremstillingens forskellige dele. Dette skal udføres i samarbejde med Kalman Kulcsar, Budapest. Arbejdet forventes at være færdigt i 1986.

Organisationsproblemer i kommunalpolitiske systemer

Poul-Erik Daugaard Jensen arbejder med udgivelsen af en publikation om organisatoriske problemer i kommunalpolitiske systemer. I publikationen diskuteres bl.a. forholdet mellem politikere og embedsmænd, sektoropdelingen i de kommunale forvaltninger og vanskelighederne med at gennemføre en samlet styring af kommunernes relation til lokalsamfundet og til forskellige myndigheder.

FORSTYR, en undersøgelse af forskellige styreformer inden for forskningen

Projektets formål er at undersøge, hvorledes forskning organiseres og påvirkes af forskellige interne og eksterne forhold. Begrebet »styring« opfattes således ikke kun som påvirkning fra centralt hold. Ønsker man at forstå forskningsudviklingen i samfundet, er det vigtigt også at inddrage de kræfter, der præger forskningsmiljøerne i deres daglige arbejde. Det kan f.eks. være forholdet til brugergrupper, bestemte teories dominans, begrænsninger i metoder, veletablerede traditioner o.l.

De forskellige styreformer kan inddeles i fem hovedgrupper: demokrati, marked, bureaukrati, kollektiv og viden. Der vil let opstå spændinger mellem disse styreformer, og projektets hovedformål er at belyse forekomsten og konsekvenserne af disse styreformer på forskellige forskningsområder. I projektet deltager 7 forskere, der arbejder med forskellige forskningsaktiviteter under det fælles tema: påvirkning af forskning/forskningsstyring. Fælles for projektdeltagerne er en organisationsteoretisk tilgang til problemstillingerne.

Flemming Agersnap arbejder med problemstillinger centreret omkring forholdet mellem forskningspolitik og egenskaber ved forskningssystemet, der bør tages hensyn til, når styringsforsøg iværksættes.

Hanne Foss Hansen arbejder fortsat med en komparativ analyse af forskellige typer af forskningsmiljøer. Det søges klarlagt, hvilke påvirkningsmekanismer der er aktive/centrale på institutniveau. Hanne Foss Hansen er også i samarbejde med Hanne Marie Jensen igang med en analyse af samspillet mellem undervisnings- og forskningsaktiviteter. (Hanne Foss Hansens aktiviteter beskrives i beretningen under Institut for Informatik og Økonomistyring, side 99ff).

Preben West Hansen arbejder videre med problemstillinger centreret om den samfundsvidenskabelige forskningsmuligheder for at få adgang til samt indgå i politiske beslutningsprocesser.

Torben Beck Jørgensen arbejder med problemer vedrørende forskeres egen forståelse af forskningsprocessen og dens vilkår.

Olaf Rieper arbejder på aspekter af forskningsformidling samt problemer vedrørende samarbejde i tværfagligt sammensatte forsknings- og udviklingsgrupper.

Bøje Larsen arbejder på en kritisk analyse af evalueringsformer som styringsmidler i forskningsorganisationer.

FORSTYR-projektet støttes af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd fortrins-

vis med løn til en forskningsmedarbejder. Projektet, der blev startet i februar 1982, er planlagt til at løbe til november 1985.

Projektets forløbige resultater er publiceret i artikelsamlingen: Flemming Agersnap m.fl.: »Forskningsstyring og forskningsmiljø«. Nyt fra Samfundsvidenskaberne, 1983, 337 sider. En ny artikelsamling under titlen »Nærbilleder af forskning. Organisations sociologisk studier« blev publiceret i februar 1985 under redaktion af Egil Fivelsdal. Bidragydere til artikelsamlingen var Egil Fivelsdal, Flemming Agersnap, Heine Andersen, Christian Knudsen, Hanne Foss Hansen, Hanne Marie Jensen, Torben Beck Jørgensen, Bøje Larsen og Olaf Rieper.

Den offentlige forvaltning i skønlitteraturen

Torben Beck Jørgensen arbejder med en analyse af embedsmænd, offentlig forvaltning og forholdet til borgerne, som det findes afbildet og problematiseret i skønlitteraturen (romaner, skuespil, digte o.l.). Herunder undersøges forholdet mellem kunstnerisk og videnskabelig erkendelse. Arbejdet publiceres senere som en »forvaltningsdekameron«.

g. Andre forskningsaktiviteter

Flemming Agersnap har sammen med Marianne Antonsen og Lars Bak Rasmussen udarbejdet en lærebog til undervisningen i samfundsökonomi på det reviderede EG-studium. Bogen hedder »Samfundsökonomi og internationale forhold« og er udkommet på forlaget Nyt fra Samfundsvidenskaberne, 1985. Den giver en indføring i erhvervs- og samfundsforhold såvel i Danmark som i de vigtigste af de lande, vi handler med. Desuden giver den nogle hovedtræk af de samfundsökonomiske modeller, således at de studerende sættes i stand til at foretage overvejelser om den økonomisk politik i Danmark såvel som i udlandet. Bogen er på 320 sider.

Flemming Agersnap har udarbejdet en rapport »Erhvervs sproglige dimittender 1975-77« på basis af en spørgeskemaundersøgelse udført af AIM for Fagsprogligt Center. Som led i det samme undersøgelsesarbejde har Flemming Agersnap med bistand fra Poul H. Pedersen gennemført 2 serier af gruppeinterviews dels med EK-dimittender, dels EG- og EA/ED-dimittender om deres erhvervs situation og anvendelsen af deres uddannelse. Begge rapporter skal danne udgangspunkt for en senere erhvervs konference vedrørende de sproglige uddannelser.

Flemming Agersnap har været vejleder for Henrik Køber i forbindelse med detaillering og budgettering af et oplæg vedr. Internationale Sprogstævner fra Fonden for International Forståelse og har desuden deltaget i forskellige møder herom.

Flemming Agersnap har sammen med Poul H. Pedersen startet en studieforløbsundersøgelse vedrørende HA- og HD-studiet. Der er maj 1985 udsendt spørgeskemaer til alle, der startede på HA- og HD-studiet i 1982. Svarene er kommet tilbage og er under behandling. Undersøgelsen er en forlængelse og udvidelse af den tidligere studieforløbsundersøgelse. Flemming Agersnap har sammen med Britta Kragh afsluttet projektet vedrørende »TV i sprogundervisningen«. Der er udsendt en forskningsrapport om de opnåede resultater.

Ib Andersen har beskæftiget sig med den mulige anvendelse af datamatbaseret undervisning. Der er foretaget en undersøgelse af markedsudbuddet af software til PC'ere til undervisningsbrug inden for organisation og ledelse. Ib Andersen har taget indledende skrift til udviklingen af et datamatstøttet undervisningsprogram til undervisning i organisations-

og ledelse. Der tages udgangspunkt i indsamlede oplysninger fra en række af de mellemstore danske virksomheder, som indgår i ovennævnte projekt. Der er indledt samarbejde med Søren Broch og Peter Pruzan fra Institut for Anvendt datalogi og systemvidenskab.

Poul-Erik Daugaard Jensen og Torben Beck Jørgensen har arbejdet med udviklingen af et tværinstituttligt samarbejde omkring offentlig ledelse og driftøkonomi. Formålet er at få etableret en cand.merc.-retning bestående af fag, som tilsammen vil kunne give studerende en viden om grænsefladerne mellem offentlig og privat virksomhed, om modernisering, omstilling, fornyelse, totalrammestyrelse, decentralisering og indtægtsdækket virksomhed.

Offentlige serviceproducerende virksomheder

Sammen med Hans Jørgen Nygaard Kristensen og Torben Beck Jørgensen har Poul-Erik Daugaard Jensen deltaget i opbygningen af et kartotek over eksisterende offentlige serviceproducerende virksomheder. Kartoteket indeholder en række budgetmæssige og personalemæssige oplysninger om de enkelte virksomheder. Kartoteket skal danne udgangspunkt for driftsøkonomiske og organisatoriske undersøgelser af offentlig serviceproduktion.

5. Publikationsvirksomhed

Bøger

Agersnap, Flemming, Marianne Antonsen og Lars Bak Rasmussen: »Samfundsøkonomi og internationale forhold«. Forlaget Nyt fra Samfundsvidenskaberne, 1985.

Bogen er en grundbog i økonomi og samfundsbeskrivelse. Den indeholder for Danmark og fem vestlige lande en gennemgang af: befolkningsforhold, erhvervsstruktur, arbejdsmarked, offentlig sektor og udenrigshandel samt en indførelse på grundlag heraf i økonomisk teori og økonomisk politik.

Den traditionelle gennemgang af økonomi og danske forhold er således udbygget med et internationalt perspektiv samt en inddragelse af sociologiske faktorer.

Arnoldus, Marly og Niels Bundgaard: »Bedre mødereferater«. Forlaget Factum, 1985.

Bogen vil bidrage til, at der fremstilles bedre mødereferater i virksomheder, foreninger, firmaer, styrelser, institutioner og udvalg. Og det er tiltrængt overalt. Møder er kostbare, og der holdes mange af dem. Møder benyttes i dag i udstrakt grad som en vigtig bestanddel af en virksomheds ledelse, samarbejde, kommunikation og information. Møder er en væsentlig del af det, der kaldes virksomhedskulturen. Ikke mindst derfor er mødereferater af overordentlig stor betydning.

Denne bog indeholder en anvisning på at skrive mødereferater, så de tilgodeser mødets formål. Hver mødetype sin referattype. Den indeholder desuden vejledning i håndtering af papirer, der benyttes i forbindelse med mødet. Hertil kommer en del meget nyttige checklister.

Fivelsdal, Egil (red.): »Nærbilleder af forskning: Organisations sociologiske studier«. 265 s. Forlaget Nyt fra Samfundsvidenskaberne, 1985.

Bogen indeholder følgende bidrag:

- Egil Fivelsdal: »En organisations sociologisk indledning«.
- Flemming Agersnap: »Styring eller kaos«.
- Heine Andersen og Christian Knudsen: »Forskerudvikling og forskerorganisering inden for samfundsvidenskaberne«.

- Hanne Foss Hansen og Hanne Marie Jensen: »Undervisningens betydning for forskningen, illustreret ved forskeres selvoplevelse«.
- Torben Beck Jørgensen: »Forskning og følelser«.
- Bøje Larsen: »Forskningsevaluering – problemer og muligheder«.
- Olaf Rieper: »Tværfaglige grupper i forskning og forsøgsvirksomhed. Forskelle i indre og ydre vilkår«.

Ingerslev, Poul, Niels Mygind, Hardy Roed-Thorsen, Helge Tetzschner og Ann Westenholtz: »Medarbejderejede virksomheder – det kan lade sig gøre!« En introduktionsbog. Christian Ejlers forlag 1984.

Bogen sammenfatter en række danske erfaringer med medarbejderejet virksomhed opsamlet og bearbejdet af MAREV-projektet. Bogen er tænkt som en introduktionsbog til området.

Langaa, Per Jensen, Kirsten Jørgensen, Olaf Rieper og Ulla Runge (red.): »Arbejds miljø og den teknologiske udvikling«. Forlaget Nyt fra Samfundsvidenskaberne, 1984.

Arbejds miljøet og den ergonomiske indsats for at bedre arbejds vilkårene bør forstås i sammenhæng med tekniske og organisatoriske valg og i forbindelse med de ressourcer, der er til stede i virksomhederne.

I bogens artikler analyseres emnet ud fra forskellige synsvinkler af såvel praktikere som forskere. Artiklerne er valgt, så de illustrerer noget om sammenhængen mellem teknologisk udvikling og arbejdsforhold og beskæftiger sig med, hvad der kan gøres for at påvirke teknologiu udviklingen.

Artiklernes forfattere: Jan Kronlund, Tora Brandstrup, Peter Hasle, Niels-Jørgen Holm, Bjørn Aase Sørensen, Bent Fallenkamp og Göran Olsson er fra Norge, Sverige og Danmark og har alle flere års praktiske og forskningsmæssige erfaringer inden for arbejds miljøområdet.

Bogens grundlag er Nordisk Ergonomi Selskabs årskonference, som i 1983 blev arrangeret i samarbejde med Selskab for Arbejds miljø, Dansk Ingeniørforening.

Larsen, Bøje og Olaf Rieper: »Undersøgelse af miljøtilsyn«. Bind I og II. Rapport til miljøstyrelsens tilsynsudvalg. Dios, 1984.

Larsen, Henrik Holt (red.): »Personaleadministration – Personaleudvikling«. 3. udgave. Forlaget Nyt fra Samfundsvidenskaberne, 1985.

Bogen rummer 39 artikler, der giver en fyldig og aktuel oversigt over personale mæssige problemer i teori og praksis. Bogen beskriver, hvordan virksomhederne tiltrækker, fastholder, udvikler og afvikler de menneskelige ressourcer. Den lægger op til en kritisk og nuanceret forståelse af de personale mæssige teoriers rækkevidde og bærekraft. Og den viser, hvordan man konkret arbejder med personale opgaver af administrativ og udviklings mæssig art i virksomhederne.

Dermed bliver artikelsamlingen både en grundbog og en håndbog, der besvarer spørgsmålene HVAD, HVORFOR og HVORDAN om personale forhold.

Artikelsamlingen henvender sig til såvel medarbejdere som de ledere og specialister, der professionelt beskæftiger sig med personale forhold. Den bliver således en støtte og inspirationskilde i dagligdagen, men kan også anvendes som lærebog ved personale mæssige uddannelser på højere læreanstalter.

Lars, Henrik Holt: »Lederudvikling – vækst i hverdagen eller nålestrubede vitaminer?« Forlaget Valmuen, 1984.

Bogen beskriver 50 konkrete metoder til udvikling af menneskers ledelsesmæssige kvalifikationer og beredskab – på jobbet, og udenfor jobbet, i arbejdstiden og i fritiden. Den viser, hvordan metoderne bruges i praksis, og hvilke konsekvenser de har. Bogen fortæller også om lederrekruttering og -udvælgelse, og den belyser afvikling og aftrapning af ældre ledere, idet dette betragtes som en sammenhængende del af karriereprocessen. Behovet for lederudvikling analyseres ved at sammenholde de fremtidige ledelsesvilkår med virksomhedens aktuelle ledelsesmæssige situation. En række metoder til diagnosticering af den aktuelle ledessituation analyseres, og deres bæredygtighed perspektiveres. Bogen afsluttes med en diskussion af, hvem der har ansvaret for eller i øvrigt er involveret i lederudviklingens forskellige elementer, samt hvad der bestemmer effekten af et lederudviklingsprogram. Bogen indeholder ca. 100 eksempler fra virksomheder, der i praksis arbejder med lederudvikling.

Larsen, Henrik Holt & Nils Villemoes: »Personalechefens drømmebilleder – 31 godnathistorier om arbejdslivets mennesker«. Forlaget Valmuen i samarbejde med Dansk Institut for Personalerådgivning, 1985.

Denne bog indeholder 31 drømmebilleder om virksomhedens menneskelige ressourcer. Den rummer en godnathistorie til hver dag i måneden. Den kommer vidt omkring – akkurat som drømme – men vender hele tiden tilbage til det arbejdende menneske. Bogen er tilegnet personalechefer, men også andre vil med fordel kunne hente inspiration til deres drømme. Blandt drømmene kan nævnes: personalepolitikken i støbeskeen; når kolleger bliver afskediget; da efteruddannelsen kom på museum; det retfærdige lønsystem; styring af menneskelige ressourcer; ledermotivation under forandring og personalechefer i en foranderlig verden.

Mønsted, Mette: »Små virksomheder i rådgivningssystemet«. Forlaget Nyt fra Samfundsvidenskaberne, 1985.

Bogens hovedsigte er at analysere strukturerne i rådgivningssystemet. Hvordan fungerer service- og rådgivningssystemet i forhold til den lille virksomheds behov? Hvilken rolle spiller magtforholdene omkring virksomhedens forskellige samarbejdsrelationer for forståelsen af små virksomheders vilkår?

De små virksomheder dominerer i den danske erhvervsstruktur, og mange rådgivningsinstanser er rettet mod den lille virksomhed. Bogen analyserer rådgivningsinstanserne set inde fra virksomheden og viser svaghederne i systemet i forhold til de særlige problemer og ressourceforhold, som karakteriserer de små virksomheder.

Rieper, Olaf: »Styring af arbejdsmiljøet. Regel eller deltager. En sociologisk studie af styringsmodeller på arbejdsmiljøområdet«. Nyt Nordisk Forlag, 1985.

I bogen sammenholdes forskellige styringsmodeller: styring ved regler for miljøpåvirkninger (bureaukratisk styring), styring ved etablering af samarbejde og forhandling på virksomheden (decentral deltagerstyring) og styring gennem rådgivning og formidling ved professionelle (styring ved viden). Virkningerne af de forskellige styringsmodeller vurderes på grundlag af empiriske undersøgelser fra især de nordiske lande. Og de forskellige styringsmåders indbyrdes samspil i praksis diskuteres.

Blandt andet behandles følgende spørgsmål: Hvad er virkningerne af arbejdstilsynets indsats? Hvordan er samspillet mellem sikkerhedsudvalg og bedriftssundhedstjeneste? Er nogle typer af arbejdsmiljøproblemer mere egnede for den ene styreform end andre? Passer den nuværende blanding af styreform til nuværende og kommende arbejdsmiljøbelastninger?

Schultz, Majken og Janne Larsen: »Bureaucrati og videnskab – organisationskulturer i centraladministrationen«. Forlaget Politiske Studier, København 1984.

»Producer cooperatives in Denmark«. A reader by: Poul Ingerslev, Finn Junge Jensen, Nils Mygind, Hardy Roed-Thorsen, Helge Tetzschner og Ann Westenholz. Copenhagen School of Economics and Social Science, 1985.

»HD-studiet i Organisation – håndbog for studerende 1985«. 19. udgave. Strategi og planlægning, Datamatik, Offentlig ledelse, Personaleforhold. Forlaget Nyt fra Samfundsvidenskaberne, 1985.

Kompendier

Jørgensen, Torben Beck: »Udgiftsstyring og budgetlægning i den offentlige sektor«. Samfundslitteratur, 1984.

Schultz, Majken: »Perspektiver på organisationer«. Et kompendium om W.R. Scott's bog »Organizations, Rational, Natural and Open Systems«, IOA, 1984.

Forskningsrapport- og arbejdsnotatserien

Borum, Finn:

– »Signals and messages in a changing organization or explaining the functions and the limited success of an OD intervention. Forskningsrapport 84-3.

– »Om organisationsteoriens anvendelighed i internationalt bistandsarbejde. Organisatoriske perspektiver, effektivitet og implementering«. Forskningsrapport 85-3.

Hansen, Curt: »Finansieringsforhold og statslige støtteordninger for små virksomheder«. Forskningsrapport 84-4.

Kragh, Britta og Flemming Agersnap m.fl.: »Ny teknologi i sprogundervisningen. Statusrapport og overvejelser fra nogle mindre forsøg m.v.« Forskningsrapport 85-1.

Rasmussen, Bo: »Kultur- og ledelsesmetoder – et par japanske eksempler«. Forskningsrapport.

Rieper, Olaf: »Arbejds miljø og arbejds miljøindsats – overblik og fremsyn«. Forskningsrapport 85-2.

Enderud, Harald

– (red.): »Reservecases til organisationsfagene«. Arbejdsnote 84-1.

– »16 teser om magt/indflydelse og deres antiteser – om social påvirkning i professionelle og adhocokratiske organisationer«. Arbejdsnote.

– »Dualismen mellem konflikt og konsensus i organisatorisk beslutningstagen«. Arbejdsnote.

– »Hvad er konfliktbeslutninger?« Arbejdsnote.

– »Harmoni-perspektivet på konflikter«. Arbejdsnote.

Larsen, Jesper: »Det politiske klima for medarbejdende virksomheder i Danmark«. Arbejdsnote 85-1.

Scheuer, Steen: »Professionalisering som dynamisk proces«. Arbejdsnote.

Artikler i bøger, tidsskrifter o.lign.

Agersnap, Torben har sammen med Agnete Weis Bentzon skrevet en artikel: »Myndig-

hedsreaktioner over for kollektive sociale uroligheder«. Artiklen problematiserer politiske reaktioner over for BZ'erne og de fysiske blokader. 22 sider, Oslo 1985.

Borum, Finn:

- »Signaler og budskaber i en organisation under forandring«. Artikel, 64 sider.
- »Signals and messages in a changing organization«. Artikel. 64 sider.

Larsen, Henrik Holt:

- »Samspillet mellem job, fritid og familie - nytænkning er nødvendig«, Futuriblerne, 1984.
- »Styring af menneskelige ressourcer - en vigtig del af lederens job«. Artikel i Erhvervsøkonomisk Tidsskrift, 1984, nr. 1
- »Personale«. Artikel i N. Holst Marcussen & K.M. Sørensen: »N.I.K. - problem og løsning«. En opslagsbog om ny informationsteknologi. Chr. Ejlers Forlag, 1984.
- »At få noget mere ud af noget mindre ...«. Artikel i DJØF-bladet, 1984, nr. 11.
- »UDBRÆNDTHED - en erhvervsrisiko for personalefolk?« Artikel i IP-Information, 1985, nr. 1
- »Personalefagene på Handelshøjskolen ekspanderer«. Artikel i IP-Information, 1985, nr. 1.
- »Samspillet mellem job, fritid og familienytænkning er nødvendig«. Artikel i DACIA-Nyt, 1984, nr. 5

Mønsted, Mette:

- »Fleksibilitet i små virksomheder«. Artikel i Mønsted og Rasmussen (red.): Nordisk småvirksomhedsforskning.
- (red.) »Små virksomheder støtter samfundet - støtter vi dem?« Erhvervsøkonomisk debat. Civiløkonomernes forlag A/S, København 1985. Artikler heri af Mette Mønsted: »Hvad er små virksomheder i en dansk sammenhæng?« (s. 8-28). »Rådgivningsstrukturen og den lille virksomhed (s. 55-70). »Fremtidens iværksættere i perspektiv - iværksætteruddannelsen ved HHK (s. 118-121).

Nielsen, J.C. Ry og Morten Helkiær: »Flere penge til efteruddannelse«. DJØF-bladet nr. 19, 1984.

Roed-Thorsen, Hardy:

- »Employee-ownership - a Basis for the Organization of the future?« Artikel i »Producer Cooperatives in Denmark«, Copenhagen School of Economics and Social Science 1985.
- & Ann Westenholz: »Employee-owned Enterprises - an Overlooked Alternative?« Artikel i »Producer Cooperatives in Denmark«, Copenhagen School of Economics and Social Science 1985.

Rieper, Olaf:

- »Teknologi og arbejdsliv«. Kapitel 9 i Teknologisamfundet 1984 (redigeret af Ingeniørsammenslutningen), 1984.
- »Ny forskningsenhed på arbejdsmiljøområdet«. Artikel i Arbejdsmiljø og Samfund, nr. 2, 1984.
- »Samfundsforskningen ser på arbejdslivet«. Artikel i Arbejdsmiljø og Samfund, nr. 4, 1984.
- »De professionelle praktikere og forskere har brug for hinanden«. Artikel i Nordisk Ergonomi, nr. 2, 1984.

- »Arbejdsmiljø, sikkerhed og sundhed år 2000«. Publikation i bog af samme navn, udgivet af Foreningen af gensidige Ulykkesforsikringsselskaber.

Scheuer, Steen: »Arbejdsløsheden og den faglige deltagelse - i organisationsteoretisk perspektiv, bidrag til antologi redigeret af Henning Jørgensen og Jens Chr. Tonboe: »Fagbevægelsen, det offentlige og beskæftigelsen«.

Thomsen, Leif: »Hegemoni og rum. Det civile samfund og de sociale bevægelser« i Jens Chr. Tonboe (red.): »Farvel til byen?« Aalborg Universitets Forlag, 1985.

Andre publikationer

Bakka, J.F. og J.C. Ry Nielsen: »I-afdelingen, ledelses- og organisationsforhold«, DIOS, København 1984.

Bakke, J.F., Torben Jensen og J.C. Ry Nielsen: »I-afdelingen, en undersøgelse af arbejdsbelastning samt forslag til organisationsstruktur«. DIOS, København 1985.

Blegvad, Britt-Mari: »Beslutningstageren i virksomheden: Aktørmodeller i samfundsvidenskab og jura«. Undervisningsmateriale, juni 1985, 24 sider + rollespil.

Blegvad, Britt-Mari og Annegrete Wulff: »A Litigation Explosion? Why not in State of Denmark«. Paper fra møde i Research Committee on the Sociology of Law, International Sociological Association, august 1985. 84 sider.

Borum, Finn: »Technological innovation and the social sciences in Denmark«. Indlæg ved FAST-konference i Bruxelles, (10 sider) februar 1985.

Jørgensen, Torben Beck: »The Management of Survival and Growth in Public Organizations«. Paper til ECPR joint session of workshop, marts 1985.

Larsen, Henrik Holt: »Management Development and Corporate Culture«. Paper præsenteret ved First international conference on organizational symbolism and corporate culture, Lund 1984.

Larsen, Henrik Holt og Susanne Harboe: »Udbrændthed - en teoretisk analyse af begrebet udbrændthed samt en kvalitativ, empirisk undersøgelse af evt. udbrændthed blandt personalechefer i danske virksomheder«. Fortrolig forskningsrapport.

Larsen, Henrik Holt: »Abetesten«. Diskussion i medierne af den såkaldte abetest«. Forlaget Valmuen, 1984.

Larsen, Henrik Holt: »Personaleudvikling - en vejledning til statslige myndigheder og institutioner«. Administrationsdepartementet, København 1985.

Mønsted, Mette og C.G. Rasmussen (red.): »Nordisk småvirksomhedsforskning«. Papers fra 3. Nordiske forskerseminar om små virksomheder. 1984.

Scheuer, Steen: »The Impact of Unemployment on Union Density in Denmark«. Paper præsenteret på EGOS-Colloquium om »Trade Unions in Europe, the Organizational Perspective«, i Amersfoort, Holland, oktober 1984.

Scheuer, Steen og Ole L. Hansen: »Projekt tidsforbrug og medlemskontakt i faglige organisationer«. Projektbeskrivelse, december 1984.

Scheuer, Steen: »Social struktur og fagforeningskarakter. En teoretisk og empirisk analyse af sammenhængen mellem forskellige lønmodtagergruppers position i den sociale struktur, deres deltagelse i de faglige organisationers karakter, med særligt henblik på funktionærgrupperne, Licentiatafhandling 1984. 212 sider.

6. Faglig virksomhed i øvrigt

Deltagelse i konferencer og rejser

Flemming Agersnap

- har deltaget i EGOS' Colloquium i Stockholm juni 1985 samt i to konferencer i Dublin vedr. de igangværende projekter
- har i januar og februar været på studieophold i Paris bl.a. ved Maison des Sciences de l'Homme.
- har fremlagt synspunkter på »Ny teknologi i sprogundervisningen« (31.5.1985) på det sproglige fakultets forskningskonference.
- har bidraget med »Erfaringer fra komparativ erhvervsøkonomisk forskning« (26.4.1985) på HHK's seminar om Internationalisering.

Britt-Mari Blegvad arrangerede 20.-21.5.1985 sammen med Børge Dahl, Institut for Erhvervsret og revision og Jens Fejø, Institut for Markedsret på Handelshøjskolens vegne et symposium om »Law, Economy, and the Firm«. Formålet med symposiet var at diskutere brugen af økonomiske, socialvidenskabelige og juridiske modeller ved forskning angående juridiske og andre aspekter ved beslutningsprocesser i virksomheder.

Hovedforedragsholderne var Lawrence Friedman, Stanford Law School, Jens Fejø, Institut for Markedsret, Bøje Larsen, Institut for Organisation, Stewart Macaulay, Law School, University of Wisconsin, Madison og Niels Christian Nielsen, Institut for Finansiering. Foruden disse foredrag med efterfølgende diskussioner, præsenterede en række deltagere papers i gruppediskussioner. I alt deltog 60 personer.

Egil Fivelsdal holdt d. 29.10.1984 en gæsteforelæsning ved Pedagogisk Forskningsinstitut, Universitetet i Oslo, om fortolkninger af Max Webers bureaukratiteori.

Poul-Erik Daugaard Jensen har deltaget i ECPR's joint sessions i Barcelona i marts 1985. Poul Erik Daugaard Jensen har deltaget i IPSA's XIIIth World Congress i Paris i juli 1985.

Torben Beck Jørgensen

- har ledet en arbejdsgruppe i »Bureaukratiske kulturer« under Nordisk selskab for Statskundskabs konference august 1984.
- har deltaget i ECPR's joint sessions i Barcelona marts 1985.
- har deltaget i SUC's konference om forskningsstyring i Esbjerg 30.-31.1.1985.
- har holdt foredrag på Vaxjö Högskole om dansk og svensk forvaltning 14.2.1985.
- har holdt foredrag om myndighed og bogen »Historisk set« på Statsfrøkontrollen 20.6.1985.

Henrik Holt Larsen

- har deltaget i og præsenteret et paper ved First International Conference on Organizational Symbolism and Corporate Culture, Lund, juni 1984.
- holdt indlæg ved 3 konferencer (januar, marts og april 1985) om lederudvikling i Dansk Institut for Personalerådgivning i anledning af udgivelsen af hans bog om lederudvikling, jfr. afsnittet om publikationer.
- afholdt et 2-dages seminar i januar 1985 for Danmarks Jurist- og Økonomforbund vedr. lederudvikling i den offentlige sektor.

- holdt en morgenmøderække i Dansk Management Center i marts 1985.
- holdt et indlæg om kulturel omstilling og SAS ved Dansk Ingeniørforenings Efteruddannelseskonference for uddannelseschefer på Skjoldnæsholm den 28.8.84.

Olaf Rieper

- Inviteret foredragsholder på 13. Nordiska Arbetsmiljökongressen, Yxtaholm 10.-12.9.1984. Emne: Arbetsmiljöarbetet inom dom mindra företagen.
- Deltager i Nordisk Ergonomi Selskabs Årskonference i Sandefjord 24.-26. oktober 1984.
- Inviteret foredragsholder til Ingeniør-Sammenslutningens Teknologi-konference den 29. november 1984.
- Tilrettelægger kursusmodul og underviser i organisation på videreuddannelsen for samfundsmedicinere 30.11-7.12.1984.
- underviser på Folkeuniversitetets fjernkursus om samfundstænkning i 100 år (foråret 1985).
- Deltager med oplæg i Nordisk Sociologkongres i Göteborg 14.6-16.6.1985.

Steen Scheuer har præsenteret et paper »The Impact of Unemployment on Union Density in Denmark« på en konference under EGOS med temaet: »Trade Unions in Europe: The Organizational Perspective« i Amersfoort, Holland, oktober 1984.

Leif Thomsen

- har holdt foredrag om »Urbane sociale bevægelser i Københavnsregionen« på et byplanforskersmøde i Aalborg, arrangeret af Institut for Samfundsudvikling og Planlægning på AUC den 11.12.1984.
- har holdt foredrag om »Sociale bevægelser og kulturel identitet« på et seminar arrangeret den 15.2.1985 af Center for sammenlignende kulturforskning ved Københavns Universitet.
- har holdt en forelæsningsrække om »Sociale bevægelser og social forandring«, ialt seks gange i perioden februar-marts på Folkeuniversitetet.
- har holdt fire forelæsningsrækker om »Bysociologi« i perioden februar-marts, på Institut for Økonomi og Sociologi, Odense Universitet.
- har holdt foredrag om »teoretiske og metodiske problemer i mit projekt« på Institutet för Samhällsplanering i Stockholm den 15.5.85.
- har holdt foredrag om »Forholdet mellem arbejderbevægelsen og de nye sociale bevægelser« på et seminar om »Velfærdsstaten, lønarbejderne og krisen«. AUC den 21.-24.5.1985.
- har holdt foredrag om »Urban Social Movements in Copenhagen Region, 1965-1985« på et internationalt seminar om »Analyser af Sociale Bevægelser« den 26.-28.8.1985 i Bonn. På dette seminar fremlagdes også et paper om »Social Movements«.
- har været (er) vejleder på studenterprojekter fra RUC, Handelshøjskolen, forskellige institutter ved Københavns Universitet, socialpædagoger og en licentiatafhandling på Arkitektskolen i København.

Andre faglige aktiviteter

Flemming Agersnap

- er medlem af et professorbedømmelsesudvalg ved Aarhus Universitet
- har været medlem af et bedømmelsesudvalg vedr. en adjunktstilling og vedr. to eksterne lektorater

- har været medlem af studienævnet for SPRØK
- har fungeret som fagleder for samfundsøkonomiundervisningen på EG-studiet
- har fungeret som censor ved økonomi og statskundskab, Aarhus Universitet og ved Handelshøjskolen i Aarhus
- har forestået lanceringen af 5 nye tilvalgsfag på HA samt et på HD i organisation

Torben Agersnap

- har været formand for Det økonomiske Fakultets Licentiatudvalg og Didaktikudvalg samt for Studienævnet for erhvervsøkonomi-datalogi.
- har holdt foredrag for Medicinalstyrelsen og en række foreninger og virksomheder.
- har været medredaktør af Handelshøjskolens arbejdspladsavis og har skrevet en stor del af dens artikler.
- har været medlem af flere bedømmelsesudvalg til licentiatafhandlinger o.l.
- er censor ved Institut for Samfundsfag og Forvaltning ved Københavns Universitet og ved kommunikationsstudiet på RUC.
- har været medlem af udvalgene for arbejdsløshedsforskning og Teknik-Samfundsiniciativet under Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd samt af Teknologivurderingsudvalget under Teknologirådet.

Marly Arnoldus

- er ansvarlig lærer på Danmarks Forvaltningshøjskole i fagene »Kommunikation«, »Møde- og forhandlingsteknik« samt »Introduktion«.
- har afholdt kurser for medarbejdere på diverse statslige og kommunale institutioner.

Britt-Mari Blegvad

- har fra 1.3.84 til 31.12.84 været medlem af Fakultetsnævnets udvalg til udvikling af det nye erhvervsøkonomiske-juridiske studium samt fra 1.1.1985 indtrådt i det for studiet oprettede særlige studienævn.

Finn Borum

- er medlem af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd, og er formand for sektion II (sociologi m.v.), medlem af forretningsudvalget, informationsudvalget, Teknik-Samfund initiativet, medieforskningsudvalget, evalueringsudvalget, forhandlingsudvalget med Helsefonden. Desuden medlem af programkontrolkomitéen for EF-forskningsprogrammet FAST, og er den danske netværksrepræsentant for samme
- er medlem af HHK's Initiativudvalg for Forskning, der står for udgivelsen af Forskningsavisen
- har været medlem af bedømmelsesudvalg for Tietgenprisopgave, lektorat og eksterne lektorater
- har deltaget i planlægning og gennemførelse af en 8 dages WHO/DANIDA work-shop om »Strengthening Ministries of Health for primary Health Care« i Gaborone, Botswana 29.7.-6.8.85
- har den 21.1.85 holdt et halvdags indlæg om ændring af arbejdsformer i systemudvikling på MARS-konferencen i Aalborg, arrangeret af Datalogisk Institut, Aarhus Universitet.

Harald Enderud har deltaget i et lektorbedømmelsesudvalg ved Institut for Afsætningsøkonomi ved HHK.

Egil Fivelsdal

- er censor ved Institut for Samfundsfag og Forvaltning, Københavns Universitet
- var formand for bedømmelsesudvalget vedrørende Olaf Riepers licentiatafhandling om »Styring af arbejdsmiljøet«

Torben Beck Jørgensen

- er medlem af forretningsudvalget i Nordisk Administrativt Forbund
- er censor ved Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet
- er censor ved Institut for Samfundsfag og Forvaltning, Københavns Universitet
- har deltaget som ekstern konsulent på kurser arrangeret af lederuddannelsen, Danmarks Forvaltningshøjskole.

Liza Klöcker-Larsen

- underviser som timelærer på Danmarks Forvaltningshøjskole i fagene »Kommunikation«, »Møde- og forhandlingsteknik« samt »Introduktion«
- har afholdt kurser for medarbejdere på diverse statslige og kommunale institutioner.

Henrik Holt Larsen

- er fagleder ved Danmarks Forvaltningshøjskole i fagområdet: Personalekundskab
- er censor ved HD-uddannelsen, Aalborg Universitetscenter, samt ved Institut for Organisation og Virksomhedsledelse, Handelshøjskolen i Århus.

J.C. Ry Nielsen

- har været kursusleder for FDC's opdateringskursus om »Nye tendenser i ledelse«
- holdt kurser om lederes valg af adfærd i DMS regie. Kurserne har bygget på J.C. Ry Niensens bog »Tanker om ledelse« fra 1983
- er censor på AUC
- har siddet i bedømmelsesudvalg for tre stillinger på Handelshøjskole Syd.

Olaf Rieper

- er medlem af følgende daglige foreningsbestyrelser: Selskab for Arbejdsmiljø, Dansk Ingeniørforening og Nordisk Ergonomi Selskab
- er ansvarshavende redaktør for tidsskriftet »Arbejdsmiljø og Samfund«, der udgives af Dansk Ingeniørforening
- er medlem af følgegruppen for DELTA-projektet på Teknologisk Institut
- er fagkonsulent for Terminologiprojektet: »Mennesket i Arbejde« på Handelshøjskolen.

Hardy Roed-Thorsen

- har fungeret som censor for Byggeteknisk Højskole
- er indtrådt i Amanuensisrådets bestyrelse og samtidig som DIF-tillidsmand på HHK.

Steen Scheuer

- er blevet dansk bidragyder til et internationalt projekt, der omhandler »The Development of Unions in Western European Societies after the Second World War«. Projektet finansieres af Volkswagenwerk
- har virket som censor ved Institut for Samfundsfag og Forvaltning, Københavns Universitet

- erhvervede i juni 1985 den erhvervsøkonomiske licentiatgrad
- har holdt licentiatforelæsning over emnet: »Professionalisering som dynamisk proces - udviklingsbetingelser og strategiproblemer for faglige organisationer«.

Faglige seminarer og gæsteforelæsere på IOA

- Søren Christensen: »Rationalitetsbegreber i organisationsteorien«. (20.9.1984).
 Finn Borum: »Signaler og budskaber i en organisation under forandring eller en analyse af et OU-programs funktioner og begrænsede succes«. (24.10.1984).
 Britt-Mari Blegvad: »Hyperlexology«. (31.10.1984).
 Gert Graversen: »Ledelse af teknologiske forandringer«. (6.12.1984).
 Hanne Foss Hansen: »Påvirkning og styring af forskningsaktiviteten«. (17.1.1985).
 Majken Schulz: »Hverdagskulturer og forskning i socialministeriet«. (28.1.1985).
 Olaf Rieper: Licentiatforelæsning over emnet: »Nogle udvalgte professioners muligheder (og grænser) for at fremkalde forbedringer af arbejdsmiljøet i danske virksomheder primært gennem BST-systemet«. (1.3.1985).
 Konsulentfirmaet International Consultant: »Toward excellence«. (13.3.1985).
 Gitte Haslebo, cand.psych. (konsulent på Forvaltningshøjskolens lederuddannelse): »Lederudvikling«. (25.4.1985).
 James G. March, Stanford University: »Learning in Organizations«. (30.4.1985).
 Steen Scheuer: Licentiatforelæsning over emnet: »Professionalisering som dynamisk proces - udviklingsbetingelser og strategiproblemer for faglige organisationer«. (10.5.1985).
 Lars Nørby Johansen, konsulent på Forvaltningshøjskolen: »Velfærdsstatens politiske basis«. (23.5.1985).

Akademiske grader, prisopgaver

- Flemming Agersnap er tildelt 125.000 kr. fra Reinholdt Jorchs fond som frie projektmidler.
 Poul-Erik Daugaard Jensen har besvaret en prisopgave om »Fremtidens Lederuddannelse« og har fået DAFOLO-prisen herfor.
 Olaf Rieper er tildelt 1. prisen for besvarelse af prisopgaven: »Arbejdsmiljø og sundhed/sikkerhed år 2000« udskrevet af Foreningen af gensidige danske Ulykkesforsikrings-selskaber.
 Olaf Rieper erhvervede i juni 1985 den erhvervsøkonomiske licentiatgrad.
 Steen Scheuer indleverede afhandlingen »Social struktur og fagforeningskarakter« og modtog Tietgenprisens guldmedalje for denne.
 Steen Scheuer erhvervede i juni 1985 den erhvervsøkonomiske licentiatgrad.

7. Gæsteforskere og gæsteforelæsere

- Jan Henrik Bjørnstad, NAVR's utredningsinstitut (Norges allmentvitskabelige forskningsråd) Oslo, opholdt sig som gæsteforsker ved instituttet i tiden fra 1. februar til 1. august 1985. Han arbejdede med et projekt om forskningsorganisation inden for sektorforeningen i Norge.

L. Institut for Regnskabsvæsen og Økonomistyring

1. Oprettelse og formål

Instituttet beskæftiger sig med undervisning og forskning inden for områderne regnskabsvæsen og økonomistyring. Af enkeltfag kan nævnes årsregnskab (herunder alle former for rapportering til virksomhedens interessegrupper), internt regnskabsvæsen (herunder budgettering, operationel økonomistyring, logistik m.m.), databehandling (herunder konstruktion, implementering og brug af edb-baserede økonomistyringsmodeller) samt langtidstyring (herunder strategisk styring, investeringsplanlægning, finansiel planlægning, valutastyring, projektstyring m.m.).

Instituttet udfører inden for disse områder forskning, hvor der følges en tradition for en praktisk orienteret normativ forskningsmetode, herunder modeludvikling i tæt sammenhæng med løsning af praktiske problemer – såkaldt aktionsforskning. I de senere år er denne forskning udbygget med projekter omfattende implementeringsproblemer i forskellige virksomhedstyper samt andre empiriske undersøgelser til at støtte den normative teoriudvikling. Det er kendetegnende for instituttets lærere og forskere, at alle udover deres teoretiske indsigt har en bred kontakthævede til offentlige og private virksomheder samt til organisationer gennem efteruddannelsesprogrammer, seminarer, deltagelse i praktiske projekter m.m.

2. Medarbejdere

Professor: Lic.merc. Zakken Worre.

Lektorer: Cand.merc. Dennis Clausen; lic.merc. Jens O. Elling, MBA; cand.polit. Erik Hansen; cand.polit. Vagn Thorsgaard Jacobsen; cand.merc. Henning Kirkegaard; cand.polyt. Flemming Rasmussen.

Adjunkt: cand.merc. Carsten Krogholt Hansen.

Kandidatstipendiater: Cand.merc. Carsten Rohde og cand.merc. Michael Andersen.

Eksterne lektorer: Cand.merc. Klaus Hans Pedersen; cand.merc. P. Stærmosé Henning- sen; cand.merc. Mogens Gruelund; cand.merc. Jens Allin Hansen; statsaut. revisor Poul E. Olsen.

Projektmedarbejdere: Cand.merc.aud. Merete Christiansen; cand.polyt. Jens Graun- gaard.

Sekretærer: Lisa Borges; Lotte Danholm Jensen; Liff Susan Hansen; Dorte Juul Jensen (fra 1.5.85).

EFG-praktikant: Tina Hansen.

Undervisningsassistenter: Cand.merc. Bjørn Ragle; Margart Riis, HD; cand.oecon Villy Juul Rasmussen; cand.polit. Mogens Dahl; cand.polyt. Ole Schoubye Hansen; cand.merc. Steen Rem; mag.scient.soc. Finn Steen Andersen; cand.jur. Anne Hedvig Bertore; stats- aut. revisor Stig Frohn; statsaut. revisor Ib Kristensen; statsaut. revisor Henrik Hviid Klæ- bel; statsaut. revisor Søren W. Glud; cand.merc. Flemming M. Jacobsen; cand.jur. Anders Holten Lützhøft; cand.jur. Frank Lassen Jordan; cand.polyt. Per Valstorp Frederiksen; cand.oecon. Arne Lund; cand.merc. Jørgen Hartzberg; cand.oecon. Henrik Frydendal

Havmose; cand.merc. Jan Bergh; cand.oecon. Søren Højland Pedersen; Bjarne Jensen, HD; cand.merc. Karsten Elfert Jacobsen; statsaut. revisor Finn Louis Meyer; Jørgen Vojdemann, HD; Carsten Petersen, HD; cand.merc. Finn Valentin Frederiksen; cand.merc. Hans Palle Johansen; cand.polit. Steen Neerstrand; cand.oecon. Ole Havskov Jacobsen; cand.oecon. Gerdy Grimnitz; cand.merc. H.P. Hansen; cand.merc. Hans Richter Nielsen.

3. Instituttets ledelse

Institutbestyrer: Cand.polit. Erik Hansen

Formand for Institutrådet: Cand.polyt. Flemming Rasmussen.

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere og sekretærer samt af flg. studerende: Jeanette Sigsgaard; Per Hannover: Ole Nørgaard Jensen; Henrik Lund.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Dennis Clausen har beskæftiget sig med transaktioner i udenlandsk valuta og omregning af udenlandske dattervirksomheders regnskaber i lys af den internationale udvikling på dette felt.

Lærebogsstoffet i koncernregnskab er udbygget med hovedbestemmelserne i 7. EF-direktiv og en behandling af IAS 21- og FAS 52-standarderne (udenlandske regnskaber).

Publikationer:

»Analyse af virksomhedens økonomi ud fra regnskaber« (under udgivelse).

»Koncernregnskab«, lærebog, 3. udgave (under udarbejdelse)

Jens O. Elling har i det forløbne år arbejdet med registreringsproblemer i dansk regnskabspraksis i relation til årsregnskabslovens bestemmelser og den regulering, der foregår i den private sektor. Han har desuden været vejleder for projektmedarbejder Merete Christiansen, som har gennemført empiriske studier af danske årsregnskabs informationsværdi. Som resultat af disse aktiviteter er offentliggjort følgende arbejder:

»Nogle refleksioner over mål og midler i dansk regnskabspolitik«. Revision og Regnskabsvæsen nr. 11 1984.

»En bedre regnskabspraksis«. Kronik i Berlingske Tidende den 22.11.1984.

Desuden er offentliggjort følgende artikler i samarbejde med Merete Christiansen:

»Flere refleksioner over danske regnskaber – en replik«. Revision og Regnskabsvæsen nr. 3, 1985.

Kommentarer til statsaut. revisor Teddy Wivels anmeldelse af Merete Christiansens bog »Dansk regnskabspraksis efter indførelse af Årsregnskabsloven – en kritisk analyse«.

Jens O. Elling har desuden offentliggjort en række artikler om det igangværende forskningsprojekt DANACCOUNT, der vedrører opbygningen af en regnskabsdatabase til undervisnings- og forskningsformål ved landets højere uddannelsesinstitutioner:

»Construction of a Computerized Accounting Data Base«. EAA Newsletter.

»HHK klar med regnskabsdatabase medio 1986«. Civiløkonomen, marts 1985.

»Hvad man kan kræve af et godt regnskab«. Forskningsavisen, foråret 1985.

De to sidstnævnte artikler er udarbejdet i samarbejde med Merete Christiansen.

Merete Christiansen har foretaget empiriske studier af dansk regnskabspraksis som led i opbygningen af regnskabsdatabasen DANACCOUNT. Forskningsresultaterne er offentliggjort i bogen:

»Dansk regnskabspraksis efter indførelse af Årsregnskabsloven – en kritisk analyse«. Samfundslitteratur 1984.

Desuden har hun offentliggjort sine pilotstudier vedrørende oprettelsen af regnskabsdatabasen DANACCOUNT i en forskningsrapport med titlen:

»Oplæg til etablering af en regnskabsdatabase ved Institut for Regnskabsvæsen og økonomistyring«, Handelshøjskolen i København.

Endelig har hun udgivet en række artikler om dansk regnskabsaflægning og regnskabspolitik i samarbejde med Jens O. Elling (se under denne).

Erik Hansen har afsluttet et arbejde med at beskrive og udvikle metoder til styring af virksomhedens valutatransaktioner. Resultaterne er bl.a. indarbejdet i bogen »Styring af virksomhedens valutatransaktioner« (4. reviderede og udvidede udgave) udgivet af Samfundslitteratur, samt i »Virksomhedens økonomistyring«, udgivet af A/S Forlaget Børsen.

Erik Hansen har fortsat arbejdet med konstruktion af strategiske økonomistyrings-systemer – specielt med henblik på at udvikle teorien om koncerndannelse.

Erik Hansen har arbejdet med omkostningsanalyser i en branche. Arbejdet sigter mod at opstille beskrivelsesmodeller, der vil gøre det muligt at beskrive virksomheders økonomiske effektivitet ud fra en strategisk synsvinkel. I den forbindelse er en teoretisk afhandling om måling af virksomheders økonomiske effektivitet under udarbejdelse.

Carsten Krogholt Hansen har under arbejdet med forskningsprojektet »offentlig regnskabspolitik« i perioden arbejdet på en analyse af årsregnskabsloven med henblik på at af-dække lovens regnskabsteoretiske fundament samt inkonsistenser heri. Arbejdet resulterer i publikationen »Årsregnskabsloven: En teoretisk analyse af nogle hovedbestemmelser«, som udkommer i løbet af efteråret 1985.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har fortsat arbejdet med en ny lærebog omkring prognoser og anvendelse af prognoser. Bogens sigte er udover en lærebog til anvendelse på højere læreanstalter også anvendelse som håndbog for erhvervslivet. Bogen forventes udgivet medio 1986.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har sammen med lektor Hanne Hartvig Larsen, Institut for Af-sætningsøkonomi, afsluttet arbejdet omkring udredning af VVS-branchens strukturproblemer.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har fortsat arbejdet omkring opbygning af en model for integreret styring af lagerfunktionerne i sæsonbetonede erhvervsvirksomheder. I denne forbindelse er opbygget en edb-baseret simulationsmodel med det formål at vurdere forskellige lagerstyringssystemers likviditetsmæssige effekt, ligesom modellen tillader anvendelse af diskontinueret lagersupplering ved udarbejdelse af likviditetsbudgetter. Ud fra nævnte edb-model er gennemført en række simuleringer til klarlæggelse af behovet for opbygning af prototypingmodeller i forbindelse med anvendelse af edb-baserede lagerstyrings-systemer. Vagn Thorsgaard Jacobsen har fortsat forskningsarbejdet med lektor Uffe Thorsteinsson, Driftsteknisk Institut, DtH. Arbejdet har især været koncentreret om opbygningen af prototypingmodeller indenfor logistikområdet med det formål at påvise den enkelte virksomheds indkøb- og lagerstyringsadfærds indvirkning på distributionskæden som helhed.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har i samarbejde med lektor Hanne Hartvig Larsen, Institut for Afsætningsøkonomi, påbegyndt arbejdet med at oversætte og tilpasse et budgetsimuleringssystem til danske forhold. Simuleringssystemet er udarbejdet af forskere ved UCLA.

Henning Kirkegaard har viderebearbejdet det begrebsapparat for økonomistyring, som har fået navnet REBUS-konceptet (REGNSKAB, BUDGET, SAGSBEHANDLING). Det kombinerer systemudviklingsteoriens sagsbehandlerbegreb med regnskabsteoriens leder- og afdelingslederbegreb. REBUS-konceptet er udviklet samtidigt og sideordnet med, at programmet til administrativ informationsbehandling er udviklet i praksis. Denne løbende prøvning af de teoretiske modeller har vist sig at fungere som et meget effektivt begrebsfilter. Det er nu lykkedes at skabe referenceramme for regnskab og økonomistyring, som på én gang er en stærk forenkling og en væsentligt styrket vejledende (normativ) teori for konstruktion og drift af økonomistyringssystemer. REBUS-konceptet inddrager systematisk og generelt beslutningen som et økonomisk målepunkt, som er sideordnet realisationen og betalingen, som har været kendt som økonomiske målepunkter i mere end 500 år. Herved er der skabt en meget tæt sammenhæng med veldefinerede grænseflader mellem Regnskabsvæsen og discipliner som driftsøkonomi/operationsanalyse, organisationsteori og datalogi. Det foreløbige resultat er teorien om »Beslutnings- og Styringsregnskabet«, som er beskrevet i en anvendelsesorienteret sammenhæng i bogen »Salg. Registrerings- og styringssystemer«. Teorien er som nævnt afprøvet i praksis. Den er bl.a. særpræget derved, at det registreringssystem, som løser måleproblemet, også er beskrevet i form af »den dynamiske kontoplan«. Beslutnings- og Styringsregnskabet, som endnu ikke er kendt af mange, er allerede af flere seriøse iagttagere blevet vurderet som væsentlig nytækning. Henning Kirkegaard arbejder nu på en sammenfattende afhandling om »Beslutnings- og Styringsregnskabet« teori og metode. Der er færdiggjort et REBUS-økonomistyringssystem for servicevirksomhed (revisions- og rådgivningsvirksomhed). Dette system er overtaget til markedsføring af JDC-DATA A/S, en af landets største EDB-leverandører til revisorbranchen. Der er søgt og opnået støtte fra Teknologistyrelsen til udvikling af et REBUS-økonomistyringssystem for ordreproducerende virksomheder. Der er herefter rettet henvendelse til Entreprenørforeningen om et samarbejde om branchestrategi for udvikling og drift af økonomistyringssystemer.

Publikationer:

- »Indkøb. Registrerings- og styringssystemer«
- »Salg. Registrerings- og styringssystemer«. Teknisk Forlag 1985.
- »REBUS-programmellens særpræg«.
- »Beslutnings- og styringsregnskabet«
- »REBUS-konceptet«. Institut for Regnskabsvæsen & Økonomistyring, 1985.
- »The Personal Computer. The New Challenge for the Master Artisan and the Consultant«. Teknologistyrelsen 1985.
- »Mod en planlægningsorienteret regnskabsopfattelse«. Revision og Regnskabsvæsen 1985.
- »Regnskabet i ledelsesinformationssystemet«
- »En reformulering af Regnskabsvæsenets opgaver«. Institut for Regnskabsvæsen & Økonomistyring 1985.

Flemming Rasmussen har fortsat sin forsknings- og undervisningsudvikling inden for anvendelse af edb til økonomistyring.

Publikationer:

- »Prototyping: Prognose- og lagermodel for varer med jævnt salg pr. periode og hensyn- tagen til rabat, forudsætningskontrol og bestemmelse af sikkerhedslager«. Institut for Regnskabsvæsen, Juni 1985.
- »Små datamater til administrativ databehandling«. BP-Nyhedstjeneste, september 1984.
- »Giv edb-specialisterne en fyreseddel«. Børsens Kronik 29.1.1985.
- »Revisionsvirksomhed og edb«. Foreningen af statsautoriserede Revisorer, Marts 1985.
- »Operativsystemet MS-DOS 2.11«. (med Mikael Fiil Nielsen), Institut for Regnskabsvæ- sen, Juli 1985.
- »Turbo-Pascal Version 3.01« (med Mikael Fiil Nielsen). Institut for Regnskabsvæsen, Juni 1985.
- »4.-generationsværktøjet DataFlex«. (med Kim Jakobsen), Institut for Regnskabsvæsen, Juli 1985.
- »Modeller for systemudvikling ved større edb-projekter«. Institut for Regnskabsvæsen, Juni 1985.

Zakken Worre, Michael Andersen og Carsten Rohde har i beretningsperioden arbejdet med forskningsprojektet om »Regnskabsmæssig og organisatoriske gennemsigttiggørelse af virksomheder med flere resultatkilder«.

Spørgeskemaundersøgelsen og interviews og bearbejdelse heraf vedr. 3 af projektets faser er gennemført og delrapporter er udarbejdet. Færdiggørelsen af projektet er igang og forventes afsluttet primo 1986.

Til finansiering af projektet er modtaget tilskud fra Philips Fond af 1958, Mads Clausens Fond, Fabrikant Selmer Thrane & Hustrus Fond, samt Handelsbanken og Den danske Bank.

5. Faglig virksomhed i øvrigt

Dennis Clausen har gennemført internatkurser om moderne regnskabsanalyse for bl.a. DJØF og Industrirådet.

Jens O. Elling har i samarbejde med projektmedarbejderne Merete Christiansen og Jens Graungaard videreudarbejdet regnskabsdatabasen DANACCOUNT. Desuden har han oprettet en ERFA-gruppe med repræsentanter fra FSR, FRR og A/S-Registret. Gruppen har holdt en række møder om akutte problemer i dansk årsregnskabspraksis. Jens O. Elling har holdt indlæg på forskellige forskningsseminarer bl.a. på Norges Handelshøyskole og endvidere deltaget i flere adjunkt/lektor-bedømmelser.

Vagn Thorsgaard Jacobsen har gennemført en række kurser om økonomistyring af mar- kedsføringen, økonomisk lagerstyring og budgetsimulering for bl.a. DIEU og DILF.

Henning Kirkegaard

- deltog i januar 1985 i et seminar om økonomisystemer ved Stockholms Universitet. Ved seminaret præsenterede han »Den dynamiske konto« som generelt begreb.
- deltog på Teknologistyrelsens foranledning i sommeren 1985 i et 3 dages seminar i Udine i Norditalien arrangeret af CESGE, som er den europæiske sammenslutning af hånd-

værkskonsulenter. Ved denne lejlighed præsenteredes indlægget »The Personal Computer, the new challenge ...«.

- gennemførte i forbindelse med 8. semester seminaret på HD-studiet i Regnskabsvæsen en analyse af edb-strategien for Centralforeningen af Hotelværter og Restauratører. Dette seminar blev fulgt op gennem indlæg på en af CHR arrangeret høringsdag.
- gennemførte i forbindelse med 8. semester seminaret på HD-studiet i Regnskabsvæsen en analyse af edb-strategien for Dansk Betonvareindustriforening. Dette seminar blev fulgt op gennem indlæg på en af DBI arrangeret høringsdag.
- var foredragsholder på NORD-DATA 1985.
- har for konsulenterne på Teknologisk Institut holdt et foredrag og givet et oplæg til en diskussion om Beslutnings- og Styringsregnskabet.
- har modtaget og sagt ja til en opfordring fra Håndværksrådet om samarbejde i et udviklings- og undervisningsprojekt for en større sammenslutning indenfor metalindustrien.

Flemming Rasmussen har gennemført et større projekt omkring uddannelse af statsautoriserede revisorer inden for edb. Projektet er udført i samarbejde med de øvrige handelshøjskoler og universitetscentre.

M. Institut for Teoretisk Statistik

1. Oprettelse og formål

Institut for Teoretisk Statistik blev oprettet i 1966. Dets formål er at drive forskning og undervisning i teoretisk statistik med særlig henblik på anvendelse ved løsning af økonomiske/samfundsfaglige problemer.

Inden for instituttets rammer oprettedes i 1979 Forskningsgruppen for anvendt Statistik, bestående af lektor, cand.stat. Gorm Gabrielsen; lektor, lic.merc. Lars Grønholdt; adjunkt, cand.polit. Uffe Foss Hansen; lektor, cand.scient. Hans Kurt Kvist; lektor, lic.merc. Ole Stenvinkel Nilsson; lektor, cand.merc. Jørgen Kai Olsen; lektor, cand.merc. Jens Overø.

2. Medarbejdere

Professor: Dr.polit. Ernst Lykke Jensen.

Lektorer med forskningspligt: Cand.stat. Gorm Gabrielsen; lic.merc. Lars Grønholdt; dr.merc. Steffen Jørgensen; cand.scient. Hans Kurt Kvist; lic.merc. Ole Stenvinkel Nilsson; cand.merc. Jørgen Kai Olsen; cand.merc. Jens Overø.

Adjunkter med forskningspligt: Cand.polit. Uffe Foss Hansen.

Eksterne lektorer: Lektor, mag.scient. Mogens Esrom Larsen (matematik); lektor, lic.techn. Oli B.G. Madsen (matematik).

Undervisningsassistenter: Ingeniør Flemming Andersen, HA; cand.merc. Peer Andersen; cand.polit. Bendt Bülow; civ.ing. Claus Colding-Jørgensen; cand.oecon. Peter Dal; cand.oecon. Niels T. Fink; adjunkt Klaus Flemløse; cand.polyt. Sven Gillesberg;

cand.stat. et lic.merc. Agnar Höskuldsson; cand.polyt. Per Allan Jensen; stud.merc. Peter Egelund-Jensen; stud.act. Kim Johansen; cand.polyt. Erik Jørgensen; mag.scient.soc. Helge Frank Jørgensen; stud. Niels Jørgensen; cand.mag. Anne-Marie Nørregaard; cand.stat. et polyt. Peter Kierkegaard-Hansen; cand.polit. Steen Kristiansson; cand.merc. Hans Christian Krogh; cand.act. Søren Kruse; cand.merc. Flemming Larsen; stud.merc. Jeanet E. Larsen; cand.stat. Søren Larsen; cand.polit. Bo Holmehøj Lindegaard; cand.stat. Peter Linde; cand.scient.pol. Mogens Lønborg; cand.polit. Ester Lønstrup; cand.stat. et polit. Flemming Mac; cand.merc. Anne Martensen; cand.polit. John Meldgaard; cand.merc. Erik Møller; cand.polyt. Carsten Mørup; cand.stat. Niels Axel Nielsen; mag.scient.soc. Claus Ib Olsen; cand.scient. Erik Pedersen; civ.ing. Hans Christian Pedersen; cand.oecon. Leif Pank Pedersen; cand.rer.soc. Lars Odd Petersen; cand.oecon. Jørgen Raffnsøe; cand.polyt. Ole Sejer Riis; cand.merc. Finn Schaadt; civ.ing.techn. Ernst E. Scheufens; cand.oecon. Uffe Strandkjær; cand.stat. Ole Tamborg; cand.polit. Therkild Therkildsen; civ.ing. Lars Krogsgaard Thomsen; cand.polyt. Francis Trnka; cand.stat. Mogens Weinreich; cand.polit. Poul Wolffsen; cand.stat. John Villumsen.

Sekretærer: Marianne Andersen; Vibeke Bennetzen; Lis Mødekjær.

3. Instituttets ledelse

Institutbestyrer: Lektor, lic.merc. Ole Stenvinkel Nilsson.

Formand for institutrådet: Lektor, lic.merc. Lars Grønholdt.

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere blandt ovennævnte medarbejdere samt af TAP-medarbejdere: Marianne Andersen; Vibeke Bennetzen; Lis Mødekjær og flg. studerende (indtil 1.1.1984): Kristian Heldt-Hansen; Siri Stangeby; Lene Steiner. (Fra 1.1.1985): Karin Andersen; Kjersti Engelstad; Anders Wittrup.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Gorm Gabrielsen har færdiggjort en analyse af tilskadekomst blandt polititjenestemænd. Rapporten vil udkomme i Kriminalpolitisk forskningsgruppes »grønne serie«, Justitsministeriet.

Der er påbegyndt en analyse af et større datamateriale vedrørende indbrudstyverier i Danmark. Arbejdet udføres i samarbejde med Arbejdsgruppen for politiforskning, Justitsministeriet, og første del af projektet forventes færdiggjort i efteråret 1985.

Desuden er der indledt et samarbejde med Justitsministeriets psykiatriske undersøgelsesklinik, afdeling A, om en undersøgelse af drabsmænd i Danmark med henblik på psykiatriske, sociologiske og kriminologiske aspekter belyst på basis af mentalobservationserklæringer.

Endelig er der indledt et samarbejde med Institut for Afsætningsøkonomi, Handelshøjskolen, og Vejdirektoratet om cykelruter gennem handeleggader og en sådan foranstaltning indvirkning på detailhandelen.

Gorm Gabrielsen har deltaget i »16th European Meeting of Statisticians, Marburg, 3.-7.9.1984, hvor han præsenterede et papir med titlen »Global maxima of realvalued function«. En artikel af samme navn er accepteret til publicering i Journal of Optimization. Desuden deltog han i et arbejdsgruppemøde om politiforskning, Stockholm, 6.-9.6.1985.

Lars Grønholdt arbejder sammen med professor Flemming Hansen, Institut for Afsætningsøkonomi, på et forskningsprojekt om virkningen i Danmark af reklame i vesttysk TV. Projektet omfatter 3 faser: 1. Måling af TV-reklamens omfang. 2. Måling af seningen af (eksponeringen for) TV-reklame. 3. Måling af effekten af TV-reklame.

Lars Grønholdt deltog i dagene 3.-4.10.1984 i »Seminar om TV-reklamens kommercielle og sociale effekter«, der blev afholdt af Institut for Afsætningsøkonomi på Nyborg Strand.

Lars Grønholdt har den 24.4.1985 medvirket som foredragsholder ved seminaret »Reklame-TV, projekter og projektresultater«, arrangeret af Afsætningsøkonomisk Klub/Foreningen af danske Civiløkonomer.

Lars Grønholdt deltog i dagene 6.-8.5.1985 i »Seminar on Broadcasting and Research«, der blev afholdt af ESOMAR (European Society for Opinion and Marketing Research) i London, og fremlagde her et paper med titlen »Commercial Effects of Television Across Borders« (forfattet sammen med Flemming Hansen). Dette paper er publiceret som Research Paper 1985:1 fra Institut for Afsætningsøkonomi.

Endvidere har Lars Grønholdt sammen med Flemming Hansen deltaget i en arbejdsgruppe, der i beretningsperioden har planlagt en undersøgelse af danskernes tidsanvendelse. Deres interesse i dette projekt er især at få en basismåling for et studium af virkningen af det øgede TV-udbud, der må regnes med fremover. Arbejdsgruppen består desuden af repræsentanter fra Institut for Samfundsfag og Forvaltning ved Københavns Universitet, Århus Universitet, Socialforskningsinstituttet, Danmarks Statistik, Kulturministeriet, Danmarks Radios medieforskning samt Dansk Media Komité.

Uffe Foss Hansen har afsluttet arbejdet omkring tidsrækkeanalyse af renteudviklingen i 15 OECD-lande i perioden 1970 til 1982 samt beskrevet de senere års litteratur vedrørende test af Fisherteorien.

Ernst Lykke Jensen har skrevet »En kvantitativ analyse af realrenteafgiftsloven«. Artiklen »Finansielle kalkulationer: Et befolkningsstatistisk udgangspunkt«, jfr. beretning 1983-84, er publiceret i Erhvervsøkonomisk Tidsskrift, Nr. 1, 1985. Han har skrevet lærebogen »Indføring i teoretisk statistik for Civiløkonomer«. Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, København 1985.

Steffen Jørgensen opholdt sig i perioden 22.5.1985 til 20.6.1985 som gæsteprofessor ved Institut für Ökonometrie und Operations Research, Abteilung für OR, Technische Universität, Wien.

I marts 1985 gav han en gæsteforelæsning »Differential Games: Solution Methods and Some Applications in Management Science« ved det Tekniske Universitet i Helsinki.

Steffen Jørgensen deltog i »9th Symposium on Operations Research« i Osnabrück, 27.-29.8.1985, hvor han præsenterede et papir med titlen »An Exponential Differential Game with a Degenerate Closed-loop Nash Solution«. Det er senere publiceret i P. Brucker & R. Pauly (eds.), »Methods in Operations Research«, Vol. 49, Hain Verlag, Königstein, 1985, pp. 545-552. Han deltog i »7th Annual Conference on Economic Dynamics and Control«, London, 26.-28. juni 1985 hvor han præsenterede et papir med titlen »Optimal Dynamic Pricing in an Oligopolistic Market: A Survey«. Det vil blive publiceret i slutningen af 1985 i »Springer Lecture Notes in Economics and Mathematical Systems«. I december 1984 deltog han i et møde ved Centre d'Automatique et Informatique de l'Ecole Nationale Supérieure des Mines de Paris, Fontainebleau i forbindelse med en forskningsbevilling fra NATO.

Den 19.6.1985 blev Steffen Jørgensens afhandling »Erhvervsøkonomiske anvendelser af differentialspil og kontrolteori« antaget til forsvar for den erhvervsøkonomiske doktorgrad ved Odense Universitet. Afhandlingen består af 15 artikler samt et resumé.

I beretningsperioden er følgende publiceret:

Steffen Jørgensen, »A Pareto-optimal Solution of a Maintenance-production Differential Game«, *European Journal of Operational Research*, 18, 1, 1984, 76-80.

Engelbert Dockner, and Steffen Jørgensen, »Cooperative and Non-cooperative Differential Game Solutions to an Investment and Pricing Problem«, *Journal of the Operational Research Society*, 35, 8, 1984, 731-739.

Steffen Jørgensen, »Differential Game Models in Management Science: A Survey«, in: H. Steckhan et al. (eds.), *Operations Research Proceedings 1983*, Springer Verlag, 1984, 578-591.

Richard Hartl and Steffen Jørgensen, »Optimal Manpower Policies in a Dynamic Staff-maximizing Bureau«, *Optimal Control Applications & Methods*, 6, 1, 1985, 57-64.

Engelbert Dockner, Gustav Feichtinger and Steffen Jørgensen, »Tractable Classes of Nonzero-sum Open-loop Nash Differential Games: Theory and Examples«, *Journal of Optimization Theory and Applications*, 45, 2, 1985, 179-197.

Steffen Jørgensen, »An Exponential Differential Game Which Admits a Simple Nash Solution«, *Journal of Optimization Theory and Applications*, 45, 3, 1985, 383-396.

Steffen Jørgensen and Engelbert Dockner, »Optimal Consumption and Replenishment Policies for a Renewable Resource«, in: G. Feichtinger (ed.), *Optimal Control Theory and Economic Analysis 2*, North-Holland, 1985, 647-664.

Hans Kurt Kvist har i perioden sammen med læger fra Rigshospitalet publiceret: »Malignancy and Chrohns Disease« i *Scandinavian Journal of Gastroenterology*. Samarbejdet fortsætter med henblik på en publicering af et arbejde om cancerrisiko ved Ulcerøs Cullit.

Ole Stenvinkel Nilsson har arbejdet med teorien for kategoriserede data og disses anvendelse på afsætningsøkonomiske problemstillinger. Et resultat heraf er udvikling af et valgfrit fag på HA-studiet.

Endvidere har Ole Stenvinkel Nilsson deltaget i seminarer om tidsrækkeanalyse og om anvendelse af LISREL, et EDB-system til estimation og testning af relationer mellem variable i komplekse systemer.

Jørgen Kai Olsen har skrevet »En stokastisk individmodel for indtrængningen af et langvarigt forbrugsgode«. Han har endvidere arbejdet med at opstille en simultan model for ny-salg, erstatningssalg og bestand af et langvarigt forbrugsgode.

Jens Overø har fortsat arbejdet med tidsrækkeanalyse og samarbejdet med havbiolog Gunni Nielsen, Havforureningslaboratoriet (jfr. beretningen 1980-81). Samarbejdet har i denne beretningsperiode resulteret i artiklen: »Diel periodicity in photosynthetic efficiency of marine phytoplankton populations«, *Limnologica (Berlin)* 15 (2), 1984.

5. Faglig virksomhed i øvrigt

Gorm Gabrielsen er medlem af organisationskomitéen for »Symposium i Anvendt Statistik«.

Lars Grønholdt har fungeret som censor i statistik ved de erhvervsøkonomiske studier ved Handelshøjskolen i Århus. Desuden har han virket som reviewer for National Science Foundation, Washington. Lars Grønholdt deltog i dagene 11.-13. oktober 1984 i »Konference om fagudvikling for statistik på HD-studiet, der blev arrangeret af Institut for Informationsbehandling, Handelshøjskolen i Århus og afholdt i Sønderborg.

Ernst Lykke Jensen er censor i matematisk statistik på Landbohøjskolen og Københavns Universitet.

Steffen Jørgensen har fungeret som censor i statsvidenskab ved Københavns Universitet og som referee for Journal of the Operational Research Society, Optimal Control Applications and Methods, Marketing Science samt Management Science. I marts 1985 var han officiel opponert ved en disputats ved Teknisk Universitet i Helsinki.

Hans Kurt Kvist har fungeret som censor ved Handelshøjskolen i Århus. Han har deltaget i udvalgsarbejde om det tværbloklige forløb ved HA 1. år, og i planlægning og gennemførelse af spørgeskemaundersøgelser blandt 1. og 2. års HA-studerende.

Ole Stenvinkel Nilsson har fungeret som censor i statistik ved de erhvervsøkonomiske studier ved Handelshøjskolen i Århus og ved Odense Universitet.

Den 5.9.1984 havde Ole Stenvinkel Nilsson et indlæg om metoder til undervisning i statistik for samfundsvidenskabelige studerende ved et seminar på Handelshøjskolen i Århus.

Endvidere deltog Ole Stenvinkel Nilsson i dagene 11.-13. oktober 1984 i en konference om fagudvikling for statistik på HD-studiet, arrangeret af Institut for Informationsbehandling, Handelshøjskolen i Århus, og afholdt på Sandbjerg Slot. Endvidere har Ole Stenvinkel Nilsson deltaget i opbygningen af Handelshøjskolens nye uddannelse i erhvervsøkonomi-matematik.

Jørgen Kai Olsen har fungeret som censor ved det statsvidenskabelige studium ved Københavns Universitet samt ved HA-studiet ved Handelshøjskolen i Århus. Han har endvidere deltaget i opbygningen af Handelshøjskolens nye studium i erhvervsøkonomi-matematik.

Jens Overø har fungeret som censor i statistik ved Handelshøjskolen i Århus.

N. Institut for Trafik-, Turist- og Regionaløkonomi

1. Oprettelse og formål

Instituttet blev oprettet i 1965. Det ændrede i foråret 1981 fra Institut for Trafik-, Turist- og Beliggenhedsforskning til Institut for Trafik-, Turist- og Regionaløkonomi (TTR). Instituttets formål er at forske og undervise inden for trafik-, turist- og regionaløkonomi samt tilgrænsende fagområder.

2. Medarbejdere

Lektorer med forskningspligt: Dr.rer.pol. Peter Aderhold; lic.merc. Peter Maskell; lic.merc. Tage Skjøtt-Larsen.

Adjunkt: Mag.scient.soc. Lise Drewes Nielsen (fra 1.5.1985).

Kandidatstipendiat: Cand.techn.soc. Lanni René Füssel.

Eksterne lektorer: Cand.merc. Frantz Buch Knudsen (fra 1.10.1984); cand.polit. Johan Helge Nielsen (fra 1.10.1984).

Gæsteprofessor: Philip B. Schary, Oregon, USA (1.1.-31.7.1984 og fra 1.7.1985).

Undervisningsassistenter: Cand.mag. Ditte Christensen; salgschef Flemming Eilstrup Jonassen; økonomisk konsulent Torkil Eriksen; cand.scient. Susanne Georg (indtil 31.1.1985); lic.merc. Erik Holm-Petersen; cand.polit. Uffe Jacobsen; cand.polit. Michael Jespersen; cand.polit. Allan Koch; cand.polit. Philip Maschke; cand.merc. Kurt Olsen; transportkonsulent Peter Rosendal; cand.scient.pol. Søren Schmidt; cand.polit. Bastian Zibrandtsen.

Sekretærer: Doris Henrichsen; Wilma Rosendahl Nielsen; Elpida Spirovska.

Projektmedarbejdere: Susanne Georg; Torkil Groving; John Jørgensen; Tommy Lundstrøm; Hans Peter Matthiesen.

3. Institutets ledelse

Institutbestyrer: Tage Skjøtt-Larsen.

Formand for institutrådet: Tage Skjøtt-Larsen.

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere blandt ovennævnte medarbejdere samt af TAP-medarbejderne og flg. studerende pr. 1.12.1984: Jeanette Sigsgård; Henrik Tornblad; Adam Wørzner-Andersen.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Peter Aderhold har i beretningsåret fortsat sit arbejde med udvikling af et turismeprojekt specielt til III. verdenslande, som sigter mod en maksimering af de økonomiske effekter for selve u-landene, og samtidig en begrænsning af de negative socio-kulturelle virkninger af turisme i u-lande. Resultaterne af forskningsprojekter er blevet præsenteret på en international konference i La Paz/Mexico.

Et andet forskningsprojekt lå indenfor området markedsforskning inden for turismen. Her er der blevet gennemført en typologianalyse af forskellige turisttyper, som besøger de skandinaviske lande, her især forskelle mellem Danmark-turister på den ene side og Norge-, Sverige- og Finland-turister på den anden side. Forskningsprojektet er afsluttet i juni måned 1985, og resultaterne vil blive offentliggjort i løbet af efteråret 1985.

Lanni René Füssel har i beretningsåret arbejdet videre på forskningsprojektet »Den teknologiske udvikling indenfor transportsektoren med specielt henblik på containeriseringens erhvervs- og samfundsmæssige konsekvenser«. Projektets formål er at undersøge strukturudviklingen i transportbranchen og dennes betydning for konkurrenceforhold, kapacitet og udbud i det samlede transportsystem.

I forbindelse med forskningsprojektet er i Byplan nr. 1, 1985, publiceret artiklen »Køben-

havns havn – om årsager til nedgangen«. Artiklen diskuterer forskellige aspekter i og konsekvenser af Københavns havns forandrede placering i transportmønsteret (bredere samfundsmæssige forandringer, transportsektorens udviklingstræk, havnens styreform).

Peter Maskell har som led i sin fortsatte forskning om den danske regionaløkonomiske udviklingsproces i beretningsperioden igangsat 2 delprojekter, der med finansiel støtte fra Arbejdsmarkedsnævnet for Københavnsområdet hver har været bemandet med en fuldtidsansat projektmedarbejder i ca. 6 måneder. Det ene delprojekt søger at belyse, hvorvidt den kraftige tilbagegang i industribeskæftigelsen i de større byer – og specielt i Københavnsområdet – helt eller delvis kan henføres til servicevirksomheders overtagelse af arbejdsopgaver (indenfor f.eks. rengøring, kantinedrift, markedsføring, transport, eller økonomifunktioner), der hidtil blev varetaget af den enkelte industrivirksomhed. Det andet delprojekt tager sigte på en blottægning af den erhvervsøkonomiske betydning specielt for storbyens industrivirksomheder af de gældende plan- og miljøbestemmelser og disses konkrete administration. Begge delprojekter fortsættes – sidstnævnte bl.a. i form af et samarbejdsprojekt med Planstyrelsen (Miljøministeriet).

Herudover har der i samarbejde med Danmarks Statistiks 8. kontor været gennemført en række omfattende undersøgelser af mulighederne for at tilvejebringe materiale til belysning af industriens langsigtede strukturudvikling, ved hjælp af longitudinale data for hver enkelt virksomhed. Dette arbejde har vist sig så løfterigt, at det har dannet grundlag for et særskilt forskningsprojekt, til hvis gennemførelse SSF har bidraget med ialt kr. 480.000.

I beretningsåret har Peter Maskell publiceret følgende større eller mindre arbejder:

- »Industriens omlokalisering 1972-82; dens omfang, årsager og erhvervsstrukturelle konsekvenser« side 80-107 i Sven Illeris og Poul O. Pedersen (red.): 'Industrien – koncentration eller spredning', AKF 1984.
- Storbykrise eller vækstområdet, Arbejdspapir nr. 28 fra Institut for Grænseregionforskning i Åbenrå, 1984 (81 sider), og i tilknytning hertil er fra samme sted udsendt: »Data om regional industriudvikling«, Modelpapir nr. 17.
- sammen med Jens Frøsløv Christensen har Peter Maskell bidraget til Dansk Byplanlaboratoriums skriftseries nr. 30 om »TEKNOLOGISKE TIDER« med en artikel om »Teknologi, arbejdsmarked og lokalisering«.
- I det engelsksprogede tidsskrift »Scandinavian Housing and Planning Research«, vol. 2 1985 (side 79-93) er offentliggjort en artikel om »Redistribution of Denmark's Manufacturing Industry 1972-1982«, og i NordREFOs Forskningsserie er udkommet: »Shift-share metoden – et regionalpolitisk analyseredskab ?« (39 sider), der også er optrykt i TTRs publikationsserie.
- »Ensidige industrikommuner – en ulykke ?« er titlen på en artikel i tidsskriftet BYPLAN nr. 6 1984.
- Samme emne er genstand for 3 udgivelser i TTRs publikationsserie (nr. 32, 33 & 34) med den overordnede titel »Ensidige industrikommuner« (ialt 255 sider).
- Har medvirket som forfatter og redaktør for NordREFO-publikationen »Att evaluera evalueringar – om utvärderingsforskning i regionalpolitik« (vol. 4, 1984).
- Har bidraget til den byteoretiske antologi »Farvel til Byen« (Ålborg Universitetsforlag 1985) redigeret af T.J.C. Tonboe, med en artikel om »Vildveje og udveje i forklaring af regionale forskelle« (30 sider).

Lise Drewes Niensens igangværende forskningsarbejde vil ligge inden for emnet: lokale arbejdsmarkeder og ny teknologi. Projektet vil belyse sammenhænge mellem anvendelse af ny teknologi på arbejdspladserne og ændringer i de lokale arbejdsmarkeders struktur og udvikling. Formålet med projektet er at opstille en model for analyse med udgangspunkt i følgende konsekvensområder: arbejdsorganisering, arbejdsdeling, kvalifikationer og kønsopdeling. Metodisk vil projektet tage udgangspunkt i eksisterende litteratur og konkrete undersøgelser, men vil også omfatte egne empiriske undersøgelser.

Tage Skjøtt-Larsen har sammen med Philip B. Schary fra Oregon State University arbejdet videre på et forskningsprojekt om international logistikledelse i større, skandinaviske virksomheder. Philip B. Schary har i den forbindelse været ansat som gæsteprofessor ved instituttet i perioderne januar – september 1984 og juli – august 1985. Det forventes at den færdige rapport vil udkomme primo 1986. Rapporten vil indeholde casebeskrivelser af logistiksystemerne i de 15 virksomheder samt nogle generelle udviklingstendenser i virksomhedernes organisering, planlægning og styring af logistikaktiviteterne mellem moderselskab og udenlandske produktions- og salgsdatterselskaber.

Tage Skjøtt-Larsen har sammen med projektmedarbejder Hans Peter Matthiesen fortsat arbejdet med projektet »Samspillet mellem dagligvarehandelens distributionsmønster og det udførte transportarbejde«. Undersøgelsen tager udgangspunkt i 5 butikkers vareforsyning og kortlægger leveringsstrukturen samt transportarbejdet i tilknytning til de forskellige distributionskanaler. Det forventes, at slutrapporten vil foreligge ultimo 1985.

Susanne Georg har været ansat på TTR som projektmedarbejder på et projekt med finansiel støtte fra Arbejdsmarkedsnævnet for Københavnsområdet. Projektet tager sigte på at undersøge den erhvervsøkonomiske betydning, specielt for storbyens industrivirksomheder, af de gældende plan- og miljøbestemmelser og disses konkrete administration. Projektet fortsættes og udvides til at omfatte undersøgelser af mulighederne for at samlokalisere boliger og erhverv. Dette sker som et samarbejdsprojekt med Miljøministeriet, Planstyrelsen.

I beretningsåret har Susanne Georg publiceret artiklen »Forurenende industri i Grenå« i tidsskriftet Geografisk Orientering. Endvidere er »Et liv med forurening – den særlige forurenende industris betydning for levevilkårene i Grenå og Fredericia« blevet publiceret som Arbejdsrapport nr. 28 fra Institut for Geografi, Samfundsanalyse og datalogi, Roskilde Universitetscenter.

5. Faglig virksomhed i øvrigt

Peter Aderhold har i beretningsåret deltaget i følgende konferencer/seminarer:

- en international konference om turisme i u-lande, som blev gennemført af 'World Tourism Organization' i okt./nov. i La Paz, Mexico.
- den 'Internationale Tourismus-Börse ITB 1985' i Berlin
- et seminar i Skallerup/Hjørring, som behandlede udviklingsstrategier for 3.-verdenslande
- en konference i Frankfurt arrangeret af 'Studienkreis für Tourismus', hvor han var leder af arbejdsgruppen, som beskæftigede sig med fjernturisme.

I foråret 1985 har Peter Aderhold været medlem af styringsgruppen i 'Nordisk Resalivslårareseminar' i Norrköping, som blev arrangeret af Nordisk Råd. Herudover var han

medlem af 'Planungsgruppe Reiseanalyse', som hvert år gennemfører en repræsentativ undersøgelse i Tyskland om befolkningens rejsevaner. Han er medlem af 'Arbeitsgruppe Ferntourismus' under 'Studienkreis für Tourismus', som bliver støttet af det tyske udviklingsministerium.

Peter Aderhold er blevet HHK's repræsentant i Danmarks Turistråds Repræsentantskab som efterfølger for professor Alkjær. Inden for instituttet fungerer Peter Aderhold som HA-kontaktperson og koordinator for instituttets cand.merc.fag.

Lanni René Füssel har i foråret deltaget i konferencen 'Danske havne og fremtiden', arrangeret af Transportøkonomisk Forening'. Konferencens formål var at belyse havnenes udviklingsmuligheder og problemer ud fra forskellige indfaldsvinkler: havnenes indtægtsgrundlag, småskibsfartens udvikling, nye aktivitetsområder i forbindelse med off-shore sektoren, havnene og Storebæltsbroen m.m.

Lanni René Füssel har desuden i forbindelse med sit forskningsprojekt foretaget flere studiebesøg, bl.a. i Hamburg havn.

Peter Maskell er i beretningsperioden indtrådt som HHKs repræsentant i Læreanstaltnernes Fælles Miljøkursus og som personligt udpeget medlem af Udvalget for Byplanforskning ved Statens Byggeforskningsinstitut. Efter indstilling fra de 3 handelshøjskoler er han udpeget som medlem af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd for de næste 4 år. På opfordring af Planstyrelsen er han indgået i styringsgruppen for et udredningsarbejde om virksomhedernes lokaliseringskrav, som gennemføres i samarbejde mellem SBI og Århus Universitet.

Han har i beretningsperioden været medlem af en arbejdsgruppe under Nordisk Institut for Regionalforskning og forestået arbejde i forbindelse med afslutningen af den indeværende 4-årige forskningsetape. Peter Maskell har været redaktør for tidsskriftet BYPLAN og deltaget i temareaktionen for Kulturgeografiske Hæfter.

I Danmark har han afholdt forelæsninger og oplæg om regionaløkonomiske og erhvervspolitiske emner bl.a. i forbindelse med etablering af Initiativudvalget for erhvervsudvikling i Københavnsområdet, på Boligministeriets og Miljøministeriets konference om Byernes omdannelse, på AUCs konference om den byteoretiske forskning, og på et større antal efteruddannelseskurser m.v. Med støtte fra HHK har han deltaget i Regional Science Associations årskonference i Milano, og indgået i arrangementgruppen til det 6. nordiske symposium for kritisk samfundsgeografi, der afholdtes i Slagelse i september 1984.

Efter invitation fra Uppsala Universitet gennemførtes et forskningsophold på Geografiska Institutionen i foråret 1985, og via de tosidede internationale kulturaftaler har han medvirket ved tilrettelæggelsen af forelæsningsrækker m.v. for udenlandske forskere.

På HHK har Peter Maskell i beretningsperioden overtaget formandshvervet i Initiativudvalget for forskning ved Det økonomiske Fakultet, ligesom han indtrådte i fakultetets EDB-udvalg i foråret 1985.

I beretningsperioden er han blevet beskikket som censor ved Århus Universitet og genbeskikket på DtH og Odense Universitet, og er indgået i flere faglige bedømmelsesudvalg.

Lise Drewes Nielsen deltog i NordREFO's symposium »Regionalpolitiska utmaningar inför 90-talet«, der markerede afslutningen på en forskningsetape i NordREFO. I denne etape har Lise Drewes Nielsen været dansk medlem af gruppen vedr. »Regionale konsekvenser af teknologisk udvikling«.

Tage Skjøtt-Larsen har i beretningsåret været formand for et arbejdsudvalg til forberedelse af et nyt HD-studium i Indkøbs- og transportøkonomi (logistik). Arbejdsudvalget blev i januar 1985 afløst af et interimstudienævn med Tage Skjøtt-Larsen som formand.

Han har i maj 1985 deltaget i »The international physical distribution conference« i Tokyo, hvor han sammen med Philip B. Schary præsenterede et paper med titlen 'International logistics management - from a Scandinavian point of view'.

Han har endvidere siddet i styregruppen for energiforskning på transportområdet samt i styregruppen for projektet »Udvikling af metoder til nedbringelse af udvalgte vare- og godstransportprocessers energiomkostninger«.

Susanne Georg har deltaget i temareaktionen for tidsskriftet Kulturgeografiske Hæfter.

6. Gæsteforelæsninger

Peter Aderhold har i anledning af deltagelse i en international konference om turisme i u-lande i Mexico holdt et foredrag om sine forskningsresultater i forbindelse med et turisme-koncept for u-lande.

På et seminar i 'Kirkernes U-landsoplysning' har han holdt foredrag om turismens virkninger i III-verdenslande. I forbindelse med deltagelse i et seminar om udviklingsstrategier i u-lande holdt han et foredrag om udviklingsstrategier inden for turismen.

O. Center for Uddannelsesforskning

1. Oprettelse og formål

Oprettet 1. august 1984.

2. Medarbejdere

Afdelingsleder, cand.polit. Orla Brandt Jensen.

Lektorer med forskningspligt: Mag.scient.soc. Heine Andersen; cand.polit. Christian Knudsen (fra 1.10.84).

Adjunktvikar: Mag.scient.soc. Georg Jelle Jensen (1.10.84-31.1.85).

Kandidatstipendiater: Mag.scient.soc. Georg Jelle Jensen (1.6.-30.11.85); cand.mag. Jan Henrik Køber (15.6.-14.12.84).

Eksterne lektorer: Cand.polyt. Oli B.G. Madsen (til 1.1.85); cand.scient. Mogens Esrom Larsen (til 1.1.85); mag.scient.soc. Vilmer Andersen (fra 1.4.84); cand.pæd. Bent Brandt Jensen (fra 1.9.84).

Undervisningsassistenter: Cand.merc. Lars V. Dalgaard; mag.scient.soc. Georg Jelle Jensen (til 1.10.84); cand.polit. Christian Knudsen (til 1.10.84); cand.mag. Vibeke Boolsen; cand.scient.pol. Leif Jensen; mag.art. Ole Fogh Kirkeby; cand.phil. Poul H. Brejnrod; cand.oecon. Erik W. Toft; cand.polit. Thomas Stenderup; cand.scient.pol. Søren Schmidt.

Sekretær: Annelise Klüwer.

EFG-praktikant: Lone Kruse 1.8.84.-1.4.85.

Administrative medarbejdere pr. 1.10.83: stud.merc. Wilbert van der Meer; stud.merc. Berit Döhl; stud.merc. John Guldborg Hansen; stud.merc. Mette Christiansen (fra 1.9.84); cand.jur. Lone Steyffert (1.12.84-31.1.85 samt fra 15.4.-31.12.85); HA-stud. Lone Hass (fra 1.12.84).

Projektmedarbejdere: Cand.merc. Michael Møller Nielsen (fra 1.9.84); stud.merc. Gylfi Arnbjörnsson.

3. Ledelse

Centerleder, afdelingsleder, cand.polit. Orla Brandt Jensen.

Centerrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere, studerende og TAP'ere.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Uddannelses- og studiestrukturudvikling

Center for uddannelsesforskning bistår de kollegiale organer med udarbejdelse af oplæg og forslag til udvikling af nye uddannelser og revision af de eksisterende uddannelser. Centret har således i beretningsperioden medvirket ved udarbejdelse af studieordninger for HD 1. del, HD-studiet i logistik og uddannelsen i erhvervsøkonomi-datalogi. Centret medvirker endvidere ved evaluering af studieforløbet for uddannelserne og har i årets løb gennemført analyser af forløbet på 1. studieår for uddannelserne i erhvervsøkonomi-erhvervsjura og erhvervsøkonomi-datalogi, ligesom der er gennemført en meget omfattende studieforløbsanalyse for HD-studiet over en lang årrække. Ved beretningsperiodens afslutning er en evaluering af cand.merc.aud.-studiet under forberedelse til gennemførelse i 1985/86. I sommermånederne 1985 har centret foretaget en interviewundersøgelse omfattende et stort antal af højskolens faste lærere med sigte på forberedelse af en konference om det økonomiske fakultets fremtidige uddannelsesprofil og -strukturering. Endelig indgår centret i samarbejde med Birkerød kommune i en undersøgelse af mulighederne for etablering af fællesundervisning for erhvervsøkonomistuderende og arbejdsløse i Birkerød som led i et efteruddannelses- og jobskabelsesprojekt.

Centret fungerede som sekretariat for de landsdækkende HD- og HA-fællesudvalg og har i beretningsperioden forberedt og gennemført en arbejdskonference til kortlægning af adgangsbetingelserne for HD-optagelsessøgende studerende med forudgående erhvervsuddannelse inden for handels- og kontorområdet, bank- og sparekasseområdet, det tekniske uddannelsesområde m.v. samt for studerende med en forudgående universitetsuddannelse m.v.

Endelig medvirker centret i redaktionen af højskolens informationspjecer til gymnasier, handelsskoler, arbejdsformidlingskontorer m.v. og har herved medvirket ved udarbejdelsen af informationspjecerne for 1985 og ved forberedelsen af 1986-pjecerne.

Arbejdet inden for uddannelses- og studiestrukturudviklingen m.v. forestås af Orla Brandt Jensen og gennemføres i samarbejdet med de administrative medarbejdere.

Orla Brandt Jensen har endvidere i beretningsperioden medvirket i en af Undervisningsministeriet nedsat rådgivningsgruppe til forberedelse og etablering af en HA-uddannelse på Roskilde Universitetscenter.

Forskning

Heine Andersen har sammen med Christian Knudsen, Michael Møller Nielsen, Gylfi Arnbjörnsson og Lone Hass videreført et projekt om »Forskningsudvikling og kundskabsanvendelse i forskerdominerede fag« (FUKA-projektet). Projektet støttes af Det Samfundsvidenskabelige Forskningsråd. Formålet med projektet er at undersøge, hvordan ny, forskningsbaseret viden inden for fagene nationaløkonomi, erhvervsøkonomi, datalogi og sociologi spredtes og tages i anvendelse i praksis. Endvidere er det hensigten at undersøge, hvorledes de organisatoriske rammer for forskningen virker ind på forskningsudviklingens anvendelsesorientering og vidensspredningen.

Desuden arbejder Heine Andersen med et komparativt studium af videnskabsteoretiske modeller i samfundsvidenskabernes.

Christian Knudsen har sammen med Heine Andersen, Michael Møller Nielsen, Gylfi Arnbjörnsson og Lone Hass videreført projektet »Forskningsudvikling og kundskabsanvendelse i forskerdominerede fag«. Inden for dette projekt har Christian Knudsen især beskæftiget sig med forskningsudvikling og organisatoriske kendetegn inden for den nationaløkonomiske disciplin.

Foruden dette projekt arbejder Christian Knudsen med et metodologisk studium af konkurrerende forskningstraditioner inden for nyere økonomisk virksomhedsteori.

I beretningsperioden har Christian Knudsen forsvaret sin licentiatafhandling på Handelshøjskolen i Århus og fået tildelt den erhvervsøkonomiske licentiatgrad.

Michael Møller Nielsen har sammen med Heine Andersen, Christian Knudsen, Gylfi Arnbjörnsson og Lone Hass videreført projektet »Forskningsudvikling og kundskabsanvendelse i forskerdominerede fag«. Inden for dette projekt arbejder Michael Møller Nielsen især med en undersøgelse af, hvorledes organisationsstrukturerne har udviklet sig i de største danske industrivirksomheder/-koncerner, og hvilke konsekvenser stedfundne organisationsændringer har for anvendelsen af erhvervsøkonomisk viden. Undersøgelsen sigter dels på at afdække, om virksomhedens organisationsstruktur er en afgørende variabel for den enkelte virksomheds beskæftigelse af personer med en videregående økonomisk uddannelse, og dels på at afdække, om ændrede organisationsstrukturer medfører væsentlige indholdsmæssige ændringer i de erhvervsøkonomiske arbejdsfunktioner i virksomhederne (ændrede problemopfattelser, ændringer i faggrænser, arbejdsmetoder m.v.).

Publikationer

Heine Andersen

- Videnskabssociologiske perspektiver på udviklingen i fagene nationaløkonomi, erhvervsøkonomi, sociologi og datalogi. (Under udgivelse, Sydjysk Universitetscenter)
- Handlingsrationalitet, systemrationalitet og livsverden (i bogen »Rationalitetsbegrebet samfundsvidenskabernes« redigeret af Christian Knudsen og Erik Kloppenborg Madsen, Kbh. 1985).
- Forskningsudvikling og kundskabsanvendelse i samfundsvidenskabelige discipliner. Conferenceindlæg på 13. nordiske sociologkongres, Göteborg 1985.
- Erik Jørgen Hansen, Socialgrupper i Danmark (boganmeldelse) Politica, nr. 2, 1985.
- Samfundsvidenskabernes anvendelsespotentialer: mellem ekspertkulturer og praktisk fornuft. Nordisk Forum 1985.

Christian Knudsen:

- Udviklingen af økonomisk teori belyst ud fra nyere videnskabsfilosofiske modeller
- Rationalitetsbegreber, sociale ændringsprocesser og konkurrerende forskningsprogrammer inden for økonomisk teori, i Christian Knudsen og Erik Kloppenborg Madsen: »Rationalitetsbegreber i Samfundsvidenskaberne«, Kbh.: Erhvervsøkonomisk Forlag, s. 75-149.

Michael Møller Nielsen

- Arbejdsværdi eller relative priser, Arbejdsnote 85-1, Center for uddannelsesforskning, HHK 1985.
- Strategi- og strukturundersøgelse af de 100 største industrivirksomheder i Danmark. Arbejdsnote 85-2, Center for uddannelsesforskning, HHK 1985.
- Forsknings- og undervisningsudvikling i forskerdominerede fag – teoretiske/metodemæssige overvejelser (i Tamarapport om uddannelsesforskning – Teori og metode. Publikation nr. 10 fra Udvalget for uddannelsesforskning, 1985).

Faglig virksomhed i øvrigt

Bedømmelsesudvalg: Heine Andersen har deltaget i bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af lektorstilling ved Danmarks Tekniske Højskole.

Christian Knudsen har deltaget i bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af adjunktstilling ved Roskilde Universitetscenter, Institut for samfundsoekonomi og planlægning, samt deltaget i bedømmelsesudvalg vedr. tildeling af Tietgenprisen og licentiatgraden ved Handelshøjskolen i København.

Censorvirksomhed: Heine Andersen er censor ved Roskilde Universitetscenter, Handelshøjskolen i Århus samt ved Institut for Statskundskab ved Århus Universitet.

Christian Knudsen er censor ved Roskilde Universitetscenter.

Orla Brandt Jensen er censorformand for kand.samf. uddannelsen ved Aalborg Universitetscenter og censor ved Roskilde Universitetscenter.

Konferencer m.v.

Heine Andersen har deltaget i konference under Dansk Selskab for Videnskabsforskning om »Rationalitetsbegreber i samfundsvidenskaberne«, i konference på Sydjysk Universitetscenter om »Forskningssystem og forskningsstyring«, samt i 13. Nordiske Sociologkongres i Göteborg.

Christian Knudsen har sammen med Erik Kloppenborg Madsen, Handelshøjskolen i Århus, arrangeret en konference under Dansk Selskab for Videnskabsforskning om »Rationalitetsbegreber i Samfundsvidenskaberne«. Der er herfra udgivet en bog med titlen: Rationalitetsbegreber i Samfundsvidenskaberne med ovennævnte som redaktører fra Erhvervsøkonomisk forlag.

Christian Knudsen har tillige været indbudt som gæsteforelæser i forbindelse med Den Danske Nationalkomité for Videnskabshistorie og Videnskabsfilosofis årsmøde i november 1984 på Rigshospitalet.

Christian Knudsen har endelig deltaget i et Nordisk Forskerkursus om retfærdighedsteorier, arrangeret af Sosialøkonomisk Institut, Oslo Universitet.

Michael Møller Nielsen, Heine Andersen og Christian Knudsen har deltaget i en seminar-

række på SEL om videnskabssteoretiske problemer i erhvervsrettede videregående uddannelser.

Michael Møller Nielsen har deltaget i seminaret: »Fremtidens uddannelsesforskning – teori og metode«, som markerede afslutningen på initiativområdet: Uddannelsesforskning under Statens Samfundsvidenskabelige og Statens Humanistiske Forskningsråd.

Orla Brandt Jensen har foretaget en studierejse til Handelshøjskoler og universiteter med det formål at foretage sammenlignende studier af de erhvervsøkonomiske uddannelser i Norden.

P. EDB-Centeret (Center for Datamatik)

1. Oprettelse og formål

EDB-centeret blev oprettet i 1970, hvor Handelshøjskolens første datamat, en IBM 1130, blev anskaffet. Centeret skal yde service til Handelshøjskolens studerende og institutter samt afholde kurser i anvendelse af anlægget.

Den 8. april 1976 besluttede konsistorium at oprette et tværfagligt center for datamatik opdelt i to afdelinger, EDB-afdelingen og informationsforskningsafdelingen.

EDB-afdelingens funktion er blandt andet al drift i forbindelse med Prime-datamaten, afvikling af programmer og vejledning om hensigtsmæssige standardprogrammer og analysestrategier. Endvidere skal afdelingen udbyde programmeringskurser for HA-studerende, videregående kurser for cand.merc.stud. og kurser i anvendelse af programpakker samt i begrænset udstrækning yde programmeringsservice over for brugerne. Desuden er der pålagt EDB-afdelingen en sådan forskning, at opgaverne kan løses.

EDB-centret blev ved konsistorialbeslutning nedlagt pr. 1. juli 1985 (se pkt. 10).

2. Medarbejdere

Leder: Lektor, cand.stat., civilingeniør Peter Kierkegaard-Hansen.

Lektorer med forskningspligt: Civilingeniør Gert Bechlund; civilingeniør Tage Henriksen, HD. (Begge indtil 1. februar 1985).

Programmører: Torben Boyd; John Nielsen (deltid).

Operatører: Ulla Larsen; William Storm; Torben Gert Hansen; Jørgen Biltzing (deltid).

Sekretærer: Margrete Beck, Lena Birch-Andersen (deltid); Christine Skourup (indtil 1. februar 1985).

3. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder

Gert Bechlund fortsætter sit samarbejde med det sproglige fakultets terminologiafdeling om en datamatisk repræsentation af multiple tegnsæt. Desuden forskes i mekanismer til dynamisk tilpasning af styresystemparametre, så en optimal driftssituation søges opretholdt uanset belastningssituationen.

4. Publikationer

Gert Bechlund

- Terminalorienteret databehandling – grundbog.

- Terminalorienteret databehandling – eksempelsamling

Desuden en række noter vedrørende konkrete EDB-programmer eller anvendelse.

Tage Henriksen

- Fortran Programmering. Terminalorienteret grundbog, 1983.
- Fortran Programmering. Supplementsbog. 1983.
- Subprogramliste. 1983.
- SPSS. Startvejledning. 1982.
- Filhjælpeprogrammer. 1982.
- Pascal Vejledning. 1984.
- SED dokumentation. 1984.

5. Faglig virksomhed i øvrigt

Gert Bechlund er formand for det økonomiske fakultets EDB-udvalg og medlem af konsistoriums EDB-udvalg (fra 1985 tillige formand).

Peter Kierkegaard er formand for Danish Prime Users Association og tillige præsident for European Prime Users Association.

6. Datamatkonfiguration og programmel

EDB-anlægget består af følgende udstyr fordelt på højskolens forskellige lokaliteter:

Julius Thomsens Plads:

- 1 Prime 9950 med følgende specifikation og ydre enheder:
 - 1 centralenhed med 6 Mb hovedlager
 - 1 båndstation 1600 BPI, 75 ips
 - 3 diskstationer à 300 Mb, udskiftelige diskpakker
 - 2 diskstationer à 600 Mb, fast disk
 - 1 linieskriver 430 linier/min., tegnsæt: 96 tegn
 - 1 linieskriver 300 linier/min., tegnsæt: 64 tegn
 - 1 kortlæser 300 kort/min. (selvbetjeningskortlæser)
 - 1 operatørkonsol
 - 2 plotter
 - 1 koncentrator (styrer max. 16 terminallinier til Nansensgade)
 - 1 koncentrator (styrer max. 8 terminallinier til Howitzvej)
 - 1 koncentrator (styrer max. 16 terminallinier til Howitzvej)
 - 1 koncentrator (styrer max. 8 terminallinier til Rosenørns Alle 31)
 - 1 koncentrator (styrer max. 16 terminallinier til Fabrikvej)
- 128 terminallinier (heraf 16 til Nansensgade, 24 til Howitzvej, 8 til Fabrikvej og 8 til Rosenørns Alle)

Fabrikvej:

- 1 linieskriver 125 linier/min.
- 1 koncentrator (styrer max. 16 terminallinier til Julius Thomsens Plads)

Howitzvej:

- 2 koncentrator (styrer max. 24 terminallinier til Julius Thomsens Plads)

Turesensgade:

- 1 koncentrator (styrer max. 16 terminallinier til Julius Thomsens Plads)

Rosenørns Alle:

- 1 koncentrator (styrer max. 8 terminallinier til Julius Thomsens Plads)

Terminaler:

Højskolen disponerer over følgende terminaludstyr, der efter behov udlånes til brugerne. Udlånsvirksomheden administreres af William Storm efter retningslinier fra konsistoriums EDB-udvalg.

134 dataskærme

13 skrivemaskineterminaler

2 plottere

1 disketteenhed

8 hard-copy skrivere

3 selvbetjeningsprintere

Modemudstyr:

23 modems 300 BPS

60 modems 1200 BPS

4 modems 2400 BPS

8 modems 9600 BPS

En del af terminalerne er p.t. placeret i højskolens brugerrum således:

Turesensgade Lokale 5029 1 skrivemaskineterminal
9 skærmterminaler
1 selvbetjeningsprinter

Jul. Th. Plads Lokale 225 16 skærmterminaler

Jul. Th. Plads Lokale 414 21 skærmterminaler heraf 7 med grafik

Jul. Th. Plads Lokale 422 1 selvbetjeningsprinter, 1 skønskriftskriver

Fabrikvej Lokale 549 6 skærmterminaler
3 skrivemaskineterminaler
1 selvbetjeningsprinter

Der er adgang til brugerrummene i højskolens åbningstid.

7. Programmel

Driftssystem incl. editor og fil-hjælpeprogrammer

FORTRAN oversætter PRIMENET kommunikationsprogram

FORTRAN 77 SPSS statistikpakke

BASIC oversætter GENSTAT statistikpakke

BASIC fortolker NAG subprogrambibliotek

COBOL oversætter SSP subprogrambibliotek

RPG oversætter HSP subprogrambibliotek

PASCAL oversætter, STATSYS statistikpakke

APL IFPS finansiel planlægning

Debugger IPB finansiel planlægning

FORMS skærmprogrammer MCH multiple choice retteprogram

MIDAS databasesystem VPLOTLB plottebibliotek

DBMS databasesystem Bibliotekets bogkatalogprogrammer

HASP kommunikationsprogram Stabsmatrikel

8. Driftsstatistik

Handelshøjskolens studerende og medarbejdere har i perioden 1.8.1984 til 31.7.1985 anvendt højskolens datamat i ialt 96.293 timer. Dette er en ubetydelig nedgang i forhold til

tallet for den foregående beretningsperiode. Da der i perioden er installeret en væsentligt hurtigere og kraftigere datamat, må tallet opfattes som en betydelig reel vækst i udført regnearbejde på datamaten.

9. Kursusvirksomhed

Tage Henriksen og Gert Bechlund har parallelt med den almindelige undervisning for HA, cand.merc. og HD afholdt såvel elementære som videregående EDB-kurser inden for emnerne generel databehandling, videregående programmering, SPSS og grafisk databehandling.

10. Ny struktur

Ved konsistorialbeslutning blev EDB-centeret nedlagt pr. 1.7.1985. I stedet oprettedes det Centrale Service Center, der primært skal have ansvaret for drift og vedligeholdelse af Prime-systemet og tilhørende kommunikationslinjer over hele Handelshøjskolen. Dette center er bemanded med EDB-centerets hidtidige medarbejdere, med undtagelse af Peter Kierkegaard og Margrethe Beck. Disse er udskilt som sekretariat for den ligeledes pr. 1.7. etablerede edb-bestyrelse.

Til varetagelse af drift, vedligeholdelse, booking, udlån m.m. i relation til de lokale datamater, terminaler, brugerrum m.m. skal pr. 1.9.1985 oprettes tre lokale servicecentre med hver sin styregruppe. De tre lokaliteter er Fabrikvej, Howitzvej og Julius Thomsens Plads/Nansensgade.

Q. Teknologistyringsgruppen (Center for Datamatik)

1. Oprettelse og formål

Ved opløsningen af Informationsforskningsafdelingen (IFA) blev Teknologistyringsgruppen (TSG) oprettet pr. 1.1.85 som en selvstændig enhed med tilknytning til Institut for Informatik og Økonomistyring. Gruppen skal fungere som projektgruppe i 3 år, hvorefter fremtidig status skal tages op til overvejelse. TSG's profil er undervisning og aktionsorienteret forskning i informationsteknologi, alternativ teknologi og organisatoriske og sociale muligheder. Specielt vigtige perspektiver i dette arbejde er: det offentliges anvendelse og styring af informationsteknologi, medarbejders medbestemmelsesmuligheder, teknologivurdering og teknologipolitik, strategier for opprioritering af feminine værdier. TSG forestår undervisning på HA, cand.merc. og HD.

2. Medarbejdere

Lektorer med forskningspligt: Lic.techn. Leif Bloch Rasmussen; lic.techn. Thomas Skousen.

Adjunktvikar med forskningspligt: Cand.scient.adm. Torben M. Lund (1.11.84).

Kandidatstipendiat: Cand.merc. Jannet Grønfeldt.

Forskningsstipendiat: Gitte Vedel.

Eksterne lektorer: Lic.techn. Finn Hindkjær Pedersen; cand.scient. Ole Monrad; merkonom, journalist, stud.scient.adm. Jørn Holm-Pedersen.

Undervisningsassistenter: Cand.merc. H.P. Hansen; cand.polit. Frank Heiberg; cand.polit. Christian Jespersen; cand.scient.pol. Henrik Schilder; Flemming Strange, HD; cand.merc. Aase Sørensen; ingeniør Erik Petersen.

Sekretærer: Mette Djørup, ED; Ellen Gerdi Andersen, ED; Brigitte Bush, EG; Annette Blankschön.

EFG-praktikant: (1.8.-31.10.84) Annette Blankschön; Marianne Jensen.

Projektmedarbejdere: Cand.scient.adm. Torben M. Lund (1.8.84-1.11.84); stud.scient. Yvonne Kaysen; stud.merc. Torbjørn Nielsen; cand.interpret. Gertrud Krarup; cand.mag. Jane Hansen; cand.mag. Anne Nørgaard; stud.scient.adm. Anne-Marie Andersen; stud.scient.adm. Kia Throen; stud.scient.adm. Jeanette Emme; stud.merc. Dian Kjærgaard; stud.merc. Bo Svanborg.

3. Ledelse

Centret ledes kollektivt af alle medarbejdere.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

a. Forskningsarbejder

HK-udredningsprojekt (v. Jon Sundbo (RUC), Anne-Marie Andersen (RUC), Gertrud Krarup, Jørn Holm-Pedersen, Birgitte Bush og Leif Bloch Rasmussen)

TSG har fået en bevilling fra Teknologistyrelsen til at gennemføre en undersøgelse af HK's status, problemer og muligheder i forbindelse med den teknologiske udvikling, specielt i lyset af regeringens teknologiske udviklingsprogram. Analysen gennemføres via litteraturstudier, interviews med HK'ere i top og bund, med leverandører og med arbejdsgiversiden samt forskere. Projektet skal være færdigt pr. 1.9.85.

DAPHNE-projektet (v. Torben Lund, Jørn Holm-Pedersen, Kia Throen, Leif Bloch Rasmussen, Jannet Grønfeldt, Yvonne Kaysen, Jeanette Emme, Gertrud Krarup, Anette Blankschön)

Foregår i samarbejde med FTF og FTF-tilknyttede organisationer som udredning, undervisning, aktivering, politisk indflydelse og udarbejdelse af aftaler. I den forløbne periode er der gennemført et projekt omkring registrering af personer og ansatte i Danmark. Yderligere er der gennemført en undervisningsudvikling omkring problemstillingerne teknologi og medbestemmelse samt teknologivurdering. Projektet har løbet siden 1976 og et nyt udredningsprojekt om teknologi, informationsformidling og kulturformidling er udarbejdet.

Kvinder og teknologi

Jannet Grønfeldt arbejder på en afhandling om kvinder og teknologi, med udgangspunkt dels i begrebet »de feminine værdier« som en ideologisk størrelse, dels i det univers som kvinder konkret fungerer i.

Decentral anvendelse af informatik (v. Torben M. Lund og Jon Sundbo)

Projektet analyserer følgende problemstillinger: Hvilke tendenser findes der i offentlige institutioner og halv-offentlige virksomheder til en decentral anvendelse af informatik? Med decentral anvendelse menes forhold som inddragelse af frisat arbejdskraft til nye, innovative aktiviteter, bedre muligheder for borgerne, politikere og andre for at udnytte databaser m.v.

Vil tendenser til decentral anvendelse af informatik skabe en speciel niche for dansk industri og softwarevirksomheder, som kunne forbedre Danmarks internationale konkurrence-situation? Denne problemstilling skal ses i lyset af spørgsmålet, om Danmark har specielle kulturelle forudsætninger for en decentral anvendelse af informatik.

En speciel analyse af spørgsmålet, om det offentlige specielt gennem sin efterspørgselspolitik kan fremme en udvikling i retning af decentral anvendelse af informatik.

Metoden i projektet er case-studier i nogle offentlige institutioner og halvoffentlig virksomheder. Som cases er valgt dels JTAS, dels kommunesektoren, hvor der laves studier i to udvalgte kommuner samt i Kommunedata og Kommunernes Landsforening. Projektet finansieres af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd.

Nordisk Center for Innovation (v. Torben M. Lund)

NCI er et skandinavisk netværk af forskere med interesse for studier af samfundsudvikling og innovation. NCI har afholdt 3 seminarer ved TSG.

Formidling af undervisningsmateriale på brugerpræmisser (v. Thomas Skousen (projektleder), Mette Djørup, Jane Hansen, Gertrud Krarup og Anne Nørgaard).

I perioden august 1984 til april 1985 blev projektet gennemført. Projektet opfattede en kritisk oversættelse af pædagogisk bearbejdning af betjenings- og funktionsmanualer til en professionel arbejdssituation – Rank Xerox Star 8010. Med denne arbejdssituation kan man arbejde med tekstbehandling og grafik samt med avancerede layout- og redigerings-teknikker.

Parallelt med ovenstående gennemføres studier og forsøg med kognitive processer i forbindelse med tekstforståelse og beskrivelse af tekstbehandlingsmanualer.

b. Publikationsvirksomhed

Leif Bloch Rasmussen:

- »The Consequences of Information Technology – Moral and Religious«. IFIP, Working Group 9.2 Conference on Benevolent Bureaucracy, Namur, januar 1985.
- FTF og IFA: »Du er allerede registreret«, FTF, 1984.
- JUNO-rapport: »Job, Utopi, Natur, Opbrud«, TSG, 1985.
- »Kultur og informationsteknologi«, artikel præsenteret på Ballerup Kommunes Teknologikonference, april 1985.
- og Jane Retvig: »Teknologi i børns og voksnes verden«, Carlsen Informatik-serien, 1985.
- »Social konstruktion ved hjælp af positivlister«, TSG, 1985.
- og Jane Retvig: »Strålefare ved skærmterminaler«, bearbejdet udgave af DeMatteo: »The Hazards of VDT's«, TSG og Funktionærforeningen ved FKT, 1985.
- »Dannelse af aktionsgrupper og deres værdigrundlag«, TSG-arbejdsrapport, maj 1985.

Jørn Holm-Pedersen: »Edb, arbejde og fritid«, Carlsen Informatik, 1984.

Gitte Vedel: »Aldrig længere væk end telefonen«, IFA, 1984.

Dian Kjærgaard, Bo Svanborg og Thomas Skousen: »Lokalnet på Handelshøjskolen«, juni 1984.

Dian Kjærgaard og Bo Svanborg: »Lokalnet – hvad er det?«, Samfundslitteratur, november 1984.

Jannet Grønfeldt og Susanne Kandrup: »Women, Work and Computerizations – or Still Dancing After All These Years«, december 1985.

5. Faglig virksomhed i øvrigt

- Jannet Grønfeldt har holdt oplæg på DtH om Metode i Juno-projektet.
- Deltagelse i IFIP working group 9.1: Conference on Women, Work and Computerization.
- Deltagelse i to nordiske konferencer om kvinder og teknologisk udvikling i Ålborg.
- Flere medarbejdere på TSG er aktive i Kvindegruppen på HHK.
- Kvindegruppen har arbejdet med planlægningen af en licentiat-seminarrække og har afholdt en gæsteforelæsning med Lene Koch.
- Same aspects of the future og administrative proces (v. Torben M. Lund og Niels Bjørn-Andersen). Skriftlig og mundtlig oplæg v. international conference v. Göteborg Universitet.
- Politik og plan i informationssamfundet (v. Torben M. Lund).
- Foredrag v. stud.samf. foreningens årsmøde.
- Systemarbejde - metode og mål (v. Torben M. Lund).
- Forelæsninger v. Inst. f. Samfundsøkonomi og Planlægning.
- Fagforeningens rolle i informationssamfundet (fagbevægelsens strukturelle krise) (v. Torben M. Lund).
- Foredrag i klubben af faglige sekretærer i København.
- Datalogi og informationssamfund (v. Torben M. Lund og Jon Sundbo).
- Foredrag v. DIKU.
- Kursusprojektet (v. Torben M. Lund).
- I samarbejde med diverse institutioner er der udviklet kurser om teknologi, organisation og medbestemmelse.

TSG's medarbejdere har deltaget i en lang række projekter og undervisningsopgaver gennem året, bl.a. i P&T (Teleregion 1), Værnepligtstyrelsen, Funktionærforeningen v. FKT, Funktionærforeningen v. KTAS, Dansk Telesamvirke, Danske Bankfunktionærers Landsforening, Danske Sparekassefunktionærers Landsforening, Erhvervsprogligt Forbund, FTF, HK, Dansk Arbejdsgiverforening, Undervisningsministeriet, Arbejdsministeriet, Kommunadata, CO 1, Dansk Politiforbund, Danske Kriminalpolitiforening, Dansk Dommer og Politifunktionærforening, Politiets og Domstolens Tjenestemandsförening og Sygehjælperne i København.

6. Gæsteforelæsninger m.v.

Lene Koch: »Forskningsparadigmet og udfordringen fra kvindeforskningen«. Dr. Wang Zhong-Ming, M.A. fra Department of Psychology, Hangzhou University, Folkerepublikken Kina besøgte TSG og afholdt gæsteforelæsning over temaet »systemarbejde i Kina« på HHK, KU og RUC.

VI. Institutter og centre ved Det erhvervssproglige Fakultet

Handelshøjskolens forskningsvirksomhed drives normalt inden for institutter, som har til formål at drive forskning og meddele undervisning inden for det pågældende fagområde. Et institut ledes af et institutråd, en institutbestyrer og en eventuel institutbestyrelse. Opgaver og beføjelser er nærmere beskrevet i højskolens statut §§ 28-43.

A. Institut for Engelsk

1. Oprettelse og formål

Institut for Engelsk blev oprettet 1970. Instituttet dækker alle fagområder inden for engelsk.

2. Medarbejdere

Professor: Dr. phil. Niels Davidsen-Nielsen (fra 1.9.84).

Lektorer med forskningspligt: Cand.ling.merc. Dorrit Faber (fra 15.11.84); cand.ling.merc., translætør Lena Fluger; cand.ling.merc., translætør Inge Gorm Hansen; cand.phil. Lise-Lotte Hjulmand; cand.phil. Arnt Lykke Jakobsen; cand.phil. Per Anker Jensen; cand.ling.merc. Rita Lenstrup; dr. John D. Murphy; cand.mag. Anne Marie Bülow Møller, Ph.D., (fra 1.9.84); cand.mag. Viggo Hjørnager Pedersen; translætør Christian Quist (fra 1.10.84); cand.mag. Helge Schwarz; cand.mag. Karen Stetting; cand.mag. Torben Thrane (fra 1.9.84); cand.ling.merc. Anne Zoëga (fra 1.4.85).

Lektorer uden forskningspligt: Translætør Jørgen Alsø; translætør Edna Seear Christensen; cand.interpret., translætør Helen Fogh, MA; cand.ling.merc., translætør Helle Pals Frandsen; cand.mag. Børge Larsen; cand.mag. Inge Livbjerg; cand.mag. Finn Messell; translætør Paul Monrad; cand.mag. Sven Sorgenfrey; cand.mag. Tyge Stavstrup.

Adjunkter med forskningspligt: Lic.phil. Gerda Christensen (fra 1.12.84); cand.mag. Malene Djursaa, BA, Ph.D. (fra 15.10.84); cand.ling.merc. Dorrit Faber (til 14.11.84); cand.interpret. Ole Helmersen (fra 1.10.84); cand.interpret. Jørgen Høedt (til 31.8.84); cand.interpret. Lise Monier; translætør Christian Quist (til 30.9.84); cand.interpret. Lisbeth Pals Svendsen (fra 1.9.84), (orlov fra 15.5.85); cand.ling.merc. Charlotte Werther (fra 1.9.84); cand.ling.merc. Anne Zoëga (til 31.3.85).

Adjunktvikarer uden forskningspligt: Hanne Glasius (1.9.84-28.2.85; 15.5.-31.7.85); Ole Helmersen (til 30.9.84); Kirsten Kirkegaard (fra 1.9.84); Anne-Marie Bülow Møller (til 31.8.84); Margrethe Søndergaard (1.8.84-31.1.85; 15.5.85-31.7.85).

Kandidatstipendiater: Cand.mag. Lars Johnsen (fra 1.3.85); cand.ling.merc. Charlotte Werther (til 31.8.84).

Eksterne lektorer: Mag.art. Vera Böiken; cand.mag. Jennifer Draskau, BA; cand.mag. Malene Djursaa, BA, Ph.D. (til 14.10.84); Marlene Ruth Hansen, BA; cand.interpret. Ka-

ren Holst; cand.mag. Tove M. Lonning; phil.dr. Margaret Malone, BA; cand.mag. Flemming Olsen; cand.mag. Ole Strömrgren; cand.ling.merc. Karen Thryssø; Linda Thøgersen, BA; Robin Alan Turner, MA; translator Svend Vesterli.

Undervisningsassistenter: Mag.art. Tove Grubb Basballe; cand.interpret. Bodil Benson; cand.interpret. Alice Bjørn-Andersen; translator Annette Clark-Christensen; cand.interpret. Anne-Birthe Damgård; cand.interpret. Lise Damsgård; cand.interpret. Tove Dix; cand.interpret. Jeanny Fabritius; cand.mag. Vibeke Fengers; cand.interpret. Vibeke Lykke Friis; cand.interpret. Anne Skou Gersel; cand.interpret. Inger Gregersen; cand.phil. Birgit Møller-Hansen; cand.interpret. Hanne Bitsch Hansen; cand.ling.merc. Mikke Vemming Hansen; cand.phil. Jan Heinemann; cand.mag. Ida Hjørland; cand.phil. Vibeke Hover; cand.interpret. Ingrid McNair Hüffeldt; cand.ling.merc. Robert Ibsen; cand.ling.merc. Lill Ingstav; cand.phil. Claus Jarløv; cand.phil. Susanne Leleur; cand.mag. Marianne Madelung; cand.phil. Anne Marie Madsen; cand.interpret. Jytte Maegaard; cand.mag. Vivian Paludan; translator Benny Pedersen; cand.phil., cand.interpret. Bent Norup Pedersen; cand.mag. Nina Benzon Petersen; cand.mag. Christian Planck; Shivraj Ralhan, MA; cand.mag. Lars Bo Rasmussen; cand.phil. Ingrid Stage; translator Aase Marie Strandgaard; cand.phil. Susanne Svejgaard; cand.ling.merc. Annette Lyng Svensson; cand.phil. Birgit Søndergård; cand.phil. Lisbeth Thomsen; Steen Tofte, MA; cand.phil. Lise Trock-Jansen; cand.interpret. Kirsten Vesterager; cand.mag. Lillian Werdelin; cand.ling.merc. Hanne von Wowern; cand.interpret. Inger Østergaard.

3. Instituttets ledelse

Institutbestyrer: Lektor, cand.phil. Lise-Lotte Hjulmand.

Formand for institutrådet: Lektor, cand.mag. Tyge Stavnstrup.

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere blandt ovennævnte medarbejdere samt af:

Ekstern lektor: Mag.art. Vera Böiken.

Undervisningsassistenter: Cand.interpret. Alice Bjørn-Andersen (til 31.12.84); lic.phil. Gerda Christensen (til 30.11.84); cand.interpret. Vibeke Lykke Friis (fra 1.1.85); cand.interpret. Kirsten Kirkegaard (til 31.8.84); cand.mag. Nina Benzon Petersen (fra 1.1.85); cand.phil. Birgit Søndergaard (fra 1.1.85); cand.phil. Lisbeth Thomsen.

TAP-medarbejdere: Assistent Annette Christiansen (fra 1.3.85); assistent Helle Tindbæk; assistent Elisabeth Voss.

Studerende: Susie Andersen (fra 1.1.85); Anne Mette Djørup (til 31.12.84); Iben Haugegaard (fra 1.1.85); Marie Lenstrup; Ole Madsen (til 31.12.84); Susanne Poulsen (fra 1.1.85); Susanne Thorsen (til 31.12.84).

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Det må konstateres, at en række forskningsmedarbejdere ved instituttet på grund af store undervisningsmæssige og administrative byrder, herunder arbejdet med iværksættelsen af studiereformen på det erhvervsproglige grundstudium og af den integrerede erhvervsproglige-erhvervsøkonomiske uddannelse, ikke har haft den normerede forskningstid til rådighed i beretningsperioden.

Gerda Christensen har påbegyndt et projekt vedr. sociale og kulturelle problemer og holdninger i USA, sådan som de afspejler sig i såvel fiktive som ikke-fiktive tekster.

Projektet har til hensigt at belyse de problemer og holdninger, som danskere skal have kendskab til for at kunne oversætte og tolke de pågældende tekster.

Gerda Christensen har foreløbig taget udgangspunkt i en række politiske romaner.

Niels Davidsen-Nielsen har i beretningsperioden publiceret: "Old English short vowels before nasals" i N. Blake og C. Jones (red.). *English Historical Linguistics: Studies in Development*. CECTAL Conference Paper Series 3, 12-23; samt "Om psykolingvistik og fortællelser". *SPRINT* 3, 19-27.

Herudover er følgende forskningsarbejder afsluttet og under udgivelse:

- "Tense in modern English and Danish". *Papers and Studies in Contrastive Linguistics* XX, Poznań, 73-84.
- "Modal verbs in English and Danish". I D. Kastovsky og A. Scwedek (red.). *Festschrift for Professor Fisiak*. Mouton.
- "Scandinavian languages: Danish, Norwegian, Swedish". I M. Swan og B. Smith (red.). *Teachers' Guide to Interference Problems*. Cambridge: Cambridge University Press (sammen med Peter Harder).
- "Contrastive English-Danish Linguistics with special reference to modality". *CEBAL*.

Niels Davidsen-Nielsen er p.t. i færd med at skrive en bog om verbet i engelsk og dansk. Den vil give en kontrastiv analyse af kategorierne tempus, modalitet, aspekt og diatese. Arbejdet med de to førstnævnte kategorier er stort set afsluttet.

Malene Djursaa har påbegyndt projektet »Samhandel og kulturforskelle - Danmark og Storbritannien«. Præsentationsartikel for projektet er under udarbejdelse.

Dorrit Faber har sammen med Agnete Berg Nielsen, Lena Munck og Anette Villemoes publiceret »En kasusrollemodel specielt beregnet til kontrastiv analyse«, *ARK* 22, 1984.

Sammen med Anette Villemoes har Dorrit Faber fortsat studier i kasusrollers anvendelighed til kontrastive analyser af fagsproglige tekster.

Hanne Glasius har i beretningsperioden:

- arbejdet med en dansk-engelsk grammatisk fejlanalyse af oversættelse af handelskorrespondance og af breve udarbejdet efter disposition,
- afsluttet 1. delprojekt af undersøgelsen: Undersøgelse af fejl og fejlmuligheder ved oversættelse af verbalfraaser i handelsbrev, eksamensopgave 1983. Resultaterne publiceres i artiklen: »Er det nu så galt?« (*Sprint* 2, 1985).

Ole Helmersen har i beretningsperioden:

- i samarbejde med Hanne Puggaard, Joan Tournay og Charlotte Werther indledt arbejde med undersøgelse og udvælgelse af egnede, lingvistiske metoder til at analysere, hvilke karakteristiske træk juridiske tekstarter udviser med henblik på opstilling af en juridisk teksttypologi. Det egentlige formål med opstillingen af teksttypologien er at undersøge, om der mellem henholdsvis engelske, franske og spanske tekster på den ene side og danske tekster af samme teksttype på den anden side kan konstateres forskelle, som har oversættelsesmæssige konsekvenser.
- deltaget i Projekt Juridisk Ordbog (se yderligere beskrivelse under Terminologiafdelingen).

Arnt Lykke Jakobsen har i beretningsperioden:

- udarbejdet artiklen »Oversættelse og lokalisering«, ARK, 24, s. 5-16.
- i tilknytning til Engelsk i Danmark projektet beskæftiget sig med:
 - a. receptionen af ældre engelsk litteratur i Danmark
 - b. receptionen af D.H. Lawrences forfatterskab i Danmark (afsluttet aug. 1985).
- påbegyndt ordhyppighedsundersøgelse i tekster af dansk oprindelse og tekster fremkommet ved oversættelse fra engelsk.
- beskæftiget sig med oversættelseshistorie.

Per Anker Jensen har i beretningsperioden:

- fået optaget artiklen »Investigation of the implications of formal syntactic theory for research on simultaneous interpreting« til udgivelse i META.
- publiceret »To forelæsninger om transformationel syntaks« (ARK, 26, maj 1985).
- skrevet lærebogen »Principper for grammatisk analyse« (udkommer sept. 1985) til brug for undervisningen i tværsproglig basisgrammatik på grundstudiet.
- forberedt sig på det projekt, han skal beskæftige sig med på sit stipendieophold i USA: To konkurrerende lingvistiske teorier (government binding og lexical functional grammar) afprøvet gennem en empirisk undersøgelse af amerikanske sydstatsdialekter og sydstatsstil.

Lars Johnsen har arbejdet med de grammatiske kategorier 'numerus' og 'genus' set ud fra en kontrastiv synsvinkel (dansk-engelsk).

Arbejdet har såvel teoretisk som pædagogisk sigte og vil indgå som en del af et større projekt ("Kontrastiv sprogbeskrivelse med henblik på de grammatiske kategorier"). Dette, evt. tværfaglige, projekt forventes påbegyndt i efteråret 85.

Rita Lenstrup har i beretningsperioden:

- i samarbejde med Anne Zoëga afsluttet en undersøgelse om oversætteres og tolkes formidling fra engelsk til dansk af en nærmere defineret infinit verbalform. Manuskriptet gennemarbejdes i øjeblikket med henblik på offentliggørelse.
- sammen med Anne Zoëga holdt indlæg i oversættelseskredsen på Københavns Universitet.
- holdt indlæg i institut for engelsk, HHK, om Reichenbach's tidsbegreber.

Inge Livbjerg har i beretningsperioden:

- færdiggjort et manuskript til ARK med titlen »Fløjtesprog - fløjtede sprog«.
- udarbejdet artiklen »More Tips of the Slongue« til Sprint 1, 1985. Artiklen antyder, at distinktive træk snarere end fonemer måske danner udgangspunkt for sprogindlæringen hos børn.

Lise Mourier

- arbejder fortsat med forskningsprojektet: En komparativ undersøgelse af banksystemet i USA, Storbritannien og Danmark, specielt med henblik på termer og strukturer.
- har på fakultetets forskningsseminar på Rungstedgård i maj holdt et foredrag med titlen: Ud af elfenbenstårnet. Hvordan formidles og integreres vore forskningsresultater bedst, og hvordan kan/skal/bør vi bruge vor forskning? Betragtninger på baggrund af undervisning i fagligt sprog på EK- og erhvervsprog-erhvervsøkonomistudierne og tanker i forbindelse med sprogstudiernes nye 2. del.

John Murphy har bidraget til en serie om den internationale arbejderbevægelses historie,

udgivet af Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv, foråret 1986 med en redegørelse om »Arbejderbevægelsen i England (Storbritannien)«.

Anne Marie Bülow Møller har deltaget i 1. Nordtext Workshop, Lillehammer, Resumé af indlæg, "Usage and Abusage of Presupposition", i Nordtext Newsletter 4 1984; endvidere i 1. Nordtext Symposium, Trondheim; indlægget, "On the Applicability of Discourse Analysis to Literature", fremkommer i Proceedings.

Viggo Hjørnager Pedersen har p.t. to artikler under udgivelse:

1. »The translation of Collocations and Idioms« (8 sider ms). Kommer i "Proceedings from the Second Scandinavian Symposium on Translation Theory", Lund, formentlig i løbet af 1986.
2. »Lady Chatterley's Lover i dansk oversættelse« (med Bodil Kragh) i »Den levende Lawrence«, ed. D. Einersen og Arnt Lykke Jakobsen, Odense Universitetsforlag 1985, pp. 151-167.

Christian Quist har i beretningsperioden fortsat indsamlingen og bearbejdelsen af teksteksempler fra de tekniske fagsprog med henblik på at vurdere anvendeligheden af tekstparametrene abstraktionsgrad og ekspertfaglighedsgrad til karakterisering af tekniske tekster.

Helge Schwarz har i beretningsperioden fortsat sit arbejde med undersøgelse af de strukturelle forskelle mellem dansk og engelsk med særligt henblik på oversættelse mellem disse sprog. En speciel undersøgelse af danske relativsætninger og disses forskellige gengivelsesmuligheder på engelsk forventes færdiggjort i efterårsemesteret 1985.

Karen Stetting har påbegyndt en undersøgelse af de studerendes holdning til og oplevelse af undervisningen i oversættelse og har i denne forbindelse fremlagt et eksempel på et interview under titlen: »Oversættelse og de røde streger« ved fakultetets forskningsseminar. Det publiceres i højskolens avis. Endemålet er en bog om oversættelse.

Lisbeth Pals Svendsen har i beretningsperioden indsamlet materiale til og påbegyndt udarbejdelsen af et forskningsprojekt med arbejdstitlen »En deskriptiv analyse af boligfinansieringsområdet i Danmark og Storbritannien – specielt inden for realkredit og building societies – med henblik på en terminologisk redegørelse for området samt indførelse heraf i DAN-TERM«.

Margrethe Søndergaard har i det forløbne år arbejdet med:

- Fejlanalyse af verbalkonstruktioner i en række opgaver fra korrespondenteksamen 1983 med henblik på analyse af verbalfejl og heraf følgende opstilling af grammatiske spørgsmålstyper. Dette har udmøntet sig i
 - en artikel i SPRINT, september 1985 »Hvordan afhjælper man så det der er så galt?«
 - et indlæg på Forskningsseminar IX, Rungstedgård, maj 1985 i samarbejde med Hanne Glasius.

Charlotte Werther har:

- i samarbejde med Ole Helmersen, Hanne Puggaard og Joan Haff Tournay indledt arbejdet med undersøgelse og udvælgelse af egnede lingvistiske metoder til analyse af juridiske tekster med henblik på opstilling af en juridisk teksttypologi. Det egentlige formål med opstillingen af teksttypologien er at undersøge, om der mellem på den ene side engelske, spanske og franske og på den anden side danske tekster af samme teksttype kan konstateres forskelle, som har oversættelsesmæssige konsekvenser.
- deltaget i Projekt Juridisk Ordbog (se i øvrigt under Terminologiafdelingen).

Anne Zoëga har i beretningsperioden:

- afsluttet projektet »Nogle formidlingsstrategier ved tolkning og oversættelse«. Projektet, der er udarbejdet sammen med Rita Lenstrup, gennemarbejdes nu med henblik på offentliggørelse.
- sammen med Rita Lenstrup forelagt ovenstående projekt på Københavns Universitet som bidrag til en studiekreds om oversættelse og tolkning under ledelse af Cay Dollerup (24.4.85).
- genoptaget arbejdet i projektgruppe JURIDISK ORDBOG.

5. Faglig virksomhed i øvrigt

Instituttets forskningsmedarbejdere samt nogle repræsentanter for heltidsunderviserne deltog i maj i Fakultetets forskningsseminar IX på Rungstedgård.

Gerda Christensen har i beretningsperioden deltaget i:

- en gennemgang af lingvistiske hovedværker ved Niels Davidsen-Nielsen.
- seminar om videnskabsteori og lingvistik ved Finn Sørensen.

Niels Davidsen-Nielsen deltog i december 1984 i den 21. internationale konference i kontrastiv lingvistik i Poznań, Polen, og bidrog her med et foredrag om modalitet. I forbindelse med konferencen forelæste Niels Davidsen-Nielsen i den skandinaviske afdeling ved universitetet i Poznań om engelsk udtale for danskere og besøgte engelsk institut ved Warszawa universitet.

I efteråret 1984 holdt Niels Davidsen-Nielsen et foredrag om modalitet i lingvistikredsen i København.

I april 1985 var Niels Davidsen-Nielsen på en forskningsrejse i USA og forelæste her ved State University of New York at Stony Brook og University of California at Berkeley, begge steder over historisk engelsk fonologi, samt ved State University of New York at Buffalo over modalitet i Engelsk. Niels Davidsen-Nielsen drøftede herudover faglige spørgsmål med en række amerikanske sprogforskere.

I juni 1985 besøgte Niels Davidsen-Nielsen sammen med nogle kolleger det norske studiecenter ved University of York for at drøfte muligheden for at få en associeringsordning for vore engelskstuderende ved centret. Dette projekt er nu ved at blive realiseret.

Endelig har Niels Davidsen-Nielsen ledet en studiekreds i lingvistik for adjunkter og stipendiater ved HHK samt arrangeret en foredragsrække i forskningsudvalget for engelsk.

Malene Djursaa

- har som medlem af en projektgruppe bestående af erhvervsfolk og akademikere deltaget i en række møder om stiftelsen af »Selskabet for Interkulturel Kommunikation«.
- har foretaget en rundrejse i Storbritannien, hvor hun som led i en behovsanalyse for sit forskningsprojekt havde samtaler med en række danske og britiske erhvervsfolk. Kort rejserapport foreligger.

Dorrit Faber har siden januar 1985 været formand for studienævn for engelsk.

Hun har herudover deltaget i et seminar om videnskabsteori og lingvistik v. lektor Finn Sørensen, samt i kollokvier over udvalgte lingvistiske værker under ledelse af prof. Niels Davidsen-Nielsen.

Dorrit Faber har desuden deltaget i First Nordtext Symposium i Trondheim, den 15.-18.8.1985.

Lena Flugger har i beretningsperioden været prorektor.

Hanne Glasius har i beretningsperioden:

- deltaget i kollokvier over udvalgte lingvistiske værker v. Niels Davidsen-Nielsen.
- ved Forskningsseminar IX, Rungstedlund 1985, i samarbejde med Margrethe Søndergaard holdt et foredrag med titlen: Redegørelse for sammenhængen mellem fejlanalyse og grammatiske spørgsmål til skriftlige opgaver.
- deltaget i seminar om videnskabsteori v. Finn Sørensen

Inge Gorm Hansen har været dekan i beretningsperioden.

Ole Helmersen har i beretningsperioden deltaget i:

- en gennemgang af lingvistiske hovedværker ved Niels Davidsen-Nielsen.
- seminar om videnskabsteori og lingvistik ved Finn Sørensen.
- studieudvikling og tilrettelæggelse af den integrerede erhvervsproglige-erhvervsøkonomiske uddannelse.

Lise-Lotte Hjulmand har i beretningsperioden:

- været institutbestyrer.
- deltaget i en seminarrække om videnskabsteori ved Finn Sørensen.
- medvirket ved studieudviklingen og tilrettelæggelsen af sprog/økonomistudiet og i den forbindelse i maj deltaget i en konference herom.
- sammen med en række kolleger besøgt norsk studiecenter ved University of York for at drøfte muligheden for at få en associeringsordning for HHK med centeret.

Arnt Lykke Jakobsen har i beretningsperioden holdt foredrag i Dansk Forfatterforening og på Københavns Universitet om den danske reception af engelsk litteratur.

Per Anker Jensen har i foråret 1985 sammen med Finn Sørensen og Birte Pass arrangeret et seminar om aspekt.

Rita Lenstrup har i beretningsperioden:

- sammen med Kirsten Kirkegaard fungeret som koordinator og vejleder for lærerne i fagligt sprog ved det første egentlige forløb af det reviderede grundstudium, herunder udarbejdet læseplaner samt et omfattende opgavemateriale.
- sammen med Anette Villemoes, spansk, og Hans Peter Jørgensen, tysk, planlagt og koordineret det reformerede grundstudiums første pilotprojekt samt skrevet artikel herom til Kræmmerhuset, nr. 8, 84.

Lise Mourier

- deltager fortsat i studieudvikling af det integrerede sprog/økonomistudium; har i den forbindelse deltaget i en høring med erhvervslivet i marts og sprog/økonomiarbejdskonference den 6.-9. maj.
- har deltaget i en seminarrække om videnskabsteori ved Finn Sørensen.
- arbejder fortsat med integration af amerikanske realia samt nye emneområder (regnskab, skatteforhold) i disciplinen fagligt engelsk på EK-studiet.
- er ved at færdiggøre udarbejdelse af et kompendium til undervisningsbrug, »En sammenlignende indføring i USAs og Storbritanniens bank- og børsvæsen set fra danske forhold«.
- var medarrangør af den årlige studietur til London for de studerende.
- har været på studiebesøg i Bank of England, London i november.

Anne Marie Bülow Møller har sammen med Lone Albrecht, HHÅ, udgivet "Practical Text Analysis – how to read between the lines" (Samfundslitteratur 1984).

Anne Marie Bülow Møller har herudover sammen med Inge Livbjerg fungeret som koordinator og vejleder for lærerne i almindeligt sprog og i den forbindelse udarbejdet læseplaner.

Viggo Hjørnager Pedersen har fungeret som litteraturmedarbejder ved »Information« (eng.lit.), lavet diverse oversættelser, bl.a. nyoversættelse af E.M. Forster: "A Passage to India" (udkom på Gyldendal i september 1985).

Lis Paaske har i beretningsperioden sammen med Margrethe Søndergaard lavet en tekstsamling med oversættelseskomentarer til brug på EG-studiet.

Christian Quist har som Danmarks medlem af ISO/TC37/SC2 deltaget i udarbejdelsen af samt koordineret de nordiske landes udkast til »Preparation and Layout of Terminology Standards« til præsentation i SC2. Har endvidere medvirket ved afholdelsen af terminologikursus for de studerende.

Helge Schwarz har i beretningsperioden været formand for fakultetsstudienævnet.

Karen Stetting har været redaktør for sprog på Kræmmerhuset og har i den forbindelse skrevet en række artikler og interviews om studie-, undervisnings- og arbejdsforhold. I 1984 har hun deltaget i den nordiske konference samt den danske konference for informationsmedarbejdere. Hun har deltaget i seminarække om videnskabsteori samt seminarer om aspekt på HHK og om oversættelse på KU. Hun har herudover været medlem af bestyrelsen af Magistrenes Pensionskasse.

Margrethe Søndergaard har:

- sammen med Lis Paaske udarbejdet en opgavesamling til brug på EG, versioner med oversættelseskomentarer.
- deltaget i »Kollokvier over udvalgte lingvistiske værker« ved Niels Davidsen-Nielsen.
- deltaget i »Seminar om videnskabsteori« ved Finn Sørensen.

Charlotte Werther har deltaget i:

- en gennemgang af lingvistiske hovedværker ved Niels Davidsen-Nielsen.
- seminar om videnskabsteori og lingvistik ved Finn Sørensen.
- studieudvikling af den integrerede erhvervsproglige-erhvervsøkonomiske uddannelse.

Anne Zoëga har i beretningsperioden:

- deltaget i seminar om videnskabsteori, arrangeret af Finn Sørensen (forår 1985).
- deltaget i studiekreds om lingvistik, arrangeret af Niels Davidsen-Nielsen.
- i forbindelse med et efteruddannelseskursus for nordiske konferencetolke på LO-skolen i juni måned 1985 bidraget med indlæggene »Notatteknik« og »Tolketeknik«.
- i samarbejde med Hanne Aarup skrevet en artikel til SPRINT (SPRINT 1, 1985) om USA-studietur i 1984.

6. Gæsteforelæsninger m.v.:

3. oktober: Norman Davies, Linköping »Recent changes in the social and political life of Britain«.

1. november: Geoffrey Cowling, British Embassy »Britain's Energy Policy«.

14. og 21. november: Carol Livingstone »Kursus (for lærerne) om rollespil«.

26. november: M. Davenport, F. Larsen og John Dienhart, Odense Universitet »EDB i engelskundervisningen ved Odense Universitet«.

5. december: Andy Batkin, London »Greater London Council & Enterprise Board«

6. december: Lektor Niels Thorsen, Københavns Universitet »TV som fælles hukommelse«.

14. februar: Hilary Barnes, Financial Times »Working as a foreign correspondent for the Financial Times«.

1. marts: Prof. Ray Cattell, University of Newcastle, New South Wales, Australien »Composite predicates in English and French« (sammen med Institut for Fransk).

11.-16. marts: Principal lecturer Rochelle Gelman og senior lecturer Elisabeth Mann, City of London Polytechnic »Seminar over engelske juridiske forhold«.

14. marts: Forfatteren Arnold Wesker »Oplæsning og diskussion af forfatterskabet«.

11. april: Prof. William Andersen, Washington University »The Future of American Education«.

B. Institut for Erhvervspraksis

1. Oprettelse og formål

Institut for Erhvervspraksis blev oprettet i februar 1970. Instituttet dækker fagområderne erhvervslære (herunder regnskabslære), samfundsøkonomi, maskinskrivning (herunder elektronisk tekstbehandling), stenografi (dansk, engelsk, fransk og tysk), lynskrift med notatteknik.

2. Medarbejdere

Handelsfaglærere: Anne Harries, EA; Jette Krog, ED; Erna Larsen; Jytte Halfdan Madsen, ED; Hanne Nielsen, ED; Jette Nørgaard; cand.ling.merc., translator Lise Saxov; Marie-Louise Westergaard.

Lektorer uden forskningspligt: Finn Hagen Jespersen, HA; Erik Otto, HA.

Undervisningsassistenter: Handelsfaglærer Lisbeth Eriksen; konsulent, cand.merc. Niels Beck; konsulent, cand.merc. Chr. Christiani; underdirektør, cand.merc. Flemming Hansen; fuldmægtig, cand.merc. Jens Otto Hansen; konsulent, cand.merc. Torben Sværke Hansen; fuldmægtig Per Boje Jensen, HD; korrespondent Asta Lauritzen; fuldmægtig, cand.polit. Kjeld K. Lykke; translator, cand.interpret. Marianne Nerving; konsulent, cand.merc. Preben Krogh Nielsen; adjunkt, cand.merc. Anders Pedersen; cand.oecon. Søren Pedersen; handelsfaglærer Inge Lise Plejl; handelsfaglærer Mona Schjødt-Hansen, ED; korrespondent Jane Storm; adjunkt, cand.merc. Niels Tranum.

Sekretær: Marianne Jensen.

3. Instituttets ledelse

Institutbestyret og formand: Handelsfaglærer Anne Harries, EA.

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere blandt ovennævnte med-

arbejdere samt af følgende undervisningsassistenter: Handelsfaglærer Inge Lise Plejl og handelsfaglærer Mona Schjødt-Hansen, ED.

TAP-medarbejder: Marianne Jensen.

Studerende: (fra jan. 1985): Anne Birkebæk Jensen, Lisbeth Larsen, Annette Holm Nielsen.

Instituttet er opdelt i to faggrupper:

1. Faggruppen for erhvervslære og samfundsøkonomi.

Faggruppeleder: Erik Otto.

2. Faggruppen for maskinskrivning og stenografi

Faggruppeleder: Anne Harries.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationer

Jette Nørgaard har udarbejdet en revideret udgave af »Maskinskrivning – Grundkursus«.

Anne Harries, Jette Krog og Hanne Nielsen har udarbejdet lærebog til tilvalgsfaget Dansk Stenografi – niveau I.

I forbindelse med den nye studieordning har Finn Hagen Jespersen i løbet af 1984/85 udarbejdet »Noter til Erhvervsøkonomi på EG-studiet« med tilhørende opgavesamling. Bøgerne udgives af Samfundslitteratur august 1985 og udgør sammen med »Erhvervslære« og »Regnskabslære« det samlede undervisningsmateriale i faget erhvervsøkonomi.

5. Faglig virksomhed i øvrigt

I forbindelse med indførelsen af det nye tilvalgsfag »Lynskrift« deltog Asta Lauritzen, Jette Nørgaard og Marie-Louise Westergaard i et af SEL arrangeret kursus i faget.

Desuden har samtlige lærere været på kursus i tekstbehandling hos Hewlett-Packard og Norsk Data.

C. Institut for Fransk

1 Oprettelse og formål

Instituttet blev oprettet i februar 1970. Instituttet dækker alle fagområderne inden for fransk, italiensk og russisk.

2. Medarbejdere

Professor: Dr.phil. Jens Rasmussen.

Lektorer med forskningspligt: Cand.phil. Mirella Cristofolo; cand.ling.merc. Gunhild Dyrberg; cand.mag. Hanne Korzen; cand.phil. Lita Lundquist; cand.phil. Hanne Martinet; cand.ling.merc. Lena Munck; cand.mag. Jacques Qvistgaard; cand.mag. Lilian Stage; cand.mag. Henrik Selsø Sørensen.

Lektorer uden forskningspligt: Cand.mag. Aase Baillais; cand.mag. Anne Dueholm; cand.ling.merc. Ellen Fehr-Christensen; cand.art. Birgitte Friis; translator Héléne Holm; cand.jur. Niels Krogh-Hansen; cand.art. Dorte Westrup.

Adjunkter med forskningspligt: Cand.mag. Bente Lihn-Jensen; cand.phil. Birte Pass; cand.ling.merc. Joan Haff Tournay; cand.mag. Hanne Aarup.

Kandidatstipendiat: Cand.phil. Kathrine Sørensen Ravn Jørgensen.

Eksterne lektorer (fransk): Licenciée Béatrice Clerc; diplômée d'études supérieures Nicole Guillois; cand.ling.merc. Nina Hamerik; cand.ling.merc. Susanne Hertz; cand.phil. Else Kofoed; advokat, docteur en droit Dorthe Laouedj Kryger; cand.mag. Ghani Mérad-Boudia; cand.mag. et cand.jur. Jette Hassing Ronøe; cand.polyt. Jean Pierre Zafiriyadis.

Eksterne lektorer (italiensk): Civilingeniør Leonardo De Chiffre; cand.mag. Pina Zaccarin Lauritzen.

Undervisningsassistenter (fransk): Cand.phil. Françoise Andersen; cand.phil. Inge Lise Andersen; cand.phil. Nicole Andersen; cand.phil. Anne Lis Bang-Pedersen (indtil januar 85); cand.interpret. Hanne Blaabjerg; cand.mag. Charles Cespedes; cand.interpret. Marianne Eide (fra februar 85); cand.ling.merc. Benedikte Dilling-Hansen; diplômé d'études supérieures Jean-Jacques Etienne; diplômé d'études supérieurs Martine Fenger; cand.mag. Eva Hammershaimb; cand.mag. Kirsten Kielland-Brandt; cand.mag. Birgitte Krag; cand.mag. Britta Kragh; cand.interpret. Birgitte Lauterbach; cand.mag. Else Marker-Larsen; translætør Inger Moe (indtil april 85); cand.ling.merc. Hanne Maj Munksgaard; cand. interpret. Jette Schramm Nielsen; cand.mag. Anne Kümpel Nørgaard; docteur en linguistique Karin Agerbech Petersen; cand.interpret. Jette Lund Pedersen; cand.ling.merc. Hanne Prætorius (fra februar 85); cand.interpret. Eva Veedfald; cand.mag. Jørn Westengaard-Holm.

Undervisningsassistenter (italiensk): Cand.mag. Lise Møller Andersen; translætør Zita Andersen; cand.mag. Henrik Breyen; cand.mag. Ane Vibeke Foss; translætør Merete Kock; cand.phil. Iørn Korzen; dott. Guissepina Panzeri; mag.art. Marianne Plum; dott. Vittorio Spadanuda; cand.phil. Lise Velschow.

Sekretærer: Anna Berg von Linde; Susanne Berg; Kirsten Elsborg; Pia Osbæck.

3. Instituttets ledelse

Institutbestyrer: Lilian Stage (indtil december 1984); Dorte Westrup (fra januar 1985).

Institutrådet bestod den 1.12.84 af de fastansatte lærere blandt ovennævnte medarbejdere samt af:

Ekstern lektor: Cand.ling.merc. Susanne Hertz.

Undervisningsassistenter: Cand.mag. Else Marker-Larsen; cand.phil. Britta Kragh; cand.interpret. Hanne Blaaberg (fra januar 85).

TAP-medarbejdere: Anna Berg von Linde; Susanne Berg; Kirsten Elsborg.

Studerende: Kate Folmann; Merete Bedstrup; Anne-Louise Moltke; Birgitte Skrostrup.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Mirella Cristofoli har fortsat sit arbejde med kontrastive undersøgelser af dansk og italiensk merkantilt-økonomisk sprog. Desuden har hun udarbejdet materiale til brug for undervisningen i fagligt italiensk på det reformerede grundstudium. På forskningsseminaret på Rungstedgård den 30.-31. maj har hun sammen med adjunkt Bente Lihn Jensen holdt et indlæg med titlen »Grammatik og fagsprog«.

Gunhild Dyrberg har sammen med Jules Lund, KU, Anne Plaschke, Bruxelles, og Joan Tournay, HHK, fortsat arbejdet på en fransk-dansk samfundsfaglig ordbog, hvor hun specielt beskæftiger sig med områderne crédit, banques, bourse, commerce. Hun har udarbejdet et forslag til klassifikation af makroenheden økonomi med henblik på at skabe en fælles nordisk klassifikation for termbanker. Hun har endvidere udgivet en samling af franske faglige tekster til brug på det nye korrespondentstudiums 3. semester. I samarbejde med Grete Dyvå, HHÅ, har hun revideret sine kompendier i merkantilt-økonomisk sprog for EK 1. år og EK 2. år. Hun har fortsat indsamlingen af neologismer i fagligt sprog.

Bente Lihn Jensen har udarbejdet artiklen «Sui costrutti quantificati con speciale riguardo a quelli che contengono il clitico 'ne'» pp. 1-19. Den vil blive publiceret i CEBAL 7. Derudover har hun fortsat sin undersøgelse af den klitiske partikel 'ne' samt undersøgelser af modalverber og værdiladede udtryk på italiensk og dansk med henblik på en kontrastisk analyse.

Hanne Korzen har skrevet en bog med titlen: «Pourquoi et l'inversion finale en français. - Etude sur le statut de l'adverbial de cause et l'anatomie de la construction tripartite». Bogen er ved at blive trykt og vil i slutningen af året udkomme i serien «Etudes Romanes» ved Københavns Universitet. Manuskriptet er på 267 sider.

Lita Lundquist har i 1984/85 sendt følgende manuskripter til publikation:

- "Coherence in Scientific texts. In Research in Text theory". (Ed. J. Petöfi).
- "Modality and Text Constitution". In: Text Connexity. "Acts of Urbino Conference on Text, Connexity, Coherence".
- "Argumentative Text Structure: Global and local problem solving strategies". In: "The Resolution of Discourse". (Ed. M. Charolles). Buske Verlag. Hamburg.
- "Argumentative Morphemes and Interpretation processes". In: Papers from Pècs conference on «Texts, Dialogues and Interpretation».

Hanne Martinet har udgivet:

- »Comment on W. Manczak's paper«, Historical Syntax, Fisiak, J. (ed.), Mouton Publishers, Berlin/New York/Amsterdam, 1984 (s. 247).
- Artiklen "TROUBETSKOY, Dictionnaire des Philosophes", Huisman, D. (ed.), P.U.F., Paris, 1984, (s. 2540-2541).
- «Echanges transculturels, traduction et interprétation», Revue de L'Association D.I.S.C.O.S., N° 1, 1985 (s. 53-62).

I trykken:

- «Why do we know how to translate what?», Semiotica.
- «The Magic of Words and Translation», Festschrift für Professor Werner Winter.

Under forberedelse:

- «Une France nouvelle II» (novellesamling).
- Monografi om oversættelsesteori og praksis.

Lena Munck har fortsat arbejdet med teksttyper inden for teknisk sprog og har indsamlet materiale med henblik på fejlanalyse af de studerendes tekniske oversættelser.

Jacques Qvistgaard har fortsat igangværende arbejder (herunder dansk-fransk teknisk ordbog, indsamlingen af terminologisk materiale, studier vedr. syntaks i fransk fagsprog),

har genoptaget arbejdet med dansk-fransk ordbog (alment sprog) og indsamling af materiale til opslagsbog for korrespondenter og har i øvrigt sammen med bl.a. Jennifer Draskau vedligeholdt Fagsprogligt Centers aktiviteter inden for forskningsområdet.

Jens Rasmussen har som medlem af en fransk tekstlingvistikgruppe leveret oplæg til en typologisk beskrivelse af teksttypen «Préface».

Har i neologigruppen fortsat undersøgelsen af nye ord i fransk.

Har som medlem af en arbejdsgruppe samlet materiale om dansk-franske fraseologiske udtryk i politisk sprog. Projektet indgår i et EF-støttet fælles studieprogram (HHK og Ecole d'Interprètes Internationaux, Mons).

Har sammen med Lilian Stage udarbejdet en ny revideret udgave af »Moderne fransk grammatik«.

Har under medvirken af Fagsprogligt Center gennemført en spørgeskemaundersøgelse om anvendelsen af Blinkenberg og Høybye: Dansk-fransk ordbog. I-II. 3. udg. 1975-77. En rapport om undersøgelsens resultater vil blive publiceret i CEBAL 7, 1985.

Har anmeldt Lexique 2 - Le dictionnaire. Actes du colloque Franco-Néerlandais 28-29 avril 1981 (Revue Romane, 20.1.1985, pp. 145-148).

Lilian Stage har sammen med Jens Rasmussen revideret Moderne Fransk Grammatik (2. udgave 1985).

Hun har fortsat sit arbejde med en syntaktisk-semantic analyse af ikke-hypotetiske sætninger samt en undersøgelse af dansk oversættelsesækvivalenter.

Hun arbejder (sammen med Hanne Korzen) på en bog om oversættelse i teori og praksis.

Kathrine Sørensen Ravn Jørgensen har fortsat sit arbejde med beskrivelsen af forskellige teksttyper (fiktions og ikke-fiktions) og forbereder udgivelsen af:

«La Théorie du Roman. Thèmes et Modes». Monografi i skriftserien: »Erhvervsproglige skrifter« (Erhvervsøkonomisk Forlag, efteråret 1985); »Pour une nouvelle typologie du roman« (CEBAL, efterår 1985); »Pour une nouvelle approche du roman picaresque« (Revue Romane, forår 1986).

Henrik Selsøe Sørensen har i perioden 1.12.84 - 30.6.85 kun haft en arbejdsforpligtelse på 75%, idet han i den resterende del har arbejdet med det automatiske oversættelsesprojekt »Eurotra« på Københavns Universitet. Fra 1.7.85 arbejder han hermed i 50% af tiden.

Sammen med Frede Boje har han haft et indlæg på forskningsseminaret i maj 1985 med titlen »Eurotra - noget om maskinoversættelse«. Han har i »Translatøren« publiceret en artikel om maskinoversættelse og har udarbejdet danske kommentarer til ISO-dokumentet »Concept systems and their representation«.

Sammen med Steffen Leo Hansen og Agnete Berg Nielsen har han redigeret »Nyt fra Terminologiafdelingen«.

Joan Haff Tournay har i samarbejde med Ole Helmersen, Hanne Puggaard og Charlotte Werther indledt arbejdet med undersøgelse og udvælgelse af egnede lingvistiske metoder til analyse af juridiske tekster med henblik på opstilling af en juridisk teksttypologi. Det egentlige formål med opstillingen af teksttypologien er at undersøge, om der mellem på den ene side franske, engelske og spanske tekster og på den anden side danske tekster af samme teksttype kan konstateres forskelle som har oversættelsesmæssige konsekvenser. Hun har endvidere sammen med Gunhild Dyrberg, HHK, Jules Lund, Københavns Universitet, Anne Plaschke, Bruxelles fortsat arbejdet på en fransk-dansk samfundsaglig ordbog, hvor hun specielt beskæftiger sig med områderne fysisk planlægning, boligtyper, industri og transport. Hun har deltaget i:

Projekt Juridisk Ordbog (se i øvrigt yderligere beskrivelse under Terminologiaafdelingen).

Hanne Aarup har foretaget en undersøgelse af simultantolkning fra fransk til dansk med henblik på etablering af relevante didaktiske metoder.

Har indledt en undersøgelse af kulturelrelaterede mulige fejlkilder ved simultantolkning til dansk af fransk politisk-økonomisk sprog.

5. Faglig virksomhed i øvrigt

Mirella Cristofoli har været formand for opgaveudvalg, bedømmelsesudvalg m.v. i italiensk. Desuden har hun deltaget i kurser om projektorienteret undervisning, og om case-metoden i forbindelse med studiereformen, samt i et kursus i Pascalprogrammering.

Gunhild Dyrberg har deltaget i en studiekreds om programmering og datamatisk sprogbehandling. Hun har været medlem af revisionsudvalget med henblik på kandidatuddannelsens 2. del og ED. Endvidere har hun været fagkoordinator i forbindelse med eksamensopgaver i fagligt sprog, medlem af EK-studienævnet, fransk studienævn, fakultetsstudienævnet, bogudvalget samt af redaktionskomiteen for SPRINT.

Bente Lihn Jensen har holdt følgende foredrag:

- Clitico di soggeto, il clitico 'ne' in italiano? Skandinavisk romanismøde, Helsinki.
- Om den verbalbundne partikel 'ne' brugt som (del af) subjekt Lingvistkredsen, København.
- Grammatik og fagsprog, HHK's forskningsseminar, Rungstedgård, i samarbejde med Mirella Cristofoli.

Desuden har hun på Handelshøjskolen deltaget i:

- seminar om udvalgte sprogvidenskabelige værker ved Niels Davidsen-Nielsen
- seminar om videnskabsteori og lingvistik ved Finn Sørensen;
- studiekreds om programmering ved Bodil Nistrup Madsen og Steffen Leo Hansen;

ligesom hun har deltaget i Italiensklærerforeningens årlige weekend-seminar.

Herudover har hun skrevet artiklen »Italienskstudierne ved Handelshøjskolen« pp. 1-6 til italiensklærerforeningens blad "Informazioni".

Hanne Korzen har holdt tre gæsteforelæsnings ved Romansk Institut på Universitetet i Trondhjem i perioden 6.11.-9.11.1984.

Lita Lundquist har i 1984/85 holdt følgende foredrag:

- La Linguistique textuelle: d'une perspective structurale vers une perspective procédurale (Romanist kongres, Helsinki).
- Coherence in Scientific Texts (Tekstlingvistik symposium, Bielefeld).
- Linguistique de textes: Théorie et pratique (Romansk institut, Oslo).
- Argumentative text-coherence (Nordtext-konference, Lillehammer).
- Argumentative morphemes (Pècs, Ungarn).
- Interprétation procédurale: Stratégies globales et stratégies locales (Lingvist- og semiotikkongres).

Herudover har Lita Lundquist været formand for Didaktikudvalget, medlem af udvalget for valgfri fag, medlem af studienævn for SPRØK (siden 1.1.85), aktiv i planlægning af SPRØK-debatdagene maj 85, samt medlem af/formand for flere bedømmelsesudvalg.

Hanne Martinet har deltaget i HHKs forskningsseminar på Rungstedgaard i maj 1985. Hun har været medlem af/formand for flere bedømmelsesudvalg. Er i øvrigt:

- sekretær for Lingvistkredsen i København.

- vicepræsident for C.I.R.F.E., Strasbourg og præsident for samme organisation i Danmark.
- medlem af redaktionskomitéen for SPRINT og for ADLA-Bulletin.

Lena Munck har fra 30. juli til 12. august 1984 deltaget i Nordisk Forskerkursus om »Spoken and written language – differences and similarities« (Särö).

Hun har været medlem af en række bedømmelsesudvalg, har deltaget i pædagogiske kurser i forbindelse med studiereformen og repræsenterer fransk fagligt sprog i arbejdsgruppe om anvendelsen af AV i franskundervisningen (deltagere fra DLH, KU, HHK).

Jacques Qvistgaard er næstformand for ADLA's bestyrelse og formand for AILA's videnskabelige kommission for fagsprog.

Har i 1984-85 efter indbydelse deltaget i følgende internationale arrangementer:

- 7'th World Congress of Applied Linguistics (AILA), 5-10 august 1984 i Bruxelles, herunder:
 - Symposium vedr. fagsprog (Foredrag: «Les langues de spécialité à l'école»).
 - Symposium vedr. terminologi (Foredrag: »Danterm«)
- Colloque international de terminologie (TERMIA), 27-29 august 1984 i Luxembourg.
- 2e Symposium international d'INFOTERM, 14-19 april 1984, Wien
- 1e Colloque international «Langues et internationalisation des études de commerce», 5-6 juli 1985, Lyon (Foredrag: «Integration des langues dans les études de commerce au Danemark»).

Har i øvrigt for Fagsprogligt Center, sammen med Jens Rasmussen og Jennifer Draskau gennemført en brugerundersøgelse vedr. Blinkenberg og Høybye: Dansk-fransk ordbog, og med en arbejdsgruppe fortsat undersøgelsen af de erhvervsproglige dimittenders beskæftigelsesmønstre og uddannelsesbehov.

Jens Rasmussen har som indbudt deltager medvirket ved et kollokvium om «La formation internationale et linguistique des cadres supérieurs des entreprises et des hauts fonctionnaires», som er afholdt ved Ecole des Hautes Etudes Commerciales, Paris, 15.-17. november 1984.

Har den 22. maj 1985 holdt gæsteforelæsninger ved Romanska institutionen, Lunds Universitet, om 1) »sproguddannelser for erhvervslivet« og 2) «La prose narrative française du XVe siècle».

Lilian Stage har været institutbestyrer indtil 1. januar 1985 og studienævnsformand siden 1. januar.

Hun har deltaget i en studiekreds om programmering og datalingvistik i 84/85.

Henrik Selsø Sørensen har sammen med Jacques Qvistgaard og Bodil Nistrup Madsen forestået redaktionsarbejde og planlægning vedrørende ordbogsprogrammelle «Complexis», begge dele med henblik på udgivelsen af en dansk-fransk teknisk ordbog.

Har deltaget i en workshop om maskinoversættelse (Eurotra) og et møde i ISO (TC 37) og i det underudvalg (SC 1), hvor han er dansk repræsentant.

Sammen med Jens Rasmussen, Lita Lundquist og Kathrine Sørensen Ravn Jørgensen har han arbejdet med tekstlingvistik, og sammen med førstnævnte og Gunhild Dyrberg har han fortsat indsamlingen af franske neologismer. I denne forbindelse har han aflagt «Institut national de la langue française» et besøg.

Sammen med Ellen Fehrn-Christensen, Birgitte Friis og Joan Haff Tournay har han gennemført den årlige studietur for studerende til Paris.

Joan Haff Tournay har deltaget i

- »lingvistikum« (gennemgang af lingvistiske hovedværker ved Niels Davidsen-Nielsen)
- Seminar om videnskabsteori og lingvistik ved Finn Sørensen
- Det nordiske forskerkursus: Terminologi og fagsproglig leksikografi i dagene den 5.8.-16.8.1985.

Hanne Aarup har deltaget i Niels Davidsen-Nielsen studiekreds om lingvistiske værker. Har som gæstelærer medvirket ved tolkeuddannelsen ved universitetet i Mons, Belgien. Har siden januar 1985 været Handelshøjskolernes repræsentant i bestyrelsen for Magistrenes Universitetslærerforening. Se i øvrigt Center for konferencetolkning.

6. Gæsteforelæsninger m.v.

Den 31. oktober 1984 forelæste Dr. Eugeniusz Ucherek over emnet «Concurrence des prépositions de lieu devant certains noms en français».

Den 1. marts 1985 forelæste Raymond Cattell over emnet «Composite predicates in English and French».

Den 17. april 1985 forelæste Michael Seidelin Hansen over emnet »Er det sket med socialismen i Frankrig i dag?« og »Den politiske situation i Frankrig set fra erhvervslivets side«.

Den 24. april 1985 forelæste Jacques Berg over emnet «Le gouvernement socialiste en France ces dernières années».

CIUTI

Jens Rasmussen har den 15.-17. maj 1985 som fakultetsrepræsentant deltaget i den årlige CIUTI-konference (Georgetown University, Washington D.C.).

ADLA

Det danske selskab for anvendt lingvistik har med deltagelse fra HHK og i samarbejde med KU, OU, ÅU og DLH afholdt en temadag: Datamater i sprogforskningen, 27.10.84 (KU), samt 3 møder: 8.11.84 (ÅU), «Dansk forskning i indvanderers brug af det danske sprog» v. Jens Normann Jørgensen; 15.5.85 (ÅU), »Sociolingvistiske strategier i kommunikation imellem elever på forskellige niveauer i engelsk og indfødte« og 23.5.85 (KU), »Behov for fremmedsprog« v. Bo Kristiansen.

D. Institut for Spansk

1. Oprettelse og formål

Institut for Spansk blev oprettet i februar 1970. Instituttet dækker alle fagområder inden for spansk.

2. Medarbejdere

Gæsteprofessor, fil.dr. Lars Fant.

Lektorer med forskningspligt: Cand.mag. Søren Kaas Andersen; afdelingsleder, translatør Jørgen Jensen; cand.ling.merc. Heribert Picht; cand.ling.merc., translatør Anette Villemoes.

Lektorer uden forskningspligt: Translatør Niels Henning Pedersen, HD; translatør Erna Sølling.

Adjunkter med forskningspligt: Cand.ling.merc., translatør Agnete Berg Nielsen; cand.ling.merc., translatør Hanne Puggaard.

Adjunktvikar med forskningspligt: Licenciada María del Pilar Lorenzo (til 31.8.1984).

Adjunktvikar uden forskningspligt: Cand.ling.merc., translatør Louise Denver.

Kandidatstipendiat: Cand.interpret., translatør Anne-Mette Keogh Rasmussen.

Eksterne lektorer: Cand.ling.merc., translatør Anders Hermansen (fra 1.9.1984); licenciada María del Pilar Lorenzo (fra 1.9.1984); Dr. María Berta Pallares-Garzón; cand.mag. Helle Wegener.

Undervisningsassistenter: Cand.ling.merc., translatør Jørgen Aabye; cand.interpret., translatør Ellen Marie Bentsen; cand.mag. Jens Borello; cand.mag. Therese Bøgelund; cand.interpret., translatør Boyja Dam; licenciada María Díaz-Varela; cand.interpret., translatør Hans Peter Elmøe; cand.ling.merc., translatør Annette Grindsted; cand.interpret., translatør Ib Gustafsson; cand.phil. Inge Hammerich; Marisa Fabricius Hansen; cand.ling.merc., translatør Anders Hermansen (til 31.8.1984); cand.ling.merc., translatør Doris Hornemann; cand.mag. Vibeke Kamp Jørgensen; cand.interpret. Ingrid Højgaard Knudsen; cand.mag. Simon Ulrik Kragh (fra 1.9.1984); cand.interpret., translatør Kirsten Larnæs; cand.ling.merc., translatør Pelle Løvgren; cand.interpret. Ulla Steen Salado-Jimena; cand.ling.merc., translatør Lise Saxov; cand.mag. Ditte Skelboe (til 31.12.1984); cand.mag. Charlotte Toubro.

Sekretærer: Lis Olsen; Elna Oberleitner; Vibeke Maaløe.

3. Instituttets ledelse:

Institutbestyrer: Lektor, cand.mag. Søren Kaas Andersen (til 31.12.1984); lektor, cand.ling.merc., translatør Anette Villemoes (fra 1.1.1985).

Formand for institutrådet: Lektor, translatør Erna Sølling (til 31.12.1984); afdelingsleder, translatør Jørgen Jensen (fra 1.1.1985).

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere blandt ovennævnte medarbejdere samt af:

Ekstern lektor: Licenciada María del Pilar Lorenzo (fra 1.1.1985); cand.mag. Helle Wegener (til 31.12.1984 - fra 1.1.1985 suppleant).

Undervisningsassistenter: Cand.ling.merc., translatør Jørgen Aabye (fra 1.1.1985); cand.interpret. Boyja Dam (til 31.12.1984); cand.ling.merc. translatør Anders Hermansen (til 31.12.1984); cand.mag. Vibeke Kamp Jørgensen (suppleant til 31.12.1984); cand.phil. Inge Hammerich (suppleant); cand.interpret., translatør Kirsten Larnæs (fra 1.1.1985).

TAP-medarbejdere: Lis Olsen; Elna Oberleitner; Vibeke Maaløe.

Studerende: Nani Dyreborg (fra 1.1.1985); Regitze Fejerskov (suppleant til 31.12.1984); Annette Jørgensen; Jane Holm Hansen (fra 1.1.1985); Iben Ø. Petersen (til 31.12.1984); Michael Skovgaard (til 31.12.1984).

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Det må konstateres, at enkelte forskningsmedarbejdere ved instituttet på grund af store undervisningsmæssige og administrative byrder i beretningsperioden ikke har haft den normale forskningstid, samt at alle fastansatte har deltaget i reformarbejdet.

Søren Kaas Andersen har beskæftiget sig med:

- Spansk historie og kulturhistorie i forbindelse med forelæsninger over disse emner for nye spanskstuderende.
- Oversættelseskritik med henblik på udarbejdelsen af et kompendium beregnet for EA/ED-studerende i spansk.

Louise Denver

- er ved at afslutte et projekt om brugen af gerundio-syntagmer med non-specifik agent som logisk subjekt inden for fiktion og sagprosa. Det vil blive publiceret i ARK. Endvidere har hun skrevet en artikel om brugen af de nævnte gerundio-syntagmer inden for teknisk sprog.

Lars Fant

- har holdt tiltrædelsesforelæsning den 26.3.1985 med titlen "¿No lo puedes ver? Ka'du'k se'am? En kontrastiv studie i trykssvage former med udgangspunkt i spansk". Forelæsningsen udkommer i revideret og udvidet version som artikel i CEBAL nr. 7, 1985 med titlen "El pronombre clítico en las lenguas iberorrománicas y en otros idiomas. Aspectos sobre una cuestión de tipología lingüística".
- har påbegyndt en undersøgelse om anaforisk brug af synonymy i spansk sagsprosa.
- udarbejder oplæg til et langsigtet forskningsprojekt om emnet: »Verbal og ikke-verbal kommunikation inden for tværproglige (især ibero-skandinaviske) personlige forretningskontakter«.

Jørgen Jensen

- forsætter sine undersøgelser over aspekt og aktionsart i spansk.
- har med særligt henblik på SPRØK-studiet udarbejdet undervisningsmateriale vedrørende hhv. spansk kulturhistorie og Cuba.

Agnete Berg Nielsen

- har sammen med Dorrit Faber, Lena Munck og Anette Villemoes publiceret »En kasusrollemodel specielt beregnet til kontrastive analyser«, ARK 22.
- har sammen med Anette Villemoes afsluttet første del af »Supplerende breve, kommentarer og gloser til Correspondencia Commercial« til brug for undervisningen i kommercielt sprog på det reformerede grundstudium.
- har arbejdet videre med sin undersøgelse af neologismer i spanske økonomiske tekster.

Niels Henning Pedersen

- har arbejdet med projektet »En terminologisk-leksikografisk behandling af konkursret dansk-spansk-portugisisk«. Projektet er startet i andet semester af undervisningsåret.

H. Picht

- har afsluttet et kompendium om Spaniens historie på dansk, som dækker tiden op til begyndelsen af 1980'erne; 427 sider.
- har fortsat en større undersøgelse vedr. almensprogede verbers semantiske forhold i fagsproglig sammenhæng.
- har i SPRINT 1984: 2 anmeldt bogen »Nye ord i dansk 1955-75« ved P. Riber Petersen.
- har som bidrag til festskrift for Kolbjørn Heggstad skrevet om »Det terminologiske arbejdes organisation på internationalt plan, som er publiceret i »Datamaskinen og Språket«, Universitetsforlaget A/S; p. 111-115.

- har til festskrift for Prof. H. Felber »Terminologie und benachbarte Gebiete; 1965« bidraget med »Die terminologische Ausbildung«; H. Böhlau Nachf. Wien, Köln, Graz, 1985, p. 109-114.
- har sammen med Jennifer Draskau været editor for TermNet News No. 12 »Special Issue on the Nordic Countries« samt skrevet 2 bidrag dertil. Manus: 129 sider, prepublication copy foreligger siden maj 1985.
- har sammen med Jennifer Draskau udarbejdet og gennemført et terminologiseminar af 5 dages varighed (12 forelæsninger + øvelser) for universitetets lærere og irske gæster ved University of Surrey, Centre for Translation Studies, Department of Linguistic and International Studies. Forelæsningsrækken publiceres af University of Surrey i efteråret 1985, manus: 265 sider.
- har sammen med Chr. Qvist skrevet en artikel om »NORDTERM's indsats inden for ISO/TC 37 SC 2 »Preparation and Layout of Vocabularies«, publiceret i Nordisk Tidsskrift for Fagsprog og Terminologi, p. 15-17.
- har i ALSED-LSP Newsletter vol. 8, no. 1 (20) maj 1985, p. 15-16 anmeldt »World Guide to Terminological Activities« Infoterm Series 4, 1985.
- har planlagt og forberedt et nordisk forskerkursus af 2 ugers varighed om »Terminologi og fagsproglig leksikografi«.

Hanne Puggaard

- har været medlem af projektgruppen vedr. Projekt Juridisk Ordbog (se nærmere beskrivelse af projektet under Terminologiafdelingen).
- har i samarbejde med Charlotte Werther, Ole Helmersen og Joan Tournay indledt arbejdet med undersøgelse og udvælgelse af egnede lingvistiske metoder til at analysere juridiske tekster med henblik på opstilling af en juridisk teksttypologi.
Det egentlige formål med opstillingen af teksttypologi er at undersøge, om der mellem på den ene side engelske, spanske og franske og på den anden side danske tekster af samme teksttype kan konstateres forskelle som har oversættelsesmæssige konsekvenser.

Anne-Mette Keogh Rasmussen

- arbejder på en afhandling om definitioner. Afhandlingens titel er: Definitioner i brugersperspektiv. En undersøgelse af brugerorientering og formålsrelevans i begrebsdefinitioner. Afhandlingens formål er en klarlægning af 1) i hvilket omfang definitioner kan eller skal defineres forskelligt m.h.p. forskellige målgrupper og formål og 2) hvilken arbejdsmetode, der er mest hensigtsmæssig m.h.p. formulering af brugerorienterede og formålsrelaterede definitioner, hvilket igen har til formål at skabe et solidt og praktisk anvendeligt grundlag for terminologiarbejde specielt i forbindelse med oprettelse af terminologidatabaser og anvendelse af disse til fremstilling af forskellige typer ordbøger.

Anette Villemoes

- har sammen med Lena Munck, Dorrit Faber og Agnete Berg Nielsen publiceret »En kassrollemodel specielt beregnet til kontrastive analyser«, ARK 22.
- har til en konference om tekstkohærens organiseret af professor Dr. János S. Petöfi, Bielefeld, skrevet et indlæg "Remarks on "Coherence in Scientific Texts" " som svar på et indlæg holdt af Lita Lundquist "Coherence in Scientific Texts".
- har sammen med Agnete Berg Nielsen afsluttet første del af »Supplerende breve, kommentarer og gloser til Correspondencia Commercial" til brug for undervisningen i kommercielt sprog på det reformerede grundstudium.
- har sammen med Dorrit Faber fortsat studier i kassrollers anvendelighed til kontrastive analyser af fagsproglige tekster.

Faglig virksomhed i øvrigt

Søren Kaas Andersen

- har deltaget i reformarbejdet, herunder udarbejdelse af materiale.

Louise Denver

- har deltaget i seminarrække om videnskabsteori ved lektor Finn Sørensen.
- har deltaget i arbejdet i forbindelse med de reformerede studiers 1. del.

Lars Fant

- forbereder studieforsøg i spansk grammatik på EA/ED med henblik på 2. dels reformen. Forsøget indebærer en højere grad af integration mellem teori og praktik i undervisningen og forudsætter udarbejdelse af øvemateriale.
- har i samarbejde med Gyde Hansen (tysk), Lita Lundquist (fransk) og Rie Bülow Møller (engelsk) udarbejdet oplæg til tvær- og særsprogligt studieforsøg i tekstanalyse på EK, med henblik på 2. dels reformen.
- har sammen med instituttets øvrige forskningsmedarbejdere i løbet af forårssemestret 1985 afholdt en række informelle forskningsrapporteringsseminarer.

Marisa Fabricius Hansen

- samler nye gloser og gloser med ny betydning, som dukker op i det moderne skrevne spanske sprog, og som ikke findes i ordbøgerne. Der udarbejdes en liste hver måned, som uddeles til instituttets lærere. Gloserne arkiveres endvidere i alfabetisk orden spansk-dansk, dansk-spansk.
- samler og arkiverer artikler, ordlister etc., som måtte være af interesse med henblik på at opbygge tekstmateriale om Spanien. Lærerne modtager meddelelse om, hvad der bliver arkiveret.
- skriver og indtaler nyheder om Spanien, der kan benyttes i klasseundervisningen som en spansk »radioavis«.
- ajourfører et kartotek om grammatiske emner, specielt til brug for studerende, der skriver speciale.
- har udgivet 3. og 4. supplementsbind til bogen over spanske forkortelser.
- ajourfører det kompendium med tolkediologer, som blev udgivet i 1979.
- har i forbindelse med reformarbejdet i samarbejde med Søren Kaas Andersen udarbejdet Lytteøvelser til *Ánimo*.
- har endvidere udarbejdet materialet om *La Juventud Española* til temarammen *Sociale forhold*.

Jørgen Jensen

- har deltaget i 3 bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af stillinger ved instituttet samt af et tilsvarende udvalg ved besættelse af et lektorat i spansk ved Aarhus Universitet.
- har fortsat været medlem af styringsgruppen for Fagsprogligt Center, af det erhvervsproglige fakultets ankekommission samt af styringsgruppen for faget dansk.
- har efter indbydelse besøgt det spanske Udenrigsministeriums "Escuela Diplomática" i Madrid fra 25.10.-29.10.1984 og herunder holdt en forelæsning om "Aspectos lingüísticos de las negociaciones internacionales".

Agnete Berg Nielsen

- har været medarrangør af Forskningsseminar IX på Rungstedgaard.
- har deltaget i seminarrække om teoretisk lingvistik og semantik.

- har deltaget i seminarrække om videnskabsteori.
- Se i øvrigt: Terminologiafdelingen.

Niels Henning Pedersen

- har vejledt kandidater til translatørexamen i portugisisk samt udarbejdet eksamensopgaver.

H. Picht

- har sammen med Infoterm i Wien og Bodil Nistrup Madsen (HHK) videreudviklet BT12-projektet, således at implementeringsfasen nu er begyndt. Det første supplement til bibliografien udkom i april 1985.
- har som formand for NORDTERM AG2's arbejdsgruppe for termbankklassifikation afholdt et 2-dagesmøde i Helsingfors i januar 1985, hvor den nordiske termbankklassifikation er blevet udviklet så langt, at afprøvningsfasen kunne begynde i april 1985.
- har som medlem af NORDTERM AG4 »Standardisering« deltaget i et 2-dagesmøde i januar i Helsingfors, hvor dispositionen til den nye standard ISO 919 "Preparation and layout of terminology standards" er blevet udarbejdet; H. Picht er medforfatter til working draft, som er blevet udsendt i juni 1985.
- har som medlem af ISO TC 37 WG 4 "Vocabulary of Terminology" deltaget i et møde i Wien den 22. og 23. april 1985.
- har deltaget i 2. Infoterm-Symposium i Wien (14.-17.4.1985) og holdt et indlæg om "Networking in terminology teaching and training - the Nordic Model".
- har deltaget i 1. TermNet Assembly i Wien (17. og 18.4.1985) og holdt et indlæg om "NORDTERM, the terminology network of the Nordic Countries engaged in TermNet activities".
- har deltaget i 1. International Workshop on Terminology Documentation i Wien (18. og 19.4.1985).
- har sammen med Jennifer Draskau på opfordring af Helsingfors Universitet afholdt et 3-dages efteruddannelsesseminar i Terminologi for oversættere og fagsproglærere i Kouvola, Finland (20.-22.5.1985).
- har på opfordring af Forskningscentralen för de inhemska språken, Helsingfors, Finland, holdt en forelæsning om "Development and current state-of-the-art of terminologie" (23.5.1985).
- har sammen med prof. Christer Laurén holdt et 1-dags introduktionskursus til terminologi (26.6.1985) for islandske sprog- og fagfolk; arrangør: Íslensk Málnefnd.
- har deltaget i NORDTERM-mødet i Reykjavik (27.-29.6.1985) og holdt et foredrag om »Det internationale og nordiske terminologiarbejdes organisation og I & Ds' rolle i terminologiarbejdet«.
- H. Picht er blevet genvalgt som formand for AG1 »Terminologiuddannelse«, men har efter eget ønske trukket sig tilbage som formand for AG2's arbejdsgruppe for termbankklassifikation.
- er terminologiafdelingens repræsentant i SPRINT-redaktionen
- er medlem af editorial board for TermNetNews, som udgives af Infoterm.
- har medvirket i gennemførelse af HHK's terminologikursus under valgfri fag.

Hanne Puggaard har deltaget i

- lingvistikum I (kollokvier over lingvistiske hovedværker ved prof.dr.phil. Niels Davidsen-Nielsen).

- seminarrække om videnskabsteori og lingvistik ved lektor Finn Sørensen.
- Nordisk Forskerkursus i Terminologi (14 dage).

Anne-Mette Keogh Rasmussen

- har deltaget i seminarrække om videnskabsteori og lingvistik ved lektor Finn Sørensen.
- har deltaget i kollokvier over udvalgte lingvistiske værker ved professor Niels Davidsen-Nielsen.
- har deltaget i Microdatamatkursus, afholdt af EDB-centret, Julius Thomsens Plads.
- har medvirket ved gennemførelse af HHK's terminologikursus under valgfri fag.

Anette Villemoes

- har været institutbestyrer siden januar 1985.
- har deltaget i arbejdet med reformen af de videregående studier.
- har deltaget i et seminar om videnskabsteori og lingvistik ved lektor Finn Sørensen.
- har deltaget i kollokvier over udvalgte lingvistiske værker under ledelse af professor Niels Davidsen-Nielsen.
- har deltaget i First Nordtext Symposium i Trondheim.

E. Institut for Tysk

1. Oprettelse og formål

Institut for tysk blev oprettet i februar 1970. Instituttet dækker alle fagområder inden for tysk.

2. Medarbejdere

Professor: Mag.art. Hans-Peder Kromann.

Lektorer med forskningspligt: Cand.ling.merc., translator Inge Baaring; cand.phil. Peter Colliander; cand.mag. Hans Elbeshausen (ansat 1.5.85); cand.mag. Gert Engel (orlov 1.7.84-30.6.87); cand.mag. Gyde Hansen; cand.mag. Mogens Wied Jørgensen; cand.jur., translator Bente Kristensen; cand.ling.merc. Bodil Nistrup Madsen; translator Theis Riiber; cand.mag. Poul Rosbach; cand.mag. et interpret. Monika Wesemann.

Lektorer uden forskningspligt: Cand.mag. Frede Boje (1.12.84-30.6.85 tjenestefrihed 25%, fra 1.7.85 tjenestefrihed 50% af sin stilling); cand.mag. Liselotte Brøndlund; cand.art. Hans Peter Jørgensen; translator Flemming Koue; cand.ling.merc. Birthe Vesterli.

Adjunkter med forskningspligt; Cand.interpret. Doris Hansen; cand.mag. Steffen Leo Hansen (ansat 1.12.84); cand.interpret. Annette Zimmermann.

Lektorvikar med forskningspligt: Ingeborg Zint (ansat 1.4.85).

Kandidatstipendiat: Cand.mag. Steffen Leo Hansen (indtil 1.12.84); cand.interpret. Knud Troels Thomsen (ansat 1.5.85).

Eksterne lektorer: Cand.phil. Conny Bauer (ansat 1.9.84); Rechtsanwalt Hilke Kovacs; cand.phil. Peter Sørensen.

Undervisningsassistenter: Klaus Peter Callesen, HA: cand.interpret. Per Christiansen; cand.mag. Hans Erik Dam; cand.phil. Gitte Baunebjerg Hansen; translator Jytte Haussmann; cand.pæd. Grethe Hjorth; translator Henriette D. Holm; cand.mag. Lise Neersø Jaspersen; cand.phil. Roselies Kjeldsen; translator Inger C. Kragh; cand.ling.merc. Birgit Lindow; cand.mag. Henrik Rye Møller; cand.phil. Helge Nielsen; cand.mag. Michael Nielsen; translator Ulla I. Olsen; cand.interpret. Benedikte S. Dalhoff; cand.ling.merc. Kristian

Bruun Rasmussen; cand.mag. Ursula Schmalbruch; cand.phil. Hilde Svendsen; cand.ling.merc. Flemming Vogdrup; cand.mag. Jytte Heine.

Sekretær: Vivi Rønne Hansen.

3. Instituttets ledelse

Institutbestyrer og formand for institutrådet: Lektor, cand.art. Hans Peter Jørgensen.

Institutrådet bestod i beretningsperioden af de fastansatte lærere blandt ovennævnte medarbejdere samt af følgende undervisningsassistenter: Cand.phil. Gitte Baunebjerg Hansen; cand.mag. Lise Neersø Jaspersen; translatør Henriette D. Holm (indtil 31.12.84); cand.ling.merc. Kristian Bruun Rasmussen (fra 1.1.85).

TAP-medarbejdere: Gitte Bach (fra 1.1.85); Vivi Rønne Hansen.

Studerende: (indtil 31.12.84): Annemette Østergaard Hansen, Tove Sørensen. (Fra 1.1.85): Ulla Adler Hansen, Bodil Petersen, Karin Westrup, Ole Østergaard.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

Inge Baaring arbejder med en undersøgelse af, hvilke didaktiske metoder der kan anvendes for i simultantolkeundervisningen fra tysk til dansk at opnå en optimal overførsel af indholdet af endnu ikke (af tolken) modtagne delsegmenter.

Frede Boje: Se under TYKSAK.

Liselotte Brøndlund: Se under TYKSAK.

Peter Colliander fortsætter igangværende arbejder.

Doris Hansen har påbegyndt arbejdet med indsamling af danske og tyske forretningsbreve, der skal danne grundlag for en undersøgelse og analyse af brugen af høflighedsfraser.

Hun har i samarbejde med Birthe Vesterli og Walter Thornfield udarbejdet en lærebog »Moderne tysk erhvervskorrespondance« til brug i undervisningen i fagligt sprog på det reformerede grundstudium. Bogen er udgivet af Det Schönbergske Forlag. Hun har endvidere i samarbejde med Birthe Vesterli udarbejdet øvelsesopgaver til R. Sachs: »Deutsche Handelskorrespondenz«, Max Hueber. Øvelserne er, sammen med oversættelsesøvelser af A. Merete Henriksen Quist, udgivet af Samfundslitteratur.

Gyde Hansen har færdiggjort en bog om artikelbrug på dansk og tysk til publicering. Hun er i gang med at skrive en forkortet udgave på dansk.

Som medlem af en forskningsgruppe om tysk og dansk grammatik er hun ved at udarbejde undervisningsmateriale til grammatikundervisningen på det reformerede EK-studium.

Hun er medlem af en forskningsgruppe, som vil udarbejde en grundbog til undervisningen i tekstforståelse på EK.

Hun er medlem af en projektgruppe omkring kontrastiv sprogbeskrivelse med særligt henblik på grammatiske kategorier.

Steffen Leo Hansen: Se Terminologiafdelingen.

Mogens Wied Jørgensen har som deltager i projektet »Tysk Gruppesyntaks« påbegyndt en undersøgelse af de sammensatte verber, specielt med durch-, um-, über- og unter- som første sammensætningsled. Verberne bliver behandlet ud fra et valensmæssigt synspunkt, og spørgsmålet om, hvorvidt der er en sammenhæng mellem løs/fast sammensætning og valens kan allerede på undersøgelsens nuværende trin besvares bekræftende. Han har udarbejdet undervisningsmateriale til brug for det reformerede grundstudium og er medforfatter af kompendiet »Tysk - almindeligt sprog. Opgave- og øvelsessamling EG 1. år«

(Samfundslitteratur 1985). Han er endvidere medlem af instituttets ordbogsgruppe, især med henblik på et samarbejde omkring korpus-problemer.

Bente Kristensen: Se Terminologiaafdelingen.

Hans-Peder Kromann har publiceret: »Zur Selektion und Darbietung syntaktischer Informationen in einsprachigen Wörterbüchern des Deutschen aus der Sicht ausländischer Benutzer«. In: Lexikographie und Grammatik: Akten des Essener Kolloquiums zur Grammatik im Wörterbuch, 28.-30.6.84. Hrsg. v. H. Bergenholtz u. J. Mugdan. Tübingen 1985. 346-57. (Lexicographica. Series Maior 3). Han har udarbejdet: Die zweisprachige Lexikographie: Ein Stiefkind der Germanisten. Manuskript til foredrag ved VII. Kongress der Internationalen Vereinigung für germanische Sprach- und Literaturwissenschaft, Göttingen, August 1985. Se iøvrigt under Ordbogsgruppen og TYKSAK.

Bodil Nistrup Madsen: Se Terminologiaafdelingen.

Theis Riiber: Se Ordbogsgruppen.

Poul Rosbach: Se Ordbogsgruppen.

Peter Sørensen er ved at færdiggøre sin disputats om stormagternes politik i forbindelse med genoprettelsen af den østrigske stat efter 1945. Han har følgende publikationer: Artikler: »Miraklet i Østrig«, kronik i Jyllandsposten 22.5.85. »40 år efter konferencen i Potsdam«, kronik i Jyllandsposten 19.7.85. Anmeldelser: Ragnar Svanström: Weimarerrepublikkens Tyskland. Fra Ebert til Hitler 1919-1933, Schönberg, 1983, Nyt fra Historien, 33. årg., 2. hæfte, efterår 1984, p. 117. Richard Bessel: Political Violence and the Rise of Nazism. The Storm Troopers in Eastern Germany 1925-1934, Yale University Press, 1984, Nyt fra Historien, 33. årg., 2. hæfte, efterår 1984, pp. 117-118. Ulrich Heinemann: Die verdrängte Niederlage. Politische Öffentlichkeit und Kriegsschuldfrage in der Weimarer Republik, Vanderhoeck & Ruprecht, 1983, Nyt fra Historien, 33. årg., 2. hæfte, efterår 1984, pp. 118-119. Klaus Malettke (Hg.): Der Nationalsozialismus an der Macht. Aspekte nationalsozialistischer Politik und Herrschaft, Vanderhoeck & Ruprecht, 1984, Nyt fra Historien, 34. årg., 1. hæfte, forår 1985, pp. 184-185. Sarah Gordon: Hitler, Germans, and the »Jewish Question«, Princeton University Press, 1984, Nyt fra Historien, 34. årg., 1. hæfte, forår 1985, pp. 185-186. Eckart Teichert: Autokratie und Grossraumwirtschaft in Deutschland 1930-1939. Aussenwirtschaftliche Konzeptionen zwischen Wirtschaftskrise und Zweitem Weltkrieg, Oldenburg 1984, Nyt fra Historien, 34. årg., 1. hæfte, forår 1985, p. 186. Helmut Kramer u.a.: Österreich im internationalen System. Zusammenfassung der Ergebnisse und Ausblick, Wilhelm Braumüller 1983, Nyt fra Historien, 34. årg., 1. hæfte, forår 1985, p. 181. Ole Borre m.fl. Efter vælgerskredet. Analyse af folketingsvalget 1979, Forlaget Politica, 1983, Historie, XV, 2. 1984, pp. 359-360. Henrik Søborg: Socialdemokratiet og staten. Socialdemokratiets økonomiske politik 1945-72, Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie, 1983, Historie, XV, 4. 1985, pp. 709-711. Diverse avis-anmeldelser.

Birthe Vesterli har i samarbejde med Doris Hansen og Walter Thornfield udarbejdet en lærebog, »Moderne tysk erhvervs-korrespondance«, til brug i undervisningen i fagligt sprog på det reformerede grundstudium. Bogen er udgivet af Det Schönbergske Forlag.

Hun har i samarbejde med Doris Hansen udarbejdet øvelsesopgaver til R. Sachs: »Deutsche Handelskorrespondenz«, Max Hueber Verlag. Øvelserne er sammen med oversættelsesøvelser udarbejdet af A. Merete Henriksen Quist udgivet af Samfundslitteratur.

Monika Wesemann fortsætter sit igangværende forskningsarbejde.

Annette Zimmermann har publiceret "Zur Syntaks und Semantik des dativus commodi" i: Deutsch als Fremdsprache 1985/I, s. 29-40. Hun har fortsat sine studier inden for leksikalsk semantik og arbejder på en artikel om leksikalsk kombinalitet med eksempelmateriale hentet fra tekster omhandlede økonomiske forhold.

Ordbogsgruppen (H.-P. Kromann, Th. Riiber, P. Rosbach). Med henblik på udbygningen af den i "Überlegungen zu Grundfragen der zweisprachigen Lexikographie" (i "Studien zur neuhochdeutschen Lexikographie", V, s. 159-238) fremlagte teori har Ordbogsgruppen fortsat sine leksikografiske studier. Ordbogsgruppen har afsluttet den leksikografiske bearbejdelse af et ekserperet erhvervsprogligt inventar og iværksat fortsat ekserpering. På Nordisk Terminologikursus har Ordbogsgruppen holdt foredraget: Om principper for tosprogsleksikografi.

TYKSAK (TYsk eKSAmensopgave Korpus) er et korpus bestående af 5 års eksamensopgaver i alle faget tysks discipliner. Til hver tekst er knyttet en detaljeret beskrivelse af grammatiske, leksikalske og stilistiske fænomener i teksten. Beskrivelsesmodellen er udarbejdet af Frede Boje, Liselotte Brøndlund og Hans-Peder Kromann, mens Steffen Leo Hanse har leveret den datalingvistiske ramme for lagringen af beskrivelserne i en database med henblik på en datamatisk behandling af materialet. Arbejdet med at beskrive teksterne og at inddatere de beskrevne tekster i databasen er afsluttet i beretningsåret.

5. Faglig virksomhed i øvrigt

Inge Baaring: Se Center for Konferencetolkning.

Peter Colliander har deltaget i kongressen »Germanistik in Nordeuropa« i Jyväskylä, Finland, i juni 1985.

Han har afholdt pædagogiske kurser i grammatisk kommentering, tekstlæsning og udarbejdelse af temaopgaver på HHK, OU (institut for erhvervsprog) og Handelshøjskole Syd, Sønderborg, i forbindelse med reformen af det erhvervsproglige grundstudium. Han har deltaget i seminaret om videnskabsteori ved Finn Sørensen (forår 1985).

Han har desuden være medlem af SPRINT-redaktionen og sammen med Doris Hansen været rejseleder på studierejse til Wien.

Doris Hansen har deltaget i den fortsatte planlægning af det reformerede grundstudium og herunder bl.a., i samarbejde med Birthe Vesterli, udarbejdet cases i fagligt sprog.

Hun har deltaget i seminaret om videnskabsteori ved Finn Sørensen (forår 1985).

Hun har repræsenteret instituttet ved landsmøder om disciplinen tysk fagligt sprog, hvori alle handelshøjskoler og handelshøjskoleafdelinger deltager.

Hun har som medlem af en arbejdsgruppe deltaget i planlægningen af den nye sprog-/økonomiuddannelse med henblik på undervisning i 2. fremmedsprog.

Hun har sammen med Peter Colliander tilrettelagt og gennemført en studierejse til Wien for de studerende.

Gyde Hansen er medlem af biblioteksudvalget.

Mogens Wied Jørgensen er medlem af Det erhvervsproglige Fakultets didaktikudvalg. Han er medlem af et bedømmelsesudvalg til ansættelse af en lektor i dansk.

Bente Kristensen har deltaget i de nordiske terminologiinstitutioners møde (NORD-

TERM) i Reykjavik 27.-29.6.85. Hun er formand for en nordisk arbejdsgruppe, som har til opgave at koordinere og informere om terminologiarbejdet i Norden.

Bente Kristensen har i beretningsperioden været daglig leder af Terminologiafdelingen. Hun er formand for studienævnet for den integrerede uddannelse i erhvervsøkonomi og erhvervsprog. Hun er medlem af Det erhvervsproglige Fakultetsråd (fra 1.1.85 prodekan), medlem af Det erhvervsproglige Fakultetsråds Budget- og forretningsudvalg og medlem af Konsistorium. Endvidere er hun medlem af Det faglige Landsudvalg for de humanistiske uddannelser (siden december 1984 næstformand).

Hans-Peder Kromann har deltaget i Grimm-Tagung i Berling den 13.-15. november 1984, årsmødet den 5.-6. oktober 1984 for Tysklærerforeningen for de erhvervsproglige uddannelser, i Forskningsseminar IX den 30.-31. maj 1985.

Han udgiver ARK og er medudgiver af LEXICOGRAPHICA. Series Maior. Max Niemeyer Verlag. Tübingen. Han er formand for Forskningskollegiet og for Forskningsplanlægningsudvalget; medlem af Det sproglige Bogudvalg indtil 1.1.85 og medlem af Licentiatudvalget; medlem af 3 bedømmelsesudvalg (1 adjunkt- og 2 stipendiatstillinger); formand for det af fakultetsstudienævnet nedsatte Revisionsudvalg som skal fremkomme med forslag til studieordning for 2. delstudiet, ED-studiet m.v. inden for den nye rammebekendtgørelse. Formandskabet for Revisionsudvalget har bl.a. involveret afholdelse af en række interviews af kandidater, censorer, lærere m.fl. samt udarbejdelse af en rapport (se under Revisionsudvalget).

Theis Riiber har været medlem af 2 bedømmelsesudvalg samt deltaget i seminaret »The Dictionary and the Language Learner« på universitetet i Leeds 1.-3. april 1985.

Poul Rosbach har været medlem af 2 bedømmelsesudvalg og deltaget i seminaret »The Dictionary and the Language Learner« på Universitetet i Leeds 1.-3. april 1985.

Birthe Vesterli har deltaget i den fortsatte planlægning af det reformerede grundstudium og herunder bl.a. i samarbejde med Doris Hansen udarbejdet cases i fagligt sprog.

Hun har repræsenteret instituttet ved landsmøder om disciplinen tysk fagligt sprog, hvori alle handelshøjskoler og -afdelinger deltager.

Monika Weseman har været arrangør af et kollokvium samt forelæsninger om modalpartikelbrug den 11. og 12.10.84 i fællesskab med prof. Harald Weydt, Berlin.

Hun har holdt foredrag på Nordtext-mødet (den 6.-10.3.85) i Lillehammer, Norge, om »Discourse strategies and taboos«.

Hun har endvidere været medlem af 3 bedømmelsesudvalg.

Annette Zimmermann har udarbejdet undervisningsmateriale til brug ved undervisningen i tilvalgsfaget »oversættelsesteknik« på grundstudiet.

Endvidere har hun i foråret 1985 deltaget i et seminar om videnskabsteori på HHK v/Finn Sørensen samt været medarrangør af sprogafdelingens årlige forskningsseminar i maj 1985.

6. Gæsteforelæsninger m.v.

Privatdozent, dr. Henning Bergenholtz, Essen; prof. Harald Weydt, Berlin; prof. dr. Herbert E. Wiegand, Heidelberg; fhv. parlamentarisk statssekretær i Forbundsdagen Joachim Raffert, Sonnenberg; dr.sc.techn. Günther Neubert, Dresden; prof.dr.phil. Heinrich Anz, Tromsø.

F. Center for Konferencetolkning

1. Oprettelse og formål

Centeret er oprettet pr. 1.4.1981 og har til opgave at varetage alle administrative og undervisningsmæssige funktioner i forbindelse med konferencetolkeuddannelsen ved højskolen. Disse funktioner omfatter annoncekampagner, udarbejdelse af informationsmateriale samt afholdelse af informationsmøder og optagelsesprøver. Centeret varetager i øvrigt udarbejdelse af lærerdækningsplan samt skemalægning, planlægning og gennemførelse af undervisningsaktiviteterne og afholdelse af eksamen. Uddannelsen har til formål at bibringe dimittenderne sådanne kundskaber i konsekutiv tolkning og simultan tolkning, at de er i stand til at fungere som konferencetolke ved overnationale organisationer samt på det frie marked i Danmark og i udlandet. Centeret har i 1981-1985 gennemført tre uddannelsesforløb på 6 måneder. 18 kandidater har bestået eksamen, hvoraf alle har fået beskæftigelse, de fleste ved EF. Den sidste afholdte uddannelse blev gennemført af studerende med dansk, engelsk, fransk og tysk som modersmål.

2. Medarbejdere og ledelse

Daglig leder: Lektor, cand.ling.merc., translatør Inge Baaring (tysk).

Medarbejdere: Lektor, cand.ling.merc., translatør Anne Zoëga (engelsk); adjunkt, cand.mag. Hanne Aarup (fransk); lektor, cand.mag., cand.interpret. Monika Wesemann (tysk); fuldmægtig, cand.interpret., translatør Linda Hoffmeyer.

Undervisningsassistenter: Centerleder Jean Kress; konferencetolk Marie-Claire Thorsen; konferencetolk Barbara Yates; konferencetolk Ute Kirstein; konferencetolk Linda Hoffmeyer; konferencetolk Marianne Normann; konferencetolk Kirsten Drewsen.

Gæstelærere; Konferencetolk Susan Pavlak; konferencetolk Nicole Andersen.

Center for Konferencetolkning har haft besøg af en række udenlandske gæster; endvidere har centrets gæstetalere været: civilingeniør, konferencetolk Lars Bosche; ambassadør Bent Haakonsen; direktør H. Skov Christensen, DA; forstander Arne Larsen, Jordbrugsøkonomisk Institut; forskningsleder Palle Mikkelsen, AKF; lektor, cand.mag. Henrik Selsøe Sørensen; direktør Torben Jantzen, DDB; fhv. minister Eva Gredal, MEP; sekretær i Irlands amb. R. Siev; kontorchef i Danida Erik Fiil.

G. Fagsprogligt Center

1. Oprettelse og formål

Fagsprogligt Center, der også fungerer som sekretariat for UNESCO Alsed LSP projektet, blev oprettet i 1976 som et tvær sprogligt center ved Handelshøjskolen i København og har til opgave at opbygge et internationalt Network af Institutioner og personer, der beskæftiger sig med fagsprog, at indsamle, koordinere og sprede information og dokumentation om fagsproglige aktiviteter, samt at fremme forsknings- og undervisningsprojekter inden for fagsprog.

2. Medarbejdere

Afdelingsleder, cand.mag. J. Qvistgaard; lektor, cand.mag. J. Draskau, BA, F.I.L.; pro-

fessor dr.phil. Jens Rasmussen.

Sekretær: Annette Warnez.

3. Centerets ledelse

Styringsgruppe: Afdelingsleder Jacques Qvistgaard (formand); afdelingsleder, translatør Jørgen Jensen; prorektor Lena Flugger; lektor, translatør Flemming Koue.

Studerende: Lene Mulbjerg og Gitte Munk Hindberg.

Sekretær: Annette Warnez (TAP).

Daglig ledelse: Lektor J. Draskau; afdelingsleder J. Qvistgaard.

4. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

- Sprogbehovsanalyse med henblik på en revision af Blinkenberg-Høybye, Dansk-fransk ordbog. Jens Rasmussen, Jacques Qvistgaard, Jennifer Draskau.
- «Etude Comparative des Données Terminologiques DANTERM, B.T.Q., EURO-DICAUTOM, NORMATERM, O.F.L. et SIEMENS» af Sonja Hvalkof (genoptryk)
- Under forberedelse: "Einführung in die allgemeine Terminologielehre und Terminologische Lexicographie" af Eugen Wüster. Anden udgave.
- UNESCO-Ålsted LSP Newsletter Vol. 7, No 2 (19) November 1984
UNESCO-Ålsted LSP Newsletter Vol. 8, No 1 (20) May 1985.
- Fagsprogligt Center har endvidere fortsat arbejdet med den påbegyndte undersøgelse af de erhvervsproglige dimittenders beskæftigelsesmønster og forberedt udgivelsen af de 2 første rapporter vedrørende undersøgelsen.
- Jennifer Draskau har endvidere
 - sammen med H. Picht, Institut for Spansk, været »editor« for TermNet News No. 12 »Special Issue on the Nordic Countries« manus 129 sider, prepublication copy foreligger siden maj 1985.
 - sammen med H. Picht, Institut for Spansk, udarbejdet og gennemført et Terminologiseminar af 5 dages varighed (12 forelæsninger og øvelser for universitetslærere og irske gæster ved University of Surrey, Centre for Translation Studies, Department of Linguistic and International Studies). Forelæsningsrækken publiceres af University of Surrey i efterår 1985. Manus 265 sider.
 - publiceret »Reflections on the theory and evaluation of translation quality«; udkom som ARK 27, juni 1985, 235 sider.
 - forberedt et indlæg til Nordisk Forskerkursus om »Terminologi og fagsprogsleksicografi« (5.-16.8.1985)

5. Fagsproglige aktiviteter iøvrigt

Fagsprogligt center har modtaget en række gæster fra Korea, Finland, Holland, Østrig, Forbundsrepublikken Tyskland, DDR og Tjekkoslaviet.

Jennifer Draskau har

- arrangeret og deltaget i EUROPEAN PRIME USERS ASSOCIATION-konferencen (EDB) (6.-8. maj) i Amsterdam, Holland.
- sammen med H. Picht på opfordring af Helsingfors Universitet afholdt et 3-dages efteruddannelsesseminar i terminologi for oversættere og fagsproglærere i Kouvola, Finland (20.-22.5.1985).

- på opfordring af »Forskningscentralen för de inhemska språken« Helsingfors, Finland, holdt en forelæsning om »Language for General Purposes (LGP) – Language for Specific Purposes (LSP) – Terminology« (23.5.1985).
- på opfordring af Engelsk Institut, KUA, ved Cay Dollerup, deltaget som »ankermann« i et projekt i oversættelse ved Københavns Universitet, marts 1985. »Fairy tale«-interdisciplinary project of the Collective v. the Individual Nature of Response to Literature«.
- deltaget i 8. Nordiske Lingvist møde, Københavns Universitet, 30.8.1984 samt holdt et indlæg om Pilot Study in Computer-Aided Stylistic Analysis.

Jacques Qvistgaard har efter indbydelse deltaget i en række internationale møder vedrørende fagsprog (se Institut for Fransk).

H. Terminologiaafdelingen

1. Oprettelse og formål

Terminologiaafdelingen blev oprettet i 1974 som et tværsprogligt center og har til opgave at drive undervisning og forskning indenfor terminologi og fagsproglig leksikografi samt at udføre informations-, dokumentations- og konsulentarbejde inden for de nævnte områder.

2. Medarbejdere

Bestyrelse: Afdelingsleder, cand.mag. J. Qvistgaard (formand); lektor, cand.ling.merc. H. Picht (næstformand); lektor, cand.ling.merc., translatør Inge Gorm Hansen; lektor, translatør, cand.jur. Bente Kristensen (daglig leder); TAP-medlem: Elna Oberleitner.

Medarbejdere: Lektor, translatør, cand.phil. Mirella Cristofoli; lektor, cand.ling.merc. Gunhild Dyrberg; lektor, cand.ling.merc., translatør Inge Gorm Hansen; adjunkt, cand.mag. Steffen Leo Hansen; lektor, translatør, cand.jur. Bente Kristensen; lektor, cand.ling.merc. Bodil Nistrup Madsen; lektor, cand.ling.merc., translatør Agnete Berg Nielsen; lektor, cand.ling.merc. H. Picht; adjunkt, cand.ling.merc. Hanne Puggaard; lektor, translatør Chr. Quist; afdelingsleder, cand.mag. J. Qvistgaard; kandidatstipendiat, cand.interpret. Anne-Mette Keogh Rasmussen; lektor, cand.mag. Henrik Selsøe Sørensen; adjunkt, cand.ling.merc. Charlotte Werther.

3. Afsluttede og igangværende forskningsarbejder og publikationsvirksomhed

H. Picht: Se Institut for spansk.

DANTERM-system projekt

Bodil Nistrup Madsen har forestået den videre udvikling samt indlæsning af data i term-banken.

Database til terminologisk information og generering af ordbøger (»Juridisk Ordbog«) Projektet har til formål at udvikle og afprøve en korpusbaseret og edb-støttet generel arbejdsmetode, der forener terminologiske og leksikografiske principper.

Forskningsgruppen har på grundlag af en bevilling fra Egmont-Fonden kunnet intensivere sit arbejde.

En database omfattende et dansk tekstkorpus, der i såvel kvantitativ som kvalitativ henseende kan betragtes som dækkende inden for det udvalgte emneområder »civilproces«

er under oprettelse. Databasen etableres ved hjælp af STATUS-systemet.

Relevante sproglige udtryk forsynes med særlige koder med henblik på automatisk databehandling, og særlige programmer til frekvensanalyser m.v. udvikles.

Det videre arbejde omfatter etablering af tilsvarende tekstbaser for hvert af de involverede fremmedsprog (engelsk/tysk/fransk/spansk), inventarisering af de fagsproglige termer under anvendelse af DANTERM-recorden, oprettelse af terminologi-databaser samt udvikling og afprøvning af edb-programmer til automatisk generering af ordbøger.

Projektgruppen har i beretningsperioden bestået af: Inge Gorm Hansen, Anne Zoëga, Charlotte Werther, Ole Helmersen, Bente Kristensen, Hanne Puggaard, Joan Tournay, Gert Engel, Bodil Nistrup Madsen, Steffen Leo Hansen.

Dansk-fransk teknisk ordbog

Fonden for fagsprogligt leksikografi ved HHK og Aschehougs Forlag indledte i efteråret 1983 et samarbejde med henblik på udgivelse af en dansk-fransk og senere en fransk-dansk teknisk ordbog af samme type som forlagets tyske og engelske tekniske ordbøger («Warren's tekniske ordbøger»). Til lagring, sortering og redaktion af data anvendes ordbogsprogrammet Compulexis. Dette program er løbende blevet videreudviklet for at opfylde de krav, som et leksikografisk arbejde af denne art stiller. Den dansk-franske version forventes færdiggjort i begyndelsen af 1986. Gennemgang af problematikken i forbindelse med en maskinel vending af ordbogsmaterialet til den fransk-danske udgave påbegyndes i september 1985. Redaktionskomiteen består af Jacques Qvistgaard, Henrik Selsø Sørensen og Bodil Nistrup Madsen. Projektmedarbejdere er Hanne Blaaberg og Birgitte Lauterbach.

Projekt: »Mennesket i arbejde«

Målet for projektet er at tilvejebringe terminologiske databaser på sprogene dansk, engelsk, fransk og tysk inden for aktiviteter og fagområder, der kan sættes i relation til mennesket i arbejde. Genstanden for den terminologiske behandling er området ergonomi i bredeste forstand og projektet kompletteres og suppleres således de delprojekter, som Terminologiaafdelingen allerede har deltaget i inden for området. De terminologiske databaser stilles til rådighed for offentligheden gennem Handelshøjskolens terminologiske databank »DANTERM« og De europæiske Fællesskabers terminologiske databank »EURO-DICAUTOM«.

Projektgruppen har i beretningsperioden bestået af: Cand.ling.merc. Benedikte Dilling-Hansen (indtil 5.3.85); cand.ling.merc. Annemette Lyng Svensson; lektor Bente Kristensen (projektleder); lektor, civ.ing. J. Th. Keiding, Driftsteknisk Institut, DtH (konsulent); mag.scient.soc. Hans Olaf Rieper, Institut for Organisation og Arbejdssociologi, HHK (konsulent).

Fransk-dansk ordbase

Bodil Nistrup Madsen har fortsat arbejdet med fransk-dansk ordbase. Efter optisk læsning af Blinkenberg og Høybyes Fransk-Dansk Ordbog er der foretaget en automatisk konvertering og strukturering af data med henblik på indlæsning i en database. En første testversion af basen oprettedes i september 1984.

Projekt TYKSAK

TYKSAK (TYsk eKSAmensopgave Korpus) er et korpus bestående af 5 års eksamensopgaver i alle faget tysks discipliner. Til hver tekst er knyttet en detaljeret beskrivelse af grammatiske, leksikalske og stilistiske fænomener i teksten. Beskrivelsesmodellen er udarbejdet

af Frede Boje, Liselotte Brøndlund og Hans-Peder Kromann, mens Steffen Leo Hansen har leveret den datalingsvistiske ramme for lagringen af beskrivelserne i en database. Arbejdet med at evaluere opgavernes krav til grammatik, leksikalsk og stilistisk viden vil blive påbegyndt i løbet af 1985.

Projekt »Vej og Trafik«

Et fælles nordisk projekt under NORDTERM i samarbejde med de nordiske vejdirektorer. Målet er udarbejdelsen af en nordisk terminologi med engelske, tyske og franske termer og definitioner. Et pilotprojekt (ansvarlig: Steffen Leo Hansen) er afsluttet, og der søges om midler gennem NORDINFO til færdiggørelse af projektet.

4. Faglig virksomhed i øvrigt

Som medlem af ETTO-ordbogsgruppen under Statens Humanistiske Forskningsråd (initiativområde 'EDB for tekst, tale og ord') har Bodil Nistrup Madsen fortsat deltaget i udviklingen af en teksonomi for danske ordbøger samt forsøg med anvendelse af ordbogsprogrammet COMPULEXIS.

Steffen Leo Hansen har været på studieophold ved Institut für Kommunikationsforschung und Phonetik der Universität Bonn, Abteilung linguistische Datenverarbeitung, i tiden 1.4.-5.6.1985.

Gert Engel, Steffen Leo Hansen, Bodil Nistrup, Heribert Picht og Bente Kristensen har deltaget i NORDTERM-plenarmødet i Reykjavik 27.-29. juni 1985, og har i de enkelte arbejdsgrupper medvirket til fastlæggelse af NORDTERMs aktiviteter for perioden 1985-1987. Heribert Picht er formand for arbejdsgruppe 1, der beskæftiger sig med terminologiuddannelse i Norden. Bodil Nistrup er formand for udvalget vedr. taksonomi inden for arbejdsgruppe 2, hvis område er termbanksamarbejdet i Norden, og Bente Kristensen er formand for arbejdsgruppe 3, der har til opgave at koordinere og informere om det nordiske terminologisamarbejde.

Afholdte kurser m.m.

Terminologikursus

Terminologiafdelingen har afholdt et kursus i terminologi under valgfri fag. Kurset henvendte sig til EA/ED- og EK-studerende samt interesserede lærere.

Kurset omfatter 13 dobbelttimer. Der blev oprettet 1 hold med ca. 20 deltagere.

Udover de mere teoretisk prægede forelæsninger blev der afholdt mindre øvelser, og kurset sluttede med to terminologiske miniprojekter.

Følgende medarbejdere deltog som arrangør, foredragsholder hhv. projektleder: Gunhild Dyrberg; Bente Kristensen; Bodil Nistrup Madsen; Heribert Picht; Chr. Quist; J. Qvistgaard; Anne-Mette Keogh Rasmussen; Henrik Selsø Sørensen.

Bodil Nistrup Madsen og Steffen Leo Hansen har afholdt følgende kurser:

- september-oktober 1984: Studiekreds 'Datamatisk sprogbehandling'. Kursus i oprettelse og anvendelse af STATUS (5 × 2 timer).
- oktober-november 1984: Valgfri fag EDB og SPROG I (5 × 3 timer).
- marts-april 1985: Tilvalgsfag EDB og SPROG 1985 (5 × 3 timer).

Bodil Nistrup Madsen har deltaget i følgende konferencer, møder (indlæg og demonstrationer):

- 8. nordiske lingvistmøde EDB i SPROGFORSKNINGEN, 30.8.84 på Københavns Universitet.

- Indlæg og demonstration: Eksempler på anvendelse af et informationssøgningssystem til sproglige data.
- Reception i Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, arrangeret af Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck A/S, 28.9.84.
- Demonstration af Fransk-dansk ordbase (testversion).
- Repræsentant for Danmark på møde i ISO/TC 37/WG 4 »Computational aids in terminology and lexicography«, London 18.10.84.
- ISO/TC 37 plenary meeting, London 19.10.84.
- ADLA temadag: Datamater i sprogforskningen, 27.10.84.
- Indlæg: Eksempler på anvendelse af et informationssøgningssystem til sproglige data.
- Second Infoterm Symposium 'Networking in Terminology, International Co-operation in Terminology Work' - Co-operation in the Nordic Countries. Demonstration af DAN-TERM.
- First TermNet Assembly, Wien 18. april 1985.
- First International Workshop on Terminology Documentation, Wien 19. april 1985.
- Indlæg og demonstration: BT 12 - International Bibliography of Terminological Theses and Dissertations.
- Temadag 22. maj 1985: Datamaten i sprogundervisningen.
- Indlæg: Sprogafdelingens anvendelse af den ny teknologi.

I. Tværproglige Aktiviteter

1. Forskningskollegiet

omfatter de videnskabelige medarbejdere ved sproginstitutterne og repræsentanter for ansatte uden forskningspligt.

Formand: Hans-Peder Kromann. Næstformand: Lita Lundquist.

Beretningsåret omfatter følgende aktiviteter:

1. Tværproglige seminarer for adjunkter og stipendiater om udvalgte lingvistiske værker (Niels Davidsen-Nielsen), og om videnskabsteori og lingvistik (Finn Sørensen).
2. Forskningsseminar den 30.-31. maj 1985: Integration af forskning og undervisning med følgende indlæg:
 - Lise Mourier: Ud af elfenbenstårnet
 - Mirella Cristofoli og Bente Lihn Jensen: Grammatik og fagsprog.
 - Hanne Glasius og Margrethe Søndergaard: Redegørelse for sammenhængen mellem fejlanalyse og grammatiske spørgsmål til skriftlige opgaver.
 - Hanne Foss Hansen: Samspelet mellem undervisning og forskning:
 - Karen Stetting: Kan oversættelsepædagogikken forbedres gennem forskning i undervisningsprocessen?
 - Frede Boje og Henrik Selsø Sørensen: EUROTRA, noget om maskinoversættelse
 - Flemming Agersnap: TV-film i undervisningen.
 - Hans-Peder Kromann: Diskussion af forskningsplan og forskningsprogram samt forskeruddannelse.

Seminarer var tilrettelagt af Agnete Berg Nielsen, Helle Pals Frandsen og Annette Zimmermann.

3. Formandsskabet har udsendt 2 numre af Forskningstidende.

2. ARK

Sproginstituternes Arbejdsblad er oprettet 1979 og af Forskningskollegiet tænkt som en ramme for foreløbige arbejdsresultater fra medarbejdere under Det erhvervsproglige fakultet. Der optages artikler om fagligt og almindeligt sprog.

I beretningsåret er udkommet:

ARK 24 Arnt Lykke Jakobsen, Viggo Hjørnager Pedersen, Monika Wesemann: 3 studier i oversættelse. Januar 1985.

ARK 25 Maria del Pilar Lorenzo: El desarrollo de las grandes capitales en América Latina. April 1985.

ARK 26 Per Anker Jensen: To forelæsninger om transformationel syntaks. Maj 1985.

ARK 27 Jennifer Draskau: Reflections on the theory and evaluation of translation. Juni 1985.

3. SPRINT

Sproginstituternes tidsskrift

SPRINT er et tværinstituttligt skrift, som udkommer tre gange årligt. Redaktionen, der er sammensat af lærere, to fra hvert sproginstitut, en repræsentant for terminologiafdelingen samt to TAP'ere, ser det som sin opgave i lettilgængelig form at behandle nogle af de fremmedsproglige problemer, man som lærer eller studerende ved handelshøjskoler, handels-højskoleafdelinger, handelsskoler og -gymnasier støder på.

For bladets lay-out har Erik C. Møller og Jørgen Nørgaard været ansvarlige i beretningsperioden. Bladet er udkommet 3 gange i beretningsperioden og har vakt stor interesse inden for den tilsigtede læserkreds.

VII. Lærerstab og administration

A. Oversigt over lærerstabens sammensætning

Ved udgangen af undervisningsåret 1984/85 var der, jfr. nedennævnte oversigt, ved højskolen ansat 24 professorer, heraf 1 som rektor, 8 docenter, 8 afdelingsledere og fagledere, 27 lektorer uden forskningspligt i sprog og erhvervsøkonomi, 2 adjunkter uden forskningspligt i sprog, 8 fastansatte lærere i maskinskrivning og stenografi, 124 lektorer, 32 adjunkter, 20 stipendiater, 109 eksterne lektorer samt 733 undervisningsassistenter.

B. Antal lærere ved højskolen pr. ultimo juli 1985

	1925	1940	1950	1955	1960	1965	1970	1975	1980	1985
Professorer i økonomi m.v.	0	2	3	4	7	11	11	12	15	18
Professorer i jura	0	0	1	1	1	2	2	2	1	2
Professorer i sprog	0	0	0	1	1	1	3	3	3	4
Professorer i kulturhistorie	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0
Docenter, afdelingsledere og fagledere:										
i økonomi m.v.	3	2	4	4	3	1	7	6	6	4
i sprog	0	0	1	0	1	0	3	4	4	4
Adjunkter og lektorer uden forskningspligt:										
i erhvervslære og samfundsøkonomi ...	0	0	0	1	1	1	2	2	2	2
i sprog	0	3	9	9	12	22	33	30	37	27
Fastansatte lærere:										
i maskinskrivning og stenografi	0	0	0	0	0	1	3	4	7	8
Amanuensisgruppen:										
i økonomi m.v.	0	4	4	6	11	26	53	70	76	110
i sprog	0	0	0	1	1	1	9	11	19	46
Stipendiater	0	0	0	0	0	4	14	20	20	20
Eksterne lektorer:										
i økonomi	0	13	15	10	7	8	8	3	28	78
i sprog	0	2	2	2	0	0	3	4	29	31
Undervisningsassistenter:										
erhvervsøkon. studier	18	36	51	44	59	123	237	261	405	544
erhvervsprog. studier	10	21	38	44	43	28	36	89	225	189
Antal lærere m.v. ialt	31	86	128	127	147	230	425	523	878	1087
(heraf heltidsansatte)	3	11	24	29	39	74	154	169	191	245

C. Antal ansatte ved højskolen pr. ultimo juli 1985:

1. Professorer	24
2. Docenter, afdelingsledere og fagledere	8
3. Adjunker/lektorer uden forskningspligt i sprog, erhvervsøkonomi	29
4. Fastansatte lærere i maskinskrivning og stenografi	8
5. Amanuensisgruppen	156
6. Kandidatstipendiater	17
7. Seniorstipendiater	3
8. Eksterne lektorer	109
9. Undervisningsassistenter	733
10. Administrative medarbejdere i administrationen	141
11. Administrative medarbejdere ved biblioteket	33
12. Administrative medarbejdere ved EDB-Centret	9
13. Administrative medarbejdere ved institutterne	84
I alt	1.354

Fortegnelsen over højskolens lærere og forskningsmedarbejdere ved udgangen af undervisningsåret 1984/85 samt de i administrationen ansatte medarbejdere findes i bilag 1.

VIII. Censorer

Samtlige højskolens censorer er beskikket efter reglerne i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 18. juli 1983, og deres virke sker på grundlag af bestemmelserne i denne bekendtgørelse.

Censorerne vælger censorformanden og censornæstformanden.

For Det erhvervsøkonomiske Fakultet er direktør, cand.polit. Sten Buhl valgt som censorformand og direktør, cand.oecon. Søren Aggebo som censornæstformand.

For Det erhvervsproglige Fakultet er professor Ove K. Clausen valgt som censorformand og professor, dr. phil. Knud Sørensen som censornæstformand.

Sammensætningen af censorkollegiet fremgår af bilag 2.

IX. Handelshøjskolens bibliotek

A. Oprettelse

Biblioteket er oprettet i første halvdel af 1922. Det havde til huse i Købmandsskolens bygning på Nørrevold. I 1927 flyttede biblioteket til Julius Thomsens Plads. Samme år blev samlingen systematiseret og en del af bestanden, der da talte 1.550 bind, kom på »åbne« hylder.

1930 modtog biblioteket en betydelig boggave, således at bestanden nu nåede op på ca. 5.500 bind.

I 1929 skete der en større udvidelse af biblioteket, idet Reklamebiblioteket blev etableret som en specialafdeling inden for biblioteket.

Bestanden er pr. 1.1.1983 på 194.613 bind og tæller 3.565 løbende periodica.

Hovedbiblioteket (økonomi) er beliggende på Rosenørns Allé 31, medens Sprogbiblioteket har til huse på Fabrikvej.

B. Personale

1 overbibliotekar; 2 biblioteksbetjente; 12 bibliotekarer; 1 overassistent; 10 assistenter; 3 assistenter på deltid; 1 bibliotekarpraktikant; 4 forskningsbibliotekarer plus timelønnet medhjælp.

C. Organisation

Bibliotekets øverste organ er biblioteksudvalget, der har overbibliotekaren som formand. Udvalget har i 1985 haft følgende sammensætning:

Overbibliotekar Michale Cotta-Schønberg (formand), forskningsbibliotekar Hanne Abrahams, stud.ling.merc. Merete Bedstrup, forskningsbibliotekar Margrethe Stig Hansen, bibliotekar Elizabeth Knudsen, stud.merc. Peter Linstrup, direktør, cand.merc. Børge Rasmussen, lektor, cand.mag. Poul Rosbach, bibliotekar Kirsten Schmidt-Hansen, lektor, lic.merc. Tage Skjøtt-Larsen og professor, dr.phil. Hans Sørensen.

Biblioteket er organiseret ved selvstyrende grupper. BIS (Bibliotekets Interne Styringsgruppe) er koordinerende organ for disse grupper. BIS-medlemmerne vælges for et år ad gangen af de respektive grupper og har i beretningsperioden været sammensat således:

Overbibliotekar: Michael Cotta-Schønberg (fra 1.2.85), Finn Skriver Frandsen, fungerende overbibliotekar (indtil 31.1.85).

Administrationsgruppe: Henning Bøge (indtil 31.12.84), Lone Falther, Inge Halling, Inge Stokholm (fra 1.5.85).

Ekstern gruppe: Karen Bache, Kirsten Schmidt Hansen, Ghulam Hassan (fra 1.5.85), John Hedegaard, Bente Høst-Madsen, Birgitte Lauritsen (orlov fra 1.2.85), Sanne Poulsen, Preben Rasmussen, Birgit Støvring, Doris Thaarup, Helle Thomsen, Kim Ryder Tønnesen, Erik Westengaard (indtil 1.3.85).

Intern gruppe: Steen Bichel, Lone Falther, Liselotte Faurholdt, Elizabeth Knudsen, Ulla Kvist, Ellen Mogensen, Erik Rasmussen (orlov fra 1.2.85), Tine Timm, Andreas Aamand.

Fagreferentgruppen: Hanne Abrahams, Finn Skriver Frandsen (orlov fra 1.4.85), Margrethe Stig Hansen, Finn Hansson, Helge Pedersen.

Sprogbiblioteket: Verner Asholt (indtil 31.10.84), Inge Gotthardt, René Herring (fra 1.2.85), Elsebeth Kjærstrup, Henning Rothe, Susanne Seemann.

Terminform: Mikke Vemming Hansen, Karin Reichstein Jessen (fra 15.7.85), Mette Konner (indtil 15.9.84), Anette Olsen (fra 1.10.84 indtil 31.7.85).

Herudover fungerer 3 tværgående arbejdsudvalg, nedsat af BIS: Edb-udvalg, PR-udvalg og efteruddannelsesudvalg.

Biblioteksudvalget har for at kunne indhente rådgivning med hensyn til gennemførelse af den mest hensigtsmæssige anskaffelsespolitik nedsat to underudvalg, nemlig:

Det økonomiske bogudvalg – pr. 1.2.1985

Forskningsbibliotekar Hanne Abrahams, Biblioteket, Rosenørns Allé; lektor Peder Aderhold, Inst. f. trafik-, turist- og regionaløkonomi, Rosenørns Allé, postadr. Jul.Th.Pl.; lektor Heine Andersen, Center for uddannelsesforskning, Nansensgade; overbibliotekar Michael Cotta-Schönberg, Biblioteket, Rosenørns Allé; professor Egil Fivelsdal, Inst. f. organisation og arbejds sociologi, Blågårdsgade; forskningsbibliotekar Finn Skriver Frandsen, Biblioteket, Rosenørns Allé; lektor Lars Grønholdt, Anvendt statistik, Nansensgade; adjunkt Carsten K. Hansen, Inst. f. Regnskabsvæsen, Afd. A, Howitzvej; lektor Knud Hansen, Forsikringsinstituttet, Rosenørns Allé, postadr. Jul.Th.Pl.; forskningsbibliotekar Finn Hansson, Biblioteket, Rosenørns Allé; lektor Tage Henriksen, EDB-Centret, Jul.Th.Pl.; merkonom Jørn Holm-Pedersen, Teknologistyringsgruppen, Jul.Th.Pl.; lektor Bjarne Sloth Jensen, Inst. f. nationaløkonomi, Nansensgade; kandidatstipendiat Tore Kristensen, Inst. f. Afsætningsøkonomi, Rosenørns Allé; adjunkt Jan Mouritsen, Inst. f. informatik og økonomistyring, Howitzvej; lektor Johannes Mouritsen, Inst. f. finansiering, Rosenørns Allé; lektor Mogens Eggert Møller, Inst. f. erhvervsret og revision, Nansensgade; forskningsbibliotekar Helge Pedersen, Biblioteket, Rosenørns Allé; lektor Flemming Poulfelt, Inst. f. erhvervsøkonomi, Rosenørns Allé, adjunkt Jesper Strandskov, Inst. f. udenrigshandel, Nansensgade; forskningsstipendiat Henning Sørensen, Inst. f. erhvervs- og samfundsforskning, Nansensgade; lektor Elisabeth Thuesen, Inst. f. europæisk markedsret, Rosenørns Allé, postadr. Jul.Th.Pl.

Studerterrepræsentanter: Peter Lintrup; Lene Knudsen; Kristian Philipson.

Det sproglige bogudvalg 1985

Translatør Paul Monrad, Institut for Engelsk, Fabrikvej; cand.mag. Helge Schwarz, Institut for Engelsk, Fabrikvej; cand.mag. Gyde Hansen, Institut for Tysk, Fabrikvej; translatør Theis Riiber, Institut for Tysk, Fabrikvej; cand.ling.merc. Gunhild Dyrberg, Institut for Fransk, Fabrikvej; cand.phil. Hanne Martinet, Institut for Fransk, Fabrikvej; afdelingsleder, translatør Jørgen Jensen, Institut for Spansk, Fabrikvej; cand.ling.merc. Heribert Picht, Institut for Spansk; forskningsbibliotekar Margrethe Stig Hansen (formand), Fabrikvej.

D. Fagområder

Handelshøjskolens Bibliotek er hovedfagbibliotek inden for de erhvervsøkonomiske områder, herunder afsætningsøkonomi, bankvæsen, forsikring, beskrivende økonomi, udenrigsøkonomi, almen driftsøkonomi og trafikøkonomi.

Desuden findes litteratur omhandlende jura, speciel dansk og international erhvervsret, nationaløkonomi, anvendt og teoretisk statistik, regnskabsvæsen, finansiering, kreditvæsen, organisation, psykologi, sociologi og elektronisk databehandling.

Gennem sprogbiblioteket på Fabrikvej dækkes for de sproglige studier relevante områder: moderne sprogvidenskab og -pædagogik, alment og fagsprog samt realia.

Hovedbiblioteket (økonomi)

Rosenørns Allé 31, 1970 Frederiksberg C. Tlf.: (01) 35 13 36 (bogbestilling) og (01) 39 66 77.

Mandag til torsdag kl. 11-20, fredag kl. 11-17. I juni, juli og august dog: Mandag og torsdag kl. 13-20. Tirsdag, onsdag og fredag kl. 11-17.

Sprogbiblioteket

Fabrikvej 7, 6. sal, 2000 Frederiksberg. Tlf.: (01) 19 19 19 lokal 335.

Mandag-torsdag kl. 9-20 og fredag kl. 9-16.

I juni, juli og august dog: Mandag til fredag kl. 9-16.

E. Løbende publikationer

»Aktuelle tidsskriftsartikler«

Der udgives hver 14. dag »Aktuelle tidsskriftsartikler«, en liste over aktuelle emner, behandlet i bibliotekets løbende tidsskrifter. »Aktuelle tidsskriftsartikler« tilsendes ligeledes gratis ved henvendelse til udlånspersonalet. Alle er velkomne til at foreslå emner. På grund af uundgåeligt flytterod i forbindelse med bibliotekets flytning til Rosenørns Allé blev nr. 20/1984, pr. 1.11., sidste nummer for 1984, og vi kom først igang med 1985-numrene pr. 1.2.

I beretningsåret blev følgende emner behandlet:

14	1. 8.84	Ledelse.
15	15. 8.84	Hjernen.
16	1. 9.84	EDB. På vej mod 5. generation.
17	15. 9.84	Arbejdstid.
18	1.10.84	Fagbevægelsen i krise. Del III.
19	15.10.84	Idræt, sportsreklame, »Sports-marketing«.
20	1.11.84	Richard Stone. Artikler af årets Nobelpristager i økonomi.
1	1. 2.85	Erhvervsjura. (En sammenhæng mellem jura og økonomi).
2	15. 2.85	Middle Managers.
3	1. 3.85	Lederudvikling og ledertræning.
4	15. 3.85	Virksomhedskultur, Organisationskultur.
5	1. 4.85	Japansk management. Kvalitetscirkler.
6	15. 4.85	Service Management.
7	1. 5.85	Stress. Burnout.
8	15. 5.85	Jürger Habermans' handlingsteori.
9	1. 6.85	Ledelse. Lederudvikling. Lederuddannelse.

- 10 15. 6.85 Danmark i fremmedsprogede tidsskrifter.
 11 1. 7.85 Forhandling.
 12 15. 7.85 Arbejdstid (1). Nedsat arbejdstid.

F. Afsluttede faglige arbejder

Peder Lærke Nielsen og Finn Hansson: Arbejdskraft og vareform – nogle bemærkninger til den aktuelle diskussion om lønarbejdernes »de-commodification« i Homo Sociopoliticus Criticus (Festskrift til Risto Eräsaari) Helsinki 1984, s. 60-66.

Aktuelle tidsskriftsartikler 1975-1984, red. af Hanne Abrahams, Handelshøjskolens Biblioteks småskrifter nr. 6.

Margrethe Stig Hansen: Artikel-/forfatter fortegnelse. Udarbejdet af Margrethe Stig Hansen. SPRINT 1977/1-1984/3. 16 sider. SPRINT 1984/3.

G. Anden virksomhed

1. Det økonomiske bibliotek

Den 20. januar 1985 åbnede det økonomiske bibliotek i nye lokaler i bygningen Rosenørns Allé 31. For at kunne gennemføre flytningen af de meget omfattende bog- og tidsskriftsamlinger holdt biblioteket lukket for publikumbetjening i perioden 1. december 1984 til 20. januar 1985.

Det nye bibliotek er indrettet med Thorengaard/Lundia reoler i kælderens og Reska reoler i stuen. Udlånslokalerne og mødelokalene er endvidere udstyret med Botium-møbler og kontorerne på 1. sal med Duka-skriveborde og Lundia reoler. Opholdsområdet på 1. sal er møbleret med Børge Mogensen sofaer og stole. Denne indretning er blevet muliggjort ved en gave på 1.7 mill. kr. fra Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse (FUHU). Biblioteket har i anledning af flytningen fået udarbejdet nyt logo af grafikerens Ariane Winberg og har udsendt en plakat lavet af kunstneren Kennet Nielsen.

Biblioteket har i 1985 fået ny overbibliotekar. Michael Cotta-Schønberg, tidligere Det kongelige Bibliotek, tiltrådte den 1. februar.

Tidsskrifter

I forbindelse med indretningen af udlånslokalerne er der skaffet plads til at sidste årgang af tidsskrifter kan fremlægges på skråhylder. Denne årgang kan ikke udlånes.

Håndbogssamlingen

Håndbogssamlingen er blevet revideret og omklassificeret til UDK (Universelt Decimal Klassifikationssystem).

Udlån

Det økonomiske bibliotek har i det forløbne år haft en kraftig stigning i udlånet fra 65.000 i 1983 til 76.000 i 1984, ca. 17%.

Den fortsatte kraftige stigning i bibliotekets udlån skyldes dels en stadig vækst i antal studerende, ikke mindst til en række nyetablerede kandidatuddannelser (SPRØK, erhvervs-

økonomi-datalogi, erhvervsjura, erhvervsøkonomi-matematik) samt udvidelsen af højskolens lærerkorps med nye forskningsområder. Endvidere er udlån til private virksomheder stadig stigende, ligesom biblioteket mærker til folkebibliotekernes faldende indkøb af faglitteratur, især udenlandsk, gennem stor vækst i udlån til folkebibliotekerne. I 1985 må der dog forventes et relativt fald i udlånstallet dels pga. ophør med udlån af sidste årgang tidsskrifter, dels pga. afbrydelsen af udlån i forbindelse med flyttelukningen.

Litteratursøgning

Finn Skriver Frandsen har i marts afholdt et kursus i søgning af forskningslitteratur bl.a. ved brug af EDB for det økonomiske fakultets lærere.

Udstillinger

Biblioteket har i det nye udstillingsområde arrangeret en udstilling om taylorismen, historisk og i faglitteraturen. Her er anvendt bøger fra bibliotekets egne samlinger.

Internationale samarbejde

Biblioteket deltager aktivt i de nordiske handelshøjskolebibliotekers samarbejde og indekserer tidsskrifter til den nordiske økonomiske database SCANP.

2. Sprogbiblioteket

Udstillinger

The American Enterprise Book Exhibit. (September 1984)

Hages Bibliotek. (November 1984),

United States Information Agency og Det Amerikanske Bibliotek på Dag Hammarskjölds Allé tilbød i efteråret 1984 en udstilling, som omfattede bøger inden for området »The American Business Scene« med fokus på emner som EDB, automatik og management. Udstillingen blev åbnet af Den amerikanske Ambassades kulturattaché Sally Opstein og Handelshøjskolens prorektor Lena Fluger. Efter udstillingen blev bøgerne skænket til biblioteket.

Hages Bibliotek

Efter at Sprogbiblioteket har modtaget Christopher Fr. Hage's bogsamling på ca. 3.000 bind, er størstedelen af bøgerne blevet registreret, grovkatalogiseret og opstillet som sær-samling på et kontor på Sprogbiblioteket. En del af bøgerne er blevet restaureret og indbundet. Et repræsentativt udsnit af de mest sjældne og værdifulde værker blev præsenteret ved en udstilling i november 1984.

Udlån

Efter en stærkt stigning i udlånet i 1983 (ca. 12.400 bind) ligger udlånstallet i 1984 på knap 10.000 bind. Sprogbibliotekets bøger med tilhørende bånd befinder sig på Båndbiblioteket. En stor del af Sprogbibliotekets bestand er læsesalssamlinger, kun til brug på stedet. Man kan her notere en stor publikumsbenyttelse af læsesalen.

I perioder bliver biblioteket desuden benyttet til eksamen. Udvidelse i antallet af højskolens lærere og studerende, samt de nyetablerede uddannelser, herunder bl.a. SPRØK, har også afspejlet sig i brugen af biblioteket. Endvidere er der vist større interesse fra både folkebiblioteker og private virksomheder. Der bliver løbende afholdt almindelige rundvisninger for studerende på biblioteket.

Informationssøgning

I efterårssemestret har Margrethe Stig Hansen og adjunkt, cand.ling.merc. Hanne Mathiesen som hidtil afholdt 2 kurser i informationssøgning på »Valgfrie fag«.

Den 30.11.1984 var de af Institut for Erhvervsprog ved Odense Universitet inviteret til at orientere om kursus i informationssøgning, og i perioden 14.1. til 11.2.1985 afholdt de et informationssøgningskursus for lærere ved Institut for Engelsk på HHK.

Fra 10.4. til 12.4.1985 gennemførte Margrethe Stig Hansen et »skrabet« kursus i informationssøgning for de EG-studerende, der skulle skrive erhvervsøkonomisk projektopgave i forårssemestret.

Terminform

Terminforms service består i, at virksomheder kontakter Terminform og beder om oversættelse af enkelte termer. Oversættelsen foretages enten via database eller manuelt, dvs. opslag på biblioteket. Terminform har oprettet tre databaser:

1. En spørgsmål/svarbase. Registrering af forespørgsler til Terminform vedr. oversættelse af fagudtryk (termer). Basen indeholder oplysninger fra det spørgsmål/svarskema, som udfyldes ved hver henvendelse. Basen kan anvendes til on-line søgninger ved fremtidige forespørgsler samt til statistiske undersøgelser, som kan danne grundlag for tilrettelæggelse af centrets arbejde.
2. Bibliografisk database indeholdende registrering af alle specialer udarbejdet af sprogstuderende ved HHK.
3. Bibliografisk database over Sprogbibliotekets ordbøger, klassificeret efter UDK.

I løbet af efteråret vil der bliver udgivet udskrifter af baserne over ordbøgerne og specialerne.

H. Handelshøjskolens bibliotek i tal

	1980	1981	1982	1983	1984
A. Tilvækst					
Julius Thomsens Plads 10					
Nettotilvækst, antal bind	5.271	4.733	7.042	5.309	7.037
Nettotilvækst, i m	69	73	196	242	238
Bogbestand, antal bind	140.240	147.636	163.606	168.915	175.952
Bogbestand i m	3.045	3.000	3.738	3.806	4.044
Antal løbende periodica	3.168	2.705	2.778	2.888	2.504
Fabriksvej 7 (sprogbi.)					
Nettotilvækst, antal bind	1.569	1.624	3.980	3.353	2.526
Nettotilvækst, i m	34	36	70	67	53
Bogbestand, antal bind	17.500	19.106	22.345	25.698	28.224
Bogbestand i m	415	453	523	764	817
Antal løbende periodica	507	559	741	677	688
Totalt					
Nettotilvækst, antal bind	6.830	6.357	11.022	8.662	9.563
Nettotilvækst, i m	113	109	266	309	291
Bogbestand, antal bind	157.740	166.742	185.951	194.613	204.176
Bogbestand i m	3.460	3.453	4.261	4.570	4.861
Antal løbende periodica	3.675	3.264	3.519	3.565	3.192
B. Udlån					
Antal hjemlån, ialt	59.813	59.659	61.526	75.908	84.393
heraf studerende	29.187	30.798	31.299	32.583	39.375
lærere og institutter	18.574	16.564	19.530	29.542	31.214
udenforstående	12.052	12.297	10.697	13.783	13.804
heraf danske biblioteker	2.955	3.347	3.437	4.660	5.574
Antal Xerox-kopier, der erstatte hjemlån	1.028	898	2.164	1.839	1.478
Udlån, inkl. Xerox	60.841	60.557	63.690	77.747	85.871
Læsesalslån	224	173	683	1.179	2.138

X. Studerende og eksaminer

A. Oversigter

1. Studenterbestanden

I undervisningsårene 1983/84 og 1984/85 var der på højskolen indmeldt følgende antal studerende, der fordeler sig således:

	1983/84	1984/85
Det almene erhvervsøkonomiske studium (HA)	1.854	1.990
Det erhvervsøkonomiske kandidatstudium (cand.merc.)	1.126	1.253
Det erhvervsøkonomiske revisorkandidatstudium (cand.aud.)	230	290
Det erhvervsøkonomiske licentiatstudium (lic.merc.)	28	30
Erhvervsøkonomi/erhvervsjura	-	58
Erhvervsøkonomi/datalogi	-	61
Erhvervsøkonomi/erhvervsprog	-	64
De erhvervsøkonomiske specialstudier (HD)		
1. del	2.692	3.027
2. del: afsætningsøkonomi	432	498
finansiering og kreditvæsen	276	336
forsikring	16	11
organisation	373	396
regnskabsvæsen	736	741
udenrigshandel	241	270
Det erhvervsproglige grundstudium, dag (EG)	1.323	1.415
Det erhvervsproglige grundstudium, aften (EG)	1.099	1.230
Den erhvervsproglige afgangseksamen (EA)	143	163
Den erhvervsproglige diplomprøve (ED)	506	430
Den erhvervsproglige kandidateksamen (EK)	286	266
Prøven i italiensk	36	50
Prøven i russisk	-	-
Prøven i spansk	83	84
	<hr/> 11.480	<hr/> 12.663

2. Tilgang og afgang på de erhvervsøkonomiske studier

a. Det almene erhvervsøkonomiske studium

I efterårssemestret blev der optaget 794 nye studerende.

Til 1. årsprøve af den almene erhvervsøkonomiske eksamen i april/juni 1985 indstillede sig 697 studerende, hvoraf 529 bestod eksamen.

Til den almene erhvervsøkonomiske eksamen (HA) i april/juni 1985 indstillede sig 556 studerende, hvoraf 461 bestod eksamen.

b. Det erhvervsøkonomiske kandidatstudium

I 1984 var der en tilgang af 313 studerende, og til den afsluttende eksamen i december 1984/januar 1985 bestod 93 eksamen, og i april/juni 1985 bestod 81 eksamen.

c. Revisorikandidatuddannelsen

I 1984 var der en tilgang af 113 studerende og til den afsluttende eksamen i april/juni 1985 bestod 9 eksamen.

d. Erhvervsøkonomi/jura-studiet

I efterårssemestret blev der optaget 58 nye studerende.

Til 1. årsprøve i april/juni 1985 indstillede sig 43 studerende, hvoraf 33 bestod eksamen.

e. Erhvervsøkonomi/datalogi-studiet

I efterårssemestret blev der optaget 61 nye studerende.

På studiets 1. år indstillede sig i april/juni 1985 54 studerende til eksamen, hvoraf 44 bestod.

f. Det integrerede erhvervsøkonomiske-erhvervsproglige studium

I efterårssemestret blev der optaget 64 nye studerende.

På studiets 1 år indstillede sig i april/juni 1985 57 studerende til eksamen, hvoraf 57 bestod.

g. De erhvervsøkonomiske specialstudier

Til de erhvervsøkonomiske specialstudiers 1. del var i 1984 en tilgang af 1.703 nye studerende.

Til de erhvervsøkonomiske specialstudiers 1. del, som er fælles for alle studerende, indstillede sig i april/juni 1985 1.054 studerende, hvoraf 852 bestod eksamen.

Til de erhvervsøkonomiske specialstudiers 2. del, hvor de studerende er fordelt på specialer, indstillede sig i april/juni 1985 620 studerende, hvoraf 432 bestod eksamen.

Fordelingen var:

	1985	
	indstillet	bestået
Afsætningsøkonomi	125	73
Finansiering og kreditvæsen	70	41
Forsikring	4	3
Organisation:		
Almen linie (strategi og planlægning)	68	61
Offentlig forvaltning	10	10
Videregående personaleadministration	7	5
Datamatik	35	28
Tillægsprøve i offentlig forvaltning	0	0
(aflagt af personer, der tidl. har bestået diplomprøven)		
Tillægsprøve i datamatik	1	1
Tillægsprøve i videregående personaleadministration	1	1
Tillægsprøve i strategi og planlægning	2	2
Regnskabsvæsen	205	133
Udenrigshandel	92	74

3. Tilgang og afgang på de erhvervsproglige studier

a. Det erhvervsproglige grundstudium

I efterårssemestret 1984 blev der optaget 1.304 nye studerende.

På det erhvervsproglige grundstudium indstillede i april/juni 1985 930 studerende sig til eksamen, hvoraf 345 bestod den erhvervsproglige korrespondenteksamen, 194 i to sprog og 151 i ét sprog, og 493 bestod den erhvervsproglige prøve, heraf 148 i to sprog og 345 i ét sprog.

Fordelingen på de forskellige discipliner var:

	1985	
	indstillet	bestået
Engelsk	459	425
Fransk	233	204
Italiensk	27	22
Russisk	9	7
Spansk	66	55
Tysk	136	125
Obligatorisk bifag	594	555
Korrespondentfag	98	87

b. Den erhvervsproglige afgangseksamen

I 1984 blev der optaget 78 nye studerende.

Til den erhvervsproglige afgangseksamen (EA) i 1985 indstillede sig 68 studerende, hvoraf 29 bestod eksamen.

c. Den erhvervsproglige diplomprøve

I 1984 blev der optaget 250 nye studerende.

Til den erhvervsproglige diplomprøve (ED) i 1985 indstillede sig 130 studerende, hvoraf 81 bestod eksamen.

Fordelingen var:

	1985	
	indstillet	bestået
Engelsk	57	43
Fransk	29	14
Italiensk	0	0
Spansk	12	7
Tysk	32	17

21 dimittender fra den erhvervsproglige diplomprøve, der tidligere har bestået denne prøve i et andet, har opnået ret til at anvende EA.

0 handelsfaglærere har ved aflæggelse af prøven i fagene juridisk sprog og teknisk sprog samt ved aflevering af specialopgaver erhvervet den erhvervsproglige diplomprøve.

d. De erhvervsproglige kandidatstudier

Til den erhvervsproglige kandidateksamen i december 1984/januar 1985 indstillede sig 13 studerende, hvoraf 4 bestod eksamen.

Fordelingen var	1984/85	
	indstillet	bestået
Engelsk	4	1
Fransk	2	1
Spansk	1	0
Tysk	6	2

Til den erhvervsproglige kandidateksamen i april/juni 1985 indstillede sig 6 studerende, hvoraf 3 bestod eksamen.

Fordelingen var:	1985	
	indstillet	bestået
Engelsk	2	1
Fransk	1	0
Italiensk	0	0
Spansk	0	0
Tysk	3	2

Til den erhvervsproglige oversætter- og tolkeeksamen i december 1984/januar 1985 indstillede sig 34 studerende, hvoraf 14 bestod eksamen.

Fordelingen var:	1985	
	indstillet	bestået
Engelsk	15	6
Fransk	8	4
Spansk	2	1
Tysk	9	3

Til den erhvervsproglige oversætter- og tolkeeksamen i april/juni 1985 indstillede sig 42 studerende, hvor 18 bestod eksamen.

Fordelingen var:	1985	
	indstillet	bestået
Engelsk	21	10
Fransk	11	3
Italiensk	0	0
Spansk	4	2
Tysk	6	3

Translatøreksamen blev ved undervisningsministeriets bekendtgørelse af 14. maj 1973 henlagt til handelshøjskolerne. Eksamen blev første gang afholdt i maj/juni 1973. Til eksamen i 1984/85 indstillede sig 13 studerende, hvor 6 bestod eksamen.

Fordelingen var:	1985	
	indstillet	bestået
Arabisk	0	0
Engelsk	2	1
Finsk	0	0

Fransk	0	0
Færøsk	0	0
Grønlandsk	1	0
Islandsk	0	0
Norsk	0	0
Polsk	0	0
Portugisisk	0	0
Russisk	8	5
Serbokroatisk	0	0
Spansk	0	0
Svensk	1	0
Tjekisk	1	0
Tyrkisk	0	0
Tysk	0	0
Ungarsk	0	0

B. Klager over eksamen

1. Klageordningen

Det er i styrelsesloven fastsat, at der skal nedsættes ankekommissioner til behandling af klager over eksamen. Kommissionens arbejdsgrundlag er undervisningsministeriets bekendtgørelse af 13. december 1973 og 12. februar 1980. Ankekommissionerne nedsættes under forsæde af censorformanden eller censornæstformanden.

På Det erhvervsøkonomiske Fakultet har ankekommissionerne således været nedsat under forsæde af censorformanden, direktør, cand.polit. Sten Buhl eller censornæstformanden, direktør, cand.oecon. Søren Aggebo.

På Det erhvervsproglige Fakultet har ankekommissionen været nedsat under ledelse af censorformanden, professor Ove K. Clausen eller censornæstformanden, professor, dr.phil. Knud Sørensen.

Fuldægtig Per Boje Jensen HD er ankekommissionernes faste sekretær, og han varetager i øvrigt den indledende sagsbehandling af samtlige klager.

Klageproceduren er i realiteten tredelt. Den studerende, der står uforstående over for en karakter, henvises til at kontakte eksaminator og fra denne få en begrundelse for den foretagne evaluering. Langt de fleste klager stopper efter dette første – uformelle led. I de øvrige tilfælde skal eksaminanden indgive en skriftlig klage, der herefter forelægges lærer og censor til udtalelse. Dette er første led i den egentlige klageprocedure. Bedømmerne har mulighed for at hæve en karakter, hvilket er sket i enkelte tilfælde. Der er desuden hjemmel til at tilbyde eksaminanden en omeksamination, og endelig kan klagen afvises.

Eksaminanden har herefter mulighed for at indbringe sagen for en ankekommission, der kan

1. hæve den givne karakter
2. henvise de skriftlige opgaver til ombedømmelse ved nye bedømmere
3. tilbyde eksaminanden en omeksamen og
4. afvise klagen.

Ved omeksamen, der typisk tilbydes ved klager over mundtlig eksamen, er det den sidst opnåede karakter, der er den gældende, medens man ved ombødømmelse alene kan hæve karakteren.

De efterfølgende oplysninger om ankekommissionernes arbejde skal ses i lyset af, at der i et studieår gennemføres 50.000-100.000 evalueringer, som i princippet kan ende med en ankekommissions behandling.

2. Klager på de erhvervsøkonomiske studier

a. HA-studiet

Ankekommissionens sammensætning:

Censorrepræsentanter: Direktør, cand.oecon. Søren Aggebo og direktør, lic.merc. Børge G-Christensen. Rektor, civilingeniør og civiløkonom Leif Monies har medvirket som suppleant. Lærerrepræsentant: Lektor, civilingeniør Leif Bloch Rasmussen, der blev afløst af lektor, cand.merc. Hans Kurt Kvist. Studenterrepræsentant: Stud.merc. Peter Lintrup.

Der er i beretningsåret behandlet følgende sager:

1. 3 klager over bedømmelsen af skriftlige opgaver i erhvervsøkonomi ved sygeeksamen 1984. Alle klager afvistes.
2. 1 klage over bedømmelsen af skriftlig opgave ved sygeeksamen i nationaløkonomi. Klagen afvistes.
3. 1 klage over bedømmelsen af skriftlig opgave i engelsk. Klagen afvistes.

I forbindelse med sommereksamen 1985 behandledes følgende klager:

1. 2 klager over mundtlige prøver i erhvervsøkonomi. Begge klager afvistes.
2. 4 klager over bedømmelsen af skriftlige opgaver i erhvervsøkonomi. I det ene tilfælde fik eksaminanden medhold, således at karakteren hævedes fra 03 til 5. De øvrige 3 klager afvistes.
3. 1 klage over evalueringen af skriftlig opgave i nationaløkonomi blev afvist.
4. Endelig behandlede kommissionen en kollektiv klage fra et hold over bedømmelsen af skriftlig opgave i erhvervsøkonomi på 4. semester (ny studieordning). Udfaldet blev her, at klagen afvistes, idet kommissionen ikke fandt holdepunkt for at antage, at opgavebesvarelserne fra det pågældende hold var bedømt anderledes end de øvrige besvarelser.

b. Cand.merc.-studiet:

Ankekommissionens sammensætning:

Censorrepræsentanter: Direktør, cand.oecon. Søren Aggebo og direktør, lic.merc. Børge G. Christensen. Som suppleant har medvirket rektor, civilingeniør og civiløkonom Leif Monies. Lærerrepræsentant har været professor Egil Fivelsdal, der senere blev afløst af lektor Henrik Schaumburg-Müller. Studenterrepræsentant: Stud.merc. Karin Andersen, der senere er afløst af stud.merc. Annegrethe Hansen.

Der er i beretningsperioden behandlet følgende sager:

1. Klage over afløsningsopgave i D 1. Opgaven blev henvist til ombødømmelse, men karakteren 9 blev atter tildelt.
2. 2 klager over bedømmelsen af hovedopgaver i revision. Begge klager afvistes.
3. Klage over bedømmelsen af skriftlig opgave i A 4. Klagen afvistes.

4. Klage over evalueringen af afløsningsopgave i F 3. Opgavebesvarelsen henvistes til ombedømmelse. Ved ombedømmelsen blev karakteren 7 tildelt, men da den oprindelige karakter var 8, var det denne karakter, der i medfør af reglerne i bekendtgørelsen af 12. februar 1980 fortsat var gældende.
5. Klage over bedømmelsen af hovedopgave inden for A 4/A5. Klagen afvistes.
6. Klage over bedømmelsen af skriftlig opgave i A 5. Klagen afvistes.
7. Klage over bedømmelsen af skriftlig opgave i U 3. Klagen afvistes.
8. Klage over bedømmelsen af skriftlig opgave i E 4. Efter en yderligere undersøgelse af klagegrundlaget blev klagen afvist.
9. 3 klager over bedømmelsen af almen økonomi. Udfaldet blev, at en klage over karakteren 8 blev afvist. En klage over karakteren 7 afvistes, medens en klage over karakteren 7 førte til, at ankekommissionen efter en konkret vurdering hævdede karakteren til 8.
10. Klage over evalueringen af afløsningsopgave i A 2. En ankekommission besluttede, at opgavebesvarelsen burde ombedømmes. Udfaldet af ombedømmelsen blev, at karakteren 5 blev opretholdt.

c. Cand.merc.aud.-studiet

Ankekommissionens sammensætning:

Censorrepræsentanter: Statsaut. revisor Willy Madsen og direktør, advokat Ernst Polack. Statsaut. revisor Arne From Petersen har medvirket som suppleant. Lærerrepræsentant: Lektor, cand.jur. Kjeld Hemmingsen, der blev afløst af lektor, statsaut. revisor Svend Høgsberg Kristensen. Studenterrepræsentant: Stud.merc.aud. Flemming Sørensen, der blev afløst af stud.merc.aud. Peter Lauring.

Kommissionen har behandlet følgende klager:

1. Klage over bedømmelsen af 6-timers opgave i nationaløkonomi. Klagen afvistes.
2. Klage over mundtlig eksamen. Klagen afvistes.

d. HD-studiets 1. del

Ankekommissionens sammensætning:

Censorrepræsentanter: Direktør, cand.oecon. Søren Aggebo og overregistrator, cand.jur. Jens Selmer. Lærerrepræsentant: Professor, dr.polit. Ernst Lykke Jensen. Studenterrepræsentant: HD-studerende Thomas Kjærgaard.

Der er behandlet følgende sager:

1. Klage over evalueringen af skriftlig opgave i teoretisk statistik. Klagen afvistes.
2. Klage over evalueringen af skriftlig opgave i erhvervs- og samfundsbeskrivelse. Klagen afvistes.
3. Klage over evalueringen af skriftlig opgave i erhvervsøkonomi. Klagen afvistes.
4. Klage over opgaveteksten ved skriftlig eksamen i erhvervsøkonomi. Klagen afvistes.

e. HD-studiet i finansiering

Ankekommissionens sammensætning:

Censorrepræsentanter: Direktør, cand.polit. Tyge Korsgaard og direktør, cand.polyt. Flemming Tamstorf HD. Lærerrepræsentant: Lektor, lic.polit. Michael Møller. Studenterrepræsentant: HD-studerende Lene Stener.

Kommissionen behandlede en klage over mundtlig eksamen. Klagen afvistes.

f. HD-studiet i organisation

Ankekommissionens sammensætning:

Censorrepræsentanter: Oberstløjtnant, cand.psych. Fin Agersted og rektor, civilingeniør og civiløkonom Leif Monies. Endvidere har direktør Ole Heise medvirket som suppleant. Lærerrepræsentant: Professor Egil Fivelsdal. Studenterrepræsentant: HD-studerende Henrik Skov.

Kommissionen har behandlet følgende sager:

1. 5 klager over evalueringen af hovedopgaver. I 4 tilfælde afvistes klagen, medens en enig ankekommission efter en selvstændig vurdering besluttede at hæve karakteren fra 8 til 9 for den femte opgaves vedkommende.
2. 2 klager over evalueringen af caseopgaver. Begge klager afvistes.
3. 2 klager over evalueringen af skriftlige 4-timers opgaver. Begge klager afvistes.

g. HD-studiet i regnskabsvæsen

Ankekommissionens sammensætning:

Censorrepræsentanter: Direktør, statsaut. revisor Erik Steiner og finansdirektør, cand.polit. Bent Lilholt. Som suppleant har direktør, cand.merc. Mogens Bøgvad Høst endvidere medvirket. Lærerrepræsentant: Lektor, cand.merc. Henning Kirkegaard, der har været afløst af lektor, cand.merc. Ulrik Gorm Møller. Studenterrepræsentant: HD-studerende Peter Lauring, der er afløst af Henrik Lazarotti.

Kommissionen har behandlet følgende klager:

1. Klage over mundtlig eksamen. Eksaminanden fik tilbudt en omeksamination. Af tidsmæssige årsager ønskede eksaminanden ikke at udnytte denne mulighed.
2. Klage over evalueringen af hovedopgave under forsøgsordningen. Ankekommissionen fandt, at opgaven burde underkastes ombedømmelse. Udfaldet af ombedømmelsen blev, at karakteren 5 atter blev tildelt.
3. Klage over evalueringen af 8-timers opgave. Klagen blev afvist.

3. Klager på de erhvervsproglige studier

Der er på det erhvervsproglige fakultet nedsat en ankekommission, der er fælles for alle studietrin.

Ankekommissionens sammensætning:

Censorrepræsentanter: Professor, dr.phil. Morten Nøjgaard og translatør Birthe Marie Andersen. Lektor, cand.mag. Oleg Koefoed har i et antal sager medvirket som suppleant. Lærerrepræsentant: Afdelingsleder, translatør Jørgen Jensen. Studenterrepræsentant: Stud.ling.merc. Tove Sørensen, der senere er afløst af stud.ling.merc. Ida Willadsen. Stud.ling.merc. Ole Madsen har medvirket som suppleant.

Kommissionen har behandlet følgende sager:

1. Klage over bedømmelsen af specialeopgave på EA/ED-studiet i tysk. Kommissionen henviste sagen til ombedømmelse. Ved ombedømmelsen blev karakteren 5 givet. Da karakteren 6 var den oprindelige karakter, var det denne karakter, der blev den endeligt gældende jfr. undervisningsministeriets bekendtgørelse af 12. februar 1980.
2. Kollektiv klage over bedømmelsen af skriftlig opgave i engelsk, juridisk sprog, på ED-studiet. Klagen afvistes.

3. Klage over mundtlig eksamen på EG-studiet i spansk, fagligt sprog. Den studerende fik tilbudt en omeksamen. Den studerende ønskede ikke at tage imod dette tilbud.
4. Klage over mundtlig eksamen på EG-studiet i fransk, almindeligt sprog. Den studerende blev tilbudt en omeksamen. Den studerende har på indeværende tidspunkt ikke taget stilling til tilbudet.
5. Klage over evalueringen af skriftlig opgave i engelsk, almindeligt sprog, ved oprykningsprøven på grundstudiet. Klagen afvistes.
6. 3 klager over bedømmelsen af seminaropgaver på det erhvervsproglige kandidatstudium i engelsk. Alle 3 opgaver blev henvist til ombedømmelse. Udfaldet foreligger endnu ikke.
7. Klage over bedømmelsen af skriftlig opgave på EG-studiet i engelsk, fagligt sprog. Opgaven henvistes til ombedømmelse. Udfaldet af denne foreligger endnu ikke.

XI. Tildeling af videnskabelige grader, besvarelser af prisopgaver m.v.

A. Professorbedømmelser

Handelshøjskolen i København opslug i august 1984 et professorat i »anvendt datalogi«.

Opslaget havde følgende ordlyd:

Forskningsområdet er anvendelse af datalogi med henblik på beskrivelse og behandling af problemstillinger fra erhvervslivet.

Hertil kommer udviklinger af en speciel selvstændig disciplin centreret omkring programkonstruktion og programanvendelse samt udviklinger af de faglige elementer, der til enhver tid konstituerer området »anvendt datalogi« ved Handelshøjskolen i København, herunder for indeværende følgende:

- datamaskinstruktur og datamaskinorganisation
- operativsystemer og systemprogrammering
- programmeringssprog og programmeringsteknik
- datastrukturer og databaser
- opbygning af store datasystemer
- datatransmission og datanetværk
- ekspertsystemer.

Ved ansøgningsfristens udløb var der indkommet 6 ansøgninger.

Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd nedsatte følgende bedømmelsesudvalg: professor Erik Johnsen, Institut for Erhvervsøkonomi, HHK, professor Christian Gram, Danmarks tekniske Højskole, Janis Bubenko, Institutionen för ADB, Stockholms Universitet.

I overensstemmelse med bedømmelsesudvalgets indstilling anbefaledes det erhvervsøkonomiske fakultetsråd Søren Lauesen til ansættelse i professoratet.

Vedr. **Søren Lauesens** kompetence i relation til professoratet i Anvendt Datalogi

Søren Lauesens curriculum vitae, fortegnelse over medsendte skrifter og fortegnelse over andre skrifter, samt udtalelse fra bedømmelsesudvalg og studienævn ved ansættelse på D.I.K.U. i 1978 er vedhæftet i bilag II.

Om Søren Lauesens videnskabelige meritering skal udvalget udtale følgende:

Søren Lauesen har medsendt 10 arbejder (listen i ansøgerens bilag B omfatter kun B1-B9, det tiende, som har titlen "Applied - only database and query language" og betegnes nedenfor som B10). Han har i bilag C nævnt 27 andre arbejder.

En række af publikationerne ligger inden for fagområdet operativsystemer og systemprogrammering, det drejer sig om B1, B2, B4, B7, B8, B9 samt en række af de i bilag C nævnte arbejder. Det er grundige arbejder, der indeholder væsentlige nye bidrag vedrørende forståelsen og konstruktionen af operativsystemer.

Arbejderne B5, B6 og C17 handler om operativsystemets grænseflader til brugere såvel som

til kørende programmer. Arbejderne indeholder originale bidrag og kombinerer viden fra flere felter, bl.a. operativsystemer og programmeringssprog.

B3 samler mange års erfaring med programkonstruktion og programafprøvning og argumenterer på glimrende vis for «top-down debugging».

B10 er en omfattende rapport, der beskriver et database-system med særlige egenskaber; der beskrives en mulig realisering og påpeges visse endnu uløste problemer. Rapporten fremstår som et grundigt og klart forslag til et databasesystem med meget interessante karakteristika.

Tilsammen viser B- og C-arbejderne at Søren Lauesen har grundig indsigt og erfaring i de i opslaget nævnte fagområder på nær »ekspertsystemer« (inden for hvilket område han dog for øjeblikket leder et udviklingsprojekt, jfr. bilag A).

Søren Lauesen har ydet videnskabelige bidrag inden for fagområderne »datamaskinstruktur og -organisation«, »operativsystemer og systemprogrammering«, »programmeringssprog og -teknik«, samt – måske i mindre grad »datastruktur og databaser«.

Han anses derfor for at være forsknings- og videnmæssigt kvalificeret til nærværende stilling.

Udvalget er også opmærksom på at Søren Lauesen allerede i 1974 blev erklæret kompetent til et professorat i datalogi ved Datalogisk Institut ved Københavns Universitet, jfr. bilag D.

Søren Lauesens pædagogiske erfaringer stammer fra mangeårig undervisningsvirksomhed ved Københavns Universitet, Århus Universitet og Danmarks tekniske Højskole, såvel som fra de firmaer, hvori han har arbejdet. Nogle af C-arbejderne er undervisningsmateriale, som viser hans evne til klar og pædagogisk fremstilling. Søren Lauesen anses derfor for at være pædagogisk velkvalificeret (jfr. udtalelse fra Datalogisk Studienævn 31. maj 1978 og udtalelse fra cand.merc.-studienævnet ved Handelshøjskolen i København af 10. januar 1984).

Søren Lauesen har været institutbestyrer ved Københavns Universitet, har været projektleder i adskillige år og er nu afdelingsleder for en programmelaufdeling i NCR's udviklingscenter. Han har således administrativ erfaring både fra erhvervslivet og fra universitetet og udvalget anser ham derfor også for at være velkvalificeret på dette felt.

Udvalget nærer ingen betænkelighed ved at erklærer cand.scient. Søren Lauesen HD, for kvalificeret til det opslåede professorat i Anvendt Datalogi.

Søren Lauesens ansøgning var vedlagt følgende:

Bilag A. Curriculum Vitae, Søren Lauesen

1979- : NCR Udviklingscenter, København

Nuværende stilling: Afdelingsleder for Kvalitetssikring og »Avancerede Systemer«. Rapporterer til adm. direktør.

Jeg har planlagt og defineret centrets kvalitetssikring af programmel og leder nu kvalitetssikringsfunktionen. Desuden leder jeg et udviklingsprojekt inden for ekspertsystemer og et udviklingsprojekt inden for databaser og prototype-sprog. Endelig sørger jeg for teknisk rådgivning til alle centerets ca. 30 projekter, månedlig kontrol af projekternes tilstand, planlægning af vort interne økonomisystem, samt ledelse af testcentrets driftsgruppe.

Tidligere projekter omfatter basisprogrammel til distribueret databehandling mellem NCR's inkompatible maskintyper, samt udvikling af et objektorienteret operativsystem

(Ref. B8). I forbindelse med sidstnævnte projekt har jeg forhandlet med en række amerikanske edb-leverandører om teknologisamarbejde.

I det hele taget har jeg rejst meget i USA og forhandlet med både NCR's mange afdelinger og eksterne virksomheder.

1976-1980: Datalogisk Institut ved Københavns Universitet (DIKU)

Stillinger: 2 år som gæsteforsker, 2 år som lektor (det sidste halve år halvtids). Det sidste år institutbestyrer.

Forskningsområde: Operativsystemer og beskyttelse.

Undervisning: Opbyggede et 1. dels-kursus i administrativ databehandling og systemarbejde – et område, der ikke var opdyrket på DIKU i forvejen. Store dele af kurset køres stadig.

1973-1976: Nordisk Brown Boveri

Stilling: Projektleder og systemprogrammør.

Område: Udvikling af processtyringssystemer med telemetri og fjernstyring (til elektrisk kraftfordeling). Teknologisk set var der to udfordringer: 1) Den krævede meget høj pålidelighed, 2) Menneske-maskin-samarbejdet, der skal fungere sikkert og effektivt – specielt i usædvanlige fejlsituationer.

1974-1975: ILO i Ghana (orlov fra Brown Boveri)

Stilling: »Associate expert«.

Område! Ledelsesrådgivning om EDB-anvendelse (især inden for den offentlige sektor).

1962-1973: A/S Regnecentralen

Stillinger: Programmør, systemprogrammør, projektleder, afdelingsleder.

Områder: Tekniske og numeriske beregninger, operationsanalyse, administrativ databehandling. Fra 1965: Oversættere, operativsystemer, »message switching«.

1969-1973: DIKU

Stilling: Ekstern lektor.

Områder: Deltog i opbygningen af det nye datalogistudium. Holdt kurser på første og anden del af datalogi.

1968-1969: DAIMI (Århus Universitet)

Underviste i systemprogrammering en dag om ugen.

1967-1968: Numerisk Institut (DtH)

Ansæt en dag om ugen. Skrev en lærebog i programmering til brug for instituttets undervisning.

Konsulentopgaver m. v.

Jeg har holdt en række gæsteforelæsninger ved universiteterne i Napoli og Bologna, været medlem af programkomiteen for IFIP Working Conference on Command Languages, været konsulent for flere italienske virksomheder inden for processtyring/multiprogrammering, været konsulent for Realkreditrådet vedr. afskaffelse af papirobligationer etc. Endelig har jeg haft adskillige konsulentopgaver under mit arbejde for ILO.

Bilag B. Fortegnelse over medsendte skrifter

Jeg har valgt kun at medsende nedenstående skrifter til bedømmelse. De burde give tilstrækkeligt indtryk af mine forskningskvalifikationer. (En længere liste af skrifter findes i Bilag C. Disse værker giver indtryk af bredden af mine aktiviteter.

Jeg ønsker alt materiale retur. Ref. 8 og 9 må behandles som fortroligt materiale, da det for tiden har konkurrencemæssig betydning. Materialet må dog gerne refereres af bedømmelsesudvalget i dets indstilling:

Ref. B1 (3 eks.):

Søren Lauesen: A large semaphore-based operating system. *Comm. ACM*, July 1975, Vol. 18,7, pp. 2337-389.

(Beskriver principper for og udvikling af Regnecentralens »store« operativsystem, der stadig markedsføres).

Ref. B2 (3 eks.):

Søren Lauesen: Job scheduling guaranteeing reasonable turnaround times. *Acta Informatica* 2, pp. 1-11 (1973).

Beskriver job-planlægningen i operativsystemet fra Ref. B1).

Ref. B3 (3 eks.):

Søren Lauesen: Debugging Techniques. *Software - Practice and Experience*, Vol. 9, pp. 51-63 (1979).

(Et sammendrag af mangeårige erfaringer med programafprøvning).

Ref. B4 (3 eks.):

Jørn Jensen, Søren Lauesen, A.P. Ravn: Synchronization under a commercial operating system. *Software - Practice and Experience*, Vol. 9, pp. 729-740 (1979).

(Viser at mange kommercielle operativsystemer har utilstrækkelige synkroniseringsfaciliteter. Det er en ikke-triviel sag at omgå manglerne, og artiklen viser flere metoder. Én af metoderne har lige siden været i brug i Brown Boveri's processtyringssystemer).

Ref. B5 (3 eks.):

Jørn Jensen, Søren Lauesen: Programming language extensions which render job control languages superfluous. In: C. Unger (ed.): *Command languages*, pp. 137-151. North-Holland Publishing Comp. 1975.

(Viser hvordan et almindeligt programmeringssprog kunne overtage rollen som jobstyringssprog, og analyserer herigennem forskellen på de to slags sprog. Tilsvarende principper findes i dag i UNIX, hvor de er en vigtig del af UNIX's fleksibilitet. Men i 1975 vakte sådanne principper forbløffende lidt genklang.

Ref. B6 (3 eks.):

Søren Lauesen: User-defined modifications in dedicated systems In: Nigel Derrett et al. (eds.): *Software Engineering: Tools and Methods*, pp. 86-105. DAIMI PB-125, Århus Universitet, 1980.

(Beskriver problemstilling og en række tilfredsstillende løsninger for det der senere er løst i Ref. 8).

Ref. B7 (3 eks.):

Erik Reeh Nielsen, Søren Lauesen, Vilhelm Rosenqvist: An expandable object-based UNIX kernel. *USENIX Conference*, Salt Lake City, June 1984.

(Beskriver det objekt-baserede system i Ref. 8 som det tager sig ud for en UNIX-bruger).

Ref. B8 (3. eks.):

Søren Lauesen: EOS, Expandable operating System, System programmer's introduction. NCR-Systems Engineering 905-0000184 Copenhagen 1984.

(Beskriver et objektorienteret operativsystem, der løser en række problemer i forhold til andres forsøg på området. F.eks. er der mulighed for »decentral oprydning« og hastigheden er øget med en faktor 50 i forhold til det bedst kendte system (Hydra). EOS kører i dag som prototype. Dets kommercielle fremtid er endnu uvis).

Ref. B9 (3 eks.):

Søren Lauesen: EOS kernel and driver operations for MC 68000. NCR-Systems Engineering 905-0000246, Copenhagen 1984.

(Viser, hvordan drivprogrammer kan behandles som almindelige »brugerprogrammer« på konsistent vis - på trods af uhensigtsmæssig hardware).

Bilag C. Fortegnelse over andre skrifter

Nedenstående liste af skrifter er udvalgt for at give en fornemmelse af bredden af mine aktiviteter. Listen er ordnet kronologisk. Kopier kan om ønsket stilles til rådighed.

Ref. C1:

Søren Lauesen: Københavns Sporveje forsøger personaleplanlægning med EDB. Ingeniørens Ugeblad, 1965.

(Beskriver en operationsanalytisk metode til at fordele tjenester (turnus) på optimal vis. Metoden kørte forsøgsvis, men kom aldrig i drift p.g.a. personalepolitiske forhold af helt anden art).

Ref. C2:

Søren Lauesen: Kontrol af systemoplæg ved en systematisk undersøgelse af inputfejls konsekvenser. NordSAM 66 (1966).

(Beskriver en systematisk teknik til at undersøge om validering af inddata er forsvarlig).

Ref. C3:

Søren Lauesen (ed): A manual of Help 3. Regnecentralen, 1967.

(Brugerhåndbog for datamaten Gier's operativsystem).

Ref. C4:

Søren Lauesen: Multiprogrammering og operativsystemer. Regnecentralen, 1969.

(Forelæsningsnoter til et kursus på Københavns Universitet).

Ref. C5:

Søren Lauesen (ed.): RC 4000 software, File Processor, User's manual. Regnecentralen, 1969.

(Brugerhåndbog for datamaten RC 4000's jobstyresprog, hjælpeprogrammer, og »runtime library«).

Ref. C6:

Søren Lauesen: Elementær datamatik. Gyldendal 1969. (3. oplag 1975).

(Lærebog i programmering. Oprindeligt brugt på DtH. En stor del af bogen handler om programkonstruktion og »struktureret programmering«. (Begrebet var ikke »opfundet« endnu i 1969)).

Ref. C7:

H.B. Hansen: Notat om undervisning i datalogi 1 ved Københavns Universitet (juni 1969).

Med bilag:

Søren Lauesen: Forslag til aktiviteter og eksamen ved datalogi 1 (marts 1969).

(Kurset »datalogi 1« var starten på datalogiuddannelsen i København. Forfatterne beskriver undervisningens planlagte form og indhold. Mange af de oprindelige ideer genfindes stadig i datalogiuddannelsen).

Ref. C8:

Søren Lauesen (ed.): RC 4000 software, Algol 5, User's manual. Regnecentralen 1970.

(Brugerhåndbogen for et udvidet Algol-sprog, hvor ydre enheder, buffere, og parallelle processer kan behandles på systematisk og sikker vis. Forfatteren er hovedansvarlig for både design og beskrivelse).

Ref. C9:

Søren Lauesen: Algol 6. Regnecentralen 1970.

(Foreløbig beskrivelse af endnu en udvidelse til Algol, således at poster og felter kan behandles).

Ref. C10:

Per Brinch Hansen (ed.): RC 4000 software, Multiprogrammering system. Regnecentralen 1971. 2. ed.

(Brugerhåndbogen til multiprogrammeringskernen for RC 4000. Kernens principper var udviklet af Brinch Hansen, Lauesen og Jørn Jensen. Den bruges stadig – omend kraftigt udvidet – af Regnecentralen, og gennem Brinch Hansen's senere skrifter opnåede den en vis international berømmelse).

Ref. C11:

Søren Lauesen: Foreløbig specifikation af operativsystemet Boss 2. Regnecentralen 1971.

(Kravspecifikation til Boss 2 og beregning af systemets forventede ydeevne. Det færdige system er dokumenteret i Ref. C14 samt B1).

Ref. C12:

Søren Lauesen: SLdisksort. Regnecentralen 1972.

(Brugervejledning og programdokumentation for en pladelagersortering udviklet af forfatteren og baseret på QuickSort kombineret med en speciel »virtuel« lageradministration. En tilsvarende algoritme er for nylig blevet publiceret af H.W. Six og L. Wegner i Computer Journal, 27, 3 (1984)).

Ref. C13:

Søren Lauesen: Datalogi 1, Programmel, Noter til autoforelæsningen. Datalogisk Institut, 1972.

(Datalogiundervisningen brugte i de første år »autoforelæsninger« hvor de studerende i mindre hold lyttede til forelæsning på bånd og løste småopgaver med facitliste senere på båndet. Emnerne strakte sig fra struktureret programmering, over registeropdatering og programafprøvning, til operativsystemer.

Ref. C14:

Søren Lauesen: Boss 2, User's manual, Operator's manual, Installation and maintenance. Regnecentralen 1972.

(Brugerhåndbog i tre bind til operativsystemet Boss 2. Systemets principper og udvikling er beskrevet i Ref. B1).

Ref. C15:

Søren Lauesen: Kombineret processtyring, time-sharing og batch på Kemisk Institut, Århus Universitet. DATA 2-3, 1973.

(En populær beskrivelse af Boss 2 og dets anvendelse i et usædvanligt EDB-miljø).

Ref. C16:

Søren Lauesen: Performance monitoring for RC 4000. Extended version. Regnecentralen 1973.

(Brugersystem til RC 4000 - udviklet af forfatteren. Systemet kan måle løslængder, belastning af CPU, pladelager, osv., overlap mellem belastningerne, etc.).

Ref. C17:

Søren Lauesen: Program control of operating systems. IT 13,3 (1973), pp. 323-337).

(Foreslår af gøre skillefladen til operativsystemerne tilgængelig fra højniveau-sprog og giver enkelte mere detaljerede forslag. Gør opmærksom på, at forslaget giver mulighed for maskinuafhængige operativsystemer. Tilsvarende ideer er i dag grundlaget for UNIX. Skriftet kan ses som en forløber for Ref. B5).

Ref. C18:

Søren Lauesen: A course in multiprogramming. 1973.

(Forelæsningsnoter til gæsteforelæsning i Italien. Indeholder små kontrolopgaver og større øvelsesopgaver).

Ref. C19:

Søren Lauesen: Implementation of semaphores and parallel processes. Nordisk Brown Boveri, 1973.

(Beskriver principper for multiprogrammeringskerner og viser deres implementering).

Ref. C20:

Søren Lauesen: The NBB semaphore monitor. User's manual. Nordisk Brown Boveri, 4. ed. 1974.

(Brugerhåndbog for Brown Boveri's multiprogrammeringskerne til processtyring. Systemer baseret på den kører i dag mange steder i hele verden. Håndbogen beskriver ikke alene kernens funktioner, men viser også hvordan vanskelige problemstillinger i processtyring løses med kernens funktioner).

Ref. C21:

Peter Lindblad Andersen, Søren Lauesen: File and directory structure under hierarchial processes. Regnecentralen, 1974.

(Beskriver en effektiv implementering af et hierarkisk filsystem, hvor træstrukturen repræsenteres som parentetiske intervaller i et »fladt« filkatalog. Kernen giver kun de grundlæggende mekanismer, mens en række uafhængige operativsystemer kan implementere de overordnede strategier. Systemet var en nødvendig udbygning på RC 4000's kerne og måtte tage vidtgående hensyn til kompatibilitet med tidligere versioner).

Ref. C22:

Søren Lauesen: Final Report. ILO, Ghana, 1975.

(Beskriver resultatet af konsulentarbejdet for ILO. Indeholder bl.a. en rapport om personregistre i Ghana, deres mangler og administrative svagheder, samt forslag til forbedringer).

Ref. C23:

Ole Caprani, Søren Lauesen, Uffe Ougaard: Design principles for dedicated data collection programs. EuroMicro 1978, pp. 329-343, North-Holland Publishing Comp.

(En pædagogisk indføring i multiprogrammering. Viser hvordan dataindsamling i et typisk tilfælde ville foregå uden processen og hvordan processer hjælper på struktureringen. Viser

hvordan antallet af processer fastlægges, hvordan de synkroniserer og hvor mange buffere der skal afsættes. Viser desuden en fuldstændig kerne i Intel 8080 assembler).

Ref. C24:

Søren Lauesen: Status over opklaringsudvalgets arbejde. Realkreditrådet og DRL's opklaringsudvalg, 1978.

(Et mæglingforslag vedrørende central eller decentral administration af papirløse obligationer. De to parter i opklaringsudvalget havde tilsyneladende modstridende interesser, men det lykkedes mig at skitsere en EDB-løsning, der tilgodeser begge parter interesse. Forslaget blev vedtaget af parterne, hvorved en væsentlig forhindring for afskaffelse af papirobligationer var fjernet).

Ref. C25:

Søren Lauesen: File protection in computers and networks. NCR Udviklingscenter, 1980. (Beskriver principper for filers beskyttelse - i en enkelt datamaskine, i netværk med sikre kommunikationskanaler, og i netværk med usikre kanaler. Foreslår en konkret fremgangsmåde til brug for NCR's ubeskyttede systemer).

Ref. C26:

Søren Lauesen: Open-ended message formats, virtual catalogs, partition synchronization, etc. NCR udviklingscenter, 1980.

(Foreslår og beskriver et fleksibelt meddelelses-format til brug i distribueret databehandling. Et væsentligt krav er, at de enkelte maskiner i netværket gradvis skal kunne udbygge indholdet af meddelelserne og stadig bruge dem over for maskiner med såvel ældre som yngre udgaver af protokollen. Dette krav er væsentligt, fordi man ikke i praksis kan udskifte alt programmet i netværket samtidig).

Ref. C27:

Søren Lauesen: Basic recovery protocol in DDP phase on. NCR udviklingscenter, 1980. (Foreslår og beskriver en protokol, der kan forbinde mange processer over én eller flere kommunikationskanaler. Specielt behandles oprydning og reinitialisering, når en proces eller en hel datamaskine fejler. Der skitseres beviser for protokollen).

Handelshøjskolen i København op slog i august 1984 et professorat i »systemvidenskab«.

Opslaget havde følgende ordlyd:

Forskningsområdet er virksomheden som lukket, åbent og åbent dynamisk system. Der skal primært udvikles analytiske og syntetiske problemløsningsmetoder til bedre virksomhedsstyring herunder med integrering af den til enhver tid aktuelle datateknologi. Der skal søges en kombination af teoretisk udvikling med praktisk anvendelighed inden for følgende delområder:

- simulerings- og konsekvensberegningsmodeller
- interaktive planlægningsmodeller
- samspillet mellem kvantitative og kvalitative metoder
- anvendt datalogi og systemologi
- modelbygning herunder multimålmodeller.

Ved ansøgningsfristens udløb var der indkommet 5 ansøgninger.

Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd nedsatte følgende bedømmelsesudvalg: professor

Erik Johnsen, Institut for Erhvervsøkonomi, HHK, professor Flemming Hansen, Institut for Afsætningsøkonomi, HHK og Kjell Samuelson, Stockholm Universitet.

I overensstemmelse med bedømmelsesudvalgets indstilling anbefalede Det erhvervsøkonomiske Fakultetsråd Peter Mark Pruzan til ansættelse i professoratet.

Vedrørende lektor, dr. polit **Peter M. Pruzans** kompetence i relation til professoratet i systemvidenskab.

Peter Mark Pruzan har til dokumentation af sin kompetence i relation til nærværende professorat indsendt den i bilag I opførte produktion. Hertil kommer de bilag II opførte forelæsningsnoter m.v., samt de i bilag III nævnte konsulentrapporter.

Ansøgerens kvalifikationer med henblik på professorater i økonomi fremgår af 2 indstillinger til Det statsvidenskabelige Fagråd ved Københavns Universitet dateret 14. marts 1977 (bilag IV) og 20. april 1979 (bilag V). Hertil knytter sig et af Københavns Universitets Økonomiske Institut fremsendt forslag om tildeling af et forskningsprofessorat til Peter M. Pruzan dateret 4. oktober 1983 (bilag VI) og et ekstrakt fra Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd dateret 18. april 1984, hvor Pruzans kvalifikationer er bedømt af 3 ikke/nordiske sagkyndige (bilag VII).

Lektor Pruzan erklæres professorkompetent i alle 3 situationer.

Nærværende udvalg har taget disse 3 indgående beskrivelser af Pruzans produktion og øvrige meritter til efterretning og ser det herefter som sin opgave at foretage en bedømmelse af om Pruzans videnskabelige produktion kan siges at dække de krav, der er specificeret i relation til nærværende professorat.

Det fremgår bredt af Pruzans produktion at han gennem en menneskealder har arbejdet med virksomheden som system, og at han til fulde behersker såvel analytisk-syntetiske problem-løsningsmetoder til bedre virksomhedsstyring, samt at han på et relativt tidligt stadium har anvendt datateknologi i løsning af operationsanalytiske problemer. Hans produktion giver signifikante bidrag af både teoretisk og praktisk karakter, jævnfør publikationerne 6, 7, 12, 14, 18, 23, 25, 39, 44, 46 og 47 samt konsulentrapporterne.

Med hensyn til datamatiske optimeringsmetoder kan henvises til publikationerne 3-6, 12-14, 16-18, 20, 23, 25, 27, 28, 31, 33, 34, 36, 39 og 43. Mere konkret beskæftiger Pruzan sig i disse værker med kontrolteori, lineær og ikke-lineær programmering, dynamisk programmering og heltagsprogrammering og lokalisering.

Med hensyn til kendskab til simulering- og konsekvensberegningsmodeller kan henvises til publikationerne 1, 7, 19, 23 og 28.

Indenfor områderne interaktive planlægningsmodeller kan man specielt pege på publikationerne 9, 23, 25, 33, 37, 39, 40, 47 og 49.

Hvad angår samspillet mellem kvantitative og kvalitative metoder henvises til 9, 11, 22, 29, 36, 42 og 49.

Indenfor området anvendt datalogi/systemologi er det vanskeligt at pege på nogen enkelt publikation, idet samspillet mellem anvendt datalogi og systemologi går som en rød tråd gennem en stor del af Pruzans teoretiske produktion og praktiske konsulentrapporter.

Når endelig angår området modelbygning, herunder multimodeller kan henvises til publikationer 1, 2, 7, 9, 11, 30, 32, 35-37, 39-40, 44, 46, 49.

Opsummerende kan om Peter M. Pruzans produktion siges at den teoretiske dybde og metodemæssige bredde er helt tilfredsstillende. Pruzans totale produktion er central i henhold til opslaget og han kan dokumentere både teoretisk og praktisk indsigt i også samtlige de delområde, som definerer stilling. Selvom der naturligvis er variationer i produktionens dækning af delområderne, tilfredsstiller den de minimumskrav der må stilles på hvert enkelt område. Hermed dokumenteres også produktionens bredde i relation til opslaget.

Pruzan har udvist en ganske betydelig samarbejdskapacitet og skabt et stort forskningsmæssigt og praktisk kontaktnet. En række værker – teoretiske samt praktiske – vidner om kreativitet og originalitet.

Produktionen vidner om forfatterens evne til at skabe en form for helhed, og udvalget er på disse præmisser ikke i tvivl om at Pruzans produktion dokumenter er hans videnskabelige kompetence indenfor professoratets område.

Lektor Pruzan har videre dokumenteret sine pædagogiske meritter, jfr. også studienævnets vurdering, bilag B.

Med hensyn til administrativ erfaring, må denne anses for at være dokumenteret gennem Pruzans mangeårige virke ved Danmarks tekniske Højskole og Københavns Universitet.

Udvalget finder sammenfattende at lektor, dr. polit. Peter M. Pruzan er kompetent til at varetage det opslåede professorat i systemvidenskab.

Peter Mark Pruzans ansøgning var vedlagt følgende:

Bibliografi

Følgende bibliografi består af to dele. Første del indeholder bøger, tidsskriftsartikler, o.l.: anden del indeholder forelæsningsnoter, interviews, o.l. (Hertil kommer de i bilag 3 omtalte rapporter vedrørende projekter fra konsulentvirksomheden Operations Analysis Corporation A/S i perioden 1967-1976).

Bilag 2.

I de tilfælde, hvor en publikation vedlægges/forventes vedlagt ansøgningen (i bilag 8 eller 9) markeres den ved et »+«.

- + (1) »Simulation: Management's Laboratory«, (medforfattere: P. Fernald et al.), Simulation Associates, Boston (1959).
- + (2) »On the Development of Utility Spaces for Multi-Goal Systems« (medforfatter: J.T.R. Jackson), *Erhvervsøkonomisk Tidsskrift* 27 (1963), 257-274.
- + (3) »An Application of Control Theory to National Economic Planning«, (Ph.D.-afhandling), Case Institute of Technology, Cleveland (1964).
- + (4) »Introduktion til dynamisk programmering«, *Ingeniøren* 74 (1965), 93-99.
- + (5) »Beslutningsteori; teorien for optimal beslutning i menneske-maskine systemer«, *Ingeniøren* 74 (1965), 191-196.
- + (6) »Om anvendelse af dynamisk programmering«, *Ingeniøren* 74 (1965), 534-543.
- + (7) »Integrated Economic Analysis of Costs Using Large Scale Digital Computers«, (medforfatter: E. Trolle Schultz), i (M. Kjær-Hansen, red.) *Cost Problems in Modern Marketing*, North Holland Publishing Company, Amsterdam (1965), 97-131.
- (8) »Adaptative Planning for Significant Decision Problems«, i *Decision Problems in Connection with Traffic Planning*, Copenhagen (1965), 27-40.

- + (9) »Measures of Performance for Significant Planning Problems«, *Erhvervsøkonomisk Tidsskrift* 30 (1966), 91-100.
- (10) »Om operationsanalyse«, *Polyteknikeren* 32 (1966), 9-11.
- + (11) »Is Cost-Benefit Analysis Consistent with the Maximization of Expected Utility?« i (J.R. Lawrence, red.) *Operational Research and the Social Sciences*, Tavistock Publications, London (1966), 319-336.
- + (12) »A Dynamic Programming Application in Production Line inspection« (medforfatter: J.T.R. Jackson), *Technometrics* 9 (1967), 73-81.
- + (13) »On the Application of Dynamic Programming-Type Algorithms to Antenna Design« (medforfatter: B. Munch-Andersen), *SIAM Journal of Applied Mathematics* 15 (1967), 1113-1129.
- + (14) »The Many-Product Cargo Loading Problem« (medforfatter: J.T.R. Jackson), *Naval Research Logistics Quarterly* 14 (1967), 381-390.
- (15) »Introduktion til operationsanalyse« og »Anvendelse af optimeringsmetoder ved løsning af distribueringsproblemer« (medforfatter: J. Krarup), i *Effektiv Ledelse*, Forlaget Skribella, København (1968).
- + (16) »Distribueringsproblemer og løsningsmodeller - en oversigt« (medforfatter: J. Krarup), *Erhvervsøkonomisk Tidsskrift* 32 (1968), 9-26.
- + (17) »Strukturrationisering - en model til planlægning af refioner« (medforfattere: P. Kielsgaard, S. Weywadt), *Moderne Databehandling* (1969), 1-8.
- + (18) »A model for the long term structural development of a multiplant company«, i *Proceedings of Corporate Planning, Management Science and Computers*, University of Bradford and IBM Scientific Centre (1970).
- (19) »Introduktion til Simulering i Virksomhedsledelse«, *Simulering i Virksomhedsledelse*, Transactions, udgivet af Dansk Ingeniørforening (1972), 7-9.
- + (20) *Optimeringsmetoder. Bind 1. Lineær programmering* (medforfatter: J. Krarup), Polyteknisk Forlag, København (1974).
- + (21) »Operationsanalyse og management«, *Management* (1975), 320-324.
- + (22) *Biogas - alternativ energi?* (medforfattere: Carl Bro et al.), Carl Bro Gruppen, København (1977).
- + (23) *Lokalisering: modeller og løsningsmetoder* (medforfatter: S.K. Jacobsen), Studentlitteratur, Lund (1978).
- (24) »Layout Planning, Evaluation and Optimization« (medforfatter: J. Krarup) i (A. Prékopa, red.) *Survey of Mathematical Programming*, Budapest (1976), North Holland Publishing Company (1978), 259-278.
- + (25) »Computer-aided Layout Design« (medforfatter: J. Krarup), (*Mathematical Programming Study* 9 (1978), 75-94.
- (26) »Problems of Optimal Problem Formulation« (medforfatter: J. Krarup), i (J. Halpern, red.) *Proceedings of International Symposium on Locational Decisions*, Banff, Canada (1978).
- + (27) »Selected Families of Location Problems (medforfatter: J. Krarup), *Annals of Discrete Mathematics* 5 (1979), 327-387.
- + (28) »The Bangladesh Grain Model«, *European Journal of Operations Research* 3 (1979), 110-121.
- + (29) »The impact of distance on location problems« (medforfatter: J. Krarup), *European Journal of Operational Research* 4 (1980), 256-269.

- + (30) »Reducibility of minimax to minimum 0-1 programming problems« (medforfatter: J. Krarup), *European Journal of Operational Research* 6 (1981), 125-132.
- + (31) »Challenging unsolved center and median problems« (medforfatter: J. Krarup), i (S. Walukiewics, ed.) *Methods of Mathematical Programming*, PWN, Warsaw (1981), 181-189.
- + (32) »A Relationship between optimality and efficiency in multicriteria 0-1 programming problems« (medforfatter: R.E. Burkard et al.), *Computers & Operations Research* 8 (1981), 241-247.
- + (33) *A synthesis of 25 works on locational decisions and related areas* (medforfatter: J. Krarup, DIKU, Institute of Datalogy and Institute of Economics, University of Copenhagen (1981).
- + (34) *Locational decisions and discrete optimization* (afhandling, forsvaret for den statsvidenskabelige doktorgrad, maj 1982), Institute of Economics, University of Copenhagen (1981).
- + (35) »Efficiency and optimality in minimum, minimax 0-1 programming problems« (medforfatter: R.E. Burkard, J. Krarup), *Journal of the Operational Research Society* 33 (1982), 137-151.
- + (36) »Om inddragelse af flere kriterier i makroøkonomisk planlægning« (medforfattere: J.B. Christensen et al.), *Økonomi og Politik* 56 (1982), 36-44.
- + (37) »UNILOC: A uni-location model« (medforfatter: J. Krarup), *Regional Science and Urban Economics* 12(1982), 547-578.
- + (38) »Obituary - Jonathan Halpern (1940-1981)« (medforfatter: J. Krarup), *European Journal of Operational Research* 12 (1983), 1-2.
- + (39) »The simple plant location problem: *European Journal of Operational Research* 12 (1983), 36-81.
- + (40) »Towards a theory of planning« i (P. Nørgaard Rasmussen, red.), *Økonomiske Essays*, Akademisk Forlag (1984), 291-303.
- + (41) *Ny planlægningsuddannelse ved Københavns Universitet, Fase 1: Kortlægning af eksisterende planlægningsuddannelser i Danmark* (medforfatter: N. Clemmensen, J. Krarup), Københavns Universitet (1984).
- + (42) *Ny planlægningsuddannelse ved Københavns Universitet, Fase 2: Vurdering af behov* (medforfatter: J. Krarup), Københavns Universitet (1984).

Arbejder under udgivelse:

- + (43) *Lineær optimering: videregående lineær programmering og lineær strømning i netværk* (medforfatter: J. Clausen, J. Krarup), Studentlitteratur, Lund (under udarbejdelse).
- + (44) »Assessment of approximate algorithms: the error measure's crucial role« (medforfatter: J. Krarup), fremsendt til publikation i *Management Science*.
- + (45) »Some relationships between multicriteria and parametric discrete optimization problems with bottleneck objectives« (medforfatter: R.E. Burkard, J. Krarup), Report 83-13, Technische Universität Graz, Institut für Mathematik, Graz, Østrig, (1983), udkommer i *Deutsche Zeitschrift für Operationsforschung und Statistik*.
- + (46) »Ingredients of locational analysis« (medforfatter: J. Krarup), udkommer som kapitel 1 i (R.L. Francis and P. Mirchandani, eds.) *Discrete Location Theory*, Wiley-Interscience, New York.

- + (47) »Planlægning af planlægning – skitse af en uddannelse«, (medforfatter: J. Krarup), udkommer i *Erhvervsøkonomisk Tidsskrift*.
- + (48) »Nogle resultater fra undersøgelsen: Planlægning af en planlægningsuddannelse« (medforfatter: J. Krarup, K. Radmer), fremsendt til publikation i *Økonomi og Politik*.
- + (49) »Towards a systems theory of planning«, fremsendt til publikation i *Human Systems Management*.

Bilag II. Forelæsningsnoter, interviews o.l.

- + »Symmmary of Major Theorems in 'Utility Spaces for Multi-Goal System'«, DOPS,¹ 1963.
- + »Anvendelse af simulation i virksomhedsledelse«, DIF,² 1963.
- + »Adaptive Control Processes«, IMSOR,³ 1964
- + »On the Development of Utility Spaces«, IMSOR, 1965.
- + »Behovsanalyse vedrørende brug af elektronregnemaskine ved DtH«. (medforfattere: C.J. Carøe, O. Franksen), udvalgsrapport til Danmarks tekniske Højskole, 1965.
- + »On the Formulation of Significant Decision Problems«, Proceedings of NATO Seminar on the Economics of Water Resources«, Island, 1965.
- + »Noter om Lagrange Multipliers og D.P.«, IMPOR, 1965.
- + »An Introduction to Linear Programming and its Applications«, DIF, 1965.
- + »An Introduction to Dynamic Programming and its Applications«, DIF, 1965.
- + »Is cost-benefit analysis consistent with the maximisation of expected utility?«, Proceedings of OP & the Social Sciences, England, 1965.
- + »Some difficulties encountered in using dynamics programming to solve allocation-type problems«, IMSOR, 1965.
- + »Introduktion til matematisk programmering«, DIF, 1966.
- + »Løsning af lineære programmeringsproblemer på elektronregnemaskinen«, DIF, 1966.
- + »Dynamisk programmering«, DIF, 1966.
- + »Om operationsanalyse«, interview i *Polyteknikeren*, 1966.
- + »Symmmary Report: Simulation of the Icelandic Fish Industry«, FDC,⁴ 1967.
- + »Skitseforslag til en simulation af den islandske fiskeindustri«, DIF, 1967.
- + »Om anvendelsen af LP/90«, IMSOR, 1967.
- + »Introduktion til operationsanalyse og optimeringsmetoder« (medforfatter: J. Krarup), DIF, 1967.
- + »Beslutninger som videnskab«, interview i *Berlingske Aftensvis*, 24.2.1967.
- + »Transportøkonomi: Case Study og Problemstillinger og løsningsmetoder (medforfatter: J. Krarup), DIF, 1968.
- + »Strukturen køres ind på EDB«, interview i *Berlingske Aftenavis*, 6.4.1968.
- + »Strukturrationalisering, en model til planlægning af regioner«, konferencen edb-69, 1969.
- + »Operationsanalyse i salgs- og produktionsplanlægning«, FDC, 1969.
- + »Introduktion til simulation«, DIF, 1970.

1) Forelæsningsnoter, Dansk Selskab for Operationsanalyse.

2) Forelæsningsnoter, Dansk Ingeniørforening, Efteruddannelse.

3) Forelæsningsnoter, Institutet for Matematisk Statistik of Operationsanalyse, DtH.

4) Forelæsningsnoter, Foreningen af Dansk Civiløkonomer.

- + »Lokaliseringsproblemer: The state of the art«, DOPS, 1971.
- + »Linær programmering« (medforfatter: J. Krarup) DIF, 1971.
- + »Introduktion til Forecastingsproblematikken«, DIF, 1972.
- + »Praktiske erfaringer med optimering af logistiske systemer«, konferencen TRANS-74, 1974.
- + »Samarbejde med universitetet«, interview i *Økonomisk Perspektiv* 16, 1979.
- + »Flerkriterie-interaktiv planlægning«, konferencen Økonomi og Videnskabsteori, 1982.
- + »Danmark lider af en planlægningskrise«, interview i *AC-debat*, 7, 1982.
- + »RUC-modellen ikke tilstrækkelig«, kommentar i *AC-debat*, 9, 1982.
- + »Vi skal sprænge rammerne ... og lære os selv at sammenligne æbler og pærer«, interview i *Universitetsavisen* 16, 1983 (sænummer: År 2001, forskningsfortællinger om fremtiden fra KU).
- + *DatSam-undersøgelsen*, Rapport om behov og muligheder for et uddannelsesmæssigt samarbejde mellem datalogi og fagene inden for det samfundsvidenskabelige fakultet; afgivet af den af det samfundsvidenskabelige og det naturvidenskabelige fakultet nedsatte styringsgruppe (medforfatter: J. Clausen et al.) 1983.
- + »Behov for en uddannelse i planlægning«, interview sammen med J. Krarup, *AC-debat*, 2, 1984.
- + »Professionel planlægning«, interview sammen med J. Krarup, *hovedområdet*, 2, 1984.
- + »Dialogen der blev væk« (medforfatter: J. Krarup), *hovedområdet*, 4, 1984.
- + »Towards a systems theory of planning«, forelæsningsnoter, Økonomisk Institut, Københavns Universitet, 1984.

Handelshøjskolen i København opslug i oktober 1983 et professorat i engelsk.

Opslaget havde følgende ordlyd:

»Ved Institut for Engelsk på Handelshøjskolen i København er et professorat ledigt til besættelse snarest.

Stillingen omfatter

- undervisning og forskning inden for moderne engelsk sprog
- udvikling af erhvervsproglige fagområder
- vejledning af yngre forskere
- samt deltagelse i instituttets administrative arbejde

Det er en forudsætning, at den person, der ansættes, behersker dansk. Foruden dokumentation for forskningsindsats ønskes oplysninger om pædagogisk erfaring og eventuel anden kvalificerende virksomhed.

Bedømmelsesudvalgets indstilling vil i sin helhed blive tilsendt ansøgerne.

Ansættelsen sker på tjenstemandslignende vilkår i lønramme 37 med et særligt tillæg på 21.925 kr. i årligt grundbeløb.

Ansøgningen indsendes i 5 eksemplarer til Det erhvervsproglige Fakultet, Handelshøjskolen i København, Fabrikvej 7, 2000 København F.

Ansøgningen skal være højskolen i hænde senest den 1. november 1983, kl. 16.00.«

Ved ansøgningsfristens udløb var der indkommet 9 ansøgninger, hvoraf den ene senere blev trukket tilbage.

Det erhvervsproglige fakultetsråd nedsatte følgende bedømmelsesudvalg: professor, dr.phil. Jens Rasmussen, Institut for Fransk, professor, dr.phil. Knud Sørensen, Aarhus Universitet, professor, dr.phil. Torben Vestergaard, Aalborg Universitetscenter.

I overensstemmelse med bedømmelsesudvalgets indstilling anbefalede det erhvervsproglige fakultetsråd Niels Davidsen-Nielsen til ansættelse i professoratet.

Bedømmelsesudvalgets udtalelser vedrørende Niels Davidsen-Nielsen samt indstilling havde følgende ordlyd:

»Niels Davidsen-Nielsen (f. 1937) Cand.mag. (engelsk og idræt) KU 1966, cand.art. i fonetik KU 1969, dr.phil. KU 1979. Studieophold ved University of Michigan, Ann Arbor, ved University College, London og Cambridge University.

Ansæt ved Engelsk institut KU: som UA 1964-67, som amanuensis 1967-, seniorstipendiat og lektor. UA ved HHK 1967-68. Endvidere ekstern lektor ved OU 1970-71 og gæstelektor ved Tufts University, Boston, 1971.

Ansøgeren har offentliggjort et par artikler om grammatiske emner (1), (4), der tjener som nyttige indføringer i nye retninger; men sine væsentligste bidrag har han ydet inden for fonetikken. I en række afhandlinger, der alle peger frem mod monografien (8) (se nedenfor), beskæftiger han sig med forskellige facetter af det samme problem. I (2) fremhæver han, at han indfødte forsøgspersoner i reglen opfatter lukkelydene i forbindelserne *sp-*, *st-*, *sk-* som liggende nærmere /b d g/ end /p t k/. I (5) undersøger han det omstridte problem om stavelsesdelingen i ord som *disperse* og når til det resultat, at i de fleste tilfælde indleder *s* sidste stavelser (altså *di-sperse*). I (6) drøftes forskellige mulige analyser af *sp*, *st*, *sk*, og der inddrages vidnesbyrd fra fortalelser, til dels baseret på forfatterens egne eksperimenter. Der argumenteres for, at *p*, *t*, *k* i disse forbindelser bør opfattes som arkifonemer (dvs. en art fællesnævner for både /p t k/ og /b d g/), en tolkning, der hævder at have større forklaringskraft end andre tolkninger. Samlet viser de to artikler (5) og (6) en betydelig evne til teoretisk analyse og original anvendelse af eksperimentelle teknikker til fremskaffelse af evidens. I (7) anskues de opnåede resultater i et sproghistorisk perspektiv, idet arkifonemteorien anvendes som forklaring på en undtagelse til den germanske lydfor skydning: et oprindeligt *p* forskydes normalt til *f* (lat. *piscis* – eng. *fish*), men ikke, hvis det står efter *s*. Dette kan efter forfatteren forklares ved, at *p* i denne stilling er et arkifonem. Denne forklaring er ikke forblevet uimodsagt, og forfatteren imødegår kritik heraf i (15).

I (10) gives der en sammenfattende redegørelse for de resultater, der er nået i (2), (5), (6), (7) og (8), fem arbejder, som forfatteren har erhvervet doktorgraden på. Monografien (8) behandler de kontroversielle fonologiske begreber neutralisation og arkifonem. Hovedparten af bogen er en detaljeret og kritisk gennemgang af alle vigtige fonologiske retningers syn på disse begreber. Den behandlede periode spænder fra 1929 til nutiden, og fremstillingen vidner om stor belæsthed. Der tilstræbes objektivitet, hvad der ikke hindrer forfatteren i at give udtryk for personlig stillingentagen til problemerne.

I et afsluttende kapitel fremsætter han sin egen teori. Han argumenterer mod en ensidigt fonetisk (fysisk) orienteret analyse og gør sig i stedet til talsmand for den opfattelse, at en mere adækvat analyse må arbejde med de forbundne begreber neutralisation og arkifonem, som hævner at være mere end blot bekvemme teoretiske konstrukter: de har psykologisk realitet og finder deres plads i en funktionel lingvistik. Et dansk eksempel kan illustrere problemet. På dansk kontrasterer fonemerne /b/ og /p/ som i *bære*: *pære*; /b/ er karakteriseret ved

trækket uaspireret, /p/ ved trækket aspireret. I udlyd er der derimod neutralisation mellem fonemerne: både *lab* og *lap* kan udtales enten [lab] eller [lap^h], dvs. uaspireret eller aspireret, og spørgsmålet bliver da, hvilket fonem sidste lyd i disse ord skal identificeres med. Med brug af arkifonembegrebet bliver den fonologiske analyse /la <b/p>/, hvori <b/p> er et arkifonem, for hvilket trækket aspiration er irrelevant. Det fremhæves, at neutralisation bør holdes ude fra det beslægtede begreb defektiv distribution (det forhold, at et fonem ikke forekommer i bestemte stillinger). Efter at forfatteren har foretaget fonologiske analyser af eksempler fra en række sprog, når han frem til sin endelige definition af arkifonemet. Selv om begrebet arkifonem er omstridt, argumenterer forfatteren med stor dygtighed for sine synspunkter og kaster et klart lys over divergerende opfattelser inden for forskellige fonologiske retninger.

I en artikel, der er under udgivelse (17), argumenteres der for, at visse vokalvarianter, der i oldengelsk optræder før nasal, kan tolkes som arkifonemer, og at dette i kombination med en teori om vokalhævning før nasal kaster et tilfredsstillende lys over variationsproblemet. – Endelig er ansøgeren medforfatter til en afhandling (9), der argumenterer overbevisende for, at trækket 'gravity' er velegnet til at forklare nogle oldengelske lydudviklinger (tilbage-trækning af [æ:] til [ɑ:] og bagtungeomlyd), og at samme træk forklarer den forskel, der er opstået i moderne dansk mellem vokalerne i f.eks. *land* og *lap*.

Ansøgeren har skrevet en anmeldelse af et værk om amerikansk engelsk udtale (14), og derudover foreligger der fra hans hånd et omfattende pædagogisk materiale, mest inden for fonetik ((3), (11), (12), (13) (specielt kapitlet om lydforhold), (16)). Sammenfattende kan det siges om disse arbejder, der oftest er konstruktive, at de behandler alle væsentlige sider af den engelske fonetik; der er fagligt set helt op to date, de er klart fremstillet, og de vidner om betydelig pædagogisk evne. Nogle af disse arbejder har vundet stor udbredelse også uden for landets grænser.

Om et syntaktisk emne har ansøgeren indsendt et manuskript, der betegnes som en 'næstsidste version' (18). Det er en kontrastiv redegørelse for tempusbrug i engelsk og dansk, som med inddragelse af et moderne analyseapparat præsenterer kendt stof, der erfaringsmæssigt volder danskere vanskeligheder, i en som oftest klar fremstilling. Det kan dog ikke nægtes, at der er punkter, hvor der gås for let hen over forskellen mellem engelsk og dansk, ligesom der forekommer uklare formuleringer, og ikke alle eksempler er uanagribelige.

Ansøgerens pædagogiske erfaringer omfatter foruden højere undervisningsinstitutioner såvel folkeskole som gymnasium og aftenskole. Har endvidere undervist gymnasielærere ved et efteruddannelseskursus ved OU. Har fungeret som vejleder for kandidatstipendiater og scholarstipendiater. Har undervist i sprogfærdighedsdisciplinerne på bifagsstudiet og inden for sproglige emneområder på hovedfagstudiet ved KU.

Har været medlem af Engelsk studienævn, KU, i en periode som formand; medlem af fakultetsrådet, KU, og at et kontaktudvalg mellem HHK og KU. Endvidere medlem af forskningsudvalget, KU, medredaktør af »Language and Literature« og »Publications of the Department of English«, KU. Har været studievejleder ved Engelsk institut, KU, samt medvirket ved udarbejdelsen af ny studie- og eksamensordning. Har været medlem af adskillige bedømmelsesudvalg, i nogle tilfælde som formand. Gennem en årrække censor ved HHK og censorformand ved Institut for fonetik, KU.

Sammenfattende vurdering

Sammenfattende kan det om Niels Davidsen-Nielsen siges, at han er en fortrinlig fonetiker, der har demonstreret sin kyndighed både i et omfattende og udmærket pædagogisk materiale og i videnskabelige afhandlinger, som er internationalt anerkendte. Selv om det meste af hans produktion falder inden for engelsk fonetik, vidner den imidlertid om, at han ikke er snævert fonetisk orienteret, men har udblik til andre sider af engelsk sprog såvel som til almen lingvistik. På denne baggrund finder udvalget ham kvalificeret til professoratet.

Bibliografi

- (1) »Transformationsgrammatik«. *Meddelelser fra Gymnasieskolernes Engelsklærerforening* 44 (1968), 8-22.
- (2) »English Stops After Initial /s/«. *English Studies* 50 (1969), 55-62.
- (3) *Engelsk fonetik*. København 1970. 228 s.
- (4) »A Generative-Transformational Sketch of a Sentence«. *Language and Literature* 1 (1972), 44-57.
- (5) »Syllabification in English Words with Medial sp, st, sk«. *Journal of Phonetics* 2 (1974), 15-45.
- (6) »A Phonological Analysis of English sp, st, sk with Special Reference to Speech Error Evidence«. *Journal of the International Phonetic Association* 5 (1975), 3-25.
- (7) »A Theory of the Exceptions to the Germanic and High German Consonant Shifts«. *Acta Linguistica Hafniensia* 16 (1976), 45-56.
- (8) *Neutralization and Archiphoneme*. København 1978, 240 s.
- (9) »The feature 'gravity' in Old English and Danish phonology«. *Acta Linguistica Hafniensia* 16 (1978), 201-213. (med Henning Ørum).
- (10) »Fonologisk neutralisation og dettes begrebs anvendelse ved analysen af engelsk sp, st, sk. Sammenfattende redegørelse«. København 1979, 41 s.
- (11) *Generativ Fonologi*. *Anglica et Americana* 12 (1980), 61 s.
- (12) *Engelsk Intonation*. *Anglica et Americana* 14 (1981), 72 s.
- (13) *English Language Teachers' Manuals 1: The Danish Learner*. London 1982, 108 s. (med Claus Færch og Peter Harder).
- (14) Anmeldelse af L. Bauer et al., *American English Pronunciation*. *English Studies* 63 (1982), 260-268.
- (15) »On the Exceptions to the Germanic and High German Consonant Shifts and sp, st, sk in English: a Reply to Hans F. Nielsen«. *Acta Linguistica Hafniensia* 17 (1982), 86-95).
- (16) *English Udtale i Hovedtræk*, 2. udgave. København 1983, 160 s.
- (17) »Old English Short Vowels Before Nasals«. I N. Blake (ed.), *English Historical Linguistics: Studies in Development* (under udgivelse).
- (18) »Tense in English and Danish«. Manuskript, 1983, 74 s.

Konklusion:

På baggrund af ovenstående indstillede bedømmelsesudvalget Niels Davidsen-Nielsen til det ledige professorat.

København, den 14. august 1985

Jens Rasmussen
(formand)

Knud Sørensen

Torben Vestergaard

Handelshøjskolen i København opslug i februar 1984 et gæsteforskerpost i spansk

Opslaget havde følgende ordlyd:

»Ved Institut for Spansk under det erhvervsproglige hovedområde er et professorat i spansk sprog ledigt til besættelse pr. 1. september 1984 for en periode af 1-3 år efter nærmere aftale.

Stillingen omfatter undervisning og forskning inden for moderne spansk sprog samt vejledning af yngre forskere og studerende, – både individuelt og ved afholdelse af seminarer og kurser, – samt deltagelse i instituttets administrative arbejde.

Ansøgerne må kunne dokumentere en forskningsindsats på højt videnskabeligt niveau. Det er ønskeligt, at den, der ansættes, er indstillet på at udvikle forskning inden for det erhvervsproglige område, f.eks. med henblik på merkantilt/økonomisk, juridisk og teknisk sprog.

Det er endvidere en forudsætning, at ansøgere behersker dansk sprog og har omfattende indsigt i danske forhold, eller at de er villige til at sætte sig ind i disse områder.

Foruden dokumentation for forskningsindsats ønskes oplysninger om og så vidt muligt dokumentation for ansøgernes pædagogiske erfaringer og eventuel anden kvalificerende virksomhed.

Ansættelse sker på tjenestemandslignende vilkår i lønramme 37 med et særligt tillæg på 28.549,73 kr. i årligt grundbeløb.

Publikationer og andet materiale, der ønskes lagt til grund for bedømmelsen af ansøgerens kvalifikationer, indsendes så vidt muligt i 5 eksemplarer. Antallet af indsendte eksemplarer bedes anført på en særskilt fortegnelse over materialet.

Bedømmelsesudvalgets indstilling vil i sin helhed blive tilsendt ansøgerne.

Nærmere oplysninger om stillingens indhold kan fås hos afdelingsleder Jørgen Jensen, Handelshøjskolen i København, tlf. (01) 19 19 19.

Ansøgningen stiles til rektor for Handelshøjskolen i København og skal være dekanen for Det erhvervsproglige Fakultet, Fabrikvej 7, 2000 København F, i hænde senest den 1. april 1984 kl. 16.00.«.

Ved ansøgningsfristens udløb var der indkommet 3 ansøgninger.

Det erhvervsproglige fakultetsråd nedsatte følgende bedømmelsesudvalg: professor, dr.phil. Jens Rasmussen, Institut for Fransk, professor, dr.phil. Morten Nøjgaard, Odense Universitet, professor, dr.phil. Henning Spang-Hanssen, Københavns Universitet.

I overensstemmelse med bedømmelsesudvalgets indstilling anbefalede det erhvervsproglige fakultetsråd Lars Fant til ansættelse i gæsteforskerposten.

Bedømmelsesudvalgets udtalelser vedrørende Lars Fant samt indstilling havde følgende ordlyd:

»Lars Fant (f. 1946) Ansøgeren er opvokset og uddannet i Sverige. Hans kundskaber i det danske sprog og samfundsliv er efter egen bedømmelse: »Særlig god læse- og høreforståelse: skriftlig fremstillingsevne mindre udviklet; vil være i stand til at afholde undervisning på dansk; godt overblik over danske samfundsforhold.«

Fil.kand. (fransk (3 betyg med spets), spansk (3 betyg med spets), sociologi (1 betyg), almen

sprogvidenskab (1 betyg med spets)). Filosofie doktorsexamen (Uppsala Universitet 1984) i emnet romanske sprog med spansk som hovedsprog.

Amanuensis/assistent ved Romansk Institut, Uppsala Universitet 1969-1975, assistent ved Institut for lingvistik, Uppsala Universitet 1975-1978, uddannelsessstøtte til doktorstudier 1978-79. 1979-83 redaktør og projektleder med henblik på udgivelse af lærebøger i spansk og fransk.

Ansøgeren har indsendt 4 forskningsarbejder, hvoraf følgende 3 vedrører spansk:

a) *Functions of Sentence Prosody and Word Order in European Spanish*, 1980, 124 s.

Ordstillingen er et af de vanskeligste områder i spansk syntaks, og der findes ikke til dato nogen tilfredsstillende samlet fremstilling af dette omfattende problemfelt. I afhandlingen begrænser LF sig til at analysere rækkefølgende af de primære sætningsled med særlig henblik på de velkendte ordstillingsproblemer vedrørende subjekt og objekt. Hans hovedsynspunkt er, at disse leds indbyrdes placering kun lader sig beskrive i en tekstlingvistisk sammenhæng, idet en traditionel syntaktisk beskrivelse kommer til kort over for den spanske »frie« ordstilling. Det er derfor logisk, at forfatteren også må inddrage intonatoriske forhold, som sædvanligvis kun omtales sporadisk i denne sammenhæng.

Med støtte i eksperimentalfonetiske analyser opstilles en »umarkeret ordstilling« for moderne spansk, og afvigelser herfra beskrives ud fra sætningens informationsstruktur. Det påvises, at subjektets og objektets plads afhænger af en række tekstlingvistiske faktorer som bekendthed, præsentativitet, reference, tema-rhema osv. På den baggrund kan der opstilles regler for, hvilken informationsværdi de forskellige mulige ordstillinger har på moderne spansk.

Den hidtidige forskning udnyttes kun i begrænset omfang, men det kan dog i nogen grad retfærdiggøres af, at LF's formål ikke er at give en egentlig beskrivelse af de forskellige ordstillingstyper og deres distribution, men at analysere de kendte typer med henblik på deres informationsværdi. Der opstilles således ikke egentlige kombinationsregler, men forfatterens analyse giver også ny forståelse af de semantiske nuancer, de forskellige rækkefølger kan udtrykke.

En lang række af afhandlingens tekstlingvistiske analyser anvendes i udvidet form i den senere disputats, og afhandlingen bør således for en væsentlig del betragtes som et forarbejde til denne. Dette forhold understreges af, at nogle afsnit, f.eks. 5.3 (p. 47 sqq.) kun har liden relevans for ordstillingsanalysen, men derimod bidrager til forståelsen af de informative strukturer (se f.eks. analysen af passivtransformationer p. 57 sqq.)

Afhandlingens mest værdifulde resultat er formentlig opstillingen af en grundlæggende pladsmodel for »normalspansk«, p. 81, og de grundige analyser af de betingelser under hvilke man kan finde afvigelser herfra. Endelig skal fremhæves en række gode sammenligninger med skandinaviske sprog og engelsk. Således opstilles p. 104-5 vigtige kontrastive træk mellem spansk og engelsk, som indsætter forskelle mellem de to sprogs ordstilling i en kommunikations-lingvistisk sammenhæng.

b) *Estructura informativa en español*, 1984, 224 s.

Denne afhandling har i april 1984 været forsvaret for doktorgraden.

Afhandlingens formål er at anvende nyere især amerikanske tekstlingvistiske synspunkter på moderne spansk med henblik på at bestemme, hvilke sproglige procedurer der må an-

vendes under givne betingelser for at sikre den rette forståelse af bestemte informationstyper.

Som det er sædvane i amerikansk TV-grammatik, arbejdes der med konstruerede sætninger. Disse suppleres dog med en lang række tests, hvor spansktalende forsøgspersoner reagerer på små tekstkorpora med henblik på at afprøve de teoretiske analysers holdbarhed. Selvom antallet af forsøgspersoner og materialets omfang ikke er stort, fremlægges der her nogle særdeles frugtbare verifikationsmetoder. Forfatterens analyser af det spanske sprog kommunikationsstrukturer får hermed en langt mere konkret karakter, end man er vant til at se i tilsvarende afhandlinger.

Hertil kommer, at forfatteren undgår TG-grammatikkens snævre fokusering på syntaktiske fænomener, idet kan konsekvent inddrager sprogets lydside, der jo indlysende er af største betydning i de sproglige kommunikationsprocesser.

Det er åbentbart, at afhandlingen netop har sin styrke i analysen af de meddelelsesformer, hvor syntaks og udtale spiller sammen: emfase, sætningskløvning, kontrast o.lign. Ligeledes giver afsnittet (kap. 3) om akcentens rolle på spansk en værdifuld placering af dette træk i informationsstrukturen, idet det med rette hævdes, at sætningsakcent ikke eksisterer på spansk.

Det er på disse områder, forfatteren giver selvstændige bidrag til forståelsen af spanske informationsstrukturelle regler. Det lykkes flere steder forfatteren at opstille sæt af betingelser, som givne sproglige fænomener må opfylde for at kunne indgå i en bestemt informationsstruktur.

En stor del af afhandlingen består i at påvise, hvorledes den amerikanske tekstlingvistiske skoles begreber kan anvendes på moderne spansk. Man kan næppe sige, at forfatteren her bidrager selvstændigt til den lingvistiske teori, men han udfører dog utvivlsomt et pionerarbejde gennem sin omhyggelige diskussion af disse begrebers relevans for spansk.

Det kan nok undre, at forfatteren i sine diskussioner så ensidigt støtter sig til amerikanske teoretikere. Specielt må man forbavses over, at forfatteren slet ikke diskuterer Sven Skydsgaards grundlæggende analyser af spansk sætningsstruktur. Sv. Skydsgaards revolutionerende værk herom citeres end ikke i bibliografien, hvor Schmitt Jensens vigtige arbejde over spansk passivkonstruktioner også glimrer ved sit fravær. Forfatterens analyse af sætningskløvning ville også have vundet ved at inddrage Carl Vikners arbejde om sætningskløvning på fransk, et arbejde der heller ikke anføres i bibliografien. Man kan også undre sig over, at Gross' grundlæggende analyse af verbalvalenser ikke er udnyttet. Det hænger formentlig sammen med, at tysk og fransk tekstlingvistik næsten ikke er anvendt.

I teoretisk henseende har afhandlingen den svaghed, at dens forhold til TG-grammatikken er uafklaret. Som oftest går forfatteren uden videre ud fra, at det er vigtigt og frugtbart i en informationsteoretisk sammenhæng at arbejde med TG-grammatikkens enkle skel mellem dybdestruktur og overfladestruktur. Se f.eks. p. 105 infra. Enkelte andre steder, f.eks. p. 99 midt, rejses der dog med rette tvivl, om dette skel er egnet til at redegøre for de processer, som determinerer valget af de forskellige sproglige strukturer med henblik på at sikre en bestemt informationsstruktur. Dette problem tages desværre ikke op til selvstændig diskussion, selvom det er påfaldende, at forfatteren i sine analyser står kasusgrammatikken langt nærmere end den klassiske TG-grammatik. Man kunne også ønske, at han havde været mere præcis i sine definitioner, f.eks. af de primære sætningsled. Det er ganske generende, at forfatteren f.eks. i analysen af de primære sætningsled ikke evner at give tilfredsstillende de-

initioner. Således er de fire objekt-kategorier, som opstilles p. 106, særdeles vagt definerede. Her ville en diskussion af Sv. Skydsgaards synspunkter kunne have skabt større klarhed. Således kan distinktionen mellem kategori 2 og 3 ikke opretholdes med den givne definition, og skellet mellem 3 og 4 er heller ikke korrekt defineret (under 4 bør man således regne eks. 523 e, der er af en helt anden type end 523 d). Man konstaterer også, at skellet mellem prædikat og objekt (p. 98) er yderst vagt defineret (selvom diskussionen p. 114 sqq. bringer nogen klarhed). Skellet mellem 502 a og b (p. 96) analyseres ikke til bunds, og i øvrigt deler forfatteren med sine amerikanske læremestre den svaghed, at analysen af de konstruerede eksempler kan virke ret arbitrær.

Trods disse svagheder er det dog åbentbart, at det lykkes forfatteren at vise en række hidtil upåagtede informationsstrukturer på spansk. Forfatteren gennemfører en givtig, omend af og til noget subtil, diskussion af grundlæggende begreber i moderne tekstlingvistik. F.eks. tema-thema-komplekset. Afhandlingen udgør et pionerarbejde på et meget lovende felt, og den vil utvivlsomt få betydning for kommende forskning.

d) Procesos anafóricos y valor enfático en el español hablado, 1984, 29 s.

Dette bidrag vil i nær fremtid blive udgivet som tidsskriftartikel. Det drejer sig om en spændende, original undersøgelse af emfase og tema-struktur.

LF har undervist i spansk grammatik, fonetik, udtale og oversættelse på universitetsniveau og endvidere i almen sprogvidenskab (fonologi og sprogtypologi) samt fransk sprog (grammatik, fonetik og oversættelse). Har også undervisningserfaring i spansk på gymnasieniveau. Forfatter til »Svensk-spansk fonetik«, 1976, 59 s. Medforfatter til »Kurs i spansk utal, 58 s.«, »Kurs i spansk grammatik«, 1974, 110 s. og »Övningshäfte till kurs i spansk grammatik«. Dette undervisningsmateriale til universitetsbrug demonstrerer evne til pædagogisk formidling af centrale discipliner i faget under hensyntagen til moderne forskning.

Har haft visse administrative opgaver i forbindelse med ansættelse ved Uppsala Universitet 1975-78. Endvidere som redaktør og projektleder i forbindelse med forlagsarbejde.

Ansøgeren har bedrevet lødig forskning på et uopdyrket område inden for studiet af spansk. Hans forskning inddrager fundamentale sproglige discipliner og har ikke mindst sin styrke i analysen af problemer, som ligger på et grænseområde mellem disse. Den tekstlingvistiske forskning, som LF bedriver, vil være velegnet også til fagsproglige undersøgelser. Han har en bred undervisningserfaring og har udarbejdet fortrinlige læremidler. Lars Fant kan på denne baggrund anses for kvalificeret til det opslåede gæsteprofessorat i spansk.

Konklusion

På grundlag af ovenstående vurderinger indstiller bedømmelsesudvalget enstemmigt Lars Fant til det ledige professorat i spansk sprog.«

København, den 21. august 1984

Morten Nøjgaard

Jens Rasmussen

Henning Spang-Hanssen

B. Den erhvervsøkonomiske doktorgrad

Finn Helles, lektor, lic.agro, indleverede i april 1983 en afhandling med titlen: »Hedeskovbrug og regionaløkonomi - Analyse af private plantagers socio-økonomiske betydning for

en midtjysk hederegion 1866-1929« til bedømmelse og forsvar for den erhvervsøkonomiske doktorgrad.

Et bedømmelsesudvalg nedsat af det erhvervsøkonomiske fakultetsråd og bestående af professor Torben Agersnap, professor Jens Risvand og professor Einar Stridsberg indstillede i maj 1984 til det økonomiske fakultetsråd, at afhandlingen godkendes.

Indstillingen havde følgende ordlyd:

Bedømmelse af:

Finn Helles: *Hedeskovbrug og regionaløkonomi. Analyse af private plantagers betydning for en midtjysk hederegion 1866-1929*

Denne afhandling behandler et emne, der har fået fornyet aktualitet i forbindelse med den offentlige debat om mulighederne for at nedsætte arbejdsløsheden gennem forskellige initiativer fra iværksættere. Forfatteren har sat sig den opgave at analysere de socio-økonomiske virkninger af de private plantager anlagt under medvirken af Det danske Hedeselskab i perioden fra 1866-1929.

Perioden starter med Hedeselskabets oprettelse i 1966 og slutter med krisen i 1929. Analysen omfatter ca. 2.700 private plantager oprettet på udyrket hedejord for de 90% vedkommende. Statskovbruget er af helt underordnet betydning i den valgte region.

Analysen tager udgangspunkt i datidens debat. Blev hederne beplantet for at styrke nationen (Hvad udad tabes, skal indad vindes) eller spillede de økonomiske forhold den afgørende rolle?

Forfatteren har tilvejebragt et enestående og meget omfattende materiale og underkastet det en regionaløkonomisk analyse. Hans kildekritik viser, at spørgsmålet i realiteten ikke kan besvares. Med betydelige forbehold når han gennem indgående analyser til det lidt magre resultat at »Hedeselskabet overdriver plantagernes socio-økonomiske betydning, mens kritikerne undervurderer den.«

Afhandlingen er delt i syv kapitler. Den omfatter 311 sider. Heraf er 154 sider tekst, 9 sider sammendrag og summary, 46 sider vedrørende primært kildemateriale (ialt 825 henvisninger) 11 sider litteraturliste og 89 sider bilag.

I afhandlingens kapitel II gennemgår forfatteren det teoretiske grundlag for den empiriske analyse. Den relevante regionaløkonomiske litteratur citeres og kritiseres. Forfatteren understreger, at de socio-økonomiske vækstprocesser, som hedeskovbruget indgår i er enestående i de industrialiserede lande. Hederegionerne var ikke tilbagestående på samme måde som f.eks. Appalacherne i USA.

Med udgangspunkt i Zinn (1972) og andre vælger forfatteren følgende seks kriterier til belysning af virkningerne af hedeskovbruget:

1. Den samlede økonomiske aktivitet i sektoren
2. Sektorens betaling for arbejde.
3. Sektorens betaling for materialer, redskaber og service.
4. Sektorens udvikling i forhold til udviklingen i regionens landbrug.
5. Sektorens udvikling i forhold til regionens socio-økonomiske stade.
6. Sektorens interaktion med den offentlige sektor.

Zinn opererer med 10 socio-økonomiske kriterier og ikke med seks, og man kan diskutere, hvor velvalgte de seks kriterier er. Dette gælder specielt de variabler, der benytter som indi-

katorer på kriterierne. Men for forfatteren har det afgørende været at få det bedst mulige ud af det foreliggende kildemateriale. Der foreligger ikke mulighed for at få materialet suppleret gennem personlige interviews.

Kapitel III indeholder en gennemgang af datidens debat omkring hedeskovbruget. Vi hører om bevæggrunde bag plantageanlæggelser, beskæftigelsesmuligheder og forrentning af investeret kapital. Plantagerne blev i høj grad betragtet som et nationalt foretagende og ikke så meget som en direkte økonomisk investering. De forskellige debattørers synspunkter refereres loyalt og meningsfuldt, men der gennemføres ingen politologisk analyse af debatten og interessegrupperne.

I kapitel IV giver forfatteren en samlet oversigt over anlæggelsen af plantager under medvirken af Det danske Hedeselskab 1866–1929 ialt, 85.000 ha. For tiårsperioder lykkes det forfatteren at finde frem til beplantet areal ialt, udgifterne hertil, tilskud fra staten, fra Hedeselskabet og fra privat side. Sammenlignelighed for de forskellige økonomiske størrelser er søgt opnået ved at opgøre værdierne i tønder rug.

Afhandlingens metodekapitel er det femte. Her viser forfatteren betydelig opfindsomhed med hensyn til udnyttelse af de historiske data. Den udvalgte midtjyske region inddeles i fire økonomikredse. Den enkelte plantage udgør en elementarkreds. Hver plantage tilhører et lokalsamfund, og dette udgør i princippet en økonomikreds. Der tages hensyn til bevægelser mellem økonomikredsene, således at omverdenen er defineret som det uden for regionen liggende område. Fremskaffelse af kildemateriale og problemer ved analyserne er beskrevet i detaljer.

Undertiden spørger man sig, om en anden præsentationsform ville have været mere hensigtsmæssig. Analyserne gennemføres på to niveauer. Et oversigtligt niveau for et stort antal plantager og et detaljeret niveau for 29 plantagers vedkommende. Udvælgelsen af plantager til de to typer af analyser er ikke sket ud fra en slags dobbelt samling, men på grund af primærkildematerialets fuldstændighed. De 29 plantager er derfor fortrinsvis store plantager. Forskellen i de to typer af analyser er stort set en forskellig specifikation på udgiftssiden.

Resultatet af forfatterens analyser er præsenterede i kapitel 6. I overskuelige tabeller præsenteres udviklingen i beskæftigelse, udgifter, indtægter, statstilskud og beplantet areal for forskellige plantagestørrelser i de enkelte tiår gennem hele perioden. Desuden er der redegjort for statstilskuddenes fordeling på ejerkategorier og betalinger til lokalsamfund og omverden. Det fremgår heraf, at mange blev beskæftiget ved arbejdet i plantagerne, men der var ofte tale om korttidsansættelser. Forfatteren beregner at der umiddelbart blev skabt en økonomisk aktivitet svarende til 1000 til 1500 personers fødevarerforbrug. Den direkte kapital import til regionen i form af statstilskud beregner han til 250 personers fødevarerforbrug. Plantagebrugernes betalinger for materiale, redskaber og service spillede tilsyneladende en beskeden rolle. Trods mangler i materialet er det sandsynliggjort, at plantagebruget spillede en væsentlig økonomisk rolle i regionen målt ud fra multiplikatoreffekten på udgiften til regionen i forhold til kommunernes samlede udgift og deres udgift til henholdsvis fattigvæsen og skolevæsen. Der foreligger ikke materialer til en tilsvarende beregning for andre sektorer. Forfatteren har heller ikke en relevant sammenligningsregion, der kunne give grundlag for hypoteser om, hvordan den udvalgte region ville have udviklet sig uden denne tilplantningsaktivitet. Den kvantitative analyse ender således i en række tidsserier, der viser, hvordan størrelsen af de enkelte indikatorer udvikler sig i analyseperioden. Man kunne ønske sig, at der havde været en mere indgående strukturel analyse af hedeskovbrugsvirksomhederne.

Forfatteren er især optaget af at præsentere fakta og at vise metodens anvendelighed på det historiske materiale. Den videregående analyse overlades til læseren.

Det afsluttende kapitel VII indeholder en oversigt over indholdet i afhandlingens kapitler, men intet bidrag til analysen

Sammenfattende er det udvalgets opfattelse, at denne afhandling repræsenterer en enestående indsats inden for den økonomiske forskning med hensyn til at afprøve en kendt økonomisk metode på et hidtil ikke analyseret historisk kildemateriale. Spørgsmålet, der har været genstand for en ofte set økonomisk debat om plantagebrugenes økonomiske betydning er blevet indgående belyst. Afhandlingen dokumenterer klart, at forfatteren behersker den videnskabelige arbejdsform, men dens bidrag til teoriens udvikling er beskedent. Udvalget mener dog at kunne forsvare at afhandlingen indstilles til forsvar for den erhvervsøkonomiske doktorgrad.

Torben Agersnap

Jens Risvand

Einar Stridsberg«

Afhandlingen blev af Det erhvervsøkonomiske Fakultetsråd den 4. juni 1984 antaget til forsvar for den erhvervsøkonomiske doktorgrad.

Som officielle opponenter udpegede Det erhvervsøkonomiske Fakultetsråd: Professor Torben Agersnap og professor Einar Stridsberg.

Forsvaret af afhandlingen fandt sted den 2. november 1984.

Ex auditorio opponerede professor Niels Hermansen.

Forsvaret blev ledet af dekanen for Det erhvervsøkonomiske Fakultet, lektor Finn Junge-Jensen.

De officielle opponenter indstillede herefter til Det erhvervsøkonomiske Fakultetsråd, at doktorgraden blev tildelt Finn Helles.

Det erhvervsøkonomiske Fakultetsråd konfererede doktorgraden den 12. november 1984. Doktordiplomet blev overrakt den 5. december 1984.

Curriculum vitae for dr.merc. Finn Helles:

Født den 1. januar 1938.

Cand.silv. maj 1963.

Militærtjeneste juli 1963 – maj 1964.

Ansæt som videnskabelig assistent ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Skovbrugsinstitut, afd. for skovøkonomi, maj 1964.

September 1966 – april 1969 orlov for at gennemføre licentiatstudium. Lic.agro. 1970 (hovedfag skovpolitik; bifag matematisk statistik og samfundsøkonomi).

Studieophold ved Bundesforschungsanstalt für Forst- und Holzwirtschaft, Reinbek, oktober 1967 – februar 1968.

Studieophold ved Skogshögskolan, Stockholm, februar – april 1971.

Seniorstipendiat 1971–1973.

Lektor ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Skovbrugsinstitut siden 1972.

Studieophold ved Nuffield College, Oxford august 1982 – januar 1983.

Medlem af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd siden 1978.

fessor Egil Fivelsdal, professor Reinhard Lund og lektor, lic.merc. Per Langaa Jensen indstillede i januar 1985 til det økonomiske fakultetsråd, at afhandlingen godkendtes.

Indstillingen havde følgende ordlyd:

»Mag.scient.soc. Olaf Rieper har til bedømmelse for licentiatgraden indsendt en afhandling med titlen: *Regel og deltager. En sociologisk studie af styringsmodeller på arbejdsmiljøområdet* (1984, 171 s.). Som bilag til denne afhandling følger en monografi, *Bedriftssundhedstjeneste på fire virksomheder. Hovedrapport fra forsøg med BST. Del II: Virkninger af BST og forudsætninger på virksomhederne. En sociologisk analyse.* (Teknologisk instituts forlag, 1983, 212 s.). Hanne Marie Jensen er medforfatter til denne rapport.

Forskningen og forsøgsaktiviteterne på arbejdsmiljøområdet tog et vældigt opsving i 1970'erne i hele den vestlige verden. Mange faggrupper er engageret i disse aktiviteter, og de mange forskellige problemer og forskningsperspektiver har gjort det svært at sammenfatte og anvende forskningsresultaterne i miljøarbejdet. I tillæg til de forskningsmæssige og professionelt-praktiske problemer er området præget af politiske og interessemæssige modsætninger med vidtrækkende følger for den samfundsmæssige indsats på feltet. Forvaltningstraditionen på området (tilsyn, regler o.l.) er kommet under stærk kritik, og man har forsøgt at udvikle alternativer til forvaltningstraditionens stærke orientering mod regelansættelse. Alternativerne kan tage udsping i teorier om medbestemmelse og/eller forskellige former for professionalisering.

Dette er lidt af baggrunden for Olaf Riepers afhandling med titlen *Regel og deltager. En sociologisk studie af styringsmodeller på arbejdsmiljøområdet* (1984, 171 s.). Afhandlingen ledsages af et bilag i form af en større monografi, *Bedriftssundhedstjenesten på fire virksomheder, Del II* (1983, medforf. Hanne Marie Jensen). Denne rapport omfatter en evaluering af et forsøg med en tværfagligt BST-gruppe tilknyttet Teknologisk Institut. OR og HMJ fulgte forsøget i perioden 1980-83. Evalueringsrapporten er særdeles grundig og dokumenterer et indgående kendskab til arbejdsmiljøproblemer i forskellige brancher. Rapporten behandler en række organisatoriske og sociologiske problemer i forbindelse med forsøg på ekstern påvirkning af organisationer. Erfaringer, data og perspektiver fra denne rapport indgår i afhandlingen om »Regel og deltager«.

Afhandlingens hovedformål er »at analysere samspillet mellem forskellige styreformers på området og vurdere deres virkninger på grundlag af foreliggende empiriske undersøgelser« (s. 1) — »Hovedantagelsen er, at styringsmodellernes virkning afhænger af karakteristika ved de arbejdsmiljøproblemer, som styringen retter sig mod, og egenskaber ved de virksomheder, det drejer sig om« (s. 2).

Afhandlingen er empirisk forankret gennem ORs anvendelse af BST-monografien på flere punkter i afhandlingen og af hans undersøgelse af et jernstøberi, der indgår som case i kapitel 4. Hertil kommer et betydeligt sekundært materiale omfattende forskellige arbejdsmiljøundersøgelser fra de nordiske lande tillige med enkelte undersøgelser fra England og USA.

Afhandlingen er inddelt i 7 kapitler. I *kapitel 1* diskuteres teoriramme og problemstilling. Teorien er inspireret af nyere diskussioner af styrings- og reguleringsteorier inden for politologisk, organisationssociologisk og retssociologisk litteratur. I dette kapitel lægges vægt på retssociologiske bidrag af Nonet & Selznick (1978) og Teubner (1983), der ser en udvikling i retning af nye retlige styreformers (»responsive law og »reflexive law«) som bl.a. indebærer mindre vægt på regelkonformitet og ekstern kontrol og større vægt på bevidst udvikling

af selvregulerende systemer. Disse retssociologiske bidrag sammenholdes med andre styringsteoretiske bidrag.

Videre diskuteres arbejdsmiljø som styringsfelt med en understregning af de egenskaber ved arbejdsmiljøet som vanskeliggør regulering. Denne diskussion opsummeres som følger:

»Den grundlæggende antagelse kan herefter sammenfattes i en situations- eller vilkårsteori (contingency theory), der siger, at arbejdsmiljø-området som et vilkår for styringsforsøg er kendetegnet ved

- ujævn viden om arbejdsmiljøproblemerne,
- uenighed om styringens intensitet og form,
- forskellig grad af kompleksitet og alvorlighed i arbejdsmiljøproblemerne, og
- forskelligartethed blandt de styrede virksomheder med hensyn til branche (produkt og produktionsteknologi), størrelse og subkultur.

Det er en antagelse i denne studie, at en sådan variation kræver, at flere styringsmodeller anvendes samtidig, og at nogle styringsmodeller egner sig bedre i nogle situationer end andre.« (s. 20).

Kapitel 2 præsenterer afhandlingens to hovedmodeller, regelmodellen og den decentrale deltagermodel. Regelmodellen eksemplificeres ved de regler i arbejdsmiljølovgivningen, der specificerer en række præcise krav til miljøet og hvor overtrædelser kan medføre sanktioner. Inden for den decentrale deltagermodel formuleres ikke på samme måde specifikke krav til miljøet, modellen sigter mere på organisatoriske forhold, hvor der institueres rettigheder og pligter for virksomhedens aktører, f.eks. reglerne om sikkerhedsorganisationen.

Begge modeller antages at spille sammen med andre institutionelle styringssystemer på arbejdsmarkedet, specielt det faglige system, i afhandlingen kaldet forhandlingsmodellen.

Egenskaber ved de to hovedmodeller sammenfattes på en overskuelig måde (diagram 5, s. 25), derefter følger en interessant drøftelse af »nedbrydning og forstærkning af modellernes virke« samt en omtale af andre styringsmodeller der ikke anvendes i afhandlingen (økonomisk incitament-model, teknisk norm-model og uddannelsesmodel).

I *kapitel 3* behandles regelmodellen i praksis, og her drøftes forskellige træk ved arbejdsmiljølovgivningen og dens håndhævelse. Herunder drøftes også interesseorganisationernes påvirkning af regeludformningen samt arbejdstilsynets problemer. Som central konklusion står, at regelmodellen synes uegnet til at påvirke komplekse arbejdsmiljøproblemer, at reglerne ofte bliver overtrådt, og at sanktioneringen er svag og skæv (for forhold til den empiriske problemfordeling).

Kapitel 4 som er det længste kapitel i afhandlingen (34 s.), behandler den decentrale deltagermodel, således som den kommer til udtryk i det interne sikkerhedsarbejde. Hovedspørgsmålet er om denne model bruges til at supplere regelstyringen, om den eventuelt forstærker regelstyringen eller om de to styringsmodeller har tendens til at bryde hinanden ned. Kapitlet behandler sikkerhedsarbejds historie, sikkerhedsorganisationens opgaver og relationer til arbejdstilsynet. Fremstillingen uddybes ved et case (s. 100-105) fra et jernstøberi studeret af forf. i 1973 og 1975. Hovedkonklusionen er, at sikkerhedsorganisationen tenderer til at supplere arbejdstilsynet på ret snævre områder: »akutte problemer med hovedsageligt enkle og overkommelige løsninger« (s. 110).

Kapitel 5 behandler forhandlingsmodellen i relation til deltagermodellen. Problemet er i hvilken grad det faglige system på virksomheden engagerer sig i arbejdsmiljøopgaver. Flere

undersøgelser tyder på, at arbejdsmiljøindsatsen er bedst, når den bakkes op af et stærkt fagligt apparat. Men man ved kun lidt om i hvilken grad miljøsager bliver forhandlingsstof i den ene eller anden kanal. OR formulerer en hypotese om, at forhandlingsindslaget vil blive større end tidligere, og at sikkerhedsorganisationens afgrænsning fra andre områder vil opløses. I denne forbindelse savnes nok en diskussion af interesseorganisationernes politik på området.

Kapitel 6 drejer sig om »Professionel kundskab om arbejdsmiljø som styringsform: Bedrift-sundhedstjenesten som eksempel«. Her fremhæves betydningen af professionel kundskab, når man står over for problemer af høj kompleksitet, som man ofte gør på arbejdsmiljøområdet. Den professionelle kundskab på dette felt bygges op uden for virksomhederne, problemet er så om denne kundskab kan bringes frem til interessenterne. OR forudsætter, at »den direkte formidling ansigt til ansigt, som foregår i forbindelse med afdækning og løsning af et konkret problem for brugerne (som her er aktørerne på virksomheden), er da også den formidlingsform, som generelt forventes at være mest effektiv« (s. 132).

Her vil BST kunne blive en vigtig kanal, og OR rejser problemet om den professionelle styringsmodel vil erstatte, svække eller forstærke den decentrale deltagermodel. Han opstiller en typologi over virksomhedernes brug af BST. Derefter gennemgås forskellige typer opgaver for BST, her indgår materiale fra det forsøg som behandles i monografien. Videre diskuteres forskellige konsekvenser af BST-ordningen for henholdsvis ledelse, ansatte og samarbejdssystemet (dvs. sikkerhedsudvalg, samarbejdsudvalg og teknologiudvalg). OR understreger de positive konsekvenser af BST-ordningen for de nævnte systemer.

Det afsluttende *kapitel 7* indeholder en opsummering og kort diskussion af hovedkonklusionerne i afhandlingen, hvor der også formuleres synspunkter på betingelserne for en effektivisering af arbejdsmiljøindsatsen.

Udvalget konkluderer, at både afhandlingen og BST-rapporten dokumenterer en betydelig erfaring og dybtgående teoretisk indsigt på arbejdsmiljøområdet, specielt på reguleringen af området såvel nationalt som internationalt, og på den debat der i de seneste 10-15 år har været om denne regulering. Afhandlingen giver en samlet belysning af arbejdsmiljøreguleringen i Danmark, både nationalt og på virksomhedsniveau. OR fokuserer på, hvad forskningen viser om hvorledes reguleringen virker i praksis, og han diskuterer en række usikkerhedsfaktorer ved denne forskning. Der redegøres klart for de styringsmodeller der anvendes, og for samspillet mellem dem. Det er uden tvivl et værdifuldt forskningsarbejde som her fremlægges.

På den kritiske side kan anføres, at man savner en stærkere teoretisk markering af interesseperspektivet. OR er klar over partsinteressernes betydning, men forholdet kunne være stærkere understreget i modellerne og i diskussionen. Videre kan anføres, at professionsmodellen bliver stående noget i skyggen af regelmodellen og deltagermodellen. Her kunne erfaringerne fra BST-forsøget have været stærkere udnyttet. Enkelte detaljeindvendinger skal ikke anføres her.

Konklusionen er, at både det teoretiske oplæg og gennemførelsen af analysen repræsenterer et originalt bidrag til forståelsen af væsentlige aspekter ved arbejdsmiljøreguleringen. Udviklingstendenser og hovedproblemer i styringsbestræbelserne belyses ved perspektivrige modelopstillinger og modelsammenligninger. Et vigtigt indslag i denne forbindelse er diskussionerne af styringsmodellernes indbyrdes relationer. Afhandlingen repræsenterer en selvstændig sociologisk forskningsindsats med vigtige praktiske implikationer. Udvalget

indstiller afhandlingen til forsvar for licentiatgraden.

Egil Fivelsdal

Per Langaa Jensen

Reinhard Lund

Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd accepterede indstillingen på sit møde den 14. januar 1985.

Forsvaret af afhandlingen fandt sted den 1. marts 1985 og blev fundet tilfredsstillende. Opponenten var professor Reinhard Lund og lektor Per Langaa Jensen.

Egil Fivelsdal

Reinhard Lund

Per Langaa Jensen

Emnet til forelæsnings blev stillet af professor Torben Agersnap og lektor Stig Ree og havde følgende ordlyd: »Nogle udvalgte professioners muligheder (og grænser) for at fremkalde forbedringer af arbejdsmiljøet i danske virksomheder primært gennem BST-systemet«.

Forelæsningsen over emnet fandt sted den 1. marts 1985 og blev fundet tilfredsstillende.

Egil Fivelsdal

Reinhard Lund

Per Langaa Jensen

Bedømmelsesudvalget indstiller herefter til det økonomiske fakultetsråd, at licentiatgraden tildeles Olaf Rieper som anerkendelse af videnskabelig modenhed og indsigt. Samtidig erhverves retten til at betegne sig licentiatus mercaturae (lic.merc.)«.

Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd godkendte indstillingen på sit møde den 18. marts 1985.

Steen Scheuer indleverede i april 1985 en afhandling med titlen: »Social struktur og fagforeningskarakter« til bedømmelse og forsvar for højskolens licentiatgrad.

Det økonomiske fakultetsråd nedsatte på sit møde den 25. april 1985 følgende bedømmelsesudvalg: Professor Flemming Agersnap, professor Reinhard Lund og lektor Hans Jørgen Nielsen.

»Forsvaret af afhandlingen fandt sted den 10. maj 1985 og blev fundet tilfredsstillende. Opponenten var bedømmelsesudvalget.

Flemming Agersnap

Reinhard Lund

Hans Jørgen Nielsen

Emnet til forelæsnings blev stillet af professor Egil Fivelsdal og lektor Finn Valentin og havde følgende ordlyd: »Professionalisering som dynamisk proces. En drøftelse af professionalisering som dynamisk proces - udviklingsbetingelser og strategiproblemer for faglige organisationer«.

Forelæsningsen over emnet fandt sted den 10. maj 1985 og blev fundet tilfredsstillende.

Flemming Agersnap

Reinhard Lund

Hans Jørgen Nielsen

Bedømmelsesudvalget indstiller herefter til det økonomiske fakultetsråd, at licentiatgraden tildeles Steen Scheuer som anerkendelse af videnskabelig modenhed og indsigt. Samtidig erhverves retten til at betegne sig licentiatus mercaturae (lic.merc.)«.

Det erhvervsøkonomiske fakultetsråd godkendte indstillingen på sit møde den 3. juni 1985. Bedømmelsen af ovennævnte afhandling er optrykt i denne årsberetning afsnit D, side 255ff.

Peter Maskell indleverede i januar 1983 en afhandling med titlen: »Industriens regionale omlokalisering fra 1970-1980 – omfang, årsager, konsekvenser« til bedømmelse og forsvaret for højskolens erhvervsøkonomiske licentiatgrad.

Et bedømmelsesudvalg nedsat af det erhvervsøkonomiske fakultetsråd og bestående af professor Torben Agersnap, professor Stephan Ott og lektor Poul O. Pedersen indstillede i maj til det økonomiske fakultetsråd, at afhandlingen godkendtes.

Indstillingen havde følgende ordlyd:

»Forfatteren indleder sin afhandling med at sige, at den udgør et forsøg på at reformulere regionaløkonomiens teoretiske grundproblem: Forbindelsen mellem rumlige strukturer og økonomiske processer. Det er i mange henseender lykkedes ham.

Afhandlingen er på 394 sider med et rigt noteapparat, samt forfatterindex. Den er delt i syv kapitler og meningsfuldt illustreret med grafiske opstillinger og konkrete eksempler.

Det første kapitel beskæftiger sig med et empirisk problem, som var det, der satte afhandlingsarbejdet igang. Problemet er den regionale industriudvikling gennem 1970'erne. I modsætning til den almindelige antagelse om, at befolkning og erhverv koncentrerer sig i byerne, sker der en decentralisering af industriens arbejdspladser. Væksten er større i yderkommunerne end i bycentrene.

Forfatteren gennemgår de foreliggende nationaløkonomiske teoriers uformåenhed med hensyn til at kunne forklare denne udvikling. Såvel neoklassisk som neomarxistisk økonomisk teori må udbygges for at kunne forklare såvel tidligere perioders centralisering som den nyere tids decentralisering.

Man kan hente inspiration til den regionaløkonomiske teori fra de økonomiske teorier om udviklingen i svagt industrialiserede lande. Forfatteren gennemgår historisk ideerne om selvcentreret vækst (Rostov) og afhængighedsudvikling (Franck). Selvom de ikke kan anvendes direkte som grundlag for en teoretisk udbygning, så fører de forfatteren til to hovedparametre i en ny model: De samfundsgivne rammebetingelser og de stedbundne »egenskaber« for den regionaløkonomiske udvikling. Her kunne man ønske en analyse af et mellemniveau.

Til rammebetingelserne hører den tekniske udvikling og udviklingen i produktionsomkostningerne og i omkostninger ved omsætningen. Ændringer i produktiviteten og i omsættningens effektivitet medfører ændringer i de stedbundne egenskabers betydning. Der vil være tendenser til en geografisk homogenisering af en egenskab. Men samtidigt aktualiseres betydningen af andre egenskaber for virksomhedernes lokalisering. Dette samspil kommenteres nærmere i afhandlingen.

I det afsluttende kapitel diskuteres kriterier for bestemmelser af et udviklingsniveau. Ideerne om en lineær udvikling for de enkelte regioner tilbagevises. I stedet inddrages begrebsparret avancerethedsulempen og tilbageliggendhedsfordele (Veblen). Analysen viser her, at man ikke kan regne med at en økonomisk udvikling af en region nødvendigvis følges af en udvikling af levevilkårne for den lokale befolkning.

Afhandlingen er som helhed veldisponeret og velskrevet. Den skæmmes visse steder af en overdreven brug af et svært læseligt fagsprog.

Sammenfattende er det udvalgets opfattelse, at denne afhandling i høj grad dokumenterer forfatterens anlæg for videnskabeligt arbejde. Afhandlingen rummer et teorihistorisk af-

3. Der ønskes en komparativ undersøgelse af medarbejderejede/-styrede virksomheders start, udviklingsbetingelser og økonomiske effektivitet i en række OECD-lande.
4. En analyse af muligheder for – gennem nærmere præciserede uddannelsesaktiviteter – at fremme iværksættelse og udvikling af kooperative virksomheder under forskellige samfundsmæssige betingelser.
5. Der ønskes en metodologisk og/eller videnskabsteoretisk vurdering af konkurrerende forskningstraditioner inden for nyere økonomisk virksomhedsteori, bl.a. med henblik på at vurdere mulighederne for en integration af økonomiske, juridiske og organisationsteoretiske fagområder.
6. I lyset af den senere tids debat om Danmarks høje realrente ønskes en vurdering og empirisk analyse af forskellige teorier for realrenten, herunder rentens afhængighed af det internationale renteniveau samt inflation og skat.
7. Teknologifaktorer tillægges stigende betydning for den økonomiske udvikling; i kombination med et fremtidigt globalt fødevareoverskud sandsynliggør den ny bioteknologi således en øget industriel anvendelse af vegetabiliske råvarer. Med udgangspunkt heri gennemføres en analyse af de økonomiske konsekvenser og muligheder for dansk agroindustri, herunder international afsætning af den ny teknologi.
8. En analyse af de regnskabsteoretiske og -praktiske problemer, som er forbundet med oprettelse og anvendelse af en regnskabsdatabase med virksomhedernes eksterne regnskaber som datagrundlag.
 Databasen skal kunne anvendes til forskellige regnskabsanalytiske formål, bl.a. i forbindelse med tids- og virksomhedssammenligning, branchesammenligning m.v.

b. Sprog

For alle nedenstående opgaver gælder, at dokumentation og eksempelmateriale i det væsentlige skal være fra et eller flere af følgende sprog: dansk, engelsk, fransk, italiensk, russisk, spansk, tysk.

1. En kritisk undersøgelse af den måde, hvorpå ækvivalenter og de øvrige semantiske informationer præsenteres i oversættelsesordbøger med dansk som det ene sprog.
2. En sproghandlingsorienteret redegørelse for brugen af modus og modalverber.
3. En kritisk undersøgelse af pædagogisk teoridannelse med henblik på undervisning i skriftlig sprogfærdighed.
4. En diskussion og eventuelt empirisk undersøgelse af strategier til indlæring af viden om kultur- og samfundsforhold i forbindelse med fremmedsprogsundervisning.

Besvarelser skal være indleveret til Handelshøjskolens rektor inden udgangen af august 1986.

Adgang til at besvare prisopgaverne har dimittender fra og studerende ved handelshøjskolerne og handelshøjskoleafdelingerne samt andre danske højere uddannelsesinstitutioner, idet de dog ved afleveringen *enten* skal være under 35 år *eller* have bestået afgangseksamen inden for de sidste 10 år. Personer, der ikke opfylder de nævnte krav, kan søge dispensation. Prisen består i en guldmedalje samt kr. 10.000. En besvarelse, der ikke skønnes at opfylde kravene for tildeling af guldmedalje, men som viser, at der er gjort et påskønnelsesværdigt arbejde, kan belønnes med indtil kr. 5.000.

Alle nærmere oplysninger om besvarelse fås ved henvendelse på Handelshøjskolens kontor.

2. Besvarelse og bedømmelse af Tietgen-prisopgaver 1983

Til prisopgaven »En redegørelse for forskellige teorier om produktudvikling samt en undersøgelse af, hvilke faktorer der har været af betydning for produktudviklingen i udvalgte virksomheder. På denne baggrund vurderes produktudviklingen i teori og praksis med særligt henblik på samfundsmæssige aspekter« indkom én besvarelse.

Til bedømmelse af afhandlingen nedsattes følgende bedømmelsesudvalg: Professor Johan Arndt, DBA; civilingeniør Kjeld Bundgaard, HD; lektor, cand.polit. Christian Knudsen; lektor, lic.merc. Orla Nielsen.

Afhandlingen er på 262 sider + appendix.

Udvalget afgav følgende indstilling:

Produktudviklingsteori har i mange år rettet sig mod belysning af relevante forhold vedrørende virksomhedernes interne beslutningsprocesser og udviklingsarbejds gennemførelse. Siden Booz, Allen & Hamiltons normative fremstilling af produktudviklingsarbejdets forskellige trin har den afsætningsøkonomiske forskning i hovedsagen koncentreret sig om på den ene side udvikling af mere raffinerede beslutningsmodeller for forskellige trin i processen og på den anden side udvikling af strategimodeller om tidspunkt for og valg af objekter for produktudviklingsarbejdet.

Parallelt hermed har den stadigt forøgede strøm af nye produkter undertiden medført samfundsmæssige, herunder økologiske side-effects, som har givet anledning til omfattende samfundsdebatter og opståen af forskellige græsrodsbevægelser. De har desuden medvirket til at rejse spørgsmålet om, hvorvidt den i teorien om »de frie markedskræfter« opstillede forudsætning om, at virksomhederne ud fra ønsket om overlevelse gennem fremstilling af produkter, som faktisk efterspørges – og dermed værdsættes af brugerne – automatisk bidrager til opnåelse af øget velfærd for samfundet som helhed ikke blot på kort, men også på længere sigt. Både produkternes værdi som »relevante« behovsdækkere hos efterspørgerne, de beskæftigelsesmæssige effekter af produktudviklingen, såvel som utilsigtede bivirkninger har været inddraget i debatten om virkningen på det »totale« velfærd.

Det er på denne baggrund at forfatteren opstiller sit ambitiøse mål: At udvikle en ny teori om fænomenet produktudvikling med speciel vægt på eksternaliteter (effekter, der ligger uden for virksomhedens privatøkonomiske interessesfære). Selve problemopfattelsen, som er helt i tråd med den intention, der udtrykkes i prisopgavens sidste del, betinger, at forfatteren ikke kan nøjes med som udgangspunkt for sit arbejde at tage den gængse produktudviklingsteori og empiriske undersøgelser af produktudvikling i eksisterende virksomheder. Skal en teori udvikles, som er i overensstemmelse med det moderne samfunds dynamik og interesser, må angrebsvinklen være væsentligt bredere.

Efter drøftelse af (kap. 1) og opstilling af problemet (i indl. til kap. 2) diskuteres en række centrale begreber i kap. 2. Det drejer sig om »nyt produkt«, »eksternalitetsproblemet«, »usikkerhed og konflikt« samt to modeller til løsning af usikkerhedsproblemet (parametriske og strategiske), begrebet »kollektivt gode« samt muligheder for »politisk organisering«. Med målet – at generere en ny teori (discovery) i stedet for det mere traditionelle teoritestning (justification) – bliver det nødvendigt at inddrage en diskussion af metodeproblemer. Det sker i kap. 3, hvor forfatteren tager udgangspunkt i »pattern modelling«, en metode udviklet af »institutionelle økonomer«. Med betegnelsen »nyinstitutionalisme« refererer forfatteren til en forholdsvis ung og ikke særlig homogen forskningstradition inden

for en flerhed af samfundsvidenskabelige discipliner som økonomi, sociologi og politologi. Den indbefatter bl.a. personer som Andrew Schotter, Edna Ullmann-Margalit, Oliver Williamson, Raymond Boudon, Albert Hirschman m.fl. Det er en tradition, som i skandinavisk samfundsvidenskabelig forskning er blevet formidlet og delvis populariseret i den norske »magtudredning«, især af sociologen Gudmund Hernes. Set i forhold til ældre institutionalisme er en af denne traditions stærke sider, som det også fremgår af afhandlingen, at den anvender mere formaliserede – især spilteoretiske modeller – der i den teoretiske forskning muliggør en højere grad af præcision og stringens end før. Samtidig fastholdes studiet af institutioner, normer, konventioner, regler m.v. og disses tilblivelse som centrale studieobjekter. Gennem sin beskrivelse af »pattern modellering« undgår forfatteren den traditionelle og noget misvisende karakteristik af traditionel og økonomisk teori som henholdsvis en deduktiv og en induktiv teoridannelse. I samme forbindelse kan også fremhæves forfatterens udvikling af Margalits »rationel rekonstruktion« til et nyt begreb »teoretisk rekonstruktion«.

Efter en diskussion af det »normative«, der beskrives som »kritisk forståelse« af 1., 2. og 3. orden, in casu i relation til produktudviklingen inden for virksomheden, i relation til (dele af) samfundet og til samfundssystemet, vælges at beskæftige sig med 1. og 2. orden alene, dvs. problemerne betragtes med det vestlige samfundssystem som givet. Endvidere behandles normer og intentioner med udgangspunkt i både humanisme og strukturalisme, og strategiske (spilteoretiske) modellers rationalitetsforudsætning modificerer forfatteren til en forudsætning om »begrænset rationalitet«, som anses for mere realistisk og alligevel tilstrækkelig. En videnskabsteoretisk behandling af kausale, intentionale og funktionelle forklaringstyper resulterer i opstilling af en »kontekstuel model«, som kort kan karakteriseres som en institutionalistisk interaktionsorienteret model, der muliggør en sammenføring af tre delteorier: En teori om aktørforhold og virksomhedens situation, en teori om omverdenen samt en interaktionsteori. Forfatterens konklusion støttes af resultaterne hos Nelson og Winter. Sammenfattende lægger forfatteren eklektisk, pluralistisk metodesyn til grund for sit videre arbejde.

I kapitlet drøftes endvidere de af ovenstående følgende datakrav. Opstilling af »idealmøddeller« (hvor handlingsforløbstyper er rensat for personbestemte (psykologiske) træk og tilsvarende specifikke karakteristika hos virksomheden) bliver målet for de empiriske undersøgelser, hvor metoden »teoretisk rekonstruktion« bliver central. Ud fra en drøftelse af de af forskellige forfattere fremsatte forslag til datavurderingskriterier, hvor han bl.a. ser de af Harald Enderud fremsatte mere som retningslinier for empirisk forskning end som egentlige datavurderingskriterier, konkluderes, at med »discovery« som mål bliver den »videnskabelige dømmekraft« såvel som omverdenens (dels det videnskabelige miljø, dels øvrige »brugeres«) accept af resultaterne afgørende. Med hensyn til de egentlige beskrivelser af empirisk konstaterede handlingsforløb lægges respondenternes accept af realismen til grund.

Som en konsekvens af den valgte metode gennemgås i kapitel 4 de eksisterende teorier om produktudvikling på en ny og utraditionel måde, idet de sammenfattes i 7 »normer for produktudvikling«:

- 1) Innovationsnorm
- 2) Procesnorm
- 3) Strategisk norm

- 4) Organisationsnorm
- 5) Informationsnorm
- 6) Kreativitetsnorm
- 7) Optimeringsregel

De 7 normer gennemgås systematisk ved anvendelse af Stephen Toulmins såkaldte »argumentationsteori«, som indeholder argument samt støtte for og indsigelser mod normerne. Den kritiske analyse leder til en klar konklusion: Teoriene er for enkle, statiske og atomistiske (dvs. ignorerer interaktion med eksterne aktører). Behovet for en ny, mere omfattende og integrerende teori er dermed overbevisende dokumenteret, og der påvises en række svagheder i de eksisterende, som f.eks. at innovationsnormen stort set er postulatorisk; at procesnormen forbløffende nok ikke indbefatter problemer vedrørende produktionsmodning og -forbedrelse; at organisationsnormen indeholder et synergi-synspunkt uden egentlig klarlægning af, hvad synergi betyder; at informationsnormen primært retter sig mod markedsvariabler og ikke inkluderer forudsætning om interaktion (hvoraf følger, at man baserer sig på de informationer, som kan indhentes f.eks. ved markedsanalyse) osv..

I kapitel 5 opstilles den valgte teoretiske referenceramme, som skal integrere virksomhedsteori (teori om aktørforudsætninger), omverdensteori (teori om bindinger af og muligheder for aktørerne) og interaktionsteori (teori om aktørrelevante variabler syntetiseret med de strukturelle vilkår). Ud fra forfatterens mål om en produktudvikling i samfundsmæssigt perspektiv udelades diskussion af den tilsvarende anvendelse af referencerammen på mikro-niveauet, dvs. det enkelte individ (afdeling) i forhold til (den nære) omverden (den øvrige virksomhed og individets personlige referencegruppe) samt den relevante interaktion.

I virksomhedsteorien anlægges den institutionalistiske opfattelse af virksomheden som en aktør, der under forudsætning om begrænset rationalitet og strategisk tilpasning besidder (individbaserede) færdigheder og rutiner (for anvendelse af færdighederne) og som gennem sine handlinger kobler rutinerne til de eksisterende normer.

I interaktionssystemet omtales tre interaktionstyper: 1) ubevidst, indirekte og parametriske 2) indirekte, funktionel og 3) direkte interaktion. I forbindelse med den sidste undersøges de betingelser, der skal være opfyldt, for at et ikke-kooperativt spil kan ændres til et kooperativt. Det er særlig relevant i relation til produktudvikling, hvor hensyn til samfundsmæssige interesser kan betinge, at den enkelte virksomhed kommer i konflikt med egne profitinteresser, medmindre andre virksomheder følger en tilsvarende samfundsvenlig politik. Det fremgår, at under visse forudsætninger kan en kooperativ stabil ligevægt opnås, selv om kun et mindretal blandt aktørerne i udgangssituationen vælger at handle kooperativt.

Forfatterens teori om »resultatstruktur« omfatter to afgørende dimensioner: 1) viden (sikkerhed/usikkerhed på det tekniske og politiske plan), 2) interesser (konsensus vs. konflikt (latent og manifest, substantiel og ideologisk)). Den færdige model indeholder således alle aktørerne og deres muligheder såvel som de øvrige aktører i omverdenen, med hvilke et samspil styret af aktørernes viden/interesser finder sted via interaktionsmønstrene.

I kapitel 6 beskrives resultaterne af tre empiriske studier af konkrete tilfælde. Det drejer sig om virksomheden Alfa, hvis produkt bliver genstand for negativ presseomtale p.g.a. anvendelsen af et specifikt tilsætningsstof. Beta, hvor en ønsket »produktudvikling« må stilles i bero p.g.a. forventninger om latente konflikters udbryden samt manifesterede interesser i omverdenen, og Gamma, hvor produktudviklingen for et lægemiddel beskrives. For at belyse metodikken gives i det første case både data såvel som de ræsonnementer, der fører til den

valgte teoretiske rekonstruktion. I de sidste gives rekonstruktionen alene.

På den opnåede baggrund udvikles i kap. 7 »En teori om produktudvikling, omverden og usikkerhed«.

Den rutinemæssige produktudvikling kræver en formaliseret søgeprocedure og en formel screeningsprocedure, der, fordi den normalt vil være kædet sammen med virksomhedens egen målsætning og ikke omfatte de samfundsmæssige relationer, sjældent i det lange løb vil kunne virke usikkerhedsabsorberende. Selv om screeningsproceduren *kan* indeholde økologiske og andre kriterier baseret på et markedsmæssigt feedback, vil den rutinemæssige produktudvikling ikke være tilstrækkelig. Omverdenen må anskues som et usikkerhedsproblem, hvor politisk usikkerhed, eller både politisk og teknisk usikkerhed kræver en kompliceret interaktion, som ikke kan løses via rutiner, men nødvendiggør aktioner betinget af, hvilket »spil« man opfatter som relevant.

Forfatteren opstiller to teorier, som kan tænkes at være anvendelige gennem bevidste (problemløsningsteorier) eller mere eller mindre ubevidste (udviklingsteorier) forsøg på etablering af samarbejde.

I problemløsningsteorien beskrives de krav, som successivt skal opfyldes, for at en stabil kooperativ ligevægt kan opnås. I forbindelse med udviklingsteorien vurderes, om en produktudvikling med samfundshensyn kan opstå uden bevidst indsats fra aktørerne som »led i en udvikling«. Endelig gives tentative forslag til, hvorledes en »branchemodel« og en »regionalmodel« kunne tænkes gennemført. Problemløsningsteoriens anvendelse på løsning af »suboptimale« tilstande såvel som en ny informationsnorm skitseres, og to tankeeksperimenter om udvikling af henholdsvis en »social kontrakt« og »forhandlingssamfundet« gennemføres. Afslutningsvis peges på problemer og områder for videre forskning.

Vurdering

Forfatteren har med sin afhandling på flere felter udført et interessant pionerarbejde. Det gælder anvendelsen af nyere institutionalistisk økonomisk teori som et alternativt teoretisk perspektiv på dels den eksisterende produktudviklingsteori, dels i forbindelse med udviklingen af en teori for produktudvikling med speciel vægt på eksternaliteter. Forfatteren udviser stor bevidsthed og belæsthed med hensyn til metodiske, videnskabsteoretiske og til en vis grad også videnskabssociologiske emner og inddrager tanker, begreber og undersøgelsesresultater fra så forskellige traditioner som markedsføring, socialøkonomi, organisationsteori, statsvidenskab, sociologi, psykologi, spilteori og filosofi. De forskellige bidrag er behandlet på en selvstændig, kritisk og ofte kreativ måde (bl.a. udviklingen af begrebet »teoretisk rekonstruktion«). I denne sammenhæng skal især fremhæves beskrivelsen af »Pattern Modelling«, en af institutionalismens metoder. Forfatteren viser endvidere stor kompetence m.h.t. at sammenfatte og formidle det »forklaringsskema«, som hovedparten af institutionalisterne arbejder ud fra. Forfatteren har især benyttet bidrag fra den norske historiker Jon Elster og den franske sociolog Raymond Boudon og på visse punkter kunnet videreudvikle disse (især i kap. 7).

Resultaterne af de metodemæssige overvejelser og indflydelsen fra institutionalismen ses bl.a. i en på et bredt litteraturstudium baseret analyse af produktudviklingens dimensioner og teorier, som på original og utraditionel vis stiller teoriens mangler i perspektiv.

Den teoretiske referenceramme, den kontekstuelle model, er værdifuld, fordi den integrerer tre delteorier og er fleksibel, således at den omfatter både mikro- og makroforhold, struk-

turelle variabler og interaktionsstrømme. »Pattern Modelling« metoden medfører imidlertid, at de teoretiske forventninger, således som de kan opstilles i en referenceramme, er vanskelige at gøre eksplicite nok til at muliggøre en definitiv testning og falsifiering. Det kommer til udtryk i modellen, som er fremstillet verbalt og med støtte i flow-diagrammer. Det lave formaliseringsniveau kan være tilstrækkeligt til at organisere litteratur og integrere eksisterende teori, men kan virke noget begrænset, når det gælder udvikling af hypoteser. Det kommer også til udtryk i forbindelse med de gennemførte empiriske undersøgelser, som dels er relativt få (i forhold til de interesseområder, som referencerammen implicerer), dels kun temmelig indirekte kan knyttes til referencerammens indhold. Selv om formålet er »discovery«, virker det noget overraskende, at forfatteren selv mener, at yderligere empiriske studier næppe ville give større resultater. Det kan hænge sammen med, at fastlæggelsen af rammens teoretiske forventninger ikke er fuldt tilstrækkeligt gennemført. De teoretiske rekonstruktioner af handlingsforløbene i casene understreger imidlertid relevansen af institutionalisternes inddragelse af spilteorien som forklarende element, som også bliver en væsentlig del af den ene af de nye teorier: problemløsningsteorien, som forfatteren fremstiller verbalt i det afsluttende kapitel. Både denne, såvel som udviklingsteorien og den særskilte behandling af rutinemæssig produktudvikling indeholder en del forholdsvis originale tanker. Specielt i relation til udviklingsteorien kan det siges, at forfatterens fokusering på de mere generelle træk ved institutionalisternes pattern modelling har medført, at han ikke i så høj grad har kunnet fokusere på de specifikke institutionsdannelser, som virksomhedens produktudvikling har givet ophav til og løbende foregår under, hvilket også antydes af forfatteren som et relevant forskningsområde for at undersøge udviklingsteoriens relevans. På samme baggrund må man også vurdere den svaghed i afhandlingen, der ligger i, at selve fænomenet produktudvikling ikke er nærmere diskuteret, men opfattes som et »samlet hele«. En opdeling i flere delområder, som f.eks. i grundforskning, målforskning, produktudvikling og produkttilpasning kunne med stor sandsynlighed føre til en mere differentieret ny teori, hvor ikke mindst problemløsningsteoriens videreudvikling med tilhørende relevansbedømmelse for både private og offentlige virksomheder og institutioner ville præsentere en spændende udfordring.

Enkelte mere detailprægede kritikpunkter skal nævnes:

Flere steder i sin afhandling omtaler forfatteren spilteorien som en »teori for beslutningstagen under usikkerhed«. Dette er fejlagtigt, fordi et spil – f.eks. fangernes dilemma (som der ofte refereres til i afhandlingen) – klassificeres som en beslutningsteori under sikkerhed. Forfatteren er øjensynlig bevidst om dette, men har kun omtalt dette et enkelt sted i afhandlingen (fodnote 447, s. 224).

I den for afhandlingen centrale figur 5 (s. 36) og den tilsvarende, men mere detaljerede figur 35 (s. 176) opstiller forfatteren forskellige hovedtyper af interaktionsproblemer på basis af dimensionerne: Grad af viden og grad af konflikt/konsensus. I denne typologi, som er udarbejdet med udgangspunkt i en artikel af Douglas & Wildavsky, indplacerer forfatteren bl.a. fangens-dilemma-situationer som konfliktsituationer. Forfatteren burde her have foretaget en yderligere præcisering af konfliktdimensionen, fordi fangens-dilemma-situationer netop er blandede konflikt-samarbejdssituationer. I spilteorien sondres der jo generelt mellem 3 hovedkategorier af spil. For det første spil uden noget konfliktelement eksemplificeret ved koordinationsspil. For det andet blandede konfliktsamarbejdsrelationer med fangens-dilemma-situationer som paradigmeeksempel. Og for det tredje rene konfliktsituationer, eksemplificeret ved de såkaldte nul-sum-spil. Tilsvarende er det problema-

tisk, når forfatteren uden begrundelse rubricerer kontrafinalitetsproblemer som konfliktsituationer.

I præsentationen af sin og institutionalismens centrale forklaringskema er forfatteren på flere punkter uklar og inkonsistent. På side 58 og 59 hævdes forklaringskemaet f.eks. at bestå af 3 elementer: handlingsmønster – interaktionsmønster – resultatstruktur, mens han i kapitel 7 erstatter handlingsmønster med omgivelser (hvilket er det korrekte). Tillige er der også flere uklarheder med hensyn til, hvad forfatteren lægger i de 3 begreber. I spilteorien vil man f.eks. sige, at de institutionelle rammer, hvorunder et spil foregår, udgør »omgivelserne«, selve spillets »pay-off-matrice« definerer interaktionsstrukturen, og endelig udgør resultatet af de valg, de enkelte aktører træffer – dvs. en bestemt pay-off – resultatstrukturen (f.eks. realiseringen af en suboptimal tilstand i fangernes-dilemma-spillet). Mod denne baggrund må det være klart, at forfatteren flere steder blander begreberne interaktionsstruktur og resultatstruktur sammen. Fig. 35, s. 176 er således i princippet ikke en typologi over resultatstrukturer, men snarere over interaktionsstrukturer. Også fig. 36, s. 178 er uklar på dette punkt.

Med hensyn til klassificeringen af interaktionsstrukturer benytter forfatteren en sondring – introduceret af den norske økonom Leif Johansen – mellem 1) ubevidst, indirekte og parametriske, 2) indirekte og funktionel og 3) direkte interaktion. Denne sondring er utilstrækkelig, når man som forfatter ønsker at diskutere interaktion mellem aktører, der handler under usikkerhed.

Konklusion

Afhandlingen er på mange måder et originalt og konstruktivt arbejde med få eller ingen paralleller i litteraturen. Ved at tage et traditionelt økonomisk emne som produktudvikling op i en bred institutionalistisk og multidisciplinær sammenhæng er det lykkedes forfatteren at bidrage ikke blot til en bedre forståelse af fænomenet, men også at antyde veje til en ny produktudviklingsteori, som er mere i samklang med et moderne samfunds krav.

De mere generelle svagheder er: 1) at teorifremstillingen undertiden har for lav præcision, omend det, når det vedrører 7. kapitlets forsøg på udvikling af ny integreret teori, er forståeligt, 2) at det empiriske materiale forekommer for sparsomt og 3) at afhandlingen kvalitetsmæssigt er noget heterogen, hvilket sammen med den lejlighedsvist optrædende sproglige usikkerhed og de enkelte mere konkrete detailkritikpunkter, som er anført overfor, gør det anbefalelsesværdigt at bearbejde manuskriptet endnu en gang, før publikation påtænkes.

Sammenfattende er det imidlertid udvalgets opfattelse, at svaghederne rigeligt opvejes af de positive sider af det vigtige pionerarbejde. Udvalget skal derfor indstille, at afhandlingen belønnes med Tietgen-prisens guldmedalje.

Johan Arndt Kjeld Bundgaard Christian Knudsen Orla Nielsen

Ved navnekuvertens åbning viste det sig, at besvarelsen var indsendt af lektorvikar, cand.merc. **Tore Kristensen**.

Til prisopgaven »Der ønskes en teoretisk og empirisk analyse af, hvorledes funktionærernes uddannelsesniveauer, arbejdsfunktioner og arbejdsvilkår påvirker deres deltagelse i funktionærorganisationerne samt disse organisationers struktur og aktiviteter« indkom én besvarelse.

Til bedømmelse af afhandlingen nedsattes følgende bedømmelsesudvalg: Professor Flemming Agersnap; professor Reinhard Lund; direktør, cand.polit. Ove Munch; lektor, cand.scient.pol. Hans Jørgen Nielsen.

Afhandlingen er på 175 s. + 36 sider bilag.

Udvalget gav følgende indstilling:

Afhandlingen er baseret på en surveyundersøgelse tilrettelagt af forfatteren omfattende 2.025 interviews samt en reanalyse af 2 tidligere surveys fra Socialforskningsinstituttet. Der til kommer interviews med repræsentanter for 29 faglige organisationer foretaget af forfatteren selv samt omfattende litteraturstudier.

Afhandlingen er opdelt i 5 hovedafsnit: en indledning og en konklusion og derimellem et afsnit omfattende en gennemgang af litteratur om funktionærers stilling i samfundsstrukturen, et andet omfattende funktionærorganisationernes struktur, beslutningsprocesser og opgaver, og et tredje omfattende en gennemgang af funktionærfagforeningernes karakter herunder ligheder/forskelle sammenlignet med arbejderfagforeninger.

I første del præsenteres afhandlingens problemstilling samt hovedtrækkene i den analyse og de teser, som udvikles i de efterfølgende afsnit. Desuden præsenteres de anvendte materialer, idet detaljerne ved disse undersøgelser er gennemgået i bilagene.

Det er en god støtte for læsningen af den senere analyse med de mange detailræsonnementer og deltabel, at der således tidligt gives en oversigt over de tester, der i de senere afsnit bliver nærmere begrundet og uddybet.

Der er valgt 29 fagforeninger ud inden for to erhvervsområder, spændende fra arbejderfagforeninger til fagforeninger for højt uddannede inden for området – med hovedvægten lagt på funktionærfagforeninger. Fagforeningerne er derefter indplaceret i 4 kategorier. Der savnes en mere eksplicit diskussion af udvalgs- og kategoriseringsgrundlag. Denne kategori-ske fremgangsmåde er måske nyttig for den efterfølgende behandling, men der savnes en mere nuanceret diskussion af de mellemformer og grænsetilfælde, der forekommer.

Afhandlingen er opbygget som et opgør med den fremherskende tradition inden for fagforeningsstudier. Her ses fagforeninger som klassekamporganisationer, og afvigelser herfra stemples som »gule fagforeninger«, der på grund af falsk bevidsthed går arbejdsgiverens ærinde o.l. I stedet for at se denne kollektive kampstrategi som den eneste acceptable, udvikler forfatteren, hvordan strategier, der enten sigter mod udvikling og konsolidering af en mindre gruppe som en profession eller mod serviceydelser til støtte for enkelte medlemmer, bedre beskriver en række fagforeningers handlemåde og karakter, og dermed supplerer vor forståelse heraf. Det er således forfatterens tese, at forskellige arbejdsvilkår fører til, at der dannes fagforeninger med forskellig problemforståelse eller rationale, baseret på de 3 ovennævnte strategier. Netop blandt funktionærgrupper er de to nyere begrundelser vigtige.

I del 2 behandles teorier om samfundets sociale struktur. Først gennemgås Karl Marx's og de nyere marxisters tanker om én dominerende struktur med udgangspunkt i ejendomsforholdene. Derefter behandles Max Webers tanker, hvor ejendomsforholdene placeres som en blandt flere betydende magtressourcer. En anden central magtressource er viden eller kvalifikationer, specielt den viden og de færdigheder, som er knappe ressourcer i samfundet.

Ud fra disse to dimensioner skabes der grundlag for en mere differentieret opfattelse af funktionærorganisationer, hvorigennem de fremstår som selvstændigt begrundede samfundsdannelser fremfor som mere eller mindre »rigtige« (arbejder-)fagforeninger.

Denne teoriudvikling fører over i behandling af professionssociologien. Forfatteren vælger her primært at beskrive professioner ud fra krav om langvarig uddannelse og monopol på bestemte erhvervspositioner samt mere indirekte ud fra forskelle i holdning. Der savnes her en diskussion af skismaet mellem professioners krav om/behov for uafhængighed og en evt. lønmodtagerstatus, samt af de kontrolmekanismer, der typisk udvikler sig inden for en profession, og som kan kræve oprettelsen af en organisation. I flere tilfælde er fagforeninger opstået ved knopskydning fra sådanne professionsregulerende organisationer. Herved får inkluderingen af selvstændige i fagforeningen en mere umiddelbar historisk begrundelse.

Fra denne generelle samfundsteori føres behandlingen over i en gennemgang af en række fagforeningsstudier i England og Danmark, som igen fører til formulering af dimensioner i analyser af fagforeningskarakter.

Før denne teoretiske analyse føres over i en empirisk analyse behandles i del 3 »Det organisationssociologiske perspektiv, samspillet mellem ledere og medlemmer«. Ved at flytte fokus fra det makrosociologiske (samfunds-)niveau til organisationsniveauet bliver det muligt at indfange flere variationer mellem de faglige organisationer.

Først behandles »fagforeninger som organisationer«, hvor fokus rettes mod deres afgrænsning i forhold til andre faglige organisationer og til »modparten«. Derefter behandles »fagforeninger som beslutningssystemer«, hvor fokus rettes mod de interne beslutnings- og deltagelsesformer. Ud fra det empiriske materiale kan der vises visse forskelle mellem de 4 kategorier, men forskellene er små og kun sparsomt analyseret.

Medens kollektivism og professionalisme begge indebærer et vist engagement bag tilslutningen til fagforeningen, kan en ren kalkuleret egeninteresse, et (evt. potentielt) behov for individuel service også føre til indmeldelse. Det søges bevist ved henvisning til stigningen i organisationsgrad under den nuværende krise. Forfatteren har på kompetent og overbevisende måde bearbejdet næsten alt tilgængeligt materiale for at fastlægge den faktiske udvikling. Den videre anvendelse af materialet i ræsonnementerne er derimod flere gange mere kortfattet og postulerende. Der savnes således en diskussion af, om den viste sammenhæng kan skyldes andre forhold som f.eks. en langtidstrend i samfundet. Det refererede materiale viser f.eks. en stigende organisationsgrad i 50'erne og en stagnation i 60'erne, som evt. kunne tolkes i ovennævnte retning.

Den individuelle service defineres bl.a. som rådgivning og tilbud om arbejdsløshedsforsikring i en arbejdsløshedskasse. Det er imidlertid lidt uklart, hvorvidt efteruddannelse og andre uddannelses tilbud også indregnes, selv om det primært forventes anvendt af professionsorienterede fagforeninger. Gennem mange kilder får forfatteren dog demonstreret disse serviceaktiviteters betydning, hvad der også understøttes af en lille inspirerende sammenligning med udviklingen i England.

I del 4 behandles derefter interview- og surveymaterialet til beskrivelse af »Fagforeningernes karakter«. Det sker gennem et stort antal indikatorer og koncentrerer om at underbygge den opstillede tese om de 4 fagforeningstyper. Analyserne gennemføres med megen originalitet og opfindsomhed og fører frem til et overbevisende resultat.

Til sidst i del 5 sammenfattes analyserne og relateres til den tidligere tradition inden for fagforeningsstudier. Desuden skitseres, hvilke mere praktiske konsekvenser de gennemførte analyser kan tænkes at have på fagforeningers valg af strategier m.v.

Forfatteren har opstillet en tese, som han med teoretiske og empiriske analyser søger at underbygge. Afhandlingen afsluttes med følgende sætning:

»Med de ovenstående afsnit skulle det være påvist, at funktionærerne kan have et andet rationale (end arbejderfagforeningerne), nemlig professionalisme, og at professionalisme kan være et lige så anvendeligt rationale for funktionærernes fagforeninger, og at dette rationale såmænd heller ikke er fuldstændig ukendt blandt arbejderfagforeningerne.«

Bedømmelsesudvalget kan tilslutte sig denne konklusion. Nogle af argumenterne kunne have været diskuteret noget længere og mere nuanceret eller være mere eksplicit relateret til diskussioner andetsteds i afhandlingen, men konklusionen er overbevisende.

Der er således tale om en velgennemført analyse, hvor mange former for data på kompetent måde er trukket ind til belysning af den udviklede teori. Afhandlingen er skrevet i et godt og velstruktureret sprog og er udtryk for en klar og dækkende besvarelse af det opgivne emne. Da afhandlingen desuden rummer en original nyudvikling på området, finder vi, at den klart fortjener at belønnes med en guldmedalje.

Flemming Agersnap Reinhard Lund Ove Munch Hans Jørgen Nielsen

Ved navnekuvertens åbning viste det sig, at besvarelsen var indsendt af projektmedarbejder, mag.art. **Steen Scheuer**.

Til prisopgaven »*En studie af anvendelse af formaliserede styringssystemer til projekt- og ressourcestyling i større virksomheder med store krav til teknologisk og uddannelsesmæssig udvikling, belyst ved empiriske eksempler*« indkom én besvarelse.

Til bedømmelse af afhandlingen nedsattes følgende bedømmelsesudvalg: Lektor, lic.merc. Finn Borum; direktør Poul Lauridsen; lektor, cand.merc. Preben Melander; professor, civilingeniør, Ph.D. Jens Ove Riis.

Udvalget afgav følgende indstilling:

Den indsendte afhandling omhandler en empirisk analyse af et projektstyringssystem og dets anvendelse i en større edb-servicevirksomhed. Projektstyringssystemets rolle i organisationen er søgt belyst ud fra en teoretisk analyse af den magtstruktur og organisationskultur, som hersker i den pågældende virksomhed.

Afhandlingen beskriver et handlingsforløb omkring et projektstyringssystems udviklingsbaggrund og implementering. Dette løber over knap 1 år. Dernæst søges opbygget en prognose over den videre udvikling af systemet over 2 år. Forløbet i denne periode er ikke direkte fulgt og beskrevet af forskeren. Endelig konfronteres prognosens resultat med en konstatering af anvendelsessituationen omkring systemet efter de 2 år. Ialt omfatter forløbet mere end 3 år.

Afhandlingen falder i 7 kapitler:

1. Indledning
2. Problemformulering
3. Et teorifundament
4. Virksomhedsbeskrivelse
5. Analyse
6. Diskussion af analysen
7. Konklusion

I det indledende kapitel 1 gives en kort introduktion til arbejdsfeltet. Her belyses kort baggrunden for forskerens valg af referenceramme. Endvidere gives en formel karakteristik af fænomenerne projekt og projektorganisation. Endelig gives en forsmag på de holdninger, som præger aktørerne omkring projektstyringssystemet. Indledningsafsnittet virker som en appetitvækker, men en smule diffust.

I det andet kapitel forsøger forskeren at formulere sin problemstilling. Dette gøres med basis i et bredt udsnit af forskellige dele af organisationsteorien (Sayles og Chandler), behavioral accounting (Hopwood), magtteori (Hickson et al.) og kulturteorien (Molin og Christensen). Problemformuleringen bygges ikke op på basis af de gjorte iagttagelser og undren over observerede hændelser. Problemformuleringen bliver derfor ret bred og for lidt styrende for den efterfølgende teorigennemgang og dataanalyse.

I det tredje kapitel gennemgår forskeren mere dybtgående det valgte to-delte teoriapparat, nemlig magtteorien og kulturteorien. Grundlæggende tages udgangspunkt i Mintzbergs organisationsopfattelse (Mintzberg 1979). Derefter beskrives flere magtteorier, hvoraf alene den ene, nemlig Hickson et al., danner basis for den efterfølgende analyse. Begrundelsen for dette valg savnes i afhandlingen.

Litteraturgennemgangen vidner dog om god indleven i og forståelse for et relevant teorifundament på magtområdet.

På kulturområdet indføres læseren i et bredt udsnit af begreber og opfattelser. Her synes forskeren mere usikker i sit modelvalg, måske fordi sammenhængen mellem styringssystem og virksomhedskultur ikke er bragt til tilstrækkelig klarhed.

I kapitel 4 beskriver forskeren sin edb-servicevirksomhed. Virksomhedsbeskrivelsen forekommer omfattende og righoldig, formel og objektiv. Læseren får meget at vide om den formelle organisationsstruktur, de enkelte afdelinger og deres opgaver, systemer etc. Men man savner en levende karakteristik af dette teknokrati med dets eksperter, deres roller og virkelighedsopfattelser. Man savner netop en beskrivelse af de fænomener, som afhandlingen lægger op til at behandle som baggrund for at forstå systemanvendelsesproblemerne. Til sidst gives en sober beskrivelse af fakta omkring projektstyringssystemets livsforløb. Men man får her stadig kun de historiske fakta. Kun få af de i kapitlet beskrevne fakta benyttes i den efterfølgende analyse.

Den grundlæggende analyse i kapitel 5 indeholder indledningsvis en række fakta. Dernæst gives en detaljeret karakteristik af de enkelte afdelingers/gruppers relative magt. Denne analyse er både relevant og dybtgående og er helt klart afhandlingens stærkeste side. Her savnes kun en klarere præcisering af de mulige konsekvenser for systemets anvendelse, som denne magtstruktur rent faktisk har eller kunne tænkes at få.

Analysen af virksomhedens og gruppernes kultur er mere uklar. Ganske vist gives en fin karakteristik af de enkelte subkulturer. Men dette relateres kun lidt til den anvendelse af projektstyringssystemet, som kulturteorien skulle hjælpe med til at forklare.

En mere dybtgående udnyttelse af de indsamlede data, eventuelt suppleret af flere data omkring hændelser og gruppernes »spil« med og omkring systemet, kunne have påvist flere interessante kulturstrukturelle begrænsninger for styringsprocesser og systemanvendelse.

Til sidst beskrives en »prognose« over den følgende udvikling af et nyt projektstyringssystem.

I kapitel 6 konfronteres prognosen i kapitel 5 med det faktiske udfald af implementeringen af det nye system. Forskeren finder her god overensstemmelse mellem sine egne teoriers »prognoser« og det faktiske resultat, f.eks. at den magtfulde systemafdeling ikke anvendte det udviklede system. Denne prognosesammenligning er næppe særlig interessant, når man ved, at forskeren allerede havde konstateret manglende anvendelse af det første system, og at blot et mere sofistikeret system ikke behøver at ændre dette forhold. Man fristes næsten til at kalde denne prognosemetode for »en selvopfyldende profeti«.

En anden og måske mere sandsynlig forklaring på den manglende anvendelse kunne lige så godt ligge i virksomhedens kultur, hvor ingen tilsyneladende tager styringsprocesser og -systemer særligt alvorligt. Systemerne anvendes i høj grad som signaler og symboler udadtil. Denne analyse savnes i rapporten.

Forskeren er selv opmærksom på sit teoriapparats begrænsninger. F.eks. gøres der opmærksom på (s. 115) at »teorifundamentet ikke inddrager eksterne forhold i analysen«, og at der også kan være andre forklaringer.

Afhandlingen munder ud i en kort konklusion, der især påpeger betydningen af magt- og kulturfænomenerne.

Sammenfattende kan det siges om afhandlingen, at den angriber anvendelsen af styringssystemerne ud fra en ny og spændende synsvinkel. Der er i afhandlingen flere interessante enkeltobservationer omkring magt- og kulturfænomener, som vidner om forskerens evne til at engagere sig i og forstå den virkelighed, han skal udforske.

Forskeren har selv ønsket at arbejde holistisk med sine observationer, dvs. at arbejde med forståelse af helheder. Denne intension lykkes dog ikke helt. Det er enkeltobservationerne, der står stærkest.

Det er målet med afhandlingen at forstå, hvordan magtstruktur og kulturfænomener virker fremmende eller hæmmende på systemanvendelsen. På denne baggrund synes forskeren at have lagt for lidt vægt på at forstå edb-folkenes virkelighedsopfattelse omkring selve projektarbejdet, og de værdier og styringsopfattelser, som præger deres tankesæt og handlingsmønstre. Styringssystemets indhold og relevans kan bedre vurderes på denne baggrund. De formelle fakta omkring organisationen og systemerne synes at have for stor vægt. Analysen bliver i for høj grad strukturpræget og for lidt procesorienteret.

Behandlingen af magtaspektet er som nævnt meget relevant. Men når man behandler magt i en sådan institution kan man undre sig over, at der kun tænkes i afdelinger og ikke i personer. F.eks. synes valget af en svag person til at stå for projektstyringssystemets implementering at indikere, at styringen ikke skulle tages alvorligt.

Afhandlingen behandler specielt projektstyringssystemer. Man kan her spørge, hvorvidt de observerede anvendelsesproblemer skal gælde alle styringssystemer og ikke kun projektstyringssystemer. Afhandlingen giver ikke noget svar herpå.

Den største svaghed ved afhandlingen er den overordnede metodemæssig behandling af og sammenhæng mellem problemstilling, modelvalg og dataanalyse. Den brede problemstilling er ikke stærk nok til at styre udvælgelsen af de teorimodeller og de data, der giver den største udagskraft.

Der savnes en klarere beskrivelse af de afgørende kritiske hændelser under udviklingsforløbet. På denne baggrund kunne føres en egentlig diskussion af teorimodellernes anvendelig-

hed og udsagnskraft med de forbehold og modifikationer som nødvendigvis her må gøres. Hvorvidt teorimodellerne i denne konkrete situation har stor prognosegyldighed eller sandhedsværdi er derimod mindre interessant.

På trods af disse kritikpunkter finder vi, at afhandlingen udgør et interessant bidrag indenfor et pionerområde, hvor der i høj grad mangler teorier og empiriske undersøgelser. Der er gjort en stor indsats for at fremskaffe egnede teorimodeller. Afhandlingens resultater vil med en strammere teorianvendelse og en mere dybtgående analyse af foreliggende data kunne videreføres til et færdigt og bemærkelsesværdigt forskningsresultat.

Udvalget finder derfor, at man enstemmigt kan indstille, at afhandlingens forfatter modtager Tietgenprisens 5.000 kr. for et påskønnelsesværdigt arbejde.

Preben Melander Finn Borum Jens Ove Riis Poul Lauritsen

Ved navnekuvertens åbning viste det sig, at besvarelsen var indsendt af kandidatstipendiat, cand.merc. **John Christiansen**.

Til prisopgaven »*En teoretisk redegørelse for fænomenet »intra-industry trade« med henblik på at opstille forklaringsmodeller til belysning af Danmarks internationale specialiseringsmønstre*« indkom én besvarelse.

Til bedømmelse af afhandlingen nedsattes følgende bedømmelsesudvalg: Lektor, kand.samf. Bent Dalum; professor Karsten Laursen; direktør, cand.polit. H. Mægaard Nielsen; professor Frode Slipsager.

Udvalget afgav følgende indstilling:

Afhandlingen, der er på 268 sider, indeholder 12 kapitler, 4 tabelbilag og en litteraturliste. Den er skæmmet af en lang række sprog- og trykfejl, hvoraf de fleste formentlig skyldes det tidspres, under hvilket den er skrevet. En evt. senere udgivelse må forudsætte en omhyggelig gennemarbejdning.

I indledningskapitlet præsenterer forfatteren (der i det følgende omtales som »han«) en definition af begrebet intra-industriell handel og opridser baggrunden for den forskningsmæssige interesse for dette delområde af den internationale handelsteori. Herunder introduceres en af afhandlingens hovedpointer, nemlig at virksomhederne som institutioner må inddrages i fremtidige analyser. De kan ikke som i de eksisterende modeller blot opfattes som passive agenter. Som korrekt påpeget af forfatteren vil en sådan metode stille store datakrav, som muligvis ikke vil kunne honoreres, bl.a. fordi virksomhederne må formodes at være tilbageholdende med helt at »løfte sløret«. Denne mulige begrænsning invaliderer selvsagt ikke den teoretiske pointe. Der ligger ikke i prisopgavens formulering noget eksplicit krav om empiri, men blot en diskussion af et muligt modelgrundlag.

Kapitel 2 drejer sig især om en beskrivelse af »the state of the art«. Dets hensigt siges at være at »viske tavlen ren«, men det fremgår ikke klart, hvad forfatteren mener med det. Resten af afhandlingen er ikke skrevet på en sådan »tabula rasa«, men er tværtimod en diskussion af eksisterende teorier og de problemer, de rejser. Kapitlet virker imidlertid som en udmærket introduktion til emnet, formentlig specielt for den læser, der ikke i forvejen kender meget til det. En sådan læser kunne dog nok med fordel have været hjulpet yderligere på vej, hvis forfatteren havde knyttet lidt flere kommentarer til sin såkaldte makroøkonomiske problemstilling. Ifølge denne er det et paradoks, at varer tilhørende samme industri

udveksles »begge veje«. Allerede her havde det været rart at høre forfatterens mening om aggregeringsproblemet, især på baggrund af hans anbefaling i kapitel 1 vedrørende hensigtsmæssigheden af så homogent sammensatte produktgrupper som muligt. Sagt med andre ord: er forfatteren i færd med at kassere Heckscher-Ohlin modellen som forklaring på handelen mellem industrilande, eller er han i færd med at raffinere den?

I kapitlets sidste afsnit får man en bedre fornemmelse af, hvor forfatteren vil hen, om end det havde været ønskeligt, om han, eventuelt ved hjælp af eksempler, havde søgt at definere en række begreber lidt nøjere: produktdifferentiering, produktfamilie, produktgruppe, produktvariant, produkt som et flertydigt begreb. I mere formel mikroteori har sonderingerne vel at gøre med substitutionselasticiteternes størrelser, men det er vist en god pointe, at virksomhederne ad forskellige kanaler kan påvirke disse elasticiteter.

Det efterfølgende kapitel 3 indeholder en diskussion af målemetoder og -problemer, herunder Balassa-indexet, Grubel-Lloyd-indekset og Aquino-Michaely indekset. Fremstillingen er klar og efterlader ingen tvivl om forfatterens fortrolighed med de problemer, der er forbundet med anvendelsen af disse mål.

Kapitel 4 drejer sig om det for hele problemet afgørende spørgsmål vedrørende afgrænsning af varegrupper og industrier. Forfatteren tager udgangspunkt i Finger's artikel i *Economic Inquiry* fra 1975, hvis konklusion netop er, at intra-industriell handel primært er et statistisk afgrænsningsproblem. At intra-industriell handel er en funktion af statistikens aggregeringsniveau, erkender forfatteren naturligvis, og på den baggrund læser man i spænding videre for at finde hans argumentation for, at fænomenet desuagtet er interessant.

Argumentationen indeholder bl.a. følgende passus, som er helt central for afhandlingen og derfor fortjener at gengives i sin helhed: »For det andet – og mere væsentligt – ville en meget detaljeret vareinddeling ikke være relevant. I ekstreme tilfælde kunne dette betyde, at international udveksling af hvide kanoer for blå kunne blive klassificeret som handel mellem forskellige varegrupper. Tværtimod må sigtet være at etablere et statistisk niveau, der betoner eksistensen af markeder for funktionelt ens produkter, fx mindre fritidsbåde. Vi vil senere introducere begrebet produktfamilie for at understrege dette funktionelle aspekt. Hvorfor der opstår intra-industriell handel er derefter et spørgsmål om, hvilke faktorer der differentierer landenes udbud af og efterspørgsel efter varer inden for samme vareklassifikation«, (s. 42).

Man formoder, at der i den sidste sætning må ligge en vis afstand til den konventionelle faktorproportionsteori, og diskussionen i kapitlets sidste del bekræfter denne antagelse. Kun under tilsideættelse af denne teoris antagelser om homogene færdigvarer og lineært homogene produktionsfunktioner kan eksistensen af intra-industriell handel indpasses. Mens den konklusion ikke er ny, må den vel forudsætte ikke blot som anført ovenfor, at produkterne er funktionelt ens, men også intra-industrielt handlede produkter er defineret som identiske i henseende til den underliggende produktionsfunktion.

Forfatteren konkluderer endelig med rette, at der ikke hermed er givet nogen forklaring på, hvorfor (med Grubel's og Lloyds's eksempel) Frankrig producerer Renault og Tyskland Volkswagen.

Dette spørgsmål besvares heller ikke i de modeller, som han grundigt og klart diskuterer i kapitel 5, herunder især Krugman's modeller fra perioden 1979-1983, som formentlig opfattes af mange som disciplinens forskningsfront. Han fremsætter i kapitlets sidste afsnit det synspunkt, at lokaliseringen af de enkelte produktvarianter kun kan forstås på baggrund af

analyser af virksomhedsspecifikke produktionsfaktorer og dermed af enkeltvirksomheders komparative fordele.

Dette synspunkt forfølges i kapitel 6, dog uden at forfatteren når frem til nogen egentlig konklusion. Han peger imidlertid på en række afgørende faktorer: generelle produktionsbetingelser, svarende til den konventionelle teori »factor endowments«, generelle afsætningsbetingelser, hvis lighed landene imellem skulle betinge en høj grad af intra-industriell handel, specifikke produktionsmæssige såkaldte kapabiliteter, som skulle være afgørende for produktdifferentiering og »scale economies«, afsætningsmæssige kapabiliteter, som skulle indebære en stærk firma- og mærkeloyalitet hos aftagerne og dermed fremme intra-industriell handel, og endelig styrken af virksomhedens specifikke erhvervsstrukturelle placering, som skulle have en lignende virkning.

Analysen i kapitlet kommer undertiden betænkeligt tæt på at løbe i ring, idet det fx kan være vanskeligt at sondre mellem resultat, mærkeloyalitet på tværs af landegrænserne og forudsætningen, afsætningsmæssig »kapabilitet«. Dette forbehold rokker imidlertid på ingen måde ved den metodiske hovedkonklusion, nemlig at en nærmere analyse af intra-industriell handel må baseres på branchespecifikke undersøgelser.

Afhandlingens hovedsynspunkt underkastes en nærmere analyse i kapitel 7 om produktvarianspecialisering. Der argumenteres i dette kapitel for, at det traditionelle konkurrenceevnebegreb, som udelukkende omfatter virksomhedernes målelige forudsætninger for at deltage i den internationale konkurrence, er utilstrækkelig. Derudover må inddrages markedernes vurdering af disse virksomheders produkter, og som følge deraf bliver de i forrige kapitel omtalte »kapabiliteter« af central betydning. Ingen vil formentlig anfægte denne konklusion, men man bør være opmærksom på, at sådanne imponderabilia i makroøkonomisk sammenhæng i et vist omfang er opfanget i elasticiteterne med hensyn til ændringer i den målelige konkurrenceevne. Det er imidlertid ubestrideligt, at netop disse elasticiteter udviser en ringe grad af stabilitet, og de sætter derfor makroøkonometriske modelbyggere mange grå hår i hovedet. En mere branchespecifik analyse vil derfor tjene ikke blot det formål at bidrage til en skærpet forståelse af intra-industriell handel, men kan måske tillige forbedre de nævnte modellens prognoseværd.

En anden vigtig konklusion, ikke uden sammenhæng med den forrige, er vigtigheden af markedsføring og serviceydelser. Forfatteren anfører et citat af Levitt til belysning heraf: »People don't buy products; they buy expectation of benefits«. Alt i alt indeholder kapitlet en ganske overbevisende, om end ikke særligt overraskende, argumentation for, at fremtidige analyser bør koncentreres om de produktspecifikke, virksomhedsskabte faktorer. Det må dog konstateres, at hans behandling af disse forhold, herunder områder som afsætningsøkonomi og strategisk ledelse ikke er tilstrækkelig dybtgående til at vurdere betydningen af en inddragelse af disse områder til løsning af afhandlingens problemstilling.

I kapitel 8 gives en oversigt over udviklingen i den intra-industrielle handel. De omtalte empiriske analyser viser nogenlunde samstemmende en jævnt stigende tendens i denne form for samhandel igennem 1960'erne og en vis stabilisering i perioden derefter. Denne oversigt følges op i kapitel 9, hvor en række økonometriske undersøgelser af den intra-industrielle handels determinanter omtales. Ikke overraskende er store forskelle i »factor endowments« ikke fremmede for branchehandelen, mens det modsatte gælder for lighed i pr. capita indkomster. Dette betyder, at handel mellem industri- og udviklingslande især er Heckscher-Ohlin handel, mens handel mellem industrilande indeholder et stort element af »two-way tradex«.

Det korte kapitel 10 er en summarisk omtale (3 sider) af de velfærdsmæssige effekter af sidstnævnte form for handelssamkvem. Forfatteren vover ingen klar konklusion, men spørgsmålet er, om området ikke havde været bedre tjent med at være forbigået i en afhandling, der trods alt har til hovedformål at indføre de virksomhedsmæssige aspekter mere direkte i problembehandlingen.

Kapitel 12 indeholder en sammenfatning, mens kapitel 11 kan opfattes som afhandlingens konklusion. I dette kapitel søger forfatteren at anvise analyser, som vil kunne bidrage til yderligere forståelse af branchehandelen på tværs af landegrænserne. Det drejer sig om to typer analyser, hvoraf den første vedrører en måling af forbrugernes såkaldte kognitive opfattelser af produktionsvarianters karakteristika, mens den anden skal belyse konkurrencesituationen mellem virksomheder tilhørende samme branche.

Analyserne lader en del tilbage at ønske i forhold til afhandlingens formål: at opstille forklaringsmodeller til belysning af Danmarks internationale specialiseringsmønstre. Det tjener måske nok forfatteren til ære, at han ikke forsøger at springe over, hvor gærdet er lavest, men i stedet fører læseren på inspektion langs de hurdler, som må overvindes, før der kan tales om egentlig ny erkendelse på området.

Han bringer os imidlertid heller ikke teoretisk meget videre. Opgaven stiller ikke krav om en egentlig empirisk analyse, hvilket også ville have forudsat en helt anden afgrænsning af problemstillingen, men forfatteren kunne godt i dette kapitel, hvor hans egen indsats skal komme frem, have opstillet en eller flere mere præcist udformede forklaringsmodeller med en nøjere specifikation af de funktionssammenhænge, han vil knytte til de virksomhedsskabte faktorer, samt hvordan en empirisk analyse vil kunne gennemføres på dette grundlag, uanset en sådan analyses krav til data, tid og midler. Han kunne tillige have illustreret disse funktioners relevans ved et par virksomhedseksempler.

Der er således langt igen, før Danmarks samhandelsmønster er klarlagt, og før fænomenet intra-industriell handel har fundet sin afklaring. Med sin afhandling vender forfatteren imidlertid så mange sten, at enhver bliver klogere af at læse den. Desuden er bibliografien en forbilledlig vejledning for den, der måtte ønske at orientere sig yderligere i emnet.

Udvalget indstiller derfor enstemmigt afhandlingen til accessit.

Bent Dalum Karsten Laursen H. Maegaard Nielsen Frode Slipsager
Ved navnekuvertens åbning viste det sig, at besvarelsen var indsendt af seniorstipendiat, cand.merc. **Klaus Møller Hansen.**

Priserne blev uddelt ved Handelshøjskolens årsfest den 22. marts 1985.

XII. Højskolens økonomi

Højskolens regnskab for 1984 (1.1. - 31.12)

Lønninger (alle former for løn)	kr.	129.427.290
Særlige ydelser	kr.	103.120
Tjenesterejser og befordring	kr.	712.473
Kontorhold	kr.	7.593.737
Fremmede tjenesteydelser, herunder EDB-lønkørsel, rengøring, tilskud til kantine, konsulentonorar, transport af materiel	kr.	5.593.835
Køb af undervisnings- og eksamensmateriale	kr.	668.100
Anskaffelse af materiel, maskiner, undervisningsinventar, kontorinventar m.v.	kr.	15.472.564
Anskaffelse af bøger og tidsskriftér til biblioteket	kr.	2.947.905
Driftsmidler, herunder el, vand, varme	kr.	4.823.098
Reparations- og vedligeholdelsesarbejde	kr.	3.360.475
Husleje	kr.	21.684.972
Kommunale skatter og afgifter	kr.	56.652
Renter	kr.	287.666
Betaling til de regionale EDB-centre	kr.	56.878
Diverse	kr.	76.944
Samlede udgifter	kr.	192.865.709
<hr/>		
Lejeindtægter	kr.	7.560
Salg af undervisningsmateriale m.v.	kr.	772.792
Kommunale refusioner	kr.	2.795.370
Diverse indtægter	kr.	747.724
Samlede indtægter	kr.	4.323.446

Over særlige tilskudskonti har der yderligere været afholdt følgende udgifter:

Løn til seniorstipendiater	kr.	947.804
Løn til kandidatstipendiater	kr.	2.204.306
Ekskursioner - studerende	kr.	321.982
Kantinetilskud	kr.	639.205
		<hr/>
		4.113.297

Handelshøjskolen har i finansåret 1984 modtaget følgende tilskud:

Kunstnerisk udsmykning/Afsætningsøkonomi		
Afsætningsøkonomisk Klub	kr.	5.000
Produktudvikling/Afsætningsøkonomi		
Afsætningsøkonomisk Klub	kr.	5.000
Reklame-TV/Afsætningsøkonomi		
Afsætningsøkonomisk Klub	kr.	5.000
Studierejse til England/Revision		
FUHU	kr.	25.000
Statsautoriseret revisor John Andersen	kr.	8.000
Schøbel & Marholt	kr.	5.000
Price Waterhouse	kr.	5.000
Revisionsfirmaet C. Jespersen	kr.	5.000
Fa. Grothen & Perregaard/Henningsen & Holm	kr.	4.500
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer	kr.	5.100
Revisionsfirmaet Seier-Petersen	kr.	5.000
Revisorinteressentskabet K.G. Jensen	kr.	6.000
Studierejse EF/Erhvervsøkonomi og ledelse		
Kommissionen for de europæiske Fællesskaber	kr.	12.212
Otto Mønsted Fond	kr.	5.000
FUHU	kr.	6.544
Erhvervsøkonomisk forskning/Erhvervsøkonomi og ledelse		
Jorcks Fond	kr.	111.297
Cand.merc. studierejse/Europæisk markedsret/international økonomi og virksomhedsledelse		
FUHU	kr.	17.850
Den studentersociale undersøgelse/Organisation		
Egmont H. Petersens Fond	kr.	77.000
Nordisk workshop/Organisation		
FUHU	kr.	15.000
Studierejse til Jugoslavien/Organisation		
FUHU	kr.	26.000
Virkningen af TV-film/Organisation		
Otto Mønsteds Fond	kr.	15.000
Jorcks Fond/Organisation	kr.	125.000
Institutkonference/Organisation		
FUHU	kr.	9.900
Database/Regnskabsvæsen og økonomistyring		
Krista og Viggo Petersen Fond	kr.	30.000
Carsten Rohde-Projektet/Regnskabsvæsen og økonomistyring		
Mads Clausens Fond	kr.	25.000

Studierejse til Schweiz/International økonomi og virksomhedsledelse		
FUHU	kr.	20.000
Selskabet til Fremme af Dansk Eksportforskning	kr.	12.000
Forskningsassistance/International økonomi og virksomhedsledelse		
Selskabet til Fremme af Dansk Eksportforskning	kr.	16.000
Medarbejderkonference/Informatik og økonomistyring		
FUHU	kr.	5.100
Udgivelse af publikation/Erhvervs- og samfundsforskning		
FUHU	kr.	15.000
Konference/Erhvervs- og samfundsforskning		
FUHU	kr.	9.600
Daphne-Projektet/Teknologistyringsgruppen		
FTF	kr.	25.000
Paris/Informatik og økonomistyring		
European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions	kr.	176.000
FUB-Projektet/Teknologistyringsgruppen		
Rank Xerox	kr.	120.000
Studierejse til London/Erhvervsøkonomi-erhvervsprog		
FUHU	kr.	39.280
Studierejse/Sprog		
FUHU	kr.	178.677
Eksternatkursus/Institut for Fransk		
FUHU	kr.	1.389
Fransk-Dansk ledelse/Institut for Fransk		
Sven Hansens Fond	kr.	36.000
Otto Mønstedts Fond	kr.	20.000
Vej og Trafik/Terminologiafdelingen		
Vejdirektoratet	kr.	20.000
Mennesket i arbejde/Terminologiafdelingen		
EF-kommissionen	kr.	28.000
Behovsanalyse/Fagsprogligt Center		
FUHU	kr.	80.000
Otto Mønstedts Fond	kr.	50.000
EF-stipendium/Center for Konferencetolkning		
EF-kommissionen	kr.	10.500
Butiksstruktur og distributionsomkostninger/Trafik- Turist- og Regionaløkonomi		
Ministeriet for offentlige arbejder	kr.	90.000
Distancearbejde/Erhvervs- og Samfundsforskning		
Teknologistyrelsen	kr.	210.000
	Ialt	kr. 1.721.949

Desuden har Handelshøjskolen i 1984 modtaget følgende midler fra Statens Samfundsvidenskabelige- og Statens humanistiske forskningsråd:

Database/Regnskabsvæsen og Økonomistyring	kr.	100.000
Butiksstruktur og distributionsomkostninger/Trafik- Turist- og Regional økonomi	kr.	35.000
Phønix/Erhvervs- og Samfundsforskning	kr.	61.000
Militær profession/Erhvervs- og Samfundsforskning	kr.	452.658
Tyskland/Erhvervs- og Samfundsforskning	kr.	30.000
Fuka-projektet/Center for Uddannelsesforskning	kr.	61.670
Distancearbejde/Erhvervs- og Samfundsforskning	kr.	91.231
Decentral anvendelse af informatik/Teknologistyringsgruppen	kr.	152.508
Compulexis-programmel/Terminologiafdelingen	kr.	72.782
TV-reklameseminar/Afsætningsøkonomi	kr.	60.000
Danske reklameomkostninger i 1983/Afsætningsøkonomi	kr.	50.000
Workshop om kooperative virksomheder/Organisation	kr.	10.396
Forskningsstyring/Organisation	kr.	166.947
Pædagogisk praksis/Organisation	kr.	25.800
Sociale klasser og faglig organisation/Organisation	kr.	44.185
Små virksomheder/Organisation	kr.	77.400
Organisationsudvikling/Organisation	kr.	55.306
Egos/Organisation	kr.	45.000
Sociale Bevægelser/Organisation	kr.	275.725
	Ialt kr.	1.867.608

XIII. Stipendier og studielån

I 1984/85 er der til højskolens studerende uddelt stipendier, bevilget af følgende private legat- og fondsbestyrelser:

Vilhelm Christensens Fond (uddeles hvert andet år)	kr.	314.000
Garvermester Evers & Co.'s Studiefond	kr.	24.000
Reinholdt W. Jorck og Hustrus Fond	kr.	184.000
H. O. Langes Fond	kr.	200.000
Frederik Larsens Fond	kr.	49.000
Grosserer Holger Laage-Petersen og Hustrus Fond	kr.	96.000
Otto Mønstedts Fond	kr.	65.000
Julius Skrikes Stiftelse	kr.	3.000
Foreningen »Studenternes Venner«	kr.	9.000
Direktør Andreas Sørensen og Hustrus Fond	kr.	45.800
Købmand Sven Hansen og Hustru Ina Hansens Fond	kr.	60.000
Konsul Axel Nielsens Mindelegat	kr.	263.000

Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse

Legater til studiehjælp	kr.	41.400
Legater til uddannelse i udlandet	kr.	40.250

Der er desuden ydet støtte til højskolens studerende fra Statens Uddannelsesstøtte efter de gældende regler i lovgivningen om uddannelsesstøtte.

XIV. Studenterorganisationer

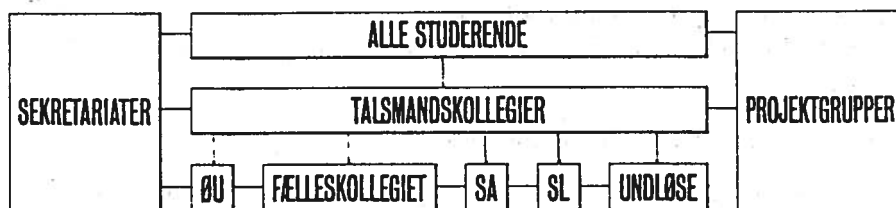
A. De Studerendes Råd (DSR)

1. DSR's opgaver og struktur

De Studerendes Råd, DSR, er den officielle repræsentant for de immatrikulerede studerende ved Handelshøjskolen. DSR's opgave er at varetage de studerendes interesser og repræsentere disse overfor såvel højskolen som udadtil.

DSR's struktur:

I 1982 ændrede DSR sin struktur. Begrundelsen for dette var et ønske om at styrke autonomien i de enkelte talsmandskollegier samt at styrke den direkte kommunikation mellem de enkelte talsmandskollegier. Talsmandskollegierne danner nemlig grundstammen for alt arbejde i DSR, fordi de består af repræsentanter fra hvert enkelt hold inden for hver studieretning.

Talsmandsordningen er som hidtil bygget op omkring princippet om, at hvert hold på en studieretning vælger en repræsentant (= talsmand). Talsmændene samles studieretningsvist i deres respektive talsmandskollegier (HA-TMK, EG-TMK osv.). En af de første vigtige opgaver for TMK'erne er at opstille kandidater til de kollegiale organer på Handelshøjskolen. Derudover vælger hvert TMK 2 repræsentanter til det såkaldte Fælleskollegium, hvor der desuden sidder en repræsentant for medarbejderne. Ved denne struktur sikres en mere direkte forbindelse mellem TMK'erne og det fælles organ.

Pr. 1. august 1984 bestod Fælleskollegiet af følgende:

EG-TMK: Katja Krener

EA/ED-TMK: Merete Bedstrup

HA-TMK: Annie Løkke og Jack Westphal

CM-TMK: Paul-Erik Larsen og Tina Kreipke/Lars Frederiksen

HD-TMK: Peter Lauring

Medarbejderrepræsentanterne har lavet en turnusordning, hvor de hver især sidder i to måneder.

Ved nyvalget den 1.12 afløstes Katja Krener af Helle Janlow, Annette Jørgensen tiltrådte for EA/ED, Annie Løkke og Jack Westphal blev afløst af Søren Stald Møller og Mette Donde. For TMK'erne ved de nye uddannelser har for SPRØK siddet Marianna Lubanski, Holger Schierning og Kristian Olesen, for DØK har siddet Michael Heindorf og Ole Kudsk.

I denne beretningsperiode opnåede DSR ved styrelsesvalget en meget markant valgsejr og fik fremgang i mange organer. Bl.a. har vi nu 5 af de 6 studenterpladser i konsistorium.

2. De sproglige talsmandskollegier

Med strukturen er initiativerne og beslutningerne i høj grad op til de enkelte TMK'ere, hvilket aktiviteten på sprog i det forgangne år da også har båret præg af.

EG-TMK har i 1984/85 prioriteret tre ting:

- INTRO

- studienævnet for Erhvervspraktik

- reformarbejdet med det nye EK.

På grund af den store vigtighed af Introkurserne - både fagligt og socialt - har EG-TMK igen prioriteret dette arbejde meget højt. Der er blevet lagt mange kræfter i, og det er lykkedes at udvide selve Introkurset fra 1 til 3 dage, i hvilke de nye studerende fik en meget mere fyldestgørende introduktion til både gruppearbejde og pilotprojekt.

Studienævnet for Erhvervspraksis er nok det studienævn, hvor vi har fået gennemført mest. Således fik HH'erne dispensation for både erhvervsøkonomi og erhvervsret. Ydermere får de studerende, der er startet i 1985, nu tre semestre i stedet for to til at nå pensum i maskinskrivning.

Endelig har EG-TMK repræsentanter i revisionsudvalget, der arbejder med den nye EK-overbygning. Disse deltog i seminaret i Nyborg, og de er et aktivt bindeled mellem EG-TMK og HHK.

EA/ED-TML har også været meget aktiv omkring INTRO. Der er blevet lavet et godt »benarbejde« for at få fat i både studenter- og lærervejledere, og selve INTRO forløb da også meget tilfredsstillende.

Ydermere er der blevet lavet et stort stykke arbejde for at få større mellemrum mellem eksaminerne på EA, og der er nu kommet en større spredning på disse.

EK-TMK har hovedsagligt beskæftiget sig med reformeringen af EK-studiet og har lige som EG-TMK repræsentanter i revisionsudvalget.

3. De økonomiske talsmandskollegier

Meget af arbejdet på økonomiafdelingen har været kendetegnet af de nye uddannelser. SPRØK-uddannelsen har vedrørt begge fakulteter; og af »rene« økonomiuddannelser har vi fået JØK og DØK. Endnu en ny er på trapperne, nemlig MØK.

Inden de startede, brugte vi meget tid på at diskutere det hensigtsmæssige i en sådan uddannelsesplanlægning, hvor de væsentligste motiver for lærerne var prestige og stillinger til de altid sultne institutter. Derfor har det været svært, for ikke at sige umuligt, at få resten af højskolen til at diskutere de hyppige og hastige tiltag fra ministeriets side.

Efter at studierne er startet, har de studerende kastet sig over planlægningen, og har brugt tid på at følge et til tider kaotisk studieforløb, og forsøgt at få lavet rimelige studieordninger både for sig selv og for de kommende studerende.

HA-TMK har i det forløbne år arbejdet med tværblok-forløbet på 1. år, som et længe savnet forsøg på at nå længere end den gennem et lille århundrede velprøvede disciplinopdelte undervisning. For yderligere at forbedre HA-studiet har talsmandskollegiet nedsat en reformgruppe.

En nødvendig opgave har været at sikre informationen til de studerende gennem »Fabriken«.

CM-TMK har søgt at arbejde med en reform af studiet. Der er dog vanskelige betingelser for dette arbejde i et studienævn, hvor lærerne ser det som det eneste problem, at for få får afleveret hovedopgaven.

TMK's bud har været, at de studerende har for lidt selvstændigt arbejde, og at der derfor skulle levnes mere plads til at arbejde skriftligt med de områder, man vil fordybe sig i. Lærernes bud er at cementere den traditionelle disciplinorienterede opdeling af virkeligheden og undervisningen, og at tilbyde en skrivetræningsopgave inden hovedopgaven. Og vi skriver stadig 1985. Den berømte afsmitningseffekt fra de nye uddannelser virker på CM enten omvendt eller også slet ikke.

4. Projektgrupper

Udover aktiviteterne i talsmandskollegierne foregår der en masse i DSR's forskellige projektgrupper.

a. Bladprojektet

Bladprojektet står for udgivelsen af forskellige informationspublikationer. Projektets vigtigste opgave er »Fabrikken«, der udkommer 8 gange årligt (+ specielle ekstrainumre). »Fabrikken« har udviklet sig til at være en af de væsentligste informationskanaler på højskolen samtidig med, at det er et benyttet debatorgan.

b. Politisk økonomi

Traditionelt har der blandt de studerende på højskolen altid eksisteret et behov og en interesse for at diskutere faglige spørgsmål med andre. Der har desuden været rejst en kritik af det ret ensidige indhold i undervisningen.

DSR har for at imødekomme dette behov arrangeret kurser, hvor man kan få mulighed for at diskutere og kritisere den gældende faglighed på højskolen og opstille alternative teorier.

c. Klubprojektet

Klubprojektet er ansvarlig for festerne og værtshuset Slyngelstuen. Der bliver årligt arrangeret 8 fester, hvortil der er stor søgning.

d. Kvindeprojektet

Det kan være vanskeligt at være kvinde på Handelshøjskolen, bl.a. p.g.a. den meget skæve kønsfordeling. Dette har medført behov for et forum, hvor kvinder på højskolen kan mødes og diskutere. I år har en del basisgrupper fungeret. Der har været afholdt et kvinde-seminar, filmarrangementer m.m.

e. Revyprojektet

Efter en kortere pause blev der igen arrangeret revy på HHK i 1982, 83 og 84. Projektgruppen er allerede nu i gang med planlægningen af 1986-revyen, som påtænkes afholdt i foråret 1986.

f. Caféprojektet

Med det formål at skabe et mere hyggeligt miljø i Nansensgadekomplekset, har DSR længe arbejdet på at lave en café i bygningen. Den endelige starttilladelse kom i konsistorium i starten af 1985. Efter et hårdt arbejde med at få det hele stablet på benene havde caféen åbning den 31. maj.

g. Ad hoc-grupper

Ud over de faste projektgrupper bliver der nedsat forskellige ad hoc-grupper til varetagelse af mere konkrete arbejdsopgaver. F.eks. bliver der hvert år nedsat en Rusbogs-redaktion til udformning af årets rusbog.

5. Andre servicefunktioner

a. Samfundslitteratur

Igen i år har vores boghandel og forlag haft et gunstigt resultat, og man har derfor udvidet varesortimentet samt studenterrabatordningen. Derudover har man også i år opstillet en boglade i Nansensgade i hele september måned for at forbedre servicen for de nye HA-studerende.

b. Studenterassistance

Studenterassistance – vikarbureauet for sprog- og økonomistuderende – er inde i en ekspansiv periode. Med en intensiv PR-aktivitet håber man, at denne udvikling vil fortsætte.

c. DSR-Tryk

Trykkeriet i Nansensgade står, som tidligere, dagligt til rådighed for studerende, der har behov for at få trykt opgaver, seminar, speciale m.m. til en p.t.-pris på 0.25 kr. pr. kopi.

d. Skrivestue

Da stadig flere opgaver bliver forlangt afleveret maskinskrevet, og mange studerende ikke har maskiner, har DSR indrettet et lokale med skrivemaskiner, der frit kan benyttes af de studerende.

e. Kursusejendommen Undløse Kro

I 1982 købte DSR sammen med 2 andre studenterorganisationer Undløse Kro, som siden er blevet indrettet til seminar- og kursusejendom. Takket være Undløse Kro er DSR's seminaraktivitet steget væsentligt.

6. Eksterne aktiviteter

DSR's virke har ikke kun drejet sig om forholdene på HHK. Vi har tillige beskæftiget os med uddannelsespolitiske områder, der også berører studerende på andre uddannelsessteder. Af vores arbejde på landsplan kan nævnes, at vi er en af Danske Studerendes Fællesråds medlemsorganisationer. Gennem dette fællesråd kan politikken på forskellige studenterpolitiske områder koordineres, og der kan foretages en erfaringsudveksling medlemsorganisationerne indbyrdes om udviklingen inden for forskellige uddannelser.

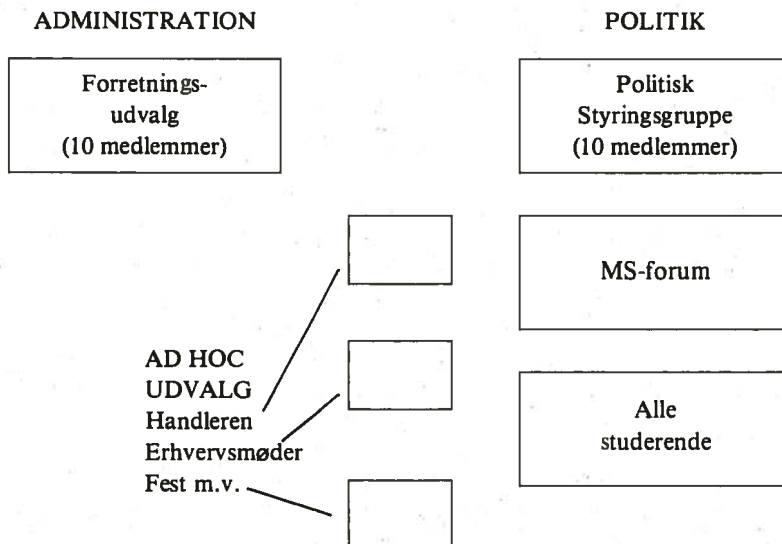
B. Moderate Studenter

Under målsætningen »at virke som interesseorganisation på Handelshøjskolen i København på et tværpolitisk, demokratisk grundlag«, har Moderate Studenter udøvet sit virke internt på Handelshøjskolen i København, men også i stigende grad udadtil ved at markere organisationens holdninger i offentligheden. I perioden 1984/85 har Moderate Studenter særligt fokuseret på følgende tre områder:

- At erhvervsrelaterede Handelshøjskolen i Københavns uddannelser.
- At øge internationaliseringen af skolens uddannelsesudbud.
- At fremme dialogen mellem erhvervsliv og højskole.

Dette arbejdsprogram har vundet stadigt større opbakning, hvilket bl.a. kan læses i den massive medlemstilgang, organisationen har oplevet i perioden.

Moderate Studenter er i øjeblikket midt i en strukturændring i organisationen, således at foreningen opnår en større adskillelse mellem politisk og administrativt arbejde. Følgende plan er for nylig blevet godkendt af generalforsamlingen, som er Moderate Students øverste myndighed.

1. Den administrative del af organisationen ledes af et 10-mands forretningsudvalg, som pr. medio 1985 består af Ulrik Phillipson, formand, cand.merc.stud.; Lau Kristensen, næstformand, cand.merc.stud.; Janne Bollingberg, cand.merc.stud.; Lars Egedal, JØK-stud.; Kristian Kirchheiner, cand.merc.; Claus Christensen, cand.merc.stud.; Bitten Hansen, EG-stud.; Mads Ryum Larsen, SPRØK stud.; Hans-Henrik T. Ohlsen, HA-stud.; Michael Raffnsøe, cand.merc.stud.; Karin Rosenbom, EG-stud. I den administrative del ligger foreningen sekretariat, som er en vigtig støttefunktion for foreningens aktiviteter.

Den politiske del af organisationen

2. MS-forum

MS-forum er mødested, hvor de studerende kan møde op og sige deres mening om tingene. Moderate Students repræsentanter i de styrende organer vil ligeledes altid være til stede ved disse møder.

Vore repræsentanter vil ligeledes altid fremlægge indholdet af, hvad der skal drøftes på det næste møde i det organ, hvor de er indvalgt, for at få en debat og konklusion om emnerne blandt de fremmødte. Dette skal munde ud i nogle konklusioner vedr. Moderate Students

stillingtagen til konkrete emner i de styrende organer, som vores repræsentanter kan videreformidle. Dog er det her vigtigt at påpege, at en MS-repræsentant ikke kan blive pålagt en bestemt mening, da det er vores opfattelse, at dette strider mod Grundloven. Begrundelsen herfor er, at den person, der er indvalgt på enten DSR's eller MS's liste, er valgt direkte af hans/hendes vælgere og IKKE af studenterorganisationen. Derfor har han/hun ret til at følge sin egen overbevisning. Et spørgsmål man sikkert vil stille her er: »Hvordan kan man så sikre, at den valgte politik kan videreføres i de pågældende organer?« Hertil må svares, at en indvalgt ikke bliver særlig populær, hvis vedkommende ikke retter sig efter en MS-forum-beslutning, og vil derfor have særdeles svært ved at opnå genvalg næste gang. Så tingene hænger altså alligevel sammen.

Det næste spørgsmål, der sikkert vil melde sig hos mange, er: »Hvorfor er der overhovedet behov for et MS-forum, når »vi« har talsmandskollegierne?« Svaret hertil skal findes i behovet for flere studenterorganisationer.

MS-forum kan kort karakteriseres som et sted, hvor græsrodder/vælgere kan møde op med deres meninger, problemer og/eller forhold, som vores repræsentanter kan hjælpe med.

Udover at det er på disse forummøder, at vores politik skabes og justeres, er det ligeledes her, at vores kandidater til styrelsesvalgene opstilles. Det er ingen betingelse for at opstille for Moderate Studenter, at man skal være medlem, men det ses gerne.

Alle studerende kan møde op på vores forummøder, som afholdes ca. én gang om måneden. Man skal altså ikke være medlem. Møderne har karakter af at være meget tværfaglige, da både sproglige og økonomiske studerende vil være tilstede.

3. MS-styregruppe

Den politiske del ledes af en styregruppe, hvis opgave det bl.a. er at indkalde til MS-forummøder, lave dagsordener og være ansvarlig for at »tingene kører«.

Styregruppen består af 7 medlemmer, der pr. august 1985 er følgende: Cand.merc.stud. Janne Bollingberg; cand.merc.stud. Adam Wørzner Andersen; EG-stud. Karin Rosenbom; JØK-stud. Lars Egedal; HA-stud. Michael Graae; cand.merc.stud. Michael Raffnø; cand.merc.stud.; Lau Kristensen.

4. MS-aktiviteter

1. Erhvervsmøder og kurser

Moderate Studenter afholder i løbet af året en del erhvervsmøder, hvor vi gerne får kendte og markante erhvervsfolk og politikere til at komme og tale over et aktuelt emne. Bagefter er der så mulighed for at stille spørgsmål. Fremmødet til disse arrangementer er som regel stort. Mange opfatter disse aftener som et tiltrængt supplement, da foredragsholderne er kendetegnet ved at have stor praktisk indsigt i deres arbejde, mens undervisningen her på stedet som bekendt er temmelig teoretisk. F.eks. har vi haft skatteminister Isi Foighel og Magasin-direktøren Stig Bøgh Carlsen ude og tale. I efteråret 1985 regner vi med, at bl.a. Jan Bonde Nielsen kommer.

Moderate Studenter afholder ligeledes kurser. I efteråret 1985 er der bl.a. planlagt et Time-manager kursus til en meget fordelagtig pris.

2. MS-Jobservice

Moderate Studenter oprettede sidste år en såkaldt jobbørs, hvor vi gratis formidler

jobtilbud fra erhvervslivet til de studerende via vore opslagstavler rundt om på højskolen. Opslagene vil altid være forsynet med et »Formidlet af Moderate Studenters Jobservice«. Gennem det sidste år har adskillige studerende fået arbejde på denne måde.

3. Handleren

Handleren er bladet Moderate Studenter udgiver. Bladet kommer 6 gange om året + ekstra numre, hvergang i et oplag på ca. 2.500-3.500 stk. og udleveres gratis. Vi mener selv uden at overdrive, at det er et af Danmarks mest professionelle studenterblade, både hvad angår indhold og lay-out, men man kan jo selv vurdere. Indholdsmæssigt er der en lang række spændende artikler skrevet af f.eks. tidligere studerende eller ledende erhvervsfolk. Selvfølgelig indeholder bladet også en god portion studenteroplysning og -politik. Bladets leder er ofte genstand for stor debat.

4. Rusbogen

Udkommer i år i et oplag på 6.000 stk. og er i øvrigt det hidtil største. Bogen tilsendes gratis alle nystartede studerende på HHK.

Formålet med rusbogen, som er den femte udgave, er netop at hjælpe de nye studerende et par skridt på vejen til en mere problemfri studiestart. Rusbogen indeholder en kortfattet omtale af såvel studenterpolitik som Moderate Studenter. Endvidere giver bogen en lang række gode tips og relevante oplysninger om Handelshøjskolen, hvor de studerende jo skal tilbringe de næste 2-5 år. Rusbogen kan først og fremmest lette studiestarten og videre i studieforløbet benyttes som et opslagsværk – kort sagt som en Studenterbibel.

I år har vi forsøgt at gøre bogen mere brugervenlig end tidligere ved at alfabetisere den lange række af oplysninger, som bogen giver. Vi håber, dette gør bogen mere anvendelig og hurtigere at benytte i en søgen efter en bestemt oplysning.

5. Harvard Børsen gratis

Moderate Studenter har i år indgået en særdeles fordelagtig ordning med forlaget Børsen om gratis uddeling af ældre numre af Harvard Børsen. Normalprisen for dette exclusive blad er ca. kr. 140.00.

Harvard Børsen indeholder en række relevante artikler om lederskab og management, skrevet af anerkendte eksperter fra verdens førende business-universiteter.

Bladet kan med sit excellente indhold med fordel benyttes som supplement til undervisning og skriftlige arbejder.

Man kan møde op på vores kontor på Julius Thomsens Plads, og afhente nogle numre af Harvard Børsen gratis så længe lager haves.

6. HHK Sweat-Shirts fra MS

Som en nyhed kan man nu købe en egen HHK-Sweat-Shirt på Moderates kontor på Julius Thomsens Plads. Kvaliteten er den lækre HANES. Trøjen fås i 6 forskellige farver med det moderigtige og vaskesikre logo-tryk. Prisen for denne højkvalitets-trøje er kun kr. 169,00.

7. Manuduktion

Op til eksamen afholder Moderate Studenter manuduktion til rimelige penge i eksamensfag som f.eks. statistik, nationaløkonomi og erhvervsret. Fagoprettelserne er betinget af, at den fornødne tilslutning er tilstede. Typisk vil kurserne forløbe over 2-3 dage. Nærmere information fremkommer via opslagstavlerne og bladet »HANDLEREN«.

8. Fondsservice

Moderate Studenter er for tiden ved at udarbejde et register over fonde på foreningens EDB-anlæg. Det er planen, at medlemmer kan komme og anvende dette register i forbindelse med søgning af fondsmidler til f.eks. studiestøtte eller studierejser. Oplysninger printes selvfølgelig ud, så man kan tage dem med.

9. Udarbejdelse af rating-lise for nye HA-dimittender

De sidste par år har Moderate Studenter betalt højskolen for at udarbejde såkaldte ratinglister. Dette agter vi at gøre igen i år. En ratinglisteplacering er simpelthen en betingelse for optagelse på f.eks. amerikanske universiteter (MBA). På en ratingliste kan ses, hvilken frakti-til ens gennemsnit er. Har man f.eks. 7.3 i snit svarer det f.eks. til 56% af fraktilen.

10. Computerfremvisning

Moderate Studenter arbejder på at gentage sidste års succes med fremvisning af forskellige computere. Aftalerne er på dette tidspunkt ikke færdigbehandlede, men vi regner bestemt med at gentage succesen.

11. Fester

Foreningen afholder traditionen tro i løbet af året en del fester med band og/eller diskotek. Stedet er Fabrikvej, enten i kantinen eller aulaen. I år har vi bl.a. haft Street Beat ude at spille, og Dan Rachlin fra The Voice som Disc-jockey. Disse arrangementer har altid meget stor søgning af de studerende.

Sluttelig vil Moderate Studenter gerne rette en tak til Handelshøjskolens administration og medarbejdere for et godt og konstruktivt år og udtrykke håb om, at dette vil fortsætte i det kommende år.

Ønskes yderligere oplysning om Moderate Studenter kan dette ske ved henvendelse til et af Moderate Studenters sekretariater:

Julius Thomsens Plads 10, 1925 Frederiksberg C

Tlf. (01) 37 35 10, åbent dagligt mellem kl. 9.00 og 13.00.

Fabrikvej 7, lokale 243, 2000 Frederiksberg

Tlf. (01) 19 19 19, lokal 329. Efter kl. 19.00 dog (01) 19 19 68. Skiftende åbningstider.

XV. Organisationer med tilknytning til højskolen

A. Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse

Foreningens bestyrelse består af 15 medlemmer.

Forretningsudvalget: Sparekassedirektør, cand.jur. Steen Madsen (formand); direktør Aage Rask-Pedersen (næstformand); direktør, statsaut. revisor Andreas Nicolaisen; bankdirektør, cand.polit. Hans Paaschburg.

Medlemmer i Handelshøjskolens styrelsesråd: Bankdirektør, cand.polit. H. Maegaard Nielsen, HA (formand); bankdirektør, professor, dr.oecon. P. Nyboe Andersen; kreditforeningsdirektør, cand.polit. Erik Haunstrup Clemmensen; direktør Harald Hallander; direktør Jørgen Søtoft, HD.

Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse besætter 6 pladser i Handelshøjskolens styrelsesråd. Hidtil har de 6 været valgt blandt bestyrelsens medlemmer for 3 år ad gangen. Bestyrelsen vedtog pr. 1.1.1980 at tilbyde Foreningen af Danske Civiløkonomer én af disse pladser, som i beretningsåret har været besat af FDC's formand, direktør Gregers Jenssen-Tusch.

Købmandsskolens styrelse: Grosserer Thorvald Kortbæk (formand); direktør, cand.jur. Erik Langsted (næstformand); kontorchef, cand.polit. Peter Bjerregaard; underdirektør Ib Hjarlitz; grosserer Klavs Olsen; direktør Pelle Trock-Jansen.

Handelshøjskolens rektor og Købmandsskolens direktør deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Foreningen har i beretningsåret ydet tilskud til Handelshøjskolen på kr. 3.074.595,19.

B. Foreningen af Danske Civiløkonomer m.fl.

1. Foreningen af Danske Civiløkonomer (FDC)

Sammenslutning af dimittender med HD-, HA-, cand.merc.- og cand.merc.aud.-eksamen samt lic.- og dr.merc.-graden.

Tilsluttede foreninger med egen bestyrelse: Afsætningsøkonomisk Klub, Cand.Merc. Foreningen og Lic.Merc. Clubben.

Udgiver bl.a. Erhvervsøkonomisk Tidsskrift, Civiløkonomen, Civiløkonomernes Lønstatistik og Civiløkonomernes Dimittend-Avis.

Medlem af Nordisk Civiløkonom Forbund (NCF) og af Akademikernes Centralorganisation (AC).

FDC blev stiftet 24.5.1954 og havde pr. 1.9.1985 ca. 11.000 medlemmer, heraf ca. 4.000 studiemedlemmer.

Formål

FDC har til formål at samle alle danske civiløkonomer til varetagelse af deres faglige,

økonomiske og sociale interesser, at hævde den erhvervsøkonomiske uddannelses og forsknings betydning for samfundet, at virke for, at medlemmerne vedligeholder og udbygger deres faglige uddannelse samt at samarbejde med organisationer og institutioner i spørgsmål, der har betydning for civiløkonomer.

Efteruddannelse

FDC har i foreningsåret 1984/85 haft en kraftig stigning i sin kursusvirksomhed, fra ca. 1.100 deltagere på 50 kurser året før, til nu 1.500 deltagere på 75 afholdte kurser, heraf 20 ajourføringskurser i samarbejde med handelshøjskolerne og universiteterne over hele landet.

Prisopgave

På Civiløkonomdagen den 9.5.1985 uddeltes Civiløkonomprisen for en afhandling om sammenhængen mellem erhvervs politik og internationalisering, skrevet af kandidatstipendiat Søren Brøndum Kristiansen. Emnet for en ny prisopgave 1985/86 er sammenhængen mellem erhvervs politikken og den fremtidige erhvervsstruktur. Prisen, der er på kr. 25.000, vil eventuelt kunne fordeles til flere deltagere.

Civiløkonomernes Forlag

I beretningsåret 1984/85 har Civiløkonomernes Forlag udgivet 6 nye fag- og lærebøger og genoptrykt 2 tidligere udgivelser. I august 1985 introducerede forlaget en ny skriftserie vedr. »Økonomistyring & informatik« med lektor, cand.merc. Preben Melander som hovedredaktør.

Civiløkonomen

Medlems- og fagbladet Civiløkonomen er ifølge en AIM-test, sept. 1984 den FDC-aktivitet, som har højest prioritet blandt medlemmerne. Civiløkonomen/Jobbørs er på vej til at blive et primært stillingsannonceorgan, især for virksomheder, der søger kontakt med yngre civiløkonomer og studerende.

Erhvervsøkonomisk Tidsskrift

Tidsskriftets formål er at formidle og fortolke forskningsresultater af praktisk og teoretisk interesse for foreningens medlemmer.

I 1986 går tidsskriftet ind i sin 50. årgang, hvilket bl.a. vil blive markeret ved et udvidet nummer med artikler, skrevet af internationalt kendte management-professorer. Tidsskriftets redaktør er fortsat professor, ekon.dr. Erik Johnsen.

FDC's uddannelsesudvalg

FDC's uddannelsesudvalg følger nøje udviklingen i uddannelserne på handelshøjskolerne og universiteterne. I beretningsåret har det især været de nye, integrerede uddannelser i erhvervsøkonomi/datalogi/sprog/jura/matematik, der har beskæftiget udvalget, og som i foråret 1985 førte til hovedbestyrelsens godkendelse af dimittender fra og studerende ved de nævnte nye uddannelser som optagelsesberettigede i FDC.

FDC's formand har også i 1984/85 været medlem af styrelsesrådet for Handelshøjskolen i København i kraft af den plads, Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse har tilbudt FDC.

FDC's arbejdsmarkedsudvalg

Udvalget har videreudviklet forskellige aktiviteter, der imødekommer medlemmernes be-

hov for en bedre service i forbindelse med arbejdsmarkedsforhold. Således er antallet af jobsøgningskurser blevet væsentligt forøget i 1984/85.

FDC's overenskomstudvalg

FDC har i foreningsåret 1984/85 fået fornyet overenskomsten med finansministeriet for de i udenrigsministeriets handelsafdeling og Danida ansatte civiløkonomer. FDC's gamle krav om generelle overenskomster i det offentlige er blevet opfyldt for visse områder inden for overenskomstperioden 1.4.1985 - 31.3.1987.

Grænseaftale med DJØF

Ifølge grænseaftalen med DJØF af 12.10.1983, har FDC forhandlingsretten for offentligt ansatte HA'ere og HD'ere, dog ikke for visse cheftjenestemænd. Grænseaftalen præciserer også medlemsforholdet for specielt cand.merc.-gruppen, som begge organisationer har væsentlig interesse i at organisere. Privatanstattede og selvstændige cand.merc.'er er således primært FDC's medlemmer og kan kun fremover optages som medlemmer af DJØF ved samtidigt medlemskab af FDC. Omvendt regel gælder for overenskomstansatte cand.merc.'er.

Civiløkonomernes Arbejdsløshedskasse

CA havde pr. 1.7.1985 5.500 medlemmer, hvoraf ca. 270 modtog dagpenge. Ledigheden blandt kassens medlemmer er således uændret ca. 5%. I april/maj udgav CA/FDC for fjerde år i træk Civiløkonomernes Dimittend-Avis med nyttige oplysninger om beskæftigelsesmulighederne og a-kasse forhold. Dimittend-Avisen blev i 1985 trykt i 9.000 expl. og sendt til samtlige studiemedlemmer i FDC og til alle økonomistuderende, der var tilmeldt til eksamen på Handelshøjskolen i København og Handelshøjskolen i Århus og uddelt på de øvrige uddannelsessteder.

Foreningen af Danske Civiløkonomer (FDC)

Sværtegade 3, Postbox 2116, 1014 København K. Tlf. 01 14 90 45.

Formand: Økonomichef Gregers Jenssen-Tusch, HD

Direktør: Cand.merc. Peter Mehlbye (indtil 1/10 1985)

Informationsdirektør: Cand.merc. Børge Rasmussen

Uddannelseschef: Ole Salting, HD

Forhandlingschef: Cand.merc. Inge Storm.

2. Foreninger tilknyttet Foreningen af Danske Civiløkonomer

a. Afsætningsøkonomisk Klub

AØK er en selvstændig fagklub under Foreningen af Danske Civiløkonomer. Ved udgangen af foreningsåret 1984/1985 er klubbens medlemstal opgjort til 1.405.

I foreningsåret har klubbens bestyrelse været sammensat således:

Formand: underdirektør Lindy Olsen, HD; næstformand: videadm. direktør, civilingeniør Lars Christian Bruhn HD; kasserer: EDB-konsulent Chr. Andersen HD; sekretær: mediachef Gunnar Pedersen HD; Årangsrepræsentant: kontorchef Carsten Reuther HD; Medlemmer: salgschef, akademiingeniør Erik Schacht, B. Sc., HD; lektor cand.merc. Hanne Hartvig Larsen; lektor, lic.merc. Orla Nielsen.

Klubbens aktiviteter har i perioden 1984/85 specielt været tilrettelagt og gennemført i snævert samarbejde med Handelshøjskolen i København, specielt Institut for Afsætningsøkonomi.

Klubbens aktivitetsprogram for 1984/1985 har bestået af følgende arrangementer:

- 29.8.1984: Service Management, - ny teori eller et modefænomen
v/Klaus Lund, Niels Strange og Orla Nielsen.
- 27.9.1984 Ordinær generalforsamling.
- 9.10.1984 Integreret produktudvikling, - modeller, metoder, strategier og taktik.
v/Lars Hein og Mogens Myrup Andreasen, DtH.
- 6.11.1984 Novo's forskningsstyring og strategiske produktudvikling,
v/Niels Hedegaard, Novo.
- 20.11.1984 Produktudvikling i fremtidens samfund, v/Tore Kristensen.
Møderækken vedrørende produktudviklingstemaerne var planlagt af Orla Nielsen og Tore Kristensen.
- 7.12.1984 Julestue på Bregnerød Kro.
- 24.4.1985 Reklame-TV, - projekter og projektresultater, v/Flemming Hansen, Ole Einar Andersen, Bendt Nygaard Jensen og Hanne Hartvig Larsen.
- 20.6.1985 Dimittendfest for årets nye afsætningsøkonomer, tilrettelagt af Carsten Reuther.
Klubbens opmuntringspris blev tildelt Finn Kokholm for en fremragende, praktisk anvendelig hovedopgave.
- 12.9.1985 Marketingchefen og PC'eren, v/Vagn Thorsgaard Jakobsen og Søren Heede.
- 25.9.1985 Generalforsamling.
- 14-16/11 2 1/2 dages seminar under temaet »Det internationale salg«, tilrettelagt af Orla Nielsen, Tore Kristensen og Børge C. Christensen.

Afsætningsøkonomisk Klub er Handelshøjskolen megen tak skyldig for den støtte, der er ydet i udviklingen af samarbejdet mellem klubben og specielt Institut for Afsætningsøkonomi.

b. Cand.Merc.Foreningen

Foreningen er stiftet den 23. april 1960 og har indgået en samarbejdsaftale med FDC.

Formål: Foreningens formål er at varetage medlemmernes fælles interesser. Dette formål søges bl.a. opnået ved:

- at holde medlemmerne orienteret om udviklingen inden for erhvervsøkonomiske forskning og undervisning og iøvrigt at varetage medlemmernes faglige interesser.
- at fremme et godt kollegialt forhold mellem foreningens medlemmer, at etablere og vedligeholde kontakt med beslægtede indenlandske og udenlandske faglige organisationer,
- at varetage medlemmernes økonomiske og sociale interesser over for det offentlige.

Medlemmer:

- Adgang til at blive ordinært medlem har enhver person, der er cand.merc. eller cand.merc.aud. eller har bestået en efter bestyrelsens skøn tilsvarende dansk eller udenlandsk eksamen.

Medlemskab af Cand.Merc.Foreningen forudsætter medlemskab af FDC.

- Adgang til at blive studiemedlem har enhver person, som efter bestået HA-eksamen er indskrevet på cand.merc.-studiet. Efter bestået cand.merc.-eksamen opnås automatisk ordinært medlemskab.

Bestyrelse: S.L. Lauritzen (formand), Bent Poulsen (næstformand), C. Munk (kasserer), John I. Tuxøe, Per Rasmussen.

Formand: S.L. Lauritzen, Borgmester Jørgensens Vej 9, 2930 Klampenborg. Tlf. (01) 63 04 21.

c. Lic.merc.-Clubben

blev stiftet 28. november 1952 med det formål at samle de handelsvidenskabelige licentiater til samvirke om fælles faglige interesser.

Formand: Direktør, lic.merc. Torben Carlsson, Rothsgade 19, 2100 København Ø.

C. Dansk Magisterforening, sektion XXIII

Som forhandlingsberettiget organisation for magistre varetager Dansk Magisterforening disses interesser og virker herunder for opretholdelse af magisteruddannelsernes niveau og videnskabelige grundlag og for sikring af magistrernes økonomiske og sociale tryghed.

Formål for sektion XXIII er at være kontaktorgan mellem DM og dens medlemmer, beskæftiget ved de erhvervsproglige uddannelser og at varetage disse medlemmers interesser.

D. Magistrernes Universitetslærerforening

valgkreds 10 (Handelshøjskolerne og Handelshøjskoleafdelingerne)

Som organisation for magisterområdets lærere ved universiteterne og øvrige højere læreanstalter varetager Magistrernes Universitetslærerforening medlemsgruppernes og enkeltmedlemmernes økonomiske, sociale og arbejdsmæssige interesser og arbejder for at udvide magistrernes arbejdsmarked, at højne magisteruddannelsernes niveau og videnskabelige grundlag, at styrke forskningen og forståelsen for de højere uddannelsers samfundsmæssige betydning samt i samarbejde med andre akademiske faglige organisationer at fremme fælles interesser. Handelshøjskolernes repræsentant i bestyrelsen for Magistrernes Universitetslærerforeningen er Hanne Aarup, ansat ved Handelshøjskolen i København.

E. Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF)

DJØF er faglig organisation for alle juridiske, økonomiske og øvrige samfundsvidenskabelige kandidater, herunder cand.merc.'er og HJ-studerende.

Blandt andet er en række af akademikerne på Handelshøjskolen medlemmer af DJØF. Disse er organiseret i en særlig DJØF-klub, hvis formand er fællestillidsrepræsentant, cand.merc. Jørgen Frode Bakka, Institut for Erhvervsøkonomi.

I DJØF's vedtægter hedder det om formålet:

»Danmarks Jurist- og Økonomforbund, der er tilsluttet Akademikernes Centralorganisation (AC), har til formål

at samle Danmarks jurister og økonomer til varetagelse af standens faglige, økonomiske og sociale interesser,

at hævde den juridiske og økonomiske uddannelses og forsknings betydning for samfundet,

at virke for, at medlemmerne vedligeholder og udbygger deres faglige uddannelse,

at forhandle løn- og ansættelsesvilkår for de offentlige og privat ansatte jurister og økonomer, og

at samarbejde med andre organisationer i spørgsmål af fælles interesse«.

Medlemmernes faglige og økonomiske interesser kan være forskellige efter ansættelsesform og -sted. Forbundet er derfor delt i en række forbundsafdelinger og valggrupper, som tilsammen dækker alle de områder, hvor jurister og økonomer beskæftiges.

Formand: Konsulent, cand.jur. Michael Christiansen.

DJØF's forbundsafdelinger

De forbundsafdelinger, DJØF er opdelt i, er følgende:

Foreningen af overenskomstansatte jurister og økonomer (Overenskomstforeningen)

Formand: Fuldmægtig, cand.scient.pol. John Bæk Sørensen.

Foreningen af tjenestemænd og offentligt ansatte chefer (Tjenestemandforeningen)

Formand: Direktør, cand.jur. Steen Thorbek.

Foreningen af privatansatte jurister og økonomer (FOPA)

Formand: Konsulent, cand.jur. Lise Nørstrand.

Foreningen af arbejdsløse jurister og økonomer (FA/DJØF)

Formand: Cand.scient.pol. Aase Henriksen.

Foreningen af advokatfuldmægtige og ansatte advokater (Advokatfuldmægtigforeningen)

Formand: Advokat Henrik Oehlenschläger.

Foreningen af samfundsvidenskabelige og erhvervsøkonomiske studerende
(Stud.Samf.Foreningen)

Formand: Stud.Samf. Per Lund Sørensen.

Foreningen af pensionerede jurister og økonomer

Formand: Fhv. kontorchef Jørgen Behrend.

DJØF's virksomheder

Forlaget:

Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Formand: Professor, dr.jur. Mogens Koktvedgaard

Forlagschef: Henrik Fønss.

Forlaget er en selvejende institution, som administreres af DJØF.

Skattekartoteket:

A/A, Skattekartoteket, Informationskontor, Palægade 4, 1261 København K.

Tlf. (01) 11 78 74.

Skattekartoteket er et datterselskab af Jurist- og Økonomforbundets Forlag og et specialforlag for skattelitteratur.

Formand: Professor, dr.jur. Mogens Koktvedgaard.

Adm. direktør: Cand.jur. Peter Taarnhøj.

DJØF Efteruddannelse:

Formand: Lektor, cand.merc. Thomas Nielsen

Efteruddannelseschef: Cand.polit. Palle Rasmussen

DJØF Efteruddannelse har til formål at tilbyde forbundets medlemmer relevante efteruddannelseskurser.

JØP - Juristernes og Økonomernes Pensionskasse:

DJØF's pensionskasse hedder Juristernes og Økonomernes Pensionskasse (JØP). Pensionskassens medlemskreds er juridiske og økonomiske kandidater, dvs. de kandidater inden for det samfundsvidenskabelige og erhvervsøkonomiske område, som er omfattet af DJØF's overenskomster. Hertil kommer medlemmer af Foreningen af advokatfuldmægtige og ansatte advokater, som har pensionsordning i JØP. Når jurister eller økonomer ansættes i den offentlige sektor efter overenskomst med DJØF, optages de automatisk i pensionskassen.

Formand: Departementschef, cand.jur. Holger Lavesen, Dansk Olie- og Naturgas A/S.

Pensionskasseschef: Cand.polit. Torben Reiff.

Hotel Trouville:

Formand: Direktør, cand.jur. Gerner Andersen.

Adm.direktør Niels Henrik Nielsen, HA.

Hotel Trouville ejes af Juristernes og Økonomernes Pensionskasse.

DJØF Service

Arbejdsløshedskasse

Akademikernes Arbejdsløsheds Kasse, Nørre Voldgade 29, 1358 København K.

Tlf. (01) 32 81 03.

Medlemmer af DJØF kan blive optaget i AAK - Akademikernes Arbejdsløsheds Kasse.

Bladvirksomhed:

DJØFs bladvirksomhed omfatter i alt fire blade. *DJØF-bladet* udsendes gratis til alle medlemmer hver anden uge. Bladet indeholder foreningsnyt, ledere og kommentarer, mødereferater, interviews, reportager, anmeldelser, indtægts- og ledighedsstatistik, løntabeller, debatsider, personalia samt merkantile annoncer og stillingsannoncer.

DJØF udgiver *Juristen*, der er et juridisk og forvaltningsmæssigt tidsskrift, 10 gange årligt samt et samfundsvidenskabeligt tidsskrift - *Samfundsøkonomen* - otte gange årligt. Såvel det juridiske som det samfundsvidenskabelige tidsskrift udsendes gratis til ethvert medlem, der beder om det.

Stud.Samf.Foreningen udgiver bladet *Stud.Samf.*, som beskæftiger sig med studenterpolitisk stof.

F. Amanuensisrådet (AC-klubben) ved Handelshøjskolen i København

Amanuensisrådet, som blev stiftet den 21. maj 1965, består af lektorer, adjunkter, afdelingsledere, forskningsmedarbejdere og stipendiater, der er tilknyttet de økonomiske studier ved Handelshøjskolen i København.

Rådet har til formål at varetage medlemmernes økonomiske og arbejdsmæssige interesser såvel i relation til de relevante faglige organisationer, som overfor HHKs ledelse.

Rådets bestyrelse består efter generalforsamlingen den 22. januar 1985 af:

DJØF repræsentanterne: Helge Pedersen (Biblioteket), Peter Kamedula (E&S), Hardy Roed Thorsen, (IOA), og deres suppleanter Finn Hansson (Biblioteket), Niels Mygind (NØ) og Hanne Foss Hansen (IOA).

Øvrige AC-tillidsrepræsentanter: Hans Kurt Søgård Kvist (Anvendt statistik), Peter Maskell (TTR), Frode Bakka (EØ), Kim Møller (Udenrigshandel), Elisabeth Tuesen (EU) og Erik Bendtzen (Finansiering).

Formandsskabet i rådet og bestyrelsen varetages af Peter Maskell og Peter Kamedula.

G. Foreningen af honorarlønnede timelærere ved Handelshøjskolen i København

Foreningen har til formål at varetage medlemmernes økonomiske og arbejdsmæssige interesser i ansættelsesforhold over for Handelshøjskolen, herunder at virke for at undervisningsassistenter og eksterne lektorer er repræsenterede i de styrende organer og i udvalg m.v., hvor forhold der er relevante for medlemmernes arbejdssituation, drøftes og fastlægges.

Foreningen omfatter en sproglig afdeling og en økonomisk afdeling.

Nærmere oplysning om foreningens arbejde fås ved henvendelse til formanden for den sproglige afdeling, Vibeke Lykke Friis, tlf. (01) 68 33 15 eller til formanden for den økonomiske afdeling, Lise Lyck, tlf. (02) 65 60 93.

H. Bibliotekarforbundet

Forbundets formål er at varetage medlemmernes tjenstlige, økonomiske, faglige og uddannelsesmæssige interesser.

Bibliotekarer med afgangseksamen fra Danmarks Biblioteksskole eller anden dertil svarende uddannelse kan blive aktive medlemmer.

Bibliotekarforbundet har pr. 1.8.1985 4.624 medlemmer.

Bibliotekarforbundet udgiver medlemsbladet Bibliotek 70, der udkommer hver 14. dag.

Bibliotekarforbundets Klub på Handelshøjskolen i København har pr. 1.8.1985 15 medlemmer.

Klubbens formål er at fremme medlemmernes tjenstlige, faglige, økonomiske og uddannelsesmæssige interesser og at befordre kontakten mellem medlemmerne og forbundet. Klubben er den lokale organisation af Bibliotekarforbundet.

Bibliotekarforbundets medlemmer ved Handelshøjskolen i København er medlemmer af klubben.

Arbejdsløse bibliotekarer, der er medlemmer af Bibliotekarforbundet, kan være medlem af klubben.

Praktikanter, der er medlem af Bibliotekarforbundet, kan deltage i klubbens møder.

Bibliotekarforbundet er repræsenteret i Handelshøjskolens hovedsamarbejdsudvalg og teknologiudvalg.

Bibliotekarforbundets tillidsrepræsentant på Handelshøjskolen er Karen Bache.

I. Erhvervsprogligt Forbund & Arbejdsløshedskasse

1. Erhvervsprogligt Forbund (EsF)

Erhvervsprogligt Forbund blev stiftet i 1970 under navnet Handelshøjskolens Korrespondentsammenslutning. I 1977 blev navnet ændret til Erhvervsprogligt Forbund.

Erhvervsprogligt Forbund (EsF) er den faglige organisation for det erhvervsproglige fagområde. I januar 1985 blev EsF tilkendt forhandlingsret for de i staten ansatte erhvervsproglige funktionærer.

Forbundets formål er på partipolitisk neutralt grundlag at varetage medlemmernes faglige, økonomiske, sociale og uddannelsesmæssige interesser.

I forbundet optages som medlemmer dimittender og kandidater fra handelshøjskolernes erhvervsproglige prøver og studier, statsautoriserede translatører, dimittender fra kombinationsuddannelser med erhvervsprog samt kandidater fra universiteternes sprogstudier, såfremt de pågældende er beskæftiget med erhvervsprogligt arbejde. Studerende på de pågældende studier kan optages som studentermedlemmer.

Geografisk er forbundet opbygget i kredse, der følger amtsgrænserne. På beretningstidspunktet findes Århuskredsen, Fynskredsen, Nordjysk Kreds samt Ringkøbing Kreds. Lokalt i virksomhederne er forbundet opbygget i virksomhedsklubber, såvel på det statslige som på det private område. På beretningstidspunktet findes i alt 28 virksomhedsklubber.

EsF har opbygget en omfattende kursusvirksomhed, der omfatter såvel sproglige genopfriskningskurser, relevante efteruddannelseskurser som teoretiske og praktiske kurser i ETB og informationsteknologi. I efteråret 1985 fik forbundet sæde i Efteruddannelsesrådet under Undervisningsministeriet.

Den juridiske vejledning af medlemmerne er individuel eller kollektiv. Medlemmerne bistås i forbindelse med ansættelse, fratrædelse, virksomhedslukninger, lønforhandlinger og lønspørgsmål, indgåelse af overenskomster, klubdannelse samt i sager vedr. kontorteknologi, arbejdsmiljø o.a.

Studentermedlemskab i EsF er gratis. Forbundet arrangerer årligt orienteringsmøder for de studerende. Møderne sigter primært på at give kommende dimittender og kandidater en grundig orientering om forholdene i forbindelse med overgangen fra studium til arbejdsmarked.

I et samarbejde med handelshøjskolerne søger forbundet at øve indflydelse på studierne indhold og form for at sikre, at det høje faglige niveau bibeholdes samtidig med at studierne løbende tilpasses de skiftende behov i erhvervslivet.

Forbundet udgiver medlemsbladet Sprog & Erhverv, der udkommer månedligt, samt studenterbladet Erhvervsprog, der udsendes 3 gange årligt.

Forbundet søger løbende gennem dagspressen, kontakt til erhvervsorganisationerne m.v. at udbrede kendskabet i erhvervslivet og offentligheden til det erhvervsproglige fagområde med henblik på at sikre beskæftigelsen.

I marts 1982 indgik Erhvervsprogligt Forbund en aftale om samarbejde med Dansk Arbejdsgiverforening.

I marts 1985 indgik EsF en aftale om samarbejde med Cand.ling.merc.-foreningen.

I juli 1985 blev EsF tilsluttet FTF, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd.

Erhvervsprogligt Forbund har på beretningstidspunktet 7.800 medlemmer.

2. Erhvervsproglig Arbejdsløshedskasse.

Erhvervsproglig Arbejdsløshedskasse er den af staten anerkendte arbejdsløshedskasse for dimittender og kandidater fra handelshøjskolernes erhvervsproglige og erhvervsøkonomiske-erhvervsproglige studier (integrationsuddannelser).

For de kommende dimittender og kandidater arrangerer arbejdsløshedskassen årligt orienteringsmøder på handelshøjskolerne vedrørende beskæftigelses- og arbejdsløshedsforsikringsforhold.

For ledige medlemmer har EsA en omfattende parallelformidlingsservice, der på linie med den offentlige arbejdsformidling formidler kontakt mellem arbejdsgivere og arbejdsløshedskassens ledige medlemmer.

Herudover yder EsA individuel vejledning i forbindelse med f.eks. ledighed, udbetaling af dagpenge, jobtilbudsordningen, betalt uddannelse for langtidsledige osv., ligesom der jævnligt udbydes kurser i jobsøgning.

Erhvervsproglig Arbejdsløshedskasse er tilsluttet Arbejdsløshedskassernes Samvirke, der repræsenterer 1,8 million arbejdsløshedsforsikrede.

På beretningstidspunktet har EsA ca. 6.500 forsikrede.

J. Forsikringsklubben (Forsikringsteoretisk studiekulub)

Klubben blev stiftet 23. april 1926 af studerende ved Handelshøjskolen med det formål »at fremme interessen for teoretiske og praktiske forsikringsspørgsmål og at virke for god kollegial forståelse mellem medlemmerne«.

Formand: Claus Munch Birch.

Sekretariat: (01) 13 75 55, lokal 232.

Forsikringsklubben har ca. 1.200 medlemmer, der i den forløbne periode har fået tilbudt en række møder af både forsikringsteknisk og samfundsrelevant art, f.eks.

Markedsfører forsikringsselskaberne sig generelt dårligt?

Besøg på forsøgsanlæg Risø.

Assurandør-/mægleransvar.

EDB-kriminalitet.

I hvilket omfang påvirker erstatningsrettens regler borgernes adfærdsmønster, hvorledes tilpasses de.

Hvordan varetager forsikringserhvervet sine interesser bedst.

EF direktivet om produktansvar.

Besøg i det nye Topcenter.

Forsikring i informationssamfundet.

K. Udenrigshandelsklubben

Udenrigshandelsklubben (UHK) blev stiftet 16.9.1975 med det formål at samle HD'ere i udenrigshandel samt cand.merc.'ere med udenrigshandel som speciale til faglige aktiviteter samt at varetage medlemmernes fælles interesser. Klubben har ca. 300 medlemmer.

Der arrangeres bl.a. virksomhedsbesøg, temamøder samt institutmøder i samarbejde med Institut for International Økonomi og Virksomhedsledelse.

I det forløbne år er der bl.a. gennemført virksomhedsbesøg hos Superfos a/s, Ferrosan-gruppen, Rockwool International A/S, ESS-FOOD, Nissan Motor Danmark A/S og McKinsey & Co. Herudover har der været afholdt temamødet: »Lederuddannelse, lederrekruttering og karriereplanlægning.« Endelig har direktør Ove Munck, Industrirådet, holdt foredrag. Klubben har været vært ved dimittendafslutningen den 20. juni 1985. Formand for klubben: Direktør, civilingeniør, lic.techn. Hans Chr. Sørensen, HD, Vibe-holms Vænge 11, 2635 Ishøj. Tlf.: privat 02 73 94 49 og kontor (Rockwool International A/S): 02 16 03 00/574.

Klubbens bestyrelse: Ingeniør Claus Clausen, HD (kasserer); bankdirektør Peder Hillers-borg HD (næstformand); telegrafbestyrer Erik Boye Jensen HD; chefkonsulent Jens Si-monsgaard HD; markeringchef, cand.merc. Niels V. Sørensen (sekretær); lektor, cand.merc. Ole Wiberg, MS, har repræsenteret Institut for International Økonomi og Virksomhedsledelse i UHK's bestyrelse.

L. Cand.ling.merc. foreningen

Foreningen er stiftet den 2. april 1977 og er en forening af dimittender fra handelshøjsko-lerne med enten erhvervsproglig kandidateksamen (cand.ling.merc.) eller erhvervsprog-lig oversætter- og tolkeeksamen (cand.interpret.).

Foreningen omfatter kandidater og kandidatstuderende fra både Handelshøjskolen i Kø-benhavn og Handelshøjskolen i Århus.

Formål: fagligt og kammeratligt samvær, udveksling af erfaringer, opretholdelse og høj-nelse af det faglige niveau, udbredelse af kendskabet til uddannelsen, kontakt til handels-skolerne, samarbejde med andre lignende foreninger.

Aktiviteter: afholdelse af kurser og faglige arrangementer, deltagelse i debatten om sprog-folk i erhvervslivet, PR-virksomhed, studieture.

EK-studerende kan optages som studentermedlemmer.

Bestyrelse: Finn Juhl Pedersen (formand), Annemarie Melchior, Lise Damsgaard, Mette Konner, Sys Bundgaard, Lone Krogh Nielsen, Jørgen Aabye.

Formand: Finn Juhl Pedersen, Korshøj 315, 3670 Veksø, tlf. (02) 17 21 68.

Kasserer: Lise Damsgaard, P.W. Tegnersvej 55, 3070 Snekkersten, tlf. (02) 22 41 72.

Bilag 1: Fastansatte medarbejdere

A. Fortegnelse over højskolens lærere og forskningsmedarbejdere ved udgangen af undervisningsåret 1984/85

Professorer:

Cand.oecon. Flemming Agersnap, organisationsteori, udnævnt 1.2.1978; cand.oecon. Torben Agersnap, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1.3.1969; cand.oecon. Niels Blomgren-Hansen, nationaløkonomi, udnævnt 1.9.1982; cand.jur. Børge Dahl, erhvervsret, udnævnt 1.7.1981; dr.phil. Niels Davidsen-Nielsen, engelsk, udnævnt 1.9.1984; fil.dr. Lars Fant, spansk (gæsteprofessor fra 1.1.1985); siviløkonom Egil Fivelsdal, organisations sociologi, udnævnt 1.10.1973; dr.polit. Bjarke Fog, erhvervsøkonomi, udnævnt 1.10.1958; ekon.dr., lic.merc. Flemming Hansen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1.9.1983; dr.polit. Ernst Lykke Jensen, teoretisk statistik, udnævnt 1.6.1963; ekon.dr. Erik Johnsen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1.9.1969; mag.art. Hans-Peder Kromann, tysk, udnævnt 1.11.1976; dr.jur. Ole Lando, erhvervsret, udnævnt 1.2.1963; cand.scient. Søren Lauesen, datalogi & systemvidenskab, udnævnt 1.4.1985; cand.oecon. Karsten Laursen, international økonomi/virksomhedsledelse, (gæsteprofessor fra 1.2.1985); Steven Lysonski, MBA, afsætningsøkonomi (gæsteprofessor fra 1.1.1984); cand.polit. Poul Milhøj, nationaløkonomi, udnævnt 1.1.1963; dr.polit. Niels Chr. Nielsen, nationaløkonomi, udnævnt 1.-8.1979; dr.merc. Otto Ottesen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1.5.1974, fratrådt 31.7.1985; dr.polit. Peter Mark Pruzan, datalogi & systemvidenskab, udnævnt 1.4.1985; dr.phil. Jens Rasmussen, fransk, udnævnt 1.2.1965; dr.merc. Frode Slipsager, international virksomhedsøkonomi, udnævnt 1.4.1976; cand.oecon. Carl E. Sørensen (konstitueret), finansiering, udnævnt 1.9.1963; lic.merc. Zakken Worre, regnskabsvæsen, udnævnt 1.2.1978.

Docenter, afdelingsledere og fagledere:

Docent, dr.phil. Aage Aagesen, erhvervsgeografi, udnævnt 1.8.1948, fratrådt 31.1.1985; afdelingsleder, cand.mag. Gert Engel, tysk, udnævnt 1.3.1969, (orlov); afdelingsleder, cand.polit. Knud Hansen, forsikring, udnævnt 1.4.1968; afdelingsleder, translator Jørgen Jensen, spansk, udnævnt 1.8.1969; afdelingsleder, cand.polit. Orla Brandt Jensen, nationaløkonomi, udnævnt 1.1.1969; lektor, cand.stat., civilingeniør Peter Kierkegaard-Hansen, edb, udnævnt 15.11.1970; afdelingsleder, cand.mag. Jacques J. Quistgaard, fransk, udnævnt 1.1.1969; fagleder, cand.mag. Sven Sorgenfrey, engelsk, udnævnt 1.8.1970; afdelingsleder, cand.polit. Lauge Stetting, international økonomi/virksomhedsledelse, udnævnt 1.4.1968.

Lektorer/adjunkter uden forskningspligt i sprog, erhvervslære og samfundsøkonomi:

Lektorer:

Translator Jørgen Alsø, engelsk, udnævnt 1.8.1974; cand.mag. Aase Baillais, fransk, udnævnt 1.8.1974; cand.mag. Frede Boje, tysk, udnævnt 1.8.1974; cand.mag. Liselotte Brøndlund, tysk, udnævnt 1.8.1974; translator Edna Seear Christensen, engelsk, udnævnt 1.8.1974; cand.mag. Anne Dueholm, fransk og russisk, udnævnt 1.8.1974; cand.ling.merc. Ellen Fehrn-Christensen, fransk udnævnt 1.11.1983; translator, cand.in-

terpret. Helen Fogh, engelsk, udnævnt 1.9.1979; translator, cand.ling.merc. Helle Pals Frandsen, engelsk, udnævnt 1.9.1977; cand.art. Birgitte Friis, fransk, udnævnt 1.9.1975; translator Hélène Holm, fransk, udnævnt 1.8.1974; Finn Hagen Jespersen HA, regnskabslære og samfundsøkonomi, udnævnt 1.4.1967; cand.art. Hans Peter Jørgensen, tysk, udnævnt 1.9.1975; translator Flemming Koue, tysk, udnævnt 1.8.1974; cand.jur. Niels Krogh-Hansen, fransk, udnævnt 1.9.1979; cand.mag. Børge Larsen, engelsk, udnævnt 1.3.1969; cand.mag. Inge Livbjerg, engelsk, udnævnt 1.8.1974; cand.mag. Finn Messell, engelsk, udnævnt 1.8.1974; translator Paul Monrad, engelsk, udnævnt 1.8.1974; Erik Otto HA, regnskabslære og samfundsøkonomi, udnævnt 1.8.1955; translator Niels Henning Pedersen HD, spansk, udnævnt 1.8.1974; translator Vagn K. Sandberg, engelsk, udnævnt 1.8.1971, fratrukt 31.12.1984; cand.mag. Tyge Stavnstrup, engelsk, udnævnt 1.8.1974; translator Ellen Sundbo, spansk, udnævnt 1.8.1972, fratrukt 31.8.1985; translator Erna Sølling, spansk, udnævnt 1.9.1980; cand.mag. Finn Sørensen, tysk, udnævnt 1.9.1984; cand.ling.merc. Birthe Vesterli, tysk, udnævnt 1.9.1983; cand.art. Dorte Westrup, fransk og italiensk, udnævnt 1.8.1974.

Adjunkter:

Cand.ling.merc. Louise Denver, spansk, udnævnt 1.9.1981; cand.interpret. Kirsten Kirkegaard, engelsk.

Fastansatte lærere i maskinskrivning og stenografi:

Handelsfaglærer Anne Harries EA, udnævnt 1.1.1978; handelsfaglærer Jette Krog ED, udnævnt 1.1.1978; handelsfaglærer Erna Larsen, udnævnt 1.1.1963; handelsfaglærer Jytte Halfdan Madsen ED, udnævnt 1.8.1967; korrespondent Hanne Nielsen ED, udnævnt 1.10.1980; handelsfaglærer Jette Nørgaard, udnævnt 1.9.1979; cand.ling.merc., translator Lise Saxov, udnævnt 1.8.1970; handelsfaglærer Marie-Louise Westergård, udnævnt 1.1.1980.

Amanuensisgruppen:

Lektorer:

Dr.rer.pol. Peter Aderholt, trafik-, turist og regionaløkonomi, udnævnt 1.9.1978; mag.scient.soc. Heine Andersen, center for uddannelsesforskning, udnævnt 1.10.1977; mag.scient.soc. Ib Andersen, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1.8.1978; cand.mag. Søren Kaas Andersen, spansk, udnævnt 1.8.1974; cand.merc. Jørgen Frode Bakka, erhvervsøkonomi og ledelse, udnævnt 1.11.1980; civilingeniør Gert Bechlund, anvendt datalogi og systemvidenskab, udnævnt 1.8.1977; lic.merc. Niels Bjørn-Andersen, informatik og økonomistyring, udnævnt 1.8.1973; lic.jur. Britt-Mari Persson Blegvad, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1.8.1973; lic.merc. Finn Borum, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1.10.1977; translator, cand.ling.merc. Inge Baaring, tysk, udnævnt 15.9.1974; cand.polit. Cai F. Christensen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1.8.1973; cand.polit. Jens Bjerregaard Christensen, erhvervs- og samfunds forskning, udnævnt 15.8.1978; mag.scient.soc. Jens Frølev Christensen, nationaløkonomi, udnævnt 1.1.1982; cand.merc. Søren Christensen, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1.8.1973; cand.merc. Dennis Clausen, regnskabsvæsen, udnævnt 1.8.1973; cand.phil. Peter Dahm Colliander, tysk, udnævnt 1.6.1983; cand.phil. Mirella Cristofoli, fransk, udnævnt 15.6.1984; cand.ling.merc. Gunhild Dyrberg, fransk, udnævnt 1.4.1978; cand.mag. Hans Elbeshausen, tysk, udnævnt 1.5.1985; lic.merc. Jens Oluf Elling, regn-

skabsvæsen, udnævnt 1.12.1976; dr.merc. Harald Gjessing Enderud, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1.7.1974; cand.polit. Hans Engstrøm HA, afsætningsøkonomi, udnævnt 1.8.1973; cand.ling.merc. Dorrit Faber, engelsk, udnævnt 15.11.1984; lic.jur. Jens Fejø, europæisk markedsret, udnævnt 1.11.1974; cand.ling.merc. Lena Flugler, engelsk, udnævnt 1.9.1979; cand.polit. Gorm Gabrielsen, teoretisk statistik, udnævnt 1.3.1984; cand.merc. Lars Peter Grønholdt, teoretisk statistik, udnævnt 1.5.1980; cand.polit. E. Damsgård Hansen, nationaløkonomi, udnævnt 1.8.1973; cand.polit. Erik Hansen, regnskabsvæsen, udnævnt 1.8.1973; cand.mag. Gyde Hansen, tysk, udnævnt 1.10.1984; translator, cand.ling.merc. Inge Gorm Hansen, engelsk, udnævnt 1.8.1974; civilingeniør Ove Hedegaard, erhvervsøkonomi og ledelse, udnævnt 1.3.1978; lic.merc. Søren Heede, afsætningsøkonomi, udnævnt 1.8.1973; cand.jur. Kjeld Hemmingsen, erhvervsret, udnævnt 1.8.1973; civilingeniør Tage Henriksen HD, anvendt datalogi og systemvidenskab, udnævnt 1.1.1979; cand.phil. Lise-Lotte Hjulmand, engelsk, udnævnt 1.9.1983; cand.merc. Stig Ingebrigtsen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1.5.1976; cand.polit. V. Thorsgaard Jacobsen, regnskabsvæsen, udnævnt 1.8.1973; cand.scient.oecon. Bjarne Astrup Jensen, finansiering, udnævnt 1.2.1983; cand.oecon. Bjarne Sloth Jensen, nationaløkonomi, udnævnt 15.10.1979; cand.phil. Per Anker Jensen, engelsk, udnævnt 1.9.1982; cand.merc. Poul-Erik Daugaard Jensen, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1.6.1981; cand.polit. Povl Erik Jensen, erhvervs- og samfundsforskning, udnævnt 1.3.1985; Finn Junge-Jensen MBA, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1.6.1978; cand.merc. Kjeld Arnth Jørgensen, erhvervsøkonomi og ledelse, udnævnt 1.9.1975; lic.merc. Steffen Jørgensen, teoretisk statistik, udnævnt 1.8.1973; lic.merc. Torben Bech Jørgensen, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 15.8.1984; cand.merc. Henning Kirkegaard, regnskabsvæsen, udnævnt 1.8.1973; mag.art. Ulf Kjær-Hansen, presseforskning, udnævnt 1.8.1973; cand.polit. Christian Knudsen, center for uddannelsesforskning, udnævnt 1.10.1984; cand.merc. Svend Høgsberg Kristensen, erhvervsret, udnævnt 1.11.1983; lic.merc. Hans Kornø Rasmussen, international økonomi/virksomhedsledelse, udnævnt 1.9.1980, (orlov 1.1 – 31.12.1985); translator, cand.jur. Bente Kristensen, tysk, udnævnt 1.7.1980; cand.merc. Leif Kristensen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1.8.1973; cand.merc. Tore Kristensen, afsætningsøkonomi, udnævnt 15.3.1984; cand.scient. Hans Kurt Søgård Kvist, teoretisk statistik, udnævnt 1.2.1979; cand.merc. Hanne Hartvig Larsen, afsætningsøkonomi, udnævnt 15.3.1976; cand.polit. Henrik Holt Larsen, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1.10.1979; cand.ling.merc. Rita Lenstrup, engelsk, udnævnt 1.7.1983; civilingeniør Paul Lindgreen, informatik og erhvervsstyring, udnævnt 1.1.1984; cand.polit. Lars Lund, nationaløkonomi, udnævnt 1.8.1973; cand.polit. Jens Lunde, finansiering, udnævnt 1.12.1984; cand.phil. Lita Lundquist ED, fransk, udnævnt 1.9.1979; cand.polit. Lise Lyck, nationaløkonomi, udnævnt 1.9.1984; cand.ling.merc. Bodil Nistrup Madsen, tysk, udnævnt 12.9.1984; cand.polit. Svend Marker-Larsen, nationaløkonomi, udnævnt 1.2.1975; cand.phil. Hanne Martinet, fransk, udnævnt 1.9.1979; cand.scient. Peter Maskell, trafik-, turist- og regionaløkonomi, udnævnt 1.10.1983; cand.merc. Preben Melander, informatik og økonomistyring, udnævnt 1.3.1978; akademiingeniør Jørgen Rudolf Meyer, regnskabsvæsen, udnævnt 1.8.1982; lic.merc. Jan Molin, organisation og arbejdssociologi, udnævnt 1.10.1984; cand.merc. Johannes Mouritsen, finansiering, udnævnt 1.1.1981; cand.ling.merc. Lena Munck, fransk, udnævnt 15.6.1984; John Desmond Murphy MA, engelsk, udnævnt 1.1.1982; cand.mag. Anne Marie Bülow Møller, engelsk, udnævnt 1.10.1984; cand.polit. Michael Møller, finansiering, udnævnt 1.7.1982; cand.jur. Mogens Eggert Møller, skatteret, udnævnt 1.8.1973; mag.sci-

ent.soc. Mette Mønsted, erhvervs- og samfundsforskning, udnævnt 1.3.1985; cand.merc. Ulrik Gorm Møller, informatik og økonomistyring, udnævnt 1.12.1984; cand.pæd. Aage Nedergård, informatik og økonomistyring, udnævnt 1.11.1981; lic.merc. Peter Neergaard, regnskabsvæsen, udnævnt 1.12.1977; cand.oecon. Helmer Duelund Nielsen, erhvervs- og samfundsforskning, udnævnt 1.8.1973; cand.polit. Jens Carl Ry Nielsen, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1.8.1973; lic.merc. Orla Nielsen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1.8.1973; cand.merc. Ole Stenvinkel Nilsson, teoretisk statistik, udnævnt 1.4.1980; ekon.dr. Jerker Nilsson, afsætningsøkonomi, udnævnt 1.8.1982; cand.merc. Jørgen Kai Olsen, anvendt statistik, udnævnt 1.8.1973; cand.jur. Poul Olsen, skatteret, udnævnt 1.8.1973; cand.merc. Jens Overø, teoretisk statistik, udnævnt 1.4.1976; cand.jur. Hans Viggø Godsk Pedersen, erhvervsret og revision, udnævnt 1.8.1982; statsaut. revisor, cand.merc. Robert Sloth Pedersen, erhvervsret og revision, udnævnt 1.8.1973; cand.polit. Orla G. Petersen, erhvervsret og revision, udnævnt 1.8.1973; cand.merc. Michael Pettersson, afsætningsøkonomi, udnævnt 1.2.1982; cand.ling.merc. Heribert Picht, spansk, udnævnt 1.1.1978; lic.merc. Flemming Poulfelt, erhvervsøkonomi, udnævnt 1.3.1978; translator Christian Quist, engelsk, udnævnt 1.10.1984; cand.merc. Lars Wendel Ranfelt, erhvervsøkonomi og ledelse, udnævnt 1.1.1984, (orlov 1.5.1985 - 15.3.1986); civilingeniør Flemming Rasmussen, informatik og økonomistyring, udnævnt 1.8.1973; lic.jur. Hjalte Rasmussen, europæisk markedsret, udnævnt 1.4.1975; lic.techn. Leif Bloch Rasmussen, teknologistyringsgruppen, udnævnt 1.3.1977; lic.merc. Stig Evan Ree, erhvervsøkonomi og ledelse, udnævnt 1.1.1976; translator Theis Riiber, tysk, udnævnt 1.6.1982; cand.jur. Bjørn Roepstorff, finansiering, udnævnt 1.10.1984; cand.mag. Poul Rosbach, tysk, udnævnt 1.1.1982; cand.polit. Henrik Schaumburg-Müller, international økonomi/virksomhedsledelse, udnævnt 10.5.1980; akademiingeniør Jens Schou-Christensen, informatik og økonomistyring, udnævnt 1.3.1983; cand.merc. Poul Schultz, international økonomi/virksomhedsledelse, udnævnt 1.8.1973; cand.mag. Helge Lykke Schwarz, engelsk, udnævnt 1.8.1974; lic.merc. Tage Skjøtt-Larsen, trafik-, turist- og regionaløkonomi, udnævnt 1.8.1973; lic.techn. Thomas Skousen, teknologistyringsgruppen, udnævnt 1.9.1979; cand.oecon. Hans Stubbe Solgaard, afsætningsøkonomi, udnævnt 1.1.1985; cand.mag. Lilian Stage, fransk, udnævnt 1.9.1978; cand.mag. Karen Stetting, engelsk, udnævnt 1.8.1974; cand.polit. Jesper Strandkov, international økonomi/virksomhedsledelse, udnævnt 1.6.1985; cand.mag. Henrik Selsø Sørensen, fransk, udnævnt 15.6.1984; cand.oecon. Aage Tarp, erhvervs- og samfundsforskning, udnævnt 1.9.1984; mag. scient.soc. Helge Tetzschner, erhvervs- og samfundsforskning, udnævnt 1.11.1981; lic.merc. Jens Aaris Thisted, informatik og økonomistyring, udnævnt 1.1.1982; cand.jur. Elisabeth Thuesen, europæisk markedsret, udnævnt 1.8.1973; mag.scient.soc. Finn Valentin, erhvervs- og samfundsforskning, udnævnt 15.8.1984; cand.polit. Harald Vestergaard HD, international økonomi/virksomhedsledelse, udnævnt 1.8.1973; cand.ling.merc. Anette Villemoes, spansk, udnævnt 15.6.1984; mag. scient.soc. Ann Westenholz, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1.10.1981; cand. merc. Ole Wiberg MS, international økonomi/virksomhedsledelse, udnævnt 1.8.1973; dr.phil. Ingeborg Zint MA, tysk, udnævnt 1.4.1985; cand.ling.merc. Anne Zoega, engelsk, udnævnt 1.4.1985.

Adjunker:

Cand.merc. Johan Ankerstjerne, finansiering, udnævnt 3.5.1979; cand.merc. Eric Bentzen, finansiering, udnævnt 1.2.1982; cand.polit. Flemming Bjerke, afsætningsøkonomi, vikar 1.11.1984 - 30.4.1985; cand.phil. Gerda Christensen, engelsk, udnævnt 1.12.1984;

cand.mag. Malene Djursaa, engelsk, udnævnt 15.10.1984; cand.jur. Kield-Gustav Erichsen, erhvervsret, udnævnt 1.12.1983; cand.jur. Synnøve Falk-Rønne, erhvervsret og revision, vikar 1.10.84 – 31.3.1985; cand.ling.merc. Hanne Glasius, engelsk, vikar 1.10.1984 – 28.2.1985; cand.polit. Bodil Olai Hansen, nationaløkonomi, udnævnt 1.9.1984; cand.merc. Carsten Krogholdt Hansen, regnskabsvæsen, udnævnt 15.6.1984; cand.interpret. Doris Hansen, tysk, udnævnt 1.9.1984; cand.mag. Steffen Leo Hansen, datalingvistik, udnævnt 1.12.1984; cand.polit. Uffe Foss Hansen, nationaløkonomi, udnævnt 1.9.1981; cand.polit. Leif Hasager, finansiering, udnævnt 1.9.1984; cand.interpret. Ole Nørgaard Helmersen, engelsk, udnævnt 1.9.1984; cand.polit. Gudrun Sveistrup Jacobsen, nationaløkonomi, udnævnt 15.8.1983, fratrådt 31.8.1985; cand.mag. Bente Lihn Jensen, fransk, udnævnt 1.9.1982; cand.scient. Torben Lund, informatik & økonomistyring, udnævnt 1.11.1984; cand.techn.soc. Peter Kamedula, erhvervs- og samfundsforskning, udnævnt 1.3.1985; cand.interpret. Lise Kate Mourier, engelsk, udnævnt 1.7.1983; cand.merc. Jan Birkelund Mouritsen, informatik og økonomistyring, udnævnt 1.9.1983; cand.polit. Niels Erik Mygind, nationaløkonomi, udnævnt 1.5.1983; cand.ling.merc. Agnete Berg Nielsen, spansk, udnævnt 1.9.1980; mag.scient.soc. Lise Drewes Nielsen, trafik-, turist- og regionaløkonomi, udnævnt 1.5.1985; cand.phil. Birte Pass, fransk, udnævnt 1.9.1982, fratrådt 30.6.1985; cand.merc. Bent Petersen, international økonomi/virksomhedsledelse, udnævnt 1.4.1985; cand.ling.merc. Hanne Puggaard, spansk, udnævnt 1.9.1984; mag.art. Steen Scheuer, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1.4.1984; cand.interpret. Lisbet Pals Svendsen, engelsk, udnævnt 1.8.1984; cand.mag. Margrethe Mondahl Søndergaard, engelsk, udnævnt 1.9.1983; cand.ling.merc. Joan Haff Tournay, fransk, udnævnt 1.11.1984; lic.jur. Peter L. Vesterdorff, erhvervsret og revision, udnævnt 15.4.1985; cand.ling.merc. Anne Charlotte Werther, engelsk, udnævnt 1.9.1984; cand.interpret. Annette Zimmermann, tysk, udnævnt 1.9.1984; cand.mag. Hanne Aarup, fransk, udnævnt 1.7.1981.

Kandidatstipendiater:

Cand.merc. Michael Andersen, informatik og økonomistyring, udnævnt 1.1.1984; cand.merc. John Kaj Christiansen, informatik og økonomistyring, udnævnt 1.6.1982; cand.merc. Jonna Dreyer, erhvervsøkonomi og ledelse, udnævnt 1.9.1984; cand.merc. Bjarne Brænder Florentsen, finansiering, udnævnt 1.5.1984; cand.techn.soc. Lannie Rene Fussel, trafik-, turist- og regionaløk., udnævnt 1.1.1984; cand.merc. Jeannet Grønfeldt, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 2.9.1983; cand.scient.adm. Torben Grønnebæk Hansen, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1.2.1985; cand.merc. Hanne Foss Hansen, informatik og økonomistyring, udnævnt 1.1.1984; cand.mag. Steffen Leo Hansen, tysk, udnævnt 1.6.1983; cand.phil. Bendt Nygaard Jensen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1.5.1984; cand.mag. Lars Johnsen, engelsk, udnævnt 1.3.1985; cand.mag. Kathrine S. Ravn Jørgensen, fransk, udnævnt 1.12.1983; kand.samf. Søren Brøndum Kristiansen, nationaløkonomi, udnævnt 1.8.1983; cand.scient. Kim Møller, international økonomi/virksomhedsledelse, udnævnt 1.1.1983; cand.interpret. Anne-Mette Keogh Rasmussen, spansk, udnævnt 1.9.1983; cand.adm.pol. Majken Schultz, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1.10.1984; cand.interpret. Knud Troels Thomsen, tysk, udnævnt 1.5.1985.

Seniorstipendiater:

Cand.polyt. Søren Malthe Borch, anvendt datalogi og systemvidenskab, udnævnt 1.3.1985; cand.merc. Klaus Møller Hansen, international økonomi/virksomhedsledelse, udnævnt 1.1.1984; civilingeniør Hardy Roed-Thorsen, organisation og arbejds sociologi, udnævnt 1.1.1984.

Eksterne lektorer:

Cand.scient.soc. Ole Ejner Andersen, markedskommunikation, udnævnt 1.5.1984; mag.scient.soc. Vilmer Andersen, videnskabsteori, udnævnt 1.4.1984; cand.phil. Connie Bauer, tysk litteratur, udnævnt 1.10.1984; cand.jur. Christian Beck, skatteret, udnævnt 1.9.1983; cand.polit. Sigurd Bennike, informationsteori, udnævnt 1.8.1980; statsaut. revisor Ib Bentzien, revision, udnævnt 1.9.1983; cand.polit. Hans Henrik Bjerling, nationaløkonomi, udnævnt 1.1.1981; cand.polit. Hans Henrik Bjerling, nationaløkonomi, udnævnt 1.1.1981; cand.interpret. Vivian Bondy, engelsk tolkning, udnævnt 1.9.1984; mag.art. Vera Böiken, amerikanske realia, udnævnt 1.3.1976; Inge Borch, HD, informatik og økonomistyring, udnævnt 1.3.1985; cand.jur. Klavs Kristian Brammer, erhvervsret, udnævnt 1.10.1984; civilingeniør Leonardo De Chiffre, italiensk tekn.sprog., udnævnt 1.9.1979; cand.merc. Per Christensen, organisation, udnævnt 1.5.1979; cand.merc. Sverre Riis Christensen, adfærds/parameterteori, udnævnt 1.1.1983; cand.polit. Jørgen Dalhoff, erhvervspraksis, udnævnt 1.1.1985; cand.jur. Erik Damm, HD, erhvervsret, udnævnt 1.1.1984; cand.jur. Jennifer Draskau BA, engelsk mundtlig sprogfærdighed og tolkning, udnævnt 1.1.1977; cand.merc. Troels Elgaard, virksomhedsøkonomi, udnævnt 1.10.1983; cand.jur. Jens Elmerkjær, erhvervsret, udnævnt 1.10.1984; cand.merc. George Greibe, personaleadministration, udnævnt 1.9.1982; cand.merc. Mogens Levy Gruelund, regnskabslære, udnævnt 1.9.1983; Nicole Guillois maitrise, franske samfundsforhold, udnævnt 1.9.1984; cand.ling.merc. Nina Hamerik, fransk tolkning, udnævnt 1.9.1981; cand.merc. Jens Allin Hansen, langtidstyring, udnævnt 1.9.1984; Marlene R. Hansen, BA, engelsk litterære hovedværker og litteraturhistorie/tekstlæsning, udnævnt 12.9.1976; cand.merc. Anton Chr. Hartmann-Olesen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1.10.1983; cand.psych. Gitte Haslebo, organisation og samfund, vikar 1.1. - 31.5.1985; cand.jur. Jørgen Henriksen, selskabs- og skifteret, udnævnt 1.2.1982; elektroingeniør Henrik Herlau, virksomhedsetablering, udnævnt 1.2.1985; cand.ling.merc. Anders Hermansen, spansk tolkning, udnævnt 1.9.1984; cand.ling.merc. Susanne Hertz, fransk merkantilt sprog, udnævnt 1.9.1976; cand.jur. Jan Hinze, skatteret, udnævnt 1.9.1977; Jørn Holm-Pedersen, informatik & økonomistyring, udnævnt 1.1.1984; cand.interpret. Karen Holst, engelsk, udnævnt 1.2.1983; cand.merc. Vibeke Høeg, økonomistyring og databehandling, udnævnt 1.2.1985; cand.merc. Karen Højgaard, øk.styring, kommunikation, udnævnt 1.9.1983, fratrædt 1.5.1985; cand.merc. Lars Bo Ive, markedsføringsplan, udnævnt 1.3.1983; cand.merc. Henning Jacobsen, almen erhvervsøkonomi, udnævnt 1.1.1981; cand.merc. Tom Jacobsgaard, organisation, udnævnt 1.1.1983; cand.pæd. Bent Brandt Jensen, erhvervs- og samfundsforskning, udnævnt 1.9.1984; cand.scient.pol. Erik Rolf Jensen, erhvervs- og samfundsforskning, udnævnt 1.1.1985; cand.phil. Lars Nørby Johansen, offentlig forvaltning, udnævnt 1.9.1984; cand.merc. Henrik Juel, erhvervsøkonomi, udnævnt 1.10.1983; cand.jur. Troels Jungersen, finansiering, udnævnt 1.8.1984; cand.polit. Søren Kjeldsen-Kragh, international økonomi, udnævnt 1.9.1976; cand.polit. Kaj Kjærsgaard, økonomisk politik, udnævnt 1.7.1980; cand.merc. Frantz Buch Knudsen, turistøkonomi, udnævnt 1.10.1984; cand.phil. Else Koefoed, fransk teknisk sprog, udnævnt 15.11.1980; cand.jur. Jørn-Ulrik Kofoed-Hansen, erhvervsret, udnævnt 1.9.1983; Hilke Kovacs, tysk juridisk sprog, udnævnt 1.9.1981; Johnny K. Kragh, HD, kreditvurdering, udnævnt 1.1.1983; cand.polit. John Kristensen, pengepolitik, udnævnt 1.12.1983, fratrædt 15.7.1985; cand.jur. docteur en droit Dorthe Laouedj Kryger, fransk juridisk sprog, udnævnt 1.3.1979; lic.merc. Erik Bøje Larsen, organisation/samfund, udnævnt 1.9.1983; mag.scient. Mogens Esrom Larsen, anvendt matematik, udnævnt 1.8.1977; Finn Larsen

HD, økonomi/budget, udnævnt 1.12.1983; cand.jur. Søren Larsen, skatteret, udnævnt 1.9.1977; cand.mag. Pina Zaccarin Lauritzen, italiensk stilistik, udnævnt 1.9.1979; cand.merc. Martin Lauth Lauridsen, MBA, markedsføringsorganisationer, udnævnt 1.1.1977; cand.merc. Anders Lindvik, økonomi- og budgetmodeller, udnævnt 1.8.1981; cand.mag. Tove Lonning, engelsk litterære hovedværker og litteraturhistorie/tekstlæsning, udnævnt 1.9.1977; cand.mag. Maria del Pilar Lorenzo, spansk, udnævnt 1.10.1984; lic.techn. Oli B. G. Madsen, anvendt matematik, udnævnt 1.8.1977; fil.dr. Margaret Malone, engelsk, litterære hovedværker og litteraturhistorie/tekstlæsning, udnævnt 1.9.1976; translætør Johanne Mengel, italiensk merkantilt sprog, udnævnt 1.9.1977; cand.polit. Niels Mengel, international virksomhedsøkonomi, udnævnt 1.10.1982; cand.phil. Abel Ghani Merad-Boudia, fransk oversættelsesfærdighed, udnævnt 1.9.1975; maitre en droit Maryse Mikkelsen, fransk realia, udnævnt 1.1.1982; cand.polit. Palle Mikkelsen, erhvervs- og samfundsbeskrivelse, udnævnt 15.8.1978; Torben Milvang, HD, regnskabsvæsen, udnævnt 1.10.1983, fratrædt 31.5.1985; cand. scient Ole Monrad, HD, systemkonstruktion, udnævnt 1.10.1983; cand.polit. Peter Neersø, intern økonomi, udnævnt 1.10.1983; cand.oecon. Leif Nellemann, virksomhedsøkonomi, udnævnt 1.10.1984; cand.polit. Henrik Nepper-Christensen, nationaløkonomi på sprog/samfundsforhold-overbygningsfag, udnævnt 1.9.1984, fratrædt 28.2.1985; cand.pæd. Hans Henning Nielsen, pædagogik, udnævnt 1.1.1983; akademiingeniør Jens Øyvind Nielsen, økonomistyring og databehandling, udnævnt 1.2.1985; cand.polit. Johan Helge Nielsen, regionaløkonomi, udnævnt 1.10.1984; Mogens Ove Nielsen, HD, økonomistyring og organisationsudvikling, udnævnt 1.8.1984; cand.mag. Flemming Olsen, engelsk tekstlæsning/litteraturhistorie, udnævnt 1.9.1981; statsaut. revisor Poul Erik Gram Olsen, eksternt regnskabsvæsen, udnævnt 1.3.1985; dr.phil. Berta Pallares-Garzon, spanske hovedværker og spansk litteraturhistorie, udnævnt 1.9.1976; lic.techn. Finn Hindkjær Pedersen, ledelsesforskning/opanalyse, udnævnt 1.9.1982; cand.merc. Klaus Hans Pedersen, regnskabsvæsen, udnævnt 15.1.1983; cand.oecon. Kaj Brandt Petersen, finansiering, udnævnt 1.9.1984; cand.jur. Otto May Petersen, erhvervsret og revision, udnævnt 1.11.1984; mag.scient.soc. Peter Plougmann, erhverv og samfund, udnævnt 1.9.1984; cand.polit. Jesper Rasmussen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1.8.1984; mag.scient. Hans Olaf Rieper, arbejdsmiljø, udnævnt 1.2.1980; cand.mag. Jette Hassin Ronøe, fransk juridisk sprog, udnævnt 1.9.1982; mag.art. Svend Erik Rosenberg, lingvistik, udnævnt 1.3.1982, fratrædt 31.3.1985; cand.polit. Elsebeth Rygner, finansiering, udnævnt 1.4.1982; cand.merc. Hugo Rønsdal, international markedsanalyse, udnævnt 1.9.1976; Kand.samf. Jørgen Schmidt, samfundsøkonomi, udnævnt 1.1.1985; cand.polit. Peter Schütze, finansiering, udnævnt 1.7.1979; cand.merc. Katrine Steen, afsætningsøkonomi, udnævnt 1.1.1980; cand.merc. Peter Stærmosé-Henningsen, regnskabsvæsen, udnævnt 1.8.1984; cand.mag. Ole E. Strömgreen, amerikansk samfundslære, udnævnt 1.9.1977; cand.merc. Kaj Clausen Svarrer, virk.investeringsplanl., udnævnt 1.8.1983; cand.merc. Knud Erik Sørensen, markedskommunikation, udnævnt 1.5.1984; cand.phil. Peter Sørensen, tysk, udnævnt 1.9.1983; lic.techn. Tom Togsverd, finansiering, udnævnt 1.1.1980; cand.polit. Jens Thomsen, international økonomi, udnævnt 1.11.1976; cand.ling.merc. Karen Thrysoe, engelsk juridisk sprog, udnævnt 1.2.1980; cand.polit. Hans Thygesen, finansiering, udnævnt 1.9.1984; civilingeniør Walther Thygesen, MBA, finansiel planlægning, udnævnt 1.10.1983; Linda Thøgersen, BA Honours, engelsk samfundslære/British Realia, udnævnt 1.9.1976; cand.polit. Erik Trolle-Schultz, international markedsdynamik og virksomhedens strategiske positionering, udnævnt 1.9.1984; cand.merc. Kjeld Tyllesen, erhvervsøkonomi, udnævnt 1.1.1985; cand.merc. Svend Jørgen Vedde, skatteret, udnævnt 1.5.1980; cand.polit. Hans Wallind, forsikringsøkonomi, udnævnt 1.3.1984;

mag.scient.soc. Arne Wangel, sociologi, udnævnt 1.4.1985; cand.phil. Helle Wegener, spansk grammatik, udnævnt 1.9.1979; translator Svend Vesterli, engelsk teknisk sprog, udnævnt 1.1.1975; cand.polit. Andreas Wildt, nationaløkonomi, udnævnt 1.10.1982; civilingeniør Jean-Pierre Zafiryadis, fransk teknisk sprog, udnævnt 14.3.1979.

B. Fortegnelse over administrative medarbejdere

Rektor:

Professor, dr.merc. Frode Slipsager, genvalgt for perioden 1.1.1984 – 31.7.1987.

Prorektor:

Lektor, cand.ling.merc. Lena Flugger, genvalgt for perioden 1.8.1983 – 31.7.1985.

Administrator:

Cand.jur. Jørgen Friis Christensen, udnævnt 1.6.1981 (orlov 1.5.1985 – 30.4.1986); Kurt Poder, udnævnt 1.5.1985.

Kontorchef:

Cand.jur. Ruth Bek, udnævnt 1.6.1985; Kurt Poder, udnævnt 1.7.1981, (orlov 1.5.1985 – 30.4.1986); cand.jur. Claus Tønnesen, udnævnt 1.8.1981 (orlov 1.1. – 31.12.1985).

Studieadministrator:

Cand.merc. Poul Flindhardt, udnævnt 1.6.1981.

Fuldmægtige:

Cand.polit. Ebbe Trærup Andersen, ansat 1.3.1983; cand.jur. Greta Andersen, ansat 1.7.1985; cand.jur. Lone Burmeister, ansat 1.7.1976, (fratrådt 30.4.1985); A. Herbert Christy, ansat 15.9.1969; Lone Dreisler, ansat 15.8.1978, (fratrådt 30.4.1985); Hans Henrik Fagel, ansat 26.11.1984, (fratrådt 30.9.1985); Hanne Feveile, HD, ansat 1.10.1982; cand.mag. Finn Kjerulff Hansen, ansat 1.5.1985; cand.polit. Jan Clausen Hansen, ansat 1.10.1979; Per Boje Jensen, HD, ansat 1.9.1966; Thorkild Kristoffersen, ansat 15.1.1966; Inge Klint, ansat 1.2.1976; Jytte Nielsen, ansat 1.1. – 31.12.1985; Jane Retvig, ansat 1.2.1975; cand.merc. Søren Ring Hansen, ansat 1.1.1983, (fratrådt 30.9.1984); Dorte Salskov-Iversen, ansat 1.1. – 31.12.1985; Charlotte Tang-Petersen, ansat 15.10.1984; Merete Trolle, ansat 1.6.1984.

Programmør:

Lene Thomas, ansat 1.6.1983.

Tekniske ledere:

Ingeniør Finn Kempf, ansat 1.11.1975.

Overassistenter:

Mogens Andersen, ansat 8.3.1976; Kai Jensen, ansat 1.11.1974; Lis Langen, ansat 1.9.1968; Birgit Nyvang Larsen, ansat 1.6.1980; Britta Larsen, ansat 1.8.1972; Aase Thimm, ansat 1.4.1973, (fratrådt 15.10.1984); Lilli Thorngaard, ansat 1.8.1947.

Kontorassistenter/assistenter:

Gerd Andersen, ansat 1.4.1979; Søren From Andersen, ansat 2.1., (fratrådt 1.8.1985); Bibiker Badreldin, ansat 1.5.1985 (fratrådt 30.11.1985); Irene Bergfort, ansat 1.1.1981 (orlov 1.6.1985 – 30.4.1986); Birte Bodholdt, ansat 1.8.1984; Helle D. Bonnesen, ansat 13.5.1985; Vibeke Broman, ansat 6.8.1984; Hanne Bruun, ansat 1.5.1982; Bente Krogh Christensen, ansat 1.12.1978; Connie Christensen, ansat 1.8.1971, (orlov 1.6.1985, (fratrådt 31.5.1986); Evald Christensen, ansat 15.10.1984; Annette Christiansen, ansat 11.3 – 31.8. 1985; Bent Christiansen, ansat 1.7.1985; Hilda Clemmensen, ansat 1.9.1983; Hans Erik Corneliusen, ansat 1.2.1980; Kirsten Davidsen, ansat 1.8.1969; Hanne Degner, ansat 5.10.1984, (fratrådt 30.4.1985); Hanne Døssing, ansat 1.4.1981; Claus Erikstrup, ansat 1.4.1984; Anelise Frederiksen, ansat 1.6.1973, (orlov 1.12.1984 – 30.11.1985); Grete Bay Friis-Hansen, ansat 1.11.1977; Jens Færge, ansat 1.6.1978; Hanne Gregersen, ansat 3.5.1979; Bessie Hansen, ansat 15.8.1983; Egon Svarth Hansen, ansat 1.10.1981 (fratrådt 24.8.1984); Ulla Hansen, ansat 15.7.1985; Bent Toft Haugaard, ansat 1.10.1975; Marianne Heilstrup, ansat 15.4.1985; Bente Hviid, ansat 1.2.1978; Helle Trolle Ingvorsen, ansat 1.12.1984; Else Bjørno Jensen, ansat 1.4.1970; Grethe Toft Jensen, ansat 1.11.1971; Mads Tovborg Jensen, ansat 22.10.1984, (fratrådt 31.3.1985); Tove Jensen, ansat 1.9.1979; Bente Søndergaard Jespersen, ansat 27.8.1984, (fratrådt 26.3.1985); Anita Jørgensen, ansat 1.8.1984; Henrik Kaalund-Jørgensen, ansat 1.3. – 31.12.1985; Erich Karsholt, ansat 1.3.1985 – 28.2.1986; Birthe Neerstrøm Kjær, ansat 1.1.1984 (fratrådt 30.9.1984); Kirsten Kruschinsky, ansat 15.1.1979; Anette Larsen, ansat 1.9.1980; Birgit Larsen, ansat 15.8.1985; Gudrun Nedersee Larsen, ansat 1.8.1976; Helle Larsen, ansat 5.10.1978; Knud Stenbæk Larsen, ansat 1.1.1983; Lis Larsen, ansat 1.7.1985; Susanne Larsen, ansat 15.4., (fratrådt 31.10.1985); Kai Larsson, ansat 1.1.1980; Helle Lass, ansat 1.1.1984, (fratrådt 15.4.1985); Lise Laurents, ansat 1.3.1978; Kate Kjær Lauritsen, ansat 1.9.1969; Tove Lorentzen, ansat 1.11.1977; Lene Loving, ansat 1.3.1983, (orlov 1.3.1985 – 28.2.1986); Tove Lund, ansat 1.10.1975; Laila Mark Jørgensen, ansat 1.12.1983; Børge Marquardsen, ansat 1.12.1981; Kirsten Meiling, ansat 1.6.1984; Grete Mortensen, ansat 1.5.1981; Lutgart Mortensen, ansat 1.3.1985; Jytte Mulvad, ansat 1.7.1985; Eric Møller, ansat 1.8.1979; Birthe Nielsen, ansat 15.8.1983; Else Trolle Nielsen, ansat 6.9.1984, (fratrådt 5.4.1985); Helle Würtz Nielsen, ansat 1.11.1982, (fratrådt 31.7.1985); Jørgen Nørgaard Nielsen, ansat 1.4.1981; Lis Nielsen, ansat 15.8.1980, (fratrådt 12.4.1985); Ann Fabricius Nørland, ansat 6.6.1983; Lene Palsbro, ansat 15.10.1983 (fratrådt 30.4.1985); Lisbeth Bjørn Pedersen, ansat 1.11.1983; Bente Lundhøj Petersen, ansat 1.4.1979 (fratrådt 12.8.1984); Ketty Petersen, ansat 1.10.1973; Tina Pilemand, ansat 17.1.1985, (fratrådt 31.5.1985); Lilli Poulsen, ansat 18.6.1984, (fratrådt 17.1.1985); Inge Randa, ansat 1.3.1973; Kathe Retsloff Rasmussen, ansat 1.11.1980, (fratrådt 30.6.1985); Lars Roldsgaard, ansat 15.4.1982; Laila Roneklindt, ansat 18.3., (fratrådt 17.10.1985); Birgit Schophuus, ansat 4.9.1984; Lise-Lotte Simonsen, ansat 1.10.1982; Hanne Slaarup, ansat 1.8.1983; Diana Stuhr, ansat 19.3.1979; Annette Svendsen, ansat 1.8.1982, (fratrådt 31.3.1985); Poul-Erik Taarnby, ansat 1.8.1984, (fratrådt 31.3.1985); Karen Birgitte Thomsen, ansat 26.11.1984; Lars Thorsen, ansat 1.8.1984; Eva Thorup, ansat 1.3.1981; Birgit Ulriksen, ansat 1.7.1979; Rita Voss, ansat 1.7.1964; Lise Walther, ansat 1.10.1983; Gudrun Westervang, ansat 1.10.1980; Beate Warberg, ansat 1.3.1985; Jens Vraa-Jensen, ansat 15.1.1985.

EFG-praktikanter

Tine Andersen, ansat 1.9.1984; Annette Blankschøn, ansat 1.11.1982, udlært 31.10.1984;

Tanja Christiansen, ansat 1.9.1984; Jeanett Dupont, ansat 1.9.1984; Dorte Hansen, ansat 8.8.1983, udlært 7.8.1985; Tina Hansen, ansat 15.9.1983, udlært 14.9.1985; Marianne Jensen, ansat 31.10.1983, udlært 30.10.1985; Pia Jensen, ansat 1.9.1984; Susanne Jørgensen, ansat 1.8.1984; Lone Kruuse, ansat 1.8.1983, udlært 31.7.1985; Birgit Larsen, ansat 15.8.1983, udlært 14.8.1985; Karin S. Larsen, ansat 15.8.1983, udlært 14.8.1985; Henrik K. Madsen, ansat 15.8.1984; Jane V. Meyer, ansat 1.8.1983, udlært 31.7.1985; Klaus Meth, ansat 20.9.1982, udlært 19.9.1984; Michael Hammer Mørch, ansat 1.9.1984; Heidi K. Nielsen, ansat 19.9.1983, udlært 18.9.1985; Merete K. Nielsen, ansat 1.8.1983, udlært 31.7.1985; Rudy K. Pedersen, ansat 1.1.1984.

Skolebetjente

Kai Aistrup, ansat 1.4.1972, (fratrådt 30.9.1984); Poul-Erik Andersen, ansat 1.8.1974; Olaf Chr. Baastrup, ansat 17.9.1984; Lars Bergø, ansat 25.4.1984; Murlidhar Dholani, ansat 18.3.,(fratrådt 17.10.1985); Monika Guvad, ansat 27.8.1984 - 26.3.1985; Freddy Jørgen Hansen, ansat 1.7.1985; Klaus Boye Hansen, ansat 1.4.1975; Frank Hjorth, ansat 6.5.85, (fratrådt 5.11.1985); Eigil Jensen, ansat 15.12.1964; Tage Jørgensen, ansat 1.8.1968; John Kirchhoff-Jørgensen, ansat 1.6.1970; Jan Knoublauch, ansat 18.3.85, (fratrådt 9.6.1985); Hans Erik Knudsen, ansat 1.7.1984; Hans Erik Lindegaard Knudsen, ansat 16.11.1982; Abdul Massigeh, ansat 15.4.1985 (fratrådt 14.11.1985); Holger Eigil Nielsen, ansat 1.1.1967, (fratrådt 31.8.1984); Kjeld Nielsen, ansat 1.6.1985; Peter Christian Nielsen, ansat 1.9.1983; Ulla Nielsen, ansat 11.7.1983, (fratrådt 17.2.1984); Preben Obel, ansat 1.9.1984, (fratrådt 31.5.1985); Torben Juhl Pedersen, ansat 1.2.1980; Alex Petersen, ansat 19.11.1984, (fratrådt 18.6.1985); Tamer Seker, ansat 17.10.1984, (fratrådt 6.2.1985); Georg Sternberg, ansat 9.7.1984; Victor Wassmann, ansat 1.3.1980.

Bilag 2: Censorer

I studieåret 1984/85 har følgende censorer af undervisningsministeriet været beskikket i forbindelse med højskolens prøver og eksaminer:

A. Censorer beskikket ved de erhvervsproglige eksaminer samt i engelsk og tysk ved det almene erhvervsøkonomiske studium (HA-studiet)

Engelsk

Commercial Press Officer, translatør Ebba Abildgaard; lektor, translatør Willy Agtby; translatør Birthe Marie Andersen; seminarielektor, cand.mag. Jens Axelsen; lektor, translatør John J. Binzer; statsaut. translatør og tolk Marie-Louise Brendstrup; lektor, cand.ling.merc., translatør Lis Henningsen Bro; lektor, cand.mag. Ole Bus; lektor, cand.mag. Ulf Böiken; direktør, translatør Mogens Dyhr HD; lektor, cand.pæd. Gerd Gabrielsen; lektor, cand.mag. Knud Gram-Andersen; lektor, cand.mag. Niels Hald; Jørgen Hansen, Bachelor of Science; lektor, cand.mag. Niels Chr. Bugge Hansen; lektor, translatør Børge Ingeman; professor Bent Jacobsen; adjunkt Hans Vinther Jensen; translatør Jørgen Tommy Jensen; afdelingsleder, dr.phil. Arne Astrup Juul; fuldmægtig, cand.ling.merc. Henning Vang Jørgensen; cand.ling.merc. Annette Kjærulff; translatør Jette Lachmann; lektor, cand.art. Hanne Lauridsen; civilingeniør F. I. Brink Laursen; translatør Børge Marette; cand.ling.merc. Hanne Mathiesen; salgsinspektør, translatør Hans Jørgen Mengel; landretssagfører Erik Münter; universitetslektor, dr.phil. Hans Frede Nielsen; lektor, translatør Ole Søborg Nielsen; adjunkt, cand.phil. Mogens Pind; lektor, cand.ling.merc. Sonja Poulsen; sekretariatschef, translatør Kjeld Præstegaard; lektor, mag.art. Steen Schousboe; professor Poul Steller; afdelingsleder Bent Sunesen; professor, dr.phil. Knud Sørensen; professor, dr.phil. Torben Vestergaard; fuldmægtig, cand.ling.merc. Lis Witsø.

Fransk

Lektor, cand.mag. Magnus Berg; statsaut. translatør Eilif Christensen; advokat Frantz Dahl; mag.art. Kirsten Gro-Nielsen; advokat Henrik von Holstein; lektor, cand.phil. Pierre Hyllested; lektor, cand.mag. Oleg Koefoed; lektor, cand.mag. Karen Landschultz; civilingeniør Michel Christian Laignou; lektor, cand.mag. Knud Aage Larsen; Inger Lyng, EA; cand.mag. Barbara Melchior; professor, dr.phil. Morten Nøjgaard; professor, dr.phil. Birger Munk Olsen; lektor, cand.mag. Vagn Outzen; lektor Arne Schnack; adjunkt, cand.mag. Kamma Skov, professor, cand.mag. Carl Vikner; kontorchef Erik Wille; advokat Henrik Worning.

Italiensk

Lektor Bruno Amoroso; translatør, cand.mag. Aase Lagoni Danstrup; lektor, mag.art. Hugo Ibsen; professor, dr.phil. Jørn Moestrup; lektor, mag.art. Lene Waage Petersen; lektor, dr.phil. Gunver Skytte Schmidt; professor, dr.jur. & phil. Ditlev Tamm.

Russisk

Lektor, Ph.D. Henning Andersen; lektor, cand.phil. translatør Jørgen Harrit.

Spansk

Oversætter Erik Sloth Andersen; lektor, cand.mag. Ulf Böiken; kontorchef Bjørn Furu HD; translatør, cand.ling.merc. Charlotte von Haffner; translatør Inger Hall; lektor, cand.mag. Kjær Jensen; cand.mag. Merete Hjorth Jensen; fuldmægtig, cand.jur. John Kierulf; civilingeniør Kristen Kragelund; lektor John Kuhlmann Madsen; kontorchef, translatør Poul Madsen; underdirektør, cand.jur. Jørgen F. Nissen; professor, dr.phil. Morten Nøjgaard; fuldmægtig, cand.phil. Otto Chr. Schepelern; civilingeniør Jens Staugaard; handelsråd, cand.polit. Søren Ejler Storgaard; salgschef, cand.polyt. Carl Erik Wegener.

Tysk

Lektor, cand.mag. H. Bergstrøm-Nielsen; translatør Heinz W. Bühring; translatør, cand.jur. Helmut Christensen; translatør Edith Christiansen; translatør Inger Jelstrup Christophersen; professor Ove K. Clausen; cand.mag. Elisabeth Egelund; salgschef Peter Hausmann; translatør Esther Hedegaard; professor, fil.dr. Karl Hyldgaard-Jensen; lektor, cand.mag. Lisbeth Falster Jakobsen; studielektor, cand.mag. Gerhard Jaspersen; translatør Lene Bøgeholm Jensen; afdelingsleder, cand.mag. Elli Jørgensen; lektor Per El Jørgensen; translatør Ellen Larsen; cand.ling.merc. Lars Henrik Rønnow Larsen; translatør Nils Wilhelm Lassen; universitetslektor, mag. art. Jørgen Olsen; professor Sven-Olaf Poulsen; lektor Hans-Otto Rosenbohm; professor, dr.phil. Henning Spang-Hanssen; lektor Henning Søndergaard; lektor, cand.mag. Vibeke Winge; underdirektør, translatør Robert Wunsch.

Dansk

Undervisningsassistent, cand.mag. Thorleif Christiansen; undervisningsassistent, cand.mag. Angela Guski ED; cand.phil. Peter Stray Jørgensen; professor Mogens Baumann Larsen; ammanuensis, cand.mag. Pia Riber Petersen; lektor, cand.mag. Anita Scheurer; lektor, lic.phil. Peder Skyum-Nielsen.

Maskinskrivning og stenografi

Mariane Bjerre ED; korrespondent Birte Dam-Hendriksen; korrespondent Dorrit Faber; Marianne Ingebrigtsen ED; korrespondent Agnete Ingvordsen; korrespondent Kate Irene Jensen ED; Jonna Sehested-Grove ED; direktionssekretær Johanne Margrethe Sørensen.

Lynskrift

Handelsfaglærer Jonna Carlsen; direktionssekretær Johanne Margrethe Sørensen.

Erhvervslære/erhvervsøkonomi og samfundsøkonomi, niveau I

Konsulent, lektor, lic.merc. Egon Andersen; civiløkonom Asbjørn Baggesen HD; direktør Allan Hansen HA; direktør, cand.merc. Ole Heggland; konsulent, cand.jur. Flemming Steen HD; marketingdirektør Claus Trolle, HD.

Samfundsøkonomi, niveau II

Investeringschef, cand.polit. Thomas Henriksen.

Erhvervsret

Direktør, cand.jur. Ole Alsøe; fuldmægtig, lektor Lennart Lyngé Andersen; professor, dr.jur. Bent Christensen; forbrugerombudsmand, cand.jur. Frede Christensen; universitetslektor, dr.jur. Bo von Eyben; advokat Torben Ertbøll; sekretariatschef, cand.jur. Benedicte Federspiel; advokat Andreas Fischer; kontorchef, cand.jur. Erik Steen Matzen Hansen; dommer Preben Gundorph Hansen; kontorchef Ole Jacobsen; fuldmægtig, cand.jur. Hanne Koktvedgaard; ligningschef, cand.jur. Vagn Laustsen; advokat Jesper Lett; advokat Ulrik Lett; kriminaldommer Rasmus Lind; advokat Arne Madsen; undervisningsinspektør, cand.jur. Hans Metzou; universitetslektor, cand.jur. Peter Møgelvang-Hansen; direktør, cand.jur. Eigil Mølgaard; højesteretssagfører Bent Nebelong; dommer Ditlev Davidsen Nielsen; dommer Egon Horn Rasmussen; direktør, cand.jur. Lauritz Ringgård; ekspeditionssekretær A. Rønsted; overregistrator, cand.jur. J. Selmer; advokat Leif Skov; universitetslektor, cand.jur. Lise Skovby; vicedirektør, cand.jur. Helge Solberg; forskningsbibliotekar, cand.jur. Jens Søndergaard; kontorchef, cand.jur. P. Thorell.

B. Censorer beskikket ved translatøreksamen

Farsi

Professor, dr.phil. Jes P. Asmussen; amanuensis, mag.art. Finn Thiesen; lektor Fereyduh Vahman MA.

Finsk

Translatør Sirkka Kroman; lektor, mag.art. Michael Larsen; lektor Olli Nuutinen.

Grønlandsk

Skoledirektør Christian Berthelsen; viceskoleinspektør Jørgen Holm; translatør Jens Poulsen.

Japansk

Professor Olof Lidin; lektor Yoichi Nagashima; forskningsleder, dr.phil. Henrik Carl Trolle Steenstrup.

Kinesisk

Lektor Birthe Arendrup; professor, dr.phil. Søren Egerod; lektor Robert Tung MA.

Nederlandsk

Personaledirektør, translatør, cand.jur. Bernard Bévort; adjunkt, cand.mag. Gorm Christensen; lektor, lit.drs. Geerte de Vries.

Polsk

Ekspeditionssekretær, translatør, cand.jur. George E. Z. Damborg; lektor, dr. phil. Kristine Heltberg; translatør Maria-Margareta Jakobsen.

Portugisisk

Translatør Børge Hansen; licenciada Silvia Hinnerfeldt; fuldmægtig, cand.jur. John Kierulf; lektor, translatør Niels Henning Pedersen HD.

Russisk

Lektor, cand.phil., translator Jørgen Harrit; cand.dipl. Marina Orlova-Jermak; lektor Birgir Isfeld Karlsson; adjunkt, cand.phil. Birte Pass; professor Gunnar Svane; translator Niels Chr. Wolthers.

Serbokroatisk

Lektor, mag.art. Per Jakobsen; cand.mag. Jane Kabel; lektor, mag.art. Henning Mørk Pedersen.

Svensk

Civiløkonom Christofer Gyllenstierna; amanuensis, mag.art. Henrik Galberg Jacobsen; lektor Per Ljung; lektor, fil.dr. Stig Örjan Ohlsson.

Tjekkisk

Translator Blanka K. T. Borg; undervisningsassistent, mag.art. Jiri Lichtenstein; lektor, fil.kand. Jens Skov-Larsen.

Tyrkisk

Universitetslektor Bernt Brendemoen; lektor, cand.mag. Iben Raphael Meyer; translator Viron Valasaki HD.

C. Censorer beskikket ved indvandreretolkning**Arabisk**

Socionom Saadou N. Mourched; cand.theol. & mag. Niels Henrik Olesen; forskningsbibliotekar, mag.art. Stig Torben Rasmussen; lektor, cand.theol. Svend M. Søndergaard.

Serbokroatisk

Miro Barjamovic; lektor, mag.art. Per Jacobsen.

Tyrkisk

Translator Viron Valasaki HD.

Urdu

Amanuensis, mag.art. Finn Thiesen

D. Censorer beskikket ved konferencetolkning

Translator Birthe Marie Andersen; lektor, dr. Graham Caie; cand.mag. Hans Fluger; lektor, cand.mag. Oleg Koefoed; cand.ling.merc. Lars Henrik Rønnow Larsen; landsretssagfører Erik Münter; professor, dr.litt. Birger Munk Olsen; professor, dr.phil. Georges Périlleux; diplomdolmetscher Peter Pompe; lektor, cand.mag. cand.interpret. Hans-Otto Rosenbohm; adjunkt, cand.mag. Kamma Skov, translator Hannelore Aaberg.

C. Censorer beskikket ved det almene erhvervsøkonomiske studium (HA)

Databehandling

Underdirektør, cand.polyt. P. V. Andersen HD; civilingeniør Ole Engberg; direktør, lic.merc. John Kjær; direktør, lic.merc. Peter Plejl HD; professor Poul Sveistrup.

Erhvervsret

Direktør, cand.jur. Ole Alsøe; kontorchef, cand.jur. Lennart Lynge Andersen; professor, dr.jur. Bent Christensen; forbrugerombudsmand, cand.jur. Frede Christensen; amanuensis, cand.jur. Nils Elmelund; advokat Torben Ertbøll; universitetslektor, dr.jur. Bo von Eyben; sekretariatschef, cand.jur. Benedicte Federspiel; advokat Andreas Fischer; kontorchef, cand.jur. Erik Steen Matzen Hansen; dommer Preben Gundorph Hansen; kontorchef, cand.jur. Ole Jacobsen; fuldmægtig, cand.jur. Hanne Koktvedgaard; direktør, landsretssagfører Erik Langsted; ligningschef, cand.jur. Vagn Laustsen; advokat Jesper Lett; advokat Ulrik Lett; kriminaldommer Rasmus Lind; advokat Arne Madsen; undervisningsinspektør, cand.jur. Hans Metzon; universitetslektor, cand.jur. Peter Møgelvang-Hansen; direktør, cand.jur. Eigil Mølgaard; højesteretssagfører Bent Nebelong; dommer Ditlev Davidsen Nielsen; dommer Egon Horn Rasmussen; direktør, cand.jur. Lauritz Ringgård; ekspeditionssekretær, cand.jur. Allan Rønsted; overregistrator, cand.jur. J. Selmer; advokat Leif Skov; universitetslektor, cand.jur. Lise Skovby; vicedirektør, cand.jur. Helge Solberg; forskningsbibliotekar, cand.jur. Jens Søndergaard; kontorchef, cand.jur. P. Thorell.

Erhvervs- og samfundsbeskrivelse

Underdirektør, cand.oecon. Søren Aggebo; direktør, cand.merc. Erik Hjortkær Andersen; generaldirektør, cand.polit. Ole Andresen; kontorchef, cand.polit. E. Bastrup-Birk HD; salgschef, cand.merc. Jørgen Bertelsen; vicedirektør, cand.polit. Ib Christiansen; direktør, cand.polit. C. J. Clemmensen; underdirektør, cand.oecon. Anders H. Dahl; studieleder, cand.merc. Bent Gram; professor Erik Gørtz; professor, dr.polit. Svend Aage Hansen; investeringschef, cand.polit. Thomas Henriksen; kontorchef, cand.polit. Kristian Hjulsager; direktør Vagn Isaksen HA; underdirektør, cand.polit. Paul Kaaris; vicedirektør, cand.polit. Niels M. Larsen; informationschef, cand.polit. Henning Lindegaard; direktør, cand.polit. Arne Lund; direktør, cand.polit. Poul Tage Madsen; kontorchef, cand.polit. Leo Meyer; forskningsleder, cand.polit. Gunnar Viby Mogensen; rektor, civilingeniør og civiløkonom Leif Monies; direktør, cand.polit. Anne Marie Nielsen; fuldmægtig, cand.polit. Ole Olesen; informationsdirektør, cand.polit. E. Heimann Olsen; sekretariatschef, cand.polit. Laurids Pedersen; direktør, cand.merc. Bent Poulsen; direktør, cand.merc. K. V. Slot, HD; direktør, cand.polit. Axel Sløk; direktør, cand.polit. Erik Stockmann; konsulent, cand.oecon. Aage Tarp; statistikchef, cand.polit. Jørgen Wedebye; arbejdsdirektør, cand.polit. Kaj Westergård HD; direktør cand.oecon. Allan Winther.

Erhvervsøkonomi

Oberstløjtnant, cand.psych. Fin Agersted; underdirektør, cand.oecon. Søren Aggebo; direktør Jørgen Ajslev HD; direktør, civilingeniør Allan Andersen, HD; direktør, cand.merc. Erik Hjortkær Andersen; rektor Flemming Andersen; kontorchef, cand.polit. Peter Andersen; direktør, cand.oecon. Uffe Andersen; generaldirektør, cand.polit. Ole Andresen; underdirektør, cand.merc. Cato Anthoni Baldvinsson; salgchef, cand.merc.

Jørgen Bertelsen; markeringchef Ivan Biangslev; direktør, cand.merc. Holger Brinch-Pedersen; direktør, cand.polit. Sten Buhl; forlagsboghandler, cand.merc. Ole Arnold Busck; direktør, lic.merc. Torben Carlsson; lektor, cand.merc. Poul Rind Christensen; direktør, cand.merc. Verner Damm; økonomichef, cand.oecon. Poul Due; kontorchef, cand.oecon. Mogens Ebling; adm.direktør Frede Ahlgreen Eriksen; direktør, cand.oecon. Jens Fisker; bankdirektør, cand.merc. Svend-Aage Frederiksen; direktør Henning Gade HD; direktør, lic.merc. Børge G-Christensen; afdelingschef, lic.polit. Palle Geleff; studieleder, cand.merc. Bent Gram; direktør, cand.polit. Nils Groes; professor, lic.merc. Hans Gullestrup; professor, cand.polyt. Axel Gaarslev; lektor Frank Hansen; direktør Ole Heise HA; adm. direktør, lic.merc. Steen Hemmingsen; investeringschef, cand.polit. Thomas Henriksen; konsulent, cand.psych. Bjarne K. Herskin; lektor, lic.merc. Steen Hildebrandt; ekspeditionssekretær, cand.oecon. Ove Høeg; statsaut. revisor, cand.merc. Torben Haaning; forskningsleder, mag.scient. Sven Illeris; direktør, cand.merc. Svend Aage Birck Jakobsen; konsulent, lic.polit. Flemming Dalby Jensen; sekretariatschef, cand.polit. Søren Bernth Jensen; lektor, cand.merc. Peter Kragh Jespersen; direktør, civiløkonom Kaj Jørgensen; direktør, cand.polit. Jens Kampmann; konsulent, cand.merc. Ole Kerndal; direktør Jørgen Preben Kjær HA; direktør, cand.merc. Peter H. Krag HD; kontorchef, cand.merc. Helge Krausing; direktør, cand.merc. Poul Lauritsen; direktør, cand.polit. Arne Lund; direktør, cand.merc. Kaj Ulrik Lund HD; direktør, lic.merc. Børge O. Madsen HD; direktør Sv. Dyrlov Madsen HD; lektor, civilingeniør, lic.techn., dr.scient. Erik Mosekilde; direktør, cand.polit. Anne Marie Nielsen; direktør Hans Henrik Nielsen HA; civiløkonom Vilhelm Nørring HD; underdirektør, civilingeniør Erik Ohrt; kommunaldirektør, cand.merc. Mogens Olsen; direktør, cand.merc. Ejvind Oxø; lektor Mogens Kühn Pedersen; konsulent Jan Petersen; lektor, cand.phil. Viggo Plum; direktør Bent Ranning; informationsdirektør, cand.merc. Børge Rasmussen; direktør Jan Rasmussen; direktør, cand.merc. Poul Ernst Rasmussen; direktør, cand.polyt. Torben Rasmussen; direktør, cand.merc. Erik Rebild; direktør cand.merc. P. Rohde; direktør, cand.merc. Erik Ryge; direktør, civiløkonom Henrik Schrøder; salgschef Marianne Selmer HD; finansdirektør, cand.merc. Jess Søderberg; lektor, civilingeniør Uffe Thorsteinsson HD; direktør, civiløkonom Hans Tarp-Nielsen; direktør, cand.polit. Jens W. Trock HA; lektor, cand.oecon. Jens Vestergaard; direktør, cand.oecon. H. Øhrstrøm.

Nationaløkonomi

Generaldirektør, cand.polit. Ole Andresen; kontorchef, cand.polit. E. Bastrup-Birk HD; kontorchef, cand.polit. William Boserup; direktør, cand.polit. Preben Bov; fuldmægtig, cand.polit. Søren Brodersen; lektor, cand.polit. Henning Kristiansen Brogaard; konsulent, cand.polit. Anders Møller Christensen; lektor, cand.polit. J. P. Christensen; vicedirektør, cand.polit. Ib Christiansen; lektor, cand.oecon. Terkel Christiansen; seniorforsker, cand.polit. Ulf Christiansen; forskningsleder, cand.polit. Henrik Christoffersen; underdirektør, cand.oecon. Anders H. Dahl; konsulent, cand.polit. Poul Uffe Dam; fuldmægtig, cand.polit. Jacob Fuchs; kommitteret, cand.polit. Henning Gottlieb; studieleder, cand.merc. Bent Gram; direktør, cand.polit. Nils Groes; direktør, cand.polit. Olav Grue; professor Erik Gørtz; sekretariatschef, cand.polit. Folmer Hammerum; cand.polit. Ph.D. Hans Hansen; vicedirektør, cand.polit. Jørgen Hansen; lektor, cand.polit. Jørgen Drud Hansen; forskningsassistent, cand.polit. Per Vejrup Hansen; professor, dr.polit. Svend Aage Hansen; forskningsassistent, cand.polit. Ingrid Henriksen; investeringschef, cand.polit. Thomas Henriksen; lektor, lic.polit. Chr. Hjorth-Andersen; lektor, dr.oecon. Svend Hylle-

berg; direktør, cand.oecon Oluf Ingvarsten; ministersekretær, cand.oecon. Leif Jensen; fuldmægtig, cand.polit. dr.oecon. Jesper Jespersen; lektor, lic.polit. Hans Keiding; cand.polit. Carsten Koch; vicedirektør, cand.polit. Niels M. Larsen; lektor, cand.polit. Per Kongshøj Madsen; direktør, cand.polit. Poul Tage Madsen; professor, ekon.dr. Lars Matthiessen; kontorchef, cand.polit. Leo Meyer; forskningsleder, cand.polit. Gunnar Viby Mogensen; kontorchef, cand.polit. Finn Høirup Mortensen; fuldmægtig, cand.polit. Ole Olesen; lektor, cand.polit. Henning Olsen; kontorchef, cand.polit. Jørgen Ovi; sekretariatschef, cand.polit. Laurids Pedersen; professor, dr.oecon. Peder Jørgen Pedersen; lektor, cand.oecon. Kristian Rask Petersen; kontorchef, cand.polit. Lene Skotte; direktør, cand.polit. Erik Stockmann; statistikchef, cand.polit. Jørgen Wedebye; lektor, mag.scient.soc., cand.polit. Hans Aage.

Statistik

Professor, dr.phil. Erling B. Andersen; lektor, cand.scient. Steen Arne Andersson; afdelingsforstander, cand.act. M. Weis Bentzon; cand.merc. Niels J. Blunch; direktør, cand.polit. Sten Buhl; lektor, dr.merc. Jens Jørn Dahlgaard; lektor, cand.polit. Viggo Høst; cand.polit. Harald Høst-Madsen; lektor, cand.oecon. Knud Kappel Jensen; lektor, cand.polit. Niels-Erik Jensen; lektor, cand.stat. Søren Johansen; lektor, cand.stat. Nils Kousgaard; lektor, cand.merc. Kai Kristensen; professor, dr.scient. Steffen Lilholt Lauritzen; lektor, cand.merc. Steen Lund-Thomsen; afdelingsleder, cand.polit. Finn Madsen; professor, dr.polit. P. C. Matthiessen; lektor, cand.merc. Peter S. Mortensen; adm.direktør, cand.merc. Johannes Poulsen; direktør, civilingeniør Karsten Schmidt; statistikker, cand.scient. Geert Schou; docent, dr.philos. Jon Stene; lektor, lic.stat. Poul Thyregod; professor, cand.polit. Karl Vind.

Videnskabsteori

Lektor, lic.merc. Steen Hildebrandt; adjunkt, cand.merc. Erik Kloppenborg Madsen; lektor, mag.art. Lennart Nørreklit; lektor Mogens Kühn Pedersen; lektor, cand.oecon. Henrik Preben Perregaard; lektor, fil. dr. Gunnar Persson.

F. Censorer beskikket ved den erhvervsøkonomiske kandidateksamen (cand.merc.)

Oberstløjtnant, cand.psych. Fin Agersted; underdirektør, cand.oecon. Søren Agebo; lektor, dr.oecon. Bruno Amoroso; direktør, civilingeniør Allan Andersen HD; professor, dr.phil. Erling B. Andersen; lektor, lic.jur. Paul Krüger Andersen, bankdirektør, cand.oecon. Jesper Andreasen; generaldirektør, cand.polit. Ole Andresen; direktør Bent Arnberg; direktør Henrik Audon HD; ekspeditionssekretær, cand.jur. Poul Bach; projektleder, lic.scient.soc. Torben Bager; underdirektør, cand.merc. Cato Anthoni Baldvinsson; afdelingsforstander, cand.act. M. Weis Bentzon; statsaut. revisor Søren Bjerre-Nielsen; professor, dr.phil. Mogens Blegvad; direktør, landsretssagfører Mogens Bojesen-Koefoed; lektor, cand.psych. Vilhelm Borg; lektor, mag.scient. Anders Boserup; direktør, cand.polit. Sten Buhl; direktør, civilingeniør Kjeld Bundgaard HD; forlagsboghandler, cand.merc. Ole Arnold Busck; direktør Jørgen Byriel; fuldmægtig, cand.polit. Anders Møller Christensen; statsaut. revisor Mogens Christensen; lektor, cand.merc. Poul Rind Christensen; direktør Arne Christiansen; afdelingschef, cand.polit. Hans O. Christiansen; konsulent

Magnus Demnitz; direktør, cand.polit. Kåre B. Dullum MBA; planlægningsleder, socialrådgiver Peter Duus; statsaut. revisor Jens Kristian Elkjær-Larsen; civilingeniør Ole Engberg; statsaut. revisor Bent Engelbret-Pedersen; adm.direktør Frede Ahlgreen Eriksen; direktør Jørn Eriksen HA, MBA; afdelingschef, cand.polit. Erling Faurbye; bankdirektør, cand.merc. Svend-Aage Frederiksen; direktør, lic.merc. Børge G-Christensen; afdelingschef, lic.polit. Palle Geleff; adm.direktør, ingeniør Allan Gjerdrum HD; analysechef, cand.merc. Mogens Godt; statsaut. revisor Søren Wonsild Glud; afdelingschef, cand.jur. Svend Gravesen; direktør, cand.polit. Nils Groes; direktør, cand.polit. Olav Grue; koncerndirektør Steffen Gulmann HD; professor, lic.merc. Hans Gullestrup; professor, cand.polyt. Axel Gaarslev; adm.direktør Tor Hamnes; statsaut. revisor Erik Teis Hansen; lektor Frank Hansen; direktør, cand.polit. Hans Ejvind Hansen; kontorchef, cand.merc. Jørgen Sehested Hansen; vicedirektør, cand.polit. Jørgen Hansen; lektor, cand.polit. Jørgen Drud Hansen; direktør, cand.polit. Peter Gorm Hansen; sekretariatschef, cand.oecon. Jørgen Harnø; advokat Vibeke Haume; koncerndirektør Laurids Hedaa; adm.direktør Erik Heirung; direktør Ole Heise HA; adm. direktør, lic.merc. Steen Hemmingsen; konsulent, cand.psych. Bjarne K. Herskin; lektor, lic.merc. Steen Hildebrandt; direktør, cand.polit. Henning Holten; civilingeniør Kim A. Hueg HD; direktør, cand.merc. Mogens Bøgvad Høst; forskningsleder, mag.scient. Sven Illeris; cand.jur. N. Mou Jakobsen; konsulent, lic.polit. Flemming Dalby Jensen; ledelsesudviklingschef, cand.merc. Henning Lindhardt Jensen; lektor, civilingeniør, lic.techn. Per Langaa Jensen HD; lektor, cand.psych. Sigurd Jensen; sekretariatschef, cand.polit. Søren Bernth Jensen; lektor, cand.jur. Jørgen Vammen Jepsen; lektor, cand.merc. Peter Kragh Jespersen; statsaut. revisor A. Runge Johansen; lektor, cand.stat. Søren Johansen; direktør, civiløkonom Kaj Jørgensen; direktør, statsaut. revisor Leif Juul Jørgensen; direktør, cand.polit. Jens Kampmann; direktør, lic.merc. John Kjær; direktør Jørgen Preben Kjær HA; økonomi- og sekretariatschef, cand.merc. Jens Kjærsgaard; advokat Robert Koch-Nielsen; lektor, cand.merc. Niels Lolk Koefoed; afdelingsleder, mag.scient. Per Kongstad HD; underdirektør, cand.oecon. Tyge Korsgaard; direktør, cand.merc. Peter H. Krag HD; lektor, lic.techn. Kristian Kreiner; lektor, cand.oecon. Gustav Kristensen; lektor, cand.scient.adm. Peer Hull Kristensen; sekretariatschef, konsulent Per Lachmann; kontorchef, cand.jur. Torben Larsen; statsaut. revisor Niels Lauritsen; direktør, cand.merc. Poul Lauritsen; ligningschef, cand.jur. Vagn Laustsen; advokat Jesper Lett; direktør, civilingeniør Mogens Lindhardt HD; kommitteret cand.polit. Jørgen Lotz; konsulent, cand.jur. Kaj Lotz; direktionssekretær, cand.merc. Kjeld Lucas; direktør, cand.merc. Kaj Ulrik Lund HD; lektor, pol.mag. Bengt-Åke Lundvall; direktør, lic.merc. Børge O. Madsen HD; adjunkt, cand.merc. Erik Kloppenborg Madsen; afdelingsleder, cand.polit. Finn Madsen; statsaut. revisor Willy Madsen; lektor, dr.scient. Lars Mathiassen; direktør, cand. merc. Peter Mehlbye; lektor, cand.jur. Aage Michelsen; konsulent Laurids Mikaelson; forskningsleder, cand.polit. Gunnar Viby Mogensen; rektor, civilingeniør og civiløkonom Leif Monies; lektor, civilingeniør, lic.techn., dr.scient. Erik Mosekilde; studieleder, dr.merc. cand.oecon. Helge Munksgaard; forskningsleder, cand.polit., dr.merc. Iver Hornemann Møller; ambassadør, direktør, cand.polit. Otto E. Møller; direktør, statsaut. revisor A. P. Nicolaisen; direktør, cand.polit. Anne Marie Nielsen; universitetslektor, cand.scient.pol. Hans Jørgen Nielsen; direktør, cand.polit. Henning Axel Nielsen; direktør, lic.merc. Jan Aarsø Nielsen; marketingdirektør, cand.merc. Jens Carsten Nielsen; adm.direktør, ingeniør Per W. Nielsen HD; professor, dr.pæd. Gunhild Nissen; fuldmægtig J. A. Noordhoek; lektor, mag.art. Lennart Nørreklit; sekretariatschef Ejvind Næsberg HA; underdi-

rektør, civilingeniør Erik Ohrt; koncernøkonomichef, cand.merc. Leif Højmark Olsen; direktør, cand.pharm. Knud Overø HD; direktør, cand.merc. Ejvind Oxe; direktør, cand.jur. Henning Palludan; direktør Carl Erik Palsgaard; bankdirektør, cand.merc. Bent Petersen; direktør Keld Ditlev Pedersen; lektor Mogens Kühn Pedersen; projektleder, dr.phil. Poul Ove Pedersen; lektor, cand.oecon. Henrik Preben Perregaard; lektor, fil.dr. Gunnar Persson; statsaut. revisor Arne From Petersen; udviklingsdirektør, cand.merc. Flemming Torp Petersen; direktør, cand.merc. Hans Günther Petersen; konsulent Jan Petersen; sikkerhedschef, civilingeniør John Douglas Petersen; direktør, cand.merc. Poul Erik Petersen; professor, dr.jur. Allan Philip; direktør Peter Plejl HD; lektor, cand.phil. Viggo Plum; direktør, advokat Ernst Polack; revisionschef Frede Bech Poulsen; professor, dr.merc. Louis Printz; direktør, cand.polit. Hans Paaschburg; informationsdirektør, cand.merc. Børge Rasmussen; direktør, cand.polit. Jan Rasmussen; direktør, cand.merc. Erik Rebild; professor J. O. Riis; direktør, cand.polit., cand.polyt. et lic.techn. Sven Riskær; direktør, cand.polit. Edvard Ole Rogren; departementschef, cand.jur. Jens Rosman; statsaut. revisor Jens Røder; direktør, cand.oecon. Kjeld Scherfig; direktør, cand.jur. Peder Schlegel; professor, dr.jur. Torben Svénné Schmidt; generalsekretær, cand.jur. Henrik Sejer-Petersen; salgschef Marianne Selmer HD; lektor, lic.merc. Preben Sepstrup; direktør, cand.jur. Arne Skjoldager; advokat Leif Skov; professor Svend Skyum-Nielsen; direktør, cand.oecon. Ib Mogens Sletting; professor Poul Sveistrup; professor Knud Erik Svendsen; vicerevisionschef Verner Søgaard; direktør, cand.polyt. Flemming Tamstorf HD; lektor, civilingeniør Uffe Thorsteinsson; lektor, lic.stat. Poul Thyregod; konsulent Henning Tjørnehøj; revisionschef, cand.merc. Bent Tjørnemark; lektor, cand.oecon. Jens Vestergaard; lektor, cand.merc. Nils Villemoes; professor, cand.polit. Karl Vind; direktør Børge Warsberg HD; underdirektør, cand.polit. Peter Wendt; direktør, cand.merc. Ole Wennemoes; direktør, cand.oecon. H. Øhrstrøm; professor Niels Ørsgaard; direktør, cand.scient.pol. H. H. Østergaard; lektor, cand.polit., mag.scient.soc. Hans Aage; direktør, cand.psych. Oluf Aagaard.

G. Censorer beskikket ved den erhvervsøkonomiske revisorkandidateksamen (cand.merc.aud.)

Lektor, lic.jur. Paul Krüger Andersen; ekspeditionssekretær Poul Bach; statsaut. revisor Søren Bjerre-Nielsen; statsaut. revisor Mogens Christensen; statsaut. revisor Jens Kristian Elkjær-Larsen; statsaut. revisor Bent Engelbret-Pedersen; direktør lic.merc. Børge G-Christensen; adm. direktør, ingeniør Allan Gjerdrum HD; statsaut. revisor Søren Wonsild Glud; afdelingschef, cand.jur. Svend Gravesen; stataut. revisor Erik Teis Hansen; direktør Ole Heise HA; direktør, cand.merc. Mogens Bøgvad Høst; cand.jur. N. Mou Jakobsen; statsaut. revisor A. Runge Johansen; direktør, statsaut. revisor Leif Juul Jørgensen; advokat Robert Koch-Nielsen; statsaut. revisor Niels Lauritsen; ligningschef, cand.jur. Vagn Laustsen; konsulent, cand.jur. Kaj Lotz; statsaut. revisor Willy Madsen; statsaut. revisor Niels O. Marholt; lektor, cand.jur. Aage Michelsen; ambassadør, direktør, cand.polit. Otto E. Møller; direktør, statsaut. revisor A.P. Nicolaisen; sekretariatschef Ejvind Næsborg HA; statsaut. revisor Arne From Petersen; direktør, advokat Ernst Polack; departementschef, cand.jur. Jens Rosman; statsaut. revisor Jens Røder; professor Poul Sveistrup; revisionschef Bent Tjørnemark; professor Niels Ørgaard.

H. Censorer beskikket ved den erhvervsøkonomiske- erhvervsproglige uddannelse (SPRØK)

Fuldmægtig, statsaut. translatør og tolk Marie-Louise Brendstrup; lektor, translatør Børge Ingeman; fuldmægtig, cand.ling.merc. Henning Vang Jørgensen; translatør, cand.ling.merc. Annette Kjærulff; økonomi- og sekretariatschef, cand.merc. Jens Kjærsgaard; cand.polit Carsten Koch; kontorchef, cand.mag. Niels Gottlieb Larsen; kontorchef Terkel Troels Nielsen; lektor, translatør, cand.ling.merc. Sonja Poulsen; underdirektør, cand.polit. Peter Wendt.

I. Censorer beskikket ved den erhvervsøkonomiske-datalogiske uddannelse (DØK) – den erhvervsøkonomiske-erhvervsjuridiske uddannelse (JØK)

Generaldirektør, cand.polit. Ole Andresen; personaledirektør, translatør, cand.jur. Bernard Bévort; konsulent, cand.polit. Anders Møller Christensen; direktør, cand.oecon. Jens Fisker; direktør, cand.polit. Nils Groes; professor, dr.jur. Claus Gulmann; professor Erik Gørtz; konsulent, cand.jur. Karsten Hagel-Sørensen; cand.polit. Ph.D. Hans Hansen; vicedirektør, cand.polit. Jørgen Hansen; direktør, civiløkonom Ole Heise; videnskabelig konsulent, cand.oecon. Oluf Ingvarsen; seniorforsker, mag.scient.soc. Torben Pilegaard Jensen; lektor, projektleder, lic.scient.adm. Henning Jørgensen; direktør, cand.polit. Jens Kampmann; direktør, lic.merc. John Kjær; direktør Jørgen Preben Kjær HA; adm.direktør, cand.merc. Peter H. Krag HD; sekretariatschef, konsulent, cand.jur. Per Lachmann; direktør, cand.merc. Peter Mehlbye; konsulent Laurids Mikaelson; underdirektør, cand.jur. Jørgen F. Nissen; lektor, civiløkonom Vilhelm Nørring HD; fuldmægtig, mag.scient.soc. Carsten Høymann Olsen; professor, dr.oekon. Peder Jørgen Pedersen; kontorchef, advokat Carl Permin Günther Petersen; udviklingsdirektør, cand.merc. Flemming Torp Petersen; direktør, cand.polit. Jan Rasmussen; professor, dr.jur. Torben Svénné Schmidt; generalsekretær, cand.jur. Henrik Sejer-Petersen; direktør, advokat Mads Ravn Sørensen.

J. Censorer beskikket ved de erhvervsøkonomiske diplomprøver (HD), 1. del

Erhvervsret

Direktør, cand.jur. Ole Alsøe; kontorchef, cand.jur. Lennart Lyng Andersen; professor, dr.jur. Bent Christensen; forbrugerombudsmand, cand.jur. Frede Christensen; amanuensis, cand.jur. Nils Elmelund; advokat Torben Ertbøll; universitetslektor, dr.jur. Bo von Eyben; sekretariatschef, cand.jur. Benedicte Federspiel; advokat Andreas Fischer; kontorchef, cand.jur. Erik Steen Matzen Hansen; dommer Preben Gundorph Hansen; kontorchef, cand.jur. Ole Jacobsen; fuldmægtig, cand.jur. Hanne Koktvedgaard; direktør, landsretssagfører Erik Langsted; ligningschef, cand.jur. Vagn Laustsen; advokat Jesper Lett; advokat Ulrik Lett; kriminaldommer Rasmus Lind; advokat Arne Madsen; undervisningsinspektør, cand.jur. Hans Metzson; universitetslektor, cand.jur. Peter Møgelvang-Hansen; direktør, cand.jur. Eigil Mølgaard; højesteretssagfører Bent Nebelong; dommer Ditlev Davidsen Nielsen; dommer Egon Horn Rasmussen; direktør, cand.jur. Lauritz Ringgård; ekspeditionssekretær, cand.jur. Allan Rønsted; overregistrator, cand.jur. J.

Selmer; advokat Leif Skov; universitetslektor, cand.jur. Lise Skovby; vicedirektør, cand.jur. Helge Solberg; forskningsbibliotekar, cand.jur. Jens Søndergaard; kontorchef, cand.jur. P. Thorell.

Erhvervs- og samfundsbeskrivelse

Underdirektør, cand.oecon. Søren Aggebo; direktør, cand.merc. Erik Hjortkær Andersen; generaldirektør, cand.polit. Ole Andresen; kontorchef, cand.polit. E. Bastrup-Birk HD; vicedirektør, cand.polit. Ib Christiansen; underdirektør, cand.oecon. Anders H. Dahl; professor, dr.polit. Svend Aage Hansen; investeringschef, cand.polit. Thomas Henriksen; kontorchef, cand.polit. Henning Hjulsgaard; direktør Vagn Isaksen HA; informationschef, cand.polit. Henning Lindegaard; direktør, cand.polit. Arne Lund; direktør, cand.polit. Poul Tage Madsen; kontorchef, cand.polit. Leo Meyer; forskningsleder, cand.polit. Gunnar Viby Mogensen; rektor, civilingeniør og civiløkonom Leif Monies; informationsdirektør, cand.polit. Erik Heimann Olsen; sekretariatschef, cand.polit. Laurids Pedersen; direktør, cand.merc. Bent Poulsen; direktør, cand.merc. K. V. Slot HD; direktør, cand.polit. Axel Sløk; direktør, cand.polit. Erik Stockmann; konsulent, cand.oecon. Aage Tarp; statistikchef, cand.polit. Jørgen Wedebye; arbejdsdirektør, cand.polit. Kaj Westergaard HD.

Erhvervsøkonomi

Underdirektør, cand.oecon. Søren Aggebo; direktør Jørgen Ajslev HD; direktør, cand.merc. Erik Hjortkær Andersen; marketingchef Ivan Biangslev; direktør, cand.merc. Holger Brinch-Pedersen; direktør, cand.polit. Sten Buhl; direktør, lic.merc. Torben Carlsson; kontorchef, cand.oecon. Mogens Ebling; direktør, cand.oecon. Jens Fisker; direktør Henning Gade, HD; direktør, lic.merc. Børge G-Christensen; professor, dr.merc. Finn Helles; adm.direktør, lic.merc. Steen Hemmingsen; lektor, lic.merc. Steen Hildebrandt; ekspeditionssekretær, cand.oecon. Ove Høeg; direktør, cand.merc. Svend Aage Birck Jakobsen; direktør, civiløkonom Kaj Jørgensen; direktør, cand.polit. Jens Kampmann; direktør, cand.merc. Ole Kerndal; direktør Jørgen Preben Kjær HA; direktør, cand.merc. Peter H. Krag HD; civilingeniør, dr.scient. Jakob Krarup; kontorchef, cand.merc. Helge Krausing; direktør, cand.merc. Jens Laustsen HD; direktør, cand.polit. Arne Lund; lektor, cand.oecon. Peter Lynggaard; direktør, lic.merc. Børge O. Madsen HD; direktør Sv. Dyrlov Madsen HD; lektor, civilingeniør, lic.techn., dr.scient. Erik Mosekilde; direktør Niels Henrik Nielsen HA; lektor, civiløkonom Vilhelm Nørring HD; kommunaldirektør, cand.merc. Mogens Olsen; direktør, cand.polyt. Torben Rasmussen; direktør, cand.merc. P. Rohde; direktør, cand.merc. Erik Ryge; direktør, civiløkonom Henrik Schrøder; finansdirektør, cand.merc. Jess Søderberg; direktør, cand.merc. Willy Tiedemann; direktør, cand.polit. Jens W. Trock HA.

Nationaløkonomi

Underdirektør, cand.oecon. Søren Aggebo; generaldirektør, cand.polit. Ole Andresen; kontorchef, cand.polit. E. Bastrup-Birk HD; kontorchef, cand.polit. William Boserup; direktør, cand.polit. Preben Bov; lektor, cand.polit. Henning Kristiansen Brogaard; lektor, cand.polit. J. P. Christensen; vicedirektør, cand.polit. Ib Christiansen; lektor, cand.oecon. Terkel Christiansen; kommitteret, cand.polit. Aage la Cour; underdirektør, cand.oecon. Anders H. Dahl; fuldmægtig, cand.polit. Jacob Fuchs; kommitteret, cand.polit. Henning Gottlieb; studieleder, cand.merc. Bent Gram; direktør, cand.polit. Olav Grue; sekretariatschef, cand.polit. Folmer Hammerum; cand.polit. Ph.D. Hans Hansen; vicedirektør, cand.polit. Jørgen Hansen; lektor, cand.polit. Jørgen Drud Hansen;

professor, dr.polit. Svend Aage Hansen; investeringschef, cand.polit. Thomas Henriksen; lektor, lic.polit. Chr. Hjorth-Andersen; lektor, dr.oecon. Svend Hylleberg; direktør, cand.oecon. Oluf Ingvarsen; ministersekretær, cand.oecon. Leif Jensen; lektor, lic.polit. Hans Keiding; vicedirektør, cand.polit. Jørn H. Kjær; cand.polit. Carsten Koch; direktør, cand.polit. Bent Kristiansen; vicedirektør, cand.polit. Niels M. Larsen; lektor, cand.polit. Per Kongshøj Madsen; direktør, cand. polit. Poul Tage Madsen; professor, ekon.dr. Lars Matthiessen; kontorchef, cand.polit. Leo Meyer; lektor, cand.polit. Axel Mossin; kommitteret, cand.polit. Henning Møller; underdirektør, cand.oecon Erik Nieport; fuldmægtig, cand.polit. Ole Olesen; lektor, cand.polit. Henning Olsen; kontorchef, cand.polit. Jørgen Ovi; sekretariatschef, cand.polit. Laurids Pedersen; professor, dr.oecon. Peder Jørgen Pedersen; vicedirektør, cand.polit. Poul Erik Pedersen; direktør, cand.polit. Erik Stockmann; direktør, cand.polit. Sten Sverdrup-Jensen; konsulent, cand.oecon. Aage Tarp; statistikchef, cand.polit. Jørgen Wedebye; professor, cand.polit. Ebbe Yndgaard; lektor, mag.scient.soc., cand.polit. Hans Aage.

Statistik

Professor, dr.phil. Erling B. Andersen; lektor, cand.scient. Steen Arne Andersson; afdelingsforstander, cand.act. M. Weis Bentzon; cand.merc. Niels J. Blunch; lektor, civilingeniør. lic.tech. Leif Brøndum; direktør, cand.polit. Sten Buhl; lektor, dr.merc. Jens Jørn Dahlgaard; lektor, cand.polit. Viggo Høst; cand.polit. Harald Høst-Madsen; lektor, cand.oecon. Knud Kappel Jensen; lektor, cand.polit. Niels-Erik Jensen; lektor, cand.stat. Søren Johansen; lektor, cand.stat. Nils Kousgaard; lektor, cand.merc. Kai Kristensen; afdelingsforstander, cand.polit. Severin Olesen Larsen; professor, dr.scient. Steffen Lilholt Lauritzen; lektor, cand.merc. Steen Lünd-Thomsen; afdelingsleder, cand.polit. Finn Madsen; professor, dr.polit. P.C. Matthiessen; studieleder, cand.merc. Axel Schultz Nielsen; adm.direktør, cand.merc. Johannes Poulsen; direktør, civilingeniør Karsten Schmidt; docent, dr.philos. Jon Stene; professor, cand.polit Karl Vind; civilingeniør, lic.techn. Aage Vølund.

K. Censorer beskikket ved de erhvervsøkonomiske diplomprøver (HD), 2. del

Afsætningsøkonomi

Direktør, cand.polit. Sten Buhl; direktør, civilingeniør Kjeld Bundgaard HD; afdelingschef, cand.polit. Erling Faurbye; direktør, lic.merc. Børge G-Christensen; analysechef, cand.merc. Mogens Godt; koncerndirektør Steffen Gulmann HD; ledelsesudviklingschef, cand.merc. Henning Lindhardt Jensen; direktør, cand.merc. Peter H. Krag HD; direktionssekretær, cand.merc. Kjeld Lucas; direktør, lic.merc. Børge O. Madsen HD; studieleder, cand.oecon., dr.merc. Helge Munksgaard; marketingdirektør, cand.merc. Jens Carsten Nielsen; direktør, lic.merc. Jan Aarsø Nielsen; udviklingsdirektør, cand.merc. Flemming Torp Petersen; informationsdirektør, cand.merc. Børge Rasmussen; direktør cand.merc. Erik Rebild; forskningsleder, lic.merc. Preben Sepstrup.

Finansiering og kreditvæsen

Bankdirektør, cand.oecon. Jesper Andreasen; underdirektør, cand.merc. Cato Anthoni Baldvinsson; kontorchef, cand.polit. Jan F.R. Fabritius; bankdirektør, cand.merc. Svend-Aage Frederiksen; afdelingschef, lic.polit. Palle Geleff; direktør, cand.polit. Nils Groes; direktør; cand.polit. Olav Grue; direktør, cand.polit. Hans Ejvind Hansen; sekretariats-

chef, cand.oecon. Jørgen Harne; direktør, cand.polit. Henning Holten; civilingeniør Kim A. Hueg HD; konsulent, lic.polit. Flemming Dalby Jensen; underdirektør, cand.oecon. Tyge Korsgaard; direktør Kjeld Mors HD; direktør, cand.polit. Anne Marie Nielsen; direktør, cand.polit. Henning Axel Nielsen; koncernøkonomichef, cand.merc. Leif Højmark Olsen; direktør Keld Ditlev Pedersen; bankdirektør, cand.jur. Flemming Pedersen; direktør, cand.merc. Hans Günther Petersen; direktør Peter Plejl HD; direktør, cand.polit. Hans Paaschburg; direktør, cand.polit. Jan Rasmussen; direktør, cand.oecon. Kjeld Scherfig; direktør, cand.jur. Peder Schlegel; direktør, cand.jur. Arne Skjoldager; kreditchef Finn Carl Sørensen; direktør, cand.polyt. Flemming Tamstorf HD; underdirektør, cand.polit. Peter Wendt; direktør, cand.oecon. H. Øhrstrøm.

Forsikring

Direktør, landsretssagfører Mogens Bojesen-Koefoed; direktør, lic.merc. John Kjær; direktør, cand.jur. Henning Palludan; direktør Børge Warsberg HD.

Organisation og arbejds sociologi

Oberstløjtnant, cand.psych. Fin Agersted; oberstløjtnant, civilingeniør H. A. S. Arnoldus; professor, dr.phil. Mogens Blegvad; lektor, cand.psych. Vilhelm Borg; forlagsboghandler, cand.merc. Ole Arnold Busck; direktør, cand.jur. Jørgen Friis Christensen; direktør Finn Clement; konsulent Magnus Demnitz; civilingeniør Ole Engberg; professor, lic.merc. Hans Gullestrup; professor, cand.polyt. Axel Gaarslev; miljøkonsulent Morten Høiland Hansen; direktør, cand.polit. Peter Gorm Hansen; koncerndirektør Laurids Hedaa; direktør Ole Heise HA; konsulent, cand.psych. Bjarne K. Herskin; adm.direktør, cand.merc. Frederik Iuel-Brockdorff HD; direktør, cand.merc. Svend Aage Birck Jakobsen; mag.scient.soc. Mette Jensen; lektor, civilingeniør, lic.tech., lektor Per Langaa Jensen HD; lektor, cand.psych. Sigurd Jensen; lektor, cand.merc. Peter Kragh Jespersen; underdirektør Freddie B. Jørgensen; fagforeningsformand Barbara Kryger; direktør, lic.merc. John Kjær; direktør, cand.merc. Poul Lauritsen; direktør, cand.merc. Kaj Ulrik Lund HD; professor, dr.merc. Reinhard Lund; kommunaldirektør, cand.polit. Svend Lundtorp; direktør, cand.merc. Peter Mehlbye; direktør, cand.polit. Aage Mehlbye; rektor, civilingeniør og civiløkonom Leif Monies; regnskabsdirektør, statsaut. revisor Gordon Nielsen; universitetslektor, cand.scient.pol. Hans Jørgen Nielsen; markeringdirektør, cand.merc. Jens Carsten Nielsen; adm.direktør, ingeniør Per W. Nielsen HD; underdirektør, civilingeniør Erik Ohrt; direktør, cand.merc. Ejvind Oxø; konsulent Jan Petersen; direktør Peter Plejl HD; forskningsleder, cand.polit. Jens Erik Steenstrup; professor Poul Svestrup; civilingeniør Peter Sørensen; oberstløjtnant, cand.psych. J. Termøhlen; konsulent Henning Tjørnehøj; konsulent, civiløkonom Jørgen Vestergaard HD, lektor, cand.psych. Poul Vidriksen; civilingeniør, lic.tech. Aage Vølund; direktør, cand.scient.pol. H. H. Østergaard; direktør, cand.psych. Oluf Aagaard.

Regnskabsvæsen

Konsulent, lektor, lic.merc. Egon Andersen; adm.direktør Egon Johannes Andersen HD; direktør, cand.polyt. Niels Schreiner Andersen; adm.direktør Torben Bonnesen; direktør, civilingeniør Kjeld Bundgaard HD; direktør, lic.merc. Torben Carlsson; direktør, cand.polit. Kåre B. Dullum; statsaut. revisor Bent Engelbret-Pedersen; direktør, lic.merc. Børge G. Christensen; adm.direktør, ingeniør Allan Gjerdrum MBA; sekretariatsleder, cand.polit. Bent Greve; kontorchef, cand.merc. Iørgen Sehested Hansen; statsaut.

revisor Erik Teis Hansen; regnskabsdirektør Bent Hauerberg; direktør Ole Heise HA; direktør, cand.merc. Jørgen A. Houmann MBA; direktør, cand.oecon. Bent Høgsted; direktør, cand.merc. Mogens Bøgvad Høst; direktør, cand.merc. Flemming J. Jensen; statsaut. revisor A. Runge Johansen; direktør, statsaut. revisor Leif Juul Jørgensen; direktør Bent Larsen HD; finansdirektør, cand.polit. Bent Lilholt; underdirektør, cand.oecon. Eigil Lund; direktør Peter Müller HD; sekretariatschef Ejvind Næsberg HA; professor, cand.oecon. Bent Provstgaard; statsaut. revisor Casper Rasmussen; direktør, cand.oecon. Birger Riisager; direktør, cand.polyt., cand.polit. & lic.techn. Sven Riskær; direktør, cand.polit. Edvard Ole Rogren; direktør, cand.polyt. Chr. F. Rovsing; statsaut. revisor Jacob Schiøler; civilingeniør, lic.techn. Otto Schiøtz; adm.direktør, cand.polyt. Johan Schrøder; statsaut. revisor Jørgen Skou; økonomidirektør, cand.oecon. Ib Mogens Sletting; statsaut. revisor Steen Sommer-Jørgensen; direktør, cand.merc. Jens Stampe; statsaut. revisor E. Steiner; professor Poul Sveistrup; direktør, cand.polit. Palle Overgaard Sørensen; statsaut. revisor Per Værndal; civilingeniør, lic.techn. Aage Vølund; direktør, cand.merc. Ole Wennemoes; direktør, cand.oecon. Allan Winther; koncerndirektør Ib Yde HD; direktør, cand.oecon. H. Øhrstrøm.

Udenrigshandel

Afdelingschef, cand.polit. Hans O. Christiansen; adm.direktør Frede Ahlgreen Eriksen; direktør, cand.merc. Jan Oscar Frøshaug; direktør Jørgen Hooge HD; direktør, cand.polit., lic.agro. Erik Juul Jørgensen; direktør, civilingeniør H. J. Kockvedgaard HD; afdelingsleder, mag.scient. Per Kongstad HD; sekretariatschef cand.jur. Per Lachmann; generalkonsul Asger Juul Lindinger HD; direktør, cand.polit. Ove Munch; bankdirektør, cand.polit. Henning Maegaard Nielsen HA; bankdirektør, cand.merc. Bent Pedersen; direktør Allan Petersen HD; direktør Peder Morten Petersen HD; professor, dr.jur. Allan Philip; bankdirektør John Rammer HD; direktør, cand.polyt., cand.polit. & lic.techn. Sven Riskær; generalsekretær, cand.jur. Henrik Sejer-Petersen; professor, dr.jur. Torben Senné Schmidt; direktør, civilingeniør, lic.techn. Hans Chr. Sørensen HD; departementschef, cand.polit. K. Erik Tygesen; direktør, civilingeniør Bent Vabø HD.

Bilag 3: Beståede eksaminer

A. De erhvervsøkonomiske eksaminer 1984/85

Følgende bestod den almene erhvervsøkonomiske eksamen (HA)

Aagesen, Peter Hedeager	Bjerggaard, Arne Bo	Christoffersen, Carsten
Aahøj, Bettina	Bjergvang, Allan	Christoffersen, Kim Cornell
Andersen, Bo Spedtsberg	Bjerregaard, Annette Ida	Christoffersen, Peter
Andersen, Carl Peter	Bjerril, Rune	Christoffersen, Thomas
Andersen, Conni Bjerring	Bjerrum, Hans Pekka	Kjær
Andersen, Dorin Højmark	Bjørnstad, Hans-Petter	Dahl, Charlotte
Andersen, Dorte Haugaard	Blicher, Carsten	Dalsgaard, Ole
Andersen, Frank Tronhjem	Bligaard, Hans Morten	Damgaard, Preben
Andersen, Freddy, Nordling	Bonde, Holger	Dawe, Christian
Andersen, Henrik	Bonnesen, Helle	Delaney, Michael
Andersen, Jack Westphal	Borringe, Henrik	Dessau, Henrik Abel
Andersen, Jane	Borup, Rene Tonni	Diamant, Michael
Andersen, Jens	Bote, Andrea Henni	Donslund, Kim
Andersen, Kim	Brennum, Henriette	Due, Anders
Andersen, Lars Ribert	Brodthagen, Torben	Dyggve, Jørgen
Andersen, Lars Steinike	Brokmose, Flemming Fausing	Dupont, Ole
Andersen, Rita Moestrup	Bruhn, Flemming	Dønvang, Charlotte
Andersen, Steen Grønbæk	Bruun, Carsten	Eibak, Peter
Andersen, Torben	Bruun, Jan	Eismark, Søren
Andersen, Torben Palle	Buch, Carsten	Ekgreen, Jane
Andersson, Niels Staffan	Christensen, Birgitte K.	Engelbrechten, Michael
Antonsen, Lise	Schrøder	Engsig, Rolf
Arleth, Peter	Christensen, Claus	Enkelund, Lars
Baden, Steen	Christensen, Hanne Merete	Enne, Dan
Bager, Torben	Christensen, Jan	Erichsen, Jesper
Bak, Charlotte	Christensen, Peter Luntang	Middelhede
Bang, Klaus Rosendahl	Christensen, Peter Wilmar	Eriksen, Randi Erdahl
Beck, Lena	Christensen, Stig	Fenstrup, Jesper Steen
Bentsen, Kim	Christiansen, Anne	Fogstad, Helga Shake
Bentsen, Morten	Christiansen, Kim Michael	Forsberg, Margrete
Berg, Lars Christian	Christiansen, Lisbeth	Foss, Nils Christian
Berg, Vibeke	Buchwald	Franck, Bente
Berntsen, Maria	Christiansen, Morten	Frederiksen, Christian
Bertelsen, Claus Leisted	Christiansen, Søren Engel-	Aagaard
Birch Pedersen, Kim	hardt	Frederiksen, Dorthé

Frederiksen, Jens	Hansted, Ole	Jensen, Per
Frederiksen, Niels Jørgen	Hartmann, Stig	Jensen, Peter Arnholdt
Frei, Henrik	Hasted, Jacob	Jensen, Peter Legaard
Frevert, Michael Kristian	Have, Torben	Jensen, Steen Bosebjergh
Friberg, Pia	Haxhausen, Marie-Louise	Jensen, Sten Ligart
Friis, Anders Colding	Hedegaard, Kaspar Juul	Jensen, Søren Klaus Emrik
Friis, Kenneth	Heldt-Hansen, Kristian	Jensen, Tom
Fris, Ben Said	Helnæs, Jette Bech	Jensen, Torben Dyhr
Galster, Johan Thomas	Heltved, Susanne	Johansen, Lars Fleron
Gertsen, Tian	Hjort, Thomas Koefoed	Johansen, Leif
Gjelstrup, Anders Oldau	Hjulmand, Asger	Johansen, Niels Christian
Glad-Larsen, Grith Charlotte	Horchreuter, Birgitte	Viuf
Gotthilff, Kim	Holmen, Claus	Johansen, Rikke Lise
Gregersen, Karsten Rossen	Husted, John Kenneth	Volkmar
Greve, Claus Henrik	Hvid, Charlotte	Johnston, Charles Duncan
Grinder, Helge	Hygom, Lisbeth	Featherston
Gry, Jette	Hyldahl, Martin, Wello	Jonasen, Peter Engelsted
Hadersland, Thony	Hyldmar, Frank	Jonasen, Søren Engelsted
Hagerup, Betina	Høegh, Jan	Jonassen, Jonny
Halbro, Jan	Højberg, Lars	Josefsen, Søren Kirk
Hallager, Nick Henrik	Hørberg, Lars	Juluisson, Asgeir Pall
Kolthoff	Israelsen, Birgitte Puge	Jungsvig, Michael
Halse, Erik	Iversen, Irene	Justesen, Ulla Legaard
Hansen, Alice	Jacobsen, Allan Lytken	Jørgensen, Ivan Michael
Hansen, Anders Tranberg	Jacobsen, Ann Rindom	Jørgensen, Ole Steen
Hansen, Annette Sørup	Jacobsen, Bo Kåre	Jørgensen, Søren Stenhøj
Hansen, Annette Kryger	Jacobsen, Jacob Andreas	Kahler, Jakob
Hansen, Benedicte Karen	Jacobsen, Louis	Kallesen, Marianne
Hansen, Claus-Arne	Jacobsen, Niels Peter	Kamper, Morten
Hansen, Flemming Bo	Jenkins, Tom C.	Kass, Mikal Bartal
Hansen, Gunnar Teis	Jensen, Allan Marker	Kattrup, Henrik
Hansen, Hans Henrik Ohrt	Jensen, Bent Erik	Kaufmann, Lisbeth
Hansen, Hasse Rønno	Jensen, Bo Due	Keller, Thomas Kastrup
Hansen, Jan	Jensen, Bodil Ørgård	Kirkeby, Naja Tina
Hansen, Jan Guldborg	Jensen, Erik Balleby	Kjeldgaard, Jens Peter
Hansen, Jarl Fisker	Jensen, Erik Baunegård	Kjølbo, Hans Christian
Hansen, Jesper	Jensen, Flemming Lauenborg	Kloster, Efil Irgens
Hansen, John Guldborg	Jensen, Gitte	Kløft, Liselotte
Hansen, Lars Evald	Jensen, Helle Dyrlev	Knutzen, Tom
Hansen, Martin	Jensen, Henrik Verner	Koefoed, Lis Susanne
Hansen, Michael Langholz	Jensen, Jens Bering	Korsgaard, Erik Poulsen
Hansen, Niels-Henrik	Jensen, Jørgen Uhrbrand	Kristensen, Henrik Lau
Hansen, Ole Fynbo	Jensen, Lars Buch	Sloth
Hansen, Søren	Jensen, Lise-Lotte	Kristensen, Kim
Hansen Thor Wexø	Jensen, Majken Borup	Kruse, Annette Wirenfeldt
Hansted, Morten	Jensen, Niels Ostenfeldt	Kuhne, Jens

Køhær, Klaus Henrik
Kølgaard, Elisabeth
Lamberth, Torben
Lang, Niels Christian
Larsen, Carsten Gert
Larsen, Henrik Vilhelm
Larsen, Jan With
Larsen, Jette
Larsen, Kim John
Larsen, Maria Anker
Larsen, Michael Kim
Larsen, Michael Sten
Larsen, Niels Wilhelm
Øckenholt
Larsen, Peter Bo
Larsen, Torben Sandholm
Larsen, Vibeke
Lassen, Christian
Lauberg, Bjarke List Lyngø
Laurents, Frank Engelsted
Laursen, Carsten Sander
Laursen, Jes Kenneth
Lillelund, Allan
Lindstrøm, Kenneth Olsen
Linhoe, Britta Hviid
Lippert, Jan Howard
Listov-Saabye, Charlotte
Locht, Tina
Loft, Claus
Lohmann, Jesper
Lund-Nielsen, Lars
Lund, Kaj Skrøder
Lund, Victor
Lunderskov, Michael Gleitze
Lydholm, Jeanette
Lykkesfeldt, Poul Michael
Plum
Løvehjerte, Ulrik
Madsen, Stig Juhl
Madsen, Søren Hull
Malmstrøm, Mia Book
Marcher, Michael Boserup
Mariager, Christian
Marstrand, Heide Norvald
Mathies, Peter Erich
Mejdahl, Per

Michelsen, Claus Harald
Michelsen, Martin Normann
Mikkelsen, Henrik
Woegaard
Mikkelsen, Jens
Mikkelsen, Lars
Mobeck, Christian
Moldrup, Jette
Mordhorst, Henrik
Mortensen, Dorte Cramer
Mortensen, Jarl Ajlers
Mortensen, Rene
Muller, Karsten
Munk, Helle
Munksgaard, Martin Nielsen
Myklegard, Ingunn
Møller, Per Ove
Møller, Peter Hansen
Nielsen, Annette Bromand
Nielsen, Birgitte Hald
Nielsen, Claus Kock
Nielsen, Claus Rung
Nielsen, Gitte Deichmann
Nielsen, Jens Jacob Wahlers
Nielsen, Jesper Bonde
Nielsen, Jørgen Gregersen
Nielsen, Jørn
Nielsen, Karsten Lindgaard
Nielsen, Kim Michael
Nielsen, Lars Brødsgaard
Nielsen, Leif Horn
Nielsen, Leif Håkon
Nielsen, Metha Johanne
Nielsen, Niels Peter Vindelin
Nielsen, Palle
Nielsen, Peter
Nielsen, Sten Mørck
Nielsen, Stig
Nielsson, Søren Tonni
Nielsen, Åge
Nilsson, Morten
Norbu, Per
Nordmann, Jan Tune
Nygart, Morten Eric
Næss-Smidt, Charlotte
Nørgaard, Lasse Bjørn

Nørregaard, Thomas
Obel, Anders Christen
Ohnemus, Lars Christian
Olesen, Jesper
Olesen, Ulla Balslev
Olsen, Anne-Marie
Olsen, Esben Buchwald
Olsen, Jan Mirsbach
Olsen, Jørgen Anker Kær-
gaard
Olsen, Sanne
Olsen, Søren Kok
Olsen, Ulla
Opheim, Jan
Ottesen, Henrik Kirketerp
Ovenberg, Per Martin
Paludan-Müller, Anders
Pedersen, Allan
Pedersen, Anne-Mette
Pedersen, Finn Børge
Pedersen, Flemming
Pedersen, Lars Gylling
Pedersen, Peder Sahlholt
Persson, Ole
Petersen, Bo
Petersen, Erik Chr.
Petersen, Jens
Petersen, Kenneth
Ladefoged
Petersen, Lars Bent
Engelsted
Petersen, Lotte Haubjerg
Petersen, Michael Staal
Petersen, Palle Thorkild
Nakskov
Petersen, Per Louis Holck
Petersen, Susanne Damsboe
Pii, Anne-Mette
Poulsen, Christian
Preene, Hans Christian
Quist, Mette
Raffnsøe, Michael
Rasmussen, Hanne
Staunsager
Rasmussen, Lars
Rasmussen, Leif Hugo

Rasmussen, Lone Susanne	Solgaard, Michael	Tofte, Jens
Rasmussen, Michael Møller	Sprosen, Monica Huse	Tofteng, Kim
Rasmussen, Peter Dimke	Staff, Lars Ketil	Trepka, Henrik
Rathsach, Peter	Stangerup, Ole	Tscherning, Didier Henri
Reinholdt, Carsten Thorup	Starcke, Bjørn Gustav	Tugsen, Jens Johannes
Rievers, Susanne	Steensbro, Ole	Lund
Riise, Jens Lars	Stender, Henrik	Ullersted, Henrik
Rimestad, Svend	Stenfeldt, Lars Hansen	Valentin, Klaus
Roedahl, Per	Stenius, Henrik	Van Der Velde, Frank-
Rosentoft, Morten	Stougaard, Henrik	Michael
Rostgaard, Charlotte Flint-	Lyneborg	Velde, Mai
holm	Stubbe, Flemming	Vedkiær, Jesper
Rutzou, Palle	Sturup, Anne Marie	Vetter, Stig
Rye, Mogens Michael Chri-	Stæhr-Olsen, Henrik	Vilfort, Denis
stjan	Mogens	Vintersborg, Lars
Røddik, Vibeke	Stølsgaard, Inge	Voldum, Jens
Salo, Lena	Søgaard, Per	Von Wowern, Ole
Sandborg, Helle	Søndergaard, Torsten	Værum, Ann Vestergaard
Sangill, Dorte	Sørensen, Ole Bacharias	Waldenstrøm, Ole Henrik
Schjertzer, Brian Kjerulff	Sørensen, Erik	Waltenburg, Birgit
Schrøder, Jens	Sørensen, Janne Bollingberg	Weggens, Karen Agnete
Schwartz, Søren	Sørensen, Lars Junker	Dyresø
Siggaard, Rolf	Sørensen, Mikael Piel	Wensien, Jan Wegener
Simonsen, Ole Ågård	Sørensen, Susanne Mainz	Westergaard, Bjørn
Simonsen, Sven Gammel-	Sørensen, Tommy	Wie, Jan Arild
gaard	Sørensen, Troels M. Vester-	Willumsen, Marianne
Sjøgren, Jesper Bo	gaard	Winther, Michael Borregaard
Skat-Rørdam, Irene	Thalbitzer, Thomas Albert	Wollebekk, Carl Espen
Marianne	Thestrup, Michael	Wulff, Andreas Hertel
Skaug, Sven	Thomsen, Jeanette	Wulff, Ole
Skjøt, Carsten	Thomsen, Jørgen Peter	Wulff, Torben Klinge
Skov-Jensen, Henrik	Thorgaard, Søren	Wørzner-Andersen, Lars
Skovbo, Charlotte Mann	Thorsen, Lisbeth Jockers	Yau, Pui Fong
Skræm, Freddy	Thouber, Erik	Øhlenschlæger, Niels
Skånstrøm, Michael Vasa	Tjærandsen, Martin	Østergaard, Hans Christian
Sloth, Peter Kim Skovager	Tobias, Henrik	Østergaard, Karen

Følgende bestod den **erhvervsøkonomiske kandidateksamen (cand.merc.)** ved vintereksamen 1984/85:

Abildgaard, Jan	Bjerre, Mogens	Christiansen, Lars
Albertsen, Ib	Callesen, Thor Nis	Christoffersen, Lars
Andersen, Jørgen Damsbo	Christensen, Jørgen Otto	Clausen, Lene
Andersen, Karsten Lasse	Traustedt	Cordes, Michael

Dalgaard, Lars Victor
Damsgaard, Torben
Darmer, Per
Ejiofor, Nkem Eugene
Elmsted, Karsten
Endresen, Britt
Eriksen, Gert Erling
Fog, Klaus
Frost, Gert
Gerdes, Sten Ulrik
Gimsing, Bjarne
Granjean, Peter Wilhelm
Gudmundsson, Gudjøn
Hansen, Flemming Buhl
Hansen, Jens Meiland
Harbo, Keld
Haurum, Torben
Henriksen, Claus
Hjernov, Henrik
Hjort, Thomas
Holm, Mogens
Høg, Jan
Jakobsen, Lene Nyboe
Jensen, Michael Bo
Jensen, Peter Egelund
Kjær, Allan Michael
Kjærgaard, Dian Grossman
Knudsen, Niels Brun

Kolstrup, Sven
Kristensen, Karsten Riise
Kähler, John
Larsen, Lene Sprecht
Larsen, Jens Barnholt
Laugesen, Per
Lindardstein, Johannes
Lomholt, Peter
Lund-Andersen, Jens
Madsen, Birger Baylum
Martensen, Anne Duhr
Mikkelsen, Berit Høgh
Moe, Torsten Leif
Mohr, Bjarti
Monberg, Per
Monefeldt, Henrik
Munck, Helge
Nedergaard, Henrik
Nielsen, Dorte
Nielsen, Henrik
Nielsen, Henrik Munster
Nielsen, Michael Tornhøj
Nielsen, Ole Jul
Olafsson, Kristjan Bjarnar
Pachai, Vandad
Pedersen, Søren
Petersen, Anette Birgitte
Petersen, Frank Egon

Petersen, Jørgen
Polack, Allan
Poulsen, Susanne
Prip, Jørgen Dahl Lorentzen
Rasmussen, Finn Lodsgaard
Røssel, Torben
Schultzer-Nielsen, Jens
Schutt, Gert Peter
Seifert, Erik
Simonsen, Christina Aas
Steffensen, Ole Bent
Sundstrøm, Palle
Svanborg, Bo
Svendsen, Lars Køster
Sørensen, Britta Gammelgaard
Thorup, Teddy
Uhre, Ola
Vadegaard, Annelise
Vedel, Hans Jørgen
Vedel-Petersen, Victor Johan
Velbasted, Niels A.
Vig, Henrik
Wedel, Rene
Wegens, Jesper
Werner, Lars Fogt
Aaby, Søren Clauding

Følgende bestod den **erhvervsøkonomiske kandidateksamen (cand.merc.)** ved sommerekksamen 1985:

Albertsen, Hans-Jørgen
Alfthan, Maria Caroline
Andersen, Henrik Kaa
Becker, Susanne
Berg, Mette Troels
Berner, Claus
Bjerre, Annemarie
Bronee, Ulrick Ankerstjerne
Christensen, Stig Schandel
Christiansen, Søren
Cortes, Søren
Dam, Jens-Erik

Dysgård, Lars Bo
Engelund, Lars
Ertmann, Lisbeth Orebo
Evers, Chris
Fløistrup, Ditlev Harald
Frandsen, Dorthe Sejling
Freytag, Per Vagn
Grant, Christian
Hald, Anne Lisbeth
Howard, Kjetill
Høie, Karl
Høiland, Jesper

Irner, Merte
Iversen, Carsten Spelmann
Jakobsen, Per Arne
Johansen, Hans Stengård
Johansen, Jørgen Bo
Josefsen, Alfred Møller
Jørgensen, Torben
Kirchheiner, Kristian
Kjær, Claus Antschukov
Kristensen, Torben
Krohn, Peter Michael
Kornerup, Lars

Langerød, Jan Erik
 Larsen, Finn Erik
 Larsen, Troels Filip Eisinger
 Lorentsen, Per
 Madsen, Benny
 Merser, Hans
 Mogensen, Steen
 Munch, Lars Henrik
 Møller, Jesper Eigen
 Møller, Kaja
 Nielsen, Claus
 Nielsen, Jesper Brøckner
 Nielsen, Torben Dissing
 Nordvig, Henrik Michael
 Beyer
 Olsen, Hanna Elisabeth
 Ture

Pedersen, Bo West
 Pedersen, Claus Søren
 Pedersen, Heidi
 Pedersen, Jørn
 Pedersen, Michael
 Pedersen, Michael
 Lundgreen
 Pedersen, Steffen
 Petersen, Marianne Lise
 Pihl, Leonnard
 Porse, Kirsten
 Poulsen, Hans
 Poulsen, Svend
 Preskou, Stephan Ulrich
 Rimer, Bo
 Sander-Jensen, Michael
 Schmeltzer, Peter

Schougaard, Mogens
 Gammeltoft
 Simonsen, Søren
 Svendsen, Birgit Susanne
 Svenningsen, Susanne
 Carolina
 Søberg, Otto
 Sørensen, Helle Birgitte
 Haahr
 Sørensen, Ole
 Sørensen, Sten
 Theil, Ulla
 Thomsen, Claus Bernth
 Thornæs, Christian
 Tingstrup, Annette
 Willumsen, Lone

Følgende bestod **revisorkandidateksamen** ved sommereksamen 1985:

Hansen, Leif Bjarne
 Jacobsen, Kim Gerner
 Jensen, Judith Irene

Lunde, Steffen Bo
 Mariager, Jesper
 Ovesen, Jens Jesper

Thorup, Jahn
 Pilgaard, Kirsten
 Tøttrup, Svend

Følgende bestod **diplomprøven i afsætningsøkonomi (HD, 2. del)**:

Aaslyng, Birgitte Gurli
 Aller, Erik
 Andersen, Steffen
 Axelsen, Michael
 Bech, Nicolai
 Brøste, Charlotte
 Christensen, Peter Rubek
 Christiansen, Leif Axel
 Danielsen, Ole
 Due, Janne
 Dyrby, Søren
 Fermann, Claus Gotthardt
 Frederiksen, Peter
 Gunneskov, Ole
 Hald, Søren
 Hansen, Birgit Elise
 Hansen, Kim Hegn

Hansen, Lars Billeschou
 Hansen, Ole Juul
 Hedegaard, Peter
 Helstrup, Peter
 Holgersen, Erik
 Jacobsen, Erik
 Jacobsen, Hans Jørgen
 Jensen, Kirsten
 Jensen, Niels Alstrup
 Jensen, Ole Lundsryd
 Jensen, Rene
 Jensen, Susanne Elisabeth
 Jørgensen, Mads Sarsgaard
 Jørgensen, Niels Lindemark
 Jørgensen, Peter
 Keinke-Andersen, Lars-Erik
 Kindt-Larsen, John

Knudsen, Annette Weisz
 Kokholm, Finn
 Kristiansen, Niels Brink
 Kroon, Frederikke
 Kuhberg, Poul Otto
 Kølbæk, Søren
 Larsen, Kim Hyrzkov
 Larsen, Niels Flemming
 Lauritsen, Sigurd Vagn
 Bunk
 Lauritzen, Per Kaiser
 Ludvigsen, Peter Vindahl
 Madsen, Henrik
 Mortensen, Henrik Svava
 Muller, Jes Bech
 Munoz, Rafael Luis
 Møller, Jørgen Kofod

Møller, Michael
Nielsen, Hans Christian Uhl
Nielsen, Ivan Ring
Parkild, Mettegrete
Pedersen, John Staugaard
Pedersen, Per Steen
Petersen, Lars Henning
Poulsen, Jesper Varning

Rasmussen, Henrik Bruun
Reeslev, Casper
Sager, Philip Henrik
Schmidt, Poul Michael
Schultz, Jesper
Skogstad-Andersen, Tina
 Johanne
Svend, Peter Herslep

Sørensen, Karl Birk
Sørensen, Niels
Sørensen, Søren Erik
Thielsen, Jan
Trudsø, Kaare
Vilstrup, Poul
Wilton, Birgit Anette
Zinck, Peter

Følgende bestod diplomprøven i finansiering (HD 2. del):

Andersson, Lars Erik
Børling, Ole
Carlslund, Peter
Christensen, Klaus Bendix
Christiansen, Brian
Damgaard, Jens Otto
Egeberg, Sven
Ellekær, Jens
Espensen, Jesper Leth
Foss, Toke
Hansen, Bent Kampe
Hansen, Jan Hallerup
Havemann, Søren
Henriksen, Annette

Holgelsen, Gert Ole Toft
Jacobsen, Henrik Ranch
Jensen, Jørgine Vikkelsø
Johansen, Jørgen Per
Jørgensen, Svenning
Kjeldsen, Geert
Klug, Susanne
Knudsen, Ove
Kristensen, Bøje Aagaard
Kristiansen, Finn
Larsen, Bendt
Larsen, Jørn
Linnemann, Kim Uhren-
 holdt Kanstrup

Nielsen, Henrik Søndergård
Nielsen, Ole Hvid
Nielsen, Per
Petersen, Peter Ley
Raaben, Ole Bengt
Rasmussen, Erling Vagn
Rasmussen, Michael Werner
Rykov, Anne Birgitte
Schønberg, Dag Kai
Sloth, Jesper
Sørensen, Steen Pihl
Sørensen, Torben
Voss, Flemming
Winberg, Claus

Følgende bestod diplomprøven i forsikring (HD 2. del):

Arnoldt, Jan

Rexen, Leif Thorstein

Schou-Jensen, Steffen

Følgende bestod diplomprøven i organisation (HD 2. del):

Linien i datamatik:

Anker, Lars Michael
Arborg, David Godtfred
Bjaaland, Carsten
Bjernå, Carsten Bastholm
Fenger, Kjeld
Fusch, Jens Jonas
Garde, Michael Steven
Hansen, Erik Koefoed
Harksen, Uffe
Hjort, Ole

Hughton-Larsen, Michael
 Gauguin
Jacobsen, Peter Lørup
Jacobsen, Ruth
Juil, Jens
Kennum, Ove
Kindler, Arne
Klynsner, Erling Theodor
 Seier
Kristensen, John-Erik
 Hørdum

Kruse, Anne-Mette
Lorenzen, Gunnar Christian
Meering, Flemming
Munk, Leo
Nielsen, Michael Schierning
Pedersen, Niels Jørgen
Rasmussen, Peter Lysholdt
Risbak, Lars Martin
Scharffenberg, Søren
Wadt, Orla Gregers Wallentin
Vestrup, Peter Jørgen Vium

**Linien i personale-
administration:**

Arentoft, Axel
Hoppe, Annemette
Jensen, Hans Jørgen
Kragh, Søren
Møller, Jens Chr. R. Møl
Nielsen, Niels Bo Korsholm

**Linien i offentlig
forvaltning:**

Andersen, Lars Henrik
Brandt, Ole
Hansen, Niels Jacob
Priisholm
Larsen, Niels Leon
Lohmann
Nicolaisen, Torben Petersen
Nielsen, Morten Bomholt
Prisum, Jens Marius
Riishede, Orla Koch
Simonsen, Henrik
Heidemann
Zapf, Edvard

**Linien i strategi og
planlægning:**

Aagaard-Svendsen, Birgit
Andersen, Klaus Holse
Andersen, Michael

Andersen, Ole Larila
Bernert, Lone
Berthelsen, Finn
Blavnsfeldt, Henrik
Christensen, Geert Johan
Christensen, Roger
Christiansen, Henrik
Christiansen, Jakup Elmar
Christiansen, Max
Clausen, Sven Aas
Egebøl, Ole
Ejsted, Ib
Engberg, Vagn
Graversen, Per
Hechmann, Erik
Heede, Henrik
Henriques, Ivan Ulrik
Hill-Madsen, Jørgen
Jensen, Henning Buur
Jensen, Jørgen Kjær
Jensen, Lasse
Jensen, Michael Møller
Jepsen, Jørn
Jørgensen, Peter Nissen
Jørgensen, Vibeke Margrethe
Kristensen, Boye Mønster
Krogsgaard, Inge Mark
Kærn, Jens Christian
Larsen, Britta
Liberona, Rene Palma

Lind, Torben
Lykke, Kjeld Kristian
Madsen, Jacob Christian
Madsen, Per Sparre
Mikkelsen, Steen
Moss, Eunice
Nielsen, Henning Søgaard
Nielsen, Henrik
Nielsen, Ib Abildgaard
Nielsen, Karsten Bodilsen
Nielsen, Kirsten Sloth
Nielsen, Lizzi Guldborg
Nielsen, Peter Birk
Nielsen, Sonja
Olesen, Per Rønn
Olsen, Henrik Lindahl
Olsen, Pia
Pedersen, Allan Frits
Pedersen, Elsebeth Thora
Pedersen, Jan Hagerup
Petersen, Dan Panduro
Petersen, Erik
Rasmussen, Finn Svenning
Schøler, Søren
Suikkanen, Bernt Arvo
Thøgersen, Lars Ole
Vesterheden, Peter
Willadsen, Claus Malte
Windeløv, Vibeke
Zinck, Peter

Følgende bestod diplomprøven i regnskabsvæsen (HD, 2. del):

Albrechtsen, Bjarne
Andersen, Elo Asbjørn
Andersen, Hans Erik
Andersen, Joan Krogh
Andersen, Ole
Andersen, Torben Klit
Appel, Peer Omborgsnæs
Ballegaard, Niels
Bannach, Lani
Bech, Mogens Høegh
Bech, Søren William
Bekmose, Sven-Oluf

Bengtsson, Michael
Bierre, Erik
Bisgaard, Hanne-Merete
Bjerregaard, Arne
Brandt, Tommy
Buch, Stefan Dirk
Cappeln, Ulrich Kaare von
Chow, Carlo
Christensen, Henrik Neuhaus
Christensen, Jørgen
Christensen, Kim Lauritz
Kludt

Christensen, Poul Kiehn
Dam
Christensen, Tina
Christiansen, Jan
Christiansen, Michael
Christiansen, Stig
Cortsen, Søren
Czochara, Helle
Dahl, Jens
Dalsgaard, Vibeke
Dam, Jørgen
Ebbesen

Danebod, Brian
Darket, Jens Juul
Dybkjær, Morten Kristian
Eckardt, Steen
Elleholm, Jarne
Erkmann, Mikael
Erlandsen, Bent
Esbensen, Jeanette Mingon
Fleischer, Rene
Frederiksen, Mikael Erik
Frederiksen, Tom Bo
Gaarskjær, Eva Harbo
Gothenborg, Per Ulrik
Gøtke, Niels
Hamann, Lars Plesner
Hammershaimb, Jørgen
Ulrik
Hansen, Anders Gøttrup
Hansen, Anne Bjørk
Hansen, Arne Bækdal
Hansen, Hans Erik
Hansen, Henning Ahrnkiel
Hansen, Henning Søren
Hansen, Jan Michael
Hansen, Ole Nørrelund
Hellmuth, Steen
Homann, Peter
Hupfeld, Bjørk
Jacobsen, Frede Conrad
Jacobsen, Høgni Vagnar
Jensen, Anne-Marie Brøndt
Jensen, Claus Tranholm
Jensen, John
Jensen, Kim Rothmann Løk
Jensen, Marianne Holmbjerg

Jensen, Per Berg
Jensen, Per Vagn
Jensen, Poul Søe
Jensen, Sven Westergård
Jensen, Søren Henrik
Jørgen, Erik
Jørgensen, Erling
Kildebogaard, Keld
Kjøller, Mogens
Klok, Poul
Kortsen, Niels-Henrik
Køster, Kim Jørgen
Lang, Susanne
Larsen, Hans Peter
Larsen, Ib Sønderby
Larsen, Jan Melgård
Larsen, Kim
Larsen, Søren
Lind, Birgit Elsebeth
Linden, Leif Åke
Lindof, Poul
Lund, Michael
Lund, Michala Bettina
Lyager, Tonnie
Lykke, Per
Løgstrup, Mikael
Dalsgaard
Madsen, Flemming
Martinsen, Anne-Marie
Beatrice Elen
Mortensen, Kim Rosholm
Mortensen, Ole Vindelev
Muller, Søren
Møller, Jens
Nielsen, Claus

Nielsen, Gitte
Nielsen, Jens Ole
Nielsen, Søren
Nordfalk, Niels Philip
Offersten, Jan
Ortmann, Preben
Qutze, Vibeke Hennings
Pedersen, Allan
Pedersen, Anne Kate
Pedersen, Dorthe Errebo
Pedersen, Knud Bilet
Petersen, Flemming
Petersen, Jette Frydkjær
Petersen, Kurt Kim
Petersen, Michael Kim
Frejvald
Rasmussen, Lars Georg
Skov
Rebsdorf, Anette
Refstrup, Peter
Rosenqvist, Morten
Sattrup, Jette
Sonne-Hansen, Dorte
Sponholtz, Hanne Ellen
Stoltenberg, Henrik Fatum
Svendsen, Niels-Ole Krøjer
Sørensen, Alf Hartmann
Sørensen, Lars Søren
Sørensen, Nils Peter
Terpøger, Anne-Lise Ingves
Trieb, Oskar Hartvig
Vesterlind, Claus L.
Visser, Henrik Adrian
Østerdal, Keld
Østergaard, Lise Lotte

Følgende bestod diplomprøven i udenrigshandel (HD 2. del):

Andersen, Frank Ole
Andersen, Jens
Andersen, Lise
Andersen, Ole
Bergelius, Lars Helmer
Bertelsen, Ole
Bielawski, Stefan Maciej

Bruun, Søren Jonas
Carlsen, Sten
Carstensen, Oluf Steen
Christensen, Ejnar
Christensen, Ole Bjørn
Due, Torben Christian
Egekjær, Per

Ellegaard, Flemming
Eriksen, Henrik Nordfred
Fester, Hans-Henrik
Fog-Petersen, Susanne
Fuglsang, Kim
Grundtorm, Anders West
Hansen, Anne Marie Valentin

Hansen, Jens Erik
 Hansen, Ole
 Hansen, Steen Søgaard
 Holm-Pedersen, Finn
 Jacobsen, Søren Christen
 Sylvest
 Jakobsen, Finn Ole
 Jensen, Bo Schou
 Jensen, Jens Sandager
 Jensen, Jørgen
 Jensen, Olav Kuur
 Junge, Peter
 Jørck, Mette
 Jørgensen, Steffen
 Lindegaard
 Kamstrup, Jens
 Knudsen, Mikael
 Kragh, Simon Ulrik
 Kristensen, Nis Otto
 Kristiansen, Claus Buch

Langkilde, Birgitte
 Larsen, Jørgen Skov
 Laursen, Jens Kristen
 Lynge, Lise
 Madsen, Finn Otto
 Magnussen, Jannick
 Møller, Carsten Scherrebeck
 Møller, Hanne Ellen
 Nielsen, Flemming Bisgaard
 Nielsen, Peder Holk
 Nøhr, Margit
 Nørregård, Michael
 Nørskov, Anders
 Olsen, Søren
 Petersen, Jens Peter Steno
 Petersen, Poul Steno
 Rasmussen, Elisabeth Lund
 Razvi, Agha-Abbas
 Rickfors, Flemming
 Rolfsted, Bent

Schmidt, Morten Ulrik
 Serritslev, Bent
 Sidor, Helge Morten
 Løvgreen
 Steffens, Finn
 Stentoft, Ann-Lisbeth
 Thorbye
 Thomassen, Leif Torben
 Thomsen, Carsten Juel
 Thorsen, Karen Møller
 Thorsen, Peter
 Torp, Kristian
 Troels-Smith, Lennart Jan
 Tvenge, Henrik
 Tøttrup, Peter Birger
 Valentin, Ervin
 Weidner, Tom

B. De erhvervsproglige eksaminer 1984/85

Følgende bestod den erhvervsproglige prøve i 1 sprog:

Engelsk

Abbas, Annelise
 Ahlberg Davidsen, Anne
 Jacqueline
 Albrechtsen, Ida Anne
 Andersen, Bo Dueholm
 Andersen, Kirstine Kronberg
 Andersen, Lene Bruhn
 Andersen, Lisbeth Scharff
 Andersen, Susanne Foss
 Andreasen, Lone
 Appelberg, Anne
 Apwisch, Suzanne Birthe
 Arnesen, Kirsten Bøge
 Asmussen, Merete Varming
 Bendix, Nina
 Berg, Gitte Pia
 Berring, Jytte
 Bogart, Lisa
 Borchmann, Ghita Elgaard
 Borello, Susan Theresie

Bove-Nielsen, Anne
 Brun, Carl Ivar Constantin
 Brændstrup, Helle
 Busch, Lene
 Cadovius, Ulla
 Christensen, Eva
 Christensen, Helene
 Christensen, Merete
 Christensen, Sanne
 Christensen, Susanne
 Charlotte
 Christie, Birgitte
 Christoffersen, Karen
 Skovgaard
 Clausen, Birgit
 Clausen, Mia Stryhn
 Coyle, Lise
 Dam, Torben Harritz
 Deelee, Jane
 Dornan, Pernille Steen

Ebbesen, Nina Bønnelycke
 Ellehus-Sørensen, Lone
 Engell Jørgensen, Kirsten
 Ersbøll, Charlotte
 Esmann, Hanne
 Falk, Henrik Vincent
 Falk, Jeppe
 Falk-Jensen, Mette Hanne
 Faurschou, Helle
 Ferdinandsen, Charlotte
 Fischer, Susanne Dorit
 Fledelius, Kim
 Frandsen, Annette Nøhr
 Frederiksen, Bente
 Frederiksen, Mia Britt
 Frederiksen, Susanne
 Stilling
 Friberg, Helle
 Gregersen, Debbie June
 Gregersen, Lars Emil

Gregersen, Marianne Dyr- haug	Krejsler, Ann Christina	Nielsen, May-Britt Normann
Gustavsen, Lene	Kristensen, Inger Ann	Nielsen, Susanne Hedegaard
Hansen, Annette Wulff	Kristiansen, Inga	Nilsson, Maibrith
Hansen, Karin Mellbien	Kristiansen, Tove Mørkøv	Nove, Vibeke
Hansen, Kirsten	Kristoffersen, Tina Grønne	Nygaard, Marianne Dyrhoff
Hansen, Kirsten Nottelmann	Kupermann, Sofia	Olesen, Anette Just
Hansen, Marianne Stensbæk	Køllgaard, Anne Marie	Olsen, Bettina Dorve
Heil, Mathias Hermann	Landgreen, Mette	Olsen, Helle
Bernhard	Larsen, Anne	Olsen, Lina
Heiner, Malene Demescko	Larsen, Anne Harder	Olsen, Lise
Henriksen, Ole Tinggaard	Larsen, Bettina Melchior	Pedersen, Birthe
Herskind, Karen	Larsen, Birgitte	Pedersen, Charlotte
Hjarne, Ghita	Larsen, Dorte Rita	Pedersen, Marianne
Hjortboe, Inger Christine	Larsen, Jane Ankerstjerne	Charlotte
Hoe, Jane	Larsen, Jeanette Desire	Petersen, Bente
Holm, Helle Aase	Larsen, Karen Marie	Petersen, Helle Kornbeck
Holtman, Marie Louise	Larsen, Kirsten Tonni	Petersen, Marianne Krogh
Hribar, Marina	Larsen, Pia Prehn	Prehn, Judith
Høj, Anette	Larsen, Sanne	Raben, Anne Birgitte
Ibsen, Bente	Larsen-Jochumsen, Lone	Rasmussen, Dorte Pernille
Ikow, Jeanne Schubert	Lehner, Marianne	Rasmussen, Steen
Secher	Leitisstein, Anne	Rasmussen, Aase Grosen
Ingsholt, Mary Anne	Lenstrup, Anne-Marie	Raun, Helle
Isaksen, Helle Susanne	Licht, Inger Merete	Ravn, Annemette
Jacobsen, Anna Nørgård	Lisberg, Lone	Roager, Marianne
Jacobsen, Inge-Lis Bjørna	Lousen, Dorte	Roll, Pia Henriette
Jacobsen, Susanne	Lund, Birgitte Kolby	Rothmann, Helle
Jakobsen, Grethe Bille	Hillebrandt	Ruhwald, Eva Irene
Jensen, Anje Schmidt	Lund, Flemming Einer	Rytter, Helle
Jensen, Annie Holst	Madsen, Birgit Rydder	Raagaard-Lund, Anette
Jensen, Charlotte	Madsen, Connie	Samsø Nielsen, Steen
Jensen, Helle Trine	Madsen, Monica Emborg	Smed, Birgitte
Jensen, Marianne Estrup	Mannheimer, Caroline	Sponholtz, Pia
Jensen, Nana	Massigeh, Hanne	Steiner, Pia
Johannessen, Agate Folgerø	Meyer, Birgitte	Strange, Christina
Josephsen, Tommy Steen	Mikkelsen, Dorte	Sørensen, Kirsten Aagaard
Jørgensen, Helle	Søndergaard	Sørensen, Lisbeth Falk
Jørgensen, Inger Kristina	Mikkelsen, Sys	Tautoft, Sally
Jørgensen, Lars Husted	Mortensen, Heidi	Thygesen, Birgit
Jørgensen, Marianne Krogh	Mortensen, Lone Thing	Toldam, Birte
Jørgensen, Tom	Nielsen, Anne Orthmann	Turgay, Mediha
Kepka, Tina Margit	Nielsen, Annette	Villadsen, Hanne Danskov
Kildedal, Mette	Nielsen, Birgitte	Vinther, Iben Nanett
Kirkeberg, Lone	Nielsen, Birgitte Holm	Weikop, Marianne
Kofoed, Alice	Vesterlund	Weinoldt, Ina
Kofod-Nielsen, Anne-Marie	Nielsen, Helle Sartou	Wessel, Else Ivy
	Nielsen, Jeanette Breining	Wiberg, Marianne

Fransk

Andersen, Helle Charlotte
Bengtzen, Ellen Ancher
Bentsen, Tine
Bergenfelt, Dorte
Breidahl, Anne-Marie
Bristow, Elisabeth
Buch, Anne Marie
Christensen, Birthe Elisabeth
Christoffersen, Jane
Colding, Karina
Drachmann, Bente
Egeriis, Tina
Eiding, Henriette
Erntgaard, Bente
Frederiksen, Merete Bille-
skov
Fonnesbech-Sandberg, Ida
Langøe
Genter, Annette
Hamann, Jonna Dueholm
Hansen, Annette Engholm
Hansen, Else Lage
Hansen, Helle Sehested
Hansen, Isabelle Strauss
Hansen, Jane Michelle
Linderod
Hansen, Karen-Elise Hartvig
Henriques, Solange Gatica
Holck, Helle
Holtman, Marie Louise
Humlebæk, Henriette
Pernille
Høyer, Merete
Iversen, Dorthé
Jakobsen, Nina Karina
Jensen, Ingrid Karen
Kristine
Jensen, Margretha Riisberg
Jensen, Susanne
Jeppesen, Lis Søndergaard
Jespersen, Charlotte
Knutssøn, Marianne
Kristensen, Joan Ahlmann
Kyh Jensen, Bill

Lahlimi, Rachida
Larsen, Eva
Lavsén, Berit Hjørdis Dühring
Madsen, Bill
Madsen, Bonna
Michel, Dominique Zoe
Mortensen, Benny Hedager
Møller, Helle
Nielsen, Janni
Nielsen, John Geert
Nielsen, Kathe Winfred
Nielsen, Maiken, Boe
Nymand-Andersen, France
Sonja
Pallesen, Max Dørge
Pedersen, Anne Marie
Petersen, Ann Ellegaard
Petersen, Gitte
Poulsen, Lone Najbjerg
Rasmussen, Ibby Bryld
Schmidt, Anni Kirstine
Ziessler
Schreiner, Gyda
Sibilio, Lisa Fuschlein
Smidt, Lone
Sørensen, Niels
Sørensen, Tine Gertz
Thøgersen, Karsten Jung
Thuneby, Inge Birthe
Voss, Anita Cornelia
Ingeborg
Weichel, Lisbeth
Wiberg, Annalise Dühring
Aare Helle

Italiensk

Andersen, Birthe Lilian
Beck, Margrete
Borgsmidt, Kirsten
Hansen, Inger Karen
Jensen, Monica
Jønsson, Christian Frisen-
feldt
Krahl, Christina
Nadia, Jane Stegemann
Toft-de

Rivad, Linda
Sarup, Flemming Dan

Spansk

Aggerbeck, Jens
Bech, Anne Marie
Christensen, Lene Bigum
Christensen, Pernille
Grunnet, Signe
Hoffmann, Karin
Hurup-Andersen, Eva
Jensen, Bente Marianne
Jensen, Lone
Jessen, Lisbeth
Kjærulff, Marianne
Larsen, Aase Dam
Malmberg, Ole
Mortensen, Karin Merete
Ortiz, Maria Jose Enquita
Pedersen, Anette
Hjermitslev
Petersen, Lene Mickelborg
Aasager, Lisbet

Tysk

Ahlm, Britta Eva
Andersen, Anne Roth
Back, Anne-Marie
Bourquiba, Jytte
Bredal Rosenbøl, Ulla
Merete
Brøcher, Lise Mørkvig
Bugge-Hansen, Anne
Christensen, Charlotte
Christiansen, Nina
Danielsen, Marianne
Ellingsgaard, Bent
Eriksen, Johanna
Festerson elkott, Christa
Fisker, Charlotte Gram
Flagstad, Annette Thoring
Flagstad, Erna
Gehrke, Christel
Gaarn-Larsen, Märte
Hansen, Birgit

Hedeland, Eva
Jensen, John Lottrup
Jensen, Pia
Jensen, Wendy Bøge
Johansen, Anne Eshington
Kurzawa, Annette
Larsen, Kurt Manthey

Lind, Ivy Else Mathilde
Olsen, Hanne Gitte Albrecht
Olsen, Kirsten Winther
Olsen, Vibeke Bjørg
Simelew, Anne
Thugeny, Britta Jenny
Thøgersen, Tine Henriette

Vermund, Dorte
Waring, Renate
Wellejus, Karin Elisabeth
Wulff, Helen
Yde, Mette-Helene Nybjerg

Følgende bestod den erhvervsproglige prøve i 2 sprog:

Engelsk/fransk

Andersen, Lene Schandorff
Andersen, Suzanne
Andersen, Vibeke Buchardt
Arce Aravena, Pia Lai
Blach, Bettina
Boldt, Susanne
Borner, Jette
Borup, Gitte Soll Bjerg
Bregnskov, Berit Prip
Brincker, Annelise
Clausen, Noelle Robin
Dahl, Bettina
Diamant, Charlotte
Enevoldsen, Susanne
Eriksen, Marianne Toft
Ertoft, Helle
Foght, Conni Elisabeth
Frederiksen, Jesper
Galster, Inger Margrete
Gregersen, Birgitte
Grønbech, Gitte
Hansen, Elisabeth Holm
Hansen, Lise Krøjer
Hansen, Lisbeth
Hansen, Merete Holst
Hertel, Liselot
Holm, Anne-Lisbeth
Hvidtfeldt, Birgitte
Hviid, Charlotte
Jacobsen, Annette Stampe
Jensen, Anne-Vibeke
Lundsbjerg
Jensen, Bettina Borup
Knudsen, Janne Højer

Knudsen, Tina
Kongsted, Birgitte
Krarup, Lotte
Kristiansen, Jane Merete
Larsen, Birgit
Larsen, Helle Susanne
Larsen, Line Stern
Larsen, Merete Mandrup
Larsen, Vibeke Lund
Lassen, Merete
Lolli, Roberto
Luneborg, Annette
Meincke, Christina Ann
Bech
Moltke, Bettina Tove
Myrthue, Anne
Møller, Birte Henny
Nielsen, Anne Søndergaard
Nielsen, Anni Odgård
Nielsen, Connie Saabye
Nielsen, Dina Ingerslev
Nielsen, Hanne Edmund
Nielsen, Maibritt
Nielsen, Søren Lodberg
Nordik, Lone Birgit
Odgaard, Susan
Olsen, Aida Kleinitz
Pedersen, Karen Marie
Eggert
Pihl, Anne Dorthe
Porsman, Annemette
Rams, Bente Birgitte
Rasmussen, Lone
Rolsted, Else Birgitte
Smidt-Nielsen, Hans Peter

Steffensen, Marianne

Fleischer
Suhr, Lone Birch
Sørensen, Birgitte Dalhoff
Urhammer, Susanne
Vej, Maja
Wales, Lilian Astrid
Wurtz, Dorte Malene
Wøhlk, Birgitte
Zinck, Jens Kristian
Aasheim, Bente Holm

Engelsk/italiensk

Dahmas, Mitzie
Kunov, Dorte
Larsen, Tina Marie
Moe, Karin Helene Camilla

Engelsk/russisk

Christensen, Jette Kidholm
Jørgensen, Jan
Schlätzer, Annette
Østergaard, Birgit

Engelsk/spansk

Borg, Marlene
Bøyesen, Vibeke Rostrup
Carbel, Helle
Friis, Pia
Gade, Karen
Hansen, Anette
Hansen, Jane Holm
Hansen, Marianne Kathrin
Hansen, Per Gedsted

Hansen, Susanne
Jensen, Lotte Jon
Jensen, May-Brit Møller
Kristiansen, Dorte Gren
Kristiansen, Mette Wagner
Krogh, Hanne
Maaløe, Marie Louise
Gudrun
Nilsson, Christina Klink
Olsen, Gitte Lissen
Povlsen, Joan Bogner
Sorgenfrey, Peter
Sønnichsen, Anne Charlotte
Sørensen, Pia

Engelsk/tyisk

Abrahamsen, Peter
Bruun, Pia Margrethe
Busch, Katrin
Bærentsen, Ayo
Ebbesen, Anne-Marie
Fanøe, Niels
Frederiksen, Lise
Frederiksen, Sanne
Hansen, Annemette Øster-
gaard
Hansen, Ellen Margrethe
Vestermark
Hansen, Helle Charlotte
Hansen, Merete Lehmann
Hansen, Per Steen
Hansen, Sally Pia
Henriksen, Lina
Holbøll, Marianne Heincka

Jensen, Ulla Holmsgård
Jepsen, Hanne Arve
Juul-Nielsen, Anne
Jørgensen, Jette Pernille
Jørgensen, Troels Eggert
Kristensen, Kristina
Mølgaard
Lerager, Bente
Lindskov, Jette
Lund, Troels Scott
Malchau, Lene
Meilby, Hanne Pia
Møller, Mette Juul
Narmensen, Christina
Jadwiga Kondas
Nielsen, Anette
Nielsen, Susanne Magdal
Olsen, Helle
Petersen, Helle Wienberg
Randrup, Merete
Stage, Birgitte
Stahlschmidt, Michael
Ekstrøm
Stenestad, Lene
Sundberg, Karina
Vendelbo, Pia Bettina
Vibæk, Lene
Victor, Inge
Vinberg Nielsen, Helle
Ørving, Inge Lise
Aarsøe, Camilla Tuyet van

Fransk/italiensk
Brams, Christina

Bremer, Maria-Louise
Hansen, Lotte Skovgård
Koefoed, Nina
Larsen, Charlotte
Stensballe, Hanne Nefer
Wilhelmsen, Birgitte Yvonne

Fransk/tyisk

Buch, Enna Helene
Gardshodn
Gaarslev, Charlotte
Havers-Christensen,
Charlotte
Henriksen, Vibeke
Holtso, Helle
Larsen, Dorte
Neergaard, Lillie Pretzmann
Poulsen, Karin Rosgaard

Fransk/spansk

Christensen, Lene
Jensen, Anette Lykke
Kirk-Sørensen, Lene
Noer, Marianne
Olsen, Anne Holm
Rasmussen, Lene Kosiara
Saaek, Gert

Spansk/tyisk

Borgstrøm, Lonnie Susan
Henriksen, Helle Marie
Münter, Elizabeth Ann
Nielsen, Jeanette Bleibach

Følgende bestod den erhvervssproglige korrespondenteksamen i 1 sprog:

Engelsk

Andersen, Doris Waschack
Boisen, Helle
Berg, Ulla Eva
Conti, Birte Skovlund
Ekberg-Andersen, Bente
Helga
Frandsen, Marianne

Frederiksen, Dorte

Enggaard
Frederiksen, Helle
Fuglsang, Henriette Maria
Heron, Lone
Jarby, Suzanne Schrydstrup
Jensen, Charlotte Raahauge
Jensen, Dorte

Jeppesen, Ann

Larsen, Pia Inge
Larsson, Karina
Lehrvald, Tine Karen
Ragborg
Mortensen, Lisbeth Vester-
gaard
Nielsen, Anne Lisbeth

Nielsen, Birgit Holten
Nielsen, Susanne Grum
Nornes, Rønnaug
Olesen, Anne Mette
Olesen, Birthe
Pedersen, Annette Færch
Struve-Christensen, Kirsten

Fransk

Christensen, Hanne

Hansen, Jannie
Hømbye, Linda Valentin
Karlsen, Karen Birgitte
Müller, Anne Merete

Spansk

Povlsen, Karen

Tysk

Dedenroth, Carolina Christina

Ebner-Jørgensen, Elsebeth
Fuglsang, Henriette Maria
Jensen, Hanne Kidholm
Larsen, Marianne Berit
Vagn

Lyngkvist, Lise-Lotte
Pedersen, Karsten Dam

Følgende bestod den erhvervsproglige korrespondenteksamen i 2 sprog:

Engelsk/fransk

Andreasen, Pia Anette
Beck, Karin
Bojesen, Vibeke Anne
Vestergaard
Bro, Helle Vivian,
Christiansen, Linda Gitte
Christiansen, Tine
Enevoldsen, Helle
Frederiksen, Anne Schmidt
Frederiksen, Per Marker
Hansen, Bente Skov
Hansen, Susanne Skov
Haslund, Susanne Irli

Holm, Dorte Kjøller
Israelsen, Susanne Puge
Jensen, Mette Windfeldt
Juil, Karin Manø
Kjærsgaard, Ulla Sørensen
Kristensen, Mette Bille
Laursen, Jette
Markvorsen, Jill
Nielsen, Ninette Melchior
Pedersen, Susanne Olsgaard
Philipsen, Ann Helene
Rasmussen, Lisbeth
Reidel, Tina
Reicz, Anne Benedicte

Therp, Hanne

Engelsk/italiensk

Frøhling, Lillian
Nielsen, Gerda

Engelsk/russisk

Bisp, Anne-Linda
Kronsell, Anne Mencke
Pedersen, Katja Fournaise
Juul
Rasmussen, Anne Damgaard

Den erhvervsproglige korrespondenteksamen i 2 sprog:

Engelsk/tysk

Astrup, Nina Brasch
Barfod, Lillian
Brinck, Pia
Christiansen, Lisbet
Bjørngerd
Flygenring, Charlotte
Frandsen, Lillian
Jagt, Nina Karen

Jensen, Dorte Jagd
Jensen, Gitte Elise
Jensen, Susanne
Jørgensen, Mette Schou
Kalmeyer, Lise-Lotte
Lumholtz, Charlotte Elinor
Majetic, Nina
Meyn, Mette Cording
Mortensen, Tina Marianne

Møller, Dorte
Mørch, Susanne Anette
Petersen, Liselotte
Petersen, Ulla Egelund
Thiesen, Connie

Fransk/spansk

Simons, Mette

Følgende bestod begynderprøven

Italiensk

Bjerrum, Finn
Gredal, Dorte Frigast
Hansen, Dorthe Marie
Grundal
Olsen, Anette
Orio, Birgit Harley
Pedersen, Erik Herløv
Thomsen, Alfred

Spansk

Bendix-Eriksen, Lisbeth
Bredal, Jørn
Eide, Marianne Westergaard
Frijs-Madsen, Anne
Godthaab, Hanne
Hagemann, Per
Hansen, Kirsten Tormod

Kristiansen, Elsebeth Coello
Lahti, Anne Ulla
Lledo Birgit Ingelise
Nordgreen, Michael
Strandeng, Lotte
Tinndann, Mai-Britt
Warburg, Eileen Lis
Kronholm

Følgende bestod den erhvervsproglige diplomprøve

Engelsk

April/juni 1985
Als, Anne Dorte
Andersen, Inger Marie
Andersen, Randi
Clausen, Karin
Dahl, Kirsten
Friis, Helle
Hansen, Nana Fenge
Heibak, Christina Anne
Hjort, Astrid
Jacobsen, Helle
Jensen, Charlotte Mølvang
Jensen, Helle Klokkeholm
Jørgensen, Birte-Marie
Kafe, Inger Solveig Skarvig
Kristensen, Anne Huniche
Kristensen, Shari Ann
Ladefoged, Lillian Helene
Lagstrøm, Gitte Edith
Fanny
Larsen, Øivind Koch
Mantley, Thora
Mathiesen, Lizzi
Mohr, Lisbeth
Mulbjerg, Lene
Møller, Tina Kitte Vibe
Nielsen, Pia Guldager
Nørkjær, Niels Christian
Olsen, Ellen,
Olsen, Lisbeth Merete
Pedersen, Charlotte
Rasmussen, Anne Marie

Roland, Tine
Rom, Susanne
Roth, Nina
Schjødt-Hansen, Mona
Levin
Shields, Deborah Joan
Sillesen, Lene
Skovgaard, Michael Knud
Smith, Birgitte Mausson
Stabell, Eva
Stovall, Myanna
Sørensen, Karen M.L. Troll
Tengberg, Lillian
Wissing, Annette

December 1984/januar 1985
Reitz, Anny

Fransk

April/juni 1985
Andersen, Pia Bitten
Arnold, Jette
Bedstrup, Merete
Brixen, Ulla
Ingsolt, Mary Anne
Kristensen, Ulla Brønden
Madsen, Birgitte Amund
Meden, Helene
Michelsen, Helle Tornblad
Nielsen, Birgit
Ottosen, Lone
Peterson, Vibeke Ellen Betty
Schondorff, Anne-Marie

Thorbek, Lea

Tysk

april/juni 1985
Andersen, Søs Helle
Birch, Lise
Carlsen, Anne Marie
Christensen, Annette
Halkjær
Drewsen, Hanne Merete
Hansen, Ruth
Hedegaard, Anne Merete
Hestbæk, Jan
Holm-Rasmussen, Bente
Kragh, Mette
Larsen, Annette Aagreen
Larsen, Bodil
Mogensen, Anna Lise
Nielsen, Jannie
Ravn, Tove
Toolemaar, Birgitta Inge
Westerboe, Lone Witten-
dorff

Spansk

april/juni 1985
Dam, Birgitta
Jørgensen, Sten Ankerfelt
Madsen, Dorte
Michelsen, Henny Kirsten
Paredes, Marianne Due
Petalanda, Pedro Maria
Skov, Bente

Følgende bestod den erhvervsproglige afgangseksamen april/juni 1985

Daehne, Susanne von tysk/fransk	Hindberg, Gitte Susanne Munk engelsk/spansk	Nielsen, Thomas Arentoft engelsk/tysk
Frederiksen, Karen Bahn engelsk/fransk	Hougaard, Lars engelsk/tysk	Nielsen, Karin fransk/tysk
Funder, Claus Valentin engelsk/tysk	Knudsen, Vibeke engelsk/fransk	Olsen, Anne Sikjær tysk/fransk
Hansen, Susanne engelsk/tysk	Larsen, Pia Scheumann engelsk/spansk	Olsen, Jan engelsk/tysk
Hauge, Anne Margrethe engelsk/tysk	Mouritsen, Lone Bruun engelsk/fransk	Petersen, Dorthe Lindgreen engelsk/fransk
Hemmingshøj, Susanne Brønnum engelsk/fransk		

Følgende dimittender fra den erhvervsproglige diplomprøve, der tidligere har bestået denne prøve i et andet sprog, har opnået ret til at anvende titlen EA:

December 1984/januar 1985	Hansen, Birthe Elisabeth engelsk/fransk	Madsen, Pernille Birgitte engelsk/spansk
Dyhr, Janne Bastrup fransk/spansk	Hansen, Connie Sværke engelsk/tysk	Nissen, Anne Maria engelsk/fransk
Nielsen, Allan Peter engelsk/fransk	Hansen, Susan Reffeldt engelsk/tysk	Rosengren, Annette engelsk/fransk
april/juni 1985	Høier, Katrine Elisabeth engelsk/fransk	Schlæger, Tove G. Krogsbøll engelsk/fransk
Andersen, Ellen Gerdi tysk/fransk	Højgrav-Huus, Charlotte fransk/spansk	Schmidt, Lone engelsk/fransk
Bentsen, Ellen Marie engelsk/spansk	Jensen, Annette engelsk/fransk	Schoeni, Denise, Betty tysk/fransk
Bonnesen, Margit Johanne engelsk/tysk		

Følgende bestod den erhvervsproglige oversætter- og tolkeeksamen:

Engelsk december 1984/januar 1985	Engelsk april/juni 1985	Schulin-Howaldt, Carola Steensen, Ulla Wisler, Jeanett
Borland, Hanne Smidt Budde-Lund, Anne Christina	Andersson, Helle Pernille Djørup, Anne-Mette Jepsen, Henrik	Fransk december 1984/januar 1985
Gabe, Eva Revsbech, Peter Sonne, Marianne Hoff Thorsen, Susanne	Larsen, Annette Olesen, Poul Erik Outzen, Kirsten Ringsager, Klaus Peter	Baillais, Anne Eilersen, Carsten Jensen, Jette Ryttergaard

Larsen, Anne Marie
Møller, Karen Eggert

Fransk
april/juni 1985
Blyme, Annette Margrethe
Pedersen, Gitte
Zuschlag, Erik

Tysk
december 1984/januar 1985
Bitsch-Christensen, Elisa-
beth
Jensen, Dorte Majbrith
Nielsen, Karin Bendtsen
Tandrup, Lene
Thomsen, Knud Troels

Tysk
april/juni 1985
Boysen, Nancy Kirsten
Henriksen, Solveig Anette
Nielsen, Jytte

Følgende bestod den erhvervssproglige oversætter- og tolkeeksamen:

Spansk
december 1984/januar 1985
Ottesen, Christian Høyrup

Spansk
april/juni 1985
Fuglsang-Damgård, Ole
Jensen, Torben Schnoor

Italiensk
december 1984/januar 1985
Brøsen, Tine
Madsen, Jette
Moos, Hanne Halling

Italiensk
april/juni 1985
Grotenborg, Helle

Følgende bestod den erhvervssproglige kandidateksamen

Engelsk
december 1984/januar 1985
Petersen, Pia

Engelsk
april/juni 1985
Marquardt, Ralf-Otto

Tysk
april/juni 1985
Kjær, Anne-Lise
Sørensen, Rikke Funding

Følgende bestod translatørexamen

Engelsk
december 1984/januar 1985
Harbak, Maria Giselle

Russisk
april/juni 1985
Andersen, Jan Erik
Juhl, Leif Lorenzen
Nielsen, Birthe Marie
Rasmussen, Kjeld Apel
Smith, Viktor

